



# Onderzoeksverslag

*Een onderzoek naar de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap voor ouders uit Rotterdam-Zuid.*

Geschreven door: Y.E. Lieuwma



BUREAU  
FRONTLIJN



Datum: februari - juni 2015.

Onderwerp: de doeltreffendheid van de Samen  
Leren informatie map in de praktijk.

Naam: Y.E. Lieuwma

Klas: VQR4B

Studentennummer: 0859740

Onderzoeksorganisatie: Bureau Frontlijn

Opdrachtgever: P. Huyts & M. Groeneweg

School: Hogeschool Rotterdam

Titel: Afstuderen - onderzoeksverslag

Docent: G. Bouwman & M. Verlaan

Code: PEDAFS04RV; PEDAFS01RD

Opleiding: Pedagogiek voltijd

Studiejaar: 4

Periode: 1 t/m 4

ECTS: 22

Jaar: 2014-2015

## Voorwoord.

---

*Voor u ligt een onderzoeksverslag waarin het gehele onderzoeksproces naar “de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap” is beschreven. De Samen Leren informatiemap is een instrument van de Samen Leren methode en wordt binnen de onderzoeksorganisatie Bureau Frontlijn ingezet om ouders vaardiger te maken op het gebied van schoolondersteuning en opvoeding.*

*Dit onderzoek is gehouden onder verschillende studenten (Samen Leren coaches) en een aantal ouders die in de praktijk ervaring hebben opgedaan met de Samen Leren informatiemap. Dit onderzoeksverslag is geschreven in het kader van mijn afstuderen voor de opleiding pedagogiek aan de Hogeschool Rotterdam. Van september 2014 tot en met juni 2015 ben ik bezig geweest met het onderzoek en het schrijven van dit onderzoeksverslag.*

*Het onderzoek is geschreven in opdracht van mijn oud stagebedrijf en huidige werkplek, Bureau Frontlijn. Samen met de ontwikkelaars van de Samen Leren methode en afstudeerbegeleiders M. Groeneweg en P. Huyts is het onderwerp en de hoofdvraag bedacht. De uitvoering van het onderzoek was een leuke en interessante bezigheid maar er waren ook lastige momenten. Gelukkig kon ik altijd op hulp, steun en feedback rekenen van zowel M. Groeneweg en P. Huyts, het gehele Samen Leren team als mijn afstudeerbegeleider vanuit Hogeschool Rotterdam G. Bouwman.*

*Bij dezen wil ik dan ook graag mijn begeleiders bedanken voor de fijne begeleiding en ondersteuning die ik heb ervaren tijdens dit traject. Daarnaast wil ik alle respondenten bedanken want zonder hun medewerking en kritische blik had ik het onderzoek niet kunnen uitvoeren. Verder wil ik al mijn collega's bij Bureau Frontlijn bedanken voor het geven van nieuwe inzichten en de motiverende gesprekken.*

*Ik wens u veel leesplezier toe.*

*Y.E. Lieuwma*



## Inhoudsopgave.

|     |                                                                                                                       |     |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1.  | Samenvatting Nederlands.....                                                                                          | 7   |
| 2.  | Samenvatting Engels (summary).....                                                                                    | 9   |
| 3.  | Inleiding.....                                                                                                        | 11  |
|     | 3.1 Aanleiding van het onderzoek.....                                                                                 | 11  |
|     | 3.2 Context van het onderzoek.....                                                                                    | 11  |
|     | 3.3 Korte omschrijving van de doelstelling en de hoofdvraag van het onderzoek.....                                    | 13  |
| 4.  | Probleemstelling.....                                                                                                 | 14  |
|     | 4.1 Praktijkprobleem.....                                                                                             | 14  |
|     | 4.2 Doel van het praktijkonderzoek.....                                                                               | 16  |
|     | 4.3 Relevantie.....                                                                                                   | 16  |
|     | 4.4 Onderzoeksvraag en deelvragen.....                                                                                | 17  |
|     | 4.5 Literatuurstudie.....                                                                                             | 17  |
| 5.  | Aanpak.....                                                                                                           | 26  |
|     | 5.1 Onderzoeksvorm.....                                                                                               | 26  |
|     | 5.2 Methode van dataverzameling, data-analysetechnieken, ontwerpactiviteiten en<br>randvoorwaarden.....               | 26  |
|     | 5.3 Betrouwbaarheid en validiteit.....                                                                                | 30  |
| 6.  | Resultaten.....                                                                                                       | 30  |
| 7.  | Conclusies.....                                                                                                       | 41  |
|     | 7.1 Conclusies per deelvraag.....                                                                                     | 41  |
|     | 7.2 Beantwoording van de hoofdvraag en doelstelling.....                                                              | 43  |
|     | 7.3 Aanbevelingen.....                                                                                                | 44  |
| 8.  | Beroepsproduct.....                                                                                                   | 47  |
|     | 8.1 Het aanpassen van de Samen Leren informatiemap.....                                                               | 47  |
|     | 8.2 Ontwerpeisen.....                                                                                                 | 48  |
|     | 8.3 Implementatie van de vernieuwde hoofdstukken van de Samen Leren informatiemap<br>binnen de organisatie.....       | 48  |
| 9.  | Evaluatie en reflectie.....                                                                                           | 48  |
|     | 9.1 Kritische reflectie op de individuele en collectieve ontwikkeling.....                                            | 48  |
|     | 9.2 Kritische reflectie op uitvoering van het onderzoek.....                                                          | 49  |
|     | 9.3 Kritische reflectie op de waarde van het beroepsproduct voor de opdrachtgever,<br>de doelgroep en het beroep..... | 50  |
| 10. | Literatuurlijst.....                                                                                                  | 52  |
| 11. | Bijlages.....                                                                                                         | 57  |
|     | Bijlage 1: globale inhoud van de Samen Leren informatiemap met een voorbeeld<br>Hoofdstuk.....                        | 59  |
|     | Bijlage 2: Doelen en Pijlers.....                                                                                     | 66  |
|     | Bijlage 3: Onderzoeksorganisatie.....                                                                                 | 67  |
|     | Bijlage 4: onderzoeksactiviteiten, randvoorwaarden en tijdsplanning schematisch uitgewerkt.....                       | 69  |
|     | Bijlage 5: Interview documenten.....                                                                                  | 75  |
|     | Bijlage 6: Data-analyse instrumenten.....                                                                             | 99  |
|     | Bijlage 7: De volledige resultaten.....                                                                               | 159 |
|     | Bijlage 8: Uitwerking conclusies – praktijk & theorie.....                                                            | 195 |





## 1. Samenvatting Nederlands.

In dit onderzoek is er gepoogd om meer kennis en inzicht te krijgen over hoe de ouders uit Rotterdam-Zuid en de Samen Leren coaches 'de Samen Leren informatiemap' voor ouders in de praktijk gebruiken en beoordelen. Hierdoor is er een beter beeld ontstaan over hoe doeltreffend 'de Samen Leren informatiemap' is in de praktijk. Dit draagt bij aan de oplossing van het praktijkprobleem waarin er onvoldoende duidelijkheid was over de werkzaamheid van 'de Samen Leren informatiemap' in de praktijk en of het doel wat Bureau Frontlijn voor ogen had met de map werd behaald. Daarnaast zou 'de Samen Leren informatiemap' nog onvoldoende aansluiten op 'de Samen Leren methode' wat nodig is voor de erkenning bij het Nederlands Jeugd instituut (persoonlijke communicatie, Huyts & Groeneweg, 2014-2015). Hierdoor heeft het onderzoek zich gericht op de doeltreffendheid van 'de Samen Leren informatiemap' in de praktijk, waarbij er vooral gekeken is naar wat goed en minder goed ging en welke eventuele aanpassingen er nog nodig waren aan 'de Samen Leren informatiemap' en/of werkwijze. Na een uitgebreide literatuurstudie en het bestuderen van 'de Samen Leren methode' en 'de Samen Leren informatiemap' zijn ter beantwoording van de hoofdvraag en de doelstelling de volgende deelvragen geformuleerd:

1. Hoe sluit 'de Samen Leren informatiemap' aan op 'de Samen Leren methode'?
2. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches 'de Samen Leren informatiemap' op vormgeving en inhoud?
3. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches 'de Samen Leren informatiemap' op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie?
4. Hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van 'de Samen Leren informatiemap' in de praktijk?
5. Wat is er volgens de ouders en de Samen Leren coaches geleerd met behulp van 'de Samen Leren Informatiemap'?
6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan 'de Samen Leren informatiemap'?

Deze vragen zijn vervolgens beantwoord door het bevragen van de Samen Leren coaches en een aantal ouders naar hun ervaringen met 'de Samen Leren informatiemap'. Beide groepen zijn bevestigd via een vragenlijst. Daarnaast hebben er ook nog twee groepsinterviews plaatsgevonden met de Samen Leren coaches. De resultaten die zijn verkregen zijn vervolgens via verschillende data-analysetechnieken verwerkt. Dit heeft geleid tot de volgende belangrijkste conclusies:

- De aansluiting van 'de Samen Leren informatiemap' met de theoretische achtergrond (drietrapsleermodel) van 'de Samen Leren methode' blijkt onvoldoende, waarbij de niveaus "kunnen" en "eigen maken" het meest worden gemist.
- Het taalniveau van 'de Samen Leren informatiemap' blijkt te hoog voor de doelgroep wat invloed heeft op het zelfstandig gebruik en op het leren.
- De meeste aanpassingen die gedaan moeten worden aan 'de Samen Leren informatiemap', hebben betrekking op de werkbladen.
- Volgens sommige respondenten zou er gekeken moeten worden naar de aansluiting van 'de Samen Leren informatiemap' bij de normen en waarden van verschillende culturen.
- Zowel 'de Samen Leren methode' als 'de Samen Leren informatiemap' is niet bij iedere student uit het project oudercoaching van Bureau Frontlijn bekend.
- 'De Samen Leren informatiemap' zou actiever ingezet kunnen worden door de Samen Leren coaches.
- De eigen inbreng van ouders zou verbeterd kunnen worden net als het zelfstandig gebruik van 'de Samen Leren informatiemap' door ouders.

Op basis van de conclusies kan er voorzichtig gezegd worden dat 'de Samen Leren informatiemap' in zijn huidige vorm doeltreffend lijkt op een paar aanpassingen na, waarop de volgende aanbevelingen worden gegeven:

- Duidelijk de niveaus van het drietrapsleermodel beschrijven en informatiebladen en werkbladen goed laten aansluiten op de niveaus.
- Taalniveau aanpassen aan de doelgroep en gebruik maken van verschillende hulpmiddelen, zoals vertaal Apps.
- Werkbladen aanpassen op leeftijd en instructie. Daarnaast training bieden in creativiteit.
- Trainingen/kennisvergrotingen richten op omgang met diverse culturen.
- Samen Leren onder de aandacht brengen in casusoverleg en bij het starten van een Samen Leren traject een training krijgen van het Samen Leren team.
- Tijdens diverse overleg momenten en huisbezoeken regelmatig het gebruik van de Samen Leren informatiemap controleren.
- Gebruik maken van opdrachten, concrete voorbeelden, instructies, diverse hulpmiddelen, vragen die een beroep doen op de eigen inbreng van de ouders en zorgen voor maatwerk.

Verder zijn er naar aanleiding van het onderzoek ook een aantal aanbevelingen te doen voor een vervolg onderzoek: verdiepend onderzoek doen naar het handelen van de Samen Leren coaches en naar wat ouders nodig hebben. Een onderzoek naar het werken met de website en een onderzoek naar de (pedagogische) trainingen. Veel van de aanbevelingen hebben betrekking op aanpassingen aan 'de Samen Leren informatie map'. Hierdoor is op basis van de resultaten uit het onderzoek en na overleg met de opdrachtgever een format ontwikkeld voor de hoofdstukken uit 'de Samen Leren informatiemap'. Daarnaast is er ter ondersteuning een voorbeeldhoofdstuk gemaakt. Het format en het voorbeeldhoofdstuk zijn niet vaststaand en zullen de komende periode nog verder ontwikkeld worden. Door aanpassingen te doen aan de hand van het format en het voorbeeldhoofdstuk kan 'de Samen Leren informatiemap' makkelijker in gebruik worden genomen door zowel de Samen Leren coach als de ouder. Dit kan het gebruik ten goede kan komen.

**Opvoedondersteuning:**Interventies:

- Ouders in achterstandswijken
- Opvoedinstrumenten
- Vergroten van opvoedvaardigheden
- Vergroten van onderwijsondersteunend gedrag
- Vergroten van de zelfredzaamheid



## 2. Samenvatting Engels (summary).

This research is an attempt to gain more knowledge and understanding about how parents from South-Rotterdam and Learning Together coaches are using and assessing the 'Learning Together information map' for parents in practice. This has resulted in a better understanding of how effective the 'Learning Together information map' is in practice. This contributes to the solution of the problem in practice in which there was insufficient clarity about the efficacy of the 'Learning Together information map' and whether the purpose of what Bureau Frontlijn envisioned was achieved with the map. In addition, 'the Learning Together information map' would connect insufficient to 'the Learning Together method' that is required for recognition by the Dutch Youth Institute (personal communication, Huyts & Groeneweg, 2014-2015). This research has focused on the effectiveness of the 'Learning Together information map' in practice, mainly on what went well and less well in order to see if any adjustments are needed to the 'Learning Together information map' and/or method. After an extensive literature research, the study of the 'Learning Together method' and 'the Learning Together information map' are the following questions formulated to answer the main question and the objective:

1. How does the 'Learning Together information map' connects with the 'Learning Together method'?
2. How do parents and Learning Together coaches assess the 'Learning Together information map' on design and content?
3. How do parents and Learning Together coaches evaluate the 'Learning Together information map' on connection with the parents, the family and personal situation?
4. How do parents and Learning Together coaches use the 'Learning Together information map' in practice?
5. What is learned according to parents and Learning Together coaches, using the 'Learning Together Information map'?
6. What changes and/or improvements are needed to 'the Learning Together information map' according to the parents and Learning Together coaches.

These questions are answered by questioning the Learning Together coaches and some parents about their experiences with the 'Learning Together information map'. Both groups were surveyed by a questionnaire. In addition, two group interviews were held with the Learning Together coaches. The results obtained are then processed through a variety of data analysis techniques. This has led to the following important conclusions:

- The connection of the 'Learning Together information map' with the theoretical background (three-stage learning model) of the 'Learning Together method' is insufficient. The levels "being able to" and "mastering" of the three-stage learning model are mostly missed.
- The language level of the 'Learning Together information map' seems too high for the parents, which affects the independent usage and learning.
- Most of the adjustments to the 'Learning Together information map' refer to the worksheets.
- According to some respondents there needs to be looked at the connection of the 'Learning Together information map' with the norms and values of different cultures.
- The 'Learning Together method' and the 'Learning Together information map' is not known by every student from the 'project oudercoaching' of Bureau Frontlijn.
- The 'Learning Together information map' could be used more actively by the Learning Together coaches.
- The contribution of the parents could be improved as well as the independent usage of the 'Learning Together information map' by parents.

Based on the conclusions it seems that 'the Learning Together information map' is effective in its current form with a few adjustments, which hereafter the following recommendations are given:

- Clearly describe the levels of the three-stage learning model. The factsheets and worksheets have to fit in well with the levels.
  - Adjusting the language Level to the audience and usage of various tools, such as translation apps.
  - Adjusting worksheets for age and instruction. Additionally offer training in creativity.
  - Training focus on dealing with different cultures.
- Giving attention to Learning Together in case consultations and getting a training when starting a new Learning Together programme from the Learning Together team.
- Regularly monitoring the usage of 'the Learning Together information map' during various consultations and home visits.
- Using commands, practical examples, instructions, various tools, questions that rely on the contribution of the parents and providing customization.

Furthermore, there are also a couple of recommendations for a further research: in-depth research into the actions of the Learning Together coaches, doing in-depth research on what parents need, research on working with the website and a study of the (educational) trainings. Many of the recommendations involve changes to the 'Learning Together information map'. Because of this there is developed a format for the chapters of 'the Learning Together information map' based on the results of the survey and consultation with the client. Also there is created a sample chapter for extra support. The format and sample chapter will be further developed in the coming period. Making adjustments using the format and sample chapter makes working with 'the Learning Together information map' easier for the Learning Together coach and the parent. This may be eligible for usage.





### 3. Inleiding.

#### 3.1 Aanleiding van het onderzoek:

Bureau Frontlijn is een methodiek ontwikkelingsbureau van de gemeente Rotterdam, dat ook de ontwikkelde methodes uitvoert en daarmee ondersteuning biedt aan gezinnen in Rotterdam-Zuid (Bureau Frontlijn, 2013-2014). Bureau Frontlijn is samen met de Universiteit Utrecht een onderzoek gestart naar de effectiviteit van de methode Samen Leren (Groeneweg, Huyts & Verhoeven, 2014 b). Dit is een methode voor oudercoaching aan huis die voornamelijk gericht op het bieden van pedagogische preventie aan ouders en hun kinderen, waardoor de ontwikkelingskansen van de kinderen worden vergroot (Huyts & Groeneweg, 2014 c). “Op dit moment wordt de methode binnen de wijkteams in Rotterdam-Zuid via verschillende basisscholen aangeboden aan ouders en kinderen uit de groepen één tot en met vier” (Huyts & Groeneweg, 2014 a).

De methode is in 2012 ingestuurd naar het Nederlands Jeugd instituut (NJI). Na verschillende keren feedback te hebben ontvangen ligt de methode sinds januari 2015 weer opnieuw bij het Nederlands jeugdinstituut en er wordt verwacht door de ontwikkelaars (onderwijskundige Bureau Frontlijn en orthopedagoog Bureau Frontlijn) van de Samen Leren methode, dat de methode het eerste niveau van erkenning zal krijgen: theoretisch goed onderbouwd. Om een niveau hoger te komen moet de methode onderzocht worden op effectiviteit. Bureau Frontlijn hanteert een eigen evaluatie methode en hieruit komen positieve en veelbelovende resultaten maar Bureau Frontlijn wil ook dat dit wetenschappelijk wordt onderzocht (Huyts & Groeneweg, 2014 a). Want binnen de jeugdhulpverlening is evidence-based werken een vereiste. Evidence-based werken houdt in werken met behulp van kennis over wat er in de praktijk werkt. Deze kennis moet gebaseerd zijn op verschillende bronnen: wetenschappelijk onderzoek (research based), de eigen expertise en de dialoog met de cliënt (van Yperen, 2010). Hierdoor wil Bureau Frontlijn door middel van een effectenstudie de veranderingen in opvoedvaardigheden van ouders en de mate waarin zij zich belast voelen met de opvoeding (in hoeverre ouders stress ervaren met betrekking tot het opvoeden van hun kinderen) gaan vergelijken. Dit zullen zij doen onder gezinnen die de interventie “Samen Leren” krijgen aangeboden enerzijds en gezinnen die “care as usual” ontvangen anderzijds (Huyts & Groeneweg, 2014 b). Care as usual houdt in dat deze gezinnen de gebruikelijke begeleiding ontvangen (van Yperen, 2010).

De Samen Leren methode wordt binnen het project oudercoaching van Bureau Frontlijn ingezet (Huyts & Groeneweg, 2014 a). Oudercoaching is een overkoepelende naam voor meerdere coaching trajecten, hiervan is Samen Leren er één. (Bureau Frontlijn, 2014 c). In februari 2015 is Samen Leren een apart project geworden binnen Bureau Frontlijn met een eigen team. Dit team begeleidt gezinnen volledig volgens de Samen Leren methode, wat nodig is voor het onderzoek (persoonlijke communicatie, Huyts & Groeneweg, 2015). De Samen Leren informatiemap voor ouders is een instrument van de methode die ingezet wordt binnen beide projecten. Hiermee worden ouders vaardiger gemaakt op het gebied van schoolondersteuning en opvoeding met als doel de zelfredzaamheid van de ouder te vergroten met betrekking tot de opvoeding van hun kinderen. Waardoor ouders zelfstandig hun kind de ondersteuning kunnen bieden die nodig is waardoor de ontwikkelingskansen van de kinderen worden vergroot en zij niet afhankelijk blijven van hulpverlening (Huyts & Groeneweg, 2014 c). Voor meer uitleg over de methode zie de Samen Leren methode, Huyts & Groeneweg 2015.

Naar aanleiding van het onderzoek naar de methode Samen Leren door de Universiteit Utrecht, hebben de ontwikkelaars van de Samen Leren methode mij gevraagd onderzoek te doen naar de “Samen Leren informatiemap voor ouders”. Het probleem was dat er nog geen onderzoek was gedaan naar de werkzaamheid van de map en of het doel dat Bureau Frontlijn voor ogen had met de map (het vergroten van de zelfredzaamheid) werd behaald. Hiermee is er aangesloten op het onderzoek van de Universiteit Utrecht omdat er met de map gewerkt wordt aan de doelen die van toepassing zijn op gezinnen en hun situatie zoals in de methode staat beschreven. De map is een hulpmiddel bij het behalen van de doelen en hiermee dus een belangrijk instrument van de methode. Het onderzoek heeft zich gericht op het gebruik van de map door ouders die in begeleiding zijn bij Bureau Frontlijn, project oudercoaching en hun Samen Leren coaches (HBO en WO studenten met een sociale achtergrond). Door de uitvoering van dit onderzoek is er gekeken naar wat er goed en minder goed ging en wat er eventueel in overleg met Bureau Frontlijn aangepast zou moeten worden aan de map en/of werkwijze (persoonlijke communicatie, Huyts & Groeneweg, 2014). Voor meer uitleg over de Samen Leren informatiemap voor ouders, zie de literatuurstudie op bladzijde 26 en bijlage 1 op bladzijde 59.

#### 3.2 Context van het onderzoek:

Het beleid rond opvoedondersteuning is vastgelegd in een aantal internationale verdragen en aanbevelingen. Het gaat hier om het kinderrechtenverdrag, Europees mensenrechtenverdrag, aanbeveling van de Raad van Europa over “positive parenting” en aanbevelingen binnen de Europese Uni (NJI, n.d. j). Daarnaast zou er wereldwijd overeenstemming zijn over het nut van preventieve opvoedondersteuning in plaats van latere investeringen (NCJ, n.d.).

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) die op 1 januari 2007 nationaal is ingevoerd in Nederland heeft er voor gezorgd dat gemeentes de verantwoordelijkheid kregen voor de maatschappelijke ondersteuning en daarmee ook voor de preventieve gerichte ondersteuning voor jongeren en hun ouders (NJI, n.d. i). Daarnaast heeft deze wet gezorgd voor een andere samenlevingsvisie. Er wordt uitgegaan van een krachtige gemeenschap die zelfredzaam is, maatschappelijk betrokken en zijn eigen verantwoordelijkheid neemt. We gaan van een verzorgingsstaat naar een participatiesamenleving waardoor de kosten beperkt worden, de overheid een andere rol krijgt, burgers meer verantwoordelijkheid moeten nemen en er door de zorg en hulpverlening efficiënter en preventief gewerkt moet worden (Sprinkhuizen & Scholte, 2012).



De WMO is de basis voor een nieuwe manier van zorg en hulpverlening, bekend als “Welzijn nieuwe stijl” en de verschuiving van de bevoegdheden binnen het sociaal domein van de overheid naar de gemeentes (Sprinkhuizen & Scholte, 2012). Het gaat hier om de drie bekende decentralisaties:

- Decentralisatie van de zorg voor de jeugd
- Overheveling van AWBZ-begeleiding
- Persoonlijke verzorging naar de WMO en de Participatiewet

Daarnaast gaat het ook om de Wet passend onderwijs (Jansen, Don, Daggars, 2013). De inspiratie voor de decentralisatie jeugdzorg is terug te vinden in de landen om ons heen zoals Denemarken, Noorwegen en Engeland. In deze West-Europese landen werd de zorg voor kinderen/jeugdigen en ouders al gecoördineerd op lokaal niveau (NJI, n.d. i).

De decentralisaties van overheidstaken vormen een grote uitdaging voor gemeenten. Er wordt van hen verwacht dat zij nieuwe taken op zich nemen (transitie) maar ook dat zij opnieuw vorm geven aan deze taken (transformatie). Daarnaast moet er fors worden bezuinigd. Op het gebied van de jeugdzorg worden gemeenten per 1 januari 2015, volgens de nieuwe jeugdwet van 1 maart 2014 verantwoordelijk voor de gehele jeugdzorg en het jeugdbeleid (Gemeente Rotterdam, 2014c; NJI, n.d. h). Deze decentralisatie zorgt voor een nieuwe regio-indeling, gemeentes voegen samen om de zorg voor jeugd optimaal te kunnen aanbieden (Ministerie van Binnenlandse Zaken, 2014).

Ook de gemeente Rotterdam, nu regio Rijnmond staat voor de taak om de hulp die geboden wordt aan jeugdigen en hun gezinnen anders vorm te geven (Gemeente Rotterdam, 2014c). Dit doen zij door het invoeren van het “Nieuw Rotterdams Jeugdstelsel” (Gemeente Rotterdam, 2014 d) “Deze hulp wordt gekarakteriseerd door: zo vroeg mogelijk, zo licht mogelijk, zo kort mogelijk en geboden in coördinatie en in samenhang (één gezin, één plan, één regisseur)” (Gemeente Rotterdam, 2014c, p. 15). Dit alles zorgt er voor dat de burger op een andere manier een beroep moet doen op hulp en ondersteuning, waarbij de basis gevormd moet worden door hun omgeving en netwerk. Dit vraagt van de hulpverlening ook een andere kijk op werken in de frontlijn. Zij staan in direct contact met burger maar moeten hun hulp meer richten op het vergroten van de eigen kracht, activering en ondersteuning bieden bij het “zelf doen” (Sprinkhuizen & Scholte, 2012).

Rotterdam heeft te maken met diverse achterstandswijken. Een aantal van deze achterstandswijken worden ook wel de “zeven focuswijken” genoemd. Dit zijn wijken in Rotterdam-Zuid die door hun problematiek extra zijn opgevallen (Bureau Frontlijn, 2013-2014). Het gaat hier om de wijken in de gebieden Feijenoord, Charlois en de vier kantelbuurten in het gebied IJsselmonde (Gemeente Rotterdam, 2014c; Pastors, 2012). Deze wijken kampen met verschillende problemen: lage inkomens, slechte gezondheid, slechte taalbeheersing, lage scholing, gebrekkige sociale contacten, weinig binding met de wijk, slechte huisvesting, (drugs) overlast etc. Hierdoor scoren de wijken minder goed op sociale kwaliteit en veiligheid. Zij worden ook wel sociale probleem/kwetsbare wijken genoemd (Gemeente Rotterdam, 2012; Team sociaal, 2012). De bevolking in deze wijken is over het algemeen jong met kinderen onder de achttien jaar. Door de opstapeling van diverse problematiek in deze wijken groeien kinderen op in een omgeving waar nog hard aan gewerkt moet worden (Gemeente Rotterdam, 2014c; Pastors, 2012).

Het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) besteedt aandacht aan deze wijken door het inzetten van wijkprogramma's (Gemeente Rotterdam, 2014c; Pastors, 2012). Het Nationaal Programma op Zuid is een samenwerking tussen verschillende partijen. Deze partijen hebben een aantal doelen geformuleerd voor 2030 en pijlers om deze doelen te behalen (Bureau Frontlijn, 2013-2014). De Rotterdam Children's Zone (CZ) is een onderdeel van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid en valt onder de pijler “Talentontwikkeling” (Bureau Frontlijn, 2013-2014). Wat deze doelen zijn en welke pijlers zij hebben bedacht om deze doelen te behalen, is terug te vinden in bijlage 2 op bladzijde 66.

De Rotterdam Children's Zone is gebaseerd op de Harlem Children's Zone (HCZ) uit New York, Amerika (Gemeente Rotterdam, 2014 a; Bureau Frontlijn, n.d. b). De wijken in Harlem werden net als de wijken in Rotterdam-Zuid gekenmerkt door diverse problematiek zoals: slechte huisvesting, drugsgebruik, slechte scholen, criminaliteit en chronische gezondheidsproblemen. Door middel van wijkgerichte programma's die de Harlem Children's Zone zelf heeft ontwikkeld wordt er gewerkt aan een beter leefklimaat in de buurt maar ook in de thuissituatie. Zij spelen met hun programma's in op de behoeften van kinderen en de gemeenschap met als doel dat alle kinderen in de Children's Zone hun universitair diploma halen zodat zij zich kunnen ontwikkelen tot productieve, zelfredzame en zelfstandige volwassenen. Waardoor de cyclus van armoede die generatie op generatie overgaat wordt doorbroken. De programma's zijn verdeeld over vier gebieden: educatie, familie, gemeenschap en gezondheid. Hiermee bieden zij uitzonderlijk onderwijs met een doordachte leerlijn van 0 tot 18 jaar, sociale diensten, gezinshulp, gezondheidszorg en opbouw werk. Door het enorme succes van de HCZ is de HCZ een voorbeeld geworden voor veel landen op het gebied van: onderwijs, jeugd en ontwikkeling van de gemeenschap en de strijd tegen armoede (HCZ, 2014).

De Children's Zone in Rotterdam richt zich op gezinnen met kinderen tot achttien jaar wonend in de eerder genoemde focuswijken in Rotterdam-Zuid. De Children's Zone wil de kansen van kinderen vergroten om ook de armoedecirkel te doorbreken (Bureau Frontlijn, 2013-2014; Bureau Frontlijn, n.d. b). De kern van de Children's Zone wordt gevormd door de school met de 36-urige schoolweek en goede leerkrachten. Daarnaast werken verschillende organisaties nauw met elkaar samen zoals scholen, consultatiebureaus, hulpverlening, kinderopvang, de overheid, woningcorporaties en bedrijven zodat kinderen uit Children's Zone zich optimaal kunnen ontwikkelen en hun talenten kunnen ontplooien die tot een baan of een vervolgopleiding leiden (Gemeente Rotterdam, 201b).



Er wordt steun aan gezinnen geboden in de wijken van Children's Zone door middel van het wijkteam (Gemeente Rotterdam, 2014b). De wijkteams zijn ook een onderdeel van het nieuwe jeugdbeleid van de gemeente Rotterdam. Deze teams zijn er zowel voor volwassenen als voor jeugd en gezin. De jeugd en gezin wijkteams bestaan uit professionals van het Centrum voor Jeugd en Gezin, jeugdhulpinstellingen, welzijnsorganisaties en schoolmaatschappelijk werk (Gemeente Rotterdam, 2014c). Al deze partijen zorgen voor een breed aanbod aan specialisaties waarmee zij gezinnen kunnen ondersteunen bij zowel licht pedagogische als complexere problematiek (Bureau Frontlijn, n.d. b). Zij zorgen voor de juiste ondersteuning en stimuleren het gezin vanuit eigen kracht om zelf weer de regie te nemen over hun eigen leven (Gemeente Rotterdam, 2014c). Bureau Frontlijn is één van de organisaties die deelneemt in de verschillende wijkteams in de "focuswijken" op Zuid. De expertise die Bureau Frontlijn inzet in de wijkteams, is hun aanpak oudercoaching. Hiermee helpen zij ouders bij het verbeteren van de thuissituatie en het verkleinen van risicofactoren in de opvoeding (Bureau Frontlijn, n.d. b).

Bureau Frontlijn sluit met zijn visie, benaderingswijze en aanpak aan op de veranderingen in het welzijnswerk en pakt de problemen in de achterstandswijken van Rotterdam aan. Dit doet Bureau Frontlijn door het ontwikkelen van projecten, passend bij de behoeften van de doelgroep. De methodes die Bureau Frontlijn ontwikkeld voor ieder project zijn gebaseerd op signalen uit de praktijk. Vervolgens maakt Bureau Frontlijn gebruik van actieonderzoek om te onderzoeken hoe de methodes werken en worden deze eventueel bijgeschaafd (Bureau Frontlijn, 2013-2014). Verdere uitleg hierover en de organisatie Bureau Frontlijn is terug te vinden in bijlage 3 bladzijde 67. De methode "Samen Leren" die ontwikkeld is vanuit de praktijk, speelt zowel in op veranderingen in het welzijnswerk als op de huidige praktijk. Met de methode die door middel van de projecten oudercoaching en Samen Leren in praktijk wordt gebracht wordt er aangesloten op de decentralisatie in de jeugdzorg door preventief en vroegtijdig met behulp van basisscholen en overige partners in de wijkteams ondersteuning te bieden aan gezinnen. Dit doen zij door op een coachende manier ouders (opvoed) vaardigheden aan te leren en samen te kijken wat werkt (Huyts & Groeneweg, 2014a; persoonlijke communicatie, Huyts & Groeneweg, 2014).

De Samen Leren methode is ontwikkeld voor ouders van kinderen uit de groepen één tot en met vier wonend in de achterstandswijken van Rotterdam-Zuid. Binnen de deelgemeente Charlois en Feijenoord wordt de methode in samenwerking met de wijkteams en de basisscholen ingezet (Huyts & Groeneweg, 2014a). De doelgroep is divers maar Samen Leren richt zich voornamelijk op de moeilijk bereikbare doelgroep. Het gaat om ouders uit etnische minderheidsgroepen (volgens de definitie van Mesman, 2010: een kleine groep mensen binnen de samenleving, die andere gewoontes en een andere cultuur hebben in Nederland) en uit lagere sociaaleconomische milieus (SES) (volgens de definitie van Haerden, 2012: De positie die een gezin aanneemt ten opzichte van opleiding, werk en inkomen) Er is binnen deze doelgroep sprake van minder ouderbetrokkenheid bij school (Mesman, 2010). Daarnaast staan zij minder snel open voor (preventieve) opvoedingsondersteuning/hulpverlening (Leeuwen, 2010). Dit kan verschillende oorzaken hebben zoals angst voor Bureau Jeugdzorg, wantrouwen en/of negatieve ervaringen met hulpverlening maar ook overbelasting of onbekendheid met de hulpverlening kunnen een rol spelen (De Boo, Liber & Prins, 2009). De kinderen van deze doelgroep ervaren vaak minder ondersteuning, op zowel cognitief als sociaal-emotioneel gebied. Daarnaast leven zij vaak in een gespannen gezinssituatie, wat invloed heeft op hun ontwikkeling, welbevinden en participatie in de samenleving (Huyts & Groeneweg, 2014c). Een voorbeeld die kan zorgen voor een gespannen gezinssituatie is dat deze gezinnen vaker te maken krijgen met langdurige armoede, wat kan zorgen voor chronische stress bij ouders. Dit heeft vervolgens een negatieve invloed op het psychische welzijn van ouders en hoe zij de opvoeding aanpakken. Daarnaast maakt zulk soort stress het ook moeilijk om te kunnen reflecteren op jezelf als opvoeder en het opvoeden (NJI, n.d. k). De kwaliteit van de opvoeding en het onderwijsondersteunende gedrag blijft achter en hier probeert Samen Leren de ouders in te ondersteunen door hen op vrijwillige basis vaardiger te maken in de thuissituatie (Huyts & Groeneweg, 2014c). Meer uitleg over de methode is terug te vinden in de Samen Leren methode, Huyts & Groeneweg, 2015.

### 3.3 Korte omschrijving van de doelstelling en de hoofdvraag van het onderzoek:

#### 3.3.1 Doelstelling en hoofdvraag:

Het doel was om kennis en inzicht te verkrijgen in hoe de ouders uit Rotterdam-Zuid en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap voor ouders gebruiken en beoordelen. Zodat er een beter beeld gevormd kon worden over hoe de map werkt in de praktijk. Waardoor vervolgens gekeken kon worden of het doel van de map: "vergroten van de zelfredzaamheid op het gebied van de overkoepelende vijf vaardigheden van Samen Leren" wordt behaald. Dit alles zou kunnen bijdragen aan eventuele aanpassingen van de map of werkwijze.

Om hier een duidelijk antwoord op te kunnen geven is de volgende hoofdvraag geformuleerd: *hoe doeltreffend is de 'Samen Leren informatiemap voor ouders' in de praktijk en welke verbeteringen zijn er mogelijk?*

#### 3.3.2 Definities kernbegrippen:

##### Zelfredzaamheid.

"Zelfredzaamheid verwijst naar jezelf kunnen redden of helpen en dus geen hulp van anderen nodig hebben" (Brink, 2012, p. 7). Het gaat om het zelfstandig mee kunnen doen in de maatschappij (lichamelijk, verstandelijk, geestelijk en financieel) en een eigen leven kunnen leiden zonder een beroep te hoeven doen op compenserende voorzieningen. Mensen die toch een beroep moeten doen op voorzieningen, zouden in eerste instantie "verminderd" zelfredzaam zijn maar door gebruik te maken van voorzieningen worden deze mensen zelfredzaam (Brink, 2013).



#### De overkoepelende vijf vaardigheden.

1. Schoolontwikkeling in het algemeen (onderwijsondersteunend gedrag vertonen)
  2. Sociaal-emotionele ontwikkeling stimuleren
  3. Structuur bieden
  4. Grenzen stellen
  5. Positieve aandacht geven
- (Huyts & Groeneweg, 2015d) .

#### Samen Leren coaches

“HBO en WO studenten met een sociale achtergrond, die de Samen Leren informatiemap aanbieden aan ouders in Rotterdam-Zuid en met behulp van de map, samen met de ouders werken aan de doelen” (Huyts & Groeneweg, 2014c).

#### De Samen Leren informatiemap voor ouders.

Instrument behorend bij de Samen Leren methode die ouders ondersteunt bij het aanleren van opvoedvaardigheden en onderwijsondersteunend gedrag (Huyts & Groeneweg, 2014c).

#### Ouders Rotterdam-Zuid.

De wijken in Rotterdam-Zuid worden gekenmerkt door verschillende soorten problematiek. Hierdoor worden deze wijken ook wel achterstandswijken of sociale probleem/kwetsbare wijken genoemd. (Bureau Frontlijn, 2013-2014; Gemeente Rotterdam, 2012). De bevolking in de wijken van Rotterdam-Zuid is over het algemeen jong met kinderen onder de achttien jaar (Gemeente Rotterdam, 2014c). In achterstandswijken wonen voornamelijk mensen met een maatschappelijke achterstand (Box, 2010). Voor gezinnen in deze wijken met een maatschappelijke achterstand kan opvoeden extra moeite kosten en “kunnen” kinderen zich minder voorspoedig ontwikkelen (Pharos, n.d. a). Toch wordt er niet automatisch om steun, informatie en advies gevraagd door ouders (Pharos, n.d. b; Leeuwen, 2010). Door een opstapeling van diverse problematiek in deze wijken groeien kinderen op in een omgeving waar nog hard aan gewerkt moet worden (Gemeente Rotterdam, 2014c; Pastors, 2012).

#### Doeltreffend.

De Samen Leren informatiemap voor ouders wordt als ondersteunend instrument ingezet om ouders vaardiger te maken op het gebied van schoolondersteuning en opvoeding aan de hand van de vijf overkoepelende Samen Leren thema's: schoolontwikkeling in het algemeen, sociaal-emotionele ontwikkeling stimuleren, structuur bieden, grenzen stellen en positieve aandacht geven (Huyts & Groeneweg, 2015d). Hiermee worden problemen in de opvoeding en/of de ontwikkeling van de kinderen voorkomen, bestaande vragen of problemen worden opgelost en de draagkracht en de competenties van de ouders worden versterkt (NJI, n.d. d). Dit vergroot vervolgens de zelfredzaamheid van de ouders en zo kunnen zij zelfstandig hun kind de ondersteuning bieden die het nodig heeft. Wat er voor zorgt dat de ontwikkelingskansen van hun kinderen worden vergroot en de gezinnen niet afhankelijk blijven van hulpverlening (Huyts & Groeneweg, 2014c). Dit houdt in dat ouders zelfstandig (gedurende het traject dat Bureau Frontlijn biedt en als het traject is afgesloten) met behulp van de Samen Leren informatiemap voor ouders informatie en werkbladen kunnen opzoeken en toepassen. Daarnaast weten ouders ook waar zij terecht kunnen met hun vragen en doen hier ook een beroep op.

## **4. Probleemstelling.**

### **4.1 Praktijkprobleem:**

Internationaal werd al een lange tijd erkend dat opvoeding invloed heeft op het welzijn en de toekomstige kansen van kinderen. Pas sinds kort wordt opvoeding ook gezien als een maatschappelijke investering, die zou bijdragen aan het verminderen van de druk op ouders en wat ouders zou helpen om hun verplichtingen het gebied van werk en het gezinsleven met succes te kunnen combineren (Molinuevo, 2013).

Diverse landen zoals: Zweden, Oostenrijk, Estland en België zijn bezig geweest met het op een goede manier vorm geven van de opvoedondersteuning op nationaal niveau. Ook de Europese Unie besteedt steeds meer aandacht aan opvoedondersteuning, dit gebeurt vooral via onderzoeksprojecten waarbij ouders van elkaar leren (Molinuevo, 2013).

Uit diverse casestudy's van diensten uit verschillende landen zoals: Hongarije, België, Ierland, Oostenrijk die opvoedondersteuning bieden, blijkt o.a. dat de vooroordelen rondom opvoedondersteuning uit de weg geruimd moeten worden. Vaak zou opvoedondersteuning worden gezien als een dienst voor “slechte ouders”. Daarnaast is er een overeenkomst te zien in de wijze waarop de diensten toch de deelname aan opvoedondersteuning proberen te bevorderen en dat is door hun aanpak te richten op het verbeteren van vaardigheden, in plaats van zich te richten op de tekortkomingen van ouders (Molinuevo, 2013).

In Nederland wordt er op nationaal niveau ook volop ingezet op het verbeteren van vaardigheden van burgers. De overheid wil namelijk dat burgers zelf eventueel met behulp van hun netwerk hun eigen problemen gaan oplossen. Dit zorgt ervoor dat zij op een andere manier een beroep moeten gaan doen op hulp en ondersteuning. De hulpverlening moet hierop inspelen en er wordt dan ook een nieuwe manier van werken van hen verwacht. De ondersteuning die zij bieden moet meer gericht zijn op het vergroten van de eigen kracht, activering en ondersteuning bieden bij het “zelf doen” (Sprinkhuizen & Scholte, 2012). Daarnaast moet er in het kader van de transitie jeugdzorg preventiever worden gewerkt en wordt er verwacht vanuit de overheid dat er alleen nog maar in de jeugdhulpverlening gewerkt wordt met effectieve interventies (Jansen et al., 2013; Hoof & de Vries, 2012).



Methodes binnen de opvoedondersteuning die erop gericht zijn om gezinnen weer meer grip te geven op hun eigen leven (empowerment) sluiten hierop aan en zouden ook effectiever zijn (Ince, 2013). Het gaat om pedagogische preventie waarbij de vaardigheden en de zelfstandigheid van ouders wordt vergroot. Hiervoor kunnen verschillende instrumenten ingezet worden (Burggraaf-Huiskes, 2013).

De gemeente Rotterdam wil het dan ook makkelijker maken voor burgers en hulpverleners om vaardigheden te verbeteren. Waarbij de hulp voor jeugdige en hun ouders is vastgelegd in het "Nieuw Rotterdams jeugdstelsel" (Gemeente Rotterdam, 2014d). "Deze hulp wordt gekarakteriseerd door: zo vroeg mogelijk, zo licht mogelijk, zo kort mogelijk en geboden in coördinatie en in samenhang (één gezin, één plan, één regisseur)" (Gemeente Rotterdam, 2014c, p.15). Met behulp van het wijkteam moet er gezorgd worden voor de juiste ondersteuning en worden gezinnen gestimuleerd vanuit hun eigen kracht om zelf weer de regie te nemen over hun eigen leven (Gemeente Rotterdam, 2014c).

Bureau Frontlijn is één van de organisaties die deelneemt in de verschillende wijkteams op Zuid. De expertise die Bureau Frontlijn inzet in de wijkteams, is hun aanpak oudercoaching. Hiermee helpen zij ouders bij het verbeteren van de thuissituatie en het verkleinen van risicofactoren in de opvoeding (Bureau Frontlijn, n.d. b).

Sinds oktober 2014 maakt het project oudercoaching van Bureau Frontlijn gebruik van het instrument: de Samen Leren informatiemap voor ouders. De Samen Leren informatiemap voor ouders is een instrument van de Samen Leren methode en speelt in de hulpverleningstrajecten een grote rol. Hiermee worden ouders vaardiger gemaakt op het gebied van schoolondersteuning en opvoeding met als doel de zelfredzaamheid van de ouder te vergroten m.b.t. de opvoeding, waardoor ouders zelfstandig hun kind de ondersteuning kunnen bieden die nodig is, wat de ontwikkelingskansen van de kinderen vergroot en zij niet afhankelijk blijven van hulpverlening (Huyts & Groeneweg, 2014c). Met de Samen Leren informatiemap wordt er dus ook gewerkt aan het verbeteren van vaardigheden van ouders en hun kinderen.

De Samen Leren informatiemap voor ouders wordt ingezet door Samen Leren coaches bij ouders uit Rotterdam-Zuid die in begeleiding zijn bij Bureau Frontlijn, binnen de projecten oudercoaching en Samen Leren. Ouders krijgen de map van hun coaches aangeboden en deze wordt thuis bij de ouder bewaard. Daarnaast wordt er ieder huisbezoek, één à twee keer per week aan de hand van de map gewerkt aan de doelen die zijn opgesteld samen met de ouder (Huyts & Groeneweg, 2014c).

Het probleem was dat er nog geen onderzoek gedaan was naar de werkzaamheid van de map en of het doel wat Bureau Frontlijn voor ogen had met de map werd behaald. Hierdoor wist Bureau Frontlijn onvoldoende over hoe de Samen Leren informatiemap in de praktijk werkte en hoe deze werd ervaren door ouders en hun kinderen (persoonlijke communicatie, Huyts, 2014). Dit was een probleem omdat Bureau Frontlijn gezinnen passende ondersteuning wil bieden en veel waarde hecht aan hoe gezinnen de begeleiding ervaren. Bureau Frontlijn ontwikkelt zich onder andere ook op basis hiervan weer verder (Bureau Frontlijn, 2013-2014). Daarnaast wordt er verwacht vanuit de overheid dat er alleen nog maar in de jeugdhulpverlening gewerkt wordt met effectieve interventies omdat deze een grotere kans van slagen hebben (Hoof & de Vries, 2012).

Dit probleem ontstond doordat Bureau Frontlijn de Samen Leren methode erkend wil krijgen bij het Nederlands Jeugd instituut. Hierdoor is Bureau Frontlijn dan ook een onderzoek gestart naar de effectiviteit van de Samen Leren methode, in samenwerking met de universiteit Utrecht (Huyts & Groeneweg, 2014a). Hiervoor moest ook de Samen Leren informatiemap onderzocht worden omdat zoals eerder al is aangegeven het een instrument is van de methode. Dit zorgde ervoor dat er een beter beeld gevormd is over de Samen Leren informatiemap en welke aanpassingen er nodig zijn. Wat vervolgens ondersteunend is voor het onderzoek naar de effectiviteit van de gehele Samen Leren methode.

Op deze manier kan Bureau Frontlijn inspelen op de verwachtingen van de overheid met betrekking tot evidence-based werken in de jeugdhulpverlening (Hoof & de Vries, 2012). Daarnaast draagt dit bij aan een verdere ontwikkeling om kwaliteit te kunnen leveren aan de gezinnen die in begeleiding zijn bij Bureau Frontlijn (NJl, n.d. a). Verder hebben de nieuwe ontwikkelingen in de maatschappij met betrekking tot hulpverlening zoals het vergroten van de eigen kracht ook een rol gespeeld (Sprinkhuizen & Scholte, 2012).

Voor de Samen Leren informatiemap werd de oudercoachingsmap ingezet waarin diverse Samen Leren thema's terug kwamen maar ook hoofdstukken die gericht waren op andere leefgebieden zoals financiën. Door een aantal interne veranderingen binnen Bureau Frontlijn en het erkend willen krijgen van de methode bij het Nederlands Jeugd Instituut is de Samen Leren informatiemap voor ouders ontwikkeld. Dit heeft vervolgens ook bijgedragen aan het ontstaan van het probleem omdat de Samen Leren informatiemap een nieuw instrument was voor Bureau Frontlijn. Daarnaast gaven de ontwikkelaars van de methode aan dat de subdoelen uit de methode niet volledig en volgens het drietrapsleermodel terug kwamen in de Samen Leren informatiemap (persoonlijke communicatie, Huyts & Groeneweg, 2015).

Bij dit probleem waren drie partijen betrokken. Het ging hier om Bureau Frontlijn zelf, de Samen Leren coaches die werken met de Samen Leren informatiemap voor ouders en de doelgroep (ouders en hun kinderen in Rotterdam-Zuid) die de map aangeboden kregen (Huyts & Groeneweg, 2014 b).

Bureau Frontlijn ontwikkelt methodieken waarmee problematieken in de achterstandswijken van Rotterdam-Zuid kunnen worden aangepakt en kunnen zorgen voor structurele verandering (Bureau Frontlijn, 2013-2014). Zo heeft ook Bureau Frontlijn de Samen Leren methode ontwikkeld met daarvan afgeleid de Samen Leren informatiemap voor ouders (Huyts & Groeneweg, 2014c). De rol die Bureau Frontlijn speelde in het probleem is dat Bureau Frontlijn de Samen Leren informatiemap voor ouders inzette bij gezinnen die in begeleiding waren zonder dat er voldoende duidelijkheid was over de werkzaamheid van de map in de praktijk en hoe de map werd ervaren door ouders (persoonlijke communicatie, Huyts & Groeneweg, 2014).



De hulpverlener speelt een grote rol bij zowel het op een juiste manier uitvoeren van een methode met de daarbij behorende instrumenten als bij het slagen van het gehele hulpverleningstraject door zijn houding, vaardigheden en kennis (Ince, 2013; Oudhof, De Wolf, De Ruiters, Kamphuis, L'Hoir, & Prinsen, 2013). Hierdoor waren de Samen Leren coaches betrokken bij het probleem. Hun rol hierin was dat zij aan de hand van de map werkte samen met de ouders aan de doelen die zij hadden opgesteld om het gezin bij hun hulpvraag te ondersteunen op het gebied van opvoedvaardigheden en onderwijsondersteunend gedrag (Huyts & Groeneweg, 2014c).

De ouders en hun kinderen waren bij het probleem betrokken omdat zij de Samen Leren informatiemap voor ouders aangeboden kregen en hiermee ondersteund werden bij hun hulpvraag (Huyts & Groeneweg, 2014c). Het verschil tussen de betrokkenen in de wijze waarop het probleem werd ervaren is het verschil in belang voor de betrokkenen. Dit zal onder het kopje relevantie op bladzijde 16 verder worden uitgelegd.

#### **4.2 Doel van het praktijkonderzoek:**

*Met behulp van dit onderzoek, door antwoord te geven op de deelvragen en uiteindelijk de vraagstelling, wordt er kennis en inzicht verkregen over hoe de ouders uit Rotterdam-Zuid en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap voor ouders gebruiken en beoordelen. Hierdoor kan er een beter beeld gevormd worden over hoe de map werkt in de praktijk. Waaruit vervolgens de conclusie kan worden getrokken of het doel van de map: "vergroten van de zelfredzaamheid op het gebied van de overkoepelende vijf vaardigheden van Samen Leren" wordt behaald. Dit alles kan leiden tot eventuele aanpassingen van de map of werkwijze.*

#### **4.3 Relevantie:**

Bureau Frontlijn zet de Samen Leren informatiemap in als instrument waarmee pedagogische preventie wordt geboden, zodat vaardigheden en de zelfstandigheid van ouders worden vergroot. Dit sluit aan op het doel en de visie van Bureau Frontlijn en de opdracht die Bureau Frontlijn vervult in het wijkteam als onderdeel van de Children's Zone, Rotterdam. Zowel Bureau Frontlijn als het wijkteam in Rotterdam wil mensen in hun eigen kracht zetten zodat zij zelf weer de regie kunnen nemen over hun eigen leven (Bureau Frontlijn, 2013-2014; Gemeente Rotterdam, 2014c).

Bureau Frontlijn doet dit door middel van het aanleren van vaardigheden en het vergroten van kennis. Zodat als het hulpverleningstraject wordt afgesloten, mensen problemen zelf het hoofd kunnen bieden. Daarnaast wil Bureau Frontlijn zorgen voor duurzame, structurele oplossingen of verbeteringen (Bureau Frontlijn, 2013-2014). Door het instrument en de methode te onderzoeken krijgt Bureau Frontlijn meer antwoorden over de aansluiting op al deze factoren en eventuele aanpassingen die hiervoor nodig zijn.

Het was van belang om de map te onderzoeken vanwege de eerder genoemde maatschappelijke ontwikkelingen en verwachtingen vanuit de overheid: burgers die meer zelf hun problemen moeten gaan oplossen, de nieuwe manier van werken binnen de hulpverlening, evidence-based en preventiever werken (Sprinkhuizen & Scholte, 2012; Jansen et al., 2013; NJI, n.d. a).

Het was van belang voor het beroep om de map te onderzoeken vanwege het erkend krijgen van de Samen Leren methode bij het Nederlands Jeugd instituut. Hierdoor kan de methode opgenomen worden in de "databank effectieve jeugdinterventies". Dit draagt bij aan de verspreiding van kennis over wat werkt, wat de sector vervolgens ten goede komt (NJI, n.d. g). Verder heeft Bureau Frontlijn als doel in de toekomst om de Samen Leren methode beschikbaar te stellen voor andere organisaties (persoonlijke communicatie, Groeneweg & Huyts, 2015).

Het was ook van belang voor de doelgroep waarbij de Samen Leren informatiemap wordt ingezet omdat het om een complexe doelgroep gaat in de achterstandswijken van Rotterdam-Zuid. Deze gezinnen hebben vaker een maatschappelijke achterstand (Sontag et al., 2009). Het opvoeden voor deze gezinnen kan extra moeite kosten en kinderen zouden zich minder voorspoedig kunnen ontwikkelen (Pharos, 2014a).

Daarnaast vraagt deze doelgroep minder snel om hulp en ondersteuning, terwijl zij deze wel nodig hebben (Leeuwen, 2010). Omdat de kinderen een groter risico zouden lopen op diverse problemen zoals: gezondheids, emotionele en gedragsproblemen en het zou minder gunstig zijn voor de cognitieve ontwikkeling (Haerden, 2012). Dit kan invloed hebben op hun latere positie en functioneren binnen de maatschappij (Jehoel, 2009; onderwijsraad, 2011).

Hierdoor moet de hulp die geboden wordt aan gezinnen die bereikt worden op een goede manier worden uitgevoerd (Oudhof et al., 2013). Opvoedondersteuning in de thuissituatie heeft een positief effect op risicogezinnen en ouders die signalen van beginnende problematiek vertonen. Het heeft zowel positieve effecten op het opvoedingsgedrag en de psychosociale gezondheid van ouders als op de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van de kinderen (Ince, 2013).

Daarnaast was het van belang voor de Samen Leren coaches omdat zij een belangrijke rol spelen in de uitvoering van de Samen Leren methode (Ince, 2013). Zij moeten hierdoor ook op een goede manier kunnen werken met instrumenten die afgeleid zijn van de Samen Leren methode. Verder was het ook van belang voor Bureau Frontlijn zelf dat de map onderzocht werd op werkzaamheid in de praktijk en hoe deze werd ervaren door ouders. Want hierdoor kan de kwaliteit van de hulpverlening verbeterd worden wat zorgt voor een grotere kans van slagen, wat de ouders en hun kinderen uiteindelijk ten goede komt (NJI, n.d. a). Daarnaast versterkt het ook de positie van Bureau Frontlijn (persoonlijke communicatie, Groeneweg, 2015).



Door onderzoek gedaan te hebben naar de werkzaamheid van de map en hoe deze werd ervaren, kan de map een waardevolle aanvulling zijn binnen de begeleiding van ouders omdat duidelijk is geworden hoe er met de map gewerkt wordt en wat zowel de coaches en in mindere mate de ouders er van vinden. Daarnaast is zoals eerder al is aangegeven het onderzoek een aanvulling geweest op het onderzoek naar de methode Samen Leren met de Universiteit Utrecht.

#### **4.4 Onderzoeksvraag en deelvragen:**

##### **4.4.1 Onderzoeksvraag:**

*Hoe doeltreffend is de 'Samen Leren informatiemap voor ouders' in de praktijk en welke verbeteringen zijn er mogelijk?*

##### **4.4.2 Keuze voor onderzoeksvraag:**

Er is voor deze onderzoeksvraag gekozen omdat deze het beste aansluit bij het probleem zoals deze eerder is beschreven. Door onderzoek te doen naar de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap in de praktijk kan er gekeken worden naar hoe zowel de ouders uit Rotterdam-Zuid als de Samen Leren coaches de map gebruiken en beoordelen. Daarnaast wordt er ook gekeken met behulp van deze vraag naar de verbeteringen die eventueel nodig zijn. Dit zorgt ervoor dat er totaalbeeld gevormd kan worden over hoe de map werkt in de praktijk en of er met de map het doel wordt behaald dat Bureau Frontlijn voor ogen heeft.

##### **4.4.3 Deelvragen:**

1. Hoe sluit de Samen Leren informatiemap aan op de Samen Leren methode?
2. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op vormgeving en inhoud?
3. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie?
4. Hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk?
5. Wat is er volgens de ouders en de Samen Leren coaches geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap?
6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?

#### **4.5 Literatuurstudie:**

##### **4.5.1. Opvoedondersteuning:**

"Opvoedondersteuning is het intentioneel geven van voorlichting, advies en hulp aan ouders of andere opvoeders in het gezin bij vragen en problemen rond de opvoeding van kinderen en het vervullen van het ouderschap" (NJI, n.d. d). Opvoedondersteuning speelt in op de (opvoed) vragen van ouders en plaatst deze in een bredere sociale en maatschappelijke context. Er hoeft namelijk niet één oorzaak te zijn voor het opvoedingsprobleem. Het gaat om verschillende factoren die op elkaar inwerken (Burggraaf-Huiskes, 2013).

Opvoedondersteuning heeft drie doelen (NJI, n.d. d):

- "Het voorkomen van problemen in de opvoeding en/of de ontwikkeling van kinderen
- Het helpen oplossen van bestaande vragen en problemen
- Het versterken van de draagkracht en competenties van ouders en opvoeders"

(NJI, n.d. d).

Hierdoor is opvoedondersteuning activerend omdat vaardigheden van de opvoeder worden vergroot en ouders gestimuleerd worden om zelfstandig verder te kunnen. Dit zorgt ervoor dat de draagkracht wordt vergroot van de opvoeder en de draaglast kleiner wordt (Burggraaf-Huiskes, 2013).

##### **4.5.2 Methodes/interventies binnen de opvoedondersteuning:**

"Een methode bestaat uit systematisch uitgevoerde werkzaamheden of activiteiten, die in meerdere specifieke situaties volgens een bepaalde procedure worden uitgevoerd"(Hoof & de vries, 2012, p. 120). Een interventie met behulp van een methode is gekoppeld aan een bepaalde probleemsituatie of gericht op een bepaalde doelgroep met specifieke problematiek (Hoof & de vries, 2012). Waarbij theorie en praktijk aan elkaar moeten worden gekoppeld (NJI, n.d. a). Daarnaast moet er stil worden gestaan bij de werkzame factoren met betrekking tot de doelgroep, het probleem en het domein waar voor de methode bedoeld is (Hoof & de vries, 2012).

Met behulp van een methode kan er doelgericht worden gewerkt aan de problematiek. Het biedt een richtlijn/werkwijze voor het handelen. Binnen de methode kunnen vervolgens verschillende middelen worden ingezet om het doel of de doelen van de methode te behalen (Hoof & de vries, 2012). De hulpverlener is de persoon die de methode tot uitvoering moet zien te brengen en dit vraagt van hem/haar bepaalde kennis en vaardigheden. Hierdoor is het belangrijk dat er voldoende wordt ingezet op professionalisering maar ook op het implementeren van de methode binnen de organisatie (NJI, n.d. a).

Het is van belang om onderzoek te doen naar methodes hierdoor kan de kwaliteit van de zorg/hulpverlening worden verbeterd (NJI, n.d. a). Daarnaast wordt er vanuit de overheid verwacht dat er alleen nog maar gewerkt wordt met effectieve interventies omdat deze een grotere kans van slagen hebben, wat zorgt voor kostenbesparing (Hoof & de vries, 2012). Er zijn verschillende gradaties in de mate van effectiviteit. Van Yperen en Veerman hebben hiervoor een effectenladder ontwikkeld die verdeeld is in vijf niveaus (van niveau 0 wat inhoudt niks op papier tot niveau 5 de methode onderzoeken) waarin een methode geplaatst kan worden aan de hand van het ontwikkelingsstadium van de methode (Hoof & de vries, 2012; NJI, n.d. b).



#### 4.5.3 Verschillende typen interventies, theoretische invalshoeken en doelen:

Er worden verschillende typen interventies onderscheiden om verschillende problemen binnen de opvoeding aan te pakken, van ondersteuning bij lichte opvoedvragen en het vergroten van de opvoedcompetenties voor alle ouders tot het bieden van ondersteuning bij zwaardere problematiek voor specifieke doelgroepen. Voorbeelden van verschillende typen interventies binnen de opvoedondersteuning zijn:

- Universele interventies (voor iedereen)
- Selectieve interventies (specifieke risicogroepen)
- Groepsgerichte interventies
- Individueel gerichte interventies met huisbezoeken
- Langdurige interventies met follow-up sessies

(Ince, 2013).

In de praktijk is terug te zien dat er vaak een combinatie wordt gemaakt van de verschillende type interventies. “De interventie Peuters in zicht!” is bijvoorbeeld zowel groepsgericht als universeel en de interventie “Stevig ouderschap” richt zich op specifieke risicogroepen waarbij er op huisbezoek wordt gegaan. Daarnaast kunnen er ook interventies zijn die gericht zijn op een specifieke risicogroep maar ook universeel ingezet kunnen worden zoals “Moeders informeren Moeders” (Ince, 2013). “Samen Leren” valt hier ook onder omdat het aan de ene kant voor een brede doelgroep inzetbaar is en er aan de andere kant veel aandacht wordt besteed aan de wijze waarop moeilijke bereikbare doelgroepen kunnen worden benaderd. Daarnaast worden er met betrekking tot de ondersteuning ook concrete en praktische handvatten geboden op allerlei gebieden zoals: een hoog stressniveau, laag taalniveau en laag begripsniveau. Verder wordt er ook gewerkt met huisbezoeken (Huyts & Groeneweg, 2015 d).

Deze interventies moeten vervolgens gebaseerd zijn op duidelijke theorie om de effectiviteit te vergroten. Er zijn dan ook verschillende theoretische invalshoeken die we kunnen onderscheiden:

- Gedragsgeoriënteerde opvoedprogramma's (gebaseerd op de sociale leertheorie)
- Cognitief-gedragsmatige opvoedprogramma's (combinatie van gedragsmatige strategieën en cognitieve strategieën)
- Programma's gericht op de ouder-kind relatie (gebaseerd op rationeel-emotieve therapie)
- Multimodale opvoedprogramma's (combinatie van verschillende theoretische uitgangspunten en componenten)

(Ince, 2013).

Naast de theoretische invalshoeken moet een interventie gericht zijn op een bepaald doel. Deze variëren afhankelijk van de doelgroep en de soort problematiek. Veel opvoed ondersteunende interventies zijn gericht op ouders omdat er verwacht wordt dat als er gewerkt wordt aan het gedrag van ouders dit indirect positieve effecten heeft op het kind. Voorbeelden van doelen gericht op ouders zijn: vaardigheden verbeteren, het versterken van attitudes en gevoelens, het vergroten van de kennis en begrip van de gezondheid en ontwikkeling van kinderen, het stimuleren van de geestelijke gezondheid en het versterken van het sociale netwerk (Ince, 2013).

Naast doelen die gericht zijn op alleen de opvoeders zijn er ook nog doelen gericht op de ouders en kind relatie en doelen die gericht zijn op het kind zelf. Doelen die gericht zijn op de ouder en kind relatie hebben voornamelijk betrekking op de kwaliteit van de relatie, de communicatie en de interactie met kind en andere gezinsleden. De doelen die gericht zijn op het kind hebben betrekking op het stimuleren van de emotionele en gedragsontwikkeling (Ince, 2013).

In het algemeen zijn veel interventies gebaseerd op cognitief en gedragsmatige theorieën of een combinatie hiervan. Waarmee er gewerkt kan worden aan verschillende doelstellingen van opvoedprogramma's zoals: het vergroten van opvoedvaardigheden, vergroten van kennis en verandering van houding en attitudes (Ince, 2013). Bekende voorbeelden van zulke interventies zijn: “opvoeden & Zo!”, “Video-hometraining” en “Triple P” (NJI, n.d. g).

Interventies die gericht zijn op het vergroten van de opvoedvaardigheden zijn vaak gebaseerd op de sociale leertheorie van Bandura, dit is een gedragsgeoriënteerde benadering. Ouders krijgen hiermee basale gedragstechnieken aangeleerd (bijvoorbeeld positieve bekrachtiging, omgaan met straffen en belonen en onderhandelen) wat zorgt voor (complexe) gedragsveranderingen (Ince, 2013). Samen Leren is onder andere ook gebaseerd op de sociale leertheorie van Bandura (Huyts & Groeneweg, 2015 d).

#### 4.5.4 Effectiviteit van (preventieve) interventies binnen de opvoedondersteuning:

Er zijn verschillende onderzoeken gedaan naar de effectiviteit van (preventieve) interventies die ouders ondersteuning bieden bij de opvoeding. Hieruit komt vooral naar voren dat deze een positief effect hebben op opvoeders die behoren tot risicogroepen en opvoeders die beginnende signalen van opvoedproblematiek vertonen (Ince, 2013). Voorbeelden van ouders die behoren tot risicogroepen zijn: ouders met niet westerse achtergrond, gezinnen met lage SES en alleenstaande ouders (Oudhof et al., 2013). De positieve effecten op de ouders zouden vervolgens ook weer een positieve invloed hebben op het gedrag van de kinderen (Ince, 2013).

Deze effecten zijn alleen in verschillende studies op korte termijn aangetoond. Er is nog onvoldoende onderzoek gedaan naar de effecten op langer termijn. Daarnaast kan er om diverse redenen zoals wisselende kwaliteit van onderzoeken, verschil in interventies en doelgroepen nog weinig gezegd worden over welke interventie bij welke doelgroep het beste werkt. Ook moet er nog verder onderzoek worden gedaan naar precieze factoren die een bijdrage leveren aan de effectiviteit. Toch zijn er een aantal algemene en specifieke criteria ontstaan die kenmerkend zijn voor de effectiviteit binnen de opvoedondersteuning. De algemene criteria hebben zowel betrekking op de inhoud als de uitvoering van een interventie (Ince, 2013).



De inhoud van een interventie wordt effectiever naarmate (Ince, 2013):

- “Er gebruik wordt gemaakt van duidelijke theorie
  - Er een gestructureerd en gestandaardiseerd curriculum
  - Er gewerkt wordt met verschillende lesmethodes
  - Er een goed evenwicht bestaat tussen de omvang van de problematiek en de intensiteit van de interventie en de omvang van de beschikbare inzet
  - Er meer aansluiting is bij de wijze waarop ouders en kinderen/jongeren zelf hun problemen ervaren
  - Er meer gezorgd wordt voor het weer greep krijgen op het eigen leven (empowerment)
  - Er ingespeeld kan worden op de verschillende leefsituaties
  - Er gewerkt wordt met overeengekomen concrete doelen
  - Er gezorgd wordt voor het opbouwen van een positieve relatie met de trainer of met andere belangrijke personen uit de omgeving
  - Het sociale netwerk geactiveerd wordt”
- (Ince, 2013, p. 2 - 3).

Bij de uitvoering van een interventie gaat het om factoren zoals:

- kwaliteit van de uitvoering (bewaken van de kwaliteit van de uitvoering)
- Evaluatie (uitkomsten van de interventie worden geëvalueerd)
- Het bereiken van opvoeders en er voor zorgen dat zij mee blijven doen (procedures voor werving en het motiveren)
- Personeel met voldoende opleiding
- Goede leiding
- Stabiele bezetting van personeel (Ince, 2013).

De specifieke kenmerken hebben betrekking op de doelgroep, het primaire doel van de interventies maar ook op de verschillende type interventies (Ince, 2013). Dit is verderop in de literatuurstudie terug te lezen.

#### **4.5.5 Opvoedondersteuning in de thuissituatie:**

Opvoedondersteuning in de thuissituatie zou bij risicogezinnen (volgens de definitie van het NJI, multiprobleemgezinnen, n.d. e: gezinnen die langdurig te maken hebben met een combinatie van sociaaleconomische en psychosociale problemen) en ouders die signalen van beginnende problematiek vertonen een positief effect hebben op het opvoedingsgedrag en de psychosociale gezondheid van ouders. Daarnaast zouden de kinderen ook positiever scoren op sociaal-emotioneel en cognitief gebied (Ince, 2013).

Het bieden van opvoedondersteuning in de thuissituatie kan positief werken omdat er beter aangesloten kan worden op de situatie van de ouder en direct geoefend kan worden in praktijk. Ook het gevoel van veiligheid wordt verhoogt, want ouders kunnen zich meer op hun gemak voelen tijdens het traject (Burggraaf-Huiskes, 2013). Een gevoel van veiligheid verhoogt de effectiviteit van het leren (Carrière, 2009 & Kouwenhoven, 2012).

In het algemeen richten interventies die werken met huisbezoeken zich op: het bieden van sociale steun, het bevorderen van deelname aan wijkvoorzieningen en het vergroten van kennis en vaardigheden op het gebied van opvoeding en ontwikkeling van kinderen (Ince, 2013). “Doelen in deze soort interventies zijn vaak gericht op het aanleren van opvoedvaardigheden, beïnvloeding van gedrag en attitudes en versterken van vaardigheden voor het bevorderen van de ouder-kind relatie” (Ince, 2013). Doelen die op het kind zijn gericht hebben vooral betrekking op het bevorderen van de ontwikkeling of de psychosociale gezondheid (Ince, 2013).

Er is nog verder onderzoek nodig naar interventies die werken met huisbezoeken. Wel kan er gezegd worden dat het algemeen succes van deze programma's af hangt van hoe getrouw het programma wordt uitgevoerd, hoe vaak er op huisbezoek wordt gegaan, hoe lang de huisbezoeken duren, de deskundigheid en eigenschappen van de hulpverlener en het vermogen van de hulpverlener om een vertrouwensband met het gezin op te bouwen (Ince, 2013). Daarnaast leveren de volgende specifieke inhoudelijke kenmerken een bijdrage aan de effectiviteit van interventies die werken met huisbezoeken: hoge doelgerichtheid, gericht op het aanleren van specifieke vaardigheden, gericht op empowerment, de interventie moet bestaan uit minimaal zes huisbezoeken en de hulpverlener moet minimaal één keer per maand maar het liefst iedere week op huisbezoek gaan. Vooral in het begin van het traject (Ince, 2013).

#### **4.5.6 Opvoedondersteuning aan ouders in achterstandswijken:**

Binnen achterstandswijken, tegenwoordig ook wel aandachtswijken genoemd, wonen voornamelijk mensen met een maatschappelijke achterstand (Box, 2010). Hierin komen steeds twee factoren naar voren: etniciteit en lage sociaal economische status (SES) (Sontag, den Hartog, Muller & van den Reek, 2009). Etnische minderheidsgroeperingen hebben vaker een lage SES (Mesman, 2010). Daarnaast lopen mensen die vaardigheden missen om goed in de maatschappij te kunnen functioneren een risico op achterstand (Sontag et al., 2009).

Voor gezinnen in deze wijken met een maatschappelijke achterstand kan opvoeden extra moeite kosten en “kunnen” kinderen zich minder voorspoedig ontwikkelen (Pharos, 2014 a). De nadruk hierbij ligt op kunnen omdat hoe een kind zich ontwikkelt een wisselwerking is tussen kenmerken van het kind zelf en kenmerken van zijn omgeving. Deze kinderen zouden wel meer risico hebben op diverse problemen zoals: gezondheids, emotionele en gedragsproblemen en het zou minder gunstig zijn voor de cognitieve ontwikkeling (Haerden, 2012). Dit kan invloed hebben op hun latere positie en functioneren binnen de maatschappij (Jehoel, 2009; onderwijsraad, 2011).



“De kwaliteit van opvoeding binnen deze gezinnen en het onderwijsondersteunend gedrag blijft achter” (Huyts & Groeneweg, 2014 c, p. 8). Hierbij moet rekening gehouden worden met de verschillen in culturele opvattingen over opvoeding, onderwijs en ontwikkeling (Haerden, 2012; Leeuwen, 2010). Daarnaast moet er ook gekeken worden naar “goed genoeg ouderschap” (Gutman, Brown & Akerman, 2009).

De vragen/zorgen die de ouders hebben met betrekking tot zorg en opvoeding komen wel over het algemeen op hetzelfde neer (Oudhof et al., 2013). De volgende punten worden het meest genoemd (Oudhof et al., 2013):

- “De aanpak van de opvoeding en het ouderschap in het algemeen
- Omgaan met lastig, moeilijk of ongehoorzaam gedrag of gedragsproblemen van hun kind
- Omgaan met emotionele problemen (zelfvertrouwen, onzekerheid en (faal)angst)
- Grenzen stellen, corrigeren en straffen
- De schoolprestaties van het kind
- Gezondheid en kinderziektes
- De algemene ontwikkeling van het kind”

(Oudhof et al., 2013, p. 28).

Dit zelfde geldt ook voor sterk identiteitsgebonden ouders (allochtone ouders, streng gereformeerd, ouders met een lage SES etc.) Wel hebben allochtone ouders meer onzekerheden en problemen, maar zij hebben geen andere opvoedvragen, behalve op het gebied van de religieuze opvoeding (Oudhof et al., 2013). Toch vraagt de doelgroep niet automatisch om steun, informatie en advies (Pharos, 2014a; Leeuwen, 2010).

Deze ouders kunnen ondersteund worden door middel van pedagogische preventie. Deze term wordt tegenwoordig gebruikt voor allerlei vormen van pedagogische activering en ondersteuning. Het is een vorm van preventie die zich richt op het terrein van opvoeding en ontwikkeling. Het gaat om het voorkomen van (zwaardere) problemen en omvat de volgende vormen:

- Opvoedingsondersteuning (ondersteuning bij het proces van opvoeden)
- Ontwikkelingsstimulering (ondersteuning van het ontwikkelingsproces van jeugdigen)
- Omgevingsfactoren beïnvloeden (ondersteuning die gericht is op de sociale en pedagogische leefomgeving van ouder en kind).

Er wordt een verdeling gemaakt in de zwaarte van opvoedproblemen (van opvoedingsvraag tot opvoedingsnood) en welke vorm van ondersteuning (van opvoedingsvoorlichting tot hulpverlening) daarbij van toepassing is. Preventief opvoed ondersteunde activiteiten richten zich voornamelijk op “licht” problematische opvoedingssituaties (opvoedingsspanning) met als doel het stimuleren van de zelfstandigheid bij de ouder en het vergroten van de vaardigheden (Burggraaf-Huiskes, 2013).

Hiervoor is het nodig om de kennis en het begrip met betrekking tot ontwikkeling en opvoeding te vergroten, waarbij er rekening gehouden moet worden met de verschillen tussen ouders, hun basisvaardigheden, kennis, abstractievermogen, opleidingsniveau en niveau van taalbeheersing. Dit zorgt ervoor dat iedere groep passende educatie en voorlichtingsmateriaal nodig heeft. Opvoed ondersteunende activiteiten hoeven inhoudelijk niet speciaal te worden aangepast aan specifieke doelgroepen vanwege de overeenstemming in opvoedvragen maar wel is het goed om het materiaal en de communicatie af te stemmen (Oudhof et al., 2013). Want niet alle ouders lukt het om een vertaalslag te maken naar de praktijk door een gebrek aan inzicht of vaardigheden (Burggraaf-Huiskes, 2013). Denk bijvoorbeeld aan laaggeletterdheid, problemen met lezen/schrijven, vooruitzien, terugkijken, zelfreflectie, adviezen interpreteren en vragen formuleren (Oudhof et al., 2013).

#### **4.5.7 Aanpassing van interventies, materialen en instrumenten aan de doelgroep:**

Algemene interventies ook wel “generieke interventies” genoemd zouden dan ook een positief effect hebben op verschillende doelgroepen en hierdoor zouden interventies niet speciaal cultuurspecifiek hoeven te worden gemaakt. Er wordt vervolgens wel aangegeven dat meer onderzoek hiernaar nodig is. Daarnaast verschillen deskundige hierover van mening. Het aanpassen van de interventie zou wel een positieve invloed kunnen hebben op de acceptatie, het bereik en het behoud van deelname. Waardoor mogelijk de effecten van de interventie worden versterkt (Ince, 2013).

Door eventuele aanpassingen van de interventie kan er beter worden aangesloten bij de doelgroep omdat vaak de wijze waarop de westerse opvoedtechnieken en strategieën gepresenteerd worden minder aansluiten bij de waarden en normen van andere groepen. Het verhoogt de betrokkenheid van ouders en het zorgt ervoor dat zij zich meer in het aanbod herkennen wat vervolgens de kans op uitval verkleint (Ince, 2013).

Er zijn verschillende visies op welke wijze aanpassingen gedaan moeten worden. De één vindt het belangrijk dat de essentie van de interventie behouden wordt maar dat er daarnaast rekening gehouden moet worden met de verschillende unieke kenmerken van de verschillende doelgroepen. De ander geeft aan dat je met oppervlakkige aanpassingen niks bereikt bijvoorbeeld: het vertalen van teksten of het aanpassen van plaatjes. Er moet een verandering plaatsvinden in de kern van de interventie om aan te kunnen sluiten bij de normen, waarden, overtuigingen, het wereldbeeld en de lifestyle van de verschillende doelgroepen. Waarbij er rekening gehouden moeten worden met de nuances binnen en tussen groepen. Ondanks deze twee verschillende visies worden er toch een aantal algemene punten genoemd die belangrijk zijn. Waarbij er een onderscheid wordt gemaakt tussen vier randvoorwaarden en de methode (Ince, 2013).



#### Randvoorwaarde 1: de (diversiteit 's) competenties van de professional.

Het gaat hier om competenties die betrekking hebben op zowel de kennis, de houding, de vaardigheden en attituden die een hulpverlener moet bezitten om in te kunnen spelen op de verschillende doelgroepen. Er worden drie overkoepelende (diversiteit 's) competenties genoemd:

- Een open houding: vriendelijkheid, respectvol, letten op vooroordelen, tonen van belangstelling, flexibiliteit, positieve benadering, op een positieve manier nieuwsgierig zijn, empathie, creativiteit, geduld en doorzettingsvermogen
- Aandacht voor de eigen culturele bril: bewust zijn van de eigen culturele waarden en normen en dat dit wereldbeeld invloed heeft op de interactie met andere
- Kennis over de culturele achtergrond: enige culturele achtergrond kennis en kennis van contextualiteit en de positie in de maatschappij kan handig zijn maar houdt rekening met diversiteit en pas op met vooroordelen

(Ince, 2013).

#### Randvoorwaarde 2: taal en communicatie:

De volgende randvoorwaarde die wordt genoemd is taal en communicatie. Het kan in sommige gevallen nodig zijn om een tolk in te zetten of een hulpverlener aan een gezin te koppelen met dezelfde culturele achtergrond. Zij spreken de moedertaal van het gezin en kunnen hiermee zorgen dat informatie op een goede manier overkomt, het gezin zich op zijn gemak voelt en dat emoties beter verwoordt kunnen worden. Ook kunnen materialen en instrumenten die gebruikt worden binnen de interventie vertaald worden naar de moedertaal. Hierbij is het van belang dat gebruik wordt gemaakt van woorden en uitdrukkingen die passen binnen de cultuur. Ondersteunend hieraan kunnen video's en foto's zijn van personen met verschillende achtergronden (Ince, 2013).

#### Randvoorwaarde 3: rekening houden met praktische zaken:

Als derde randvoorwaarde wordt er gesproken over praktische zaken. Er kunnen praktische belemmeringen mee spelen die ervoor zorgen dat gezinnen sneller afhaken. Deze belemmeringen hebben vaak te maken met hun sociaaleconomische positie. Denk aan onregelmatige werktijden, laag inkomen, reisafstand en vervoer. Het bieden van een financiële compensatie, outreachend werken of activiteiten organiseren in de buurt kunnen hiervoor oplossingen zijn (Ince, 2013).

#### Randvoorwaarde 4: empowerment:

De vierde en laatste randvoorwaarde die wordt gegeven is empowerment. Eerder werd al aangegeven dat dit een interventie effectiever maakt (Ince, 2013). De opvoed ondersteunende interventies voor ouders en hun kinderen gericht moeten zijn op het bevorderen van het denken vanuit de eigen kracht en kwaliteit (Oudhof et al., 2013; Ince, 2013). De hulpverlening moet het gezin helpen om coping vaardigheden te ontwikkelen en zoveel mogelijk proberen de gezonde kanten te versterken. Hiervoor is het belangrijk om gezinnen zoveel mogelijk te betrekken bij het traject (Ince, 2013).

#### De methode:

Op het gebied van de methode wordt er aangegeven dat de theoretische achtergrond moet aansluiten bij de doelgroep waar de interventie op gericht is. Er moet ook ruimte zijn voor de hulpverlener en het gezin om samen een gemeenschappelijk uitgangspunt te bepalen. De verwachtingen van het gezin en hun hulpvragen moeten duidelijk zijn maar ook moet het gezin weten wat de hulpverlener precies voor hun kan betekenen. De hulpverlener moet goede voorlichting geven zodat het gezin weet wat het kan verwachten. Dit versterkt de motivatie van ouders en heeft een positief effect op de voortgang van het traject. De doelstelling van de methode hoeft niet continu bijgesteld te worden aan de verschillende doelgroepen maar er moet wel ruimte zijn voor verschillen bijvoorbeeld: opvoedstijlen, socialisatiepatronen en copingstrategieën (Ince, 2013).

#### **4.5.8 Aansluiting van materialen en instrumenten op gedragsmatige interventies:**

Er is nog vrij weinig onderzoek gedaan naar wat werkt binnen de doelgroep waar "Samen Leren" voor is bedoeld. Wel kunnen interventies die erg gericht zijn op de cognitieve en verbale vermogens ongeschikt zijn, omdat deze doelgroep meer zou hebben aan voordoen (modeling) en samen doen. Daarnaast zou er extra aandacht besteed moeten worden aan voorlichting. De voorkeur gaat dan ook uit naar gedragsmatige interventies, die gebaseerd zijn op de sociale leer-theorie van Bandura (Rooijen-Mutsaers & Ince, 2013).

Eerder werd aangegeven dat naarmate er meer gebruik wordt gemaakt van verschillende lesmethodes een opvoed interventie effectiever wordt. Hierbij kan gedacht worden aan overdracht van informatie, rollenspellen maar ook het versterken van positief gedrag. Daarnaast zijn bepaalde materialen of instrumenten effectiever afhankelijk van het doel dat beoogd wordt met de interventie (Ince, 2013).

Zo zouden bij interventies die gericht zijn op het vergroten van de opvoedvaardigheden gezorgd moeten worden voor materialen die gericht zijn op het bijbrengen van opvoedvaardigheden en het bieden van praktische opvoedtips. Waarbij het van belang is om gebruik te maken van interactieve methodes van overdracht (Ince, 2013). Daarnaast wordt er aangegeven dat het werken met videobeelden waarin de interactie tussen ouders en kinderen centraal staat en het regelmatig oefenen van vaardigheden een positief effect kan hebben op het opvoedgedrag van ouders (Rooijen-Mutsaers & Ince, 2013).

In het bijbrengen van opvoedvaardigheden en het bieden van praktische opvoedtips zit een cognitief component. Hierdoor is het van belang dat het materiaal dat gebruikt wordt om informatie over te dragen gericht is op concrete en praktische zaken. Daarnaast moet er gebruik worden gemaakt van verschillende soorten media en moet er met betrekking tot de duur en intensiteit van de leerstof ingespeeld kunnen worden op de doelgroep. Door het aanleren van nieuw gedrag en het opdoen van kennis kan er ook een verandering ontstaan in houding en attitudes van ouders. Ter ondersteuning kan er materiaal worden ingezet waarmee ouders de gedachten over zichzelf en hun kinderen kunnen herstructureren (Ince, 2013).



Het is van belang dat het materiaal past bij de vraag van de ouders. Daarnaast moet het materiaal aansluiten bij de al aanwezige kennis en vaardigheden van de ouders en de mogelijkheden die zij hebben om nieuwe kennis en vaardigheden eigen te maken, dit doet ieder op zijn eigen manier. Er moet hierbij dus rekening gehouden worden met de verschillende leerstijlen van ouders (NJL, 2014; Burggraaf-Huiskes, 2013). Het aanleren van vaardigheden aan ouders kan positieve effecten hebben op taakgericht werken, het zelfvertrouwen, de sociale vaardigheden, het geduld en de betrokkenheid bij school. Wat hun weer helpt bij het stimuleren van hun kinderen in hun ontwikkeling (Mesman, 2010). Daarnaast heeft het ook een positief effect op de kinderen. Zij zouden pro-socialer zijn, minder last hebben van emotionele/gedrag 's problemen, minder problemen hebben met andere kinderen, minder last hebben van hyperactiviteit en aandacht tekort (Bucx & De Roos, 2011).

#### **4.5.9 Verschillende manieren van leren:**

Eerder werd aangegeven dat ouders verschillen in de manier waarop zij leren. De indeling van David Kolb met betrekking tot leerstijlen en typering van personen is hierin de meest bekende (Burggraaf-Huiskes, 2013). Daarnaast zijn er ook nog andere leertheorieën die binnen de opvoedondersteuning en coaching gebruikt kunnen worden.

##### Leerstijlen van David Kolb:

"Het gaat hier om de doener (gericht op concrete ervaringen), de bezinner (leert door observeren en reflecteren), de denker (analyseert en denkt in abstracte begrippen) en de beslisser (wil dingen aanpakken en actief experimenteren)" (Burggraaf-Huiskes, 2013, p. 116). Iedereen heeft een bepaalde voorkeursstijl waarmee zij informatie het beste opnemen. De één leert meer door praktische dingen te doen of door een bepaalde aanpak zelf te ervaren. De ander stelt zich meer observerend op en leert door te kijken naar het voorbeeldgedrag van de ander en weer een ander houdt er van om zich theoretisch te verdiepen in een onderwerp. Als hulpverlener is het belangrijk om in het contact met ouders rekening te houden met de verschillende leerstijlen. Aan de andere kant kan het ook goed zijn om ouders te stimuleren om op een andere manier een leerervaring aan te gaan. Dit kan namelijk zorgen voor nieuwe inzichten en verdieping van kennis. Daarnaast moet er gezegd worden dat de stijl van iemand niet compleet vastligt. Hierdoor moet de hulpverlener er voor zorgen dat in zijn aanbod telkens de verschillende leerstijlen terugkomen waardoor de ideale leersituatie wordt gecreëerd. Dit heeft zowel betrekking op het handelen van de hulpverlener als in de materialen die er gebruikt worden (Burggraaf-Huiskes, 2013).

##### Hoofd, hart en handen (hhh-indeling):

Naast deze verschillende leerstijlen wordt ook vaak de hhh-indeling genoemd. Deze indeling staat voor hoofd, hart en handen die geactiveerd worden tijdens het leerproces. Het overdragen van kennis en het verwerven van inzicht activeert het hoofd. Het hart wordt geactiveerd als het gaat om onderwerpen die emoties oproepen en hierin staat het delen en verdiepen van eigen ervaringen en belevenissen centraal. De handen worden geactiveerd als er iets gedaan moet worden. Hieronder valt ook het aanleren van vaardigheden en het omgaan met praktische opvoedingssituaties. Deze drie elementen kunnen niet altijd strikt worden gescheiden en dat hoeft ook niet speciaal omdat zij op elkaar aansluiten. Wel is het belangrijk dat de hulpverlener hier aandacht voor heeft en deze in zijn aanpak weet te integreren (Burggraaf-Huiskes, 2013).

##### Het aan- en afleren van vaardigheden:

Mensen leren door bewust steeds kleine stukjes gedrag te oefenen en deze vervolgens te combineren met de vaardigheden die zij eerder al hebben aangeleerd. Vervolgens wordt het gedrag een gewoonte door het oefenen en voert iemand bepaald gedrag onbewust uit. Er worden vier fasen onderscheiden bij het aanleren van nieuwe vaardigheden. De eerste fase wordt "onbewust onvermogen" genoemd. In deze fase weet iemand niet dat hij iets niet weet en al helemaal niet hoe iets aangepakt moet worden op een bepaald gebied. Iemand moet zich dus in deze fase nog bewust worden van zijn eventuele "beperkingen" waardoor er geleerd kan gaan worden. Dit leidt tot fase twee die "bewust onvermogen" wordt genoemd. In deze fase wordt er veel geoefend en verloopt dan ook met vallen opstaan, wat er voor zorgt dat je in deze periode het meeste leert. De volgende fase is fase drie die "bewust vermogen" wordt genoemd. In deze fase wordt de vaardigheid op een goede manier uitgevoerd alleen is hier nog wel volledige concentratie voor nodig. Door de vaardigheid te blijven herhalen ontstaat fase vier. Deze fase wordt "onbewust vermogen" genoemd. In deze fase komen alle kleine gedragspatronen die iemand heeft moeten leren samen en is de vaardigheid geïnternaliseerd. De vaardigheid is een gewoonte geworden en iemand kan deze vaardigheid nu uitvoeren en zich makkelijk op iets anders tegelijk richten omdat het onbewuste het overneemt. Om iemand iets nieuws aan te leren moet er vaak ook eerst iets worden afgeleerd. Hiervoor moet iemand weer terug van fasen vier naar fasen twee. Vervolgens doorloopt iemand de fases weer opnieuw tot hij bij fase vier is. Wat zorgt voor meer keuzemogelijkheden (O' Connor & Seymour, 2012).

##### Oefenen in de praktijk en ervaringsleren:

Het is belangrijk om de opgedane kennis, vaardigheden en gedrag toe te passen in de praktijk. Dit wordt transfer of coaching genoemd en het gaat om ervaringsleren want juist in de praktijk ervaart iemand of het nieuwe gedrag ook daadwerkelijk functioneel is (Ribbers & Waringa, 2012). Dit is ook wel de theorie van operante conditionering wat een uitbreiding is van het klassieke conditioneren, van Pavlov (invloed van een situatie op het gedrag van een persoon). Skinner heeft vervolgens het verband aangetoond tussen gedrag en de gevolgen van gedrag. Gedrag zou namelijk veranderen doordat er associaties worden gemaakt tussen het gedrag en de gevolgen van het gedrag. Deze gevolgen worden vaak bepaald door de omgeving en kunnen zowel positief als negatief zijn. Hoe positiever de omgeving reageert op bepaald gedrag, hoe vaker iemand het gedrag ook zal vertonen. Wordt er voornamelijk negatief gereageerd op het gedrag dan zal het gedrag van iemand verminderen of zelf helemaal niet meer voorkomen (Bolt, 2014). Kolb heeft voor het ervaringsleren een leercyclus ontwikkeld, gekoppeld aan zijn verschillende leerstijlen en typering van mensen. Het hebben van een ervaring wordt gezien als startpunt voor leren en door vervolgens de gehele cyclus te doorlopen wordt er duurzaam geleerd.



De cyclus bestaat uit vier activiteiten: onderdompelen (het concreet opdoen van de ervaring), verhelderen (nadenken over de ervaring door middel van reflectie), verklaren (een betekenis geven aan de ervaring en toetsen aan eerder opgedane ervaringen) en toepassen (het experimenteren en kijken of iets handig is). Vervolgens begint de cyclus weer opnieuw (outing Holland, n.d.). “Coaching on the job” kan hierbij ondersteunend werken. Dit houdt in dat een hulpverlener met de ouders mee kijkt in de praktijksituatie en ondersteuning biedt bij het inzetten van de nieuwe vaardigheden en gedrag. Hierbij is het van belang dat de hulpverlener maar ook de omgeving complimenten geeft zodat nieuw gedrag verstevigd kan worden (Ribbers & Waringa, 2012).

#### Sociale leertheorie:

De sociale leertheorie, van Bandura ook wel modeling of observationeel leren genoemd stelt dat gedrag ook kan worden aangeleerd door middel van observatie en imitatie. Als hulpverlener moet je, je hiervan bewust zijn omdat dit een grote rol speelt binnen de begeleiding. Door goed contact te hebben met gezin vervul je namelijk automatisch al een voorbeeldfunctie. Mensen zijn geneigd om gedrag over te nemen van mensen die zij waarderen of aantrekkelijk vinden. Hierdoor zou je ook als hulpverlener modellen uit de omgeving kunnen inschakelen. Voor het overnemen van gedrag zijn wel aandacht, motivatie en positieve gevolgen van belang (Bolt, 2014).

#### Theorie van zelfregulering:

Niet alleen de omgeving bepaald hoe mensen zich gedragen. Doordat mensen reflecteren op hun eigen denken en handelen zijn zij in staat om bepaald gedrag te ontwikkelen, bij te stellen en te handhaven. Dit wordt zelfregulering genoemd en houdt in dat iemand zelf ook in staat is om zijn gedrag bewust te versterken of af te zwakken. Dus niet alleen externe consequenties hebben invloed op gedrag maar ook interne. Deze interne vorm van verandering in gedrag is duurzamer omdat het vanuit de persoon zelf komt. Zelfregulering zorgt ervoor dat bepaald gedrag in stand gehouden kan worden zonder dat er controle is vanuit de omgeving maar het kan er ook voor zorgen dat een persoon ongevoelig wordt voor externe controle. Zelfregulering bestaat uit drie stadia, die elk een vaardigheid zijn en elkaar opvolgen. Dus als je het derde stadia beheerst dan beheers je ook automatisch stadia één en twee (Bolt, 2014). “Hoe meer zelfreguleringsvaardigheden iemand heeft, des te manifester wordt het gedrag dat wordt aangeleerd of versterkt” (Bolt, 2014, p. 53). De drie stadia bestaan uit: zelfobservatie (kunnen observeren van: eigen gedrag, gedachten en emoties voor je kan veranderen), zelfevaluatie (huidig gedrag en gewenst gedrag met elkaar kunnen vergelijken) en zelf-versterken of zelf-afzwakken (goedkeuring (beloning) of afkeuring (straf) van gedrag op basis van je zelfevaluatie en wat gepaard gaat met een fijn of rot gevoel) (Bolt, 2014).

#### Niveaus van Robert Dilts:

Leren en veranderen doet zich voor op verschillende niveaus. Robert Dilts heeft een model geconstrueerd voor het denken over persoonlijke verandering, leren en communicatie. Daarnaast biedt het hulpverleners handvatten voor het verzamelen van informatie waarmee er gekeken kan worden op welk niveau van het model de hulpverlener het beste kan interveniëren. Zodat er aangesloten kan worden op de deur der verandering. Mensen veranderen namelijk niet bij stukjes en beetjes maar als één geheel. Het is daarom belangrijk om duidelijk te krijgen op welk niveau iemand een duwtje in de goede richting nodig heeft. Er zijn zes verschillende niveaus die worden onderscheiden: niveau één het spirituele niveau (hoogste niveau wat ons leven leidt en vorm geeft, onze zingeving), niveau twee identiteit (wie je bent, het ik-gevoel, je kernwaarden en levensopdracht), niveau drie overtuiging (denkwijze die voor iemand de waarheid zijn en dagelijks worden gebruikt in het handelen), niveau vier bekwaamheid (gedrag, vaardigheden en tactieken), niveau vijf gedrag (handelingen die we uitvoeren) en niveau zes omgeving (mensen en datgene waarop we reageren). Deze niveaus hebben invloed op elkaar en hierdoor zal een verandering op één op de hoogste niveaus ook invloed hebben op de niveaus daaronder. Dit betekent dus dat als iemand zijn gedrag wil veranderen er gewerkt moet worden aan bekwaamheden of overtuigingen (O’ Connor & Symour, 2012).

#### Motivatatie en fasen van gedragsverandering:

Een misvatting is dat mensen moeilijk veranderbaar zouden zijn. Deze misvatting wordt telkens weer bekrachtigd door gedragsinterventies die geen rekening houden met de beperkingen en de mogelijkheden die mensen hebben om te veranderen. Er moet juist uitgegaan worden van de mogelijkheden van de mens (zoals intrinsieke motivatie en hun cognitie) en hun beperkingen (zoals overtuigingen, omgeving, tijd, support). De meest voorkomende valkuil is dat er te grote stappen worden genomen om de doelen te bereiken. Hierdoor wordt er minder succes ervaren waardoor de demotivatatie toe slaat en juist motivatie is een belangrijke voorwaarde om tot duurzame gedragsverandering te komen (Ribbers & Waringa, 2012). Het zorgt ervoor dat iemand openstaat voor het leren van nieuwe vaardigheden (Van der Veen & Goijarts, 2012).

In de verkenning van de literatuur werd al eerder aangegeven dat het belangrijk is om oog te hebben voor de motivatie van ouders en dat je aan moet sluiten bij de fasen van gedragsverandering (Oudhof et al., 2013; Ince, 2013). Het gaat hier om het model van Prochaska en DiClemente waarmee inzichtelijk wordt gemaakt hoe veranderingsprocessen verlopen en wat er allemaal vooraf gaat aan een daadwerkelijke verandering (Brink et al., 2013).

Er worden zes verschillende fasen onderscheiden: voorbeschouwing (persoon zelf heeft nog niet de intentie om te veranderen om bepaalde redenen o.a. niet bewustzijn van het probleem), overpeinzing (persoon is zich bewust van het probleem, heeft de motivatie gevonden om te veranderen maar onderneemt nog geen actie), beslissen (er worden plannen gemaakt om het probleem aan te pakken), actief veranderen (er worden acties ondernomen om het gedrag te veranderen), bestendigen of volhouden (persoon probeert het nieuwe gedrag vast te houden en niet terug te vallen) en terugval (het lukt iemand niet om de situatie volledig vast te houden, het proces begint weer opnieuw) (Brink et al., 2013).

Aan de hand van deze fasen kan een hulpverlener kijken in welke fase de ouders zitten en kan er gekeken worden op welke manier er verder gewerkt kan worden aan de verandering (Brink et al., 2013).



Naast het belang van aansluiten op de juiste fase is het tempo van zowel de ouders als de hulpverlener om tot een verandering te komen belangrijk om rekening mee te houden. Te snel maar ook te langzaam naar de volgende fase gaan kan de voortgang belemmeren (Van der Veen & Goijarts, 2012).

#### **4.5.10 Materialen en instrumenten binnen de opvoedondersteuning:**

Er zijn veel verschillende soorten materialen of instrumenten die ingezet kunnen worden binnen de opvoedondersteuning afgestemd op de vraag van ouders. Deze materialen worden vaak ingezet binnen andere vormen van opvoedondersteuning zoals adviesgesprekken, inloopochtenden, huisbezoeken en themabijeenkomsten. Het is naast de begeleiding die ouders krijgen een extra ondersteuning. Het is namelijk moeilijk te zeggen of het materiaal als vorm van opvoedingsondersteuning zelfstandig bestaansrecht heeft. De ervaring is dat ouders deze functie “erbij nemen” (Burggraaf-Huiskes, 2013). Daarnaast is er nog onvoldoende onderzoek gedaan naar effecten van instrumenten en materialen binnen de opvoedondersteuning. Hierdoor is het moeilijk om concreet aan te geven wat werkt en welke richtlijnen er gesteld moeten worden aan het materiaal (Ince, 2013).

Bij opvoed ondersteunende materialen kan er gedacht worden aan: schriftelijke materialen, online materialen en audiovisuele materialen die informatie geven met betrekking tot de ontwikkeling en opvoeding van kinderen. De bedoeling is vaak dat ouders, eventueel met ondersteuning zelfstandig met deze materialen aan de slag gaan. Hierbij speelt de relatie tussen de ouder en de hulpverlener een belangrijke rol (Burggraaf-Huiskes, 2013). Ouders nemen namelijk meer aan van iemand waarmee zij al een band hebben opgebouwd. Een hulpverlener die snel kan inspelen op de vraag van ouders, eventueel met behulp van informatie en materiaal draagt hier dan ook positief aan bij (Burggraaf-Huiskes, 2013; Ince, 2013). Daarnaast zullen ouders ook sneller gebruik maken van materialen als zij deze persoonlijk aangeboden krijgen, dit werkt namelijk drempelverlagend omdat zij zelf niet op zoek hoeven naar informatie of iets moeten vragen. Het materiaal is vaak bedoeld voor grote groepen ouders dit zorgt er voor dat de informatie wat algemeen van aard is. Hierdoor is het van belang dat de hulpverlener verdere uitleg en handvatten kan geven aan ouders zodat er advies op maat kan worden geboden (Burggraaf-Huiskes, 2013).

#### **4.5.11 De rol van de hulpverlener en de behoeften van ouders:**

Hoe de interventie uiteindelijk uitgevoerd wordt is natuurlijk afhankelijk van de hulpverlener, deze heeft hierdoor een belangrijke rol waardoor er ook een aantal kenmerken van effectiviteit bij de hulpverlener liggen (Ince, 2013).

Ouders willen (heldere en eenduidige) informatie en advies dat aansluit op hun situatie en dat hen in hun rol positief bekrachtigt. Maar ook willen zij praktische en emotionele steun en dat de opvoedondersteuning op een flexibele en efficiënte manier wordt aangeboden. Daarnaast willen ouders ook dat er op een bepaalde manier met hen wordt omgegaan door hulpverleners. Dit vergroot de kans op het opnemen van het geleerde en het in praktijk brengen daarvan (Oudhof et al., 2013).

Ouders willen dat er naar hen geluisterd wordt, dat zij serieus worden genomen, niet worden betutteld en willen inspraak hebben in het traject. Zij hebben behoefte aan een hulpverlener die respect heeft voor hun ervaringsdeskundigheid en aan communicatie die meer gericht is op wederzijdse uitwisseling (Oudhof et al., 2013; Burggraaf-Huiskes, 2013). Ouders willen dat de hulpverlener er is om hun ondersteuning te bieden. Zij willen niet het gevoel krijgen dat zij in de gaten worden gehouden of dat zij beoordeeld zullen worden door de hulpverlener (Ince, 2013).

Het gaat om een niet-oordelende, begripvolle, gelijkwaardige, betrouwbare, emphatische en ondersteunende benadering waardoor de ouder zich gerespecteerd voelt. Dit is ook de basis voor het aangaan van een goede samenwerkingsrelatie en een vertrouwensband (Burggraaf-Huiskes, 2013; Ince, 2013). Eerder werd de relatie tussen de hulpverlener en de cliënt al benadrukt en dit is een belangrijke factor voor het slagen van het traject. Net zoals de persoonlijke kenmerken en de vaardigheden van de hulpverlener omdat het ervoor zorgt dat de ouder open gaat staan voor verandering in gedrag en houding (Oudhof et al., 2013; Ince, 2013).

Door je te verdiepen in en oog te hebben voor en aan te sluiten bij andere culturen en leefwijzen, kun je zorgen voor meer acceptatie bij de doelgroep. Speel in op de (identiteitsgebonden) context van de doelgroep door een sensitieve houding en respect te hebben voor de achtergrond van het gezin (Oudhof et al., 2013). Met sensitiviteit wordt bedoeld: “culturele vooroordelen vermijden, maar ook vooroordelen op basis van SES, gezinsstructuur, gender, generatie en acculturatie” (Oudhof et al., 2013).

Het gaat om een open en onbevangen houding, hierbij moet de hulpverlener bewust zijn van zijn eigen normen en waarden en deze ook los kunnen laten. Dit kan helpen bij het opbouwen van een goede relatie (Oudhof et al., 2013). Deze houding sluit aan bij de eerder genoemde (diversiteit) competenties van de professional (Ince, 2013).

Daarnaast moet de hulpverlener zijn positieve intenties laten blijken. Dit houdt in dat de hulpverlener zo snel mogelijk de ouder moet helpen bij het oplossen van de problemen die worden ervaren. Dit kan in eerste instantie heel praktisch zijn zoals het helpen bij het huishouden (Ince, 2013). Verder speelt communicatie ook een rol in het opbouwen van een relatie met doelgroepen die moeilijker te bereiken zijn. Een meer persoonlijke benadering en regelmatig contact door bijvoorbeeld huisbezoeken is nodig waarbij ouders zich gehoord en veilig voelen. Hierdoor kunnen ouders zich serieuzer genomen voelen, waardoor zij gemotiveerder zijn en er meer bereikt kan worden (Oudhof et al., 2013). Het is belangrijk om oog te hebben voor de motivatie van ouders. Dit vergroot de betrokkenheid bij het traject. Hiervoor moet je ouders actief betrekken, aansluiten bij de behoeften van ouders en de fases van gedragsverandering (Oudhof et al., 2013; Ince, 2013).



#### 4.5.12 Empowerment en zelfredzaamheid binnen de opvoedondersteuning:

Eerder werd al aangegeven dat opvoed ondersteunende interventies voor ouders en hun kinderen gericht moeten zijn op het bevorderen van het denken vanuit de eigenkracht en kwaliteit (Oudhof et al., 2013; Ince, 2013).

Eigenkracht houdt in: “de kracht, macht en competenties om over het eigen leven te beschikken. Dat vermogen wordt bepaald door bijvoorbeeld kennis, vaardigheden en zelfvertrouwen. Maar ook door de ruimte die je van je omgeving krijgt” (Brink, 2012, p. 7). Het gaat hier om het “zelf kunnen” (Brink, 2013).

Het doel is dat mensen zelf weer de regie krijgen over hun leven en zelfredzaam kunnen functioneren in de maatschappij (Oudhof et al., 2013).

Zelfregie betekent “zelf beslissen over hoe je leven eruit ziet en over de eventuele professionele ondersteuning daarbinnen. Daarbij is motivatie, je eigen invulling van wat een goed leven is voor jou, de belangrijkste leidraad” (Brink, 2012, p. 7). Het gaat om het “zelf kunnen bepalen” en nog niet om het zelf doen (Brink, 2013).

“Zelfredzaamheid verwijst naar jezelf kunnen redden of helpen en dus geen hulp van anderen nodig hebben” (Brink, 2012, p. 7). Het gaat om het zelfstandig mee kunnen doen in de maatschappij (lichamelijk, verstandelijk, geestelijk en financieel) en een eigen leven kunnen leiden zonder een beroep te moeten doen op compenserende voorzieningen. Mensen die toch een beroep moeten doen op voorzieningen, zouden in eerste instantie “verminderd” zelfredzaam zijn maar door gebruik te maken van voorzieningen worden deze mensen zelfredzaam (Brink, 2013). Dit alles zorgt ervoor dat uiteindelijk de zelfstandigheid wordt vergroot (Oudhof et al., 2013). Zelfstandigheid houdt in dat iemand onafhankelijk kan functioneren in de maatschappij (methodisch begeleiden, 2008).

Verder werd eerder al aangegeven dat een interventie effectiever wordt naarmate deze meer gericht is op empowerment (Ince, 2013). Door middel van empowerment wordt de zelfredzaamheid en eigen kracht van ouders versterkt. Dit bevordert de manier van opvoeden en geeft ouders het gevoel competent te zijn (Oudhof et al., 2013). “Empowerment is een benadering die erop gericht is om kwetsbare individuen of groepen in staat te stellen hun eigen kracht te ontwikkelen en te benutten met als doel hun positie in, en deelname en ondersteuning aan de samenleving of hun eigen omgeving te versterken” (Engbersen, Sprinkhuizen, Uytterlind & Lub, 2008, p. 11).

Ouders ervaren hierdoor dat zij zelf invloed en controle hebben op besluiten en acties die zowel betrekking hebben op zichzelf als op hun kinderen. Ook hiervoor is het belangrijk dat ouders toegang hebben tot informatie die aansluit bij hun: scholingsachtergrond, basisvaardigheden, basiskennis, het abstractievermogen, beheersing van de Nederlandse taal, het ontwikkelen van (opvoed)vaardigheden en het kunnen nemen van besluiten. Daarnaast moet het ouders bevestigen in het gevoel dat zij zelf invloed kunnen uitoefenen en controle hebben op de omgeving (Oudhof et al., 2013).

Er worden vervolgens drie voorwaarden genoemd die nodig zijn bij het empoweren van ouders zodat de zelfredzaamheid vergroot wordt (Oudhof et al., 2013):

- De eerste voorwaarde die wordt genoemd is toegang tot informatie over opvoeding, ontwikkeling en instanties. Verschillende soorten programma's en materialen kunnen hier ondersteunend aan zijn zoals videomateriaal, folders en educatieprogramma's op het internet.
  - De tweede voorwaarde is dat vaardigheden worden vergroot zoals: communicatieve vaardigheden, oplossingsgerichte vaardigheden, het kunnen nemen van besluiten en computervaardigheden.
  - De derde voorwaarde is motivatie omdat dit een grote rol speelt in het bereiken van doelen.
- (Oudhof et al., 2013).

Dit vergt een goede manier van coachen door hulpverleners (NJI, n.d.f). Deze coaching moet gericht zijn op ontwikkeling en het beste uit mensen naar boven halen door mensen bewust te maken van hun mogelijkheden en grenzen (Kouwenhoven, 2012). De krachten, al bestaande vaardigheden en protectieve factoren moeten opgespoord worden en versterkt, wat de kans op gedragsverandering vergroot (Bolt, 2014). Goede communicatieve vaardigheden en de houding van de hulpverlener spelen hierin een grote rol (Oudhof et al., 2013).

Het is van belang dat de hulpverlener het eigen perspectief van de ouders als uitgangspunt neemt (Oudhof et al., 2013). De hulpverlener moet hiervoor naast de ouder staan en geloven in hun kwaliteiten en mogelijkheden (Bolt, 2014).

Daarnaast moet de manier waarop het gesprek gevoerd wordt de aanwezige competenties van de ouders versterken. De mogelijkheden van de ouders om zelf problemen op te lossen moeten geactiveerd worden. Er moet zoveel mogelijk worden aangesloten op de opvoedvisie van ouders. Hierbij gaat het erom wat de ouders willen, kunnen en wat bij hun gezin past. De hulpverlener moet steeds zoeken naar de sterke punten in de opvoedingssituatie en ouders hiervan bewust maken (Oudhof et al., 2013).

De opvoedingssituatie moet vanuit de sterke punten verder worden versterkt wat er voor zorgt dat de kans op verbetering toeneemt, huidige problemen verholpen kunnen worden en nieuwe problemen voorkomen kunnen worden. Het is van belang dat er een gelijkwaardige samenwerking tot stand wordt gebracht tussen de hulpverlener en de ouders, die gericht is op de sterke kanten van de ouder. Hiervoor moeten ouders gezien worden als de ervaringsdeskundige en moeten zij op een positieve manier gemotiveerd, geactiveerd en aangemoedigd worden (Oudhof et al., 2013).

Ouders hun eigen mening moet centraal staan en er moet regelmatig besproken worden of er met het traject nog aangesloten wordt op de behoefte van het gezin. Dit maakt een interventie vervolgens ook weer effectiever omdat ouders meer hebben aan informatie en ondersteuning die wordt gegeven op basis van hun eigen keuzes.



Dit zou beter werken dan wanneer ouders alleen professioneel advies krijgen. De hulpverlener moet een ouder dan ook laten kiezen uit verschillende opties van informatievervalsing. Dit verhoogt de kans dat ouders ook echt iets doen met advies omdat het niet tegen hun eigen uitgangspunten en wensen in gaat (Oudhof et al., 2013).

Ouders hoeven natuurlijk niet alles alleen te doen en dit lukt wanneer de draaglast te groot wordt ook niet meer. Begrippen als “samenkracht” en “samenredzaamheid” zijn hier van toepassing (NJI, n.d. f; Brink, 2013). Met samenkracht en samenredzaamheid wordt bedoeld dat je samen sterker staat (NJI, n.d. f). Iemand die verminderd zelfredzaam is kan met behulp van zijn eigen netwerk, lotgenoten en andere vormen van individuele zorg ervoor zorgen dat hij/zij niet afhankelijk is of blijft van hulp van de overheid (Brink, 2013). Mensen moeten zich met elkaar verbinden, wat de redzaamheid van het individu weer bevordert. Hierin ligt ook een rol voor de hulpverlener die hier meer op moet inspelen en wanneer nodig zelf de ondersteuning biedt die nodig is, ook wel geleende kracht genoemd (NJI, n.d. f).

#### **4.5.13 Uitleg over de Samen Leren informatiemap voor ouders.**

De Samen Leren informatiemap voor ouders wordt in het begin van de begeleiding ingezet. Vervolgens wordt de map bij de ouder thuis bewaard en elk huisbezoek gebruikt. Hiermee krijgen ouders uitleg, tips/advies, hulplijnen en handvatten aangeboden (Huyts & Groeneweg, 2014c).

De map sluit aan op de doelen die aan het begin van traject samen met de ouder worden bepaald omdat de informatie en materialen zijn gebaseerd op de vijf overkoepelende vaardigheden (schoolontwikkeling in het algemeen of onderwijsondersteunend gedrag vertonen, sociale-emotionele ontwikkeling stimuleren, structuur bieden, grenzen stellen en positieve aandacht geven) met de bijbehorende doelen. Met de map wordt er concreet gemaakt welke kennis er nodig is om bepaalde vaardigheden te ontwikkelen en in stand te houden, hoe de ouder dit kan oefenen/toepassen en hoe de ouder dit zelfstandig kan blijven voortzetten (Huyts & Groeneweg, 2014c).

De vijf vaardigheden vormen verschillende hoofdstukken in de map en hieronder vallen één of meerdere (sub)doelen. Deze informatie is uitgewerkt aan de hand van kennen, kunnen en eigen maken. Ook wel het drietrapsleermodel genoemd. Dit model is gebaseerd op principes uit de sociale leertheorie en de zone van naaste ontwikkeling (Huyts & Groeneweg, Samen Leren, 2014c).

“Per doel wordt via een informatieblad uitleg gegeven over een vaardigheid, waarom het belangrijk is om deze vaardigheid toe te passen als ouder, wat de positieve gevolgen zijn voor het kind (fase: kennen) en hoe dit in praktijk gebracht kan worden (fase: kunnen)” (Huyts & Groeneweg, Samen Leren, 2014c). Per doel biedt de map één of meerdere werkbladen waarmee de ouder samen met de Samen Leren coach kan oefenen in de fase “kunnen”. Daarna leert de ouder om dit soort activiteiten zich “eigen te maken” (Huyts & Groeneweg, Samen Leren, 2014c).

De Samen Leren coach kan samen met de ouder aanvullende informatiebladen of werkbladen toevoegen aan de map. Daarnaast kan de Samen Leren coach samen met de ouder er voor zorgen dat de informatiebladen en werkbladen aansluiten bij de ouder, het kind en hun situatie. Dit zorgt er voor dat er maatwerk kan worden geleverd (Huyts & Groeneweg, Samen Leren, 2014c). De Samen Leren coach speelt een belangrijke rol omdat zij samen met de ouder aan de slag gaan met de Samen Leren informatiemap op basis van de theoretische achtergrond, coachings principes en werkwijze die beschreven staan in de Samen Leren methode om ouders te ondersteunen bij het vergroten van hun vaardigheden (Huyts & Groeneweg, 2014c).

De vaardigheden, doelen, theoretische achtergrond, coachings principes en werkwijze worden uitgebreid beschreven in de Samen Leren methode, Huyts & Groeneweg, 2015. In de bijlage 1 op bladzijde 59 is de globale inhoud terug te vinden van de Samen Leren informatiemap voor ouders met een voorbeeld van één van de hoofdstukken, om zo een beeld te krijgen over wat er wordt gesproken.

## **5. Aanpak.**

### **5.1 Onderzoeksvorm:**

Er is gekozen voor de onderzoeksvorm “evaluerend onderzoek”. Door middel van een evaluerend onderzoek kan in beeld gebracht worden of het doel dat men voor ogen heeft ook daadwerkelijk wordt behaald (van der Donk & van Lanen, 2014). Dit gold ook voor het praktijkprobleem dat onderzocht is. Evaluerend onderzoek werkt hierin ondersteunend omdat er door middel van deze onderzoeksvorm op een systematische wijze beoordeeld kan worden. Op basis van deze beoordeling kunnen vervolgens wanneer het nodig is nieuwe beslissingen genomen worden (van der Donk & van Lanen, 2014).

### **5.2. Methode van dataverzameling, data-analysetechnieken, ontwerpactiviteiten en randvoorwaarden:**

#### **5.2.1 Deelvragen:**

1. Hoe sluit de Samen Leren informatiemap aan op de Samen Leren methode?
2. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op vormgeving en inhoud?
3. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie?
4. Hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk?
5. Wat is er volgens de ouders en de Samen Leren coaches geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap?
6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?



### 5.2.2 Methode van dataverzameling:

Er is voor gekozen om de ouders uit Rotterdam-Zuid die de Samen Leren informatiemap aangeboden krijgen en de Samen Leren coaches die de Samen Leren informatiemap aanbieden te gaan bevragen (interviewen) aan de hand van een redelijk tot zeer gestructureerde vragenlijst. Hier is voor gekozen omdat deze twee groepen werken met de Samen Leren informatiemap in de praktijk en hierdoor het beste hun mening kunnen geven, wat heeft bijgedragen aan het evalueren van de Samen Leren informatiemap. Dit sluit aan op de “aspectenmethode”. Dit is één van de manieren waarop je respondenten kan selecteren. Met deze methode zorg je ervoor dat alle belangrijke aspecten worden vertegenwoordigd die bij het (praktijk) probleem betrokken zijn (van der Donk & van Lanen, 2014).

Tijdens de start van het onderzoek was het doel om maximaal tien gezinnen, die alleen de interventie Samen Leren aangeboden hadden gekregen uit Rotterdam-Zuid te gaan bevragen. Hier was voor gekozen omdat deze groep vanaf het begin van het traject begeleid zouden worden met behulp van het instrument: de Samen Leren informatiemap.

De verwachting was dat gedurende het onderzoek deze groep zich nog kon uitbreiden in verband met nieuwe aanmeldingen. Dit doel was gebaseerd op de onderzoeksgroep die zichzelf had opgegeven voor het onderzoek naar de Samen Leren methode. Na overleg met Bureau Frontlijn is het doel vervolgens bijgesteld naar maximaal zes ouders. De reden van het bijstellen van het doel van tien naar zes ouders was omdat sommige medewerkers van Bureau Frontlijn de ouders niet teveel wilde belasten met een extra onderzoek. Van de zes ouders, is er uiteindelijk bij drie ouders uit Rotterdam-Zuid een interview is afgenomen. De overige drie ouders die uiteindelijk niet benaderd zijn door de coaches/medewerkers van Bureau Frontlijn hadden te maken met familieomstandigheden en andere hulpvragen, waardoor het afnemen van het interview niet de eerste prioriteit had. In verband met het afronden van het onderzoek is er voor gekozen om geen nieuwe ouders meer te benaderen. De drie ouders uit Rotterdam-Zuid waarbij het onderzoek wel is afgenomen hebben alle drie aangegeven dat zij gewerkt hebben tijdens de begeleiding met de Samen Leren informatiemap.

Tijdens de start van het onderzoek was het doel om maximaal tien Samen Leren coaches te bevragen, die aangenomen zijn bij Bureau Frontlijn om de interventie Samen Leren in te zetten bij gezinnen, waardoor zij ook vanaf het begin van het traject met de Samen Leren informatiemap hebben gewerkt. Ook deze groep kon zich nog uitbreiden in verband met nieuwe Samen Leren coaches die aangenomen zijn februari 2015. Uiteindelijk zijn er elf Samen Leren coaches bevestigd via vragenlijsten en twee aparte groepsinterviews. Deze groep Samen Leren coaches is een combinatie geworden van studenten die in september 2014 zijn aangenomen en studenten die in februari 2015 zijn aangenomen. Daarnaast is er één Samen Leren coach bevestigd die niet speciaal is aangenomen om de interventie Samen Leren in te zetten maar werkzaam is binnen het project oudercoaching waarin ook delen van de Samen Leren interventie worden ingezet. Deze student heeft wel één traject doorlopen waarbij hij/zij gewerkt heeft met de Samen Leren informatiemap. In totaal hebben deze elf Samen Leren coaches met elkaar ongeveer 37 ouders begeleid met behulp van de Samen Leren informatiemap. Daarnaast hebben negen van de elf Samen Leren coaches een training gevolgd waarin Samen Leren terug kwam. De overige twee respondenten hebben niet zelf de training gevolgd om diverse redenen.

### 5.2.3 Vorm en werkwijze data verzameling:

*Vorm: vragenlijsten – Samen Leren coaches en ouders uit Rotterdam-Zuid.*

Er is gekozen voor een redelijk tot zeer gestructureerde vragenlijst omdat de opdrachtgever heeft gevraagd om rekening te houden met de beschikbare tijd van de Samen Leren coaches en de ouders. Hierdoor is de vragenlijst minder tijdsintensief gemaakt door gebruik te maken van schaalvragen als waardering waarop vervolgens toelichting gegeven moest worden, zodat de respondenten nog wel uitgebreid hun mening konden geven over een bepaald onderwerp.

Deze vragenlijsten bestaan uit een aantal onderdelen/thema's die gebaseerd zijn op de deelvragen en voor een groot gedeelte de categorieën en criteria die opgesteld zijn vanuit de literatuur, de Samen Leren methode en de Samen Leren informatiemap. De vragen zijn in het algemeen hetzelfde voor de Samen Leren coaches en de ouders maar zijn wel waar nodig anders geformuleerd in verband met de Nederlandse taalvaardigheid van de ouders. Daarnaast is er gebaseerd op de categorieën en criteria bij zowel de Samen Leren coaches als de ouders op verschillende punten specifiek ingegaan (van der Donk & van Lanen, 2014).

Verder is er voor gekozen om de vragenlijst voor ouders bij te voegen aan de standaard tussen/eindevaluatie vragen om zo ouders minder te belasten met een extra huisbezoek. Hierdoor is de vragenlijst werkbaar gemaakt voor begeleiders en hun studenten zodat zij het interview makkelijk af konden nemen en zij de vragen hetzelfde interpreteren (door uitleg te geven over bepaalde begrippen). Deze vragenlijst voor ouders is terug te vinden bijlage 5 op bladzijde 77. Er zijn van de vragenlijst voor ouders twee verschillende versies gemaakt, op verzoek van de begeleiders. Hierdoor is er een verkorte versie van de originele vragenlijst ontwikkeld met de belangrijkste vragen die afgenomen moesten worden.

Dit heeft ervoor gezorgd dat er op sommige vragen geen antwoord is gegeven door één van de ouders, ook wel genoemd non-respons. Dit is vervolgens dan ook meegenomen in het verwerken van de resultaten en het trekken van conclusies. De verkorte versie van de vragenlijst voor ouders is terug te vinden in bijlage 5 op bladzijde 81. Als ouders toch geïnterviewd zouden worden buiten de tussen/eindevaluatie om dan zou de eerste vragenlijst zonder aanpassingen afgenomen worden.

De vragenlijst van de studenten is terug te vinden in bijlage 5 op bladzijde 84, waarbij er ook nog opgemerkt moet worden dat één van de Samen Leren coaches zijn/haar vragenlijst door een crisis situatie niet voor het groepsinterview heeft terug gegeven. Hierdoor heeft de Samen Leren coach voor het invullen van de vragenlijst eerst meegedaan aan het groepsinterview. Wat er voor gezorgd kan hebben dat haar antwoorden zijn beïnvloed door wat er eerder is besproken (van der Donk & van Lanen, 2014).



*Vorm: vragenlijsten – groepsinterviews Samen Leren coaches.*

Er is gekozen voor een redelijk tot zeer gestructureerde vragenlijst die bestaat uit een aantal onderdelen/thema's die gebaseerd zijn op de deelvragen en voor een groot gedeelte de categorieën en criteria die opgesteld zijn vanuit de literatuur, de Samen Leren methode en de Samen Leren informatiemap. De onderwerpen en de vragen zijn over het algemeen hetzelfde als de vragen die gesteld zijn in de andere vragenlijst maar deze zijn wel open geformuleerd. Daarnaast zijn de resultaten die eerder verkregen zijn via de vragenlijsten verwerkt in de vragenlijst, in de vorm van een open vraag. Wat er voor zorgt dat er meer data verzameld kan worden en er op bepaalde zaken specifiek kan worden gegaan. Hierbij moet worden opgemerkt dat in de tijd dat de groepsinterviews werden afgenomen één vragenlijst nog ontbrak. De respondent heeft toen de vragenlijst niet op tijd kunnen terug geven door een crisissituatie die prioriteit had. Dit betekent dat er een verschil kan hebben opgetreden in de resultaten na het toevoegen van de laatste vragenlijst aan de resultaten, die niet zijn besproken in het groepsinterview. Hier is rekening mee gehouden in het verwerken van de resultaten en het verwerken van de conclusies. De groepsinterview vragenlijst is terug te vinden in de bijlage 5 op bladzijde 90 (van der Donk & van Lanen, 2014).

*Vorm: audio materiaal.*

Er is voor gekozen om één groepsinterview op te nemen met behulp van audioapparatuur. Hier is voor gekozen omdat hierdoor data niet verloren gaat, wat er voor zorgt dat de gegevens objectiever kunnen worden verwerkt. Wat bijdraagt aan de validiteit en betrouwbaarheid (van der Donk & van Lanen, 2014). Het transcript van het gesprek is terug vinden in bijlage 6 op bladzijde 117 en is goedgekeurd door de deelnemers aan het interview. Hierbij moet wel aangegeven worden dat er een vorm van beïnvloeding heeft plaats gevonden, door het overleg wat zij met elkaar hebben gehad. Verder zou er ook van audio materiaal gebruik zijn gemaakt als de interviews niet uitgevoerd zouden worden tijdens de tussen/eind evaluaties door de begeleiders en hun studenten. Dit is alleen niet voorgekomen omdat zij samen met de ouders vragenlijsten hebben ingevuld.

*Vorm: persoonlijke conclusies schrijven.*

Er is voor gekozen om tijdens één groepsinterview de Samen Leren coaches na het bespreken van ieder onderwerp een persoonlijke conclusie te laten schrijven. Hier is voor gekozen vanwege de grote van de groep respondenten. De groep bestond uit acht personen, wat het transcriberen van het interview zou bemoeilijken en de betrouwbaarheid van de data niet ten goede zou komen. Door het schrijven van persoonlijke conclusies kon toch iedere respondent zijn eigen mening geven en beschrijven wat hij/zij uit het bespreken van een onderwerp met elkaar heeft gehaald. Hierbij moet wel aangegeven worden dat er een vorm van beïnvloeding heeft plaats gevonden, door het overleg wat zij met elkaar hebben gehad. De persoonlijke conclusies zijn terug te vinden in bijlage 5 op bladzijde 98.

*Werkwijze data verzameling: bevragen van ouders/gezinnen uit Rotterdam-Zuid.*

De ouders uit Rotterdam-Zuid zijn individueel bevraagd in de thuissituatie. Hier is voor gekozen vanwege de privacy van de ouders. De vragen die gesteld zijn hebben betrekking op de Samen Leren informatiemap maar hebben wel indirect betrekking op hen als ouders en op hun persoonlijke gezinssituatie. De begeleiders hebben samen met een onbekende student de vragenlijst afgenomen hierdoor en door de ouders individueel te bevragen is de kans kleiner gemaakt dat de ouders om bepaalde redenen minder vrijuit konden spreken (van der Donk & van Lanen, 2014).

De ouders zijn bevraagd door middel van een interview, hier is voor gekozen om zo duidelijkere en heldere data te verkrijgen. Door de ouders te interviewen kunnen eventuele onduidelijkheden door bijvoorbeeld taalvaardigheid worden voorkomen doordat extra uitleg kan worden gegeven. Daarnaast kunnen schriftelijke vaardigheden ontbreken bij de ouders waardoor er met het invullen van een vragenlijst minder ouders bereikt zouden kunnen worden. Om ouders hierin nog verder tegemoet te komen en hun minder te belasten tijdens het interview is er in de interview werkwijze gebruik gemaakt van enkele aandachtspunten met betrekking tot de "houding en benadering" van de Samen Leren methode. Hierbij zijn voornamelijk de gebieden "lage taligheid" en "laag begripsniveau" verwerkt. Meer uitleg hierover is terug te vinden in de Samen Leren methode, Huyts & Groeneweg, 2015.

Het gebruik maken van de "houding en benadering" uit de Samen Leren methode draagt ook bij aan het verkrijgen van duidelijkere en heldere data omdat er hiermee beter aangesloten kan worden op de ouders. Deze interview werkwijze zou alleen gebruikt worden als de vragenlijst niet afgenomen zou worden tijdens de tussen/eindevaluatie en is terug te vinden in bijlage 5 op bladzijde 76.

Hier is voor gekozen omdat de begeleiders samen met hun studenten het interview hebben afgenomen bij de ouders aan de hand van hun eigen werkwijze met betrekking tot het uitvoeren van een tussen/eindevaluatie. De tussen/eindevaluatie bezoeken duren maximaal één tot anderhalf uur. Eén van de drie ouders heeft aangegeven niet nogmaals benaderd te willen worden voor het onderzoek. De andere twee ouders hebben hier geen antwoord op gegeven. Daarnaast zijn er geen afspraken gemaakt met betrekking tot de terugkoppeling van het verslag, zoals aangegeven staat in de uitleg van de vragenlijst. Hierdoor is er voor gekozen om de ouders een kopie te sturen van de vragenlijst die is ingevuld.

*Werkwijze data verzameling: bevragen van Samen Leren coaches.*

De Samen Leren coaches zijn bevraagd aan de hand van een schriftelijke vragenlijst en twee aparte groepsinterviews. Hier is voor gekozen omdat de Samen Leren coaches hierdoor aan de ene kant eerlijk hun mening kunnen geven over de Samen Leren informatiemap zonder beïnvloeding van anderen. Aan de andere kant is er door middel van het groepsinterview op elkaar gereageerd en is er data verzameld vanuit verschillende perspectieven. Dit heeft er voor gezorgd dat de Samen Leren coaches elkaar hebben aangevuld waar nodig is. Daarnaast hebben zij nog een verdere toelichting kunnen geven op hun antwoorden die zij eerder hebben gegeven door het invullen van de schriftelijke vragenlijst.



De schriftelijke vragenlijsten zijn per mail drie weken voor de groepsinterviews plaatsvonden opgestuurd naar de Samen Leren coaches waarbij een uiterlijke inlever datum is vermeld. De Samen Leren coaches hebben deze vragenlijsten, op één na, voor de groepsinterviews plaatsvonden terug gegeven op papier. Hier is voor gekozen in verband met het kunnen behouden van anonimiteit van de data. Eén van de respondenten heeft nog wel één vraag die hij/zij niet ingevuld had gemaild. Deze mail is geanonimiseerd en toegevoegd aan de vragenlijsten. In de uitleg over de vragenlijst staat aangegeven dat de gegevens uit de vragenlijsten eerst verwerkt zullen worden in een verslag en dat de Samen Leren coaches het verslag eerst moesten goedkeuren voordat het gebruikt zou worden. Hier is later in het onderzoek op terug gekomen omdat de gegevens uit de vragenlijsten letterlijk overgenomen moesten worden. Daarnaast kregen de Samen Leren coaches tijdens het groepsinterview nog de kans om hun antwoorden bij te schaven of onduidelijkheden te delen.

De groepsinterviews zijn afgenomen aan de hand van de groepsinterview werkwijze, die terug te vinden is in bijlage 5 op bladzijde 89. De interviews hebben verspreid plaatsgevonden over twee locaties van Bureau Frontlijn om zo de studenten minder te belasten. De interviews zijn afgenomen in een afgeschermd ruimte en hebben maximaal één uur geduurd (van der Donk & van Lanen, 2014).

#### 5.2.4 Data-analysetechnieken:

##### Analysemethode 1: aantallen berekenen.

Aan de hand van analyse methode één zijn de meerkeuzevragen die terugkomen in de vragenlijsten verwerkt. Daarnaast zijn alle verbeteringen/veranderingen die aangegeven zijn op deze wijze verwerkt om een duidelijk beeld te krijgen over op welk gebied de meeste verbeteringen/veranderingen doorgevoerd moesten worden volgens de respondenten (van der Donk & van Lanen, 2014). Zie bijlage 6 op bladzijde 99 voor de analyse instrumenten met gegevens.

##### Analysemethode 5: gemiddelde berekenen.

Aan de hand van analyse methode vijf zijn de schaalvragen die terugkomen in de vragenlijst verwerkt (van der Donk & van Lanen, 2014). Zie bijlage 6 op bladzijde 99 voor de analyse instrumenten met gegevens.

##### Analysemethode 9: data analyseren aan de hand van categorieën.

Aan de hand van analyse methode negen zijn al de verbeteringen/veranderingen die zijn aangegeven door de respondenten verdeeld onder de categorieën die eerder al zijn bedacht en terugkomen in de deelvragen en de vragenlijsten (van der Donk & van Lanen, 2014). Zie bijlage 6 op bladzijde 99 voor de analyse instrumenten met gegevens.

##### Analysemethode 11: horizontaal vergelijking.

Aan de hand van analyse methode elf zijn de toelichtingen die gegeven zijn op de schaalvragen en de meerkeuzevragen uit de vragenlijst verwerkt. Daarnaast zijn de gegevens uit het transcript van groepsinterview één en de persoonlijke conclusies van groepsinterview twee op deze wijze verwerkt (van der Donk & van Lanen, 2014). Zie bijlage 6 op bladzijde 99 voor de analyse instrumenten met gegevens.

##### Ontwerpactiviteiten (beroepsproduct ontwikkelen):

Op basis van de uitkomsten van het onderzoek (conclusies en aanbevelingen) is er in overleg met Bureau Frontlijn besproken welke aanpassingen er gedaan moeten worden aan de Samen Leren informatiemap. Dit sluit aan bij de vorm “een bestaand ontwerp aanpassen”. Hier zijn een aantal ontwerpeisen uit ontstaan, zie hoofdstuk 8 beroepsproduct op bladzijde 46. Daarnaast is er besproken hoe de veranderingen aan de Samen Leren informatiemap geïmplementeerd kunnen worden binnen de organisatie, wat ook terug te vinden is in hoofdstuk 8 beroepsproduct op bladzijde 46 (van der Donk & van Lanen, 2014).

#### 5.2.5 Randvoorwaarden:

| <i>Randvoorwaarden die van toepassing zijn geweest.</i> |                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Betrokkenen                                             | Opdrachtgever, afstudeerbegeleider, werkbegeleiders Bureau Frontlijn, Samen Leren coaches (minimaal 10), ouders uit Rotterdam-Zuid (minimaal 6), .                                                               |
| Hulpmiddelen                                            | Laptop, printer, literatuur, Samen Leren methode, de Samen Leren informatiemap, de verkregen gegevens uit de vragenlijsten en interviews, mail adressen werkbegeleiders, opname materiaal, interview documenten, |
| Beschikbare ruimte en/of plek                           | Thuis en werkruimte Bureau Frontlijn.                                                                                                                                                                            |
| Onderzoeksbegeleiding                                   | Feedback.                                                                                                                                                                                                        |
| Wijze verrekening uren betrokkenen                      | Afstudeerbegeleider, opdrachtgever, werkbegeleiders en Samen Leren coaches:<br>- werktijd.<br>Ouders uit Rotterdam-Zuid:<br>- Eigen tijd.                                                                        |
| Wijze verrekening onderzoeks uren                       | Onderzoeks en eigen tijd.                                                                                                                                                                                        |



### 5.3 Betrouwbaarheid en validiteit:

Er is voor gekozen om de triangulatie in te bouwen aan de hand van een triangulatie mix (van der Donk & van Lanen, 2014):

#### Brontriangulatie:

Er is met behulp van verschillende bronnen data verzameld. Er is gebruik gemaakt van verschillende soorten literatuur die betrekking hebben op instrumenten binnen de opvoedondersteuning en wat daar aan gekoppeld is. Daarnaast is de Samen Leren methode en de Samen Leren informatiemap bestudeerd. Verder is er zowel gesproken met de ouders uit Rotterdam-Zuid die de interventie Samen Leren krijgen aangeboden en hierdoor ook de Samen Leren informatiemap als de Samen Leren coaches die de map aan de ouders aanbieden. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat er drie ouders zijn bevestigd, waarvan één ouder een verkorte versie heeft ingevuld van de vragenlijst voor ouders. Daarnaast hebben de ouders ook niet alle vragen beantwoord. Waardoor er in de verwerking van de resultaten en het trekken van de conclusies rekening is gehouden met non-respons.

#### Methodische triangulatie:

Voor de dataverzameling zijn eveneens verschillende methode gehanteerd. Diverse tekstbronnen zijn bestudeerd en aan de hand van een redelijk tot zeer gestructureerde vragenlijst zijn de ouders uit Rotterdam-Zuid en de Samen Leren coaches bevestigd. De ouders zijn aan de hand van de vragenlijst individueel bevestigd en de Samen Leren coaches hebben een schriftelijke vragenlijst ingevuld. Daarnaast hebben er twee groepsinterviews met de Samen Leren coaches plaatsgevonden. Het onderzoek onder de ouders is uitgevoerd tijdens of na de tussen/eindevaluatie.

#### Onderzoekerstriangulatie:

Tussen de afnemer van het interview en de ouders uit Rotterdam-Zuid is er geen betrokkenheid geweest omdat tijdens de tussen/eind evaluatie altijd een begeleider met een andere student op huisbezoek gaat. Zodat ouders eerlijk hun mening kunnen geven over de begeleiding die zij hebben gekregen. Er heeft geen interview plaatsgevonden buiten de tussen/eindevaluatie. Hierdoor hoefde er niet gekeken te worden naar een onbekende student die mee kon om het interview af te nemen. Er is wel een betrokkenheid tussen de onderzoeker en sommige Samen Leren coaches in verband met een eerdere samenwerking. Deze band staat wel los van een eventuele beoordeling en er is zorgvuldig om gegaan met hun anonimiteit. Verder is er wel aan de betrokkenen (begeleiders/studenten) van het interview van de ouders gevraagd om een kopie van de vragenlijst aan de ouders te overhandigen. Daarnaast is er gevraagd om de goedkeuring van de Samen Leren coaches op het transcript dat er is gemaakt van het eerste groepsinterview en hebben de alle Samen Leren coaches tijdens het groepsinterview nog de kans gekregen om eventuele antwoorden bij te schaven of andere zaken aan te kaarten.

Dit alles kan zorgen voor een duidelijk en bruikbaar beeld van de praktijk. Daarnaast verhoogt het de validiteit en betrouwbaarheid van data (van der Donk & van Lanen, 2014).

#### Beïnvloeding van het onderzoek naar de Samen Leren methode:

De Universiteit Utrecht voert in samenwerking met Bureau Frontlijn tegelijk met het huidige onderzoek naar de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap een onderzoek uit naar de effectiviteit van de Samen Leren methode. Hierdoor zouden de gegevens die verkregen worden van de ouders voor één van de onderzoeken minder betrouwbaar zijn in verband met beïnvloeding van de gegevens. Na overleg met de opdrachtgever werd duidelijk dat de gegevens die verkregen worden uit het pilot-onderzoek van de Universiteit Utrecht slechts meegenomen zullen worden voor de verbeteringen in de onderzoeksopzet voor het volgend schooljaar (september 2015) en niet voor analyses met betrekking tot de effectiviteit. Hierdoor zou beïnvloeding van die gegevens minder erg zijn. De beïnvloeding van de gegevens voor het onderzoek naar de Samen Leren informatiemap is ondervangen door het interview af te nemen tijdens de tussen/eindevaluatie. De nameting van het onderzoek naar de Samen Leren methode vindt pas plaats op een later moment.

## 6. Resultaten.

### ***Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de Samen Leren methode.***

#### **Deelvraag 1: hoe sluit de Samen Leren informatiemap aan op de Samen Leren methode?**

Er is voor gekozen om deelvraag één in verschillende onderdelen op te splitsen aan de hand van de Samen Leren methode om zo op een goede manier deze deelvraag en uiteindelijk de hoofdvraag en de doelstelling te kunnen beantwoorden.

#### ***Onderdeel 1: hoe de Samen Leren informatiemap ondersteuning biedt bij de uitvoering van het drietrapsleermodel.***

Alle elf respondenten vinden dat de Samen Leren informatiemap ondersteuning biedt bij de uitvoering van het drietrapsleermodel.

**Score onderdeel 1**

**Gemiddelde: 3,6**

**Voldoende - goed**

#### Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):

Er is een verschil van mening over in hoeverre de verschillende niveaus van het drietrapsleermodel terugkomen in de map. Waarbij het niveau "eigen maken" door drie van de elf respondenten als meest wordt gemist.

#### Aanvullende resultaten groepsinterview 1:

- De twee respondenten vinden beide dat de drie niveaus (kennen, kunnen en eigen maken) onvoldoende op een herkenbare wijze terug komen in de map.
- Beide respondenten hebben aangegeven dat zowel de Samen Leren methode als de Samen Leren informatiemap niet bij iedere student bekend is.



#### Aanvullende resultaten groepsinterview 2:

- Het “kennen” komt volgens zes van de acht op een goede manier terug in de Samen Leren informatiemap.
- Het “kunnen” komt volgens twee van de acht respondenten terug in de Samen Leren informatiemap.
- Eén van de acht respondenten geeft aan dat “kunnen” en “eigen maken” uitgevoerd/aangeleerd moet worden door de gezinscoaches.
- Het “eigen maken” komt volgens vijf van de acht respondenten minder tot niet terug komt in de Samen Leren informatiemap.
- Drie van de acht respondenten geven aan dat maatwerk leveren belangrijk is
- Een van de acht respondenten geeft aan dat de coaches zelf creatief moeten zijn in variatie.

Verwijzing: figuur 1: hoe de Samen Leren informatiemap ondersteuning biedt bij de uitvoering van het drietrapsleermodel.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel schaalvragen op blz. 99 met antwoord op vraag 4 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 159 voor de uitgebreide toelichting op vraag 4.

Zie bijlage 7 op blz. 161 en 162 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

#### **Onderdeel 2: de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de vaardigheden/doelen uit de Samen Leren methode.**

Drie van de elf respondenten heeft geen toelichting gegeven op deze vraag. Wel vinden alle elf de respondenten dat de informatie en de werkbladen goed aansluiten op de beschrijving van de vaardigheden (doelen) uit de Samen Leren methode.

**Score onderdeel 2**

**Gemiddelde: 3,7**

**Voldoende - goed**

#### Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):

- De informatie en de werkbladen zijn gekoppeld aan de vijf vaardigheden van de Samen Leren methode.
- De doelen in de methode verwijzen ook naar de map bijvoorbeeld: het structuurschema.
- Werkbladen zijn goed gericht op de vaardigheden.
- Er zit een lijn in: vanuit doelen, vaardigheden en die gaan weer over in werkbladen.
- Er zou meer verwezen moeten worden naar de werkbladen en meer informatie dat aansluit op de niveaus: kunnen en eigen maken.

#### Aanvullende resultaten groepsinterview 1:

Eén van de twee respondenten heeft hier geen informatie over gegeven.

- Eén van de twee respondenten geeft aan niet duidelijk de doelen uit het PvA terug te zien in de Samen Leren informatiemap.

#### Aanvullende resultaten groepsinterview 2:

Alle acht respondenten hebben hier geen informatie over gegeven.

Verwijzing: figuur 2: de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de vaardigheden/doelen uit de Samen Leren methode.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel schaalvragen op blz. 99 met antwoord op vraag 10 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 160 voor de uitgebreide toelichting op vraag 10.

Zie bijlage 7 op blz. 161 en 162 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

#### **Onderdeel 3: hoe de Samen Leren informatiemap helpt bij het behalen van de doelen.**

#### Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):

Vijf van de elf respondenten hebben geen toelichting gegeven op deze vraag.

- Vijf respondenten van de overige zes geven aan dat de Samen Leren informatie map helpt bij het behalen van de doelen.

**Score onderdeel 3**

**Ja – 6 keer**

**Nee – 1 keer**

**Anders namelijk – 4 keer**

#### Aanvullende resultaten groepsinterview 1:

De twee respondenten hebben hier geen informatie over gegeven.

#### Aanvullende resultaten groepsinterview 2:

Alle acht respondenten hebben hier geen informatie over gegeven.

Verwijzing: figuur 3: hoe de Samen Leren informatiemap helpt bij het behalen van de doelen.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel meerkeuzevragen op blz. 103 met antwoord op vraag 13 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 161 voor de uitgebreide toelichting op vraag 13.

Zie bijlage 7 op blz. 161 en 162 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

#### **De vormgeving en inhoud van de Samen Leren informatiemap.**

#### **Deelvraag 2: hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op vormgeving en inhoud?**

Er is voor gekozen om deelvraag twee in verschillende onderdelen op te splitsen om zo de onderdelen apart te kunnen beoordelen wat het beantwoorden van deze deelvraag en uiteindelijk de hoofdvraag en de doelstelling ten goede komt. Daarnaast wordt er bij een aantal onderdelen een onderscheid gemaakt tussen de antwoorden van de Samen Leren coaches/studenten en ouders die hebben deelgenomen aan het onderzoek.



## **Samen Leren coaches/studenten & ouders.**

### **Onderdeel 1: hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet.**

Dertien respondenten zijn tevreden met hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet. Eén van de drie respondenten (ouder) heeft hier geen toelichting op gegeven.

#### **Aanvullende resultaten vragenlijst – Samen Leren coaches (toelichting op score):**

- De map is: duidelijk, verzorgd en kleurrijk.
- Paginanummers kloppen niet.
- Dubbelzijdig geprint is niet handig.
- De wijze waarop het ingebonden is wordt als niet handig ervaren.

#### **Aanvullende resultaten vragenlijst – ouders (toelichting op score):**

Alle drie de respondenten hebben geen verdere toelichting gegeven op deze vraag.

#### **Aanvullende resultaten groepsinterview 1:**

- Beide respondenten zijn tevreden over de vormgeving.
- Eén van de twee respondenten geeft aan dat er wel meer materialen in de Samen Leren informatiemap moeten komen.
- Beide respondenten geven aan te begrijpen dat de Samen Leren informatiemap als “druk” wordt ervaren.

#### **Aanvullende resultaten groepsinterview 2:**

- Eén respondent van de acht geeft aan dat de map best druk is en dat hij hierdoor voor ouders onoverzichtelijk kan zijn.
- Eén van de andere acht respondenten sluit hierbij aan door aan te geven dat wij met één logo moeten werken dat steeds terug komt, dit zou de map overzichtelijker maken.

Verwijzing: figuur 4 en figuur 5: hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten en drie ouders, waarvan één ouder deze vraag niet beantwoord heeft.

Zie data-tabel schaalvragen - studenten op blz. 99 met antwoord op vraag 7 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 163 voor de uitgebreide toelichting op vraag 7.

Zie bijlage 7 op blz. 169 en 171 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

Zie data-tabel schaalvragen - ouders op blz. 151 met antwoord op vraag 2 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 164 voor de uitgebreide toelichting op vraag 2.

## **Samen Leren coaches/studenten.**

### **Onderdeel 2: wat er gevonden wordt van de informatie uit de Samen Leren informatiemap.**

Alle elf de respondenten zijn tevreden met de informatie uit de Samen Leren informatiemap.

#### **Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):**

- Negen van de elf respondenten vinden dat de informatie (theorie) duidelijk, makkelijk en laagdrempelig is.
- De respondenten verschillen op dit gebied van mening: de één vindt de informatie kort, bondig, goed beschreven en vindt veel informatie fijn. De ander vindt de informatie teveel en geeft ook aan dat het minder mag. Verder vindt de één het bijv. compleet en de ander geeft aan concrete handvatten te missen.

#### **Aanvullende resultaten groepsinterview 1:**

- Beide respondenten vinden dat de informatie goed aansluit bij de doelgroep.
- Beide respondenten missen informatie in de Samen Leren informatiemap over wat Bureau Frontlijn verwacht van ouders, verschillende opvoedvisies en stijlen (met betrekking tot de diverse culturen) en wat een kind moet kunnen op een bepaalde leeftijd.

#### **Aanvullende resultaten groepsinterview 2:**

- Vijf van de acht respondenten zijn tevreden met de informatie, waarvan twee respondenten aangeven dat de informatie duidelijk is.
- Eén van de acht respondenten geeft aan dat het vakjargon aangepast moet worden. Het gaat dan om woorden als: structuur en grenzen.

### **Onderdeel 3: wat er gevonden wordt van de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap.**

Tien van de elf respondenten zijn tevreden met de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap.

#### **Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):**

- De respondenten verschillen van mening waarbij één overeenkomst vooral naar voren komt: er moeten meer werkbladen komen.

#### **Aanvullende resultaten groepsinterview 1:**

- Beide respondenten geven aan dat er van alles iets meer terug moet komen in de Samen Leren informatiemap.
- Eén van de twee respondenten geeft aan dat het goed zou zijn om antwoordbladen toe te voegen.

**Samen Leren coaches  
Score onderdeel 1**

**Gemiddelde: 4,6**

**Goed - zeer goed**

**Ouders  
Score onderdeel 1**

**Gemiddelde: 3,5**

**Voldoende - goed**

**Informatie  
Score onderdeel 2**

**Gemiddelde: 4,6**

**Goed - zeer goed**

**Werkbladen  
Score onderdeel 3**

**Gemiddelde: 3,2**

**Voldoende - goed**



- Beide respondenten geven aan dat het een handig idee is om in de Samen Leren informatiemap websites te verwerken waarop je werkbladen kan vinden voor verschillende doelgroepen.
- Eén van de twee respondenten geeft aan dat er aangegeven moet worden op de werkbladen voor welke leeftijd/groep het werkblad geschikt is.

#### Aanvullende resultaten groepsinterview 2:

- Vier van de acht respondenten geven aan dat er meer werkbladen in de Samen Leren informatiemap moeten komen.
- Eén van de acht respondenten geeft aan dat er meer werkbladen als voorbeeld in zouden moeten komen. Deze moeten een middel zijn en niet het doel omdat er maatwerk moet worden geleverd.
- Drie van de acht respondenten geven aan dat er meer tips in de Samen Leren informatiemap moeten komen om te kunnen variëren met de werkbladen zodat de werkbladen ook bij verschillende leeftijden toegepast kunnen worden.
- Eén van de acht respondenten geeft aan dat de leeftijden/groepen waarvoor de werkbladen bedoeld zijn aangegeven moeten worden op de werkbladen.

Verwijzing: figuur 6 en 7: wat er gevonden wordt van de informatie en de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel schaalvragen op blz. 99 met antwoord op vraag 8 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 165 voor de uitgebreide toelichting op vraag 8.

Zie bijlage 7 op blz. 169 en 171 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

#### Ouders.

##### **Onderdeel 2: wat er gevonden wordt van de informatie uit de Samen Leren informatiemap.**

Eén van de drie respondenten heeft aangegeven niet te weten wat hij/zij van de informatie en de werkbladen vindt uit de hoofdstukken van de Samen Leren informatiemap. Twee van de drie respondenten hebben aangegeven dat de informatie uit de Samen Leren informatiemap moeilijk is.

##### Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):

De twee respondenten die toelichting hebben gegeven, geven aan dat de taal (sommige woorden) moeilijk is.

**Informatie**  
**Score onderdeel 2**  
**Gemiddelde: 2**  
**Moeilijk**

##### **Onderdeel 3: wat er gevonden wordt van de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap.**

Eén van de drie respondenten heeft aangegeven niet te weten wat hij/zij van de informatie en de werkbladen vindt uit de hoofdstukken van de Samen Leren informatiemap. Twee van de drie respondenten hebben aangegeven dat de werkbladen goed te begrijpen zijn.

##### Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):

De drie respondenten hebben geen verdere toelichting gegeven op deze vraag.

**Werkbladen**  
**Score onderdeel 3**  
**Gemiddelde: 3**  
**Goed te begrijpen**

Verwijzing: figuur 8 en 9 samengevoegd: wat er wordt gevonden van de informatie en de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap.

Respondenten: drie ouders, waarvan één ouder deze vraag niet beantwoord heeft.

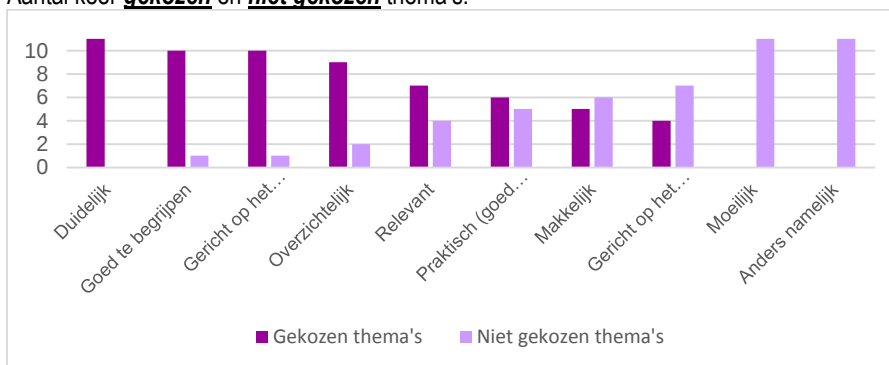
Zie data-tabel schaalvragen op blz. 151 met antwoord op vraag 3 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 166 voor de uitgebreide toelichting op vraag 3.

#### Samen Leren coaches/studenten.

##### **Onderdeel 4: thema's die wel en niet van toepassing zijn op de informatie uit de Samen Leren informatiemap.**

Aantal keer **gekozen** en **niet gekozen** thema's.



Verwijzing: figuur 10 en 11 samengevoegd: aantal keer **gekozen** en **niet gekozen** thema's m.b.t. de informatie uit de Samen Leren informatiemap.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel meerkeuzevragen op blz. 101 met antwoord op vraag 9 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 168 voor de uitgebreide toelichting op vraag 9.

Zie bijlage 7 op blz. 169 en 171 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

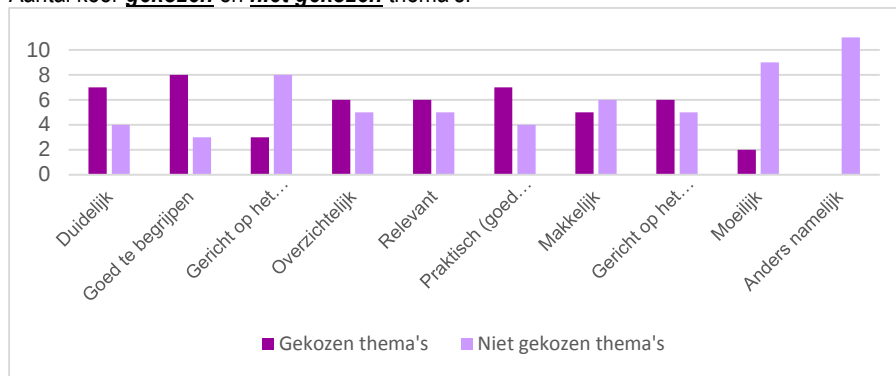
##### **Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting keuze figuur 10 t/m 13):**

- Drie van de elf respondenten heeft geen toelichting gegeven op deze vraag.
- Twee van de elf respondenten geven aan dat de informatie duidelijk is.
- Eén van de elf respondenten geeft aan dat het in makkelijke taal is geformuleerd.
- Eén van de elf respondenten geeft aan dat de map lastig kan zijn voor ouders die niet/nauwelijks de Nederlandse taal beheersen.
- Eén van de elf respondenten geeft aan de informatiemap te druk te vinden. Hierdoor zou de map minder overzichtelijk worden.
- Eén van de elf respondenten geeft aan dat moeilijkheid 's graad af hangt van het onderwerp. Waarbij het thema structuur als voorbeeld gegeven wordt.



## Onderdeel 5: thema's die wel en niet van toepassing zijn op de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap.

Aantal keer **gekozen** en **niet gekozen** thema's.



Verwijzing: figuur 12 en 13 samengevoegd: aantal keer **gekozen** en **niet gekozen** thema's m.b.t. de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel meerkeuzevragen op blz. 101 met antwoord op vraag 9 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 168 voor de uitgebreide toelichting op vraag 9.

Zie bijlage 7 op blz. 169 en 171 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

### Ouders.

#### Onderdeel 6 en 7: geschiktheid van de informatie en de werkbladen om aan de doelen in het plan van aanpak te werken.

Eén van de drie respondenten heeft aangegeven niet te weten of de informatie en de werkbladen geschikt waren om aan de doelen in het plan van aanpak te werken. Twee van de drie respondenten geeft aan dat zowel de informatie als de werkbladen voldoende tot goed zijn.

##### Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):

- Eén van de drie respondenten geeft aan dat het duidelijk is
- Eén van de drie respondenten geeft aan dat de meeste werkbladen van internet zijn gehaald en dat er te weinig werkbladen in de Samen Leren informatiemap zitten

Verwijzing: figuur 14 en 15: geschiktheid van de informatie en de werkbladen om aan de doelen in het plan van aanpak te werken.

Respondenten: drie ouders, waarvan één ouder deze vraag niet beantwoord heeft.

Zie data-tabel schaalvragen op blz. 151 met antwoord op vraag 4 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 172 voor de uitgebreide toelichting op vraag 4.

#### Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders, het gehele gezin en hun persoonlijke situatie.

##### Deelvraag 3: hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie?

Er is voor gekozen om deelvraag drie in verschillende onderdelen op te splitsen om zo de onderdelen apart te kunnen beoordelen wat het beantwoorden van deze deelvraag en uiteindelijk de hoofdvraag en de doelstelling ten goede komt. Daarnaast wordt er bij een aantal onderdelen een onderscheid gemaakt tussen de antwoorden van de Samen Leren coaches/studenten en ouders die hebben deelgenomen aan het onderzoek.

#### Samen Leren coaches/studenten & ouders.

##### Onderdeel 1: aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders en hun gezin.

Alle elf Samen Leren coaches zijn tevreden met hoe de Samen Leren informatiemap (informatie en werkbladen) aansluit bij de ouders en hun gezin. Eén van de drie ouders heeft geen toelichting gegeven op deze vraag. De overige twee ouders hebben de aansluiting als slecht beoordeeld.

##### Aanvullende resultaten vragenlijst – Samen Leren coaches (toelichting op score):

- De respondenten geven aan dat de ouders enthousiast zijn, het aansluit bij de vraag, het makkelijk is in gebruik en dat de map duidelijk zou zijn.
- Er is wel een verschil te zien tussen de respondenten. Waarbij de één aangeeft dat het goed aansluit met betrekking tot het niveau en interesses, geeft de ander aan de werkbladen moeilijk te vinden.
- Het zou volgens drie respondenten verschillen per gezin en per kind met betrekking tot leeftijd, situatie maar ook het taalniveau van het gezin.

**Informatie**  
**Score onderdeel 6**  
**Gemiddelde: 3,5**  
**Voldoende - goed**

**Werkbladen**  
**Score onderdeel 7**  
**Gemiddelde: 3,5**  
**Voldoende - goed**

**Samen Leren coaches**  
**Score onderdeel 1**  
**Gemiddelde: 3,4**  
**Voldoende - goed**

**Ouders**  
**Score onderdeel 1**  
**Gemiddelde: 2**  
**Slecht**



- Het taalniveau is voor één respondent dan ook een voorwaarde met betrekking tot aansluiting.

#### Aanvullende resultaten vragenlijst – ouders (toelichting op score):

- Eén van de drie respondenten heeft aangegeven zelf een pedagogische achtergrond te hebben en geeft aan dat met betrekking tot de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders en het gezin het gaat om algemene didactische dingen.
- Eén van de drie respondenten geeft aan dat de Samen Leren informatiemap te westers is voor het gezin met betrekking tot rekenen en de informatie.

#### Aanvullende resultaten groepsinterview 1:

- Eén van de twee respondenten geeft aan dat de Samen Leren informatiemap soms niet aansluit bij oudere kinderen.
- Eén van de twee respondenten geeft aan dat kunnen aansluiten bij de cultuur verder gaat dan alleen de Samen Leren informatiemap. Tijdens gesprekken met de ouder moet je goed kunnen aansluiten en kunnen inspelen op wat er gebeurd.
- Beide respondenten geven aan dat er veel westerse normen en waarden terug komen in de Samen Leren informatiemap.
- Beide respondenten hebben aangegeven dat zij nog niet hebben ervaren dat ouders en/of andere gezinsleden zich niet in de Samen Leren informatiemap kunnen vinden.

#### Aanvullende resultaten groepsinterview 2:

- Twee van de acht respondenten geven aan dat de Samen Leren informatiemap aansluit bij de ouders.
- Eén van de acht respondenten geeft aan dat sommige ouders minder goed de Nederlandse taal beheersen.
- Vier van de acht respondenten geven aan dat de Samen Leren informatiemap waardenvrij is.
- Eén van de acht respondenten geeft aan dat er geen cultuur centraal staat in de Samen Leren informatiemap.
- Eén van de acht respondenten geeft aan dat de Samen Leren informatiemap oordeelvrij is.
- Eén van de acht respondenten geeft aan dat de Samen Leren informatiemap goed aansluit bij de diversiteit van de cliënten.
- Vier van de acht respondenten geven aan dat de Samen Leren informatiemap meer moet aansluiten bij de niveaus/leeftijden van de kinderen en dat er ook meer variatie moet komen in de werkbladen.

Verwijzing: Figuur 16 en 17: aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders en hun gezin.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten en drie ouders, waarvan twee ouders deze vraag niet beantwoord hebben.

Zie data-tabel schaalvragen - studenten op blz. 100 met antwoord op vraag 11 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 173 voor de uitgebreide toelichting op vraag 11.

Zie bijlage 7 op blz. 177 en 178 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

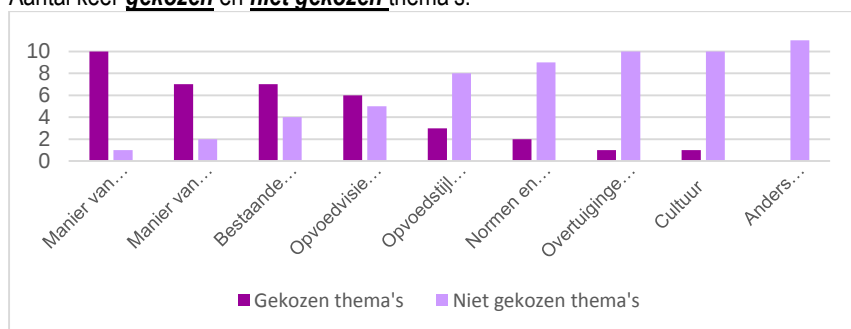
Zie data-tabel schaalvragen - ouders op blz. 151 met antwoord op vraag 5 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 174 voor de uitgebreide toelichting op vraag 2.

#### Samen Leren coaches/studenten.

#### **Onderdeel 2: thema's die wel en niet van toepassing zijn op de Samen Leren informatiemap met betrekking tot aansluiting bij de ouders.**

Aantal keer **gekozen** en **niet gekozen** thema's.



Figuur 18 en 19 samengevoegd: aantal keer **gekozen** en **niet gekozen** thema's met betrekking tot de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel meerkeuzevragen op blz. 102 met antwoord op vraag 12 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 176 voor de uitgebreide toelichting op vraag 12.

Zie bijlage 7 op blz. 177 en 178 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

#### **Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting keuze figuur 18 t/m 21):**

Eén respondent van de elf heeft geen toelichting gegeven op deze vraag. De respondenten verschillen van mening naar aanleiding van de thema's die zij aangekruist hebben die betrekking hadden op de aansluiting van de map bij ouders en het gezin waarbij vooral twee grote punten naar voren zijn gekomen:

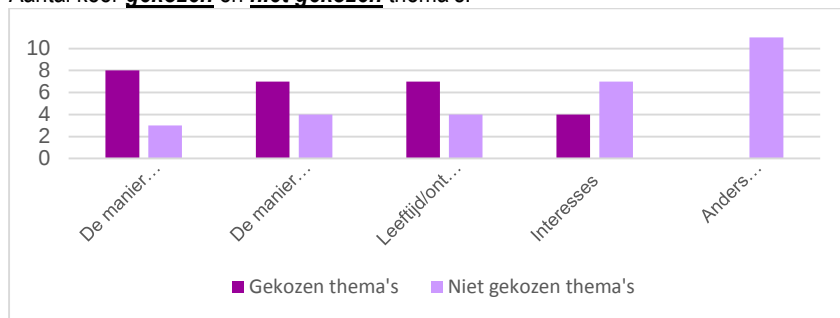
- Aansluiting van de werkbladen.
- Cultuur.

De werkbladen moeten beter aansluiten bij de verschillende leeftijden. Ook omdat zij steeds meer te maken krijgen met kinderen die niet binnen de doelgroep van Samen Leren valt (groep 1 t/m 4).

Dit verschilt vervolgens met de mening van andere respondenten die aangeven dat het aansluit bij zowel de ouder als de kinderen. Waarbij zij aangegeven dat het aansluit bij het ontwikkelingsniveau en de manier van leren. De interesses zouden wel per kind afhankelijk zijn. Daarnaast zou de motivatie van ouders en de taligheid ook betrekking hebben op de aansluiting.

### Onderdeel 3: thema's die wel en niet van toepassing zijn op de Samen Leren informatiemap met betrekking tot aansluiting bij de kinderen.

Aantal keer gekozen en niet gekozen thema's.



Figuur 20 en 21 samengevoegd: aantal keer gekozen en niet gekozen thema's met betrekking tot de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de kinderen.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel meerkeuzevragen op blz. 102 met antwoord op vraag 12 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 176 voor de uitgebreide toelichting op vraag 12.

Zie bijlage 7 op blz. 177 en 178 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

### De inzet en het gebruik van de Samen Leren informatiemap door de Samen Leren coaches en de ouders.

#### Deelvraag 4: hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk?

Er is voor gekozen om deelvraag vier in verschillende onderdelen op te splitsen om zo de onderdelen apart te kunnen beoordelen wat het beantwoorden van deze deelvraag en uiteindelijk de hoofdvraag en de doelstelling ten goede komt. Daarnaast wordt er bij een aantal onderdelen een onderscheid gemaakt tussen de antwoorden van de Samen Leren coaches/studenten en ouders die hebben deelgenomen aan het onderzoek.

#### Ouders.

#### Onderdeel 1: de inzet en het gebruik van de Samen Leren informatiemap door ouders en Samen Leren coaches.

Alle drie de respondenten geven aan dat er gebruik is gemaakt van de Samen Leren informatiemap tijdens de (Samen Leren) begeleiding.

#### Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):

De respondenten geven over het algemeen dezelfde hoofdstukken aan die gebruikt zijn tijdens de begeleiding:

- Hoofdstuk taal 3 keer
- Hoofdstuk rekenen 3 keer
- Hoofdstuk structuur 2 keer
- Hoofdstuk websites 2 keer
- Hoofdstuk algemene tips om thuis de helpen bij school 1 keer

Verwijzing: figuur 22: de inzet en het gebruik van de Samen Leren informatiemap door ouders en Samen Leren coaches.

Respondenten: drie ouders.

Zie data-tabel meerkeuzevragen op blz. 153 met antwoord op vraag 1 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 179 voor de uitgebreide toelichting op vraag 1.

#### Samen Leren coaches/studenten.

#### Onderdeel 2: het inzetten van de Samen Leren informatiemap om te werken aan de doelen in het plan van aanpak.

Twee van de elf respondenten konden hier niet op antwoorden. Negen van de elf respondenten geven aan tevreden te zijn over de wijze waarop zij de Samen Leren informatiemap hebben ingezet om te werken aan de doelen die gesteld zijn in het plan van aanpak.

#### Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):

Er is een verschil te zien onder de negen respondenten in de mate waarin de map wordt gebruikt bij gezinnen om aan de doelen in het plan van aanpak te werken. Daarnaast wordt de map zowel op dezelfde wijze ingezet als op een eigen wijze met verschillende redenen.

Verwijzing: figuur 23: het inzetten van de Samen Leren informatiemap om te werken aan de doelen in het plan van aanpak.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten, waarvan twee respondenten deze vraag niet beantwoord hebben.

Zie data-tabel schaalvragen op blz. 100 met antwoord op vraag 3 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 180 voor de uitgebreide toelichting op vraag 3.

Zie bijlage 7 op blz. 184 en 186 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

Volgens één van de respondenten is de map vrij van waarden en wordt er niet gekoppeld aan bepaalde overtuigingen, cultuur en normen en waarden. Terwijl volgens een andere respondent cultuur vaak wel een grote rol speelt binnen de doelgroep. Volgens deze respondent zouden overtuigingen en cultuur ook niet terug komen in de map. Twee van de andere respondenten sluiten hierbij aan. Waarbij de één aangeeft dat er weinig rekening wordt gehouden met de cultuur of normen en waarden en de ander aangeeft dat er weinig diversiteit is voor culturen.

Dit verschilt vervolgens weer met twee andere respondenten. Waarvan er één aangeeft dat hij/zij niet meteen denkt bij de map aan normen en waarden die aansluiten bij de ouder en de ander aangeeft dat Samen Leren voor iedereen is maar het afhangt van de professionele aanpak van de professional en dat het per gezin verschilt.

#### Score onderdeel 1

Ja – 3 keer

Nee – 0 keer

Anders namelijk – 0 keer

#### Score onderdeel 2

Gemiddelde: 3,4

Voldoende - goed



## Ouders.

### **Onderdeel 2: het inzetten van de Samen Leren informatiemap om te werken aan de doelen in het plan van aanpak.**

Alle drie de respondenten zijn tevreden met het inzetten van de Samen Leren informatiemap om te werken aan de doelen in het plan van aanpak.

#### Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):

Twee van de drie respondenten hebben geen toelichting gegeven op deze vraag. Eén van de drie respondenten geeft aan dat het helpt maar dat het tijd kost.

Verwijzing: figuur 24: het inzetten van de Samen Leren informatiemap om te werken aan de doelen in het plan van aanpak.

Respondenten: drie ouders, waarvan één respondent deze vraag niet beantwoord heeft.

Zie data-tabel schaalvragen op blz. 151 met antwoord op vraag 1 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 181 voor de uitgebreide toelichting op vraag 1.

**Score onderdeel 2**

**Gemiddelde: 4,5**

**Goed - zeer goed**

## **Samen Leren coaches/studenten.**

### **Onderdeel 3: het zelfstandig gebruiken van de Samen Leren informatiemap door de ouders om te werken aan de doelen in plan van aanpak.**

Drie van de elf respondenten konden hier niet op antwoorden. Het gebruik van de Samen Leren informatiemap door ouders om te werken aan de doelen die gesteld zijn in het plan van aanpak wordt door een meerderheid van de respondenten als slecht beoordeeld.

#### Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):

Er is een verschil van mening op dit gebied te zien. Waarbij de één aangeeft dat de ouder dat zelf de map heeft doorgenomen, geeft de ander aan dat de map in de "kast blijft" liggen.

Figuur 25: het zelfstandig gebruiken van de Samen Leren informatiemap door de ouders om te werken aan de doelen in plan van aanpak.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten, waarvan drie respondenten deze vraag niet beantwoord hebben.

Zie data-tabel schaalvragen op blz. 100 met antwoord op vraag 5 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 182 voor de uitgebreide toelichting op vraag 5.

Zie bijlage 7 op blz. 184 en 186 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

**Score onderdeel 3**

**Gemiddelde: 2,1**

**Slecht**

### **Onderdeel 4: het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door de ouders buiten de begeleiding van Samen Leren.**

Eén respondent van de elf heeft geen antwoordt gegeven op deze vraag maar wel een toelichting geschreven. Het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door ouders buiten de Samen Leren begeleiding wordt door de overige respondenten verschillend beoordeeld waarbij de meerderheid het als slecht beoordeeld.

#### Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):

Acht van de elf respondenten geven aan dat de ouders weinig tot niet, zelf gebruik maken van de Samen Leren informatiemap buiten de Samen Leren begeleiding.

Verwijzing: figuur 26: het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door de ouders buiten de begeleiding van Samen Leren.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten, waarvan één respondenten deze vraag niet beantwoord heeft.

Zie data-tabel schaalvragen op blz. 100 met antwoord op vraag 6 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 182 voor de uitgebreide toelichting op vraag 6.

Zie bijlage 7 op blz. 184 en 186 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

**Score onderdeel 4**

**Gemiddelde: 2,3**

**Slecht**

## Ouders.

### **Onderdeel 4: het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door de ouders buiten de begeleiding van Samen Leren.**

Eén van de drie respondenten maakt geen zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap buiten de begeleiding van de Samen Leren. Twee van drie respondenten geven aan zelf buiten de begeleiding ook zelfstandig gebruik gemaakt te hebben van de Samen Leren informatiemap.

#### Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):

Dit doen zij wel op een verschillende wijze. De één maakt er gebruik van in het weekend en de ander in de vakanties.

Verwijzing: figuur 27: het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door de ouders buiten de begeleiding van Samen Leren.

Respondenten: drie ouders.

Zie data-tabel meerkeuzevragen op blz. 153 met antwoord op vraag 7 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 183 voor de uitgebreide toelichting op vraag 7.

**Score onderdeel 4**

**Ja – 2 keer**

**Nee – 1 keer**

**Anders namelijk – 0 keer**



Aanvullende resultaten groepsinterview 1 (onderdeel 2 t/m 4 Samen Leren coaches):

- Eén van de twee respondenten geeft aan dat het inzetten van de Samen Leren informatiemap, via de methode verschilt per team.
- Beide respondenten geven aan dat sommige studenten niet weten dat de Samen Leren informatiemap er is en dat deze hierdoor ook niet volgens de methode wordt ingezet.
- Beide respondenten geven aan dat het overgaan naar de website geen verbetering is. Hierdoor zou de Samen Leren informatiemap volgens beide respondenten juist blijven liggen.
- Eén van de twee respondenten geeft aan de map te gebruiken om te werken aan de doelen.
- Eén van de twee respondenten geeft aan de map als basis te gebruiken en informatie die ontbreekt zelf aan te vullen.
- Beide respondenten geven aan dat er soms voorbij wordt gegaan aan de eigen inbreng van de ouder.
- Beide respondenten geven aan dat ouders je soms ook in de hulpverleners rol zetten. Ouders willen dan ook dat je het voor hen doet.
- Beide respondenten geven aan dat het aanleren van vaardigheden met behulp van de Samen Leren informatiemap en het zelfstandig gaan gebruiken van de map persoonlijk is.
- Eén van de twee respondenten geeft aan dat er opdrachten verbonden kunnen worden aan de map om het zelfstandig gebruik te bevorderen.
- Eén van de twee respondenten geeft aan dat de map gezien moet worden als een hulpmiddel en niet als doel.
- Beide respondenten geven aan maatwerk te willen bieden en hierdoor zelf ook aanvulling te zoeken met behulp van hun eigen creativiteit.

Verwijzing: zie bijlage 7 op blz. 184 en 186 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

Aanvullende resultaten groepsinterview 2 (onderdeel 2 t/m 4 Samen Leren coaches):

- Vijf van de acht respondenten geeft aan dat ouders de Samen Leren informatiemap weinig tot niet gebruiken. Waarvan één respondent aangeeft dat de ouders hem soms zelfstandig gebruiken.
- Eén van de acht respondenten geeft ook aan dat zij de ouders hiervoor moeten stimuleren en motiveren.
- Er zijn verschillende redenen waarom ouders geen zelfstandig gebruik maken van de Samen Leren informatiemap. Waarbij de factor tijd door twee respondenten wordt genoemd. De overige redenen zouden zijn: motivatie, relevantie van het onderwerp en crisis zaken.
- Twee van de acht respondenten geven aan dat ouders wel een eigen inbreng hebben.
- Twee van de acht respondenten geven aan dat de werkbladen niet aansluiten (voornamelijk oudere kinderen: groep vijf of hoger).
- Eén van de acht respondenten geeft aan dat er te weinig werkbladen in de Samen Leren informatiemap zitten en dat deze vaak te makkelijk zijn.
- Eén van de acht respondenten geeft aan dat er uitgelegd moet worden hoe je bijvoorbeeld werkbladen moeilijker maakt en eventueel zouden werkbladen vervangen kunnen worden door voorbeelden.
- Twee van de acht respondenten geven aan dat er meer websites gegeven moeten worden waarop je werkbladen kan vinden, die aansluiten bij de verschillende niveaus.
- De Samen Leren informatiemap is volgens één respondent een map met veel informatie en voorbeelden en een andere respondent geeft aan dat de Samen Leren informatiemap een middel moet zijn om je doel te bereiken waarbij jezelf actief moet variëren in niveau.
- Twee van de acht respondenten geeft aan dat zij de map actiever willen gaan gebruiken tijdens huisbezoeken. Verder geeft één respondent aan dat hij/zij de Samen Leren informatiemap minder bewust heeft ingezet bij een cliënt.

Verwijzing: zie bijlage 7 op blz. 184 en 186 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

**Leren met behulp van de Samen Leren informatiemap.**

**Deelvraag 5: wat is er volgens de ouders en de Samen Leren coaches geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap?**

Er is voor gekozen om deelvraag vijf in verschillende onderdelen op te splitsen om zo de onderdelen apart te kunnen beoordelen wat het beantwoorden van deze deelvraag en uiteindelijk de hoofdvraag en de doelstelling ten goede komt. Daarnaast wordt er bij een aantal onderdelen een onderscheid gemaakt tussen de antwoorden van de Samen Leren coaches/studenten en ouders die hebben deelgenomen aan het onderzoek.

**Ouders.**

**Onderdeel 1: hebben ouders iets geleerd van de Samen Leren informatiemap.**

Eén van drie respondenten heeft geen antwoord gegeven op deze vraag. Twee van de drie respondenten geven aan wel iets geleerd te hebben van de Samen Leren informatiemap.

Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):

Twee van de drie respondenten geven aan dat zij geleerd hebben om te werken met het beloningssysteem. Waarvan één van de respondenten ook aangeeft dat hij/zij heeft geleerd te complimenteren en positieve aandacht te geven.

Verwijzing: figuur 28: hebben ouders iets geleerd van de Samen Leren informatiemap.

**Score onderdeel 1**

**Ja – 2 keer**

**Nee – 0 keer**

**Anders namelijk – 0 keer**



Respondenten: drie ouders, waarvan één respondent deze vraag niet heeft beantwoord.  
Zie data-tabel meerkeuzevragen op blz. 153 met antwoord op vraag 6 uit de vragenlijst.  
Zie bijlage 7 op blz. 187 voor de uitgebreide toelichting op vraag 6.

### **Samen Leren coaches/studenten:**

#### **Onderdeel 2: helpt de Samen Leren informatiemap bij het behalen van de doelen.**

Vijf van de elf respondenten konden nog geen toelichting geven op deze vraag.  
De overige zes respondenten verschillen op dit gebied van mening. Waarbij de meerderheid, vijf respondenten denkt dat de Samen Leren informatiemap helpt bij het behalen van de doelen.

#### **Score onderdeel 2**

**Ja – 6 keer**

**Nee – 1 keer**

**Anders namelijk – 4 keer**

#### **Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):**

Voorwaarden die worden gegeven om de doelen te behalen volgens de respondenten zijn:

- De motivatie van ouders.
- Het handelen van de hulpverlener.

Verwijzing: figuur 29: helpt de Samen Leren informatiemap bij het behalen van de doelen.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel meerkeuzevragen op blz. 103 met antwoord op vraag 13 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 188 voor de uitgebreide toelichting op vraag 13.

Zie bijlage 7 op blz. 189 en 190 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

#### **Onderdeel 3: het zelfstandig verder kunnen oppakken van de opvoeding met behulp van de Samen Leren informatiemap.**

Eén respondent van de elf kon hier nog geen antwoord op geven. De respondenten verschillen van mening over of ouders met behulp van de Samen Leren informatiemap de opvoeding zelfstandig kunnen oppakken. Waarvan de meerderheid aangeeft dat ouders dit wel zelf kunnen.

#### **Score onderdeel 2**

**Ja – 4 keer**

**Nee – 3 keer**

**Anders namelijk – 4 keer**

#### **Aanvullende resultaten vragenlijst (toelichting op score):**

Voorwaarden die worden gegeven om het zelfstandig oppakken van de opvoeding te bevorderen volgens de respondenten zijn:

- Motivatie.
- Goed volgen van de methode zodat wij de ouders vaardiger maken.
- Leren waar ze ook nog andere informatie vandaan kunnen halen.
- Er moet wel meer rekening gehouden worden met de opvoeding binnen andere culturen omdat de Samen Leren informatiemap te westers is en als ouders daarmee niet op één lijn zitten dan zullen zij terug vallen in het oude.

Verwijzing: figuur 30: helpt de Samen Leren informatiemap bij het behalen van de doelen.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel meerkeuzevragen op blz. 103 met antwoord op vraag 14 uit de vragenlijst.

Zie bijlage 7 op blz. 189 voor de uitgebreide toelichting op vraag 14.

Zie bijlage 7 op blz. 189 en 190 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

#### **Aanvullende resultaten groepsinterview 1 (onderdeel 2 en 4 Samen Leren coaches) :**

- Beide respondenten geven aan wel het idee te hebben dat ouders de opvoeding anders aanpakken.
- Beide respondenten geven aan dat ouders weinig tot niet kijken op de websites die staan beschreven in Samen Leren informatiemap omdat zij nog naar het Centrum van Jeugd en Gezin gaan (als zij jongere kinderen hebben), met andere moeder praten over de opvoeding en ontwikkeling maar er zou ook met de juf worden gesproken.
- Eén van de twee respondenten geeft aan dat het vaak bij ouders gaat om het vergroten van het zelfvertrouwen in de opvoeding.
- Beide respondenten hebben aangegeven dat zij het eens zijn met de onderstaande bevindingen die zijn gekomen uit de vragenlijsten die de respondenten eerder hebben ingevuld:
  - Het zou niet voldoende ondersteuning bieden vooral bij laag talige ouders
  - Wel goed hulpmiddel
  - Er staat duidelijk beschreven wat zij kunnen doen en wat zij kunnen inzetten Als zij er niet uitkomen
  - Ouders kunnen nog terug kijken
  - Voorwaarden zouden zijn:
    - o Motivatie,
    - o Het goed volgen van de methode zodat ouders vaardiger worden
    - o Ouders leren waar zij informatie vandaan moeten halen
    - o De coaching moet gericht zijn op het leren en niet op het voor hun doen

Verwijzing: zie bijlage 7 op blz. 189 en 190 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.



#### Aanvullende resultaten groepsinterview 2 (onderdeel 2 t/m 3 Samen Leren coaches):

- Twee van de acht hebben geen toelichting gegeven op deze vraag.
- Eén van de acht respondenten geeft aan dat de ouders de beloning 's schema's hebben geleerd.
- Twee van de acht respondenten geven aan dat zij de ouder bevestiging hebben gegeven in wat de ouder al deed.
- Eén van de acht respondenten geeft aan de ouder meer geïnspireerd te hebben m.b.t. hoe de ouder moet werken aan de doelen. Daarnaast hebben zij ook nog verder gewerkt aan thema's binnen de opvoeding waar de ouder ook nog aandacht aan wilde besteden.
- Eén van de acht respondenten geeft aan dat de ouder geleerd heeft van de tips die er in staan.

Verwijzing: zie bijlage 7 op blz. 189 en 190 voor de extra toelichting uit groepsinterview 1 & 2.

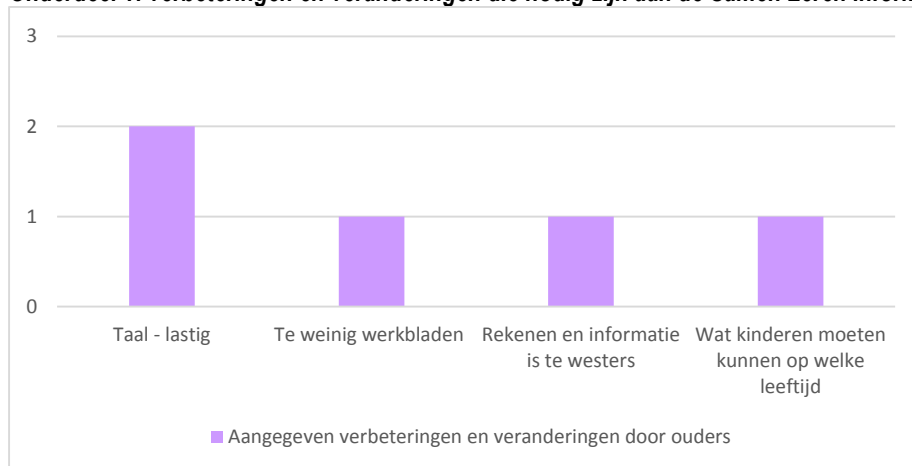
#### **Verbeteringen en veranderingen.**

#### **Deelvraag 6: wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?**

Aan de hand van al de verschillende verbeteringen en veranderingen die zijn aangegeven bij eerdere deelvragen zullen de onderstaande resultaten worden weergegeven. Hierbij wordt er wel een onderscheid gemaakt tussen de verbeteringen en veranderingen die de Samen Leren coaches/studenten en de ouders hebben doorgegeven.

#### Ouders.

#### **Onderdeel 1: verbeteringen en veranderingen die nodig zijn aan de Samen Leren informatiemap.**



#### **Toelichting figuur 31:**

Twee van de drie respondenten heeft aangegeven de taal in de Samen Leren informatiemap lastig te vinden. Verder worden er door de respondenten op verschillende gebieden verbeteringen/veranderingen aangegeven.

Figuur 31: verbeteringen en veranderingen die nodig zijn aan de Samen Leren informatiemap.

Verkregen uit ingevulde vragenlijsten (totaal drie respondenten).

Zie bijlage 7 op blz. 191 voor de uitgebreide toelichting.

#### Samen Leren coaches/studenten.

#### **Onderdeel 2: onderwerpen waarop de meeste verbeteringen/veranderingen zijn genoemd.**



#### **Toelichting figuur 32:**

Er zijn door de respondenten diverse verbeteringen/ veranderingen aangegeven. Waarbij er op het gebied van de werkbladen en de aansluiting van de werkbladen bij de kinderen de meeste aanpassingen zijn genoemd.

Figuur 32: verbeteringen en veranderingen die nodig zijn aan de Samen Leren informatiemap.

Verkregen uit ingevulde vragenlijsten en groepsinterview, groep 1 en 2 (totaal elf respondenten).

Zie bijlage 7 op blz. 191 voor de uitgebreide toelichting.



## 7. Conclusies.

### Aandachtspunten.

Het aantal respondenten dat is bevraagd bestaat uit een kleine groep van veertien personen (elf samen Leren coaches en drie ouders uit Rotterdam-Zuid). Ook al wordt er veel waarde gehecht aan iedere respondent zijn/haar mening zijn de verschillende conclusies niet te generaliseren naar een groter geheel. Daarnaast zijn er gegevens verkregen door middel van een groepsinterview, waarbij er sprake is geweest van beïnvloeding omdat de respondenten met elkaar hebben gesproken over de verschillende thema's die zijn onderzocht. Dit heeft invloed op de validiteit van het onderzoek. Verder is het goed om op te merken dat één van de respondenten niet op tijd de vragenlijst had ingeleverd voor de uitvoering van het groepsinterview waardoor de gegevens die gepresenteerd zijn tijdens het groepsinterview, kunnen verschillen met de huidige gegevens omdat het een kleine groep betreft. Dit betekent dat de gegevens waarop de respondenten gereageerd hebben tijdens het groepsinterview niet volledig betrouwbaar waren omdat het later toevoegen van informatie zou kunnen zorgen voor grote verschillen vanwege de kleine groep bevraagde. De respondent heeft na het groepsinterview nog wel de vragenlijst ingeleverd maar kan door het groepsinterview beïnvloed zijn in de antwoorden die hij/zij heeft gegeven in de vragenlijst. De resultaten die zijn verkregen van het kleine groepje ouders is minder betrouwbaar te noemen omdat het een kleine groep is en door omstandigheden andere de interviews hebben afgenomen.

### 7.1 Conclusies per deelvraag.

#### **Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de Samen Leren methode.**

##### **Deelvraag 1: hoe sluit de Samen Leren informatiemap aan op de Samen Leren methode?**

In het algemeen sluit de Samen Leren informatiemap aan bij de Samen Leren methode op het gebied van: de theoretische achtergrond (drietrapsleermodel), de aansluiting bij de vaardigheden/doelen en het behalen van de doelen. Wel worden er een aantal opmerkingen gegeven die voornamelijk betrekking hebben op de aansluiting bij de theoretische achtergrond van de Samen Leren methode. Het gaat hier dan voornamelijk om de niveaus "kunnen" en "eigen maken" van het drietrapsleermodel, deze worden het meest gemist en zouden uitgebreider en duidelijker verwerkt moeten worden in de Samen Leren informatiemap.

Doordat deze niveaus worden gemist zou de Samen Leren informatiemap minder doeltreffend kunnen zijn, omdat een gedeelte van de theorie waarop Samen Leren gestoeld is niet terug komt (Ince, 2013). Daarnaast voldoet de Samen Leren informatiemap op deze manier ook niet aan de criteria die er gesteld zijn vanuit de Samen Leren methode (Huyts & Groeneweg, 2014c).

Wat de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap wel kan vergroten is dat de doelen in de Samen Leren informatiemap aansluiten bij de criteria die er gesteld zijn vanuit de Samen Leren methode (Ince, 2013). Het behalen van de doelen zou dan ook in het algemeen lukken door deze aansluiting. Voorwaarden hierbij zijn wel dat de ouders gemotiveerd zijn, dat de coach de Samen Leren informatiemap op de juiste manier inzet, er maatwerk moet worden geleverd en dat de Samen Leren informatiemap wordt ingezet als hulpmiddel (Oudhof, et al., 2013; Ince, 2013; Burggraaf-Huiskens, 2013).

*\*Verwijzing: zie bijlage 8 op bladzijde 195 voor de uitwerking conclusies praktijk & theorie.*

#### **De vormgeving en inhoud van de Samen Leren informatiemap.**

##### **Deelvraag 2: hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op vormgeving en inhoud?**

In het algemeen wordt zowel de vormgeving als de inhoud (informatie en werkbladen) positief beoordeeld.

Op het gebied van de vormgeving zijn eigenlijk weinig tot geen zaken die verbeterd zouden kunnen worden. Wel zou de Samen Leren informatiemap als druk worden ervaren, waardoor het minder overzichtelijk wordt.

Op het gebied van de inhoud (informatie en werkbladen) is er een verschil van mening, dit lijkt nauw samen te hangen met de eigen persoonlijke voorkeur van de Samen Leren coaches. Toch zijn er op het gebied van de werkbladen wel een aantal overeenkomsten terug te vinden:

- Er zouden meer werkbladen verwerkt moeten worden in de Samen Leren informatiemap
- Er zou gekeken moeten naar de aansluiting van de werkbladen bij de leeftijden van de kinderen
- Er zou gekeken moeten worden naar hoe de werkbladen uitgelegd en aangeboden worden

Daarnaast is het van belang dat het materiaal gericht is op het bijbrengen van opvoedvaardigheden en praktische opvoedtips, die op een concrete wijze worden vertaald naar het materiaal. Daarnaast moet ingespeeld kunnen worden op de verschillende leerstijlen van ouders door middel van verschillend lesmethodes. Dit heeft vervolgens een positieve invloed op de doeltreffendheid. Verder is het in het aanleren van opvoedvaardigheden van belang om vooral op een interactieve manier aan de slag te gaan (Ince, 2013).

Verder zal er gekeken moeten worden naar het taalniveau van de Samen Leren informatiemap. Dit is een belangrijk punt omdat er rekening gehouden moet worden met onder andere het niveau van taalbeheersing bij het ontwikkelen van materialen binnen de opvoedondersteuning (Oudhof et al., 2013). Zodat het makkelijker wordt voor ouders om een vertaalslag te maken naar de praktijk (Burggraaf-Huiskens, 2013).

Er wordt wel een goede aansluiting ervaren met betrekking tot het werken aan de doelen in het plan van aanpak met behulp van de informatie en de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap, wat de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap verhoogt (Ince, 2013).

*\*Verwijzing: zie bijlage 8 op bladzijde 197 voor de uitwerking conclusies praktijk & theorie.*



## **Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders, het gehele gezin en hun persoonlijke situatie.**

### **Deelvraag 3: hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie?**

Over de tevredenheid van de ouders op dit gebied kan vrij weinig gezegd worden omdat er te weinig gegevens zijn verkregen op dit gebied waardoor er geen duidelijke conclusies kunnen worden getrokken. Wel kunnen de resultaten/toelichting benoemd worden.

In het algemeen sluit de Samen Leren informatiemap aan bij de ouder, het gehele gezin en hun persoonlijke situatie. Waarbij voornamelijk twee thema's naar voren zijn gekomen:

- Aansluiting van de werkbladen bij de verschillende leeftijden en niveaus van de kinderen
- Aansluiting bij de cultuur en normen en waarden van de gezinnen

De Samen Leren informatiemap sluit goed aan bij de kinderen uit de gezinnen op het gebied van leren en leeftijd/ontwikkelingsniveau maar er zou meer rekening gehouden moeten worden met oudere kinderen, die worden aangemeld voor Samen Leren. Dit is van belang omdat de Samen Leren informatiemap natuurlijk wel op een juiste wijze moet insteken op het kennisniveau van de kinderen (Oudhof et al., 2013). Daarnaast is het wel van belang dat de hulpverlener weet hoe hij/zij de informatie kan aanpassen aan de doelgroep zodat er maatwerk geleverd kan worden (Burggraaf-Huiskens, 2013). Daarnaast moet er meer variatie komen in de werkbladen waarbij voorbeeld thema's worden genoemd als structuur en grenzen stellen.

Verder wordt er op het gebied van cultuur minder aansluiting gevonden maar wel op het gebied van de opvoedvisie van ouders en hun bestaande kennis en vaardigheden. De Samen Leren informatiemap zou waarde en oordeelvrij zijn en niet gekoppeld zijn aan een bepaalde cultuur. De meningen hierover lopen uiteen op dit gebied. Hierdoor is het lastig om te bepalen of dit als positief of als negatief wordt ervaren. Dit alles komt overeen met het verschil in visie die er bestaat op het aanpassen van materialen aan de cultuur. Waarbij ook de vaardigheden van de hulpverlener en de ruimte die er wordt geboden vanuit de methode voor diversiteit een rol spelen (Ince, 2013). Verder zou de aansluiting van de Samen Leren informatiemap verschillen per gezin en per kind met betrekking tot leeftijd, situatie en het taalniveau van het gezin.

*\*Verwijzing: zie bijlage 8 op bladzijde 200 voor de uitwerking conclusies praktijk & theorie.*

## **De inzet en het gebruik van de Samen Leren informatiemap door de Samen Leren coaches en de ouders.**

### **Deelvraag 4: hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk?**

De Samen Leren informatiemap wordt in het algemeen ingezet door de Samen Leren coaches en gebruikt door de ouders. Waarbij wel opgemerkt moet worden dat bij sommige studenten binnen het project oudercoaching zowel de Samen Leren methode als de Samen Leren informatiemap niet bekend zijn. Hierdoor wordt de Samen Leren informatiemap helemaal niet of niet volgens de Samen Leren methode ingezet. Daarnaast wordt er ook niet door iedereen zoals er in de methode staat beschreven, elke week gewerkt met behulp van de Samen Leren informatiemap (Huyts & Groeneweg, 2015d). Verder zorgt andere problematiek binnen het gezin er voor dat de Samen Leren informatiemap op de achtergrond raakt.

Er is een verschil in de wijze waarop de Samen Leren coaches gebruik maken van de Samen Leren informatiemap, waarbij er wel in het algemeen gewerkt wordt via de werkwijze zoals deze is beschreven in de Samen Leren methode over hoe er met de Samen Leren informatiemap moet worden omgegaan (Huyts & Groeneweg, 2014c). Hierin staat het kunnen aanpassen van materialen aan de doelgroep centraal, een vaardigheid die een hulpverlener hoort te bezitten (Burggraaf-Huiskens, 2013). De eigen inbreng van de ouders hierin zou in sommige gevallen beter kunnen, dit is een belangrijke voorwaarde en vergroot namelijk de doeltreffendheid (Oudhof et al., 2013).

De overgang naar de website wordt nog niet gezien als een verrijking. Het zou juist het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door de ouder kunnen belemmeren omdat zij dan geen houvast meer hebben en er minder snel gekeken zou worden op een website dan in de Samen Leren informatiemap op papier. Het is hierbij vooral belangrijk dat ouders toegang hebben tot de informatie over opvoeding, ontwikkeling en instanties. Dit zou op verschillende wijze aangeboden kunnen worden (Oudhof et al., 2013). Ook zou de doeltreffendheid vergroot worden door het gebruik van verschillende lesmethodes (Ince, 2013).

Er is een verschil in de wijze waarop ouders kijken naar hun eigen gebruik van de Samen Leren informatiemap en de kijk die de Samen Leren coaches daarop hebben. De ouders, ook al bestaat deze uit een kleine groep bevraagde zijn in het algemeen positief over hun eigen gebruik. De Samen Leren coaches zijn minder tevreden over zowel het zelfstandig gebruik tijdens de begeleiding als buiten de begeleiding van Samen Leren.

*\*Verwijzing: zie bijlage 8 op bladzijde 204 voor de uitwerking conclusies praktijk & theorie.*

## **Leren met behulp van de Samen Leren informatiemap.**

### **Deelvraag 5: wat is er volgens de ouders en de Samen Leren coaches geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap?**

In het algemeen zijn er wel dingen geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap. Waarbij voornamelijk het leren werken met een beloningssysteem, het vergroten van het zelfvertrouwen en het bieden van handvatten naar voren komt.

De Samen Leren informatiemap helpt bij het behalen van de doelen uit het plan van aanpak door de aansluiting die er wordt gezien met de doelen/vaardigheden uit de Samen Leren methode. Wel zouden er een aantal voorwaarden zitten aan het kunnen behalen van de doelen: de mate waarin de ouder actief aan de slag wil gaan, open staat voor coaching en de werkwijze van de hulpverlener (Oudhof, et al., 2013; Ince, 2013; NJI, n.d. a).



Ouders zouden de opvoeding zelfstandig kunnen oppakken met behulp van de Samen Leren informatiemap door de goede handvatten die de Samen Leren informatiemap biedt (duidelijke beschrijving wat ouders kunnen doen) en het kunnen terug kijken wanneer het nodig is. Er is dan ook een verandering in de opvoeding te zien bij ouders. Wel zou het niveau van de taal een belemmering kunnen zijn voor het zelfstandig oppakken van de opvoeding. Dit is een belangrijk punt omdat er rekening gehouden moet worden met onder andere het niveau van taalbeheersing bij het ontwikkelen van materialen binnen de opvoedondersteuning (Oudhof et al., 2013). Zodat het makkelijker wordt voor ouders om een vertaalslag te maken naar de praktijk (Burggraaf-Huiskens, 2013). Daarnaast zijn er ook een aantal voorwaarden waar aan voldaan moet worden:

- Motivatie
- Goed volgen van de methode zodat wij de ouders vaardiger maken
- Leren waar ze ook nog andere informatie vandaan kunnen halen
- Er moet wel meer rekening gehouden worden met de opvoeding binnen andere culturen omdat de Samen Leren informatiemap te westers is en als ouders daarmee niet op één lijn zitten dan zullen zij terug vallen in het oude

Aanvullende voorwaarde om de ouder te stimuleren om zelfstandig gebruik te maken van de Samen Leren informatiemap zijn:

- De ouder veel betrekken bij het traject
- Het eigen perspectief van de ouder stimuleren
- Het bieden van maatwerk
- Werken vanuit de sterke punten van het gezin
- De aanwezige competenties moeten worden aangesproken
- Het kunnen bieden van verschillende soorten van informatieverschaffing (Oudhof, et al., 2013).

Ouders zouden niet of nauwelijks op de ondersteunende websites kijken die staan beschreven in de Samen Leren informatiemap omdat zij meer steun zoeken bij andere ouders of de leerkracht.

*\*Verwijzing: zie bijlage 8 op bladzijde 207 voor de uitwerking conclusies praktijk & theorie.*

### **Verbeteringen en veranderingen.**

#### **Deelvraag 6: wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?**

Er worden diverse veranderingen en/of verbeteringen aangegeven waarbij er op drie punten overeenkomsten te zien zijn: taal aanpassen, meer werkbladen en meer uitleg in de Samen Leren informatiemap over wat moeten kinderen moeten kunnen op welke leeftijd.

De meeste veranderingen/verbeteringen zijn aangegeven op het gebied van de werkbladen en de aansluiting van de werkbladen bij de kinderen.

*\*Verwijzing: zie bijlage 8 op bladzijde 209 voor de uitwerking conclusies praktijk & theorie.*

### **7.2 Beantwoording van de hoofdvraag en doelstelling:**

Met voorzichtigheid kan gezegd worden dat de Samen Leren informatiemap in de huidige vorm waarop deze aangeboden wordt aan de ouders door de Samen Leren coaches in de praktijk doeltreffend lijkt, in de zin van dat de map gebruikt wordt zowel tijdens de begeleiding met behulp van de Samen Leren coaches als zelfstandig door de ouders buiten de begeleiding. Daarnaast zijn zowel de coaches als de ouders in het algemeen positief over de verschillende onderdelen van de Samen Leren informatiemap die zijn onderzocht.

Toch lijkt de Samen Leren informatiemap zijn doel nog niet geheel te behalen. Dit komt doordat er een aantal aandachtspunten en opmerkingen zijn die de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap verkleinen, het gaat hier om de volgende hoofdpunten:

- Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de theoretische achtergrond van de Samen Leren informatiemap (drietrapsleermodel: kennen, kunnen en eigen maken). Waarbij vooral de niveaus “kunnen” en “eigen maken” worden gemist door de respondenten (verwijzing: zie conclusie deelvraag 1 op bladzijde 40).
- De Samen Leren informatiemap kan volgens sommige respondenten als druk worden ervaren waardoor deze minder overzichtelijk wordt (verwijzing: zie conclusie deelvraag 2 op bladzijde 40).
- Het taalniveau dat gebruikt wordt in de Samen Leren informatiemap kan lastig zijn voor ouders die minder taalvaardig zijn wat volgens de respondenten invloed heeft op het zelfstandig gebruik en op het leren (zie conclusie deelvraag 5 op bladzijde 42).
- Er wordt op bepaalde gebieden informatie gemist door de respondenten zoals: informatie over wat Bureau Frontlijn van ouders verwacht, opvoedstijlen, opvoedvisies (ook uit verschillende culturen), taalontwikkeling, wat kinderen moeten kunnen op welke leeftijd (verwijzing: zie conclusie deelvraag 2 en 3 op bladzijde 40 en 41).
- Er moet volgens de respondenten gekeken worden naar werkbladen uit de Samen Leren informatiemap, hier zijn diverse opmerkingen over gemaakt zoals: te weinig werkbladen, betere aansluiting bij de leeftijden van de kinderen (voornamelijk oudere kinderen vanaf groep 5), duidelijkere uitleg over de werkbladen en de wijze waarop deze ingezet moeten worden (verwijzing: zie conclusie deelvraag 2 op bladzijde 40).
- Er zou gekeken moeten worden volgens sommige respondenten naar de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de verschillende culturen en normen en waarden (verwijzing: zie conclusie deelvraag 3 op bladzijde 41).
- Zowel de Samen Leren methode als de Samen Leren informatiemap is niet bij iedere student uit het project oudercoaching bekend volgens de respondenten. Daarnaast zou de Samen Leren informatiemap volgens sommige respondenten actiever ingezet kunnen worden (verwijzing: zie conclusie deelvraag 4 op bladzijde 41).

- De eigen inbreng van ouders in het begeleidingstraject zou volgens sommige respondenten verbeterd kunnen worden (verwijzing: zie conclusie deelvraag 4 op bladzijde 41).
- De overgang naar de website wordt door sommige respondenten niet als positief ervaren. Het zou kunnen leiden tot minder gebruik van het Samen Leren materiaal (verwijzing: zie conclusie deelvraag 4 op bladzijde 41).
- Het zelfstandig gebruik door ouders zou volgens sommige respondenten verhoogd kunnen worden (verwijzing: zie conclusie deelvraag 4 op bladzijde 41).
- De ondersteunende websites worden volgens sommige respondenten nauwelijks of niet gebruikt door ouders (verwijzing: zie conclusie deelvraag 5 op bladzijde 42).

Deze aandachtspunten en opmerkingen hebben in meer of mindere mate betrekking op criteria die de doeltreffendheid kunnen vergroten naarmate deze meer terug komen: het gebruik van duidelijke theorieën, kwaliteit van de uitvoering, gebruik van verschillende lesmethodes, aansluiting bij de ouder/kind en de wijze waarop het probleem wordt ervaren, het goed kunnen inspelen op de leefsituatie en er gezorgd wordt dat iemand weer greep krijgt op het eigen leven (empowerment) (Ince, 2013).

Door aanpassingen op al deze gebieden kan er voor worden gezorgd dat het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door de ouders wordt vergroot, wat de zelfredzaamheid ten goede komt. Daarnaast kunnen deze aanpassingen ervoor zorgen dat de Samen Leren coaches makkelijker de Samen Leren informatie map kunnen inzetten in de praktijk, waarmee zij het zelfstandig gebruik kunnen stimuleren.

De uitvoering van het onderzoek heeft geleid tot kennis en inzicht op basis van de ervaringen van de Samen Leren coaches en de ouders die zij hebben opgedaan met de Samen Leren informatiemap. Dit heeft bijgedragen aan het ontstaan van een beter beeld over hoe de Samen Leren informatiemap werkt in de praktijk en welke aanpassingen er nodig zijn om de Samen Leren informatiemap beter te laten aansluiten bij zowel de ouders als de Samen Leren coaches.

### 7.3 Aanbevelingen:

Om de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap te vergroten zijn er een aantal aanpassingen nodig op verschillende onderstaande gebieden, die in meer of mindere mate vallen onder de criteria waarmee de effectiviteit kan worden verhoogd. Door deze aanpassingen door te voeren kan er beter aangesloten worden bij de ouders en de Samen Leren coaches. Wat het voor beide makkelijker maakt om de Samen Leren informatiemap te gebruiken, wat vervolgens het zelfstandig gebruik door de ouders zou kunnen stimuleren en de zelfredzaamheid ten goede komt. De aanbevelingen om bepaalde aanpassingen te doen variëren van groot naar klein en hebben voornamelijk betrekking op de inhoud van de Samen Leren informatiemap. In de aanbevelingen zijn ook de oplossingen die de respondenten hebben gegeven met betrekking tot de aandachtspunten meegenomen.

#### Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de Samen Leren methode:

Om te zorgen voor een betere aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de Samen Leren methode is het nodig om de informatiebladen en de werkbladen aan te passen. Zodat er beter ingespeeld kan worden op de niveaus van het “kunnen” en “eigen maken” van het drietrapsleermodel. Hierbij zal er automatisch ook gekeken moeten worden naar de doelen/vaardigheden en subdoelen omdat ieder subdoel aan de hand van het drietrapsleermodel verwerkt moet zijn in de Samen Leren informatiemap (Huyts & Groeneweg, 2014b). Deze aanpassingen hebben betrekking op de volgende punten:

- De lay-out van de informatie bladen zou overzichtelijker gemaakt kunnen worden. Dit kan door gebruik te maken van verschillende hoofdstukken of door duidelijker aan te geven aan welk niveau en welk doel/subdoel er gewerkt wordt.
- Het zou goed zijn om kritisch te kijken naar wat voor informatie bij welk niveau en doel/subdoel hoort en wat voor informatie eventueel aangevuld zou kunnen worden op de verschillende niveaus en doelen/subdoelen.
- Het zou goed zijn om te kijken naar hoe de niveaus van “kunnen” en “eigen maken” het beste tot hun recht kunnen komen in de Samen Leren informatiemap omdat dit lastige niveaus zijn om via een tekst over te brengen. In plaats hiervan kunnen er naast de werkbladen ook meer opdrachten en concrete voorbeelden in de informatiebladen verwerkt worden. Dit zorgt er voor dat de informatie meer gaat leven en worden er meerdere leerstijlen aangesproken (Burggraaf-Huiskens, 2013). Daarnaast zal er concreter beschreven kunnen worden in de vorm van stappen wat een ouder moet doen om een bepaald niveau te behalen. Ouders hebben namelijk meer aan praktische en concrete handvatten (Ince, 2013).
- Het zou goed zijn om kritisch te kijken naar de aansluiting van de werkbladen bij de verschillende niveaus en doelen/subdoelen zodat er op ieder niveau een “werkblad” terugkomt, waardoor er voldoende aan het niveau gewerkt kan worden. Dit hoeven niet alleen werkbladen te zijn maar kunnen ook andere hulpmiddelen zijn zoals: een filmpje, meer informatie, een goede website etc. Dit zorgt er voor dat er afwisseling is en maakt dat er op een interactieve manier kan worden gewerkt, wat bij het aanleren van opvoedvaardigheden aan ouders een voorwaarde is (Ince, 2013). Daarnaast sluit dit ook aan verschillende leerstijlen (Burggraaf-Huiskens, 2013).

Deze aanpassingen zullen er voor zorgen dat het voor de Samen Leren coach makkelijker wordt om via de Samen Leren methode en op de verschillende niveaus van het drietrapsleermodel te werken. Dit verhoogt vervolgens de doeltreffendheid als er wordt gekeken naar de volgende effectiviteitscriteria: gebruik van duidelijke theorie, gebruik van verschillende lesmethodes en werken met een gestructureerd en gestandaardiseerd curriculum (Ince, 2013).



### **Vormgeving en inhoud van de Samen Leren informatiemap:**

Om er voor te zorgen dat de Samen Leren informatiemap op het gebied van vormgeving als minder druk wordt ervaren en overzichtelijker wordt zijn er een aantal aanpassingen nodig:

- Het zou goed zijn om te kijken naar het kleurgebruik van de informatie en de werkbladen. Waarbij het van belang is dat de kleuren overeenkomen met de kleuren uit de Samen Leren methode. Hier zouden voornamelijk de werkbladen op afgestemd moeten worden.
- Het gebruik van afbeeldingen zou aangepast kunnen worden aan maximaal één afbeelding per bladzijde. Daarnaast zou er een eigen afbeelding (logo) ontwikkeld kunnen worden, die de verschillende thema's uitbeeldt. Dit zorgt er voor dat de Samen Leren informatiemap meer één geheel wordt.
- De informatie zou ook beter verspreid kunnen worden door de hoofdstukken te verdelen over meerdere bladzijden waardoor het overzichtelijker wordt. Daarnaast kan de informatie bondiger worden geformuleerd. Dit zou ook ouders kunnen helpen die minder goed de Nederlandse taal beheersen (Oudhof et al., 2013).

Op het gebied van de werkbladen zijn er ook verschillende aanpassingen nodig:

- Het zou goed zijn om te kijken naar welke werkbladen uit de Samen Leren informatiemap gehaald, vernieuwd of toegevoegd kunnen worden omdat sommige werkbladen niet voldoende of op een juiste manier aansluiten. Daarnaast is er ook niet voor ieder doel/subdoel een werkblad ontwikkeld en moet er meegegaan worden met laatste ontwikkelingen op pedagogisch gebied.
- De werkbladen zouden meer op dezelfde manier ontwikkeld kunnen worden zodat er meer eenheid gecreëerd wordt.
- Het zou goed zijn om kritisch te kijken naar de werkbladen en de aansluiting van de werkbladen bij de leeftijden. De leeftijden zouden op de werkbladen vermeld kunnen worden. De Samen Leren methode is ontwikkeld voor ouders met kinderen uit groep één tot en met vier maar in de praktijk is terug te zien dat zij steeds meer te maken krijgen met kinderen uit hogere groepen. Hierdoor zou er doorverwezen kunnen worden naar websites voor oudere kinderen waarop materialen zijn te vinden. Dit zou ook kunnen voor de kinderen uit de groepen één tot en met vier. De werkbladen in de Samen Leren informatiemap kunnen dan gezien worden als oefening en als voorbeeld. Door handvatten te bieden waar zelf verder gezocht kan worden, wordt de zelfredzaamheid van de ouder gestimuleerd. Daarnaast krijgt de ouder hierdoor meer de ruimte voor zijn/haar eigen inbreng wat een belangrijke voorwaarde is (Burggraaf-Huiskens, 2013; Oudhof, et al., 2013).
- Het zou goed zijn om in de Samen Leren informatiemap tips te verwerken met betrekking tot het moeilijker en makkelijker maken van de werkbladen zodat sommige werkbladen voor verschillende leeftijden gebruikt kunnen worden. Daarnaast zou het goed zijn als de Samen Leren coaches hier ook meer training in krijgen omdat niet alles ondervangen kan worden in de Samen Leren informatiemap. De Samen Leren coaches moeten er uiteindelijk voor zorgen dat er maatwerk wordt geleverd. Dit is één van de vaardigheden die een hulpverlener moet beheersen (Burggraaf-Huiskens, 2013).
- De werkbladen zouden beter uitgelegd kunnen worden in de Samen Leren informatiemap met duidelijkere verwijzingen naar de werkbladen en er zouden antwoordbladen ontwikkeld kunnen worden voor de werkbladen.

Verder zijn er ook nog een aantal praktische zaken die op het gebied van vormgeving en inhoud er voor kunnen zorgen dat er makkelijker gebruik van de Samen Leren informatiemap kan worden gemaakt:

- De paginanummers zouden kloppend gemaakt kunnen worden en er zou gekeken kunnen worden naar de dubbelzijdige bladzijden (praktisch maken: welke wel dubbelzijdig en welke niet).
- Daarnaast zouden de Samen Leren coaches op de hoogte gesteld kunnen worden van de materialen uit de Samen Leren informatiemap die apart zijn opgeslagen op de schijf op de computers van Bureau Frontlijn. Hieruit kan materiaal gehaald worden om nog een keer te gebruiken. Dit kan ook via de website.

Deze aanpassingen zorgen ervoor dat zowel de Samen Leren coach als de ouder beter gebruik kan maken van de Samen Leren informatiemap. Praktische belemmeringen zullen worden weggenomen en er worden meer handvatten gegeven om aan te kunnen sluiten bij de ouder en het kind. Dit verhoogt vervolgens de doeltreffendheid als er wordt gekeken naar de volgende effectiviteitscriteria: aansluiting bij de ouder/kind, de wijze waarop het probleem wordt ervaren, het goed kunnen inspelen op de leefsituatie en het gebruik van verschillende lesmethodes (Ince, 2013).

### **Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders, het gehele gezin en hun persoonlijke situatie:**

Op het gebied van aansluiting bij de kinderen, zijn de aanbevelingen al genoemd bij thema vormgeving en inhoud. Om beter aan te kunnen sluiten bij de ouder zou er gekeken kunnen worden hoe verschillende culturen en hun normen en waarden meegenomen kunnen worden in de Samen Leren informatiemap. Dit is een lastig punt omdat in de Samen Leren informatiemap niet alle culturen en daarbij horende normen en waarden terug kunnen komen. De Samen Leren methode is namelijk voor een brede doelgroep (Huyts & Groeneweg, 2015d). Dit sluit ook aan bij de informatie die gemist wordt rondom opvoedstijlen en opvoedvisies. Hierdoor zijn de volgende aanpassingen bedacht om hierin zowel de Samen Leren coaches als de ouders in tegemoet te komen:

- Op ieder doel/subdoel zouden opdrachten gemaakt kunnen worden waarbij vragen gesteld kunnen worden als: wat vindt u hiervan? Hoe pakt u het zelf aan? Hoe zou u het willen aanpakken? Wat heeft u daarvoor nodig? Wat gaat makkelijk? Wat gaat moeilijk?. Dit zorgt ervoor dat de Samen Leren coach met de ouders in gesprek kan gaan over hun cultuur, opvoedstijl en visie. Daarnaast maakt dit het makkelijker om maatwerk te bieden voor de Samen Leren coach omdat zij op basis hiervan bijvoorbeeld de werkbladen samen met de ouder op hun eigen wijze kunnen invullen. Verder biedt het de ouder de kans om zelfstandig met een onderwerp aan de slag te gaan en geeft het de ouder de ruimte om zijn eigen inbreng te geven in het traject (Oudhof, et al., 2013).
- De Samen Leren coaches zouden elkaar meer kennisvergrotingen kunnen geven op het gebied van omgaan met verschillende culturen en eventueel zou de nadruk kunnen komen te liggen op het ontwikkelen van de "diversiteit competenties" van de



Samen Leren coaches. Dit zou in de trainingsweken ook aan bod kunnen komen. Want goed aan kunnen sluiten bij ouders heeft ook te maken met het goed in kunnen zetten van bepaalde vaardigheden en een basis houding (Ince, 2013; Oudhof, et al., 2013).

Om te zorgen voor een betere aansluiting op het gebied van het taalniveau van de ouders, zijn de volgende aanpassingen bedacht:

- Er kunnen hulpmiddelen ingezet worden zoals google translate maar ook zijn er bepaalde gratis Apps beschikbaar, zoals “praat en vertaal” in de App store die op een simpele manier teksten (ingesproken of geschreven) kunnen vertalen. Deze hulpmiddelen zouden in het begin van de Samen Leren informatiemap aangegeven kunnen worden zodat de Samen Leren coach samen met de ouder hiermee aan de slag kan. Wel zullen de diverse Apps eerst getest moeten worden bijvoorbeeld door de Samen Leren coaches onder elkaar om eventuele misverstanden met de ouders te voorkomen.
- Er zou gekeken kunnen worden naar het taalniveau van de Samen Leren informatiemap en of er op een laagdrempelige manier bepaalde zaken verwoord kunnen worden. Ook zullen bepaalde begrippen verder uitgelegd kunnen worden en zou er gelet kunnen worden op vakjargon.
- Er is ook een rol voor de Samen Leren coach in het uitleggen van bepaalde begrippen en vragen aan de ouder of hij/zij het begrepen heeft. In de Samen Leren methode worden hier al handvatten voor gegeven en in de trainingsweken wordt hier ook aandacht aan besteed maar dit biedt misschien nog niet voldoende handvatten voor de Samen Leren coaches. Hierdoor zou er in de training meer mee geoefend kunnen worden of in het team zelf tijdens casusoverleg en intervisie.

Om beter aan te kunnen sluiten op wat kinderen moeten kunnen op een bepaalde leeftijd en het verloop van hun ontwikkeling, zijn de volgende aanpassingen bedacht:

- Hier zou in de informatiebladen per doel/subdoel meer bij stil kunnen worden gestaan door meer informatie hierover te geven door middel van een schema met leeftijden en/of fasen. Daarnaast kan er worden doorverwezen naar opvoedwebsites zoals het Centrum voor Jeugd en Gezin of opvoeden.nl waar ouders en de Samen Leren coaches betrouwbare informatie kunnen vinden over de ontwikkeling van hun kind.

De verwachtingen die Bureau Frontlijn heeft ten opzichte van de ouders verwerken in de Samen Leren informatiemap:

- De verwachtingen over het actief mee doen tijdens de begeleiding en de Samen Leren werkwijze wordt al duidelijk gemaakt tijdens het intakegesprek maar ook is het goed om dit terug te laten komen in de eerste gesprekken die de Samen Leren coach daarna voert met de ouder. Het is ook de taak van de hulpverlener om hier duidelijk in te zijn en door te vragen naar de verwachtingen die de ouder heeft (Ince, 2013). Hier zouden de Samen Leren coaches tijdens de trainingsweken meer handvatten voor kunnen krijgen maar ook tijdens casusoverleg momenten en eventueel zouden zij hier elkaar ook in kunnen trainen.
- De Samen Leren informatiemap kan hierin wel ondersteunend werken door het verwerken van opdrachten die de ouder samen met het kind moet uitvoeren naar aanleiding van het bespreken van een doel/subdoel. Dit zouden huiswerkopdrachten kunnen zijn maar ook opdrachten die tijdens het begeleidingsmoment uitgevoerd kunnen worden. Hiermee wordt de ouder meer betrokken bij het traject en wordt de eigen verantwoordelijkheid gestimuleerd (Oudhof, et al., 2013).

Deze aanpassingen zullen er voor zorgen dat er beter aangesloten kan worden bij de ouders en hun situatie en de Samen Leren coaches ook makkelijker op de ouder kunnen inspelen. Dit verhoogt vervolgens de doeltreffendheid als er wordt gekeken naar de volgende effectiviteitscriteria: aansluiting bij de ouder/kind, de wijze waarop het probleem wordt ervaren en het goed kunnen inspelen op de leefsituatie (Ince, 2013).

#### **Inzet en het gebruik van de Samen Leren informatiemap door de Samen Leren coaches en de ouders:**

Op het gebied van aanpassingen van de Samen Leren informatiemap op het taalniveau van ouders zijn al aanbevelingen genoemd bij aansluiting bij de ouders, het gezin en hun persoonlijke situatie.

De onbekendheid van de Samen Leren methode en de Samen Leren informatiemap binnen het project oudercoaching, zou door de volgende aanpassingen verbeterd kunnen worden:

- In de trainingsweken wordt er wel aandacht besteed aan de Samen Leren methode en de Samen Leren informatiemap, toch blijft het voor sommige studenten onbekend. Hierdoor zou er binnen de teams die een Samen Leren traject starten meer aandacht besteed kunnen worden aan Samen Leren door eventueel een kennisvergrotingen te krijgen van het project Samen Leren. Daarnaast zouden de teams hier tijdens het casusoverleg meer bij stil kunnen staan.

Het actiever inzetten van de Samen Leren informatiemap door de Samen Leren coaches zou door de volgende aanpassingen verbeterd kunnen worden:

- Tijdens de briefing kan er gevraagd worden naar hoe de Samen Leren informatiemap ingezet gaat worden en in de debriefing kan er gevraagd worden hoe dit is verlopen.
- Casusoverleg momenten zouden naast het plan van aanpak van het gezin, ook verder vorm kunnen krijgen met behulp van de Samen Leren informatiemap.
- Werkbegeleiders zouden tijdens het mee gaan op huisbezoek kunnen observeren hoe er gewerkt wordt met de Samen Leren informatiemap.
- Door alle aanpassingen die doorgevoerd worden aan de Samen Leren informatiemap kan de Samen Leren informatiemap makkelijker zijn in gebruik waardoor de Samen Leren coaches ook beter hun begeleidingstrajecten kunnen vormgeven met behulp van de map.



De overgang naar de website zou door de volgende aanpassingen verbeterd kunnen worden:

- De Samen Leren informatiemap wordt ook beschikbaar gesteld op de website. Hierdoor zou de Samen Leren informatiemap niet meer op papier aan ouders worden gegeven. De website wordt het vaste instrument waarmee de medewerkers met de gezinnen aan de slag moeten met hun hulpvraag. In de trainingsweken voor studenten zal hier ook aandacht aan besteed worden. Er zou wel gekeken kunnen worden naar de situatie van gezinnen. Er kunnen natuurlijk praktische belemmeringen zijn zoals dat het gezin geen computer heeft (Ince, 2013). Daarnaast is maatwerk leveren van belang (Burggraaf-Huiskens, 2013). De vernieuwde Samen Leren informatiemap zal wel worden afgedrukt nog voor het onderzoek dat Bureau Frontlijn uitvoert in samenwerking met de universiteit Utrecht.

Deze aanpassingen verhogen vervolgens de doeltreffendheid als er wordt gekeken naar de volgende effectiviteitscriteria: kwaliteit van de uitvoering (Ince, 2013).

#### **Leren met behulp van de Samen Leren informatiemap:**

Op het gebied van aanpassingen van de Samen Leren informatiemap aan het taalniveau van ouders zijn al aanbevelingen genoemd bij aansluiting bij de ouders, het gezin en hun persoonlijke situatie. Om er voor te zorgen dat ouders meer hun eigen inbreng kunnen geven in het begeleidingstraject, zijn de volgende aanpassingen bedacht:

- In de Samen Leren informatiemap kunnen opdrachten verwerkt worden die een beroep doen op de mening van de ouders. Dit soort opdrachten zijn al benoemd in eerdere aanbevelingen zodat er ook beter aangesloten kan worden op de ouders en hun gehele gezin. Daarnaast zou het goed zijn als er minder gebruik wordt gemaakt van kant en klare opdrachten. Er zal met het gezin samen meer zelf gemaakt moeten worden zodat bijvoorbeeld een structuur schema ook meer eigen wordt. Hiermee wordt het eigen perspectief van de ouder gestimuleerd wat een belangrijke voorwaarde is (Oudhof, et al., 2013). Dit maakt het voor de Samen Leren coach ook makkelijker om de ouder meer bij het traject te betrekken.

Om er voor te zorgen dat de ondersteunende websites vaker gebruikt worden door de ouders, zijn de volgende aanpassingen bedacht:

- De websites kunnen beter verwerkt worden in de diverse hoofdstukken, gekoppeld aan één van de doelen/subdoelen of eventuele opdrachten. Zodat het stimulerend is om ook op de websites te gaan kijken. Daarnaast zorgt het er voor dat er meer gebruik wordt gemaakt van verschillende bronnen van informatieverschaffing, wat een positief effect heeft op de zelfredzaamheid (Oudhof, et al., 2013). Hierbij is het ook van belang dat de Samen Leren coaches, actief aan de slag gaan met de websites samen met de ouder.

Deze aanpassingen verhogen vervolgens de doeltreffendheid als er wordt gekeken naar de volgende effectiviteitscriteria: er voor zorgen dat iemand weer greep krijgt op het eigen leven en het gebruik maken van verschillende lesmethodes (Ince, 2013).

#### **Verder zijn er naar aanleiding van het onderzoek ook een aantal aanbevelingen te doen voor een vervolg onderzoek:**

- *Verdiepend onderzoek in het handelen en de inzet van de Samen Leren informatiemap door de Samen Leren coaches:* in het onderzoek komt te weinig terug hoe de Samen Leren coaches precies te werk gaan, terwijl de aanpak van de hulpverlener eigenlijk één van de belangrijkste voorwaarden is voor het traject.
- *Verdiepend onderzoek in wat ouders nodig hebben:* doordat er met te weinig ouders is gesproken tijdens het onderzoek kan er niet duidelijk geconcludeerd worden wat zij nodig hebben.
- *Werken met de Bureau Frontlijn website:* er zal eerst gekeken moeten worden hoe dit in de praktijk werkt maar hier zou ook een evaluerend onderzoek naar gedaan kunnen worden omdat het toch een nieuwe manier van werken is.
- *(Pedagogische) trainingen:* door de vraag naar informatie op sommige gebieden die toch wel binnen de eigen opleiding behandeld zijn of binnen de trainingen van Bureau Frontlijn, zou het goed zijn om te kijken wat studenten nodig hebben om de informatie nog beter eigen te maken zodat er ook naar gehandeld kan worden.

## **8. Beroepsproduct.**

### **8.1 Het aanpassen van de Samen Leren informatiemap:**

Na overleg met de opdrachtgever is er voor gekozen om de Samen Leren informatiemap aan te passen aan de aanbevelingen die zijn voortgekomen uit het onderzoek en de aanvullende eisen van de opdrachtgever zelf. Hiermee wordt er een bijdrage geleverd aan de oplossing van het vraagstuk omdat er vanuit het onderzoek kennis en inzicht is verkregen over hoe de Samen Leren informatiemap werkt in de praktijk en welke aanpassingen er nodig zijn. Deze aanpassingen kunnen de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap vergroten omdat er beter aangesloten kan worden bij de ouders en de Samen Leren coaches, wat het gebruik van de Samen Leren informatiemap makkelijker maakt. Dit zou het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door de ouder kunnen vergroten, wat vervolgens de zelfredzaamheid ten goede komt.

Verder zorgen de aanpassingen er voor dat er beter aangesloten wordt op de Samen Leren methode, wat een positief effect kan hebben op zowel de erkenning van de Samen Leren methode door het Nederland Jeugd Instituut als het onderzoek dat uitgevoerd wordt door Bureau Frontlijn in samenwerking met de universiteit Utrecht naar de effectiviteit van de Samen Leren methode. Dit draagt vervolgens ook bij aan de ontwikkeling van het beroep door het verkrijgen van nieuwe kennis en inzicht over hoe de Samen Leren informatiemap als opvoedinstrument werkt in de praktijk. De aanpassingen aan de Samen Leren informatiemap zorgen ervoor dat de map weer een stap verder komt. Wat vervolgens weer een bijdrage levert op het gebied van kennis over wat wel en niet werkt. Deze kennis komt vervolgens de sector ten goede als de Samen Leren methode erkend wordt door het Nederlands Jeugd Instituut en opgenomen wordt in de databank "effectieve jeugdinterventies" (NJI, n.d. g).



De Samen Leren informatiemap was in zijn huidige vorm al gericht op het verbeteren van vaardigheden maar de aanpassingen zorgen er voor dat dit concreter en praktischer wordt. Hiermee wordt er aangesloten op zowel de internationale en nationale ontwikkeling waarin er volop ingezet wordt op het verbeteren van vaardigheden van burgers (Molinuevo, 2013; Sprinkhuizen & Scholte, 2012).

## 8.2 Ontwerpeisen:

De ontwerpeisen zijn gemaakt op basis van de aanbevelingen die zijn voortgekomen uit het onderzoek, aangevuld met de eisen van de opdrachtgever. Deze eisen zijn vervolgens verwerkt in een format, dit format is terug te vinden in het beroepsproduct die gebruikt kan worden als richtlijn voor de aanpassingen in de Samen Leren informatiemap. Ter aanvulling op het format is er ook een “voorbeeld hoofdstuk” ontwikkeld. Ook dit “voorbeeld hoofdstuk” is terug te vinden in het beroepsproduct. Dit hoofdstuk is een vernieuwde versie van het hoofdstuk “structuur”. Er is gekozen voor dit hoofdstuk omdat deze samen met het hoofdstuk “grenzen stellen” het meest werden genoemd met betrekking tot het doen van aanpassingen. Dit “voorbeeld hoofdstuk” is ter ondersteuning van het format, daarnaast kan er naar aanleiding van dit voorbeeld gekeken worden of er nog andere veranderingen nodig zijn. Het “voorbeeld hoofdstuk” zal dan ook worden besproken met de opdrachtgever en de Samen Leren coaches. Als het voorbeeld is goedgekeurd, kunnen de overige hoofdstukken ook verbeterd worden met behulp van het voorbeeld en het format. De deadline voor het aanpassen van de overige hoofdstukken is juli 2015. Vervolgens kunnen de aangepaste hoofdstukken worden ingezet tijdens huisbezoeken, zodat er verdere aanpassingen aan de praktijk kunnen worden gedaan.

## 8.3 Implementatie van de vernieuwde hoofdstukken van de Samen Leren informatiemap binnen de organisatie:

Het beroepsproduct wat is ontwikkeld (het format en het voorbeeld hoofdstuk) zal als richtlijn dienen bij het aanpassen van de hoofdstukken uit de Samen Leren informatiemap. De aangepaste hoofdstukken zullen vervolgens weer ingezet worden in de praktijk en eventueel verder ontwikkeld worden. De vernieuwde versie van de Samen Leren informatiemap zal vervolgens terug komen als onderdeel in de trainingsweken. De wijze waarop de Samen Leren training wordt gegeven leent zich er goed voor om de vernieuwde versie bespreekbaar te maken. Er wordt uitleg gegeven over de Samen Leren methode, hierin staat ook beschreven hoe er gewerkt moet worden met de Samen Leren informatiemap. De aanpassingen aan de Samen Leren informatiemap veranderen niet zo zeer de manier van werken maar maken het werken makkelijker. Verder is er binnen de training altijd ruimte om te oefenen met onderdelen, een voorbeeld hiervan het is het “oefen traject” wat wordt doorlopen, waarin het werken en het bespreken van de Samen Leren informatiemap op een goede manier kan terug komen in de vorm van een rollenspel. De overgang naar de website hoeft geen problemen op te leveren. Het enige wat hierin veranderd is dat de Samen Leren informatiemap op de website staat in plaats van op papier. Wel zullen de medewerkers die de training geven eerder op de hoogte moeten worden gebracht door middel van een bijeenkomst waarin de vernieuwingen worden besproken. Dit zelfde geldt voor oud studenten (de februari studenten die na de zomervakantie hun stage weer hervatten). Deze studenten krijgen vaak ook een rol binnen één van de trainingen, bijvoorbeeld het leiden van een onderdeel.

## 9. Evaluatie en reflectie.

---

### 9.1 Kritische reflectie op de individuele en collectieve ontwikkeling:

De uitvoering van het onderzoek heeft nieuwe kennis en inzichten opgeleverd op verschillende gebieden voor mij als toekomstig professional zoals: meer informatie over de doelgroep waarmee ik werk, wat er nodig is om deze doelgroep te ondersteunen, verdieping in de nieuwe ontwikkeling internationaal en nationaal maar ook een stuk verdieping in methodes en instrumenten binnen de opvoedondersteuning. Het gaf bevestiging in wat ik al doe en het zorgde voor een nieuw leerdoel (de regie laten bij de ouder). Verder heeft het onderzoek bijgedragen aan vaardigheden op het gebied van het ontwikkelen van materialen binnen de opvoedondersteuning. Het is nog niet duidelijk wat voor materiaal effectief is maar het moet zeker voldoen aan een aantal voorwaarden. Daarnaast ben ik bezig geweest met het op een andere manier in praktijk brengen van theorieën. Door het ontwikkelen van de Samen Leren informatiemap met behulp van theorie.

Naast mijn ontwikkeling als pedagoog heb ik ook onderzoeksvaardigheden opgedaan. Ik heb sterke en minder sterke kanten van mijzelf ontdekt waarbij ik ook in mijn valkuilen ben gestapt. Mijn sterke kanten liggen meer bij het schrijven van een stuk, wat tegelijkertijd ook mijn valkuil is. Door mijn perfectionisme denk ik vaak te lang na over hoe ik iets ga opschrijven. Daarnaast kan ik uitgebreid zaken beschrijven en heb ik soms moeite om ergens de kern uit te halen. Verder was ik verbaasd over mijn eigen interview vaardigheden, het afnemen van de groepsinterviews ging mij goed af. Ook het schrijven van de aanbevelingen was fijn om te schrijven omdat ik van nature al meer denk in oplossingen. Minder fijn om te schrijven vond ik de conclusies omdat ik het lastig vond om alle informatie te analyseren.

Op persoonlijk vlak heeft het onderzoek mij meer zelfvertrouwen gegeven en heb ik laten zien wat ik kan. Bij de start van het onderzoek was ik onzeker over mijn onderzoeksvaardigheden omdat ik door het mbo-traject wat ik heb doorlopen minder te maken heb gekregen met het doen van onderzoek. Het uitvoeren van het onderzoek was een goede ervaring, waarvan ik zeker geleerd heb voor een volgende keer.

Op collectief niveau heeft mijn onderzoek minder een bijdragen geleverd. Er is kennis en inzicht verkregen over hoe de Samen Leren informatiemap werkt, hoe deze wordt ervaren en wat er verbeterd moet worden. Dit draagt niet direct bij aan de ontwikkeling van de medewerkers.



## 9.2 Kritische reflectie op uitvoering van het onderzoek:

Het proces naar de uitvoering van het onderzoek heeft lang geduurd. Het praktijkprobleem van de opdrachtgever was helder. Alleen het verwerken van alle eisen rondom het praktijkprobleem in het onderzoeksplan had de nodige aandacht nodig. Fijn was dat na dit lastige gedeelte veel informatie overgezet kon worden naar het onderzoeksverslag. Het vele nadenken heeft er wel voor gezorgd dat de uitvoering van het onderzoek voor een groot gedeelte gestructureerd is verlopen.

Gaande het onderzoek zoals in hoofdstuk 5 aanpak is terug te lezen op bladzijde 26, zijn er wel aanpassingen gedaan aan de werkwijze omdat bepaalde zaken toch iets anders zijn verlopen dan gedacht en ik door de weinig ervaring in het doen van onderzoek pas later achter de juiste data-analyse technieken kwam.

Ik had wel goed nagedacht over hoe de literatuurstudie de basis kon zijn voor de deelvragen en het ontwikkelen van de vragenlijsten. Wat vervolgens weer gekoppeld kon worden aan het praktijkgedeelte. Het opstellen van een goede vragenlijst is een studie op zich. Ik heb dan ook veel tijd besteed samen met mijn opdrachtgever aan het maken van een "goede vragenlijst". Hierdoor denk ik dat de vragenlijst voor dit niveau van onderzoek doen voldoende is geweest. Wat vervolgens heeft bijgedragen aan de validiteit van het onderzoek.

De betrouwbaarheid, de validiteit en de generaliseerbaarheid van het onderzoek is redelijk tot matig te noemen omdat het aantal respondenten wat is bevraagd bestaat uit een kleine groep van veertien personen (elf Samen Leren coaches en drie ouders). Ook al wordt er veel waarde gehecht aan iedere respondent zijn/haar mening zijn de verschillende conclusies niet te generaliseren naar een groter geheel. Daarnaast kan het toevoegen of weg halen van informatie zorgen voor grote verschillen als het gaat om een kleine groep respondenten. De literatuur werkt hierin wel ondersteunend en dit zorgt ervoor dat antwoorden wel kunnen worden onderbouwd. De beperkingen binnen het onderzoek liggen voornamelijk dan ook op het gebied van de hoeveelheid respondenten die er zijn bevraagd. Naast dat het de betrouwbaarheid minder ten goede komt, werd het hierdoor ook lastig om eenduidige conclusies te schrijven.

De meningen van de groep Samen Leren coaches zijn wel redelijk tot goed vertegenwoordigd. De groep is dan wel klein maar heeft wel de meeste ervaring met het werken met de Samen Leren methode en de Samen Leren informatiemap. Hierdoor zijn dus wel de ervaringsdeskundige bevraagd. Andere coaches/studenten hadden hier waarschijnlijk minder goed op kunnen antwoorden omdat zij minder tot niet bekend zijn met Samen Leren. Verder zijn er op dit gebied een klein aantal "oud Samen Leren coaches" niet bevraagd in verband met de werkdruk die zij zouden ervaren. Het doel was om minimaal tien Samen Leren coaches te bevragen en dit zijn er uiteindelijk elf geworden. Dit is dus positief, alleen omdat het aantal ouders sterk is verminderd had het mooi geweest als ook de andere Samen Leren coaches hadden kunnen deelnemen.

De meningen van de ouders zijn onvoldoende vertegenwoordigd. Het afnemen van de interviews bij de ouders is niet door mijzelf uitgevoerd. Dit was om de ouders niet teveel te belasten. Dit een keuze die te begrijpen is vanuit hulpverleners oogpunt, die bekend is met de doelgroep maar vanuit het oogpunt van een onderzoeker minder. Beide hebben natuurlijk verschillende belangen. Het niet zelf kunnen uitvoeren van de interviews zorgde er voor dat andere medewerkers van Bureau Frontlijn de interviews moesten afnemen. Dit heeft vervolgens invloed gehad op de betrouwbaarheid van het onderzoek omdat er waarschijnlijk data verloren is gegaan en de antwoorden die zijn verkregen eigenlijk te beknopt waren om goede conclusies te trekken. Daarnaast weet ik niet hoe het afnemen van de interviews is verlopen, ook al was de vragenlijst gestructureerd en duidelijk. Ik twijfel dan ook aan iets wat één van de ouders heeft gezegd omdat dit overeenkomt met wat er met de Samen Leren coaches is besproken. Dit maakt het onderzoek minder sterk. Het doel was in eerste instantie om tien ouders te bevragen, dit is vervolgens bijgesteld naar zes in verband met de tijd en uiteindelijk heb ik drie vragenlijsten terug gekregen. Door omstandigheden konden de lijsten niet worden afgenomen.

Ik denk dat ik hier zelf beter op in had kunnen spelen als ik eerder in het proces al bezig was geweest met het werven van ouders. Ik ben vooral in de begin periode bezig geweest met het theoretisch gedeelte omdat dit een lange tijd de prioriteit leek. Het werven van ouders kan natuurlijk niet zomaar, ook hiervoor had ik overleg moeten voeren met de medewerkers maar ik had wel door middel van bijvoorbeeld een brief meer gemotiveerde ouders kunnen aanspreken voor het onderzoek. Daarnaast heb ik ook getwijfeld over welke ouders bevraagd konden worden. Ik heb mij denk ik ook teveel willen houden aan het oude plan. Ik had mij hierin flexibeler kunnen opstellen door eerder ouders te laten benaderen uit het nieuwe Samen Leren team. De reden waarom ik dit niet eerder heb gedaan is omdat deze ouders net waren begonnen met een traject en hierdoor waarschijnlijk minder zouden kunnen zeggen over de Samen Leren informatiemap. Terug kijkend hierop had ik hier ook nog wat gegevens uit kunnen halen.

Verder kan de doelgroep natuurlijk de meer informatie geven over of iets werkt of niet. Dit is voor Bureau Frontlijn belangrijk omdat zij veel waarde hechten aan wat de doelgroep ergens van vindt. Daarnaast willen zij zich telkens blijven ontwikkelen. Hierdoor zou er naar een oplossing gezocht moeten worden om toch aan meer informatie te komen van de doelgroep. De tussen en eindevaluatie zijn hier goede momenten voor. Met betrekking tot de Samen Leren informatiemap is het misschien een idee, om hier één of twee vaste vragen over te laten terug komen in het format van de tussen en eindevaluatie.

Er zijn gegevens verkregen door middel van een groepsinterview, waarbij de respondenten elkaar hebben beïnvloed om tot verschillende antwoorden te komen. De uitvoering van het groepsinterview zou ik wel een volgende keer anders aanpakken. De ene groep bestond maar uit twee respondenten en de andere groep uit acht respondenten. Het eerste groepsinterview is opgenomen en uitgetypt en in het tweede groepsinterview hebben de respondenten zelfstandig een "persoonlijke conclusie" geschreven. Dit maakten het verwerken wel makkelijker maar hierdoor is ook veel data verloren gegaan. De volgende keer zou ik de groepen kleiner maken, wat het makkelijker maakt om wat er gezegd wordt uit te typen. Verder heeft één van de respondenten niet op tijd de vragenlijst ingeleverd voor de uitvoering van het groepsinterview waardoor de gegevens die gepresenteerd zijn tijdens het groepsinterview, kunnen verschillen met de huidige gegevens omdat het een kleine groep betreft.



De respondent heeft na het groepsinterview nog wel de vragenlijst ingeleverd maar kan door het groepsinterview beïnvloed zijn in de antwoorden die hij/zij heeft gegeven in de vragenlijst.

De verwachtingen die zowel ik als mijn opdrachtgever hadden waren dat er verschillende aanpassingen nodig waren aan de Samen Leren informatiemap omdat het de eerste versie is die gebruikt wordt binnen de Samen Leren begeleiding, mede hierdoor was het onderzoek ook van belang. De meeste verbeteringen/veranderingen die zijn aangegeven waren ook niet vreemd. Toch zijn er tijdens analyseren van de gegevens en het schrijven van de conclusies mij een aantal zaken opgevallen:

- De ontbrekende subdoelen in de Samen Leren informatiemap uit de Samen Leren methode werden niet gemist door de Samen Leren coaches. Er wordt zelfs aangegeven dat deze aansluiting goed is en dat de doelen hierdoor makkelijker worden behaald. Wel worden de niveaus “kunnen” en “eigen maken” gemist. Je zou hierdoor zeggen dat het de Samen Leren coaches juist moeilijker gemaakt wordt om de doelen te behalen maar toch vinden zij dit niet zo. Dit heeft bij mij twijfels opgeroepen over hoe goed er gebruik is gemaakt van de Samen Leren informatiemap in combinatie met de Samen Leren methode.
- Wat vooral naar voren is gekomen in het onderzoek is dat voornamelijk de werkbladen als een knelpunt worden ervaren. Ik kreeg hierdoor het idee dat de Samen Leren coaches de werkbladen zagen als iets wat niet aangepast mocht worden en heeft mij wel aan het denken gezet over de eigen creativiteit van de Samen Leren coaches maar ook de wijze waarop er huisbezoeken worden voorbereid.
- Het viel mij op dat aansluiting bij de cultuur een discussie punt was onder de coaches. Daarnaast was het opvallend dat het stimuleren van de eigen inbreng van de ouder, verbeterd kon worden. Je zou kunnen zeggen dat je juist door de ouder voldoende ruimte te geven, de ouder de kans geeft om vanuit zijn eigen normen en waarden en culturele achtergrond over de Samen Leren informatiemap na te denken.
- Het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door ouders binnen of buiten te begeleiding viel tegen. Daarnaast zou de Samen Leren informatiemap actiever gebruikt moet worden door sommige Samen Leren coaches. Verder kan er geconcludeerd worden dat de Samen Leren informatiemap wat aanpassingen nodig heeft om makkelijker ingezet en gebruikt te worden. Dit zou ook invloed hebben kunnen gehad op de motivatie van zowel de Samen Leren coaches als de ouders om de Samen Leren informatiemap, structureel ieder huisbezoek in te zetten of te gebruiken.

### **9.3 Kritische reflectie op de waarde van het beroepsproduct voor de opdrachtgever, de doelgroep en het beroep:**

Het format dat is ontwikkeld samen met een voorbeeld hoofdstuk als beroepsproduct is van waarde voor de opdrachtgever. Hiermee heeft de opdrachtgever een richtlijn om de hoofdstukken uit de Samen Leren informatiemap aan te passen aan de uitkomsten van het onderzoek.

Daarnaast kan het voorbeeld hoofdstuk weer geëvalueerd worden op basis van gesprekken met de Samen Leren coaches en kan het hoofdstuk eventueel getest worden in de praktijk. Dit draagt vervolgens bij aan een betere aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de Samen Leren methode, wat de erkenning van de Samen Leren methode door het Nederlands Jeugd instituut ten goede kan komen.

De erkenning van de Samen Leren methode door het Nederlands Jeugd instituut heeft invloed op het beroep omdat het opgenomen wordt in de databank effectieve jeugdinterventies. Dit zorgt voor verspreiding van kennis over wat werkt en hier draagt mijn beroepsproduct indirect bij.

De waarde van mijn beroepsproduct heeft ook indirect invloed op de doelgroep. Door mijn beroepsproduct kan de Samen Leren informatiemap aangepast worden waardoor de map makkelijker kan worden gebruikt door de doelgroep omdat deze beter bij de doelgroep aansluit en hij beter werkbaar is.

Ondanks alle kritische noten en wat ik de volgende keer beter zou doen, vind ik het onderzoek wel geslaagd. De hoofdvraag heb ik kunnen beantwoorden door alle kennis en nieuwe inzichten die zijn verzameld en er zijn flink aantal aanbevelingen geformuleerd. Dit alles heeft vervolgens geleid tot een format dat kan helpen bij het vormgeven van de hoofdstukken. Daarnaast is er op basis hiervan een “voorbeeld hoofdstuk” ontwikkeld, die ondersteunend aan het format kan werken.





## Literatuurlijst.

---

- Axford, N., Lehtonen, M., Kaoukji, D., Tobin, K., & Berry, V. (2012). *Engaging Parents in Parenting Programs: Lessons from Research and Practice*. Children and Youth Services Review, 34, 2061-2071
- Bolt, A. (2014). *Het gezin centraal, handboek voor ambulante hulpverleners*. Amsterdam, Nederland: SWP
- Boo, de, G. M., Liber, J. M., & Prins, P. J. M. (2009). *De school als behandelsetting voor kinderen met externaliserende gedragsproblemen? 'Zelfcontrole op School'*. Kind en Adolescent Praktijk, 3, 108-114
- Brink, C. (2012). *Werken vanuit zelfregie: wat houdt het in*. Utrecht, Nederland: Movisie
- Brink, C., Lucassen, A., Middelaar, A., & Poll, A. (2013). *Methoden en instrumenten zelfregie voor ondersteuning van mensen in kwetsbare situaties*. Utrecht, Nederland: Movisie.
- Brink, C. (2013). *Zelfregie, eigen kracht, zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid. De begrippen ontward*. Utrecht, Nederland: Movisie.
- Brink, A., Lucassen, A., Middelaar, M., & Pol, A. (2013). *Methoden en instrumenten zelfregie. Voor ondersteuning van mensen in kwetsbare situaties*. Utrecht, Nederland: Movisie
- Bureau Frontlijn. (2013-2014). *Handboek 2013-2014*. Rotterdam, Nederland: gemeente Rotterdam.
- Bureau frontlijn. (n.d. a). *projecten*. Verkregen op 23 november 2013, van Bureau frontlijn: <http://www.bureaufrontlijn.nl/>
- Bureau frontlijn. (n.d. b). *projecten: Children's Zone*. Verkregen op 08 juni 2014, van Bureau Frontlijn: <http://www.bureaufrontlijn.nl/professionals/projecten/childrens-zone/>
- Bureau frontlijn. (n.d. c). *coachingsvormen: oudercoaching*. Verkregen op 08 juni 2014, van Bureau Frontlijn <http://www.bureaufrontlijn.nl/professionals/coachingsvormen/oudercoaching/>
- Bureau frontlijn. (n.d. d). *Missie*. Verkregen op 20 juni 2014, van Bureau Frontlijn <http://www.bureaufrontlijn.nl/ditzijnwe/missie/>
- Burggraaf-Huiskes, M. (2013). *Opvoedingsondersteuning als een bijzondere vorm van preventie*. Bussum, Nederland: coutinho
- Bucx, F., & Roos, de, S. (2011). *Opvoeden in Nederland. Gezinsrapport 2011*. Den Haag, Nederland: Sociaal en Cultureel Planbureau
- Box, R. (2010). *Probleemwijken in Nederland*. Verkregen op 09 juni 2014, van mens en samenleving: <http://mens-en-samenleving.info.nl/sociaal-cultureel/65477-probleemwijken-in-nederland.html>
- Carrière, R. (2010). *Voorwaarde om te leren: gevoel van veiligheid*. Verkregen op 16 juni 2014, van optimal learning: <http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCAQFjAA&url=http%3A%2F%2Foptimallearning.nl%2Fcms%2Fwp-content%2Fuploads%2FHJK3JRG37Nr10Oktober2010pag1215.pdf&ei=clunU577AYbxPOqzgPAD&usq=AFQjCNGuDSY0TgvNLSXGT8RgSwVfeW7nUq&bvm=bv.69411363,d.ZWU>
- Cooter, K.S. (2006). *When mama can't read: Counteracting intergenerational illiteracy*. The Reading Teacher, 59, 698-702
- Donk, van der, C., & Lanen, B. (2014). *Praktijkgericht onderzoek in zorg en welzijn*. Bussum, Nederland: Coutinho
- Engbersen, K., Sprinkhuizen A., Uytterlind M., Lub, V. (2008). *Tussen zelfsturing en paternalisme*. Verkregen op 10 april 2014, van Movisie: <http://ondernemeninwelzijn.com/wp-content/uploads/2013/06/Wijkgericht-werken-Tussen-zelfsturing-en-paternalisme1.pdf>
- Gemeente Rotterdam. (2010). *Gezondheid in kaart*. Verkregen op 10 mei 2014, van GGD Rotterdam-Rijnmond: [http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&ved=0CDwQFjAC&url=http%3A%2F%2Fwww.ggdrotterdamrijnmond.nl%2Ffileadmin%2Fuser\\_upload%2F\\_temp\\_%2Fkernboodschappenboekjes-charlois.pdf&ei=QzppU-G7J6Sa0QWYnoHQBA&usq=AFQjCNFdMLaMVUoYXRfqCo2i1nuN2N](http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&ved=0CDwQFjAC&url=http%3A%2F%2Fwww.ggdrotterdamrijnmond.nl%2Ffileadmin%2Fuser_upload%2F_temp_%2Fkernboodschappenboekjes-charlois.pdf&ei=QzppU-G7J6Sa0QWYnoHQBA&usq=AFQjCNFdMLaMVUoYXRfqCo2i1nuN2N)
- Gemeente Rotterdam. (2012). *Veiligheidsindex 2012*. Verkregen op 10 mei 2014, van Gemeente Rotterdam: <http://www.rotterdam.nl/veiligheidsindex2012>
- Gemeente Rotterdam. (2014a). *Harlem Children's Zone*. Verkregen op 19 september 2014, van Gemeente Rotterdam: [http://www.rotterdam.nl/harlem\\_children\\_s\\_zone](http://www.rotterdam.nl/harlem_children_s_zone)



- Gemeente Rotterdam. (2014b). *Children's Zone*. Verkregen op 19 september 2014, van Gemeente Rotterdam: <http://www.rotterdam.nl/childrenszone>
- Gemeente Rotterdam. (2014c). *Gezondheid in kaart*. Verkregen op 23 november 2014, van GGD Rotterdam-Rijnmond: [http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCEQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.ggdrottterdamrijnmond.nl%2Fonderzoek%2Fgezondheid-in-kaart.html%3Ftx\\_rkdownload\\_pi1%255Bfileid%255D%3D884%26cHash%3D816d5d6e700ef7e2bd52d597d20e7c51&ei=bCN7VOOYIIS7OMa1gfAF&usg=AFQjCNGaELtRoxRb00wB9V-VFtertk8ZQ&bvm=bv.80642063,d.ZWU](http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCEQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.ggdrottterdamrijnmond.nl%2Fonderzoek%2Fgezondheid-in-kaart.html%3Ftx_rkdownload_pi1%255Bfileid%255D%3D884%26cHash%3D816d5d6e700ef7e2bd52d597d20e7c51&ei=bCN7VOOYIIS7OMa1gfAF&usg=AFQjCNGaELtRoxRb00wB9V-VFtertk8ZQ&bvm=bv.80642063,d.ZWU)
- Gemeente Rotterdam. (2014d). *Rotterdam Jeugdstelsel*. Verkregen op 8 januari 2015, van gemeente Rotterdam: [http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&sqi=2&ved=0CCcQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.rotterdam.nl%2FClusters%2FMaatschappelijke%2520ontwikkeling%2FDocument%25202013%2FJeugd%2520en%2520Onderwijs%2FRotterdamsJeugdstelsel%2FFactsheet\\_NieuwRotterdamsJeugdstelsel.pdf&ei=o76yVMmsEorCPJHYgYAC&usg=AFQjCNHTOeeh1Obax0fJFWaDHW0L28SMVw](http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&sqi=2&ved=0CCcQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.rotterdam.nl%2FClusters%2FMaatschappelijke%2520ontwikkeling%2FDocument%25202013%2FJeugd%2520en%2520Onderwijs%2FRotterdamsJeugdstelsel%2FFactsheet_NieuwRotterdamsJeugdstelsel.pdf&ei=o76yVMmsEorCPJHYgYAC&usg=AFQjCNHTOeeh1Obax0fJFWaDHW0L28SMVw)
- Gutman, Morrison, L., Brown, J., & Akerman, R. (2009). *Nurturing parenting capability: the early years*. London, Engeland: Centre for Research on the Wider Benefits of Learning Institute of Education
- Haerden, H. (2012). *Nadenken over opvoeding*. Verkregen op 14 juni 2014, van google books: [http://books.google.nl/books?hl=nl&lr=&id=1X4mOyccjKIC&oi=fnd&pg=PA57&dq=Lage+SES+en+opvoeding&ots=jHtVGpcLOc&sig=Wsf\\_AewBMSTm9Ulyw0EevLYksQ#v=onepage&q=Lage%20SES%20en%20opvoeding&f=false](http://books.google.nl/books?hl=nl&lr=&id=1X4mOyccjKIC&oi=fnd&pg=PA57&dq=Lage+SES+en+opvoeding&ots=jHtVGpcLOc&sig=Wsf_AewBMSTm9Ulyw0EevLYksQ#v=onepage&q=Lage%20SES%20en%20opvoeding&f=false)
- Harlem Children's Zone. (2014). *About us*. Verkregen op 19 september 2014, van HCZ: <http://hcz.org/about-us/history/>
- Hoof, L., de Vries, M. (2012). *Als opvoeden niet vanzelf gaat*. Amersfoort, Nederland: ThiemeMeulenhoff.
- Huyts, P., Groeneweg, M. (2014a). *onderzoeksvoorstel Samen Leren*. Rotterdam, Nederland: Bureau Frontlijn.
- Huyts, P., Groeneweg, M. & Verhoeven, M. (2014b). *Aanmelding onderzoeksprotocol bij ethische commissie FSW*. Rotterdam, Nederland: Bureau Frontlijn.
- Huyts, P., Groeneweg, M. (2014c). *Methode: Samen Leren*. Rotterdam, Nederland: Bureau Frontlijn.
- Huyts, P., Groeneweg, M. (2015d). *Methode: Samen Leren*. Rotterdam, Nederland: Bureau Frontlijn.
- Ince, D. (2013). *Wat werkt in de opvoedondersteuning*. Verkregen op 07 juni 2014, van NJI: <http://www.nji.nl/nl/Databanken/Databank-Wat-werkt/Onderwerpen/Wat-werkt-bij-opvoedingsondersteuning>
- Jehoel, G. (2009). *Kunnen alle kinderen meedoen? Onderzoek naar de maatschappelijke participatie van arme kinderen*. Den Haag, Nederland: Sociaal en Cultureel Planbureau
- Janssen, J., Don, A., Daggars, M. (2013). *Samenhang in het sociaal domein*. Verkregen op 20 mei 2014, van: K2 Brabants Kenniscentrum Jeugd.
- Kouwenhoven, M. (2012). *Strategisch coachen*. Amsterdam, Nederland: Boom Nelissen.
- Leeuwen, M. (2010). *Kennisdossier: Preventieve Opvoedingsondersteuning voor Migrantenouders*. Verkregen op 13 juni 2014, van Pharos: <http://www.pharos.nl/nl/kenniscentrum/algemeen/zoeken/in-de-website?q=kennisdossier+preventieve+opvoedingsondersteuning>
- Methodisch begeleiden. (2009). *Methodisch begeleiden SAW 3& 4*. Arnhem, Nederland: Angerenstein
- Menheere, A., & Hoogte, E. (2010). *Ouderbetrokkenheid in het onderwijs. Een literatuurstudie naar de betekenis van Ouderbetrokkenheid voor de schoolse ontwikkeling van kinderen*. Amsterdam, Nederland: Kenniscentrum Onderwijs en Opvoeding van de Hogeschool van Amsterdam
- Ministerie van Binnenlandse Zaken. (2014). *Jeugdzorgregio's 2015*. Verkregen op 30 december 2014, van nationale atlas volksgezondheid: <http://www.zorgatlas.nl/thema-s/gebiedsindelingen-en-topografie/gebiedsindelingen/transitie-jeugdzorg-2015/>



- Molinuevo, D. (2013). *Opvoedondersteuning in Europa, samenvatting, Europese stichting tot verbetering van de levens en arbeidsomstandigheden*. Verkregen op 5 mei 2015, van Europa: [http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=10&ved=0CFcQFjAJ&url=http%3A%2F%2Fwww.eurofo und.europa.eu%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2Fef\\_files%2Fpubdocs%2F2012%2F701%2Fnl%2F1%2FEF12701NL.pdf& i=jKBIVZaGAChTaLyjqlgG&usq=AFQjCNETcZ-483cJadSCLpqi2x6cwiovsg](http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=10&ved=0CFcQFjAJ&url=http%3A%2F%2Fwww.eurofo und.europa.eu%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2Fef_files%2Fpubdocs%2F2012%2F701%2Fnl%2F1%2FEF12701NL.pdf& i=jKBIVZaGAChTaLyjqlgG&usq=AFQjCNETcZ-483cJadSCLpqi2x6cwiovsg)
- Mutsaers-Rooijen, van, K., Ince, D. (2013). *Wat werkt bij migranten jeugd en hun ouders?* Verkregen op 07 juni 2014, van NJI: <http://www.nji.nl/Migrantengezin-Praktijk-Wat-werkt>
- Nederlandse Vereniging van Frontlijn organisaties. (2014). *Werkboek Frontlijnwerken: Deel 3 Informatiemap Samen Leren*. Rotterdam, Nederland: Bureau Frontlijn.
- Nederlandse Vereniging van Frontlijn organisaties. (2014-2015). *Werkboek Frontlijnwerken: Deel 3 Informatiemap Samen Leren*. Rotterdam, Nederland: Bureau Frontlijn.
- Nederlands Jeugdinstituut. (n.d. a). *Effectiviteit van jeugdinterventies*. Verkregen op 19 juni 2014, van NJI: <http://www.nji.nl/Effectiviteit-van-jeugdinterventies>
- Nederlands Jeugdinstituut. (n.d. b). *Effectiviteit van jeugdinterventies: effectenladder*. Verkregen op 19 juni 2014, van NJI: <http://www.nji.nl/De-effectladder>
- Nederlands Jeugdinstituut. (n.d. c). *Opvoedondersteuning: informatie en voorlichting*. Verkregen op 29 november 2014, van NJI: <http://www.nji.nl/Informatie-en-voorlichting>
- Nederlands Jeugdinstituut. (n.d. d). *Opvoedondersteuning: definitie*. Verkregen op 29 juni 2014, van NJI: <http://nji.nl/Definitie>
- Nederlands Jeugdinstituut. (n.d. e). *Multiprobleemgezinnen: definitie*. Verkregen op 18 oktober 2014, van NJI: <http://www.nji.nl/Multiprobleemgezinnen-Probleemschets-Definitie>
- Nederland Jeugdinstituut. (n.d. f). Dossier: eigenkracht, definitie. Verkregen op 22 mei 2014, van NJI: <http://www.nji.nl/Eigen-kracht-Achtergronden-Definitie>
- Nederland Jeugdinstituut. (n.d. g). Databank: effectieve jeugdinterventies. Verkregen op 21 februari 2015, van NJI: <http://www.nji.nl/nl/Databanken/Databank-Effectieve-Jeugdinterventies>
- Nederlands Jeugdinstituut. (n.d. h). *Beleidsstukken: nieuwe jeugdwet*. Verkregen op 08 januari 2015, van NJI: <http://www.nji.nl/Centra-voor-Jeugd-en-Gezin-Beleid-Beleidsstukken?detailitem=315971>
- Nederlands Jeugdinstituut. (n.d. i). *Rijksbeleid*. Verkregen op 08 januari 2015, van NJI: <http://www.nji.nl/Beleid-Rijksbeleid>
- Nederlands Jeugdinstituut. (n.d. j). *Internationale verdragen en aanbevelingen*. Verkregen op 08 januari 2015, van NJI: <http://www.nji.nl/Internationale-verdragen-en-aanbevelingen>
- Nederlands Jeugdinstituut. (n.d. k). *Armoede in gezinnen – gezinslezen – opvoeden*. Verkregen op 4 mei 2015, van NJI: <http://nji.nl/Armoede-in-gezinnen-Gezinsleven-Opvoeden>
- Nederlands Centrum Jeugdgezondheid. (n.d.). *Richtlijn: JGZ-richtlijn opvoedondersteuning*. Verkregen op 08 januari 2015, van JGZ: <https://www.ncj.nl/programmalijs-kennis/richtlijnen/jgzrichtlijnenwebsite/details-richtlijn/?richtlijn=9&rlpag=723>
- Oudhof, M., Wolf, de, M.S., Ruiter, de, M., Kamphuis, M., L'Hoir, P., & Prinsen, B. (2013). *Opvoedingsondersteuning voor hulp bij opvoedingsvragen en lichte opvoedproblemen*. Utrecht, Nederland: Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ)
- O' Conner, J. & Seymour, J. (2012). *NLP-gids voor optimaal functioneren, Neurolinguisitisch programmeren voor beginners*. Haarlem, Nederland: De Toorts.
- Onderwijsraad. (2011). *Maatschappelijke achterstanden van de toekomst*. Verkregen op 10 mei 2014, van onderwijsraad: <http://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2011/maatschappelijke-achterstanden-van-de-toekomst/item228>
- Outing Holland. (2013). *Leercyclus van Kolb*. Verkregen op 20 december 2014, van Outing Holland: <http://outingholland.nl/leercyclus-van-kolb/>
- Pastors, M. (2012). *Nationaal programma Rotterdam-Zuid, uitvoeringsprogramma 2012-2014*. Verkregen op 23 november 2014, van <http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&sqi=2&ved=0CCEQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.rotterdam.nl%2FBSD%2FDocument%2FPerskamer%2FRapportNPRZ%2520dd%25204%2520juli%25202012.pdf&ei=qCR7VKGiFs67PcfUgcqF&usq=AFQjCNFRbXY4Ch4yRqwnvQ8JlKnLHxMiQ>



- Patal, E. A., Cooper, H., & Robinson, J. C. (2008). *Parental Involvement in Homework: A Research Synthesis*. Review of Educational Research, 78, 1039-1101
- Pharos. (n.d. a). *Gezondheid jeugd*. Verkregen op 13 juni 2014, van Pharos:  
<http://www.pharos.nl/nl/kenniscentrum/gezondheid-jeugd/gezondheid-jeugd>
- Pharos. (n.d. b). *opvoeding*. Verkregen op 13 juni 2014, van Pharos:  
<http://www.pharos.nl/nl/kenniscentrum/gezondheid-jeugd/opvoeding>
- Ribbers, A. & Waringa, A. (2012). *E-coaching, direct aan de slag met het nieuwe coachen*. Amsterdam, Nederland: Boom Nelissen.
- Sprinkhuizen, A., Scholte, M. (2012). *De sociale kwestie hervat. De WMO en sociaal werk in transitie*. Houten, Nederland: Bohn Stafleu van Loghum
- Sontag, L., Hartog den, J., Muller, L., & Reek, van den, Hartog, E. (2009). *Maatschappelijke achterstanden van de toekomst*. Tilburg, Nederland: PON
- Speentjes, P., Linden, van der, D., & Goossens, F. (2009). *Kennis over opvoeden: de vragen van ouders, het aanbod van de overheid en de mogelijkheden van de markt*. Utrecht, Nederland: Trimbos-instituut
- Team sociaal Gemeente Rotterdam. (2012). *Rotterdam sociaal gemeten, sociale index*. Verkregen op 10 mei 2014, van Gemeente Rotterdam:  
<http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=10&ved=0CGcQFjAJ&url=http%3A%2F%2Fwww.cos.nl%2Fsig%2FSocialeIndex2012.pdf&ei=QzppU-G7J6Sa0QWYnoHQBA&usq=AFQjCNE13QKAnTVXgzmObkuds0p0w3RTIA>
- Veen, van der, M., & Goijarts, F. (2012). *Motiverende gespreksvoering voor sociaal agogisch werk, coachen bij gedragsverandering*. Houten, Nederland: Bohn Stafleu van Loghum.
- Vernooy, K. (2011). *Een goede woordenschat, de basis voor een goede schoolloopbaan*. Verkregen op 12 oktober 2013, van expertis:  
<http://www.bing.com/search?q=Taalpilot%2C+een+goede+woordenschat%2C+de+basis+voor+een+goede+schoolloopbaan.+&q=n&form=QBRE&pq=taalpilot%2C+een+goede+woordenschat%2C+de+basis+voor+een+goede+schoolloopbaan.+&sc=0-0&sp=-1&sk=>
- Yperen, T. (2010). 55 vragen over effectiviteit. Verkregen op 31 december 2014, van NJI:  
<http://www.nji.nl/nl/Publicaties/55-Vragen-over-effectiviteit>





# Bijlages



## Bijlage 1: Globale inhoud van de Samen Leren informatiemap met een voorbeeld hoofdstuk.

### Inhoud van de Samen Leren informatiemap voor ouders:

De inhoud van de Samen Leren informatiemap voor ouders is gekoppeld aan de kleuren van de doelen uit de methode. Dit zorgt voor meer overzicht en hiermee kun je zien aan welke doelen je werkt aan de hand van ieder hoofdstuk. Niet alle werkbladen zijn specifiek gebonden aan één van de hoofdstukken. De informatiebladen geven aan dat er bijvoorbeeld ook gebruik gemaakt kan worden van een werkblad uit een ander hoofdstuk. Het 4-G schema kan bijvoorbeeld gebruikt worden voor zowel omgaan met emoties als het vergroten van de sociale vaardigheden.

#### 1. Schoolontwikkeling in het algemeen of onderwijsondersteunend gedrag vertonen:

- Algemene tips om thuis te helpen bij school (stimuleren van de schoolontwikkeling/creëren van een stimulerende thuisomgeving):
  - Informatieblad.
  - Werkbladen: structuurschema (leer en ontwikkelschema) en beloningsschema.
- Helpen bij de taalontwikkeling (stimuleren van de taalontwikkeling in combinatie met strategieën voor het stimuleren van de schoolontwikkeling):
  - Informatieblad.
  - Werkbladen: lijst met taal stimulerende tv programma's, lijst met websites met voorleesverhalen, lijst met taal stimulerende websites, Apps voor taalstimulering, taalmemory en kleur en rijm werkbladen.
- Helpen bij de rekenontwikkeling (stimuleren van de rekenontwikkeling):
  - Informatieblad.
  - Werkbladen: lijst met rekenen-stimulerende programma's, lijst met rekenen-stimulerende websites, Apps voor de rekenontwikkeling, een rekenkleurplaat en de tafels van 1 t/m 10.
- Helpen bij het concentreren (stimuleren van de concentratie):
  - Informatieblad.
  - Werkblad: structuurschema, beloningsschema en zoek de vijf verschillen.
- Helpen bij de fijne motoriek (stimuleren van de fijne motoriek):
  - Informatieblad.
  - Werkblad: oefening fijne motoriek

#### 2. Grenzen stellen:

- Informatieblad.
- Werkblad: gezinsregels opstellen en het kruisjessysteem.

#### 3. Structuur bieden:

- Informatieblad.
- Werkbladen: weekplanning/schema en afsprakenlijst.

#### 4. Positieve aandacht:

- Informatieblad.
  - \*Hierin is er veel geschreven over het veelvuldig belonen van het kind.
- Werkblad: beloningskaart, spel: dobbel je beloning en de complimentendoos.

#### 5. Sociaal emotionele ontwikkeling stimuleren:

- Omgaan met emoties:
  - Informatieblad.
  - Werkbladen: 4-G schema, werkblad problemen oplossen, beloningskaart, emotiekaartjes, situatiekaartjes en de emotiethermometer.
- Zelfvertrouwen vergroten:
  - Informatieblad.
  - Werkbladen: het kwaliteitspel en het bewaarenvelopje.
- Sociale vaardigheden vergroten:
  - Informatieblad.
  - Werkbladen: beloningskaart, kruisjessysteem, sociale vaardigheid kaartjes, situatiekaartjes en werkblad vriendschap.

Overige hoofdstukken in de Samen Leren informatie map voor ouders:

- Hetzelfde denken over de opvoeding:
  - Informatieblad.
  - Werkblad: Hoe denk jij? Hoe denk ik?
- Handige websites
- Waar kunt u terecht met vragen?

---

**Bron:**

Huyts & Groeneweg, Samen Leren, 2014; Nederlandse Vereniging van Frontlijn organisaties, informatiemap Samen Leren, 2014-2015.

# Sociale vaardigheden vergroten

## Wat is het?

Simpel gezegd betekent "sociaal" omgaan met jezelf en andere. "Vaardigheden" zijn dingen die je kunt of moet kunnen. Heb je dus voldoende sociale vaardigheden dan kan je op een goede manier met jezelf en andere omgaan. Voorbeelden van sociale vaardigheden zijn: nee durven zeggen, opkomen voor jezelf, iets durven vragen, contact kunnen leggen, omgaan met je gevoelens, omgaan met kritiek etc. Omgaan met anderen klinkt heel simpel maar je moet er wel een hoop voor leren. Als je als kind bijvoorbeeld, met anderen wil spelen moet je bijvoorbeeld wel durven vragen of je mee mag doen, je moet je aan de spelregels kunnen houden, je moet op je beurt kunnen wachten, tegen je verlies kunnen en durven zeggen dat je iets niet wilt of niet leuk vindt. Sociale vaardigheden zijn onmisbaar in het leven en leren kinderen in contact te komen met anderen. Dit doen kinderen vaak al vanzelf en zodra de ander positief reageert, zal het kind zijn/haar gedrag herhalen.

Kinderen maken al vanaf dat zij klein zijn deel uit van een groep die al snel groter wordt (het gezin, de familie, de peuterspeelzaal, het kinderdagverblijf, de basisschool, de sportvereniging, vrienden groepjes etc.). Binnen al deze groepen is het belangrijk dat een kind met zichzelf en met anderen kan omgaan. Dit moeten zij al vanaf dat zij klein zijn leren, maar dit is niet makkelijk. Sommige kinderen hebben moeite met omgaan met andere kinderen. Zo heb je bijvoorbeeld kinderen die weinig initiatief nemen, niet voor zichzelf op durven komen, langs de kant staan van het speelveldje in plaats van dat zij mee doen. Maar je hebt bijvoorbeeld ook kinderen die veel ruzie maken, hun zin willen doordrammen, anderen pesten etc. Dit gedrag kan komen

doordat zij bepaalde sociale vaardigheden niet geleerd hebben of niet durven gebruiken. Dit zorgt ervoor dat zij telkens in moeilijkheden komen met andere kinderen en volwassenen. Wat er weer voor kan zorgen dat het kind een negatief zelfbeeld krijgt en zijn zelfvertrouwen afbreekt. Op de basisschool wordt er door de juf of meester verwacht dat uw kind op een goede manier met zichzelf en anderen om kan gaan. Hier besteden zij meestal ook aandacht aan in bijvoorbeeld, kringgesprekken, oefeningen en werkjes.

## Waarom doet u het?

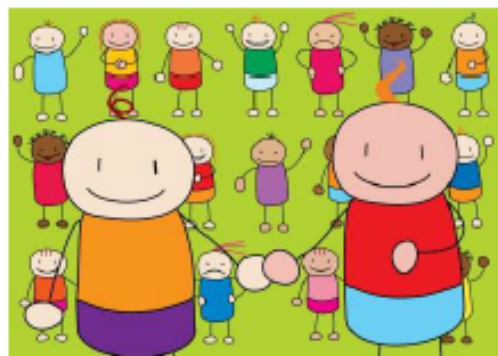
Door het vergroten van de sociale vaardigheden van uw kind kan hij/zij beter omgaan met zichzelf, anderen en (sociale) situaties waarin hij/zij terecht komt. Hierdoor zal uw kind een positiever gevoel over zichzelf hebben en wordt het zelfvertrouwen vergroot. Het maakt het leven van uw kind makkelijker omdat je overal mensen tegenkomt en hij/zij sociale vaardigheden zal moeten gebruiken.



## Hoe doet u het?

Om uw kind te helpen bij het vergroten van zijn/haar sociale vaardigheden is het belangrijk dat u hem positieve aandacht geeft voor goed gedrag (een compliment, aai over de bol, een glimlach, een knipoog etc.). Dit zorgt ervoor dat het kind sneller het goede gedrag zal herhalen. Wilt u meer lezen over het geven van positieve aandacht, zie hoofdstuk positieve aandacht. Als hulpmiddel kunt u gebruik maken van het beloningsschema op de volgende bladzijdes.

Soms lukt het kinderen even niet om zich sociaal te gedragen. Vooral kinderen in de leeftijd van 4 tot 7 jaar, kunnen zich nog erg laten leiden door hun gevoelens. Bespreek dan met uw kind welk gedrag u niet goed vindt en waarom u het niet goed vindt (bijvoorbeeld "Ik begrijp dat je boos bent maar met slaan en bijten doe je de ander pijn"). Hierbij is het belangrijk dat u het gevoel benoemt en het gedrag afkeurt. Niet uw kind als persoon (niet "jij ben stout" maar wel "je doet stout"). Keur het foute gedrag altijd af. Als u het de ene keer wel goed vindt en de andere keer niet, raken kinderen in de war en zullen zij u ook minder serieus nemen. Als hulpmiddel kunt u gebruik maken van het kruisjessysteem op de volgende bladzijdes. Bespreek ook samen met uw kind hoe hij/zij het de volgende keer anders aan kan pakken. Dit helpt uw kind om na te denken over zijn gedrag. Als hulpmiddel kunt u hiervoor ook gebruik maken van het 4-G schema en het werkblad problemen oplossen. Deze kunt u vinden in het hoofdstuk omgaan met emoties.



Eerder is al gezegd dat kinderen sociale vaardigheden aanleren door om te gaan met anderen. Er moet worden geoefend en dit gebeurt met vallen en opstaan.

Hiervoor is het belangrijk dat u als ouder uw kind hier de kans en de ruimte voor geeft. Laat uw kind bijvoorbeeld, buitenspelen met kinderen uit de buurt, laat uw kind vriendjes/vriendinnetjes thuis uitnodigen of laat het bij anderen thuis spelen. Hierdoor wordt uw kind ook zelfstandiger wat weer zorgt voor meer zelfvertrouwen.

Naast het zelf oefenen, leren kinderen ook erg veel van voorbeeldgedrag. Kinderen nemen makkelijk uw manier van omgaan met mensen over. Let daarom op uw eigen gedrag: Hoe lost u een ruzie op? Geeft u wel eens een complimentje? Bedankt u iemand weleens als hij/zij u heeft geholpen? Etc.

Praat iedere dag met uw kind over de gebeurtenissen van die dag (thuis, op school, buitenspelen etc.), het gedrag en de gevoelens die uw kind daar bij had. Hierdoor leert uw kind om over zijn gedrag en gevoelens te praten.

Daarnaast kunt u op zulke momenten gebruik maken van de situatie om uw kind een compliment te geven voor wat hij/zij heeft gedaan of uitleg te geven over hoe hij/zij het de volgende keer anders kan aanpakken. Hierdoor leert uw kind wat de juiste manieren zijn om iets te doen en hoe hij/zij met zijn gevoelens om moet gaan.

## Tips

- ✓ Laat uw kind zoveel mogelijk zelf doen en ervaren. Denk bijvoorbeeld, aan het oplossen van ruzies met een vriendje, niet mee mogen spelen, vragen stellen aan de juf/meester etc. U kan uw kind wel helpen door eerst met hem erover te praten en hem een oplossing te laten bedenken die hij zelf uitvoert.
- ✓ Laat uw kinderen meehelpen in huis. Geef hun kleine taakjes, die horen bij de leeftijd.

Bijvoorbeeld je eigen speelgoed opruimen, tafel dekken, plantjes water geven, de kat eten geven etc.

- ✓ Leer uw kind dat anderen ook gevoelens hebben. Bespreek regelmatig wat hun gedrag doet met anderen en hoe zij dat zelf zouden vinden. Bijvoorbeeld "hoe zou jij het vinden als je niet mee mocht doen met tikkertje?".

## Tools

### Beloningsschema

Met deze kaart kunt u uw kind belonen als hij/zij op een goede manier met zijn emoties is omgegaan en goed sociaal gedrag heeft laten zien. Dit doet u door bijvoorbeeld, een sticker of een stempel te plaatsen in het hokje op de kaart.

Als de kaart vol is kan uw kind een grotere beloning krijgen bijvoorbeeld samen een spelletje doen, iets later naar bed (zie spel dobbel je beloning bij in het hoofdstuk positieve aandacht).

U kunt ook gebruik maken van de kaart om de oplossing die jullie samen hebben bedacht bij het werkblad problemen oplossen te belonen (zie werkblad in het hoofdstuk positieve aandacht). Door op de kaart de afspraken te schrijven en deze iedere dag te herhalen wordt het kind telkens herinnert aan het afgesproken gedrag.

Op internet kunt u ook veel andere beloningskaarten vinden door op [www.google.nl](http://www.google.nl) het woord: beloningskaarten in te typen.



### Kruisjessysteem + nadenkstoel

Naast de beloningskaart kunt u ook met het kruisjessysteem en de nadenkstoel uw kind

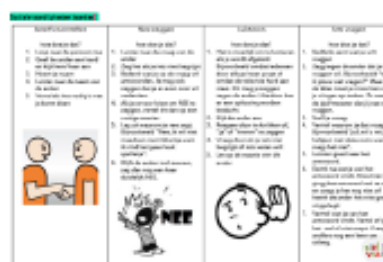
helpen om ander sociaal gedrag aan te leren. U kunt dit ook samen met de kaart gebruiken.

Het kruisjessysteem werkt als volgt: als uw kind zich niet aan een afspraak houdt, krijgt hij/zij 3 waarschuwingen. Bij elke waarschuwing die u geeft wordt er een kruisje geplaatst in het hokje. Leg iedere keer aan uw kind uit waarom u zijn gedrag niet accepteert en welk gedrag u wel wilt zien. Doet dit op ooghoogte van het kind, praat rustig en duidelijk. Let op hoe u kijkt. Als u lachend tegen uw kind zegt "dit mag niet", zullen zij u niet serieus nemen. Vertel ook aan uw kind hoeveel waarschuwingen hij/zij nog krijgt. U zegt bijvoorbeeld bij de tweede waarschuwing "nog één waarschuwing en dan krijg je een time-out". Bij de derde waarschuwing krijgt uw kind een time-out (op de nadenkstoel).



### Sociale vaardigheid kaartjes

Sommige (sociale) situaties kunnen voor kinderen nog erg lastig zijn. Bijvoorbeeld aangeven dat je iets niet wilt doen of hulp vragen aan de meester/juf. Door gebruik te maken van deze kaartjes kunt u uw kind tips geven waarmee hij/zij kan oefenen. Bespreek met uw kind hoe hij/zij normaal omgaat met een bepaalde situatie die hij/zij moeilijk vindt en pak vervolgens het kaartje erbij. Bedenk samen met behulp van het kaartje een nieuwe manier van aanpak.





## Situatie kaartjes

Situatie kaartjes kunt u inzetten om samen met uw kind te praten over op welke momenten zij bepaalde gevoelens hebben en waarom zij zich op een bepaalde manier gedragen. Hiermee helpt u uw kind om na te denken over zijn gevoelens en sociaal gedrag. Daarnaast kunt u met uw kind hier verder over in gesprek gaan. U kunt hem/haar tips geven over hoe er met het gevoel moet worden omgegaan en hoe zij zich sociaal kunnen gedragen. Verder kan het u als ouder helpen om uw kind beter te begrijpen. De situatie kaartjes kunt u terug vinden op de volgende bladzijdes.

Vindt uw kind het nog lastig om zijn gevoel te benoemen bij een bepaalde situatie, dan kunt u de emotie kaartjes gebruiken als hulpmiddel (tip! handig om deze dan even uit te knippen). Deze kunt u terug vinden in het hoofdstuk omgaan met emoties. Schrijf een situatie op het situatie kaartje, vraag aan uw kind wat voor gevoel hem/haar dat geeft en laat hem/haar een emotie kaartje erbij leggen. Kies samen met uw kind situaties die hij/zij lastig vindt maar ook die hem/haar makkelijk af gaan. Zo doet hij/zij ook succeservaringen op, wat goed is voor het zelfvertrouwen.

### Situatiekaartjes

|                             |                             |                             |
|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| Beschrijf kort een situatie | Beschrijf kort een situatie | Beschrijf kort een situatie |
| Beschrijf kort een situatie | Beschrijf kort een situatie | Beschrijf kort een situatie |
| Beschrijf kort een situatie | Beschrijf kort een situatie | Beschrijf kort een situatie |

Als jullie samen de situatie hebben opgeschreven kun je samen met de volgende vragen oefenen:

1. Hoe voelde je je toen? En hoe voelde de ander zich?
2. Hoe zou de situatie er anders uit zien als de ander zich zo voelde?
3. Wat heb je toen gedaan? Of wat is er toen gebeurd?

## Rollenspel

U kunt de situaties die jullie hebben opgeschreven op de situatie kaartjes naspelen via een rollenspel. Een rollenspel is eigenlijk een soort van toneelstukje. U en uw kind zijn de spelers van het toneelstuk en spelen een situatie na. Hiermee kunt u uw kind helpen bij nadenken over zijn gevoelens en het gedrag dat hij/zij laat zien. Daarnaast is dit een goede manier om uw kind op een veilige manier te laten oefenen met nieuw gedrag. Wat uw kind vervolgens leert van het rollenspel kan hij/zij weer meenemen in nieuwe situaties. U hoeft natuurlijk niet alleen de situaties te gebruiken die jullie hebben opgeschreven op de situatie kaartjes. Kies voor situaties die uw kind nog lastig vindt maar ook die hem/haar makkelijk af gaan. Zo doet hij/zij ook succeservaringen op, wat goed is voor het zelfvertrouwen.

## Werkblad vriendschap

Op dit werkblad kan uw kind opschrijven wat wel goed is voor het maken van vrienden en wat niet. Zo leert hij/zij hoe hij/zich moet gedragen om vrienden te maken en te houden. Op de volgende bladzijdes kunt u het werkblad vinden.

### Werkblad vriendschap



#### Thema: Vriendschap

Wat voor soort vriendschap op de witte vriendschap kaartjes en hoe het te maken goede vriendschap maken.

| Wat                                                   | Wat                                                   |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| verwijzen deken<br>verwijzen deken<br>verwijzen deken | verwijzen deken<br>verwijzen deken<br>verwijzen deken |
| Wat                                                   | Wat                                                   |



## Bijlage 2: Doelen en Pijlers.

“Nationaal Programma Kwaliteitssprong op Zuid is een samenwerking tussen de gemeente, de overheid, de deelgemeentes, woningcorporaties, scholen, zorginstellingen, de kamer van koophandel en nog enkele partijen”(Bureau Frontlijn, 2013-2014, p. 24).

In samenwerking hebben deze partijen een aantal doelen geformuleerd voor 2030 (Bureau Frontlijn, 2013-2014):

- “Alle jongeren kwalificeren zich op een zo hoog mogelijk niveau, minimaal startkwalificatie, en stromen door naar bestaande en nieuwe banen
  - Iedereen op Zuid is aan het werk en bouwt aan zijn toekomst
  - Iedereen wil op Zuid (blijven) wonen. Rotterdam Zuid wil je terug komen”
- (Bureau Frontlijn, 2013-2014, p. 24).

Voor het behalen van deze doelen hebben zij volgende 3 pijler opgezet (Bureau Frontlijn, 2013-2014):

- “Talentontwikkeling
  - Economie en arbeidsmarkt
  - Fysieke kwaliteitsverbetering”
- (Bureau Frontlijn, 2013-2014).

Eerder werd al beschreven dat de “Children’s Zone” onder de pijler talentontwikkeling valt. Het doel van het project “Children’s Zone” is dat de kinderen in de focuswijken in Rotterdam Zuid in 2020 minstens zo goed presteren als in de rest van Rotterdam. In 2030 is het doel dat de kinderen het zelfs net zo goed als kinderen in de vier grote steden van Nederland. Hierbij gaat het om hun leerprestaties maar ook hun sociaal-emotionele ontwikkeling (Bureau Frontlijn, 2013-2014). “Er wordt gekeken naar hun gezondheid, sociale vaardigheden, keuze van vervolgopleiding en kansen op de arbeidsmarkt” (Bureau Frontlijn, 2013-2014, p. 24).

### De gestelde doelen concreet:

- “Leerlingen komen goed voorbereid van de basisschool. De ongewogen Cito-score stijgt van 527, 8 (in 2010) naar 533 (in 2020) en 535,4 (in 2030)
- Meer leerlingen halen een diploma op hoger niveau. Het percentage leerlingen dat een diploma havo/vwo haalt, stijgt van 29% (in 2010) naar 31% (in 2014) en 39% (2020)
- Meer leerlingen worden een trotse vakman of vakvrouw, vooral in de zorg en techniek. Het percentage leerlingen in het mbo dat afstudeert in techniek of zorg stijgt van 23,7% (in 2010) naar 34% (in 2014) en 40% (in 2020)”

(Bureau Frontlijn, 2013-2014, p. 24).

### Bijlage 3: Onderzoeksorganisatie.

Bureau Frontlijn is een methodiek ontwikkelingsbureau van de gemeente Rotterdam. Bureau Frontlijn is in 2006 opgericht vanuit de Keten-handhaving (een directeurenoverleg tussen verschillende gemeentediensten zoals Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Belastingdienst, Stedenbouw en Volkshuisvesting etc.). Het idee was om een bureau op te richten dat oplossingen zoekt voor problemen in achterstandswijken en deze vervolgens vanaf onderaan aan te pakken, met twee functies: het signaleren van problemen in de frontlijn en het ontwikkelen van duurzame methodieken om deze problemen aan te pakken. In eerste instantie zou Bureau Frontlijn vooral nieuwe methodieken gaan ontwikkelen, die Bureau Frontlijn vervolgens kon overdragen aan andere organisaties maar nu voert Bureau Frontlijn deze ook zelf uit om vanuit de praktijk de methoden verder te ontwikkelen (Bureau Frontlijn, 2013-2014). Het doel van Bureau Frontlijn is om “structurele veranderingen bewerkstelligen voor kwetsbare groeperingen in de maatschappij, die zich vaak clusteren in bepaalde wijken” (Bureau Frontlijn, 2013-2014, p. 7). Dit doet Bureau Frontlijn door het inzetten van verschillende (hulpverlening 's) projecten waarbij burgers worden geholpen op verschillende leefgebieden zoals: opvoeding, gezondheid, financiën, werk, wonen. De kenmerken van Bureau Frontlijn zijn: het werken met voornamelijk derde jaar 's HBO en WO studenten, laagdrempeligheid, naast de cliënten staan, outreachend werken en mensen coachen tot zelfredzaamheid. Hiermee werkt Bureau Frontlijn aan hun missie (Bureau Frontlijn, 2013-2014).

#### Missie:

“Bureau Frontlijn wil de sociale achterstanden van mensen die wonen in de achterstandswijken van Rotterdam zoveel mogelijk weg werken, met grote aandacht voor vele doelgroepen zoals ouders en kinderen” (Bureau Frontlijn, 2013-2014).

Het College van burgemeesters en wethouders (B&W) heeft Bureau Frontlijn de volgende vier opdrachten gegeven (Bureau Frontlijn, n.d. d):

1. “Verbeter processen in en tussen organisaties in de frontlijn
  2. Voer ingewikkelde interventies eerst zelf uit
  3. Innoveer en ontwikkel nieuwe methodieken
  4. Bied gevraagd en ongevraagd advies”
- (Bureau Frontlijn, n.d. d).

Bureau Frontlijn staat voor de volgende vier kernwaarden (Bureau Frontlijn, n.d. d):

1. “Handelen vanuit het belang van de burger
  2. Niet tegenover staan, maar naast de burger
  3. Geloven in de eigen kracht van de burger
  4. Geloven in de kracht van positieve bejegening”
- (Bureau Frontlijn, n.d. d).

Er staan vier kernbegrippen centraal binnen de Frontlijn aanpak (Bureau Frontlijn, n.d. d):

1. *“Probleem:* bewoners in achterstandswijken hebben te weinig vaardigheden en cultureel kapitaal. Dit leidt tot stress en disfunctioneren
  2. *Oplossing:* wij brengen de stress naar beneden en versterken de zelfredzaamheid door hen de basisvaardigheden aan te leren
  3. *Methodiek:* wij coachen en trainen de bewoners. Wij doen voor, maar laten de regie en verantwoordelijkheid bij de burger
  4. *Resultaat:* een toename van sterkere en zelfstandig functionerende burgers leidt tot een sterkere reductie van kosten en een duurzaam resultaat”
- (Bureau Frontlijn, n.d. d).

#### Visie:

Bureau Frontlijn vindt dat je midden in de praktijk moet staan om problemen te signaleren, hierdoor is het “poten in de modder” principe kenmerkend voor Bureau Frontlijn. De mens staat centraal in de visie van Bureau Frontlijn en wat iemand nodig heeft in verschillende levensfasen om mee te komen in de maatschappij. Bureau Frontlijn vindt het dan ook belangrijk om naast de mensen te staan, goed te luisteren om de hulpbehoefte te signaleren, met de mensen te praten en niet over de mensen en te zorgen voor hulp op maat. Daarnaast gaan zij naar de mensen toe, een “outreachinge” werkwijze staat dan ook centraal. Hiermee sluit Bureau frontlijn aan bij de kanteling in het welzijnswerk. De cliënt en professional staan zo dicht bij elkaar. Bureau Frontlijn vergroot de eigen kracht van mensen door hen vaardigheden aan te leren, hun kennis te vergroten en ondersteuning te bieden bij het nemen van beslissingen en verantwoordelijkheden. Er wordt geprobeerd om mensen zo te trainen en te coachen dat zij op een menswaardige en zelfstandige wijze hun leven weer kunnen oppakken (Bureau Frontlijn, 2013-2014). “Om hierop in te kunnen spelen moet er binnen kaders maatwerk worden geleverd, want één oplossing werkt niet voor iedereen. Wel is het van belang dat de kaders gericht zijn op duurzame, structurele oplossingen of verbeteringen” (Bureau Frontlijn, 2013-2014).

#### Visie op project en methodiek ontwikkeling:

Bureau Frontlijn bestaat uit verschillende projecten waarmee maatschappelijke hulp geboden wordt en maatschappelijke ontwikkeling wordt gestimuleerd. Daarnaast maakt Bureau Frontlijn ook deel uit van projecten buiten Bureau Frontlijn (Bureau Frontlijn, 2013-2014). Ieder project van Bureau Frontlijn kent een eigen doelgroep en doelstelling maar zijn voor een deel gebaseerd op één visie en werkwijze. Het signaleren en ontwikkelen vanuit de praktijk, vormt de basis van alle projecten van Bureau Frontlijn. Doordat Bureau Frontlijn met de mensen in gesprek gaat heeft Bureau Frontlijn ontdekt welke wijze en benadering goed aansluit en welke aanpak voor blijvend resultaat zorgt. Hiermee werkt Bureau Frontlijn “bottom-up”, de praktijk is leidend en het beleid is volgend. Daarbij staat de burger centraal en niet de middelen. Hiermee geeft Bureau Frontlijn aan wat hun zienswijze en houding is. Met deze zienswijze en houding heeft Bureau Frontlijn de verschillende “frontlijnmethodieken” gecreëerd maar per project is dit specifiek vormgegeven. Bureau Frontlijn vindt dat als je nieuwe oplossingen wilt bedenken je buiten de kaders moet denken, gezond verstand moet gebruiken en dat je theorie uit de praktijk moet halen. Er wordt gebruik gemaakt van het principe: signaleren, analyseren, uitproberen en evalueren (actieonderzoek) om methodes vorm te geven. De fases kunnen meerdere malen worden doorlopen, voor dat een methode vast komt te liggen. Hierbij maakt Bureau Frontlijn ook gebruik van theorie om hun methodes goed te kunnen onderbouwen (Bureau Frontlijn, 2013-2014).

## Bijlage 4: onderzoeksactiviteiten, randvoorwaarden en tijdsplanning schematisch uitgewerkt.

| Deelvragen         | Onderzoeks-activiteiten            | Deelactiviteiten                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Randvoorwaarden die van toepassing zijn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Tijdsplanning (per maand en week) met aantal uur per week |    |    |    |       |    |    |    |     |    |    |    |      |    |    |    |
|--------------------|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|----|----|----|-------|----|----|----|-----|----|----|----|------|----|----|----|
| Theoretisch kader. |                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | maart                                                     |    |    |    | april |    |    |    | mei |    |    |    | juni |    |    |    |
|                    |                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 10                                                        | 11 | 12 | 13 | 14    | 15 | 16 | 17 | 18  | 19 | 20 | 21 | 22   | 23 | 24 | 25 |
|                    | Voorbereiding onderzoek            | Stap 1:<br>- Verzamelde literatuur bestuderen en ordenen.                                                                                                                                                                                                                                                              | <u>Op welke wijze worden de uren verrekend:</u><br>- Mijzelf: onderzoeks en eigen tijd.<br><u>Hulpmiddelen:</u><br>- Laptop.<br>- Eerder verzamelde literatuur.<br><u>Beschikbare ruimte en/of plek:</u><br>- Thuis en/of werkruimte Bureau Frontlijn.                                                                                                                                                                                  | 8                                                         | 8  |    |    |       |    |    |    |     |    |    |    |      |    |    |    |
|                    | Verzamelen data                    | Stap 1:<br>- Verdere verdieping in literatuur, evt. nieuwe literatuur zoeken a.d.h.v. deelvragen en toevoegen aan literatuurstudie.<br>- Verder verdiepen in de Samen Leren methode en de Samen Leren informatiemap en toevoegen in literatuurstudie en bijlage.                                                       | <u>Op welke wijze worden de uren verrekend:</u><br>- Mijzelf: onderzoeks en eigen tijd.<br><u>Hulpmiddelen:</u><br>- Laptop.<br>- Eerder verzamelde literatuur.<br>- Relevante boeken, artikelen etc.<br>- Samen Leren methode.<br>- Samen Leren informatiemap.<br><u>Beschikbare ruimte en/of plek:</u><br>- Thuis en/of werkruimte Bureau Frontlijn.                                                                                  | 8                                                         | 8  |    |    |       |    |    |    |     |    |    |    |      |    |    |    |
|                    | Analyseren van data en rapporteren | Stap 2:<br>- Conclusie schrijven: literatuurstudie, studie naar de methode en de Samen Leren informatiemap toevoegen aan conclusies praktijkgedeelte.<br>- Onderzoeksverslag opsturen naar opdrachtgever en afstudeerbegeleider.<br>- Evt. feedback verwerken                                                          | <u>Wie heb ik nodig:</u><br>- Opdrachtgever.<br>- Afstudeerbegeleider.<br><u>Op welke wijze worden de uren verrekend:</u><br>- Mijzelf: onderzoeks en eigen tijd.<br>- Betrokkenen: werktijd.<br><u>Hulpmiddelen:</u><br>- Laptop.<br>- Gegevens verkregen uit vragenlijsten en interviews.<br><u>Beschikbare ruimte en/of plek:</u><br>- Thuis en/of werkruimte Bureau Frontlijn.<br><u>Onderzoeksbegeleiding:</u><br>- Evt. feedback. |                                                           |    |    |    |       |    |    |    | 8   | 8  | 8  |    |      |    |    |    |
| Deelvraag 1 t/m 6. |                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                           |    |    |    |       |    |    |    |     |    |    |    |      |    |    |    |
| Deelvraag 1 t/m 6. | Voorbereiding onderzoek            | Stap 1:<br>- Opstellen vragenlijsten a.d.h.v. theoretisch kader: ouders en Samen Leren coaches a.d.h.v. deelvragen, literatuur, methode, Samen Leren informatiemap.<br>- Opstellen werkwijze interviews Samen Leren coaches en ouders (schriftelijk, individueel en groep)<br>- Opstellen informatiebrief voor ouders. | <u>Wie heb ik nodig:</u><br>- Opdrachtgever<br>- Afstudeerbegeleider<br><u>Op welke wijze worden de uren verrekend:</u><br>- Mijzelf: onderzoeks en eigen tijd.<br>- Betrokkenen: werktijd<br><u>Hulpmiddelen:</u><br>- Laptop.<br>- Literatuur, Samen Leren methode en de Samen Leren informatiemap.<br><u>Beschikbare ruimte en/of plek:</u><br>- Thuis en/of werkruimte Bureau Frontlijn.<br>Onderzoeksbegeleiding:                  | 8                                                         | 8  | 8  | 8  |       |    |    |    |     |    |    |    |      |    |    |    |





|                                 |  |                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |  |  |  |  |  |  |  |  |   |   |   |   |   |  |  |  |  |
|---------------------------------|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|--|--|--|--|---|---|---|---|---|--|--|--|--|
|                                 |  | <p>Stap 3:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Conclusies schrijven, hoofdvraag beantwoorden en aanbevelingen schrijven.</li></ul>                                              | <p><u>Op welke wijze worden de uren verrekend:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Mijzelf: onderzoeks en eigen tijd.</li></ul> <p><u>Hulpmiddelen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Laptop.</li></ul> <p><u>Beschikbare ruimte en/of plek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Thuis en/of werkruimte Bureau Frontlijn.</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |  |  |  |  |  |  |  |   | 8 | 8 |   |   |  |  |  |  |
|                                 |  | <p>Stap 4:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Onderzoeksverslag sturen (inleveren) naar opdrachtgever en afstudeerbegeleider.</li><li>- Evt. verwerken van feedback.</li></ul> | <p><u>Wie heb ik nodig:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Opdrachtgever</li><li>- Afstudeerbegeleider</li></ul> <p><u>Op welke wijze worden de uren verrekend:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Mijzelf: onderzoeks en eigen tijd.</li><li>- Betrokkenen: werktijd</li></ul> <p><u>Hulpmiddelen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Laptop.</li></ul> <p><u>Beschikbare ruimte en/of plek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Thuis en/of werkruimte Bureau Frontlijn.</li></ul> <p><u>Onderzoeksbegeleiding:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Evt. feedback.</li></ul>                                                  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |   |   | 4 | 4 |   |  |  |  |  |
| Ontwikkelen van beroepsproduct. |  |                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |  |  |  |  |  |  |  |  |   |   |   |   |   |  |  |  |  |
|                                 |  | <p>Stap 1:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Overleg inplannen/voeren met opdrachtgever over in welke vorm het beroepsproduct ontwikkeld moet worden.</li></ul>               | <p><u>Wie heb ik nodig:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Opdrachtgever</li><li>- Afstudeerbegeleider</li></ul> <p><u>Op welke wijze worden de uren verrekend:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Mijzelf: onderzoeks en eigen tijd.</li><li>- Betrokkenen: werktijd</li></ul> <p><u>Hulpmiddelen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Laptop – met onderzoeksverslag.</li></ul> <p><u>Beschikbare ruimte en/of plek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Thuis en/of werkruimte Bureau Frontlijn.</li></ul> <p><u>Onderzoeksbegeleiding:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Evt. uitleg beroepsproduct ontwikkelen.</li></ul> |  |  |  |  |  |  |  |  |  | 1 |   |   |   |   |  |  |  |  |
|                                 |  | <p>Stap 2:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Beroepsproduct ontwikkelen a.d.h.v. informatie uit het onderzoeksverslag.</li></ul>                                              | <p><u>Op welke wijze worden de uren verrekend:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Mijzelf: onderzoeks en eigen tijd.</li></ul> <p><u>Hulpmiddelen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Laptop.</li></ul> <p><u>Beschikbare ruimte en/of plek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Thuis en/of werkruimte Bureau Frontlijn.</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |  |  |  |  |  |  |  |   |   | 8 | 8 |   |  |  |  |  |
|                                 |  | <p>Stap 3:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Beroepsproduct sturen (inleveren) naar opdrachtgever en afstudeerbegeleider.</li><li>- Evt. verwerken van feedback.</li></ul>    | <p><u>Wie heb ik nodig:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Opdrachtgever</li><li>- Afstudeerbegeleider</li></ul> <p><u>Op welke wijze worden de uren verrekend:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Mijzelf: onderzoeks en eigen tijd.</li><li>- Betrokkenen: werktijd</li></ul> <p><u>Hulpmiddelen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Laptop.</li></ul> <p><u>Beschikbare ruimte en/of plek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Thuis en/of werkruimte Bureau Frontlijn.</li></ul> <p><u>Onderzoeksbegeleiding:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Evt. feedback.</li></ul>                                                  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |   |   |   | 4 | 4 |  |  |  |  |
| Presenteren en verdedigen.      |  |                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |  |  |  |  |  |  |  |  |   |   |   |   |   |  |  |  |  |

|                                    |  |                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |          |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |   |   |   |
|------------------------------------|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|---|---|---|
|                                    |  | <p>Stap 1:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Presentatie onderzoek voorbereiden aan de hand van een leuke werkvorm.</li></ul> | <p><u>Op welke wijze worden de uren verrekend:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Mijzelf: onderzoeks en eigen tijd.</li></ul> <p><u>Hulpmiddelen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Laptop.</li></ul> <p><u>Beschikbare ruimte en/of plek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Thuis en/of werkruimte Bureau Frontlijn.</li></ul>                                                                  |          |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    | 4  | 4 |   |   |
|                                    |  | <p>Stap 2:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Onderzoek presenteren aan opdrachtgever en andere betrokkenen.</li></ul>         | <p><u>Op welke wijze worden de uren verrekend:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Mijzelf: onderzoeks en eigen tijd.</li></ul> <p><u>Hulpmiddelen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Laptop.</li><li>- Evt. andere creatieve/leuke werkvorm</li></ul> <p><u>Beschikbare ruimte en/of plek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Voorbereiden thuis.</li><li>- Werkruimte Bureau Frontlijn.</li></ul> |          |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    | 1  | 1 |   |   |
|                                    |  | <p>Stap 3:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Voorbereiden verdediging.</li></ul>                                              | <p><u>Op welke wijze worden de uren verrekend:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Mijzelf: eigen tijd.</li></ul> <p><u>Hulpmiddelen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Onderzoeksplan, verslag en beroepsproduct.</li></ul> <p><u>Beschikbare ruimte en/of plek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Voorbereiden thuis.</li><li>- Hogeschool Rotterdam</li></ul>                                   |          |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    | 2  | 2 |   |   |
|                                    |  |                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |          |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |   |   |   |
| Totaal aantal uren per week:       |  |                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 26       | 26 | 10 | 12 | 12 | 12 | 12 | 20 | 30 | 33 | 28 | 16 | 11 | 7 | 0 | 0 |
| Totaal aantal uren aan afstuderen: |  |                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 255 uur. |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |   |   |   |



### **Informatiebrief onderzoek voor ouders (als de vragenlijst niet afgenomen wordt tijdens tussen/eindevaluatie).**

*Een onderzoek naar de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap voor ouders uit Rotterdam-Zuid.*

Beste ouder(s),

In opdracht van Hogeschool Rotterdam en Bureau Frontlijn doe ik voor mijn afstuderen een onderzoek naar de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap die u heeft gekregen tijdens de begeleiding.

Het onderzoek houdt in dat ik zal gaan kijken of de Samen Leren informatiemap een fijn en leerzaam hulpmiddel is binnen de begeleiding die u heeft gekregen en wat er nog verbeterd kan worden. Om hier achter te komen wil ik graag uw mening over de map en hiervoor heb ik een aantal vragen opgesteld.

Dit zijn in totaal zestien vragen die gaan over vier verschillende onderwerpen die te maken hebben met de Samen Leren informatiemap. De vragenlijst bestaat uit verschillende soorten vragen:

- Ja/nee vragen met toelichting.
- Verschillende schaalvragen met toelichting (1 t/m 5 – bijv. zeer slecht tot zeer goed).
- Open vragen.

Samen met u wil ik deze vragen één voor één bespreken en dit zal maximaal één uur van uw tijd in beslag nemen. Tijdens ons gesprek kan u gewoon vragen stellen of om verduidelijking vragen. Geen enkel antwoord is fout, gek, raar of stom. Het gaat namelijk om uw mening die kan zorgen voor verbetering aan de Samen Leren informatiemap.

Met uw toestemming zal ons gesprek worden opgenomen zodat ik de informatie op een betrouwbare manier kan verwerken. Wat u verteld is anoniem en de opname van ons gesprek zal alleen ik beluisteren om ons gesprek uit te werken in een verslag voor het onderzoek. Daarna zal dit gewist worden. U kunt dus hierdoor zo eerlijk mogelijk antwoord geven. Verder zal de informatie ook niet zonder uw goedkeuring naar buiten worden gebracht. Hierdoor mag u eerst het verslag van ons gesprek lezen voordat het gebruikt gaat worden voor het onderzoek.

Als u goedkeuring heeft gegeven op het verslag zal ik uw antwoorden gaan vergelijken met de antwoorden van de andere deelnemers aan het onderzoek en vervolgens schrijf ik een conclusie. Uiteindelijk zal ik op basis van deze antwoorden de Samen Leren informatiemap en/of de werkwijze verbeteren zodat de map voor u en andere ouders een nog betere aanvulling is op de begeleiding.

Heeft u nog vragen naar aanleiding van wat wij besproken hebben?

#### **Afspraak terugkoppeling verslag:**

Hoe wilt u dat ik het verslag van ons gesprek aan u terug geef?

---

---

Ik wil u alvast heel erg bedanken voor uw medewerking!

Yentl Lieuwma  
Pedagogiek student aan de Hogeschool Rotterdam  
Casusbegeleider Bureau Frontlijn  
[y.lieuwma@bureaufrontlijn.nl](mailto:y.lieuwma@bureaufrontlijn.nl)

## **Interview werkwijze ouders (als de vragenlijst niet afgenomen wordt tijdens tussen/eindevaluatie).**

### **Duur:**

- 1 tot 1,5 uur.

### **Benodigdheden:**

- Vragenlijst voor ouders.
- De Samen Leren informatiemap.
- Pen voor aantekeningen.
- Eventueel informatiebrief voor ouders.
- Eventueel audioapparatuur.

### Doel van het interview:

Met behulp van dit interview naar hoe de ouders de Samen Leren informatiemap gebruiken en beoordelen kan er een totaalbeeld gevormd worden over hoe de Samen Leren informatiemap werkt in de praktijk en wat er eventueel aan verbeterd kan worden. Dit helpt vervolgens bij het eventueel aanpassen van de Samen Leren informatiemap en werkwijze.

### Houding en benadering tijdens het interview:

De ouders moeten tijdens het interview zo weinig mogelijk belast worden. Hierdoor wordt er gebruik gemaakt van de houding en benadering uit de Samen Leren methode, zodat het interview prettig en gemakkelijk verloopt voor de ouders:

- Gebruik stiltes (om de ouder even na te laten denken)
- Spreek op een rustig tempo
- Complimenteer de ouder daar waar nodig
- Gebruik als het nodig is gebaren of de werkbladen uit de map om iets duidelijk te maken
- Controleer of de ouder de vraag goed heeft begrepen door goed te luisteren naar de antwoorden en vraag door
- Controleer zelf of je het antwoord goed heb begrepen door samen te vatten wat er gezegd is
- Als het mogelijk is kan er een onbekende student ingezet worden als tolk. Zodat hij/zij bepaalde vragen, begrippen en antwoorden kan verduidelijken.

(Huyts & Groeneweg, Samen leren, 2015).

### Werkwijze vragenlijst:

De vragenlijst is uitgebreid uitgewerkt en kan op een eenvoudige wijze worden afgenomen door de vragenlijst te volgen. Punten waarop gelet moet worden staan dikgedrukt of schuin weergegeven met een sterretje (\*).

### Interview aanpak:

#### **Stap 1 (5 min.):**

- Kennismaking met het gezin en een korte social talk.

#### **Stap 2 (10 min.):**

- Uitleg geven over het interview en het onderzoek aan de hand van de informatiebrief voor ouders en afspraken maken met de ouders.
- Samen Leren informatiemap voor ouders erbij pakken. Zodat deze tijdens het interview kan worden doorgenomen. Dit kan eventueel ouders ook helpen bij het verduidelijken van hun antwoorden.
- Audioapparatuur aanzetten als ouders goedkeuring hebben gegeven.

#### **Stap 3 (max. 65 min.):**

- Interview afnemen aan de hand van de vragenlijst voor ouders. Waarbij het van belang is om goed te luisteren, samen te vatten en vervolgens door te vragen waar nodig (LSD).

#### **Stap 4 (10 min.):**

- Afsluiten van interview door te vragen of de ouders nog vragen/opmerkingen hebben, de ouders te bedanken en afspraken met betrekking tot de terugkoppeling te maken.

## Vragenlijst ouders (met aanpassingen).

Een onderzoek naar de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap voor ouders uit Rotterdam-Zuid.

### Benodigdheden:

- Vragenlijst voor ouders.
- De Samen Leren informatiemap.

### Toelichting onderzoek:

Voor een afstudeeronderzoek van één van de studenten van Hogeschool Rotterdam zijn er wat extra vragen toegevoegd aan de tussen/eindevaluatie over de Samen Leren informatiemap.

Het afstudeeronderzoek richt zich op hoe doeltreffend de Samen Leren informatiemap is. Dit houdt in dat er onderzocht wordt of de Samen Leren informatiemap een fijn en leerzaam hulpmiddel is binnen de begeleiding die u heeft gekregen en wat er nog verbeterd kan worden.

De vragenlijst is anoniem, alleen wij en de student die het onderzoek uitvoert zullen de vragenlijst inzien. De student zal uw antwoorden uitwerken in een verslag voor haar onderzoek. Daarna zal uw vragenlijst versnipperd worden. U kunt hierdoor dus zo eerlijk mogelijk antwoord geven op de vragen. Verder zal de informatie ook niet zonder uw goedkeuring naar buiten worden gebracht. Hierdoor mag u eerst het verslag van de student lezen voordat het gebruikt gaat worden voor het onderzoek.

Als u het eens bent met de inhoud van het verslag dan zal de student uw antwoorden gaan vergelijken met de antwoorden van de andere deelnemers aan het onderzoek en vervolgens schrijft zij een conclusie. Uiteindelijk zal de student op basis van deze antwoorden de Samen Leren informatiemap en/of de werkwijze verbeteren zodat de map voor u en andere ouders een nog betere aanvulling is op de begeleiding.

### Afspraak terugkoppeling verslag:

Hoe wilt u dat de student het verslag aan u terug geeft?  
(bijv. per mail, post, via de studenten die bij u thuis komen).

---



---

**NB:** Het onderdeel algemene vragen kan het beste één huisbezoek voor de tussen/eindevaluatie besproken worden door de coaches die het gezin begeleiden. Zodat de vragenlijst minder tijdsintensief is en er van tevoren meer duidelijkheid is over het gebruik van de map door ouders. Hieruit kan ook komen dat de overige vragen niet meer gesteld hoeven te worden.

### Algemene vragen.

Toelichting op onderdeel: deze vragen zullen gesteld worden ter verduidelijking van uw situatie.

1. Is er gebruik gemaakt van de Samen Leren informatiemap tijdens de (Samen Leren) begeleiding? Kruis aan.

- ☐ Ja  
☐ Nee

Anders, namelijk: \_\_\_\_\_

---

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

Zo ja, welke hoofdstukken zijn er gebruik tijdens de (Samen Leren) begeleiding?

- ☐ \_\_\_\_\_  
☐ \_\_\_\_\_  
☐ \_\_\_\_\_  
☐ \_\_\_\_\_  
☐ \_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

**\*Ga door naar vraag 2.**

Zo nee, hoe komt dat dan? \_\_\_\_\_

---

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

**\*Ga door naar onderstaande vraag.**

Wat zou hieraan veranderd kunnen worden? \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

**\*Overige vragen hoeven niet meer gesteld te worden.**

2. Welke hoofdstukken uit de Samen Leren informatiemap heeft u zelf bekeken buiten de begeleiding?

- ☐ \_\_\_\_\_
- ☐ \_\_\_\_\_
- ☐ \_\_\_\_\_
- ☐ \_\_\_\_\_
- ☐ \_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

### **Tussen/eindevaluatie vragen over de Samen Leren informatiemap.**

#### **Onderdeel 1: inzet van de Samen Leren informatiemap door de (Samen Leren) coaches.**

Toelichting op onderdeel: deze vraag gaat over hoe de map tijdens de begeleiding is ingezet door: namen studenten.

##### Inzet van Samen Leren informatiemap door coaches.

1. Hoe vindt u dat er gewerkt is aan de doelen die gesteld zijn in het plan van aanpak met behulp van de Samen Leren informatiemap door: namen studenten noemen? Omcirkel het cijfer.

- 1. Zeer slecht
- 2. Slecht
- 3. Voldoende
- 4. Goed
- 5. Zeer goed

Kunt u uw keuze uitleggen en eventuele verbeteringen/veranderingen aangeven: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

#### **Onderdeel 2: vormgeving en inhoud van de Samen Leren informatiemap.**

Toelichting op onderdeel: deze vragen gaan over wat u vindt van hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet en wat u vindt van de informatie en de werkbladen die er in zitten.

2. Wat vindt u van hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet? Omcirkel het cijfer.

- 1. Zeer slecht
- 2. Slecht
- 3. Voldoende
- 4. Goed
- 5. Zeer goed

Kunt u uw keuze uitleggen en eventuele verbeteringen/veranderingen aangeven: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

3. Wat vindt u van de informatie en werkbladen in de hoofdstukken uit de Samen Leren informatiemap? Omcirkel de cijfers.

##### *Informatie:*

- 1. Te moeilijk
- 2. Moeilijk
- 3. Goed te begrijpen
- 4. Makkelijk
- 5. Te makkelijk

##### *Werkbladen:*

- 1. Te moeilijk
- 2. Moeilijk
- 3. Goed te begrijpen
- 4. Makkelijk
- 5. Te makkelijk

Kunt u uw keuze uitleggen en eventuele verbeteringen/veranderingen aangeven: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

---

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

4. Hoe geschikt is de informatie en zijn de werkbladen om aan uw doelen in het plan van aanpak te werken? Omcirkel de cijfers.

*Informatie:*

1. Zeer slecht
2. Slecht
3. Voldoende
4. Goed
5. Zeer goed

*Werkbladen:*

1. Zeer slecht
2. Slecht
3. Voldoende
4. Goed
5. Zeer goed

Kunt u uw keuze uitleggen en eventuele verbeteringen/veranderingen aangeven: \_\_\_\_\_

---

---

---

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

### **Onderdeel 3: aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouder en het gezin.**

Toelichting op onderdeel: deze vragen gaan over hoe de Samen Leren informatiemap aansluit bij u en uw gezin.

5. Hoe sluiten de hoofdstukken uit de Samen Leren informatiemap aan bij u en uw gezin? Omcirkel het cijfer.

*\*Waar nodig benoem onderstaande punten ter verduidelijking van de vraag en vraag eventueel waar nodig erop door:*

- ☐ Normen en waarden
- ☐ Overtuigingen (sterke of vaststaande meningen)
- ☐ Cultuur
- ☐ Opvoedvisie (de kijk op ontwikkeling, opvoeding en onderwijs)
- ☐ Opvoedstijl (de manier waarop er opgevoed wordt)
- ☐ Kinderen (interesses, leeftijd/ontwikkelingsniveau, manier van leren)

1. Zeer slecht
2. Slecht
3. Voldoende
4. Goed
5. Zeer goed

Kunt u uw keuze uitleggen en eventuele verbeteringen/veranderingen aangeven: \_\_\_\_\_

---

---

---

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

### **Onderdeel 4: leren.**

Toelichting op onderdeel: deze vragen gaan over wat u geleerd heeft met behulp van de Samen Leren informatiemap.

6. Heeft u wat geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap? Kruis aan.

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Anders, namelijk: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

Zo ja, wat heeft u geleerd? \_\_\_\_\_

---

---

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

**\*Ga door naar vraag 16.**

Zo nee, hoe komt dat dan? \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

**\*Ga door naar onderstaande vraag.**

Wat zou hieraan veranderd kunnen worden? \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

**\*Ga door naar vraag 16.**

7. Maakt u zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap buiten de begeleiding? Kruis aan.

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Anders, namelijk: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

Zo ja, hoe maakt u er gebruik van? \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

**\*Ga door naar de afsluiting.**

Zo nee, hoe komt dat dan? \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

**\*Ga door naar onderstaande vraag.**

Wat zou hieraan veranderd kunnen worden? \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

**\*Ga door naar de afsluiting.**

### **Afsluiting.**

Toelichting op onderdeel: vragen of opmerkingen.

Zijn er nog vragen of opmerkingen?

---

---

---

---

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

*Als u geïnteresseerd bent in het onderzoek naar de Samen Leren informatie map en u graag wilt helpen om de Samen Leren informatiemap te verbeteren dan zou de student graag contact met u opnemen om verder met u hierover te praten.*

- ☐ Ja, ik sta er voor open om door de student benaderd te worden.
- ☐ Nee, ik sta er niet voor open om door de student benaderd te worden.

Zo, ja op welke wijze wilt u dat de student contact met u opneemt?

- ☐ Telefonisch
- ☐ Huisbezoek

## Vragenlijst ouders (verkort).

Een onderzoek naar de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap voor ouders uit Rotterdam-Zuid.

### Benodigdheden:

- Vragenlijst voor ouders.
- De Samen Leren informatiemap.

### Toelichting onderzoek:

Voor een afstudeeronderzoek van één van de studenten van Hogeschool Rotterdam zijn er wat extra vragen toegevoegd aan de tussen/eindevaluatie over de Samen Leren informatiemap.

Het afstudeeronderzoek richt zich op hoe doeltreffend de Samen Leren informatiemap is. Dit houdt in dat er onderzocht wordt of de Samen Leren informatiemap een fijn en leerzaam hulpmiddel is binnen de begeleiding die u heeft gekregen en wat er nog verbeterd kan worden.

De vragenlijst is anoniem, alleen wij en de student die het onderzoek uitvoert zullen de vragenlijst inzien. De student zal uw antwoorden uitwerken in een verslag voor haar onderzoek. Daarna zal uw vragenlijst versnipperd worden. U kunt hierdoor dus zo eerlijk mogelijk antwoord geven op de vragen. Verder zal de informatie ook niet zonder uw goedkeuring naar buiten worden gebracht. Hierdoor mag u eerst het verslag van de student lezen voordat het gebruikt gaat worden voor het onderzoek.

Als u het eens bent met de inhoud van het verslag dan zal de student uw antwoorden gaan vergelijken met de antwoorden van de andere deelnemers aan het onderzoek en vervolgens schrijft zij een conclusie. Uiteindelijk zal de student op basis van deze antwoorden de Samen Leren informatiemap en/of de werkwijze verbeteren zodat de map voor u en andere ouders een nog betere aanvulling is op de begeleiding.

### Afspraak terugkoppeling verslag:

Hoe wilt u dat de student het verslag aan u terug geeft?  
(bijv. per mail, post, via de studenten die bij u thuis komen).

---



---

**NB:** Het onderdeel algemene vragen is optioneel. Het hoeft niet speciaal te worden gevraagd. Zet je deze vragen wel in dan kan het, het beste één huisbezoek voor de tussen/eindevaluatie besproken worden door de coaches die het gezin begeleiden. Zodat de vragenlijst minder tijdsintensief is en er van te voren meer duidelijkheid is over het gebruik van de map door ouders. Hieruit kan ook komen dat de overige vragen niet meer gesteld hoeven te worden.

### Algemene vragen.

Toelichting op onderdeel: deze vragen zullen gesteld worden ter verduidelijking van uw situatie.

3. Is er gebruik gemaakt van de Samen Leren informatiemap tijdens de (Samen Leren) begeleiding? Kruis aan.

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Anders, namelijk: \_\_\_\_\_

\*Vraag waar nodig om verduidelijking.

Zo ja, welke hoofdstukken zijn er gebruik tijdens de (Samen Leren) begeleiding?

- ☐ \_\_\_\_\_
- ☐ \_\_\_\_\_
- ☐ \_\_\_\_\_
- ☐ \_\_\_\_\_
- ☐ \_\_\_\_\_

\*Vraag waar nodig om verduidelijking.

\*Ga door naar vraag 2.

Zo nee, hoe komt dat dan? \_\_\_\_\_

---



---

\*Vraag waar nodig om verduidelijking.

\*Ga door naar onderstaande vraag.

Wat zou hieraan veranderd kunnen worden? \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

**\*Overige vragen hoeven niet meer gesteld te worden.**

4. Welke hoofdstukken uit de Samen Leren informatiemap heeft u zelf bekeken buiten de begeleiding?

- ☐ \_\_\_\_\_  
☐ \_\_\_\_\_  
☐ \_\_\_\_\_  
☐ \_\_\_\_\_  
☐ \_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

**Tussen/eindevaluatie vragen over de Samen Leren informatiemap.**

8. Wat vindt u van de informatie en werkbladen in de hoofdstukken uit de Samen Leren informatiemap? Omcirkel de cijfers.

*Informatie:*

6. Te moeilijk  
7. Moeilijk  
8. Goed te begrijpen  
9. Makkelijk  
10. Te makkelijk

*Werkbladen:*

1. Te moeilijk  
2. Moeilijk  
3. Goed te begrijpen  
4. Makkelijk  
5. Te makkelijk

Kunt u uw keuze uitleggen en eventuele verbeteringen/veranderingen aangeven: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

9. Hoe geschikt is de informatie en zijn de werkbladen om aan uw doelen in het plan van aanpak te werken? Omcirkel de cijfers.

*Informatie:*

6. Zeer slecht  
7. Slecht  
8. Voldoende  
9. Goed  
10. Zeer goed

*Werkbladen:*

1. Zeer slecht  
2. Slecht  
3. Voldoende  
4. Goed  
5. Zeer goed

Kunt u uw keuze uitleggen en eventuele verbeteringen/veranderingen aangeven: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

10. Maakt u zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap buiten de begeleiding? Kruis aan.

- ☐ Ja  
☐ Nee

Anders, namelijk: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

Zo ja, hoe maakt u er gebruik van? \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

**\*Ga door naar de afsluiting.**

Zo nee, hoe komt dat dan? \_\_\_\_\_

---

---

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

**\*Ga door naar onderstaande vraag.**

Wat zou hieraan veranderd kunnen worden? \_\_\_\_\_

---

---

---

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

**\*Ga door naar de afsluiting.**

### **Afsluiting.**

Toelichting op onderdeel: vragen of opmerkingen.

Zijn er nog vragen of opmerkingen?

---

---

---

---

*\*Vraag waar nodig om verduidelijking.*

*Als u geïnteresseerd bent in het onderzoek naar de Samen Leren informatie map en u graag wilt helpen om de Samen Leren informatiemap te verbeteren dan zou de student graag contact met u opnemen om verder met u hierover te praten.*

- *Ja, ik sta er voor open om door de student benaderd te worden.*
- *Nee, ik sta er niet voor open om door de student benaderd te worden.*

*Zo, ja op welke wijze wilt u dat de student contact met u opneemt?*

- *Telefonisch*
- *Huisbezoek*

**Vragenlijst Samen Leren coaches.**

*Een onderzoek naar de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap voor ouders uit Rotterdam-Zuid.*

**Toelichting onderzoek:**

Met behulp van deze vragenlijst wordt er meer inzicht verkregen in hoe doeltreffend de Samen Leren informatiemap is. Dit houdt in dat er onderzocht wordt of de Samen Leren informatiemap een fijn en leerzaam hulpmiddel is om in te zetten tijdens de begeleiding van gezinnen. Daarnaast wordt er ook gekeken welke verbeteringen er nodig zijn in de map en/of werkwijze.

De vragenlijst is anoniem, alleen ik zal de vragenlijsten inzien. Jullie antwoorden zal ik uitwerken in een verslag voor het onderzoek. Daarna zal ik de vragenlijsten versnipperen. Je kunt hierdoor dus zo eerlijk mogelijk antwoord geven op de vragen.

Geen enkel antwoord is fout, gek, raar of stom. Het gaat om jullie mening die kan zorgen voor verbeteringen aan de Samen Leren informatiemap, wat vervolgens de gezinnen ten goede komt.

De informatie die ik krijg uit jullie antwoorden zal niet zonder jullie goedkeuring naar buiten worden gebracht. Hierdoor mag je het verslag eerst lezen voordat het gebruikt gaat worden voor het onderzoek. Dit zal ik per mail naar jullie opsturen.

Als je de inhoud van het verslag goed hebt gekeurd dan zal ik jullie antwoorden gaan vergelijken met de antwoorden van de andere deelnemers aan het onderzoek en vervolgens schrijf ik een conclusie. Uiteindelijk zal ik op basis van de antwoorden de Samen Leren informatiemap en/of de werkwijze verbeteren zodat de map voor jullie en jullie gezinnen een nog betere aanvulling is op de begeleiding.

De vragenlijst spreekt in principe voor zich en heeft betrekking op vier onderwerpen die te maken hebben met de Samen Leren informatiemap. Deze bestaat voornamelijk uit schaalvragen (1 t/m 5 – bijv. zeer slecht tot zeer goed) waarop je vervolgens een korte toelichting moet geven. Daarnaast zijn er een aantal open vragen en vragen waarbij je een aantal zaken moet aankruisen, met toelichting.

Als er onduidelijkheden zijn met betrekking tot het invullen van de vragenlijst stuur mij dan even een mailtje.

Alvast heel erg bedankt voor je medewerking!

---

**Algemene vragen:**

Toelichting op onderdeel: deze vragen zullen gesteld worden ter verduidelijking van de situatie.

5. Hoeveel ouders heb je begeleid met de Samen Leren informatiemap?

6. Wat voor training heb je gehad om de Samen Leren informatiemap in te kunnen zetten bij gezinnen?

**Onderdeel 1: inzet coaches en gebruik door de ouder.**

Toelichting op onderdeel: deze vragen gaan over hoe je als coach de Samen Leren informatiemap hebt ingezet en hoe er door de ouders gebruik van is gemaakt.

Inzet van Samen Leren informatiemap door coaches.

3. Hoe heb je de Samen Leren informatiemap ingezet bij gezinnen om te werken aan de doelen die gesteld zijn in het plan van aanpak? Onderstreep je antwoord.

1. Zeer slecht
2. Slecht
3. Voldoende
4. Goed
5. Zeer goed

Beargumenteer je keuze en geef eventuele veranderingen/verbeteringen aan.

4. Hoe biedt de Samen Leren informatiemap ondersteuning bij het uitvoeren van het drietrapsleermodel: kennen, kunnen en eigen maken? Onderstreep je antwoord.

1. Zeer slecht
2. Slecht
3. Voldoende
4. Goed
5. Zeer goed

Beargumenteer je keuze en geef eventuele veranderingen/verbeteringen aan:

#### Gebruik ouders.

5. Hoe maken ouders zelf gebruik van de Samen Leren informatiemap om te werken aan de doelen die gesteld zijn in het plan van aanpak? Onderstreep je antwoord.

1. Zeer slecht
2. Slecht
3. Voldoende
4. Goed
5. Zeer goed

Beargumenteer je keuze en geef eventuele veranderingen/verbeteringen aan:

6. Hoe maken ouders zelf gebruik van de Samen Leren informatiemap buiten de begeleiding van Samen Leren? Onderstreep je antwoord.

1. Zeer slecht
2. Slecht
3. Voldoende
4. Goed
5. Zeer goed

Beargumenteer je keuze en geef eventuele veranderingen/verbeteringen aan:

#### **Onderdeel 2: vormgeving en inhoud van de Samen Leren informatiemap.**

Toelichting op onderdeel: deze vragen gaan over wat je vindt van hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet en wat je vindt van de informatie en de werkbladen die er in zitten.

#### Vormgeving.

7. Wat vind je van hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet? Onderstreep je antwoord.

1. Zeer slecht
2. Slecht
3. Voldoende
4. Goed
5. Zeer goed

Beargumenteer je keuze en geef eventuele veranderingen/verbeteringen aan:

### Inhoud.

8. Wat vind je van de informatie en de werkbladen in de Samen Leren informatiemap? Onderstreep je antwoorden.

*Informatie:*

1. Zeer slecht
2. Slecht
3. Voldoende
4. Goed
5. Zeer goed

*Werkbladen:*

1. Zeer slecht
2. Slecht
3. Voldoende
4. Goed
5. Zeer goed

Beargumenteer je keuze en geef eventuele veranderingen/verbeteringen aan:

9. Kruis aan of onderstreep onderstaande thema's die **wel** van toepassing zijn op de informatie en de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap:

*Informatie:*

- ☐ Duidelijk
- ☐ Overzichtelijk
- ☐ Relevant
- ☐ Makkelijk
- ☐ Goed te begrijpen
- ☐ Moeilijk
- ☐ Gericht op het opdoen van (nieuwe) kennis
- ☐ Gericht op het aanleren van (nieuwe) vaardigheden
- ☐ Praktisch (goed toepasbaar/uitvoerbaar in de situatie van het gezin)
- ☐ Anders namelijk:

*Werkbladen:*

- ☐ Duidelijk
- ☐ Overzichtelijk
- ☐ Relevant
- ☐ Makkelijk
- ☐ Goed te begrijpen
- ☐ Moeilijk
- ☐ Gericht op het opdoen van (nieuwe) kennis
- ☐ Gericht op het aanleren van (nieuwe) vaardigheden
- ☐ Praktisch (goed toepasbaar/uitvoerbaar in de situatie van het gezin)
- ☐ Anders namelijk:

Beargumenteer je keuze en geef eventuele veranderingen/verbeteringen aan:

10. Hoe sluit de informatie en de werkbladen aan bij de beschrijving van de vaardigheden (doelen) uit de Samen Leren methode? Onderstreep je antwoord.

1. Zeer slecht
2. Slecht
3. Voldoende
4. Goed
5. Zeer goed

Beargumenteer je keuze en geef eventuele veranderingen/verbeteringen aan:

### **Onderdeel 3: aansluiting bij de ouder en het gezin.**

Toelichting op onderdeel: deze vragen gaan over hoe de Samen Leren informatiemap aansluit bij de ouders en hun gezin.

11. Hoe sluit de Samen Leren informatiemap (informatie en werkbladen) aan bij de ouders en hun gezin? Onderstreep je antwoord.

1. Zeer slecht
2. Slecht
3. Voldoende
4. Goed
5. Zeer goed

Beargumenteer je keuze en geef eventuele veranderingen/verbeteringen aan:

12. Kruis aan of onderstreep onderstaande thema's die wel van toepassing zijn op het gebied van aansluiting bij de ouder en het gezin:

*De Samen Leren informatiemap sluit aan bij.....*

Ouders/gezin

- ☐ Normen en waarden
- ☐ Overtuigingen (sterke of vaststaande meningen)
- ☐ Cultuur
- ☐ Opvoedvisie (de kijk op ontwikkeling, opvoeding en onderwijs)
- ☐ Opvoedstijl (de manier waarop er opgevoed wordt)
- ☐ Bestaande kennis en/of vaardigheden
- ☐ Manier van leren van de ouder
  - ☐ De manier waarop iemand kennis/informatie tot zich neemt (bijv. luisteren, lezen, nadenken, doen)
  - ☐ De manier waarop iemand vaardigheden aanleert (bijv. voordoen, samen doen, zelf doen)
- ☐ Anders namelijk:

Kinderen

- ☐ Interesses
- ☐ Leeftijd/ontwikkelingsniveau
- ☐ Manier van leren
  - ☐ De manier waarop iemand kennis/informatie tot zich neemt (bijv. luisteren, lezen, nadenken, doen)
  - ☐ De manier waarop iemand vaardigheden aanleert (bijv. voordoen, samen doen, zelf doen)
- ☐ Anders namelijk:

Beargumenteer je keuze en geef eventuele veranderingen/verbeteringen aan:

#### Onderdeel 4: leren.

Toelichting op onderdeel: deze vragen gaan over wat de ouder geleerd heeft met behulp van de Samen Leren informatiemap.

13. Vind je dat met behulp van de Samen Leren informatiemap de doelen worden behaald? Kruis aan of onderstreep je antwoord.

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Anders, namelijk:

Beargumenteer je keuze en geef eventuele veranderingen/verbeteringen aan:

14. Vind je dat met behulp van de Samen Leren informatiemap ouders zelfstandig de opvoeding verder kunnen oppakken? Kruis aan of onderstreep je antwoord.

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Anders, namelijk:

Beargumenteer je keuze en geef eventuele veranderingen/verbeteringen aan:

**Afsluiting.**

Toelichting op onderdeel: vragen of opmerkingen.

Zijn er nog vragen of opmerkingen?

## Groepsinterview werkwijze Samen Leren coaches.

### Van te voren:

- Vragenlijsten verwerken aan de hand van gekozen analyse instrumenten.
- Resultaten van de vragenlijsten verwerken in de vragenlijst zodat deze ook besproken kunnen worden.

### Duur:

- 1 tot 1,5 uur.

### Benodigheden:

- Vragenlijst voor het groepsinterview met de Samen Leren coaches.
- De Samen Leren informatiemap.
- Pen voor aantekeningen.
- Audioapparatuur.
- Evt. sheets en stiften.
- Persoonlijke conclusie formuleren (alleen toegepast in groepsinterview twee).

### Doel van het interview:

Met behulp van dit interview naar hoe de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap gebruiken en beoordelen kan er een totaalbeeld gevormd worden over hoe de Samen Leren informatiemap werkt in de praktijk en wat er eventueel aan verbeterd kan worden. Dit helpt vervolgens bij het eventueel aanpassen van de Samen Leren informatiemap en werkwijze.

### Werkwijze vragenlijst:

De vragenlijst is uitgebreid uitgewerkt en kan op een eenvoudige wijze worden afgenomen door de vragenlijst te volgen. Punten waarop gelet moet worden staan dikgedrukt of schuin weergegeven met een sterretje (\*).

### Interview aanpak:

#### Stap 1 (5 min.):

- Iedereen welkom heten en een korte social talk.

#### Stap 2 (10 min.):

- Uitleg geven over het interview en het onderzoek aan de hand van de toelichting die vermeld staat op de vragenlijst.
- Samen Leren informatiemap voor ouders erbij pakken. Zodat deze tijdens het interview kan worden doorgenomen. Dit kan eventueel de Samen Leren coaches ook helpen bij het verduidelijken van hun antwoorden.
- Audioapparatuur aanzetten als alle Samen Leren coaches goedkeuring hebben gegeven.

#### Stap 3 (max. 70 min.):

- Interview afnemen aan de hand van de vragenlijst voor Samen Leren coaches. Waarbij het van belang is om goed te luisteren, samen te vatten en vervolgens door te vragen waar nodig (LSD).
- Eventueel wanneer het nodig is ter verduidelijking antwoorden van de Samen Leren coaches schrijven op sheets.
- Samen Leren coaches na het bespreken van ieder onderdeel een persoonlijke conclusie laten opschrijven (alleen toegepast in groepsinterview twee).

#### Stap 4 (5 min.):

- Afsluiten van interview door te vragen of de Samen Leren coaches nog vragen/opmerkingen hebben en de Samen Leren coaches te bedanken.

## Vragenlijst groepsinterview Samen Leren coaches.

### Toelichting onderzoek:

Met behulp van dit groepsinterview wordt er meer inzicht verkregen in hoe doeltreffend de Samen Leren informatiemap is. Dit houdt in dat er onderzocht wordt of de Samen Leren informatiemap een fijn en leerzaam hulpmiddel is om in te zetten tijdens de begeleiding van gezinnen. Daarnaast wordt er ook gekeken welke verbeteringen er nodig zijn in de map en/of werkwijze.

Jullie hebben eerder al individueel een vragenlijst ingevuld en het doel van het groepsinterview is om met elkaar nog een keer na te denken over de verschillende onderwerpen die te maken hebben met de Samen Leren informatiemap. Hierdoor kan je eventueel ook je eerdere antwoorden nog verder toelichten. Daarnaast zal jullie mening gevraagd worden over de belangrijkste/opvallendste resultaten die zijn verkregen uit de vragenlijsten die jullie hebben ingevuld. Dit zorgt ervoor dat wij samen tot nieuwe inzichten kunnen komen en een verdere verdieping van de resultaten. *(Verder wil ik jullie vragen om na ieder onderwerp dat is besproken een persoonlijke conclusie op te schrijven om te kunnen verwerken – alleen bij groepsinterview twee uitgevoerd).*

Met jullie toestemming zal ons gesprek worden opgenomen zodat ik de informatie op een betrouwbare manier kan verwerken. Wat jullie vertellen is “anoniem”. Hierdoor wil ik jullie ook vragen om wat er wordt besproken tijdens het gesprek voor jezelf te houden. De opname van ons gesprek zal alleen ik beluisteren om ons gesprek uit te werken in een verslag voor het onderzoek. Daarna zal dit gewist worden. Jullie kunnen hierdoor dus zo eerlijk mogelijk antwoord geven. Verder zal de informatie ook niet zonder jullie goedkeuring naar buiten worden gebracht. Hierdoor mogen jullie eerst het verslag van ons gesprek lezen voordat het gebruikt gaat worden voor het onderzoek. Dit zal ik per mail naar jullie toe sturen.

Als jullie goedkeuring hebben gegeven op het verslag zal ik jullie antwoorden verder gaan verwerken in het onderzoek en vervolgens schrijf ik een conclusie. Uiteindelijk zal ik op basis hiervan de Samen Leren informatiemap en/of de werkwijze verbeteren zodat de map voor jullie en jullie gezinnen een nog betere aanvulling is op de begeleiding.

Het groepsinterview zal één tot anderhalf uur duren en de vragen die gesteld worden tijdens het groepsinterview gaan globaal over zeven grote onderwerpen die te maken hebben met de Samen Leren informatiemap. Daarnaast heb ik onder sommige onderwerpen nog een aantal specifieke thema's en de belangrijkste/opvallendste resultaten die wij kunnen bespreken opgesomd. Verder zal ik doorvragen waar nodig is. Geen enkel antwoord is fout, gek, raar of stom. Het gaat namelijk om jullie mening die kan zorgen voor verbeteringen aan de Samen Leren informatiemap, wat vervolgens de gezinnen ten goede komt.

Hebben jullie nog vragen naar aanleiding van wat wij besproken hebben?

---

## Groepsinterview vragen:

### 1. Wat is jullie mening over de inzet en het gebruik van de Samen Leren informatiemap?

*\*Thema's om waar nodig de vraag te verduidelijken en door te vragen:*

- Hoe zetten de coaches de map in?
- Wordt er via de Samen Leren methode gewerkt?
- Lukt het om te werken aan de hulpvraag/doelen?
- Is er ruimte voor de eigen inbreng van de ouder?
- Helpt het bij het opbouwen van een goede samenwerkingsrelatie?

*\*Belangrijke uitkomsten uit vragenlijsten m.b.t. het thema waarop doorgevraagd kan worden.*

- Wat is jullie mening over de onderstaande resultaten?

|                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Inzet:</b><br><i>Hoe de coaches de Samen Leren informatiemap hebben ingezet om te werken aan de doelen</i> | Score uit schaalvragen: van voldoende tot zeer goed.<br><br>Vanuit de toelichting opvallend: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Niet altijd sluit de Samen Leren map aan op het gezin, hierdoor zelf zoeken naar informatie en activiteiten. Ook worden er hierdoor geen activiteiten uitgevoerd.</li> <li>• Bij andere problematiek raakt de map op de achtergrond.</li> </ul>                                                                                                         |
| <b>Gebruik:</b><br><i>Zelfstandig gebruik van ouder bij het werken aan doelen</i>                             | Scoren uit schaalvragen: van zeer slecht tot voldoende.<br><br>Vanuit de toelichting opvallend: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het is verschillend of ouders wel zelfstandig aan de doelen werken met behulp van de map of niet. De ene ouder leest de map zelfstandig door en bij de ander ligt hij in de kast.</li> <li>• Ouders zouden verwachten dat wij aangeven wat de bedoeling is. Het initiatief tot het werken met de map moet vanuit ons komen op dit moment.</li> </ul> |
| <i>Zelfstandig gebruikt van de ouder buiten de begeleiding van Samen Leren.</i>                               | Scoren uit schaalvragen: van zeer slecht tot voldoende.<br><br>Vanuit de toelichting opvallend: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Meerderheid geeft aan de ouders niet zelfstandig gebruik maken van de map buiten de begeleiding.</li> <li>• Als er zelfstandig gebruik van wordt gemaakt zijn het de beloningsschema's.</li> </ul>                                                                                                                                                   |

Aantekeningen: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

2. Wat is jullie mening over de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de Samen Leren methode:

*\*Thema's om waar nodig de vraag te verduidelijken en door te vragen:*

- De theoretische achtergrond:
  - Principes sociaal leren
  - Principes zone van naaste ontwikkeling (bestaande kennis inspelen en uitbreiden)  
→ Drietrapsleermodel (het kennen, kunnen en eigen maken)
- Uitwerking/beschrijving van de doelen/vaardigheden
- Werkwijze

*\*Belangrijke uitkomsten uit vragenlijsten m.b.t. het thema waarop doorgevraagd kan worden.*

- Wat is jullie mening over de onderstaande resultaten?

|                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Hoe de Samen Leren informatiemap ondersteuning biedt bij de uitvoering van het drietrapsleermodel.</i>                                          | <p>Score uit schaalvragen: van Voldoende tot zeer goed.</p> <p>Vanuit de toelichting opvallend:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Erg positief over de aansluiting van de map bij het drietrapsleermodel.</li> <li>• Voorwaarde zou zijn dat de methode wel goed uitgevoerd moet worden.</li> <li>• Alleen niet alle niveaus zouden even goed terug komen vooral eigen maken. Er zouden hier meer voorbeelden van moeten komen in de map.</li> <li>• Bewoording van de niveaus zijn niet duidelijk.</li> <li>• Er wordt niet duidelijk beschreven wat een ouder moet doen om die niveaus te behalen.</li> </ul> |
| <i>Hoe de informatie en de informatie en de werkbladen aansluiten bij de beschrijving van de vaardigheden (doelen) uit de Samen Leren methode.</i> | <p>Scoren uit schaalvragen: van voldoende tot zeer goed.</p> <p>Vanuit de toelichting opvallend:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Erg positief over de aansluiting van de map bij de beschrijving van de vaardigheden (doelen) uit de Samen Leren methode.</li> <li>• Meer informatie wat aansluit bij kunnen en eigen maken.</li> <li>• Thema's lopen niet meer synchroon met de vernieuwde methode.</li> </ul>                                                                                                                                                                                               |
| <i>Of het lukt om met de Samen leren informatiemap doelen te behalen.</i>                                                                          | <p>Scoren: 5 ja en 4 nee.</p> <p>Vanuit de toelichting opvallen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Meeste denken dat de map helpt bij het behalen van de doelen.</li> <li>• Voorwaarde is dat ouders actief aan de slag gaan en gemotiveerd zijn.</li> <li>• Het behalen van de doelen is afhankelijk van hoe de hulpverlener de map inzet.</li> <li>• De map moet een hulpmiddel zijn en geen doel op zich.</li> </ul>                                                                                                                                                                                         |

Aantekeningen: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

3. Wat is jullie mening over de vormgeving van de Samen Leren informatiemap?

*\*Belangrijke uitkomsten uit vragenlijsten m.b.t. het thema waarop doorgevraagd kan worden.*

- Wat is jullie mening over de onderstaande resultaten?

|                                              |                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hoe de samen Leren informatiemap eruit ziet. | Score uit schaalvragen: van Voldoende tot zeer goed.<br><br>Vanuit de toelichting opvallend: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Erg tevreden vooral: duidelijk, verzorgd en kleurrijk.</li> </ul> |
|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Aantekeningen: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

4. Wat is jullie mening over de inhoud van de Samen Leren informatiemap?

*\*Belangrijke uitkomsten uit vragenlijsten m.b.t. het thema waarop doorgevraagd kan worden.*

- Wat is jullie mening over de onderstaande resultaten?

Informatie.

| Thema's                                                              | Gekozen thema's van meest naar minst gekozen. | Thema's                                                              | Niet gekozen thema's van meest naar minst gekozen. |
|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| Duidelijk                                                            | 10                                            | Moeilijk                                                             | 10                                                 |
| Overzichtelijk                                                       | 9                                             | Gericht op het aanleren van (nieuwe vaardigheden)                    | 7                                                  |
| Goed te begrijpen                                                    | 9                                             | Praktisch (goed toepasbaar/uitvoerbaar in de situatie van het gezin) | 5                                                  |
| Gericht op het opdoen van (nieuwe) kennis.                           | 9                                             | Makkelijk                                                            | 5                                                  |
| Relevant                                                             | 7                                             | Relevant                                                             | 3                                                  |
| Makkelijk                                                            | 5                                             | Overzichtelijk                                                       | 1                                                  |
| Praktisch (goed toepasbaar/uitvoerbaar in de situatie van het gezin) | 5                                             | Gericht op het opdoen van (nieuwe) kennis.                           | 1                                                  |
| Gericht op het aanleren van (nieuwe vaardigheden)                    | 3                                             | Goed te begrijpen                                                    | 1                                                  |
| Moeilijk                                                             | 0                                             | Duidelijk                                                            | 0                                                  |

Werkbladen.

| Thema's                                                              | Gekozen thema's van meest naar minst gekozen. | Thema's                                                              | Niet gekozen thema's van meest naar minst gekozen. |
|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| Duidelijk                                                            | 7                                             | Moeilijk                                                             | 8                                                  |
| Goed te begrijpen                                                    | 7                                             | Gericht op het opdoen van (nieuwe) kennis.                           | 8                                                  |
| Overzichtelijk                                                       | 6                                             | Makkelijk                                                            | 6                                                  |
| Relevant                                                             | 6                                             | Overzichtelijk                                                       | 4                                                  |
| Gericht op het aanleren van (nieuwe vaardigheden)                    | 6                                             | Relevant                                                             | 4                                                  |
| Praktisch (goed toepasbaar/uitvoerbaar in de situatie van het gezin) | 6                                             | Gericht op het aanleren van (nieuwe vaardigheden)                    | 4                                                  |
| Makkelijk                                                            | 4                                             | Praktisch (goed toepasbaar/uitvoerbaar in de situatie van het gezin) | 4                                                  |
| Moeilijk                                                             | 2                                             | Goed te begrijpen                                                    | 3                                                  |
| Gericht op het opdoen van (nieuwe) kennis.                           | 2                                             | Duidelijk                                                            | 3                                                  |

Toelichting naar aanleiding van keuze thema's.

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Algemeen.</i>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Het is vrij te interpreteren hoe je aan de slag kan met een onderdeel.</li> <li>Informatiemap is te druk en hierdoor minder overzichtelijk.</li> <li>Hoe moeilijk het is hangt af van het onderwerp, voorbeeld dat gegeven wordt is het thema structuur.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <i>Informatie:</i> | <p>Score uit schaalvragen: van Voldoende tot zeer goed.</p> <p>Vanuit de toelichting opvallend:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Informatie wordt over het algemeen positief gewaardeerd (duidelijk, makkelijk, laagdrempelig).</li> <li>Wel een verschil te zien tussen respondenten: <ul style="list-style-type: none"> <li>De één vindt het in duidelijke taal is geformuleerd en de ander vindt dat het lastig is voor ouders die minder goed Nederlands kunnen.</li> <li>De één vindt het compleet en de ander mist concrete handvaten.</li> <li>De één vindt dat de informatie kort, bondig en goed beschreven is. De ander vindt de informatie te veel en van hem/haar zou het minder mogen.</li> </ul> </li> </ul> |
| <i>Werkbladen:</i> | <p>Scoren uit schaalvragen: van slecht tot goed</p> <p>Vanuit de toelichting opvallend:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Verschil van mening met één overeenkomst meer werkbladen.</li> <li>Sommige zijn niet passend/goed.</li> <li>Niet alle werkbladen passen bij de leeftijd of het niveau van de kinderen.</li> <li>Werkbladen zouden bruikbaar zijn.</li> <li>Duidelijkere uitleg over hoe je de werkbladen in kan zetten.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                |

Aantekeningen: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

5. Wat is jullie mening over de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouder, het gezin en hun persoonlijke situatie?

*\*Thema's om waar nodig nog op door te vragen:*

- Andere gezinsleden
- Praktische zaken die spelen in het gezin

*\*Belangrijke uitkomsten uit vragenlijsten m.b.t. het thema waarop doorgevraagd kan worden.*

- Wat is jullie mening over de onderstaande resultaten?

Aansluiting ouders.

| Thema's                                                                                                            | Gekozen thema's van meest naar minst gekozen. | Thema's                                                                                                            | Niet gekozen thema's van meest naar minst gekozen. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| Manier van leren: de manier waarop iemand kennis/informatie tot zich neemt bijv. luisteren, lezen, nadenken, doen. | 9                                             | Cultuur                                                                                                            | 9                                                  |
| Bestaande kennis en/of vaardigheden.                                                                               | 6                                             | Overtuigingen (sterke of vaststaande meningen)                                                                     | 1                                                  |
| Manier van leren: de manier waarop iemand vaardigheden aanleert bijv. voordoen, samen doen, zelf doen.             | 6                                             | Normen en waarden                                                                                                  | 8                                                  |
| Opvoedvisie (de kijk op ontwikkeling, opvoeding en onderwijs)                                                      | 5                                             | Opvoedstijl (manier waarop er opgevoed wordt)                                                                      | 7                                                  |
| Opvoedstijl (manier waarop er opgevoed wordt)                                                                      | 3                                             | Opvoedvisie (de kijk op ontwikkeling, opvoeding en onderwijs)                                                      | 5                                                  |
| Normen en waarden                                                                                                  | 2                                             | Bestaande kennis en/of vaardigheden                                                                                | 4                                                  |
| Cultuur                                                                                                            | 1                                             | Manier van leren: de manier waarop iemand vaardigheden aanleert bijv. voordoen, samen doen, zelf doen.             | 2                                                  |
| Overtuigingen (sterke of vaststaande meningen)                                                                     | 1                                             | Manier van leren: de manier waarop iemand kennis/informatie tot zich neemt bijv. luisteren, lezen, nadenken, doen. | 1                                                  |

Aansluiting kinderen.

| Thema's                                                                                                | Gekozen thema's van meest naar minst gekozen. | Thema's    | Niet gekozen thema's van meest naar minst gekozen. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|------------|----------------------------------------------------|
| Manier van leren: de manier waarop iemand vaardigheden aanleert bijv. voordoen, samen doen, zelf doen. | 7                                             | Interesses | 7                                                  |

|                                                                                                                    |   |                                                                                                                    |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Leeftijd/ontwikkelingsniveau                                                                                       | 7 | Manier van leren: de manier waarop iemand kennis/informatie tot zich neemt bijv. luisteren, lezen, nadenken, doen. | 4 |
| Manier van leren: de manier waarop iemand kennis/informatie tot zich neemt bijv. luisteren, lezen, nadenken, doen. | 6 | Leeftijd/ontwikkelingsniveau                                                                                       | 3 |
| Interesses                                                                                                         | 3 | Manier van leren: de manier waarop iemand vaardigheden aanleert bijv. voordoen, samen doen, zelf doen.             | 3 |

**Toelichting naar aanleiding van keuze thema's.**

|                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Hoe de Samen Leren informatiemap aansluit bij de ouders en het gezin.</i> | <p>Score uit schaalvragen: van voldoende tot goed.</p> <p>Vanuit de toelichting opvallend:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Meeste zijn redelijk tevreden m.b.t. aansluiting waarbij er wordt aangegeven dat ouders enthousiast zijn, het aansluit bij de vraag, het makkelijk is in gebruik en het zou duidelijk zijn.</li> <li>• Wel een verschil: de één geeft aan dat goed aansluit bij de interesses en het niveau en de ander vindt de werkbladen moeilijk.</li> <li>• Het verschilt dan ook per gezin en per kind m.b.t. leeftijd maar ook het taalniveau.</li> <li>• Taalniveau en de motivatie zouden een voorwaarden zijn m.b.t aansluiting.</li> <li>• Het taalniveau zou te hoog zijn.</li> <li>• Werkbladen sluiten soms niet aan (vaker te maken met kinderen uit een andere leeftijdsgroep dan groep 1 t/m 4).</li> <li>• In de map is niet altijd alle informatie te vinden, hierdoor moet er zelf gezocht worden.</li> <li>• Er zou duidelijker uitgelegd moet worden hoe de werkbladen ingezet moeten worden.</li> <li>• Werkbladen aanpassen aan leeftijd en situatie.</li> <li>• Er zou te weinig rekening worden gehouden met overtuigingen, normen en waarden en cultuur. Terwijl cultuur vaak wel een grote rol speelt. De map is vrij van waarden en normen of gekoppeld aan overtuigingen en cultuur.</li> <li>• De Samen leren methode zou voor iedereen zijn, het hangt af van de professional hoe deze hiermee omgaat.</li> <li>• Meer ingaan op de interesses van de kinderen en hoe de ouders hierop in kunnen spelen.</li> </ul> |
|------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Aantekeningen:

---



---



---



---



---



---



---

6. Wat is jullie mening over wat de ouders geleerd hebben met behulp van de Samen Leren informatiemap.

*\*Thema's om waar nodig de vraag te verduidelijken en door te vragen:*

- Zijn ouders zelfredzamer/zelfstandiger geworden?
- Hoe pakken ouders de opvoeding nu zelf aan?
- Weten ouders waar zij heen kunnen met vragen over opvoeding en ontwikkeling?

*\*Belangrijke uitkomsten uit vragenlijsten m.b.t. het thema waarop doorgevraagd kan worden.*

- Wat is jullie mening over de onderstaande resultaten?

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Of het ouders lukt om met behulp van de map de opvoeding zelfstandig op te pakken.</i> | Scoren: 4 ja, 3 nee en 3 anders namelijk.<br><br>Vanuit de toelichting opvallen: <ul style="list-style-type: none"><li>• Het zou niet voldoende ondersteuning bieden, vooral bij laag talige ouders.</li><li>• Wel een goed hulpmiddel.</li><li>• Er staat duidelijk beschreven wat zij kunnen doen en wat zij kunnen inzetten als zij er niet uitkomen.</li><li>• De ouders kunnen terug kijken.</li><li>• Voorwaarden zouden zijn: motivatie, goed volgen van de methode zodat ouders vaardiger worden, ouders leren waar ze informatie vandaan kunnen halen, coaching moet gericht zijn op het leren van ouders en niet dat wij het voor hen doen.</li></ul> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Aantekeningen: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

7. Hebben jullie nog andere ideeën over wat er veranderd en/of verbeterd kan worden aan de Samen Leren informatiemap?

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

8. Overige opmerkingen?

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

## Groepsinterview.

*Persoonlijke conclusies naar aanleiding van wat er is besproken tijdens het groepsinterview.*

### **Onderwerp 1: gebruik en inzet van de Samen Leren informatiemap.**

---

---

---

### **Onderwerp 2: aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de Samen Leren methode.**

---

---

---

### **Onderwerp 3: vormgeving van de Samen Leren informatiemap.**

---

---

---

### **Onderwerp 4: inhoud van de Samen Leren informatiemap.**

---

---

---

### **Onderwerp 5: aansluiting bij ouders, het gezin en hun situatie.**

---

---

---

### **Onderwerp 6: wat er is geleerd van de Samen Leren informatiemap.**

---

---

---

### **Onderwerp 7: verbeteringen en veranderingen.**

---

---

---

## Bijlage 6: data-analyse instrumenten.

### Uitwerking praktijkdeelvragen: vragenlijsten studenten – schaalvragen.

#### Analyse methode 5: gemiddelde berekenen van schaalvragen.

| Deelvraag:<br>1. Hoe sluit de Samen Leren informatiemap aan op de Samen Leren methode?                                               |            |            |                 |                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|-----------------|-----------------|
| Interview vragen.                                                                                                                    | Respondent | Beantwoord | Niet beantwoord | Gekoppeld getal |
| 4. Hoe biedt de Samen Leren informatiemap ondersteuning bij het uitvoeren van het drietrapsleermodel: kennen, kunnen en eigen maken? | 1          | Goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                                      | 2          | Voldoende  | /               | 3               |
|                                                                                                                                      | 3          | Goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                                      | 4          | Goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                                      | 5          | Voldoende  | /               | 3               |
|                                                                                                                                      | 6          | Zeer goed  | /               | 5               |
|                                                                                                                                      | 7          | Goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                                      | 8          | Voldoende  | /               | 3               |
|                                                                                                                                      | 9          | Goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                                      | 10         | Voldoende  | /               | 3               |
|                                                                                                                                      | 11         | Voldoende  | /               | 3               |
| <b>Totaal score</b>                                                                                                                  | <b>40</b>  |            |                 |                 |
| <b>Gemiddelde</b>                                                                                                                    | <b>3,6</b> |            |                 |                 |
| 10. Hoe sluit de informatie en de werkbladen aan bij de beschrijving van de vaardigheden (doelen) uit de Samen Leren methode?        | 1          | Zeer goed  | /               | 5               |
|                                                                                                                                      | 2          | Goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                                      | 3          | Goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                                      | 4          | Goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                                      | 5          | Voldoende  | /               | 3               |
|                                                                                                                                      | 6          | Goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                                      | 7          | Voldoende  | /               | 3               |
|                                                                                                                                      | 8          | Goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                                      | 9          | Voldoende  | /               | 3               |
|                                                                                                                                      | 10         | Goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                                      | 11         | Voldoende  | /               | 3               |
| <b>Totaal score</b>                                                                                                                  | <b>41</b>  |            |                 |                 |
| <b>Gemiddelde</b>                                                                                                                    | <b>3,7</b> |            |                 |                 |

| Deelvraag:<br>2. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op vormgeving en inhoud? |            |                       |                 |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------------------|-----------------|-----------------|
| Interview vraag                                                                                                           | Respondent | Beantwoord            | Niet beantwoord | Gekoppeld getal |
| 7. Wat vind je van hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet?                                                           | 1          | Goed                  | /               | 4               |
|                                                                                                                           | 2          | Goed                  | /               | 4               |
|                                                                                                                           | 3          | Voldoende             | /               | 3               |
|                                                                                                                           | 4          | Goed                  | /               | 4               |
|                                                                                                                           | 5          | Goed                  | /               | 4               |
|                                                                                                                           | 6          | Zeer goed             | /               | 5               |
|                                                                                                                           | 7          | Zeer goed             | /               | 5               |
|                                                                                                                           | 8          | Goed                  | /               | 4               |
|                                                                                                                           | 9          | Goed                  | /               | 4               |
|                                                                                                                           | 10         | Zeer goed             | /               | 5               |
|                                                                                                                           | 11         | Goed                  | /               | 4               |
| <b>Totaal score</b>                                                                                                       | <b>51</b>  |                       |                 |                 |
| <b>Gemiddelde</b>                                                                                                         | <b>4,6</b> |                       |                 |                 |
| 8. Wat vind je van de informatie en de werkbladen in de Samen Leren informatiemap?                                        | 1          | Informatie: zeer goed | /               | 5               |
|                                                                                                                           |            | Werkbladen: goed      | /               | 4               |
|                                                                                                                           | 2          | Informatie: goed      | /               | 4               |
|                                                                                                                           |            | Werkbladen: voldoende | /               | 3               |
|                                                                                                                           | 3          | Informatie: zeer goed | /               | 5               |
|                                                                                                                           |            | Werkbladen: voldoende | /               | 3               |
|                                                                                                                           | 4          | Informatie: zeer goed | /               | 5               |
|                                                                                                                           |            | Werkbladen: voldoende | /               | 3               |
|                                                                                                                           | 5          | Informatie: goed      | /               | 4               |
|                                                                                                                           |            | Werkbladen goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                           | 6          | Informatie: goed      | /               | 4               |
|                                                                                                                           |            | Werkbladen: voldoende | /               | 3               |
|                                                                                                                           | 7          | Informatie: goed      | /               | 4               |
|                                                                                                                           |            | Werkbladen: slecht    | /               | 2               |
|                                                                                                                           | 8          | Informatie: goed      | /               | 4               |
|                                                                                                                           |            | Werkbladen: voldoende | /               | 3               |
|                                                                                                                           | 9          | Informatie: voldoende | /               | 3               |
|                                                                                                                           |            | Werkbladen: goed      | /               | 4               |
|                                                                                                                           | 10         | Informatie: voldoende | /               | 3               |
|                                                                                                                           |            | Werkbladen: voldoende | /               | 3               |

|              |                        |                       |   |   |
|--------------|------------------------|-----------------------|---|---|
|              | 11                     | Werkbladen: voldoende | / | 3 |
|              |                        | Informatie: zeer goed | / | 5 |
|              |                        | Werkbladen: goed      | / | 4 |
| Totaal score | <b>Informatie: 46</b>  |                       |   |   |
|              | <b>Werkbladen: 36</b>  |                       |   |   |
| Gemiddelde   | <b>Informatie: 4,1</b> |                       |   |   |
|              | <b>Werkbladen: 3,2</b> |                       |   |   |

|                                                                                                                                                                   |            |            |                 |                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|-----------------|-----------------|
| <b>Deelvraag:</b>                                                                                                                                                 |            |            |                 |                 |
| <b>3. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie?</b> |            |            |                 |                 |
| Interview vraag                                                                                                                                                   | Respondent | Beantwoord | Niet beantwoord | Gekoppeld getal |
| 11. Hoe sluit de Samen Leren informatiemap (informatie en werkbladen) aan bij de ouders en hun gezin?                                                             | 1          | Goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                                                                   | 2          | Voldoende  | /               | 3               |
|                                                                                                                                                                   | 3          | Voldoende  | /               | 3               |
|                                                                                                                                                                   | 4          | Goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                                                                   | 5          | Goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                                                                   | 6          | Voldoende  | /               | 3               |
|                                                                                                                                                                   | 7          | Voldoende  | /               | 3               |
|                                                                                                                                                                   | 8          | Goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                                                                   | 9          | Goed       | /               | 4               |
|                                                                                                                                                                   | 10         | Voldoende  | /               | 3               |
|                                                                                                                                                                   | 11         | Voldoende  | /               | 3               |
| <b>Totaal score</b>                                                                                                                                               | <b>38</b>  |            |                 |                 |
| <b>Gemiddelde</b>                                                                                                                                                 | <b>3,4</b> |            |                 |                 |

|                                                                                                                                       |            |             |                 |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|-----------------|-----------------|
| <b>Deelvraag:</b>                                                                                                                     |            |             |                 |                 |
| <b>4. Hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk?</b>                         |            |             |                 |                 |
| Interview vragen                                                                                                                      | Respondent | Beantwoord  | Niet beantwoord | Gekoppeld getal |
| 3. Hoe heb je de Samen Leren informatiemap ingezet bij gezinnen om te werken aan de doelen die gesteld zijn in het plan van aanpak?   | 1          | /           | x               | x               |
|                                                                                                                                       | 2          | Goed        | /               | 4               |
|                                                                                                                                       | 3          | Voldoende   | /               | 3               |
|                                                                                                                                       | 4          | Zeer goed   | /               | 5               |
|                                                                                                                                       | 5          | Voldoende   | /               | 3               |
|                                                                                                                                       | 6          | Voldoende   | /               | 3               |
|                                                                                                                                       | 7          | /           | x               | x               |
|                                                                                                                                       | 8          | Voldoende   | /               | 3               |
|                                                                                                                                       | 9          | Voldoende   | /               | 3               |
|                                                                                                                                       | 10         | Goed        | /               | 4               |
|                                                                                                                                       | 11         | Voldoende   | /               | 3               |
| <b>Totaal score</b>                                                                                                                   | <b>31</b>  |             |                 |                 |
| <b>Gemiddelde</b>                                                                                                                     | <b>3,4</b> |             |                 |                 |
| 5. Hoe maken ouders zelf gebruik van de Samen Leren informatiemap om te werken aan de doelen die gesteld zijn in het plan van aanpak? | 1          | /           | x               | x               |
|                                                                                                                                       | 2          | Zeer slecht | x               | 1               |
|                                                                                                                                       | 3          | Slecht      | x               | 2               |
|                                                                                                                                       | 4          | /           | x               | x               |
|                                                                                                                                       | 5          | Slecht      | x               | 2               |
|                                                                                                                                       | 6          | Goed        | x               | 4               |
|                                                                                                                                       | 7          | /           | x               | x               |
|                                                                                                                                       | 8          | Voldoende   | /               | 3               |
|                                                                                                                                       | 9          | Slecht      | /               | 2               |
|                                                                                                                                       | 10         | Slecht      | /               | 2               |
|                                                                                                                                       | 11         | Voldoende   | /               | 3               |
| <b>Totaal score</b>                                                                                                                   | <b>19</b>  |             |                 |                 |
| <b>Gemiddelde</b>                                                                                                                     | <b>2,1</b> |             |                 |                 |
| 6. Hoe maken ouders zelf gebruik van de Samen Leren informatiemap buiten de begeleiding van Samen Leren?                              | 1          | Slecht      | /               | 2               |
|                                                                                                                                       | 2          | /           | x               | x               |
|                                                                                                                                       | 3          | Voldoende   | /               | 3               |
|                                                                                                                                       | 4          | Voldoende   | /               | 3               |
|                                                                                                                                       | 5          | Voldoende   | /               | 3               |
|                                                                                                                                       | 6          | Slecht      | /               | 2               |
|                                                                                                                                       | 7          | Slecht      | /               | 2               |
|                                                                                                                                       | 8          | Slecht      | /               | 2               |
|                                                                                                                                       | 9          | Voldoende   | /               | 3               |
|                                                                                                                                       | 10         | Zeer slecht | /               | 1               |
|                                                                                                                                       | 11         | Slecht      | /               | 2               |
| <b>Totaal score</b>                                                                                                                   | <b>23</b>  |             |                 |                 |
| <b>Gemiddelde</b>                                                                                                                     | <b>2,3</b> |             |                 |                 |

## Uitwerking praktijkdeelvragen: vragenlijsten studenten – meerkeuzevragen.

### Analyse methode 1: aantallen berekenen.

| Deelvraag:<br>2. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op vormgeving en inhoud?                                |                                                      |           |                                                                      |                                                           |            |                                                                      |                                                      |          |                                                                      |                                                           |            |       |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-----------|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|------------|----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|----------|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|------------|-------|--|
| Interview vraag.                                                                                                                                         | Aantal keer <u>gekozen</u> thema's m.b.t. informatie |           | Score                                                                | Aantal keer <u>niet gekozen</u> thema's m.b.t. informatie |            | Score                                                                | Aantal keer <u>gekozen</u> thema's m.b.t. werkbladen |          | Score                                                                | Aantal keer <u>niet gekozen</u> thema's m.b.t. werkbladen |            | Score |  |
| 9. Kruis aan of onderstreep onderstaande thema's die <u>veel</u> van toepassing zijn op de informatie en de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap. | Duidelijk                                            | #### /    | 11                                                                   | Duidelijk                                                 |            | 0                                                                    | Duidelijk                                            | #### //  | 7                                                                    | Duidelijk                                                 | ////       | 4     |  |
|                                                                                                                                                          | Overzichtelijk                                       | ### ///   | 9                                                                    | Overzichtelijk                                            | //         | 2                                                                    | Overzichtelijk                                       | ### /    | 6                                                                    | Overzichtelijk                                            | ###        | 5     |  |
|                                                                                                                                                          | Relevant                                             | #### //   | 7                                                                    | Relevant                                                  | ////       | 4                                                                    | Relevant                                             | #### /   | 6                                                                    | Relevant                                                  | ####       | 5     |  |
|                                                                                                                                                          | Makkelijk                                            | ###       | 5                                                                    | Makkelijk                                                 | ### /      | 6                                                                    | Makkelijk                                            | ###      | 5                                                                    | Makkelijk                                                 | ### /      | 6     |  |
|                                                                                                                                                          | Goed te begrijpen                                    | #### #### | 10                                                                   | Goed te begrijpen                                         | /          | 1                                                                    | Goed te begrijpen                                    | #### /// | 8                                                                    | Goed te begrijpen                                         | ///        | 3     |  |
|                                                                                                                                                          | Moeilijk                                             |           | 0                                                                    | Moeilijk                                                  | ### #### / | 11                                                                   | Moeilijk                                             | //       | 2                                                                    | Moeilijk                                                  | ### ///    | 9     |  |
|                                                                                                                                                          | Gericht op het opdoen van (nieuwe) kennis            | #### #### | 10                                                                   | Gericht op het opdoen van (nieuwe) kennis                 | /          | 1                                                                    | Gericht op het opdoen van (nieuwe) kennis            | ///      | 3                                                                    | Gericht op het opdoen van (nieuwe) kennis                 | ### ///    | 8     |  |
|                                                                                                                                                          | Gericht op het aanleren van (nieuwe) vaardigheden    | ////      | 4                                                                    | Gericht op het aanleren van (nieuwe) vaardigheden         | #### //    | 7                                                                    | Gericht op het aanleren van (nieuwe) vaardigheden    | #### /   | 6                                                                    | Gericht op het aanleren van (nieuwe) vaardigheden         | ###        | 5     |  |
| Praktisch (goed toepasbaar/uitvoerbaar in de situatie van het gezin)                                                                                     | ### /                                                | 6         | Praktisch (goed toepasbaar/uitvoerbaar in de situatie van het gezin) | ###                                                       | 5          | Praktisch (goed toepasbaar/uitvoerbaar in de situatie van het gezin) | #### //                                              | 7        | Praktisch (goed toepasbaar/uitvoerbaar in de situatie van het gezin) | ////                                                      | 4          |       |  |
|                                                                                                                                                          | Anders, namelijk.....                                |           | 0                                                                    | Anders, namelijk.....                                     | ### #### / | 11                                                                   | Anders, namelijk.....                                |          | 0                                                                    | Anders, namelijk.....                                     | ### #### / | 11    |  |

| Deelvraag:<br>3. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie? |                                                                                                                                      |         |       |                                                                                                                                      |           |       |                                                                                                                         |         |       |                                                                                                                         |           |       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------|
| Interview vraag.                                                                                                                                                         | Aantal keer <u>gekozen</u> thema's waarbij de Samen Leren informatiemap aansluit m.b.t. ouders.                                      |         | Score | Aantal keer <u>niet gekozen</u> thema's waarbij de Samen Leren informatiemap aansluit m.b.t. ouders.                                 |           | Score | Aantal keer <u>gekozen</u> thema's waarbij de Samen Leren informatiemap aansluit m.b.t. kinderen.                       |         | Score | Aantal keer <u>niet gekozen</u> thema's waarbij de Samen Leren informatiemap aansluit m.b.t. kinderen.                  |           | Score |
| 12. Kruis aan of onderstreep onderstaande thema's die <u>wel</u> van toepassing zijn op het gebied van aansluiting bij de ouder en het gezin.                            | Normen en waarden                                                                                                                    | //      | 2     | Normen en waarden                                                                                                                    | ### ///   | 9     | Interesses                                                                                                              | ///     | 4     | Interesses                                                                                                              | ### //    | 7     |
|                                                                                                                                                                          | Overtuigingen (sterke of vaststaande meningen)                                                                                       | /       | 1     | Overtuigingen (sterke of vaststaande meningen)                                                                                       | ### ###   | 10    | Leeftijd/ ontwikkelingsniveau                                                                                           | ### //  | 7     | Leeftijd/ ontwikkelingsniveau                                                                                           | ///       | 4     |
|                                                                                                                                                                          | Cultuur                                                                                                                              | /       | 1     | Cultuur                                                                                                                              | ### ###   | 10    | Manier van leren:<br>• De manier waarop iemand kennis/informatie tot zich neemt bijv. luisteren, lezen, nadenken, doen. | ### //  | 7     | Manier van leren:<br>• De manier waarop iemand kennis/informatie tot zich neemt bijv. luisteren, lezen, nadenken, doen. | ///       | 4     |
|                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                      |         |       |                                                                                                                                      |           |       | • De manier waarop iemand vaardigheden aanleert bijv. voordoen, samen doen, zelf doen.                                  | ### /// | 8     | • De manier waarop iemand vaardigheden aanleert bijv. voordoen, samen doen, zelf doen.                                  | ///       | 3     |
|                                                                                                                                                                          | Opvoedvisie (de kijk op ontwikkeling, opvoeding en onderwijs)                                                                        | ### /   | 6     | Opvoedvisie (de kijk op ontwikkeling, opvoeding en onderwijs)                                                                        | ###       | 5     | Anders namelijk.....                                                                                                    |         | 0     | Anders namelijk.....                                                                                                    | ### ### / | 11    |
|                                                                                                                                                                          | Opvoedstijl (manier waarop er opgevoed wordt)                                                                                        | ///     | 3     | Opvoedstijl (manier waarop er opgevoed wordt)                                                                                        | ### ///   | 8     |                                                                                                                         |         |       |                                                                                                                         |           |       |
|                                                                                                                                                                          | Bestaande kennis en/of vaardigheden                                                                                                  | ### //  | 7     | Bestaande kennis en/of vaardigheden                                                                                                  | ///       | 4     |                                                                                                                         |         |       |                                                                                                                         |           |       |
|                                                                                                                                                                          | Manier van leren van de ouder:<br>• De manier waarop iemand kennis/informatie tot zich neemt bijv. luisteren, lezen, nadenken, doen. | ### ### | 10    | Manier van leren van de ouder:<br>• De manier waarop iemand kennis/informatie tot zich neemt bijv. luisteren, lezen, nadenken, doen. | /         | 1     |                                                                                                                         |         |       |                                                                                                                         |           |       |
|                                                                                                                                                                          | • De manier waarop iemand vaardigheden aanleert bijv. voordoen, samen doen, zelf doen.                                               | ### //  | 7     | • De manier waarop iemand vaardigheden aanleert bijv. voordoen, samen doen, zelf doen.                                               | //        | 2     |                                                                                                                         |         |       |                                                                                                                         |           |       |
|                                                                                                                                                                          | Anders namelijk.....                                                                                                                 |         | 0     | Anders namelijk.....                                                                                                                 | ### ### / | 11    |                                                                                                                         |         |       |                                                                                                                         |           |       |

| Deelvraag:<br>5. Wat is er volgens de ouders en de Samen Leren coaches geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap? |       |     |                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----|----------------------|
| Interview vraag.                                                                                                            | Ja    | Nee | Anders namelijk..... |
| 13. Vind je dat met behulp van de Samen Leren informatiemap de doelen worden behaald?                                       | ### / | /   | ///                  |
| Score                                                                                                                       | 6     | 1   | 4                    |
| 14. Vind je dat met behulp van de Samen Leren informatiemap ouders zelfstandig de opvoeding verder kunnen oppakken?         | ///   | /// | ///                  |
| Score                                                                                                                       | 4     | 3   | 4                    |

## Uitwerking praktijkdeelvragen: vragenlijsten studenten – algemene vragen uit vragenlijst voor een beter beeld.

### Analyse methode 11: horizontaal vergelijking.

| Deelvraag: evt. afhankelijk van de informatie van toepassing op deelvraag 1 t/m 6.                   |                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                        |                                                                                        |                                                    |                                                              |                                                                                                                           |                                             |                                                                       |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Interview vraag                                                                                      | Respondent 1                                                                                                            | Respondent 2                                                                                                                                                                           | Respondent 3                                                                           | Respondent 4                                       | Respondent 5                                                 | Respondent 6                                                                                                              | Respondent 7                                | Respondent 8                                                          | Respondent 9                                                                             | Respondent 10                                                                                                                                                                                                                                                            | Respondent 11                                                                                                                                                                                                  | Bevindingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 1. Hoeveel ouders heb je begeleid met de Samen Leren informatie map?                                 | 3                                                                                                                       | 5                                                                                                                                                                                      | 3 (met koppelpartner 5)                                                                | 5 gezinnen                                         | 1                                                            | 5                                                                                                                         | 5                                           | 1                                                                     | 1                                                                                        | 4                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2                                                                                                                                                                                                              | In totaal zijn er 37 ouders begeleid met behulp van de Samen Leren informatiemap.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 2. Wat voor training heb je gehad om de Samen Leren informatie map in te kunnen zetten bij gezinnen? | Algemene training van Bureau Frontlijn, heeft twee weken geduurd. Twee woensdagen daarvan zijn besteed aan Samen Leren. | Samen Leren trainingen aan het begin van mijn stage jaar.                                                                                                                              | Trainingen in eerste twee weken over houding en uitleg oudermap.                       | Motiveren en benaderen en houding (laag-drempelig) | Algemene trainingen over de inzet v/d methodiek Samen Leren. | Algemene trainingen van Bureau Frontlijn, heeft twee weken geduurd en twee woensdagen gewijd aan theorie van Samen Leren. | We hebben twee weken trainings weken gehad. | Geen specifieke training, meer individuele gesprekken met Y., M. etc. | Training gehad van L., G., D. en A. Daarnaast is het behandeld tijdens mijn introductie. | Ik heb de algemene training gevolgd die in de introductie periode aan alle nieuwe studenten is gegeven. Daarnaast heb ik in de week voorafgaand aan de introductie voor alle studenten nog extra instructie en training gehad met betrekking tot de Samen Leren methode. | Ik ben de tweede week van de introductie van start gegaan, waardoor ik de training van Samen Leren gemist heb. Het inzetten van de Samen Leren map heb ik geleerd van collega's en op eigen gevoel/ervaringen. | Negen van de elf respondenten hebben de algemene trainingsweken gevolgd van Bureau Frontlijn waarvan acht van de elf aangeven dat ook Samen Leren is besproken. Verder geven twee van de elf respondenten nog aan dat zij specifiek in zijn gegaan op Samen Leren naast de andere trainingen.<br><br>Twee van de elf respondenten hebben aangegeven geen training gehad te hebben. Waarvan één respondent aangeeft deze gemist te hebben vanwege een latere start. Deze respondent geeft aan de manier waarop hij/zij de Samen Leren informatiemap inzet geleerd te hebben van collega's en werkt op eigen gevoel/ervaringen. De andere respondent geeft aan vooral individuele gesprekken gevoerd te hebben met medewerkers van Bureau Frontlijn. |
| Vragen of opmerkingen?                                                                               | /                                                                                                                       | Ik zie de informatiemap meer als een hulpmiddel voor ons als hulpverleners en als ondersteuning v/d Samen Leren methodiek, dan als een map die de ouders zelfstandig zullen gebruiken. | De oudermap zit goed in elkaar, informatie en tips zijn super. Tools kunnen nog beter. | /                                                  | /                                                            | /                                                                                                                         | /                                           | /                                                                     | /                                                                                        | /                                                                                                                                                                                                                                                                        | /                                                                                                                                                                                                              | /                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

## Uitwerking praktijkdeelvragen: vragenlijsten studenten – verklaring keuze schaalvragen & meerkeuzevragen.

### Analyse methode 11: horizontaal vergelijking.

| Deelvragen:                                                                                                                          |                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                     |                                                                                             |                                                                      |                                                                                                                                                  |                                                                                                                                 |                                                                         |                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Hoe sluit de Samen Leren informatiemap aan op de Samen Leren methode?                                                             |                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                     |                                                                                             |                                                                      |                                                                                                                                                  |                                                                                                                                 |                                                                         |                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?     |                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                     |                                                                                             |                                                                      |                                                                                                                                                  |                                                                                                                                 |                                                                         |                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Deelvraag 1 (kleurencode: ) Deelvraag 6 (kleurencode ) combinatie deelvraag 1 & 6 (kleurencode )                                     |                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                     |                                                                                             |                                                                      |                                                                                                                                                  |                                                                                                                                 |                                                                         |                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Interview vraag                                                                                                                      | Respondent 1                                                                                                                                                  | Respondent 2                                                                                                                                                                                                                                                           | Respondent 3                                        | Respondent 4                                                                                | Respondent 5                                                         | Respondent 6                                                                                                                                     | Respondent 7                                                                                                                    | Respondent 8                                                            | Respondent 9                              | Respondent 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Respondent 11                                                                                                                                                                                                                                                          | Bevindingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 4. Hoe biedt de Samen Leren informatiemap ondersteuning bij het uitvoeren van het drietrapsleermodel: kennen, kunnen en eigen maken? | In de map wordt duidelijk aangegeven waar de ouder ondersteuning in kan krijgen, ook staan er tips en tools in hoe de ouder deze kan uitvoeren (eigen maken). | Kennen, kunnen, eigen maken komt wel terug in de informatiemap maar niet in die bewoordingen. Er staat bijv. waar is taal belangrijk voor? Hier zou je bijv. nog "kennen" bij kunnen zetten zodat het duidelijk is dat deze informatie bij kennen kan worden gebruikt. | Ouders hebben fysieke houvast in het stapje kunnen. | Kennen en kunnen zijn voldoende. Eigen maken wordt lastig door de dubbelzijdige bladzijden. | Vooraf het onderdeel eigen maken mis ik door de geringe voorbeelden. | Het is juist daarop gebaseerd toch? We leren de ouders vaardigheden aan zodat ze dat samen kunnen uitvoeren met ons en uiteindelijk eigen maken. | De oudermap wordt uitgelegd en daarna ga je de werkbladen oefenen samen met de ouder en dan moet de ouder het zelf kunnen doen. | Voldoende als de coach deze stappen bewust (goed) doorloopt met ouders. | Staat heel duidelijk uitgelegd in de map. | De informatiemap geeft veel informatie over verschillend opvoedingsgebieden en geeft ook handvaten voor ouders en coaches m.b.t. de uitvoering. Echter, naar mijn idee wordt niet per fase van de drietrapsleermodel beschreven in deze map wat de ouder kan doen om deze fase te bereiken dit staat duidelijker uitgewerkt in de Samen Leren map voor coaches, waarin de fases bij de doelen staan uitgewerkt. | De informatiemap biedt vooral ondersteuning op het stukje kennen en kunnen. Het is afhankelijk van de cliënt of deze voldoende vaardigheden in huis heeft om het ook daadwerkelijk eigen te maken. De stappen van kennen, eigen maken kan van mij wel overzichtelijke. | <p>Alle elf respondenten vinden dat de Samen Leren informatiemap ondersteuning biedt bij de uitvoering van het drietrapsleermodel (kennen, kunnen, eigen maken). Hierbij worden een aantal positieve punten gegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Duidelijk waar de ouder ondersteuning in kan krijgen.</li> <li>Tips en tools die de ouder kan uitvoeren en helpen bij het eigen maken.</li> <li>Het biedt fysieke houvast op het niveau kunnen.</li> <li>Veel informatie over verschillende opvoedingsgebieden.</li> <li>Duidelijke handvatten voor ouders en coaches.</li> <li>De map biedt vooral ondersteuning bij het stukje kennen en kunnen.</li> </ul> <p>Een voorwaarde is wel dat de coach de stappen bewust (goed) doorloopt met de ouders. Daarnaast zou het afhankelijk zijn van de ouder of deze voldoende vaardigheden in huis heeft om het daadwerkelijk ook eigen te maken.</p> <p>Wel verschillen sommige respondenten van mening over in hoeverre de verschillende niveaus van het drietrapsleermodel terugkomen in de map. Waarbij het niveau eigen maken het meest wordt gemist om de volgende redenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Dubbelzijdige bladzijden</li> <li>Geringe voorbeelden</li> </ul> <p>Verder zou de beschrijving van de niveaus niet duidelijk zijn door de keuze voor een andere bewoording van de niveaus. Ook zou er niet duidelijk worden beschreven wat de ouder kan doen om de niveaus te behalen.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Geen dubbelzijdige bladzijden</li> <li>Meer voorbeelden m.b.t. het eigen maken.</li> <li>Ter verduidelijking de juiste benaming van de niveaus ook in de map verwerken</li> </ul> |

|                                                                                                                               |                                                                                                    |                                                                                                                |                                                  |                                                                   |                                                                   |                                                                                                                                                                                   |                          |                                                                                                                               |                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                               |                                                                                                    |                                                                                                                |                                                  |                                                                   |                                                                   |                                                                                                                                                                                   |                          |                                                                                                                               |                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>Duidelijker beschrijven wat een ouder kan doen om de niveaus te behalen.</li> <li>De stappen, kennen, kunnen en eigen maken mogen overzichtelijker gemaakt worden.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 10. Hoe sluit de informatie en de werkbladen aan bij de beschrijving van de vaardigheden (doelen) uit de Samen Leren methode? | De informatie en de werkbladen zijn gekoppeld aan de vijf vaardigheden van de Samen Leren methode. | Sluit goed aan, want in de doelen wordt ook naar de informatiemap verwezen bijv. naar structuurschema.         | Werkbladen zijn goed gericht op de vaardigheden. | Doelen zorgen voor de vaardigheden wat overgaat in de werkbladen. | Soms mis ik wat voorbeelden.                                      | /                                                                                                                                                                                 | /                        | Goed maar doordat de methode is gewijzigd lopen niet alle thema's meer synchroon.                                             | Het sluit voldoende aan, alleen meer verwijzen naar de werkbladen zou prettig kunnen zijn. | Informatie die gegeven wordt sluit vooral goed aan bij de doelen m.b.t. de fase kennen. Voor de andere fases is er soms wat meer eigen inspiratie nodig of meer informatie vanuit andere bronnen.                                                                           | /                                                                                                                            | <p>Drie van de elf respondenten heeft geen toelichting gegeven op deze vraag.</p> <p>Alle elf de respondenten vinden dat de informatie en de werkbladen goed aansluiten op de beschrijving van de vaardigheden (doelen) uit de Samen Leren methode. Hierbij worden een aantal positieve punten gegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De informatie en de werkbladen zijn gekoppeld aan de vijf vaardigheden van de Samen Leren methode.</li> <li>De doelen in de methode verwijzen ook naar de map bijv. het structuurschema.</li> <li>Werkbladen zijn goed gericht op de vaardigheden.</li> <li>Er zit een lijn in: vanuit doelen, vaardigheden en die gaan weer over in werkbladen.</li> </ul> <p>Wel geven de respondenten ook een aantal verbeterpunten aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Meer voorbeelden.</li> <li>Thema's lopen niet geheel meer synchroon met de vernieuwde methode.</li> <li>Meer verwijzen naar werkbladen.</li> <li>Meer informatie dat aansluit op de niveaus: kunnen en eigen maken.</li> </ul>                                                                                   |
| 13. Vind je dat met behulp van de Samen Leren informatiemap de doelen worden behaald?                                         | De tips en de werkbladen sluiten goed aan bij de doelen van Samen Leren.                           | Ja, maar door de wijze waarop de hulpverlener de map inzetten en niet door wat de ouders zelf met de map doen. | Bij mijn gezinnen nog niet.                      | Ik zit nog in de afstemming s-fase.                               | De doelen zijn voldoende gedekt! Soms moet je zelf creatief zijn. | Ik weet het nog niet. We zijn bezig met de doelen door de informatiemap in te zetten maar heb nog geen resultaten, daarvoor heb ik nu te korte trajecten (zijn pas net begonnen). | Dat weet ik nu nog niet. | Uiteindelijk denk ik van wel maar dat is bij mij nog niet het geval. De map is denk ik een hulpmiddel maar geen doel op zich. | Ja, want door de tips en vaardigheden zijn de doelen van moeder behaald.                   | Ouders die open staan voor coaching en die zelf bereid zijn actief aan de slag te gaan, bereiken hun doelen aan de hand van de methode. Ouders merken door deze werkwijze dat zij zelf heel veel in hun mars hebben en dat wij enkel een steuntje in de rug hoeven te zijn. | Ja mijn doelen zijn behaald door de Samen Leren map toe te passen maar het is alsnog een hulpmiddel om de doelen te behalen. | <p>Vijf van de elf respondenten konden nog geen toelichting geven op deze vraag omdat zij nog niet ver genoeg waren in het traject om hier iets over te kunnen zeggen.</p> <p>De overige zes respondenten verschillen op dit gebied van mening. Waarbij de meerderheid, vijf respondenten denkt dat de Samen Leren informatie map helpt bij het behalen van de doelen. Eén van deze vijf respondenten geeft ook aan dat zij de doelen heeft behaald. De andere vier respondenten geven dat het behalen van de doelen lukt om de volgende redenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De tips en werkbladen goed aansluiten bij de doelen.</li> <li>De doelen voldoende zijn gedekt.</li> <li>Doelen ook zijn behaald door de tips en vaardigheden.</li> </ul> <p>Een voorwaarde is wel dat ouders open staan voor coaching en bereid zijn actief aan de slag te gaan.</p> <p>Eén van de overige respondenten geeft aan dat het behalen van de doelen afhankelijk is van de wijze waarop hulpverleners de map inzetten en niet door wat ouders zelf doen met de map. De laatste respondent geeft aan dat zij denkt dat map meer</p> |

|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | <p>een hulpmiddel is en niet een doel op zich. Hier sluit vervolgens ook een andere respondent op aan.</p> <p>Er worden verder geen concrete verbeteringen of veranderingen aangegeven door de respondenten.</p> |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Deelvraag:**

2. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op vormgeving en inhoud?
6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?

Deelvraag 2 (kleurencode:  ) Deelvraag 6 (kleurencode  ) combinatie deelvraag 2 & 6 (kleurencode  )

| Interview vraag                                                                    | Respondent 1                                                                                                                                                                                     | Respondent 2                                                                                                                                                                                                 | Respondent 3                                                                                                                                  | Respondent 4                                                                                                           | Respondent 5                                                                                    | Respondent 6                                                                                                               | Respondent 7                                                                                                                                                                            | Respondent 8                                                                                                                                                                | Respondent 9                                            | Respondent 10                                                                                                                                                                                                                              | Respondent 11                                                                                                                                                                           | Bevindingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 7. Wat vind je van hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet?                    | Het ziet er goed en duidelijk uit. Er zouden misschien wel meer werkbladen in mogen komen.                                                                                                       | De informatiemap ziet er kleurrijk uit.                                                                                                                                                                      | De pagina nummers kloppen niet, activiteiten zijn dubbelzijdig en dat is niet handig. De kleurtjes per onderwerp zijn wel heel erg duidelijk. | Mooie, overzichtelijke lay-out. Pagina nummers kloppen niet helemaal volgens mij.                                      | Het ziet er mooi verzorgd uit.                                                                  | Het is handig dat de thema's onderverdeeld worden a.d.h.v. de verschillende kleurtjes.                                     | De map ziet er netjes en verzorgd uit.                                                                                                                                                  | Leuke kleuren, veel plaatjes. Wel jammer dat het ingebonden is en je per keer werkbladen moet kopiëren.                                                                     | Prima uitstraling.                                      | Kleurrijk en uitnodigend om mee te werken.                                                                                                                                                                                                 | Leuk en aantrekkelijk voor kinderen. Duidelijk verdeeld in onderdelen.                                                                                                                  | <p>Alle elf respondenten zijn tevreden met hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet. Waarbij vooral naar voren komt dat de map er duidelijk, verzorgd en kleurrijk uit ziet. Daarnaast worden er ook nog een aantal andere positieve punten gegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Overzichtelijk</li> <li>• Mooi</li> <li>• Goed</li> <li>• Aantrekkelijk</li> <li>• Handig dat de thema's verdeeld zijn a.d.h.v. de kleuren.</li> <li>• Veel plaatjes.</li> <li>• Uitnodigend om mee te werken.</li> <li>• Duidelijke verdeling.</li> </ul> <p>Ook geven de respondenten een aantal verbeteringen/veranderingen aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Meer werkbladen.</li> <li>• Paginanummers kloppen niet.</li> <li>• Dubbelzijdig geprint is niet handig.</li> <li>• Dat het ingebonden is.</li> </ul> |
| 8. Wat vind je van de informatie en de werkbladen in de Samen Leren informatiemap? | Informatie is duidelijk beschreven. Handige tips voor ouders. Werkbladen zijn goed gekoppeld aan de bijbehorende vaardigheden. Zou misschien wel handig zijn als er meer werkbladen zouden zijn. | Informatie is in makkelijk taalgebruik geschreven, dat sluit goed aan bij de ouders. Werkbladen kunnen wat worden uitgebreid, nu weinig per thema vind ik. Daarnaast vind ik de beloningen bij de belonings- | Informatie is super! Lijst met tv programma's ook. App's zijn bijna allemaal betaald, veel cliënten hebben hier geen geld voor.               | Informatie is duidelijk en laagdrempelig. Werkbladen hebben veel beloningssystemen en dagschema's niet overzichtelijk. | Voor ouders die weinig basis kennis hebben, staat er over elk onderwerp een korte basis uitleg. | Informatie is goed te begrijpen voor ouders, fijne tips en goede theorie. De werkbladen zijn niet bij elk kind toepasbaar. | De informatie wordt goed uitgelegd. Er wordt ook veel informatie gegeven. Persoonlijk vind ik dat er te weinig werkbladen in de oudermap zitten. Ook zijn de werkbladen niet bruikbaar. | De tekst is kort en bondig beschreven, past goed bij niveau v/d ouders. Werkbladen kloppen niet altijd bij niveau of thema bijv. beloningsdobbelsheet en dagritme kaartjes. | Qua informatie mag het wat minder, met name de theorie. | De informatie in de map is wat mij betreft vrij compleet, maar mist soms concrete handvaten. De achtergrond informatie is erg bruikbaar, maar hoe je precies aan de slag gaat met een bepaald onderdeel is soms erg vrij interpreteerbaar. | De informatie is erg nuttig, handig en in een laagdrempelige taal geschreven. De werkbladen sluiten aan tot aan een bepaalde leeftijd/groep maar niet oudere kinderen. Hier kan nog een | <p>Alle elf de respondenten zijn tevreden met de informatie uit de Samen Leren informatiemap. Waarvan negen respondenten over het algemeen vinden dat de informatie (theorie) duidelijk, makkelijk en laagdrempelig is. Hierbij worden een aantal positieve punten gegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Nuttig</li> <li>• Handig</li> <li>• Het is vrij compleet</li> <li>• Over elk onderwerp een korte basis uitleg</li> <li>• Fijne tips</li> <li>• Goede en bruikbare theorie</li> <li>• Theorie is ook goed beschreven</li> </ul> <p>Wel is terug te zien dat de respondenten op dit gebied hierin verschillen. De één vindt de informatie kort, bondig, goed beschreven en vindt veel informatie fijn. De ander vindt de informatie teveel en geeft ook aan dat het minder mag.</p>                                 |

|                                                                                                                                                         |                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                  |                                                                                                      |                                                                               |                                                                                                                                                                          |                                           |                                                                                                               |                                                           |                                                                                                                                                                             |                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                         |                                                   | dobbelsteen<br>niet<br>allemaal<br>goed/<br>passende<br>beloningen<br>bijv. later<br>slapen                                                                                                                                                                                                           |                  |                                                                                                      |                                                                               |                                                                                                                                                                          | voor oudere<br>kinderen                   |                                                                                                               |                                                           | Werkbladen<br>die in de map<br>staan zijn<br>prima en goed<br>bruikbaar.<br>Soms wel<br>jammer dat<br>deze<br>werkbladen<br>voor een<br>beperkte<br>leeftijdsgroep<br>zijn. | apart<br>bestand van<br>worden<br>gemaakt | <p>Verder vindt de één het bijv. compleet en de ander geeft aan concrete handvatten te missen. Volgens de respondent is per onderdeel vrij te interpreteren hoe je aan de slag moet gaan met een onderdeel.</p> <p>Op het gebied van de werkbladen zijn er tien van de elf respondenten over het algemeen tevreden. Eén respondent heeft aangegeven de werkbladen slecht te vinden. Daarnaast verschillen de respondenten wel van mening waarbij één overeenkomst vooral naar voren komt: er moeten meer werkbladen komen. Verder hebben de respondenten de volgende punten aangegeven die verbeterd zouden kunnen worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sommige zijn niet passend/goed zoals belonings-dobbelsteen</li> <li>App's moeten betaald worden.</li> <li>Niet alle werkbladen zijn toepasbaar op kinderen (voornamelijk oudere kinderen), hier zou evt. een apart document voor moeten worden gemaakt.</li> <li>Werkbladen kloppen ook niet altijd bij niveau of thema bijv. belonings-dobbelsteen of dagritme kaartjes</li> </ul> <p>Verder wordt er ook gezegd dat de werkbladen bruikbaar zijn en dat de tv lijst fijn is.</p>                                                                                                                           |
| 9. Kruis aan of onderstreep onderstaande thema's die <u>wel</u> van toepassing zijn op de informatie en de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap. | De informatie is in makkelijke taal geformuleerd. | Sommige pagina's van de informatie map vind ik erg druk, hierdoor wordt het minder overzichtelijk. Er kan duidelijker worden uitgelegd hoe werkbladen ingezet moeten worden. Ook zou het helpen als erbij gezet zou worden voor welke leeftijden (kinderen) de werkbladen ingezet kunnen worden bijv. | Tips zijn super! | Informatie is duidelijk maar veel app's zijn betaald. Werkbladen soms moeilijk (dobbel je beloning). | Voor ouders die de Nederlands e taal niet/nauwelijks beheersen is het lastig. | Niet altijd even makkelijke onderwerpen bijv. structuur geven. Veel ouders vinden dit moeilijk om te begrijpen. Dus de "makkelijkheidsgraad" hangt van het onderwerp af. | Er moeten meer werkbladen in de oudermap. | De websites moeten regelmatig gecontroleerd worden en of de tijden kloppen van leerzame televisie-programmas. | Misschien een duidelijkere verwijzing naar de werkbladen. | /                                                                                                                                                                           | /                                         | <p>Drie van de elf respondenten heeft geen toelichting gegeven op deze vraag.</p> <p>Twee van de elf respondenten geven aan dat de informatie duidelijk is. Waarvan één aangeeft dat het in makkelijke taal is geformuleerd. Dit verschilt weer met een andere respondent die juist aangeeft dat de map lastig kan zijn voor ouders die niet/nauwelijks de Nederlandse taal beheersen.</p> <p>Verder geeft één van de respondenten aan de informatiemap te druk te vinden en hierdoor zou de map minder overzichtelijk worden. Daarnaast geeft een andere respondent aan dat moeilijkheid 's graad af hangt van het onderwerp. Waarbij het thema structuur als voorbeeld gegeven wordt.</p> <p>De respondenten verschillen van mening naar aanleiding van de thema's die zij aangekruist hebben die betrekking hadden op de informatie en de werkbladen waarbij zij de volgende verbeteringen/veranderingen hebben aangegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Voor ouders die de Nederlandse taal niet/nauwelijks beheersen kan het lastig zijn.</li> <li>Map is de te druk waardoor deze minder overzichtelijk wordt.</li> <li>Sommige onderwerpen zijn lastig voor ouders.</li> <li>Meer werkbladen.</li> <li>Duidelijkere verwijzing naar de werkbladen.</li> </ul> |

|  |  |                                                                                       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|--|--|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | 4G schema situatie-kaartjes, probleem-oplossingen voor jonge kinderen niet bruikbaar. |  |  |  |  |  |  |  |  |  | <ul style="list-style-type: none"> <li>Duidelijkere uitleg over hoe de werkbladen ingezet kunnen worden.</li> <li>Leeftijden van kinderen moeten op de werkbladen bijv. 4G schema, situatiekaartjes en probleem oplossingen zijn niet voor jonge kinderen bruikbaar.</li> <li>Werkbladen zijn soms moeilijk bijv. dubbel je beloning.</li> <li>Sommige app's zijn betaald.</li> <li>Websites en televisie programma's moeten vaker gecontroleerd worden.</li> </ul> |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|--|--|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Deelvraag:**

3. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie?

6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?

Deelvraag 3 (kleurencode:  ) Deelvraag 6 (kleurencode  ) combinatie deelvraag 3 & 6 (kleurencode  )

| Interview vraag                                                                                       | Respondent 1                                                                           | Respondent 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Respondent 3                                              | Respondent 4                                                           | Respondent 5                                                     | Respondent 6                                                                                                                                               | Respondent 7                                                                              | Respondent 8                                                           | Respondent 9                                                                                                               | Respondent 10                                                                                                                                                                          | Respondent 11                                                                                                                                                                                                        | Bevindingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 11. Hoe sluit de Samen Leren informatiemap (informatie en werkbladen) aan bij de ouders en hun gezin? | In de oudermap staan veel voorkomende vaardigheden waar ouders vaak vragen bij hebben. | Zie de toelichting bij vraag 9. Sommige pagina's van de informatie map vind ik erg druk, hierdoor wordt het minder overzichtelijk. Er kan duidelijker worden uitgelegd hoe werkbladen ingezet moeten worden. Ook zou het helpen als erbij gezet zou worden voor welke leeftijden (kinderen) de werkbladen ingezet kunnen worden bijv. 4G schema, situatie-kaartjes. | Verschilt per gezin, bij veel thema's sluit het goed aan. | Ouders zijn enthousiast alleen vinden zij de werkbladen soms moeilijk. | Als de ouders de Nederlands e taal beheersen sluit het goed aan. | Per kind afhankelijk. Soms zijn de kinderen te jong/oud, LVB waardoor werkbladen niet altijd even toepasselijk zijn. De informatie is altijd toepasselijk. | Sommige bladen zijn te makkelijk voor oudere kinderen en kunnen dus niet worden gebruikt. | Zowel qua niveau als qua interesse v/d kinderen (leuke kleurtjes etc.) | Veel informatie en tips waren prettig voor mevrouw. Misschien is het niveau van Nederlands soms wat te hoog voor cliënten. | Makkelijk in gebruik en duidelijk voor ouders. Soms omvat de Samen Leren map niet alle informatie die ouders nodig hebben, deze informatie moet dan gezocht worden via andere bronnen. | Ik denk dat de informatiemap aansluit bij de ouders maar dat er nog wel extra toegevoegd kan worden door bijvoorbeeld informatie te geven over opvoedingsstijlen en over de ontwikkeling van kinderen (levensfasen). | <p>Alle elf respondenten zijn tevreden met hoe de Samen Leren informatiemap (informatie en werkbladen) aansluit bij de ouders en hun gezin. Waarbij de respondenten aangeven dat de ouders enthousiast zijn, het aansluit bij de vraag, het makkelijk is in gebruik en dat de map duidelijk zou zijn. Hierin is wel een verschil te zien tussen de respondenten. Waarbij de één aangeeft dat het goed aansluit m.b.t. niveau en interesses, geeft de ander aan de werkbladen moeilijk te vinden.</p> <p>Het zou volgens drie respondenten dan ook verschillen per gezin en per kind m.b.t. leeftijd, situatie maar ook het taalniveau van het gezin. Het taalniveau is voor één respondent dan ook een voorwaarde m.b.t. aansluiting. Dit alles zorgt ervoor dat werkbladen soms niet goed aansluiten.</p> <p>De informatie zou wel voldoende zijn. Dit wordt ook door één van de respondenten bevestigd, deze geeft aan dat de tips en informatie prettig zijn geweest voor de ouder. Verder geeft één respondent aan dat er wel extra informatie toegevoegd zou kunnen worden over opvoedingsstijlen en de ontwikkelingsfasen van kinderen (levensfasen).</p> <p>De respondenten hebben ook in hun antwoord verschillende verbeteringen/ veranderingen aangegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De map niet altijd alle informatie die een gezin nodig heeft, deze informatie moet dan gezocht worden met andere bronnen.</li> <li>Er moet gelet worden op het taalniveau, dit is soms iets te hoog voor ouders.</li> </ul> |

|                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                     |                                                                     |                                   |                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                             |                                                                                                                                                                                                   |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                | probleem-oplossingen voor jonge kinderen niet bruikbaar.                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                     |                                                                     |                                   |                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                             |                                                                                                                                                                                                   |   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Er moet duidelijker uitgelegd worden hoe de werkbladen ingezet moeten worden.</li> <li>• Leeftijden van de kinderen moet op werkbladen.</li> <li>• De map minder druk maken zodat het overzichtelijker wordt.</li> <li>• Werkbladen moeten worden aangepast op leeftijd en situatie.</li> <li>• Extra informatie toevoegen over opvoedstijlen en de ontwikkelingsfasen van kinderen.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 12. Kruis aan of onderstreep onderstaande thema's die <u>wel</u> van toepassing zijn op het gebied van aansluiting bij de ouder en het gezin. | Er wordt duidelijk kennis gegeven over de vaardigheden n. Samen Leren is voor kinderen uit groep 1 t/m 4. Misschien dat het goed zou zijn als er meer variaties zouden komen in de werkbladen m.b.t. leeftijd van de kinderen. | Overtuigend en er cultuur kan nog duidelijker naar voren komen. Vooral cultuur speelt vaak een grote rol bij de doelgroep. Er kan meer worden ingegaan op de interesses van het kind en hoe ouders hierbij kunnen aansluiten. Daarnaast kan er met de informatie en werkbladen meer worden aangesloten bij de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind. | Sluit erg goed aan bij de kinderen. | Er wordt weinig rekening gehouden met de cultuur of normen/waarden. | Weinig diversiteit voor culturen. | Informatiem ap is best vrij van waarden en wordt niet gekoppeld aan bepaalde overtuigingen n/ cultuur/ normen en waarden. Interesses van kinderen is per kind afhankelijk. | De werkbladen zijn voor kinderen uit goed 1 t/m 4 maar wij hebben ook kinderen die ouder zijn. De werkbladen zijn voor ons soms niet bruikbaar. | Bij de map denk ik niet meteen aan de normen en waarden van ouders en of die daar bij aansluiten, vandaar mijn keuze voor de "manier van leren van de ouder". Ik denk dat de map aansluit op de manier van ouders doordat het op een simpele manier is omschreven. Ook kunnen ze de map gebruiken als naslagwerk. Dit ligt echter aan de taligheid en motivatie van de ouder(s). Daarnaast vind ik de map ook aansluiten bij de leeftijd en het ontwikkeling s- | Sluit bij allebei goed aan. | Bij ouders/ gezinnen denk ik dat het sterk afhankelijk is van het specifieke gezin. Naar mijn idee sluit de methode bij iedereen aan, mits je als hulpverlener jouw aanpak aanpast aan de cliënt. | / | <p>Eén respondent van de elf heeft geen toelichting gegeven op deze vraag.</p> <p>De respondenten verschillen van mening naar aanleiding van de thema's die zij aangekruist hebben die betrekking hadden op de aansluiting van de map bij ouders en het gezin waarbij vooral twee grote punten naar voren zijn gekomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Aansluiting van de werkbladen.</li> <li>• Cultuur.</li> </ul> <p>De werkbladen moeten beter aansluiten bij de verschillende leeftijden. Ook omdat zij steeds meer te maken krijgen met kinderen die niet binnen de doelgroep van Samen Leren valt (groep 1 t/m 4).</p> <p>Dit verschilt vervolgens met de mening van andere respondenten die aangeven dat het aansluit bij zowel de ouder als de kinderen. Waarbij zij aangegeven dat het aansluit bij het ontwikkelingsniveau en de manier van leren. De interesses zouden wel per kind afhankelijk zijn. Daarnaast zou de motivatie van ouders en de taligheid ook betrekking hebben op de aansluiting.</p> <p>Volgens één van de respondenten is de map vrij van waarden en wordt er niet gekoppeld aan bepaalde overtuigingen, cultuur en normen en waarden. Terwijl volgens een andere respondent cultuur vaak wel een grote rol speelt binnen de doelgroep. Volgens deze respondent zouden overtuigingen en cultuur ook niet terug komen in de map. Twee van de andere respondenten sluiten hierbij aan. Waarbij de één aangeeft dat er weinig rekening wordt gehouden met de cultuur of normen en waarden en de ander aangeeft dat er weinig diversiteit is voor culturen.</p> <p>Dit verschilt vervolgens weer met twee andere respondenten. Waarvan er één aangeeft dat hij/zij niet meteen denkt bij de map aan normen en waarden die aansluiten bij de ouder en de ander aangeeft dat Samen Leren voor iedereen is maar het afhangt van de professionele aanpak</p> |

|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                    |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|--|--|--|--|--|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  |  |  |  | niveau van de kinderen omdat er een duidelijke lijn zit in de verdeling hiervan. Echter zijn er de laatste tijd steeds meer gezinnen waarvan de kinderen buiten de leeftijds-categorie vallen (ouder of jonger dan groep 1 t/m 4). |  |  |  | van de professional en dat het per gezin verschilt.<br><br>Verder hebben de respondenten de volgende verbeteringen/veranderingen aangegeven: <ul style="list-style-type: none"> <li>Overtuigingen, cultuur normen en waarden mogen meer naar voren komen.</li> <li>Weinig diversiteit voor culturen.</li> <li>Meer ingaan op de interesses van de kinderen door te beschrijven hoe ouders hierop zelf kunnen inspelen.</li> </ul> |
|--|--|--|--|--|--|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Deelvraag:**

**4. Hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk?**

**6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?**

**Deelvraag 4 (kleurencode: ) Deelvraag 6 (kleurencode ) combinatie deelvraag 4 & 6 (kleurencode )**

| Interview vraag                                                                                                                     | Respondent 1                                                                     | Respondent 2                                                                                                                                                                                                                                                   | Respondent 3                                                                                                                                | Respondent 4                                                                          | Respondent 5                                                                                                                                                                           | Respondent 6                                                                                                    | Respondent 7                                                          | Respondent 8                                                                                       | Respondent 9         | Respondent 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Respondent 11                                                                                                                                                                                                                          | Bevindingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3. Hoe heb je de Samen Leren informatiemap ingezet bij gezinnen om te werken aan de doelen die gesteld zijn in het plan van aanpak? | N.v.t. omdat ik in de fase ben om het plan van aanpak met de ouder te bespreken. | Ik heb de Samen Leren informatiemap als hulpmiddel gebruikt om aan doelen in het PvA te werken. Door eerst te kijken aan welke doelen ik wilde gaan werken en daarna in de informatiemap te kijken wat er over dat thema beschreven staat en welke werkbladen/ | Bij huisbezoek 4 gebruik ik vooral de oudermap. Bij sommige gezinnen voer ik activiteiten uit, uit de map. Bij sommige sluiten ze niet aan. | Door de oudermap kan je per doel bespreken met de ouders of ze hieraan willen werken. | Bij het gezin speelde ook veel andere zaken. Verder heb ik de map als "basis" gebruikt maar ben ik vooral op zoek gegaan naar informatie en activiteiten die aansluiten bij het gezin. | Ik ben nog niet lang bezig met het introduceren van de map maar tot nu toe heb ik elke keer wel de map ingezet. | Ik heb nog geen plan van aanpak dus ik kan dit nog niet beantwoorden. | Kan beter kwamen dingen tussendoor waardoor de map wat op de achtergrond kwam. Nu verder oppakken. | Soms wel, soms niet. | Het voorbereiden voor elk huisbezoek heb ik gedaan aan de hand van de Samen Leren informatiemap. Bij sommige ouders heb ik de map tijdens het huisbezoek erbij gepakt, omdat zij dit prettig leken te vinden. Andere leken het prettiger te vinden om wel de informatie uit de map te bespreken maar dit niet | Ik heb gebruik gemaakt van de informatiemap om te werken aan doelen maar ik heb niet de map gebruikt om doelen op te stellen. Ik heb maar één of twee keer aan een rekenopdracht gewerkt vanuit de map, de rest heb ik zelf opgezocht. | <p>Twee van de elf respondenten konden hier niet op antwoorden. De één gaf aan dat hij/zij het plan van aanpak nog moest bespreken en de ander had nog geen plan van aanpak.</p> <p>Eén van de andere respondenten geeft aan dat hij/zij ook nog niet lang bezig is met het introduceren van de map maar wel elk huisbezoek de map heeft gebruikt.</p> <p>Negen van de elf respondenten zijn tevreden over de wijze waarop zij de Samen Leren informatiemap hebben ingezet om te werken aan de doelen die gesteld zijn in het PvA.</p> <p>Wel is er een verschil te zien bij de negen respondenten in de mate waarin de map wordt gebruikt bij gezinnen om aan de doelen in het PvA te werken. Daarnaast wordt de map zowel op dezelfde wijze ingezet als op een eigen wijze met verschillende redenen.</p> <p>De map wordt door twee respondenten gebruikt als hulpmiddel ter voorbereiding op een huisbezoek maar de map wordt ook gebruikt tijdens het huisbezoek door één respondent. Dit</p> |

|                                                                                                                                       |                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                       |                                                                                                      |                                                                   |                                                                                                                                      |        |                                                                                                    |                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                       |                                                                                                                    | materialen er ingezet kunnen worden om aan de doelen te werken.                                                                                                                                           |                                                                                       |                                                                                                      |                                                                   |                                                                                                                                      |        |                                                                                                    | samen te bekijken.                                                          |                                                                                                                                                                                                                                              | <p>hangt wel af van wat gezin zelf fijn vindt. De respondent geeft ook aan zij bij het ene gezin de map er wel bij pakt en bij de ander gewoon mondeling de informatie uit de map vertelt.</p> <p>Eén van de andere respondenten geeft aan de map te gebruiken bij het werken aan de doelen maar deze zet de map niet in om doelen te stellen.</p> <p>Daarnaast wordt de map door één respondent gebruikt als basis maar hij/zij is ook zelf op zoek gegaan naar informatie en activiteiten die aansluiten bij het gezin. Hier sluit een andere respondent op aan. Deze geeft aan dat zij twee keer de map heeft gebruikt voor een rekenopdracht en dat zij verder zelf activiteiten heeft opgezocht. Eén van de andere respondenten geeft ook aan dat sommige activiteiten niet aansluiten en hierdoor soms geen activiteiten uitvoert met het gezin. Soms voert deze respondent wel activiteiten uit. Eén van de andere respondenten sluit hierop aan. Deze geeft aan de map soms wel en soms niet te gebruiken maar geeft hier geen reden voor.</p> <p>Verder speelde er bij twee respondenten ook andere problematiek. Waarbij één van de respondenten aangeeft dat de map wat op de achtergrond is geraakt hierdoor.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Door andere problematiek de map meer op de achtergrond.</li> <li>• Bij sommige gezinnen geen aansluiting.</li> <li>• Zelf op zoek naar informatie en activiteiten die aansluiten.</li> </ul> |
| 5. Hoe maken ouders zelf gebruik van de Samen Leren informatiemap om te werken aan de doelen die gesteld zijn in het plan van aanpak? | <p>N.v.t. zie vraag 3.</p> <p>N.v.t. omdat ik in de fase ben om het plan van aanpak met de ouder te bespreken.</p> | Ik heb in mijn stage nog maar 1 keer gezien dat een ouder een belonings-schema uit de informatiemap heeft gebruikt. Verder zie ik dat ouders de map zelf niet bekijken en dat hij in de "kast" verdwijnt. | Verschilt per ouder. Ik denk dat veel ouders de map niet gebruiken om zelf te werken. | Ik heb nog geen gezinnen waar ik aan de doelen aan het werken ben (zit nog in de afstemming s-fase). | De ouder wist waar de map lag maar pakte de map er zelf niet bij. | Door de activiteiten in de informatie-map proberen de ouders een doel te halen. activiteiten worden gekoppeld aan vorm van het doel. | N.v.t. | Beginfase in mijn geval voldoende, moeder heeft de map doorgelezen en zelf onderwerpen aangekaart. | Onze cliënt deed dit niet. Wij gaven haar de informatie en het stappenplan. | Ouders verwachten van ons vaak dat we in gesprek afspreken wat de bedoeling is en wat ze aan hun hulpvraag kunnen doen. Soms wordt de map erbij gepakt om ideeën op te doen maar vaak op initiatief van ons, niet op dat van de ouders zelf. | <p>Voldoende als het samen gaat met de coach, maar niet zelfstandig.</p> <p>Drie van de elf respondenten konden hier niet op antwoorden. Eén van deze drie respondent geeft aan dat zij nog in de fase zit waarin zij het plan van aanpak moet bespreken. De tweede respondent van de drie geeft aan nog geen gezinnen te hebben waar al aan de doelen gewerkt kan worden. De respondent geeft aan nog in de afstemmingsfase te zitten. De derde respondent geeft aan dat deze vraag niet van toepassing is.</p> <p>Het gebruik van de Samen Leren informatiemap door ouders om te werken aan de doelen die gesteld zijn in het PvA wordt door een meerderheid van de respondenten als slecht beoordeeld.</p> <p>Hiervan geven drie respondenten aan dat de map niet zelfstandig gebruikt wordt door ouders om te werken aan de doelen in het PvA. Hierbij wordt aangegeven dat één van de ouders één</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|                                                                                                          |                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                               |                                            |                                  |                                                                                            |                                                                                                  |                                                  |                                                                                                 |                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                          |                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                               |                                            |                                  |                                                                                            |                                                                                                  |                                                  |                                                                                                 |                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>keer zelf een beloningsschema zou hebben gebruikt maar dat de map voor de rest in de “kast” blijft liggen. Daarnaast zou het per ouder wel verschillen.</p> <p>Volgens één van de respondenten zouden ouders verwachten dat zij aangeven wat de bedoeling is en wat zij aan hun hulpvraag kunnen doen. Het initiatief moet van hen komen niet van de ouders.</p> <p>Eén van de respondenten geeft aan dat de ouder wel zelfstandig de map heeft doorgenomen en onderwerpen heeft aangekaart. Verder zouden de ouders volgens één van de andere respondent activiteiten uitvoeren waardoor ze werken aan hun doelen.</p> <p>Eén van de respondenten geeft nog aan dat het ouders wel lukt samen met de coach maar niet zelfstandig.</p> <p>Er worden verder geen concrete verbeteringen of veranderingen aangegeven door de respondenten.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 6. Hoe maken ouders zelf gebruik van de Samen Leren informatiemap buiten de begeleiding van Samen Leren? | Na het introduceren van de oudermap heb ik gemerkt dat ouders zelf er niet meer in hebben gekeken. | Zie toelichting bij vraag 5.<br><br>Ik heb in mijn stage nog maar 1 keer gezien dat een ouder een belonings-schema uit de informatiemap heeft gebruikt. Verder zie ik dat ouders de map zelf niet bekijken en dat hij in de “kast” verdwijnt. | Voor de beloningsschema's worden gebruikt. | Sommige ouders wel, andere niet. | De ouder heeft in het begin v/d de begeleiding de map grotendeels zelfstandig doorgelezen. | Tot nu toe heb ik geen ouders gehad die zelf, zonder begeleiding nog in het boek hebben gelezen. | Ouders kijken te weinig tot niet in de oudermap. | Mijn moeder/ouder is de map kwijt geraakt in de periode dat er andere dingen tussendoor kwamen. | Mevrouw heeft alles doorgelezen en handige tips gebruikt. | De ouders die ik tot nu toe begeleid heb aan de hand van de Samen Leren map lijken er behoefte aan te hebben om met ons te bespreken wat er precies gaat gebeuren. Het lijkt erop dat zij een steuntje in de rug nodig hebben van ons. Ik heb tot nu toe nog niet echt van ouders gehoord dat ze op eigen initiatief de Samen Leren informatiemap erbij pakken. | Ik denk dat dit nog veel blijft liggen bij ouders. Ze zullen dit niet snel uit zichzelf oppakken omdat ze de taal niet goed vaardig zijn bijvoorbeeld. Ik heb er soms wel eens opdrachten aan verbonden voor de week erna. Daarna besprak ik met moeder hoe ze deze opdracht heeft uitgevoerd. | <p>Eén respondent van de elf heeft geen antwoord gegeven op deze vraag maar wel een toelichting geschreven.</p> <p>Het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door ouders buiten de Samen Leren begeleiding wordt door de overige respondenten verschillend beoordeeld waarbij de meerderheid het als slecht beoordeelt.</p> <p>Hiervan geven acht van de elf respondenten aan dat de ouder weinig tot niet, zelf gebruik maken van de Samen Leren informatiemap buiten de Samen Leren begeleiding. Waarvan één van de respondenten aangeeft dat er soms wel gebruik van wordt gemaakt. Volgens één van de respondenten zal de ouder niet snel uit zichzelf het verder oppakken bijv. vanwege de taal. De map zou bij één van de ouders ook kwijt zijn volgens één van de respondenten. Verder zouden de ouders volgens één van de respondenten van ons willen horen wat er precies gaat gebeuren.</p> <p>Twee van de respondenten geven aan dat de ouders wel zelfstandig gebruik hebben gemaakt van de map. Dit hebben zij gedaan door hem door te lezen. Daarnaast heeft hiervan één ouder tips uit de map gehaald en gebruikt. Eén andere respondent voegt nog toe dat zij opdrachten heeft gegeven aan de ouder en vervolgens nabesproken heeft hoe de opdracht is gegaan.</p> |

|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | <p>Verder wordt er aangegeven dat als er gebruik van wordt gemaakt dat dit dan voornamelijk de beloningsschema's zijn.</p> <p>Er worden verder geen concrete verbeteringen of veranderingen aangegeven door de respondenten.</p> |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Deelvraag:**

**5. Wat is er volgens de ouders en de Samen Leren coaches geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap?**

**6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?**

**Deelvraag 5 (kleurencode: ) Deelvraag 6 (kleurencode: ) combinatie deelvraag 5 & 6 (kleurencode: )**

| Interview vraag                                                                             | Respondent 1                                                             | Respondent 2                                                                                                   | Respondent 3                                                | Respondent 4                                             | Respondent 5                                                      | Respondent 6                                                                                                                                                                       | Respondent 7                                        | Respondent 8                                                                                                                  | Respondent 9                                                             | Respondent 10                                                                                                                                                                                                                                                            | Respondent 11                                                                                                                | Bevindingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 13. Vind je dat met behulp van de Samen Leren informatiemap de doelen worden behaald?       | De tips en de werkbladen sluiten goed aan bij de doelen van Samen Leren. | Ja, maar door de wijze waarop de hulpverlener de map inzetten en niet door wat de ouders zelf met de map doen. | Bij mijn gezinnen nog niet.                                 | Ik zit nog in de afstemming fase.                        | De doelen zijn voldoende gedekt! Soms moet je zelf creatief zijn. | Ik weet het nog niet. We zijn bezig met de doelen door de informatiemap in te zetten maar heb nog geen resultaten. Door voor heb ik nu te korte trajecten (zijn pas net begonnen). | Dat weet ik nu nog niet.                            | Uiteindelijk denk ik van wel maar dat is bij mij nog niet het geval. De map is denk ik een hulpmiddel maar geen doel op zich. | Ja, want door de tips en vaardigheden zijn de doelen van moeder behaald. | Ouders die open staan voor coaching en die zelf bereid zijn actief aan de slag te gaan, bereiken hun doelen aan de hand van de methode. Ouders merken door deze werkwijze dat zij zelf heel veel in hun mars hebben en dat wij enkel een steuntje in de rug hoeven zijn. | Ja mijn doelen zijn behaald door de Samen Leren map toe te passen maar het is alsnog een hulpmiddel om de doelen te behalen. | <p>Vijf van de elf respondenten konden nog geen toelichting geven op deze vraag omdat zij nog niet ver genoeg waren in het traject om hier iets over te kunnen zeggen.</p> <p>De overige zes respondenten verschillen op dit gebied van mening. Waarbij de meerderheid, vijf respondenten denkt dat de Samen Leren informatie map helpt bij het behalen van de doelen. Eén van deze vijf respondenten geeft ook aan dat zij de doelen heeft behaald. De andere vier respondenten geven aan dat het behalen van de doelen lukt om de volgende redenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De tips en werkbladen goed aansluiten bij de doelen.</li> <li>• De doelen voldoende zijn gedekt.</li> <li>• Doelen ook zijn behaald door de tips en vaardigheden.</li> </ul> <p>Een voorwaarde is wel dat ouders open staan voor coaching en bereid zijn actief aan de slag te gaan.</p> <p>Eén van de overige respondenten geeft aan dat het behalen van de doelen afhankelijk is van de wijze waarop hulpverleners de map inzetten en niet door wat ouders zelf doen met de map. De laatste respondent geeft aan dat zij denkt dat map meer een hulpmiddel is en niet een doel op zich. Hier sluit vervolgens ook een andere respondent op aan.</p> <p>Er worden verder geen concrete verbeteringen of veranderingen aangegeven door de respondenten.</p> |
| 14. Vind je dat met behulp van de Samen Leren informatiemap ouders zelfstandig de opvoeding | Ik denk niet dat ze zelfstandig de opvoeding verder                      | Ik heb gemerkt dat ouders zelf niet veel met de                                                                | Ik denk dat het niet genoeg ondersteuning biedt. Zeker niet | Er staat duidelijk in wat ze kunnen doen of inzetten als | Als de ouders de motivatie hebben dan moet het lukken.            | We richten ons op vaardigheden van de ouders. Als zij vaardig                                                                                                                      | Dat weet ik nog niet want we zitten nog maar in het | Als je ze ook leert waar ze verder nog informatie kunnen                                                                      | Misschien na een tijdje begeleiding wel maar ik ben van mening dat       | Het biedt voldoende handvaten voor ouders. Ze kunnen nog eens                                                                                                                                                                                                            | Ze zullen de opvoeding verder kunnen oppakken maar ik denk dat wel meer                                                      | <p>Eén respondent van de elf kon hier nog geen antwoord op geven. Deze gaf aan dat hij/zij nog in het begin zit van het bieden van hulp.</p> <p>De respondenten verschillen van mening over of ouders met behulp van de Samen Leren</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                         |                                                      |                      |                          |                          |  |                                                                                             |                    |                                                                                    |                                                          |                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------|------------------------------------------------------|----------------------|--------------------------|--------------------------|--|---------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| verder kunnen oppakken? | kunnen oppakken maar het is wel een goed hulpmiddel. | informatie map doen. | voor laag talige ouders. | ze ergens niet uitkomen. |  | hierin zijn en eigen hebben gemaakt zoals de methode wil dan worden ze zelfstandig denk ik. | begin van de hulp. | vinden bijv. internet, filmpjes dan denk ik dat de map een goede back-up kan zijn. | ouders eerst wel begeleiding/ondersteuning nodig hebben. | terugkijken in de map en door middel van coaching wordt de begeleiding erop gericht dat ouders leren en dat wij het niet voor hen regelen en aanpakken. | rekening moet worden gehouden met de opvoeding in andere culturen. De Samen Leren map is vooral westers en als ouders daarin niet op één lijn liggen zal er al gauw terug worden gevallen in het oude. | <p>informatie map de opvoeding zelfstandig kunnen oppakken.</p> <p>Namelijk drie van de elf respondenten geeft aan dat ouders dit niet kunnen. Waarbij er door één van de respondenten wordt aangegeven dat het niet voldoende ondersteuning zou bieden, vooral bij laag talige ouders. Eén van de andere respondenten geeft wel aan het een goed hulpmiddel te vinden.</p> <p>Eén van de respondenten geeft aan te twijfelen omdat hij/zij vindt dat ouders wel eerst begeleiding/ondersteuning nodig hebben.</p> <p>De overige zes respondenten geven aan dat ouders dit wel zelf kunnen. Waarvan één respondent aangeeft dat er duidelijk staat beschreven wat zij kunnen doen en wat zij kunnen inzetten als zij er niet uitkomen (goede handvatten). Hier sluit één van de andere respondenten op aan en voegt nog toe dat ze kunnen terug kijken.</p> <p>Wel geven de respondenten in hun antwoorden een aantal voorwaarden aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Motivatie.</li> <li>• Goed volgen van de methode zodat wij de ouders vaardiger maken.</li> <li>• Leren waar ze ook nog andere informatie vandaan kunnen halen.</li> <li>• De coaching moet er ook op gericht zijn dat ouders leren en niet dat wij alles voor hen doen.</li> <li>• Er moet wel meer rekening gehouden worden met de opvoeding binnen andere culturen omdat de Samen Leren informatie map te westers is en als ouders daarmee niet op één lijn zitten dan zullen zij terug vallen in het oude.</li> </ul> <p>Er worden verder geen concrete verbeteringen of veranderingen aangegeven door de respondenten.</p> |
|-------------------------|------------------------------------------------------|----------------------|--------------------------|--------------------------|--|---------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



## Transcript – groepsinterview (groep 1).

Aantal respondenten: 2

Datum: 21-04-15

Tijd: 13:00 – 14:00

### Deelvragen met kleurencodes:

|                                                                                                                                                            |                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Hoe sluit de Samen Leren informatiemap aan op de Samen Leren methode?                                                                                   | Kleurencode:  |
| 2. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op vormgeving en inhoud?                                                | Kleurencode:  |
| 3. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie? | Kleurencode:  |
| 4. Hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk?                                                     | Kleurencode:  |
| 5. Wat is er volgens de ouders en de Samen Leren coaches geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap?                                              | Kleurencode:  |
| 6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?                           | Kleurencode:  |

### Combinatie deelvragen met kleurencodes:

|                                                                                                                                                            |                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Hoe sluit de Samen Leren informatiemap aan op de Samen Leren methode?                                                                                   | Kleurencode:    |
| 2. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op vormgeving en inhoud?                                                |                                                                                                    |
| 1. Hoe sluit de Samen Leren informatiemap aan op de Samen Leren methode?                                                                                   | Kleurencode:  |
| 3. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie? |                                                                                                    |
| 1. Hoe sluit de Samen Leren informatiemap aan op de Samen Leren methode?                                                                                   | Kleurencode:  |
| 4. Hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk?                                                     |                                                                                                    |
| 2. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op vormgeving en inhoud?                                                | Kleurencode:  |
| 4. Hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk?                                                     |                                                                                                    |
| 3. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie? | Kleurencode:  |
| 4. Hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk?                                                     |                                                                                                    |

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Ik</i>           | Ik vond het wel erg leuk om al die antwoorden te lezen, het was soms best wel grappig en er zaten soms best wel tegenstellingen in bijv. de ene zegt ik vind het erg moeilijk, de ander zegt het sluit precies aan bij de kinderen en weer een ander zegt het is te simpel omdat we ook veel oudere kinderen hebben. Dat was best wel opvallend en iedereen vond de map wel heel mooi, hij is heel kleurrijk. Dat kwam wel een beetje met elkaar overeen, dat was wel leuk om te zien. |
| <i>Respondent 1</i> | Ja.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <i>Ik</i>           | Ja. Nou, Jullie mening over het inzetten en het gebruik van de Samen Leren informatiemap en wat mijn opviel in de beschrijving over hoe het ingezet wordt, sommige hebben het letterlijk beschreven van nou ja, je doet dit en dan worden ouders vaardiger en de ander ik doe het gewoon zo en zo. Maar wat denken jullie over de inzet van de map door de coaches, wordt dat op een goede manier gedaan? sluit het aan bij de methode?                                                |

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Respondent 2 | Nou, ja ik heb het gewoon ingevuld zoals ik het doe zeg maar.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Ik           | Ja, dat is goed                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Respondent 2 | Ik heb niet heel erg naar het team gekeken want dat verschilt geloof ik per team. Bij jullie wordt die geloof ik wel goed ingezet maar L. en ik hebben een Samen Leren training gegeven ook aan de andere teams maar er zijn gewoon mensen die niet eens weten dat die map er is.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Respondent 1 | Ja, dat is wel waar.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Respondent 2 | Ja, dan wordt die natuurlijk ook niet echt ingezet en nu is er natuurlijk die website er. En de nieuwe studenten hebben de map ook niet meer gekregen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Ik           | Nee                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Respondent 2 | Dus, ja.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Ik           | Denk je dat dat het een verbetering is dat we nu over zijn gegaan op de website                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Respondent 2 | Nee                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Ik           | Nee                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Respondent 1 | Ik denk juist dat het dan blijft liggen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Respondent 2 | Ja dat denk ik ook                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Respondent 1 | Omdat de map een handvat biedt. Je kan er gelijk in kijken en gelijk iets toepassen. Dat vind ik ook het mooie eraan. Dat je gewoon een onderdeel kan pakken bijv. we hebben het over grenzen stellen en wat hoort hier nu bij. Als je nu naar de website gaat dan kan dat ook wel maar dan moet je hem wel goed weten te gebruiken. Hierdoor denk ik dat het juist blijft liggen omdat mensen niet zelf nog een keer op de website gaan kijken en als je de map laat liggen kunnen mensen er toch nog even door heen bladeren, ondanks dat zij het soms niet helemaal begrijpen, wordt het wel visueel gemaakt door de afbeeldingen. |
| Respondent 2 | Ja dat klopt en het ziet er leuker uit voor kinderen, denk ik om er een keer door heen te bladeren.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Respondent 1 | Ja, ik heb ook een keer gehad dat ik ergens kwam en dat de hele map al gedaan was. Toen dacht ik oh, nou dat hoeft dus ook niet meer. Maar dat geeft wel aan dat kinderen het leuk vinden en ermee aan de slag willen, anders doen ze het niet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Ik           | Ja, en jij geeft net aan dat het inzetten per team heel verschillend is. Hoe zou dat komen denk je, waarom verschilt dit zo per team?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Respondent 2 | Het is niet alleen de map maar überhaupt Samen Leren.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Ik           | Oké, dus heel Samen Leren.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Respondent 2 | Omdat volgens mij Samen Leren niet meer echt de "B fase" is terwijl wij er wel zo mee zijn begonnen en tijdens onze introductie was dat zo maar tijdens deze introductie is het helemaal niet opnieuw uitgelegd en dan krijg je het misschien wel van je partner te horen of helemaal niet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Ik           | Het gaat dus eigenlijk aan mensen voorbij?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Respondent 2 | Ja, terwijl het gewoon de "B fase" is van frontlijn en zij Samen Leren zouden moeten inzetten en dan kun je het aanvullen met kennis die je zelf nog nodig vindt maar nu heb ik het idee dat eerst zelf dingen bedacht worden en als zij er dan niet uitkomen dat dan een keer de map erbij gepakt wordt. Dat is eigenlijk jammer.                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Respondent 1 | Ja, ja.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Respondent 2 | Het staat er letterlijk gewoon in, waarom zou je het dan zelf opnieuw gaan opzoeken als het er al staat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Ik           | Dit is eigenlijk ook al een beetje een antwoord of het aansluit op de methode. Als er niet met de methode wordt gewerkt dan ga je de map ook niet zo op die manier inzetten.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Respondent 1 | Nee                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Respondent 2 | Nee                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Ik           | In de vernieuwde methode is natuurlijk dat je hem al bij huisbezoek twee inzet, is dit bij oudercoaching anders?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Respondent 1 | Dit ligt bij ons echt aan de hulpvraag. Het eerste huisbezoek starten we wel met de kennismakingsdoos, dat doen jullie toch ook?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Respondent 2 | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Respondent 1 | En dan ga je kijken op welk gebied de vraag ligt en natuurlijk met één oefening zelfvertrouwen vergroot je niet meteen het zelfvertrouwen daar moet je zelf een aantal dingen mee doen maar puur de informatie wat zelfvertrouwen inhoud dat is denk wel het belangrijkste. Kijk je kan het wel met het kind doen maar het gaat uiteindelijk toch om die ouder. Dus daarin is die informatieoverdracht dat kennen, kunnen eigen maken wel belangrijk en is ook wat uit die map moet komen, uit die website krijg je dat niet. |
| Respondent 2 | Ik vind de website best nog wel oppervlakkig.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Ik           | Ik hoor je zeggen het moet in de map kennen, kunnen en eigen maken echt terug komen. Vinden jullie ook echt dat het voldoende terug komt kennen, kunnen en eigen maken. Echt op een goede manier dat je zegt van goh nou ben ik bezig met kennen, kunnen en eigen maken?                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Respondent 1 | Ja, ik denk dat die stapjes nog wel verduidelijkt kunnen worden. Dat elk hoofdstuk daarin wordt verdeeld. Want in principe staat er natuurlijk veel informatie en een werkblad wordt er aan gekoppeld, dus je gaat het wel meteen doen maar ik denk dat je die drie fases nog wel uitgebreider kan echt van stap 1 kennen, stap 2 kunnen.                                                                                                                                                                                     |
| Ik           | Duidelijk, nog een toevoeging?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Respondent 2 | Nee                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Ik           | Oké, het is misschien een beetje rare vraag en jullie hebben het ook wel al beantwoord maar of het goed lukt om aan de hulpvraag en de doelen te werken met de map over het algemeen? Of komen er thema's heel vaak terug dat je zegt daar kan ik de map echt niet bij inzetten.                                                                                                                                                                                                                                              |
| Respondent 2 | Wij hebben hem wel vaak aangevuld zeg maar. De website van jongen/meisje of zo gebruiken we heel veel omdat daar dan echt een lijstje tips staan bijvoorbeeld en er in de map vooral de basis terug komt maar als je die basis dan hebt gedaan kunnen sommige ouders nog niet concreet er echt iets mee. Ik zoek dan wel echt de aanvulling maar ik vind wel echt dat het duidelijk is wat er in staat en ik denk dat iedereen ook echt wel een stukje eruit kan gebruiken.                                                   |
| Respondent 1 | Ja, want als je aan een leerdoel werkt bij een hulpvraag, stel de hulpvraag is bijvoorbeeld het zelfvertrouwen vergroten dan gebruik je wel de map omdat leerdoel te behalen, dat doe je wel. Alleen ik denk dat ik andersom niet de map gebruik om een leerdoel op te stellen. Want in principe die is map is gewoon om je leerdoelen te behalen.                                                                                                                                                                            |
| Ik           | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Respondent 2 | Ja en de andere map gebruik ik hier wel voor zeg maar. Ik zeg maar niet zelf alle doelen bedenken als ze er gewoon in staan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Ik           | Ja, je bedoelt de samen leren methode waar de doelen in staan                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Respondent 2 | Ja, ze staan niet in deze map.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Respondent 1 | Uit welke map bedoel je dan, die oude                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Respondent 2 | Ja er zijn twee mappen zeg maar. Eén die je aan de ouders geeft en één voor ons. Waarin ook al die achtergrond informatie staat over oplossingsgericht coachen, motiverende gespreksvoering.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Respondent 1 | Oh, dat is dan weer nieuw voor mij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Respondent 2 | O my god, dat is precies wat ik bedoelde en wat bij andere teams naar voren kwam want daar staan gewoon heel letterlijk de doelen in die je op kunt stellen bijv. bij zelfvertrouwen, aan het einde van de begeleiding stimuleert de ouder het zelfvertrouwen van het kind door..... en dan staat er nog letterlijk wat je doet bij kennen, wat je doet bij kunnen en wat je doet bij eigen maken. Dus je hoeft helemaal niets zelf te verzinnen.                                                                             |

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Respondent 1 | En is dat dan die oude map, die paarse.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Respondent 2 | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Respondent 1 | Van oudercoaching                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Respondent 2 | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Ik           | Ja ze bedoeld de methode van Samen Leren                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Respondent 1 | Ja, oké. Dat is dan, dat bied dan net iets meer handvatten denk ik                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Respondent 2 | Ja, maar ik heb hem, die nieuwe versie digitaal dan kan ik hem naar je sturen en dan kan jij hem naar de rest van je team doorsturen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Respondent 1 | Ja, dat is wel een goeie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Respondent 2 | Ja ik vind dat zonde, dat iedereen dan zelf doelen gaat bedenken terwijl ze er gewoon staan. Het kost zoveel tijd.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Respondent 1 | Ja dat vooral                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Ik           | Ja klopt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Ik           | Is er genoeg ruimte voor de eigen inbreng van de ouder vraag ik mij eigenlijk af? Als je bezig ben met de begeleiding.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Respondent 1 | Ik denk dat, daar misschien soms ook wel een beetje aan voorbij gegaan wordt. Eigenlijk ook omdat wij he, als hulpverlener. Je gaat naar het gezin toe om te helpen natuurlijk en dan ben je misschien ook wel lekker enthousiast en van nou we gaan dit en dit doen en ik wil dit en dat bereiken en misschien zou ik daar zelf ook wat meer bij stil moeten staan van nou wat denkt u en wat wilt u.                                                                                                                                            |
| Ik           | Herken jij dat ook?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Respondent 2 | Ja deels, ik heb ook wel het idee dat de ouder jouw in die hulpverleners rol zet. Je komt daar binnen en die ouders hebben dan vaak het idee, oké wat ga je doen. Dus dan moet je inderdaad wel zoeken maar sommige mensen willen ook geen inbreng die willen ook dat je het doet.                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Ik           | Hoe zouden wij dat nou kunnen doorbreken, denk je? want het valt mij dan bijv. op bij het zelfstandig gebruik van ouders is zeer slecht tot voldoende en of ze er tijdens de begeleiding gebruik van maken ook slecht tot voldoende. Dat kan natuurlijk veel beter en het is natuurlijk de bedoeling dat zij gewoon zelf weten van goh ik ga naar de jongens en meisjes website of ik ga naar het CJG want ik wil beloningskaart maar dat is denk ik in de praktijk nog wel lastig.                                                               |
| Respondent 1 | Ja en ik denk ook dat het ook wel een stukje ligt bij dat ouders het wel zeggen van ja dat ga ik doen maar als je dan een week later komt dan blijft dat gerust liggen. Dan vraag ik ook wel, hoe is dat gekomen, misschien kwam er wat tussen en je krijgt daar op zich dan wel een antwoord op maar ja uiteindelijk wordt het niet als nog door hen zelf gebruikt. Kijk ik weet zeker dat mensen die vaardigheden aangeleerd krijgen daar zeker wel gebruik van maken maar als je het over de map hebt, dan vervaagt het denk ik ook weer snel. |
| Respondent 2 | Ja, ik denk ook het meer een tussenstap is dat ouders zelf de map erbij pakken. Het is natuurlijk uiteindelijk de bedoeling dat de ouder het gewoon doet en de map niet meer nodig heeft.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Respondent 1 | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Respondent 2 | Maar hoe je het zou kunnen doorbreken, ja.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Ik           | Dat is nog lastig?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Respondent 1 | Ja, die map is er en misschien zou je er wel opdrachtes aan kunnen verbinden. Dat heb ik ook wel eens gedaan maar dat was dan wel in een verder stadium. Dan had ik wel zoiets van jullie kunnen deze week hiermee aan de slag en dan hoor ik volgende week hoe het is gegaan en ik denk dat je daardoor wel stimuleert om er iets mee te doen en kijk dat het dan een keer niet gebeurt tuurlijk dat komt gewoon voor maar ik denk wel je ze zelf er even moet laten stoeien met het kind erbij.                                                 |
| Ik           | Ja dat vind ik een goeie, het blijft gewoon lastig                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Respondent 2                      | Het is ook heel persoonlijk natuurlijk. Ik heb ook wel eens meegemaakt dat je ouders een heel arsenaal aan tips kan geven maar sommige alleen net even dat duwtje in de rug nodig hebben en dan komen ze er ook wel en dan hoef je de hele map niet eens te gebruiken maar er alleen maar over te praten.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Respondent 1                      | Het is denk ik ook veel benoemen, gewoon benoemen wat je ziet. Dat is denk ik ook wel goed. als bijv. ouder en kind aan tafel zitten en het kind doet iets, reageert moeder daar wel of niet op. Dan kan je dat wel benoemen van ik zie dat u daar niet op reageert, vind u dit oké of eigenlijk niet oké en op deze manier speel je in op de ouder en de situatie want alleen aan horen hebben sommige ouders niets.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Ik                                | Hebben studenten hier nog bepaalde vaardigheden voor nodig denk je, lukt dat iedereen? Heeft iedereen daar genoeg bodem voor gekregen denk je om het met ouders zo op die manier aan te pakken? bijvoorbeeld je eerste gezinnen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Respondent 2                      | Om ze daarmee te confronteren bedoel je                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Ik                                | Ja maar ook opdrachten geven en zo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Respondent 1                      | Ja, ik denk ik had dat misschien nog wel meer willen zien misschien.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Respondent 2                      | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Respondent 1                      | Ik denk ook dat het een verwachting is vanuit de begeleiders dat ze dat in ieder geval verwachten.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Respondent 2<br>Nog even nadenken | Nu is ook de training zeg maar die wij gehad hebben best wel kort, het is geloof ik maar één ochtend geweest en we kregen die map voor je en wij hadden hem natuurlijk al gelezen maar de andere kregen een half uur de tijd om de map te lezen en door te bladeren, toen kreeg je een casus en dat was het. Verder hebben ze er bij mijn weten nooit meer iets mee gedaan. Volgens mij is het idee nu ook meer dat Samen Leren en die map een optie is en niet van je gaat die map inzetten en kijk maar of je andere dingen kan toevoegen. Dat is ook een verschil. Kijk wat jij zegt mensen gaan opdrachtjes meer verzinnen omdat die map als bij product gebruikt wordt zeg maar. Terwijl ik het wel een goede vind om opdrachten te geven. |
| Respondent 1                      | Die map is natuurlijk wel voor kinderen tot groep 4 à 5 maar als je met iemand werkt van 8 à 9 jaar qua niveau sluit het op zich wel aan en soms niet en dan is die map eigenlijk niet meer, ja de tips en de tools wel maar de werkbladen zijn dan niet meer in te zetten. Dat is mis ik dan wel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Ik                                | Ja, dat staat hier ook niet altijd sluit de Samen Leren map aan op het gezin en hierdoor moet er zelf gezocht worden naar informatie en werkbladen ook worden hierdoor geen activiteiten uitgevoerd en bij andere problematiek raakt de map op de achtergrond zeg maar. Dat is wat je net ook zegt he het sluit niet voldoende aan dus dan gaan we gewoon zelf verder.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Respondent 2                      | Er is wel een overzichtje met tv programma's voor websites en voor de bovenbouw.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Respondent 1                      | Ja dat weet ik. Uiteindelijk denk ik wel dat door iedereen van alles en nog wat wordt opgezocht en dat we uiteindelijk vier keer iets hebben wat er al lang is en dat is uiteindelijk wel zonde.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Ik                                | Ja, ook zonde van je tijd                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Respondent 1                      | Ja, en dat wij in het weekoverleg wel eens zeggen we hebben hier vier pedagogen en die moeten allemaal wel iets zoeken over begrijpend lezen. We hebben dit dan wel een keer gebundeld maar toch is denk ik toch je eerste actie, oké wat ga ik doen en dat je dan heel snel het internet op gaat omdat het misschien ook wel moeilijker te vinden is in een mapje ergens verdwaald op de schijf.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Ik                                | Ja, wat zouden jullie nou willen dat er nog verder passende activiteiten, dat je niet meer zelf hoeft te zoeken, wat zou daar een handig systeem voor zijn denken jullie in combinatie met de map?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Respondent 2                      | Ik denk dat je altijd wel een beetje moet blijven zoeken om meer iets verdieping ergens in aan te brengen en als je dat allemaal in de map moet zetten. Het verschilt natuurlijk ook per gezin hoe je iets gaat inzetten maar bijv. de werkbladen er zit zo kabouter in he die je moet kleuren. Ik denk dat als je voor elke leeftijd 1 of 2 van zulke dingen er in zouden zitten dan, heb je een basis en dan kan je daarna ook wel weer zelf zoeken.                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Respondent 1                      | Ja dat is inderdaad een goeie, dat je van alles wel iets meer hebt om te kunnen kiezen, inderdaad wat jij zegt dat je van een andere leeftijd iets hebt en ik denk ook dat je het dan per team breder moet gaan pakken in plaats van kijk ja heel Maashaven, elk team werkt weer anders.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Respondent 2                      | Qua wat bedoel je?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Respondent 1                          | Nou om makkelijker ergens iets te vinden denk dat je eerder een map of zo. Dat er een map samengesteld wordt naast de Samen Leren map met materiaal. Dat is denk ik wat handig is met betrekking tot het materiaal.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Ik                                    | Oké, nou goed.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Respondent 2                          | En wat ik me net ook bedenk, wat er niet in staat of ik heb er over heen gelezen. Staat er ergens uitgeschreven waarom het zo belangrijk is dat de ouders het doen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Ik                                    | Nee                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Respondent 2                          | Want dat is denk ik ook wel belangrijk, we kunnen het wel vertellen want misschien zou het ook goed zijn als ze het nog een keer konden lezen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Respondent 1<br>Nog een keer nadenken | Ja daar gaat het denk ik ook wel mis bij Samen Leren want ouders denken oh leuk huiswerkbegeleiding en dan moet je na drie weken vertellen van ja maar ik ben geen juf, oh. De verwachting en de informatie die ouders hebben over ons. De aanmeldingen stromen wel binnen maar de helft wil huiswerkbegeleiding dus dan gaat Samen Leren al niet door. Dat vind ik dan wel zonde. Want ik wil de ouders helpen maar ik ga geen rekenen geven, zeker niet als moeder daar ook niet bij helpen.                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Ik                                    | Nee, dat is ook niet onze taak dat doen andere organisaties.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Respondent 1                          | Ja, dus dat is nog wel eens onduidelijk en inderdaad wat jij zegt dat het goed is dat het in het begin van de map nog eens staat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Ik                                    | Om het duidelijker te benoemen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Respondent 1                          | Ja als intro                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Respondent 2                          | Ja gewoon dat de ouder het moet doen en waarom want ik denk dat veel ouders misschien niet het belang er van inzien.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Ik                                    | Goede punten meiden. Wat nog meer, het is verschillend of ouders zelfstandig aan de doelen werken met behulp van de map of niet. De ene leest de map wel door en bij de ander ligt die in de kast. Ouders zouden verwachten dat wij aangeven wat de bedoeling is, het initiatief tot werken met de map moet vanuit ons komen op dit moment. Nou dat hebben wij eigenlijk net al een beetje behandeld he, we zitten een beetje met de tijd. Ik vind het wel goed wat jullie zeggen maar we moeten wel even alles behandelen. Aansluiting van de map bij de methode, dus de samen leren methode. Hebben we net ook al een beetje besproken en ja, in principe als ik het even goed samenvat vinden jullie het wel gewoon goed, jij kent het dan wat minder de methode zelf. |
| Respondent 1                          | Ja, ik ben bijv. ook niet bij de introductie van samen leren geweest, die ik heb dus gemist. Misschien dat dat bij mij dan he, net even het stukje is wat ik niet weet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Ik                                    | Ja, je hebt dan verschillende coachings principes en alle doelen staan daarin uitgewerkt en in subdoelen en zo.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Respondent 2                          | Ja, daar is toen ook niet echt op ingegaan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Respondent 1                          | Nee, ja dat is dan misschien wel zonde.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Respondent 2                          | Ja, heel zonde                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Respondent 1                          | Ik denk ook dat heel veel mensen die map niet kennen, de samen leren methode.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Ik                                    | Want wat vind jij denk je dat het voldoende aansluit, dus doel 1.1 is structuur bieden, zie je dat echt netjes terug komen in de map of zou het beter beschreven moeten worden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Respondent 2                          | Bij andere studenten                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Ik                                    | Nee gewoon bij, in de map zelf, zie je dat terug dus alle doelen die je in je plan van aanpak kan zetten.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Respondent 2                          | Oh ja, nee niet zo want er staat nu in die map naar mijn idee algemene informatie, tips, werkbladen en niet doel één dan kun je dit doen of doel twee dan kun je dat doen maar op zich ja, het zou wel duidelijker zijn maar het is niet echt cruciaal.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Ik                                    | Oké, want dat was zeg maar wel de houvast, de lijnen van al die subdoelen ook. Alleen is het heel moeilijk omdat in één verhaal te werven en dan wordt één groot verhaal maar ja. Dus het zou nog iets beter kunnen maar niet echt nodig.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Respondent 2 | Nee, wat vind jij?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Respondent 1 | Ik denk dat het ook vooral toegankelijk moet blijven voor de ouder als je een heel verhaal voor je ziet, dan haak ik ook af. Dus ik denk dat het juist goed is om het kort en bondig te houden en die doelen juist als iets apart nog wel mee kan nemen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Respondent 2 | Ik denk ook, stel rondom structuur zijn er vijf doelen en ik kies er voor om alleen met één, twee en drie te werken bij mevr. huppelepup dan staat er in die map bij doel vier moet u dit doen en bij vijf dit, terwijl ze dit dan niet gaan gebruiken terwijl ze misschien hier ook iets aan hebben. Het algemene vind ik nu gewoon goed en dan kan je zelf kijken wat je wel of niet gebruikt.                                                                                                                                                                                                                                  |
| Respondent 1 | Ja dat vind ik ook.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Ik           | Oké, jullie zijn er wel allemaal tevreden over de aansluiting bij het drietrapsleermodel, ook bij de bijschrijving van de vaardigheden is voldoende tot zeer goed, of het lukt om doelen te behalen vijf ja en vier nee, erg positief over de aansluiting bij het drietrapsleermodel, voorwaarde is wel dat de methode op een goede manier ingezet moet worden, je moet natuurlijk wel de methode goed doorlopen. Niveaus zouden niet, oh ja het eigen maken dus het kunnen en het eigen maken zouden minder goed terug komen, hebben jullie moeite met het eigen maken dat gedeelte? Dat je daar te weinig handvatten voor hebt? |
| Respondent 2 | Ja de grens is misschien een beetje vager omdat de informatie die er in staat is de kennen fase en de tips en de werkbladen voor de kunnen maar eigenlijk vloeit dat ook wel een beetje door naar het fase van eigen maken. Ik zou dus niet weten hoe je dat duidelijk afbakt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Respondent 1 | Ja en ik denk ook, kijk je kan wel graag willen dat iemand het eigen gaat maken maar is een cliënt daar ook toe in staat. Want ik loop daar wel tegen aan bij bijvoorbeeld een cliënt ik wil wel heel graag dat zij dit kan maar ik denk niet dat dat haalbaar is. Voor haar is het gewoon een bepaald punt voldoende dan gaat het om het kunnen maar volledig gaat het hem niet worden. Dat heeft dan ook weer met andere factoren te maken dat bijvoorbeeld niet op taalles wil om zichzelf te verbeteren, dan ligt denk ik dat daar wel een grens ligt.                                                                        |
| Ik           | Dat vind ik een mooie van je, dat is wel goed om rekening mee te houden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Respondent 1 | Want dan kan ik d'r nog wel een jaar in begeleiding laten blijven maar dat blijft. Dus dat is goed om voor jezelf af te stemmen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Ik           | Nou, De bewoording van de niveaus zijn niet echt duidelijk, dat het echt terug kwam van dit is echt kennen, kunnen en eigen maken. Er wordt ook niet duidelijk beschreven wat de ouder moet doen om die niveaus te behalen, dat zeggen jullie ook al een beetje. Jullie zijn erg positief over de aansluiting van de map bij de beschrijving of doelen uit de Samen Leren methode, meer informatie bij het kunnen en eigen maken nou dat is hetzelfde, thema's lopen niet synchroon met de vernieuwde methode, die is een beetje lastig denk ik.                                                                                  |
| Respondent 2 | Hoe bedoel je?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Ik           | Nou ze hebben thema's zeg maar, vroeger was het.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Respondent 2 | Ja dan had je basis                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Ik           | Ja, nu heb je algemene schoolontwikkeling en eerst hadden die basisdoelen waar je altijd aan moest werken. Nu heb je deze doelen niet meer en die zijn nu algemeen geworden. Maar ze lopen nu niet meer helemaal synchroon met samen leren informatiemap voor ouders, is dat een storend iets?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Respondent 1 | Voor mij niet eigenlijk, ik ben er niet tegen aangelopen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Respondent 2 | Nee ik ook niet, ik moet wel bekennen dat we de oude map hebben op papier en die pak ik er dan snel bij.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Respondent 1 | Ja en je kiest ook iets wat je op dat moment nodig hebt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Ik           | Oké, de meeste denken dat de map helpt bij het behalen van de doelen, voorwaarden is dat ouders actief aan de slag gaan en gemotiveerd zijn, het behalen van de doelen is afhankelijk van hoe de hulpverlener de map inzet en de map moet een hulpmiddel zijn en geen doel op zich.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Respondent 1 | Ja daar ben ik het wel mee eens, ja want als je alles via de map gaat doen dan is het voor jezelf ook niet meer leuk want je wil er ook iets voor jezelf eruit halen en iedere cliënt is anders, dus daar moet je ook op aansluiten.                                                                                                                                                                                                         |
| Ik           | Nou de vormgeving zijn daar nog bijzonderheden over? Nog creatieve ideeën?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Respondent 1 | Ja, nee, ja, nee meer materiaal dan zou ik dan zeggen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Respondent 2 | Ja, ja ik vind het leuk met die kleuren.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Ik           | Gewoon goed?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Respondent 1 | Ja en het is echt gericht op de kinderen net zoals die beloningskaart dat vind ik hartstikke leuk.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Ik           | Oké, nou de inhoud jullie vinden het wel allemaal erg duidelijk en overzichtelijk, goed te begrijpen, gericht op het opdoen van nieuwe kennis, relevant, makkelijk wordt dan eigenlijk al wat minder. Makkelijk is het dus niet, praktisch goed uitvoerbaar in de situatie van het gezin ook wel, gericht op het aanleren van nieuwe vaardigheden is een drie en moeilijk nul, dus jullie vinden het niet moeilijk. Het is niet te moeilijk. |
| Respondent 1 | Nee                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Ik           | Makkelijk, de informatie past dus gewoon goed.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Respondent 1 | Ja ik denk, als je gaat kijken naar het niveau van een cliënt dan sluit het aan. Het is toch wel een beetje in Jip en Janneke taal. Dat moet wel.                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Ik           | Ja want is dat gewoon voldoende volgens jullie? De taal en hoe het is geschreven en alles.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Respondent 2 | Ja naar mijn idee wel                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Respondent 1 | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Ik           | Oké goed zo, ja want ik had ook een paar keer een reactie gezien dat mensen het niet voldoende, dat het nog zeg maar te hoog was.                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Respondent 1 | Ja, het zou nog makkelijker kunnen maar als je kijkt naar het algemene dan vind ik wel dat het aansluit. En dat is natuurlijk ook weer de taak van ons om gewoon woorden uit te leggen. Weet u wat dit woord betekent, nee nou dan zoeken we het even op.                                                                                                                                                                                    |
| Ik           | Ja, ja. Nou de werkbladen, acht vonden het moeilijk. Dat kwam wel veel terug dat het moeilijke werkbladen waren, voor de kinderen en even kijken hoor.                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Respondent 2 | Ja één volgens mij met dat rijmen of zo.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Respondent 1 | Oh die rebussen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Respondent 2 | Ja er is één met kleuren en zo dat ik zelf lang moest nadenken van wat nou bij wat hoorde of zo.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Ik           | Ja, die heb ik ook moeten leren, toen ik die een keer voor een kindje moest uitprinten. Ik wist dat ook niet. Dat is dan schoen is groen en paars is laars. Dus dat moet je dan                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Respondent 2 | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Ik           | Dat krijgen de kinderen dan mee van school en dat je dan ook denkt jeetje wat is dat nou.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Respondent 2 | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Ik           | Dus soms vinden ze hem inderdaad een beetje te moeilijk en andere vinden het ook wel weer te makkelijk. Het komt er dus eigenlijk een beetje op neer dat dit per gezin afhangt.                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Respondent 1 | Ja en wat ik nu zit te bedenken, zijn er dan ook antwoord bladen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Ik           | Nee dat niet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Respondent 1 | Ja want dan kan je zelf nog even spieken van oh moet dat zo of als een kind vraagt heb ik het goed, ja dat weet ik dan eigenlijk niet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Ik</i>           | Ja, dat is wel een goede                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <i>ik</i>           | En we krijgen natuurlijk steeds meer oudere kinderen, wat zouden we nou kunnen doen dat, ja dat vind ik best lastig want het hoort bij die methode maar we krijgen ook steeds oudere kinderen en ik las zelfs één kindje had een licht verstandelijke beperking, samen leren wordt hier natuurlijk niet echt bij ingezet. Dus dan denk ik van ja, hoe groot en breed willen we het maken. |
| <i>Respondent 2</i> | Nou ja ik denk wel het uiteindelijke doel van Bureau Frontlijn is om over tig jaar het onderwijs niveau om hoog te halen dan zou ik ook zeggen probeer ook aan te sluiten bij die doelgroep want ja hoe meer aansluiting hoe beter.                                                                                                                                                       |
| <i>Ik</i>           | Want ik vind dat best lastig omdat in die map terug te laten komen snap je want dan moeten we voor iedereen.                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <i>Respondent 1</i> | Ja je kan niet voor elke leeftijd een map maken, dan denk ik. Dat wordt dan wel heel veel. Of je zou zeggen we maken voor elke groep iets maar dan ja, dat is lastig.                                                                                                                                                                                                                     |
| <i>Respondent 2</i> | Ik zou het wel al een hele verbetering vinden als je overzicht maakt van websites, tv programma's en 1 of 2 werkbladen in doen voor oudere kinderen. Dan is het niet super uitgebreid.                                                                                                                                                                                                    |
| <i>Ik</i>           | Of bijv. dan doorlinken naar websites waar je dan heen kan voor jezelf.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <i>Respondent 2</i> | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <i>Ik</i>           | Dan hoeft je niet meer zelf te zoeken, kijk je gewoon daar.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <i>Respondent 1</i> | Ja of op de schijf, een map met materiaal. Want daar kunnen we dan allemaal in dat er dan ergens een samen leren map is met overig materiaal en zou je het kunnen groeperen op groep. groep 4, groep 5, groep 6.                                                                                                                                                                          |
| <i>Respondent 2</i> | Ja want nu staat er op die nieuwe site de tv programma's en zo ook nog niet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <i>Ik</i>           | Nee heeft hij ze er nog niet opgezet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <i>Respondent 2</i> | Nee, ja Marleen heeft ze wel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <i>Ik</i>           | Ik was er wel erg blij mee trouwens maar ze moeten wel op de website komen natuurlijk.                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <i>Ik</i>           | En ik zie hier ook nog allemaal dingetjes staan, het is vrij interpreteerbaar hoe je aan de slag moet met een onderdeel. Vinden jullie het te vrij?                                                                                                                                                                                                                                       |
| <i>Respondent 1</i> | Ik denk juist dat dat wel goed is want dan kan je daaraan weer je eigen draai geven.                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Respondent 2</i> | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <i>Respondent 1</i> | Als je heel gericht gaat doen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <i>Respondent 2</i> | Ja dat is waar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <i>Ik</i>           | De informatie map wordt ook wel druk gevonden, hierdoor is die minder overzichtelijk.                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <i>Respondent 2</i> | Ja kan ik ook wel snappen, door die kleurtjes maar dat maakt hem wel leuk.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <i>Ik</i>           | En hoe moeilijk het onderwerp is hangt af van het thema, dat vond ik ook wel een goeie. Structuur schijnt bijvoorbeeld best wel een moeilijk thema te zijn. Dus dat is dan ook best wel, Hoe zou dat dan verbeterd kunnen worden in de map, moet dat nog simpeler worden uitgelegd? Of beter?                                                                                             |
| <i>Respondent 1</i> | Structuur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <i>Respondent 2</i> | Misschien dan het belang van structuur nog verder uitwerken of hoe je dat zou kunnen bespreken want ik denk dat daar vooral een knelpunt ligt. Dat het moeilijker is om te bespreken. Kijk taal en rekenen, iedere ouder wil dat zijn kind het goed doet op school. Maar als je structuur moet gaan aanknopen is best nog wel persoonlijk.                                                |
| <i>Ik</i>           | Dus dat maakt het lastig?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <i>Respondent 1</i> | Ja, of je zou het anders moeten formuleren. Dat je bijv. een kopje maakt het verloop van je dag of iets en dan aangeeft dan noemen we structuur en dat je dan pas die structuur verder verwerkt.                                                                                                                                                                                          |

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ik           | Ja, jij zegt net van dat het lastig kan zijn van hoe je dat dan brengt als coach zou daar nog meer handvatten in gegeven moeten worden bijv. een boekje, ik zeg maar wat he een boekje maakt voor coaches met hoe bespreek ik nou zo'n thema. Want jij zegt ik heb die training helemaal niet gehad, want als je de training niet gehad heb en je moet opeens met de map werken ja, lezen we er nou gewoon uit voor of? Ja.                         |
| Respondent 2 | Ja maar dat is ook niet echt in die training besproken.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Respondent 1 | Ja het ligt denk ik ook wel een beetje aan je voorbereiding denk ik.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Ik           | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Respondent 1 | Kijk als ik mezelf niet voorbereid en ik ga met een cliënt hebben over structuur en ik weet zelf niet wat er in die map staat, dan gaat het natuurlijk al iets fout. Dan kan ik het ook niet goed uitleggen want dan lees ik het gewoon voor. Dus die verantwoording ligt ook wel bij jezelf en bij je begeleidster over de voorbereiding.                                                                                                          |
| Ik           | Oké, zijn er nog andere dingen. Duidelijk geformuleerd, de ene vind het compleet de ander mist concrete handvatten, er is best wel een verschil. Ik merk ook op dat het wel te maken heeft met je persoonlijke voorkeur wat je er nou van vindt. Dus als jij zegt ik houd van heel veel informatie weet je wel dan vind je het fijn en als je hier niet van houdt dan denk je moet ik dit allemaal lezen.                                           |
| Respondent 1 | Dat denk ik ook inderdaad en wat je er uiteindelijk mee gaat doen. Ik vind het dan zelf leuk dat je er wat vrijer in bent door dat je zelf dingen erbij kan pakken en de ander zou het wel wat meer voorgekauwd willen hebben. Dat is meer persoonlijk.                                                                                                                                                                                             |
| Respondent 2 | Dat denk ik ook en het verschilt ook wel, hij wordt natuurlijk nu ingezet voor het onderzoek. Ik kan me voorstellen als je het onderzoek wil en je wil goed kijken hoe het werkt en of het werkt dan moet je veel meer gestandaardiseerd zijn dus dan heb je meer informatie nodig wil je het allemaal hetzelfde doen. Maar bij ons wordt die wel of niet ingezet, dat kiest ook iedereen zelf en ook hoe je het doet. Maar die ruimte is wel fijn. |
| Ik           | Trouwens even over het onderzoek, jouw expertise zou er niet een soort stappenplan moeten komen om te werken met de map. Zodat iedereen het op dezelfde manier inzet of ja ze werken dan met de website.                                                                                                                                                                                                                                            |
| Respondent 2 | Ja ik denk wel dat het goed zou zijn want je hoort ieder huisbezoek de map erbij te pakken maar om eerlijk te zijn ik heb de map het eerste huisbezoek afgeleverd en ja en af en toe komt die eens boven tafel terwijl misschien een ander hem iedere week pakt of juist nooit.                                                                                                                                                                     |
| Ik           | Zodat het voor coaches ook wat duidelijker is, anders is het ook zonde van het onderzoek.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Respondent 2 | Ja het is wat je wil maar het is wel een onderdeel van de methode want daar staan de tips in.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Ik           | Even kijken of er nog bijzondere dingen tussen staan, jullie zeiden van ik wil liever gewoon vrij gelaten worden. Andere zeggen weer dat zij het fijner vinden als er duidelijker beschreven staat wat ik moet doen. Dit is al goed besproken, wat is dit, jullie mening over de aansluiting van de map bij de ouders, het gezin en hun situatie.                                                                                                   |
| Respondent 1 | Sorry wat zei je, aansluiting bij de ouder                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Ik           | Aansluiting bij de ouder, het gezin en hun situatie. Dit hebben we eigenlijk al een beetje besproken he.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Respondent 2 | Ja, het hangt gewoon heel erg van de cliënt af.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Respondent 1 | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Respondent 2 | Ja wat E. ook zei heel veel mensen komen voor huiswerkbegeleiding en bij sommige gaat het goed een vrouw zei dit kan ik al en dan ben je zes bezoeken geweest en dat je niet echt iets doet maar bij andere gezinnen is het net laagdrempelig genoeg en net dat steuntje die ze nodig hebben.                                                                                                                                                       |
| Ik           | Ja want ik had gevonden vanuit de theorie als je aansluit bij hun normen en waarden en bij hun cultuur dat betekend niet dat iets automatisch beter wordt want dat is niet uit onderzoek gebleken maar het zou wel zorgen dat mensen gemotiveerder zijn om er toch wat mee te doen omdat het dan dichterbij jezelf staat en dan moet je niet alleen de taal aanpassen maar ook uitdrukkingen die worden gebruikt in hun cultuur.                    |
| Respondent 2 | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Respondent 1 | Ja ik denk ook dat het allemaal veel verder gaat dan alleen die samen leren map. Want daar om heen heb je ook gewoon oudergesprekken met de cliënt zelf en ja sluit je ook aan bij wat er op dat moment speelt. En als ik mij gewoon voorbereid en er van uit gaat dat een huisbezoek of gesprek met de cliënt waar we het over gaan hebben wat gaan we volgende week doen met de map en je stuit op een onderwerp die bijv. geloof of over cultuur. Dat is ook nodig en moet ook en dan speel ik in op het moment. Dan voer ik liever even een goed gesprek met de cliënt vanuit interesse naar hun opvoeding, cultuur en hoe ze het zelf doen dat vind ik dan veel belangrijker dan wat ik volgende week ga doen. |
| Ik           | Want vinden jullie dat er in de samen leren map teveel westerse opvoedtechnieken terugkomen waardoor ouders er tegen aan kunnen botsen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Respondent 1 | Ja ik denk het wel, vind ik                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Respondent 2 | Misschien wel de normen de waarden zoals structuur en dat soort dingen maar echt opvoedtechnieken vind ik er te weinig in staan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Respondent 1 | Ja dat is wel zo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Respondent 2 | Ja hebt vier van die opvoedstijlen of zo maar die komen niet terug. Terwijl mensen die geen pedagogische achtergrond hebben daar is het wel heel handig voor. En dan nog is het inderdaad een valkuil want wij kunnen vinden dat je lief moet zijn voor kind en soms een beetje streng maar misschien is het binnen de Marokkaanse cultuur wel zo dat je de hele tijd streng moet zijn.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Respondent 1 | Ja, en wat is ook streng.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Respondent 2 | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Respondent 1 | Dat is natuurlijk ook weer voor ieder anders.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Respondent 2 | Dat heeft ook weer met je eigen normen en waarden te maken.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Respondent 1 | Een klap uitdelen is bijv. ook streng maar dat is anders als bij ons, denk ik.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Ik           | Ja, wat ik had in mijn hoofd om het zoveel mogelijk algemeen te houden. Zodat het mensen niet tegen de borst stuit of daar was ik eigenlijk wel benieuwd naar van goh weet je daar wel eens tegen aan, zeggen ouders wel eens van dat strafstoeltje ben jij nou gek geworden, daar doe ik niet aan hoor zo stoeltje. Maar zoiets zijn jullie nog niet tegengekomen?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Respondent 1 | Nee, ja ik heb wel gewoon gehad dat de mensen het van je aannemen maar het gaat er natuurlijk wel om wat ze er uiteindelijk mee doen. Kijk ik snap best dat cliënten denken van oh dat is misschien wel zo maar je hebt ook nog een man in het spel maar als die niet mee doet in de begeleiding dan ja.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Ik           | Ja, dat is ook aansluiting bij andere gezinsleden, kijken of er misschien gezinsleden zijn opa's, oma's                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Respondent 1 | Vaders                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Ik           | Ja, die zeggen van he zo doen wij hier dat niet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Respondent 1 | Ja dan krijg je wel eens van die tegenstrijdige opvoeding.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Respondent 2 | Ja dat hebben wij ook gehad hoor één jongetje wordt half opgevoed door zijn opa, oma en zijn tante omdat zijn moeder overdag gewoon werkt. Dus die begeleiding doen we eigenlijk met tante maar soms zijn opa en oma daar ook bij. Ja oma altijd maar opa dan af en toe. Ja en dan jongetje heeft dan ook geen vader en die opa vind het dan zielig om het straffen maar zulk soort dingen moet je inderdaad afstemmen maar ik denk dat het dan belangrijk is dat zij met elkaar praten. Wij kunnen wel uitleggen waarom het belangrijk is maar zij moeten wel samen op één lijn komen daar kunnen wij toch niet voor zorgen.                                                                                       |
| Ik           | Oké, dus de map zorgt niet voor extra problemen, wat je tot nu toe heb ervaren.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Respondent 1 | Nee                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Respondent 2 | Nee, ik vind hem wel laagdrempelig genoeg zeg maar.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Respondent 1 | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Ik           | Oké                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Respondent 2  | En ik denk ook dat je zelf wel aanvoelt of je gewoon wel iets kan zeggen van nou ja mevr. die structuur die hier.                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Respondent 1  | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Respondent 2  | Ja sommige mensen willen dat wel horen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Respondent Ik | Ja klopt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Ik            | Oké, even kijken of er nog iets interessants uit kwam. Nou aansluiting van de kinderen daar hebben wij het eigenlijk wel al over gehad he, ja moet het er dan meer in terugkomen bepaalde opvoedvisies en opvoedstijlen en hoe? Want dat vind ik dan best wel lastig. Als je dat echt.                                                                                                 |
| Respondent 2  | Ja, ik denk dat het best wel een toegevoegde waarde kan zijn om er een kort stukje in te zetten bij ons zijn deze normen en waarden en in de Turkse cultuur dit en in de Marokkaanse cultuur dit en dat en van weet ik veel de Antillen er nog bij zet zij doen het zo en zo. Dat je er een stukje inzet zodat de hulpverlener zich daar ook meer op kan voorbereiden.                 |
| Respondent 1  | Ja en dat je makkelijker in gesprek kan gaan van nou ik weet dit en dit hoe gaat dat dan in de Turkse cultuur. Dan heb je al een opening en dan kan je zeggen van ik zie dit en dit bij u. is dat typisch voor de Turkse opvoeding.                                                                                                                                                    |
| Ik            | Oké, gewoon een soort schema zoiets, wat het een beetje inzichtelijk maakt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Respondent 1  | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Ik            | Oké, nou we zijn er bijna hoor meiden. Even kijken of hier nog bijzonderheden inzitten. Meeste tevreden, nou ja taalniveau te hoog hadden we al besproken, motivatie is wel een voorwaarden, dat is wel gewoon goed. En wat hebben jullie ouders geleerd van de map. Dat je denkt van daar heeft de map echt aan bijgedragen. Zijn ze zelfredzaam en zelfstandiger geworden ergens in? |
| Respondent 1  | Nou, ik heb wel echt gebruik gemaakt van het belonen, het beloningssysteem en ik heb daarin wel laten zien dat cadeautjes anders kan.                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Ik            | Oke, wat vind je dan van de beloningsdobbelsteen?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Respondent 1  | Ja dat vond ik leuk. Zo laat je wel zien dat het ook anders kan dat iets materieels of echt een cadeautje dat is gelijk weer. Hun zien het vooral als beloning dan krijg je een snoepje.                                                                                                                                                                                               |
| Ik            | Oké want ik hoorde ook weer dat sommige beloningen niet klopten bij de leeftijden, dus dat wij meer onze eigen dobbelsteen maken met onze eigen beloningen want het later slapen viel bij sommige niet in goede aarde.                                                                                                                                                                 |
| Respondent 2  | Ja misschien samen maken dan met ouders.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Respondent 1  | Ja dat is ook een goeie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Ik            | Ja inderdaad, dat je die dobbelsteen wel gebruikt maar niet de beloningen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Respondent 1  | We kunnen ook zo'n schijf maken weetje wel die je kent van Twister enzo.                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Ik            | Oh ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Respondent 1  | Ja daar kan je natuurlijk ook een hoop op kwijt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Ik            | Want lukt dat wel een beetje, ja,nee dat hebben jullie eigenlijk ook al beantwoord. Jullie zijn wel creatief genoeg he om ergens je eigen draai aan te geven.                                                                                                                                                                                                                          |
| Respondent 2  | Ja, ik neem nooit iets mee                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Ik            | Nee,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Respondent 2  | Ik gebruik het wel als idee ofzo maar dan pak ik liever een leeg vel papier en dan gaan we zelf een schema maken. Wij kennen die schema's al natuurlijk en dan zeg ik gewoon tegen de ouder, die gaan we samen maken.                                                                                                                                                                  |
| Respondent 1  | Ja zo maak je het ook meer eigen denk ik                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Respondent 2 | Ja dat denk ik ook wel. Bij een gezin hadden wij dit gedaan en dat jongetje kreeg dan een beloning aan het einde van de maand, wel echt een cadeau en toen hoefde die het schema niet meer want hij kon het al en vond het niet meer leuk.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Ik           | Oke, ja en omdat het dan een succeservaring is heb je kans dat zij sneller het schema terug pakken als er weer iets is.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Respondent 2 | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Ik           | Oke en hoe pakken de opvoeders de opvoeding vervolgens zelf dan aan, heb je het idee dat, dat wel lukt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Respondent 2 | Toch wel anders dan in het begin heb ik het idee                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Respondent 1 | Ja ik denk het ook wel, ik had wel echt een gemotiveerde moeder die stond er helemaal klaar voor en die kwam dan een week later met kijk dit heb ik dan gedaan. die was echt gemotiveerd, hoe sneller hoe beter want heb ik niet meer een hulpverlening, zo zag ik dat wel een beetje dat zij het zo zag. Dan zei ze ook is het al tijd om af te ronden omdat ik dat al een keertje had gezegd van misschien kunnen we begeleiding binnenkort wel afronden en ja dan vind ik het wel geslaagd.                                                                                             |
| Ik           | Oke, weten jullie ouders waar ze heen moeten als ze vragen hebben over de opvoeding en ontwikkeling uiteindelijk, hebben ze bijv. wel eens die websites bekeken zoals het CJG en opvoed/opgroei ding gebeuren.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Respondent 2 | Ja de meeste ouders met kleine kinderen zitten nog bij het CJG                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Ik           | Oke dus het is niet zo dat ze zeggen ik heb even op die website gekeken                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Respondent 2 | Nee                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Respondent 1 | Ja ik denk ook dat zij veel bespreken met moeders onder elkaar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Respondent 2 | Ja precies, of met de juf                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Respondent 1 | Ze stappen niet zo snel naar een hulpverleningsorganisatie toe van ik weet niet wat hiermee moet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Ik           | Nee                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Respondent 1 | Ik denk dat ze het puur doen op eigen ervaringen met andere delen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Respondent 2 | Ja, ik heb ook wel het idee dat ouders gewoon net meer een stukje meer zelfvertrouwen nodig hebben en als je dan komt dan krijgen ze het gevoel dat zij toch het meer zelf kunnen en dat vind ik erg leuk om te zien                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Ik           | Ja, dat is ook zo en heel vaak doen ze het best wel goed al uit zichzelf.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Respondent 1 | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Ik           | Even kijken of hier nog bijzondere puntjes tussen zijn, het zou niet voldoende ondersteuning bieden vooral bij laag talige ouders, wel goed hulpmiddel, er staat duidelijk beschreven wat zij kunnen doen en wat zij kunnen inzetten als zij er niet uitkomen, ouders kunnen nog terug kijken en voorwaarden zouden zijn motivatie, het goed volgen van de methode zodat ouders vaardiger worden, ouders leren waar zij informatie vandaan moeten halen en de coaching moet gericht zijn op het leren en niet op het voor hun doen. Zijn het allemaal punten waar we ons in kunnen vinden? |
| Respondent 1 | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Respondent 2 | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Ik           | Oke, hebben jullie nog andere opmerkingen of verbeteringen?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Respondent 2 | Ja een ding staat er niet in bijv. als je een kind in groep 1 of 2 hebt die zijn niet echt bezig met lezen maar soms verwachten ouders toch dat een kind dat kan maar er staat nergens in wat een kind op een bepaalde leeftijd zou moeten kunnen ofzo. Ik zoek het dan bijv. even op maar ik weet niet of iedereen dat doet en dan weet je ook niet voor welke leeftijd een activiteit nou geschikt is want er zit best wel een verschil tussen een kind van vier en een kind van zeven ofzo.                                                                                             |
| Ik           | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <i>Respondent 2</i> | Ja dus zoiets zou misschien wel, bij die werkbladen of zo ik weet niet voor welke leeftijd die is.                                                                                                                                                                          |
| <i>Respondent 1</i> | Ja inderdaad dat je per leeftijdsfase kijkt van wat wordt er van een kind verwacht. Dat moeten wij natuurlijk wel weten de levensfases maar vooral voor de ouders is het belangrijk. Van wat kunnen zij zelf van hun kind verwachten en waar hoort die eigenlijk te zitten. |
| <i>Respondent 2</i> | Ja, misschien zit die wel goed maar willen zij gewoon meer of                                                                                                                                                                                                               |
| <i>Ik</i>           | Nee, oke dat was het dan. Goed geantwoord.                                                                                                                                                                                                                                  |

## Uitwerking praktijkdeelvragen: groepsinterview studenten – aan de hand van transcript (groep 1).

### Analyse methode 11: horizontaal vergelijking.

| Deelvraag:<br>1. Hoe sluit de Samen Leren informatiemap aan op de Samen Leren methode?<br>6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Deelvraag 1 (kleurencode: <span style="background-color: yellow;"> </span> ) Deelvraag 6 (kleurencode: <span style="background-color: red;"> </span> ) combinatie deelvraag 1 & 6 (kleurencode: <span style="background-color: green;"> </span> )                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Interview vraag/ onderwerp                                                                                                                                                                                                                                                             | Respondent 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Respondent 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Bevindingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Het inzetten van de Samen Leren map via de Samen Leren methode:<br>- Je geeft net aan dat het inzetten per team heel verschillend is. Hoe zou dat komen denk je, waarom verschilt dit zo per team?                                                                                     | <span style="background-color: yellow;">Ik denk ook dat heel veel mensen die map niet kennen, de samen leren methode.</span>                                                                                                                                                                                                                                                            | <span style="background-color: yellow;">Het is niet alleen de map maar überhaupt Samen Leren. Omdat volgens mij Samen Leren niet meer echt de "B fase" is terwijl wij er wel zo mee zijn begonnen en tijdens onze introductie was dat zo maar tijdens deze introductie is het helemaal niet opnieuw uitgelegd en dan krijg je het misschien wel van je partner te horen of helemaal niet.</span> | De twee respondenten geven aan dat zowel Samen Leren informatiemap als de Samen Leren methode weinig tot niet bekend zijn bij de andere van hun locatie. Eén van de twee respondenten geeft aan dat zij het idee heeft dat Samen Leren niet meer echt de "B fase" is van Bureau Frontlijn. Dit was tijdens haar introductie wel zo maar tijdens de afgelopen introductie is het niet meer opnieuw uitgelegd. De respondent geeft aan dat de andere het vervolgens niet of eventueel van hun partner te horen krijgen.<br><br>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan. |
| Het inzetten van de Samen Leren map via de Samen Leren methode:<br>- Het gaat dus eigenlijk aan mensen voorbij?                                                                                                                                                                        | /                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <span style="background-color: yellow;">Ja, terwijl het gewoon de "B fase" is van frontlijn en zij Samen Leren zouden moeten inzetten.</span>                                                                                                                                                                                                                                                    | Op de vraag of Samen Leren voorbij gaat aan mensen, geeft één van de twee respondenten aan dat dit zo is, terwijl het volgens de respondent de "B fase" is van Bureau Frontlijn en zij Samen Leren zouden moeten inzetten.<br><br>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Het inzetten van de Samen Leren map via de Samen Leren methode:<br>- Als er niet met de methode gewerkt wordt, dan ga je de map ook niet zo inzetten?                                                                                                                                  | <span style="background-color: yellow;">Nee</span>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <span style="background-color: yellow;">Nee</span>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | De twee respondenten geven beide "nee" aan op de vraag als de Samen Leren methode niet bekend is bij de andere dan wordt ook de Samen Leren informatiemap niet op die manier ingezet.<br><br>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij het kennen, kunnen en eigen maken van de Samen Leren methode:<br>- Vinden jullie dat kennen, kunnen, eigen maken voldoende terug komt? Echt op een goede manier, dat je zegt van "nu ben ik bezig met kennen, kunnen en eigen maken?" | <span style="background-color: green;">Ja, ik denk dat die stapjes nog wel verduidelijkt kunnen worden. Dat elk hoofdstuk daarin wordt verdeeld. Want in principe staat er natuurlijk veel informatie en een werkblad wordt er aan gekoppeld, dus je gaat het wel meteen doen maar ik denk dat je die drie fases nog wel uitgebreider kan echt van stap 1 kennen, stap 2 kunnen.</span> | <span style="background-color: yellow;">Nee</span>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | De twee respondenten vinden beide dat kennen, kunnen en eigen maken onvoldoende terug komt in de map, op een goede manier dat zij het ook herkennen. Eén van de twee respondenten geeft wel aan dat er in principe veel informatie in staat en dat er een werkblad aan gekoppeld wordt, waardoor je wel meteen naar "doen" over gaat maar zij geeft ook een aantal verbeteringen/veranderingen aan:<br>- De stapjes zouden nog wat verduidelijkt kunnen worden, dat elk hoofdstuk daarin verdeeld wordt.<br>- De drie fases moeten uitgebreider, van stap 1 kennen, stap 2 kunnen.                     |
| Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de doelen/vaardigheden van de Samen Leren methode:<br>- Zie je in de map alle doelen die je in het                                                                                                                                    | <span style="background-color: green;">Ik denk dat het ook vooral toegankelijk moet blijven voor de ouder als je een heel verhaal voor je ziet, dan haak ik ook af. Dus ik denk dat het juist goed is om het kort en bondig te houden en die doelen juist als iets aparts nog wel mee kan nemen.</span>                                                                                 | <span style="background-color: yellow;">Oh ja, nee niet zo want er staat nu in die map naar mijn idee algemene informatie, tips, werkbladen en niet doel één dan kun je dit doen of doel twee dan kun je dat doen maar op zich ja, het zou wel duidelijker zijn maar het is niet echt cruciaal.</span>                                                                                           | Eén van de twee respondenten geeft aan niet duidelijk de doelen uit het PvA terug te zien in de Samen Leren informatiemap. Deze respondent geeft aan dat hij/zij nu in de map vooral algemene informatie, tips en werkbladen ziet staan maar niet doel één of doel twee daar kun je dat bij doen. Het zou volgens de respondent wel duidelijker zijn maar niet cruciaal. De andere respondent verschilt op dit gebied van mening met de eerste respondent. Deze respondent geeft aan dat de map vooral toegankelijk moet blijven voor ouders en een hoop                                               |

|                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| plan van aanpak kan zetten terug in de Samen Leren map?                                                                                                                                                                      |                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                | tekst draagt hier niet aan bij. De respondent geeft aan dat de map juist kort en bondig gehouden moet worden en dat de doelen als iets apart meegenomen zouden kunnen worden.<br><br>Verbeteringen/veranderingen:<br>- Het duidelijker naar voren laten komen van de doelen in de Samen Leren informatiemap zou het duidelijker maken maar is niet cruciaal.<br>- De Samen Leren informatiemap moet toegankelijk blijven voor ouders, veel tekst zou hier niet aan bijdragen.<br>- De map moet kort en bondig zijn.<br>- De doelen als iets apart nemen. |
| Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij het kennen, kunnen en eigen maken van de Samen Leren methode:<br>- Hebben jullie moeite met het kunnen en eigen maken gedeelte? Dat je daar te weinig handvatten voor hebt? | /                                                                                                                         | De grens is misschien een beetje vager omdat de informatie die er in staat is de kennen fase en de tips en de werkbladen voor de kunnen maar eigenlijk vloeit dat ook wel een beetje door naar het fase van eigen maken. Ik zou dus niet weten hoe je dat duidelijk afbakkend. | Op de vraag of de respondenten moeite hebben met het gedeelte kunnen en eigen maken en of zij daar voldoende handvatten voor krijgen vanuit de map, geeft één van de twee respondenten aan dat de grens misschien vaag is. Dit zou komen doordat de informatie die er staat in de fase kennen en de tips en werkbladen door zouden vloeien naar eigen maken. De respondent geeft aan niet te weten hoe dit duidelijker afgebakend zou moeten worden.<br><br>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.                    |
| Aansluiting van de Samen Leren informatiemap thema's bij de Samen Leren methode:<br>- De thema's lopen niet helemaal meer synchroon met de vernieuwde methode, is dit lastig?                                                | Voor mij niet eigenlijk, ik ben er niet tegen aangelopen.<br><br>Ja en je kiest ook iets wat je op dat moment nodig hebt. | Nee ik ook niet, ik moet wel bekennen dat we de oude map hebben op papier en die pak ik er dan snel bij.                                                                                                                                                                       | De twee respondenten zijn er niet tegen aangelopen dat de thema's uit de Samen Leren informatiemap niet meer helemaal synchroon lopen met de vernieuwde Samen Leren methode. Hierbij geeft één van de twee respondenten aan uit de map te halen, wat je op dat moment nodig hebt en de andere respondent geeft aan dat zij de oude methode nog heeft op papier en die er eigenlijk snel bij pakt.<br><br>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.                                                                       |

**Deelvraag:**

2. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op vormgeving en inhoud?  
6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?

Deelvraag 2 (kleurencode:  ) Deelvraag 6 (kleurencode  ) combinatie deelvraag 2 & 6 (kleurencode  )

| Interview vraag/ onderwerp                                                                                                          | Respondent 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Respondent 2                                                                                                                                                                                                                                 | Bevindingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Het werken met de inhoud van de Samen Leren informatiemap:<br>- Als het niet voldoende aansluit dan gaan jullie zelf verder zoeken? | Ja dat is inderdaad een goeie, dat je van alles wel iets meer hebt om te kunnen kiezen, inderdaad wat jij zegt dat je van een andere leeftijd iets hebt en ik denk ook dat je het dan per team breder moet gaan pakken in plaats van kijk ja heel Maashaven, elk team werkt weer anders. Dat er een map samengesteld wordt naast de Samen Leren map met materiaal. Dat is denk ik wat handig is met betrekking tot het materiaal. | Bijv. de werkbladen, er zit zo kabouter in he die je moet kleuren. Ik denk dat als je voor elke leeftijd 1 of 2 van zulke dingen er in zouden zitten dan, heb je een basis en dan kan je daarna ook wel weer zelf zoeken.                    | Eén van de twee respondenten geeft aan als voorbeeld dat de kabouter die je moeten kleuren uit de Samen Leren informatiemap uitgebreid kan worden naar verschillende leeftijden. Dan heb je volgens de respondent al een basis in de Samen Leren informatiemap en vanuit daar kan er weer verder zelf gezocht worden. Hier sluit vervolgens de andere respondent op aan en geeft aan dat er van alles iets meer moet in de Samen Leren informatiemap. Daarnaast zou het volgens deze respondent ook breder aangepakt moeten worden bijv. heel Maashaven en dat er dan een map komt naast de Samen Leren informatiemap waarin ook materialen zitten.<br><br>Verbeteringen/veranderingen:<br>- Werkbladen uitbreiden naar verschillende leeftijden.<br>- Bredere aanpak m.b.t. materialen.<br>- Nog een map ontwikkelen naast de Samen Leren informatiemap met materialen. |
| Het werken met de inhoud van de Samen Leren informatiemap:                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | En wat ik me net ook bedenk, wat er niet in staat of ik heb er over heen gelezen. Staat er ergens uitgeschreven waarom het zo belangrijk is dat de ouders het doen. Want dat is denk ik ook wel belangrijk, we kunnen het wel vertellen want | De twee respondenten geven aan dat zij een stukje in de Samen Leren informatiemap missen waarin wordt aangegeven dat wij verwachten dat de ouder het zelf doet en waarom dit zo belangrijk is. Volgens één van de twee respondenten vertellen wij dit wel maar het zou volgens de respondent goed zijn als zij dit nog één keer kunnen lezen. De andere                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>- Wat zouden jullie willen zodat jullie niet meer zelf hoeft te zoeken, wat zou daar een handig systeem voor zijn denken jullie in combinatie met de map?</p>                                                                                                  | <p>Ja daar gaat het denk ik ook wel mis bij Samen Leren want ouders denken oh leuk huiswerkbegeleiding. De verwachting en de informatie die ouders hebben over ons.</p> <p>dus dat is nog wel eens onduidelijk en inderdaad wat jij zegt dat het goed is dat het in het begin van de map nog eens staat.</p> <p>als intro</p> <p>Ja gewoon dat de ouder het moet doen en waarom want ik denk dat veel ouders misschien niet het belang er van inzien.</p> | <p>misschien zou het ook goed zijn als ze het nog een keer konden lezen.</p>                                                                              | <p>respondent vult hierbij aan dat de verwachtingen soms niet duidelijk zijn en dat dit mist gaat bij Samen Leren volgens hem/haar. De respondent geeft aan dat ouders denken dat wij huiswerkbegeleiding bieden en het zou dan ook volgens de respondent goed zijn om dat als intro, in het begin van de map aan te geven dat de ouder het moet doen en waarom omdat ook veel ouders het belang er misschien niet van inzien volgens de respondent.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Een kort stukje schrijven in het begin van de map dat wij verwachten dat de ouders het zelf doen en waarom het zo belangrijk is.</li> </ul> |
| <p>Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de doelen/vaardigheden van de Samen Leren methode:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Zie je in de map alle doelen die je in het plan van aanpak kan zetten terug in de Samen Leren map?</li> </ul> | <p>Ja dat vind ik ook.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Het algemene vind ik nu gewoon goed en dan kan je zelf kijken wat je wel of niet gebruikt.</p>                                                         | <p>De twee respondenten geven aan dat zij het algemene stuk uit de Samen Leren informatiemap goed vinden en dat zij dan zelf kijken wat zij wel of niet willen gebruiken.</p> <p>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <p>Beoordeling van de vormgeving van de Samen Leren informatiemap:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Nou de vormgeving zijn daar nog bijzonderheden over? Nog creatieve ideeën?</li> </ul>                                                             | <p>Ja, nee, ja, nee meer materiaal dan zou ik dan zeggen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>Ja, ja ik vind het leuk met die kleuren.</p> <p>Ja en het is echt gericht op de kinderen net zoals die beloningskaart dat vind ik hartstikke leuk.</p> | <p>Op het gebied van de vormgeving van de Samen Leren informatiemap geven beide respondenten aan dat zij daar tevreden over zijn. Waarvan één van de twee respondenten aangeeft de kleuren leuk te vinden en dat de map gericht is op kinderen. Hierbij geeft de respondent als voorbeeld de beloningskaarten die hij/zij hartstikke leuk zou vinden. De andere respondent geeft nog wel aan dat er meer materialen in de Samen Leren informatiemap moeten komen.</p> <p>verbetering/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Meer materialen in de Samen Leren informatiemap.</li> </ul>                                                                      |
| <p>Beoordeling inhoud van de Samen Leren informatiemap:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Is het niet te moeilijk?</li> </ul>                                                                                                                          | <p>Nee, ja ik denk, als je gaat kijken naar het niveau van een cliënt dan sluit het aan. Het is toch wel een beetje in Jip en Janneke taal. Dat moet wel.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>/</p>                                                                                                                                                  | <p>Eén van de twee respondenten geeft dat de Samen Leren informatiemap niet te moeilijk. Hierbij geeft hij/zij aan dat als je kijkt naar het niveau van een cliënt, de Samen Leren informatiemap goed aansluit. Het is volgens de respondent een beetje in Jip en Janneke taal geschreven en dit moet ook volgens de respondent.</p> <p>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p>Beoordeling inhoud van de Samen Leren informatiemap:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- De informatie past dus gewoon goed?</li> </ul>                                                                                                               | <p>Ja</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Ja naar mijn idee wel</p>                                                                                                                              | <p>De twee respondenten geven aan dat de informatie goed past.</p> <p>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p>Beoordeling inhoud van de Samen Leren informatiemap:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Er is wel een paar keer aangegeven dat de informatie te hoog was?</li> </ul>                                                                                 | <p>Ja, het zou nog makkelijker kunnen maar als je kijkt naar het algemene dan vind ik wel dat het aansluit. En dat is natuurlijk ook weer de taak van ons om gewoon woorden uit te leggen. Weet u wat dit woord betekend, nee nou dan zoeken we het even op.</p>                                                                                                                                                                                          | <p>/</p>                                                                                                                                                  | <p>Eén van de twee respondenten geeft aan dat het wel makkelijker kan maar als je kijkt naar het algemene dan vindt de respondent dat het goed aansluit. Daarnaast geeft de respondent aan dat het ook de taak is van de coach om woorden uit te leggen.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- De Samen Leren informatiemap, zou op het gebied van de informatie makkelijker kunnen.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p>Beoordeling werkbladen van de Samen Leren informatiemap:</p>                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Ja één volgens mij met dat rijmen of zo.</p>                                                                                                           | <p>Op het gebied van de werkbladen geeft één van de twee respondenten aan dat het werkblad waarbij je moet rijmen, moeilijk is. De respondent geeft aan dat hij/zij zelf lang</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>- Het kwam veel terug dat de werkbladen te moeilijk waren voor de kinderen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Oh die rebussen.</p> <p>Ja en wat ik nu zit te bedenken, zijn er dan ook antwoord bladen.</p> <p>Ja want dan kan je zelf nog even spieken van oh moet dat zo of als een kind vraagt heb ik het goed, ja dat weet ik dan eigenlijk niet.</p> | <p>Ja er is één met kleuren en zo dat ik zelf lang moest nadenken van wat nou bij wat hoorde of zo.</p>                                                                                                                                                                                                                                           | <p>moest nadenken over het werkblad. De andere respondent geeft aan dat het goed zou zijn om antwoordbladen toe te voegen aan de Samen Leren informatiemap.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- De rijm werkbladen zijn lastig.</li> <li>- Antwoordbladen toevoegen aan de Samen Leren informatiemap.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p>Beoordeling werkbladen van de Samen Leren informatiemap:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- We krijgen steeds meer oudere kinderen en andere doelgroepen bijv. een kindje met een lichtverstandelijke beperking. Wat kunnen we doen voor die verschillende doelgroepen en leeftijden? Dit vind ik namelijk lastig omdat de methode is voor groep 1 t/m 4.</li> </ul> | /                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Ik zou het wel al een hele verbetering vinden als je overzicht maakt van websites, tv programma's en 1 of 2 werkbladen in doen voor oudere kinderen. Dan is het niet super uitgebreid.</p>                                                                                                                                                     | <p>Op de vraag wat er gedaan zou kunnen worden om de map voor verschillende doelgroepen/leeftijden aan te passen geeft één van de twee respondenten aan dat hij/zij het al een hele verbetering zou vinden als er overzicht gemaakt wordt van websites, tv programma's en één of twee werkbladen voor oudere kinderen.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Map uitbreiden met een overzicht van websites en tv programma's voor oudere kinderen.</li> <li>- Map uitbreiden met één of twee werkbladen voor oudere kinderen.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                            |
| <p>Beoordeling werkbladen van de Samen Leren informatiemap:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Of bijv. dan doorlinken naar websites waar je dan heen kan voor jezelf.</li> </ul>                                                                                                                                                                                       | <p>Ja of op de schijf, een map met materiaal. Want daar kunnen we dan allemaal in dat er dan ergens een samen leren map is met overig materiaal en zou je het kunnen groeperen op groep. Groep 4, groep 5, groep 6.</p>                        | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Op de vraag of het handig zou zijn om websites in de Samen Leren informatiemap te zetten, die je doorlinken naar werkbladen voor verschillende doelgroepen/leeftijden geven beide respondenten aan dit een goed idee te vinden. Waarbij één van de twee respondenten aangeeft dat er ook een map met materiaal gemaakt kan worden op de schijf. Zij geeft aan dat er dan een Samen Leren map op de schijf moet komen en een map met overig materiaal en dit zou dan verdeeld kunnen worden in groepen.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Websites toevoegen aan de Samen Leren informatiemap voor andere doelgroepen/leeftijden.</li> <li>- Een map maken op de schijf. Eén Samen Leren map en één overige materialen map gegroepeerd in groepen.</li> </ul> |
| <p>Beoordeling van de vormgeving van de Samen Leren informatiemap:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- De informatie map wordt ook wel druk gevonden, hierdoor is die minder overzichtelijk.</li> </ul>                                                                                                                                                                  | /                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Ja kan ik ook wel snappen, door die kleurtjes maar dat maakt hem wel leuk.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Op de vraag of de Samen Leren informatiemap niet te druk is en het hierdoor onoverzichtelijk wordt geeft één van de twee respondenten aan dit te begrijpen maar het maakt de Samen Leren informatiemap wel leuk.</p> <p>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p>Beoordeling inhoud van de Samen Leren informatiemap:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Hoe moeilijk een hoofdstuk is zou afhangen van het onderwerp, structuur schijnt een moeilijk</li> </ul>                                                                                                                                                                      | <p>Ja, of je zou het anders moeten formuleren. Dat je bijv. een kopje maakt het verloop van je dag of iets en dan aangeeft dan noemen we structuur en dat je dan pas die structuur verder verwerkt.</p>                                        | <p>Misschien dan het belang van structuur nog verder uitwerken of hoe je dat zou kunnen bespreken want ik denk dat daar vooral een knelpunt ligt. Dat het moeilijker is om te bespreken. Kijk taal en rekenen, iedere ouder wil dat zijn kind het goed doet op school. Maar als je structuur moet gaan aanknopen is best nog wel persoonlijk.</p> | <p>Op de vraag of bepaalde hoofdstukken uit de Samen Leren informatiemap moeilijk zouden zijn, waarbij er als voorbeeld werd gegeven het hoofdstuk structuur en hoe dit verbeterd zou kunnen worden gaf één van de twee respondenten aan dat het anders geformuleerd zou kunnen worden. Daarbij gaf de respondent als voorbeeld dat je bijv. het kopje structuur zou kunnen vervangen voor "het verloop van je dag" en vervolgens wel zou kunnen aangeven dat, dat structuur genoemd wordt. De andere respondent gaf aan dat het belang van structuur nog verder uitgewerkt zou kunnen worden en denkt dat de moeilijkheid hem zit in het bespreekbaar maken van het hoofdstuk omdat het persoonlijker zou zijn als het thema rekenen of taal.</p>                                                             |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>onderwerp te zijn. Hoe zou dat verbeterd kunnen worden in de map, moet dat nog simpeler worden uitgelegd? Of beter?</p>                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Wordkeuze van thema's aanpassen zoals structuur en daarbij aangegeven hoe het wordt genoemd.</li> <li>- Het belang van het thema verder uitschrijven.</li> <li>- Moeilijkheidsgraad van het thema hangt af van hoe het bespreekbaar gemaakt wordt.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p>Beoordeling van de inhoud van de Samen Leren informatiemap:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Ik merk ook op dat het wel te maken heeft met je persoonlijke voorkeur wat je er nou van vindt. Dus als jij zegt ik houd van heel veel informatie dan vindt je het fijn en als je hier niet van houdt dan denk je "moet ik dit allemaal lezen?".</li> </ul> | <p>Dat denk ik ook inderdaad en wat je er uiteindelijk mee gaat doen. Ik vind het dan zelf leuk dat je er wat vrijer in bent door dat je zelf dingen erbij kan pakken en de ander zou het wel wat meer voorgekauwd willen hebben. Dat is meer persoonlijk.</p>                                                                                            | <p>Dat denk ik ook en het verschilt ook wel, hij wordt natuurlijk nu ingezet voor het onderzoek. Ik kan me voorstellen als je het onderzoek wil en je wil goed kijken hoe het werkt en of het werkt dan moet je veel meer gestandaardiseerd zijn dus dan heb je meer informatie nodig wil je het allemaal hetzelfde doen. Maar bij ons wordt die wel of niet ingezet, dat kiest ook iedereen zelf en ook hoe je het doet. Maar die ruimte is wel fijn.</p>                                                                                                                                                       | <p>De twee respondenten geven aan dat wat je van de map vindt te maken heeft met je eigen persoonlijke voorkeur. Eén van de twee respondenten geeft aan dat het ook te maken heeft met wat je er mee gaat doen. De respondent geeft aan dat hij/zij het zelf leuker vindt dat zij er wat vrijer in doordat je zelf dingen erbij kan pakken. Iemand anders zou het volgens deze respondent wat meer voorgekauwd willen hebben, dat is meer persoonlijk volgens de respondent.</p> <p>De andere respondent geeft aan dat het ook te maken heeft met het onderzoek. De respondent geeft aan dat zij zich kan voorstellen dat als je wil weten of het werkt en hoe het werkt je veel meer gestandaardiseerd moet zijn en dan heb je veel informatie nodig. Persoonlijk vind de respondent het fijn dat hij/zij ruimte krijgt.</p> <p>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.</p>                                                                                                                                                             |
| <p>Beoordeling inhoud van de Samen Leren informatiemap:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Moet het er meer in terugkomen bepaalde opvoedvisies en opvoedstijlen en hoe? Want dat vind ik dan best wel lastig.</li> <li>- Gewoon een soort schema, wat het een beetje inzichtelijk maakt.</li> </ul>                                                          | <p>Ja en dat je makkelijker in gesprek kan gaan van nou ik weet dit en dit hoe gaat dat dan in de Turkse cultuur. Dan heb je al een opening en dan kan je zeggen van ik zie dit er dit bij u. is dat typisch voor de Turkse opvoeding.</p> <p>Ja</p>                                                                                                      | <p>Ja, ik denk dat het best wel een toegevoegde waarde kan zijn om er een kort stukje in te zetten bij ons zijn deze normen en waarden en in de Turkse cultuur dit en in de Marokkaanse cultuur dit en dat en van weet ik veel de Antillen er nog bij zet zij doen het zo en zo. Dat je er een stukje inzet zodat de hulpverlener zich daar ook meer op kan voorbereiden.</p>                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Op de vraag of er in de map meer verschillende opvoedvisies en stijlen terug moeten komen in de map en hoe, gaven beide respondenten aan dat zij dit goed zouden vinden. Eén van de twee respondenten gaf aan dat het zou kunnen helpen bij het in gesprek gaan met een ouder rondom bijvoorbeeld de Turkse cultuur omdat je dan een opening hebt en kan aangegeven wat je ziet. Dit zou volgens de respondent in een schema gezet kunnen worden. De andere respondent geeft aan dat er een kort stukje in de Samen Leren informatiemap gezet kan worden over de normen en waarden van de Nederlandse maar ook van de Turkse, Marokkaanse en Antilliaanse cultuur. Dit zou volgens de respondent de coach kunnen helpen om zich daar meer op voor te bereiden.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- In de vorm van een schema de normen en waarden en wijze van opvoeding binnen verschillende culturen beschrijven. Zodat er met ouders in gesprek kan worden gegaan en coaches zich beter kunnen voorbereiden.</li> </ul> |
| <p>Beoordeling inhoud van de Samen Leren informatiemap:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Wat vind je van de beloningsdobbelssteen? Want sommige beloningen kloppen niet helemaal bij de leeftijden van de kinderen.</li> </ul>                                                                                                                              | <p>Ja dat vond ik leuk. Zo laat je wel zien dat het ook anders kan dat iets materiëls of echt een cadeautje dat is gelijk weer. Hun zien het vooral als beloning dan krijg je een snoepje.</p> <p>Ja dat is ook een goeie. We kunnen ook zo'n schijf maken weetje wel die je kent van Twister en zo. Ja daar kan je natuurlijk ook een hoop op kwijt.</p> | <p>Ja misschien samen maken dan met ouders.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Op de vraag wat de respondenten vinden van de beloningsdobbelssteen en dat de beloningen niet helemaal zouden aansluiten bij de leeftijden van de kinderen geeft één van de respondenten aan dat het wel leuk is. Het laat volgens de respondent zien dat het ook anders kan dan belonen met een cadeautje. De andere respondent gaf aan dat je dit wel samen kan maken met ouders. Hier vult vervolgens de andere respondent weer op aan door aan te geven dat je ook met het gezin een schijf kan maken, net zoals bij Twister omdat je daar ook een hoop op kwijt zou kunnen.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Beloningsdobbelssteen samen maken met het gezin.</li> <li>- In plaats van een dobbelssteen een schijf maken.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p>Hebben jullie nog andere opmerkingen of verbeteringen?</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Ja een ding staat er niet in bijv. als je een kind in groep 1 of 2 hebt die zijn niet echt bezig met lezen maar soms verwachten ouders toch dat een kind dat kan maar er staat nergens in wat een kind op een bepaalde leeftijd zou moeten kunnen of zo. Ik zoek het dan bijv. even op maar ik weet niet of iedereen dat doet en dan weetje ook niet voor welke leeftijd een activiteit nou geschikt is want er zit best wel een verschil tussen een kind van vier en een kind van zeven of zo.</p> <p>Ja dus zoiets zou misschien wel, bij die werkbladen of zo ik weet niet voor welke leeftijd die is.</p> | <p>Eén van de twee respondenten geeft aan dat het goed zou zijn als er in de Samen Leren informatiemap wordt beschreven wat een kind moet kunnen op een bepaalde leeftijd. Hierdoor weet je volgens de respondent ook niet welke activiteit geschikt is voor welke leeftijd. Hier sluit de andere respondent op aan door aan te geven dat dit goed zou zijn voor de werkbladen.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- In de Samen Leren informatiemap aangegeven op welke leeftijd een kind iets kan en de werkbladen hier ook op laten sluiten.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

| <b>Deelvraag:</b><br><b>3. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie?</b><br><b>6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?</b>                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Deelvraag 3 (kleurencode: ) Deelvraag 6 (kleurencode ) combinatie deelvraag 3 &amp; 6 (kleurencode )</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Interview vraag/ onderwerp                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Respondent 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Respondent 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Bevindingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Vaardigheden die coaches nodig hebben om de map in te kunnen zetten:<br>- Hebben studenten hier nog bepaalde vaardigheden voor nodig? Kunnen zij dit allemaal?                                                                                                                                                                                                                                                                        | Die map is natuurlijk wel voor kinderen tot groep 4 à 5 maar als je met iemand werkt van 8 à 9, ja qua niveau sluit het op zich wel aan en soms niet, ja de tips en de tools wel maar de werkbladen zijn dan niet meer in te zetten. Dat is mis ik dan wel.                                                                                                                                                                                                                       | /                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Eén van de twee respondenten geeft aan dat de map is voor kinderen tot groep 4 à 5 maar dat als je met iemand werkt van 8 à 9 jaar sluit het soms wel en soms niet aan. Volgens de respondent sluiten de tips en tools wel aan maar de werkbladen zijn dan niet meer in te zetten, dit mist de respondent.<br><br>Verbeteringen/Veranderingen:<br>- Aansluiten van werkbladen bij de leeftijden (kinderen in de leeftijd van 8 à 9 jaar).                                                           |
| Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij het kennen, kunnen en eigen maken van de Samen Leren methode:<br>- Hebben jullie moeite met het kunnen en eigen maken gedeelte? Dat je daar te weinig handvatten voor hebt?                                                                                                                                                                                                          | Ja en ik denk ook, kijk je kan wel graag willen dat iemand het eigen gaat maken maar is een cliënt daar ook toe in staat. Voor haar is het gewoon een bepaald punt voldoende dan gaat het om het kunnen maar volledig gaat het hem niet worden. Dat heeft dan ook weer met andere factoren te maken.                                                                                                                                                                              | /                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Eén van de twee respondenten geeft aan dat er bij het eigen maken ook gekeken moet worden naar of een cliënt hier ook toe in staat is en wat voor de cliënt voldoende is, dit kan volgens de respondent ook weer met andere factoren te maken hebben.<br><br>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.                                                                                                                                                              |
| Aansluiting bij de ouders, het gezin en hun situatie:<br>- Wat is dit, jullie mening over de aansluiting van de map bij de ouders, het gezin en hun situatie.                                                                                                                                                                                                                                                                         | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Ja, het hangt gewoon heel erg van de cliënt af.<br><br>Ja wat E. ook zei heel veel mensen komen voor huiswerkbegeleiding en bij sommige gaat het goed een vrouw zei dit kan ik al en dan ben je zes bezoeken geweest en dan kan je niet echt iets doen maar bij andere gezinnen is het net laagdrempelig genoeg en net dat steuntje die ze nodig hebben. | De twee respondenten geven aan dat de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders, het gezin en hun situatie afhangt van de cliënt. Eén van de twee respondenten geeft ook aan dat de ene cliënt het gewoon al goed doet en dat het bij andere gezinnen net laagdrempelig genoeg is en net het steuntje dat zij nodig hebben.<br><br>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.                                                                       |
| Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de cultuur en hun normen en waarden:<br>- Vanuit de theorie heb ik gevonden dat als je aansluit bij hun normen en waarden en bij hun cultuur dat betekend niet dat iets automatisch beter wordt want dat is niet uit onderzoek gebleken maar het zou wel zorgen dat mensen gemotiveerder zijn om er toch wat mee te doen omdat het dan dichter bij jezelf staat. Niet alleen de taal | Ja ik denk ook het allemaal veel verder gaat dan alleen die Samen Leren map. Want daar om heen heb je ook gewoon oudergesprekken met de cliënt zelf en ja sluit je ook aan bij wat er op dat moment speelt.<br><br>Dat is ook nodig en moet ook en dan speel ik in op het moment. Dan voer ik liever even een goed gesprek met de cliënt vanuit interesse naar hun opvoeding, cultuur en hoe ze het zelf doen dat vind ik dan veel belangrijker dan wat ik volgende week ga doen. | /                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Eén van de twee respondenten geeft aan als het gaat om de aansluiting bij de cultuur van ouders, het veel verder gaat dan alleen de Samen Leren informatiemap. De respondent geeft aan dat zij ook oudergesprekken voeren en dat je dan ook moet aansluiten wat er op dat moment speelt en dit kan volgens de respondent ook gewoon een gesprek zijn met de cliënt vanuit interesse naar hun opvoeding en cultuur.<br><br>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| moet dan aangepast worden maar ook uitdrukkingen die in hun cultuur gewoon zijn.                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p>Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de cultuur en hun normen en waarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vinden jullie dat er in de Samen Leren map teveel westerse opvoedtechnieken terugkomen waardoor ouders er tegen aan kunnen botsen.</li> </ul>                                              | <p>Ja ik denk het wel, vind ik</p> <p>Ja dat is wel zo</p>                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Misschien wel de normen de waarden zoals structuur en dat soort dingen maar echt opvoedtechnieken vind ik er te weinig in staan.</p> <p>Ja hebt vier van die opvoedstijlen of zo maar die komen niet terug. Terwijl mensen die geen pedagogische achtergrond hebben daar is het wel heel handig voor. En dan nog is het inderdaad een valkuil want wij kunnen vinden dat je lief moet zijn voor kind en soms een beetje streng maar misschien is het binnen de Marokkaanse cultuur wel zo dat je de hele tijd streng moet zijn.</p> | <p>Op de vraag of er teveel westerse opvoedtechnieken terug komen in de Samen Leren informatiemap die kunnen zorgen voor botsingen met ouders. Geeft eerst één van de twee respondenten aan dat hij/zij dit wel zo vindt. Vervolgens geeft de andere respondent aan dat het misschien meer gaat over de normen en waarden zoals structuur maar dat zij weinig opvoedtechnieken erin ziet staan. Hier sluit vervolgens de andere respondent weer op aan met "ja, dat is wel zo".</p> <p>De andere respondent geeft aan dat er vier opvoedstijlen zijn maar dat deze niet terug komen in de Samen Leren informatiemap en dat juist wel handig is voor mensen die geen pedagogische achtergrond hebben. Daarnaast geeft de respondent aan dat het wel een valkuil is omdat hoe wij naar de opvoeding kijken kan verschillen met de opvoeding in andere culturen. De respondent geeft hierbij als voorbeeld dat wij vinden dat je lief moet zijn voor je kind en soms een beetje streng maar dat het misschien binnen de Marokkaanse cultuur kan zijn dat je de hele tijd streng moet zijn.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- De vier opvoedstijlen laten terug komen in de Samen Leren informatiemap.</li> </ul> |
| <p>Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de cultuur en hun normen en waarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Loop je er wel eens tegen aan dat ouders zeggen "dat strafstoeltje, ben je nou helemaal gek geworden, daar doe ik niet aan hoor" Maar zoiets zijn jullie nog niet tegengekomen?</li> </ul> | <p>Nee, ja ik heb wel gewoon gehad dat de mensen het van je aannemen maar het gaat er natuurlijk wel om wat ze er uiteindelijk mee doen. Kijk ik snap best dat cliënten denken van oh dat is misschien wel zo maar je hebt ook nog een man in het spel maar als die niet mee doet in de begeleiding dan ja.</p> | /                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Op de vraag of de studenten wel eens hebben ervaren dat ouders zich minder konden vinden in de Samen Leren informatiemap, geef één de twee respondenten aan dat zij dit niet meegemaakt heeft maar het gaat er volgens de respondent om wat zij er uiteindelijk mee doen. Volgens de respondent kunnen cliënten denken van "misschien is dat wel zo" maar er is volgens de respondent ook vaak nog een man in het spel.</p> <p>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p>Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij andere gezinsleden:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Zijn er misschien gezinsleden opa's, oma's die zeggen van "he zo doen wij hier dat niet".</li> </ul>                                                                                                        | <p>Ja dan krijg je wel eens van die tegenstrijdige opvoeding.</p>                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Zulk soort dingen moet je inderdaad afstemmen maar ik denk dat het dan belangrijk is dat zij met elkaar praten. Wij kunnen wel uitleggen waarom het belangrijk is maar zij moeten wel samen op één lijn komen daar kunnen wij toch niet voor zorgen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>Op de vraag of er misschien andere gezinsleden zijn geweest die zich minder konden vinden in de Samen Leren informatiemap, geeft één van de twee respondenten aan dat je dan wel eens te maken krijgt met tegenstrijdige opvoeding. De andere respondent vult vervolgens aan dat het belangrijk is dat het gezin met elkaar praat. Wij kunnen volgens de respondent wel uitleggen waarom het belangrijk is maar het gezin moet toch samen op één lijn komen en daar kunnen wij volgens de respondent toch niet voor zorgen.</p> <p>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p>Aansluiting bij de ouders, het gezin en hun situatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Dus de map zorgt niet voor extra problemen, wat je tot nu toe heb ervaren?</li> </ul>                                                                                                                                      | <p>Nee</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Nee, ik vind hem wel laagdrempelig genoeg zeg maar.</p> <p>En ik denk ook dat je zelf wel aanvoelt of je gewoon wel iets kan zeggen van nou ja mevr. die structuur die hier.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Op de vraag of de Samen Leren informatiemap eventueel voor meer problemen in het gezin heeft gezorgd, geven beide respondenten aan dat dit niet zo is. Beide respondenten vinden hem laagdrempelig genoeg en denken dat je het ook wel aanvoelt of je gewoon iets kan zeggen tegen een gezin.</p> <p>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

| <b>Deelvraag:</b><br><b>4. Hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk?</b><br><b>6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?</b><br><br><b>Deelvraag 4 (kleurencode: ) Deelvraag 6 (kleurencode ) combinatie deelvraag 4 &amp; 6 (kleurencode )</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Interview vraag/ onderwerp                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Respondent 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Respondent 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Bevindingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Het inzetten van de Samen Leren map via de Samen Leren methode:<br>- Wat denken jullie over de inzet van de map door de coaches, wordt dat op een goede manier gedaan? Sluit het aan bij de methode?                                                                                                                                                                                             | Ja, dat is wel waar.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Ik heb niet heel erg naar het team gekeken want dat verschilt geloof ik per team. Bij jullie wordt die geloof ik wel goed ingezet maar L. en ik hebben een Samen Leren training gegeven ook aan de andere teams maar er zijn gewoon mensen die niet eens weten dat die map er is.<br><br>Ja, dan wordt die natuurlijk ook niet echt ingezet en nu is er natuurlijk die website er. En de nieuwe studenten hebben de map ook niet meer gekregen. | Eén van de twee respondenten geeft aan het inzetten van de Samen Leren informatiemap, via de methode verschilt per team. De respondent geeft aan samen met een mede student een Samen Leren training te hebben gegeven maar er zijn mensen volgens de respondent die niet weten dat de map er is. Hierdoor wordt de Samen Leren informatiemap volgens de respondent ook niet echt ingezet. Hier sluit vervolgens de andere respondent bij aan. Verder geeft respondent aan dat nu ook de website er is en dat de nieuwe studenten de map ook niet meer hebben gekregen.<br><br>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Samen Leren informatiemap op de Bureau Frontlijn website:<br>- Denk je dat het een verbetering is dat we nu over zijn op de website?                                                                                                                                                                                                                                                             | Ik denk juist dat het dan blijft liggen<br><br>Omdat de map een handvat biedt. Je kan er gelijk in kijken en gelijk iets toepassen. Dat vind ik ook het mooie eraan. Dat je gewoon een onderdeel kan pakken bijv. we hebben het over grenzen stellen en wat hoort hier nu bij. Als je nu naar de website gaat dan kan dat ook wel maar dan moet je hem wel goed weten te gebruiken. Hierdoor denk ik dat het juist blijft liggen omdat mensen niet zelf nog een keer op de website gaan kijken en als je de map laat liggen kunnen mensen er toch nog even door heen bladeren, ondanks dat zij het soms niet helemaal begrijpen, wordt het wel visueel gemaakt door de afbeeldingen.<br><br>Kijk je kan het wel met het kind doen maar het gaat uiteindelijk toch om die ouder. Dus daarin is die informatieoverdracht dat kennen, kunnen eigen maken wel belangrijk en is ook wat uit die map moet komen, uit die website krijg je dat niet. | Nee<br><br>Ja dat denk ik ook<br><br>Ja dat klopt en het ziet er leuker uit voor kinderen, denk ik om er een keer door heen te bladeren.<br><br><br><br><br><br><br><br><br>Ik vind de website best nog wel oppervlakkig.                                                                                                                                                                                                                       | De twee respondenten geven aan dat het geen verbetering is dat we nu over zijn naar de website. Beide respondenten geven aan dat het juist dan blijft liggen.<br><br>Eén van de twee respondenten geeft aan dat de map een handvat biedt. Je kan er volgens de respondent gelijk in kijken en gelijk iets toepassen. Dit is volgens de respondent ook het mooie eraan, dat je gewoon een onderdeel kan pakken. Als je nu naar de website gaat kan dit ook wel maar dan moet je de website wel goed weten te gebruiken volgens de respondent. De respondent geeft aan dat zij hierdoor denkt dat de map blijft liggen omdat mensen niet zelf nog een keer op de website gaan kijken en als je de map laat liggen dan kunnen mensen er toch nog door heen bladeren, ook al wordt het niet helemaal begrepen, het wordt wel visueel gemaakt door de afbeeldingen. De andere respondent geeft aan het hier mee eens te zijn en geeft aan dat het er ook leuker uitziet voor kinderen om er een keer door heen te bladeren.<br><br>Eén van de twee respondenten geeft ook aan het uiteindelijk gaat om de ouder en dat daarin de informatieoverdracht: het kennen, kunnen en eigen maken belangrijk is en wat je ook uit de map moet halen. Volgens de respondent krijg je dit niet uit de website.<br><br>Vervolgens voegt de andere respondent nog toe dat zij de website best nog wel oppervlakkig vindt.<br><br>Verbeteringen/veranderingen:<br>- De overgang naar de website kan er voor zorgen dat de map juist blijft liggen.<br>- Website is oppervlakkig. |
| Het inzetten van de Samen Leren map via de Samen Leren methode:<br>- Het gaat dus eigenlijk aan mensen voorbij?                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ja, ja.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ja, terwijl het gewoon de "B fase" is van frontlijn en zij Samen Leren zouden moeten inzetten en dan kun je het aanvullen met kennis die je zelf nog nodig vindt maar nu heb ik het idee dat eerst zelf dingen bedacht worden en als zij er dan niet uitkomen dat dan een keer de map erbij gepakt wordt. Dat is eigenlijk jammer.                                                                                                              | Volgens één van de twee respondenten wordt er aan Samen Leren voorbij gegaan en moet Samen Leren gewoon ingezet worden omdat het de "B fase" is van Bureau Frontlijn en vervolgens kunnen andere dan het aanvullen met kennis die zij zelf nog nodig vinden maar de respondent heeft nu het idee dat er eerst zelf dingen bedacht worden en als zij er niet uitkomen dan wordt één keer de map erbij gepakt. Dit vindt de respondent jammer. De andere respondent sluit hierbij aan.<br><br>Verbeteringen/veranderingen:<br>- Er wordt door sommige voorbij gegaan aan de Samen Leren methode.<br>- Eerst wordt er zelf kennis verzameld en dan pas gekeken naar de map.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Het inzetten van de Samen Leren map via de Samen Leren methode:<br>- Als er niet met de methode gewerkt                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Nee                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Nee                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Op de vraag als er niet met de methode gewerkt wordt dat de Samen Leren informatiemap dan ook niet op die manier ingezet wordt, geven beide respondenten "Nee" aan.<br><br>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| wordt, dan ga je de map ook niet zo inzetten?                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>Het inzetten van de Samen Leren map via de Samen Leren methode:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- In de vernieuwde methode moet je natuurlijk de map al bij huisbezoek twee inzetten, is dit bij oudercoaching anders?</li> </ul>                                                                                                      | <p>Dit ligt bij ons echt aan de hulpvraag. Het eerste huisbezoek starten we wel met de kennismakingsdoos, dat doen jullie toch ook?</p> <p>En dan ga je kijken op welk gebied de vraag ligt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>Het ligt volgens één van de twee respondenten aan de hulpvraag of er in huisbezoek twee in het traject van oudercoaching gewerkt wordt met de Samen Leren informatiemap. Wel wordt er kennism gemaakt met behulp van de kennismakingsdoos. Hier sluit de andere respondent bij aan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p>Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij het kennen, kunnen en eigen maken van de Samen Leren methode:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vinden jullie dat kennen, kunnen, eigen maken voldoende terug komt? Echt op een goede manier, dat je zegt van "nu ben ik bezig met kennen, kunnen en eigen maken?"</li> </ul>         | <p>Ja, ik denk dat die stapjes nog wel verduidelijkt kunnen worden. Dat elk hoofdstuk daarin wordt verdeeld. Want in principe staat er natuurlijk veel informatie en een werkblad wordt er aan gekoppeld, dus je gaat het wel meteen doen maar ik denk dat je die drie fases nog wel uitgebreider kan echt van stap 1 kennen, stap 2 kunnen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Nee                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>De twee respondenten vinden beide dat kennen, kunnen en eigen maken onvoldoende terug komt in de map, op een goede manier dat zij het ook herkennen. Eén van de twee respondenten geeft wel aan dat er in principe veel informatie in staat en dat er een werkblad aan gekoppeld wordt, waardoor je wel meteen naar "doen" over gaat maar zij geeft ook een aantal verbeteringen/veranderingen aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- De stapjes zouden nog wat verduidelijkt kunnen worden, dat elk hoofdstuk daarin verdeeld wordt.</li> <li>- De drie fases moeten uitgebreider, van stap 1 kennen, stap 2 kunnen.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p>Het werken aan de doelen die zijn gesteld in het PVA:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Lukt het om aan de hulpvraag/doelen te werken met de map over het algemeen? Of komen jullie thema's tegen waarvan je zegt daar kan ik de map echt niet bij inzetten?</li> </ul>                                                                | <p>Ja, want als je aan een leerdoel werkt bij een hulpvraag, dan gebruik je wel de map omdat leerdoel te behalen, dat doe je wel. Alleen ik denk dat ik andersom niet de map gebruik om een leerdoel op te stellen. Want in principe die is map is gewoon om je leerdoelen te behalen</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Wij hebben hem wel vaak aangevuld zeg maar. De website van jongen/meisje of zo gebruiken we heel veel omdat daar dan echt een lijstje tips staan bijvoorbeeld en er in de map vooral de basis terug komt maar als je die basis dan heb gedaan kunnen sommige ouders nog niet concreet er echt iets mee. Ik zoek dan wel echt de aanvulling maar ik vind wel echt dat het duidelijk is wat er in staat en ik denk dat iedereen ook echt wel een stukje eruit kan gebruiken.</p>                                                                                                                                                                                             | <p>Eén van de twee respondenten geeft aan de map gebruikt te hebben om de doelen te behalen, de respondent gebruikt de map alleen niet om de doelen op te stellen.</p> <p>De andere respondent geeft aan de map vaak aangevuld te hebben. Hiervoor gebruikt de respondent voornamelijk de website van jongens/meisjes omdat daar echt een lijstje tips staan en in de Samen Leren informatiemap vooral de basis terug komt. Volgens de respondent kunnen de ouders soms niet echt iets concreets met de basis en daarom gebruikt de respondent de tips. De respondent geeft aan dat wel echt op zoek te zijn naar aanvulling. De respondent vindt wel dat het duidelijk is wat er in de Samen Leren informatiemap staat en denkt ook dat iedereen er wel een stukje eruit kan gebruiken.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Ouders kunnen het soms de basis uit de Samen Leren informatiemap niet concreet maken.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p>Ruimte voor eigen inbreng van de ouder:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Is er genoeg ruimte voor de eigen inbreng van de ouder? Als je bezig bent met de begeleiding?</li> <li>- Hoe zouden wij dat nu kunnen doorbreken?</li> <li>- Hebben studenten hier nog bepaalde vaardigheden voor nodig? Kunnen zij dit allemaal?</li> </ul> | <p>Ik denk dat, daar misschien soms ook wel een beetje aan voorbij gegaan wordt. Je gaat naar het gezin toe om te helpen natuurlijk en dan ben je misschien ook wel lekker enthousiast en van nou we gaan dit en dit doen en ik wil dit en dat bereiken en misschien zou ik daar zelf ook wat meer bij stil moeten staan van nou wat denkt u en wat wilt u.</p> <p>Ja en ik denk ook dat het ook wel een stukje ligt bij dat ouders.</p> <p>Kijk ik weet zeker dat mensen die vaardigheden aangeleerd krijgen daar zeker wel gebruik van maken maar als je het over de map hebt, dan vervaagt het denk ik ook weer snel.</p> <p>Ja.</p> | <p>Ja deels, ik heb ook wel het idee dat de ouder jouw in die hulpverleners rol zet. Je komt daar binnen en die ouders hebben dan vaak het idee, oké wat ga je doen. Dus dan moet je inderdaad wel zoeken maar sommige mensen willen ook geen inbreng die willen ook dat je het doet.</p> <p>Ja, ik denk ook het meer een tussenstap is dat ouders zelf de map erbij pakken. Het is natuurlijk uiteindelijk de bedoeling dat de ouder het gewoon doet en de map niet meer nodig heeft.</p> <p>Het is ook heel persoonlijk natuurlijk. Ik heb ook wel eens meegemaakt dat je ouders een heel arsenaal aan tips kan geven maar sommige alleen net even dat duwtje in de rug</p> | <p>Eén van de twee respondenten geeft aan dat er voorbij wordt gegaan aan de eigen inbreng van ouders. Dit zou misschien kunnen komen door het enthousiasme van de coach en wat je met het gezin zou willen bereiken. De respondent geeft hier zelf wel meer stil bij te willen staan. De andere respondent geeft aan het hier deels mee eens te zijn. Volgens de respondent zetten ouders jouw ook zelf in een hulpverleners rol wat er voor zorgt dat je moet gaan zoeken maar sommige ouders willen volgens de respondent ook geen eigen inbreng maar die willen dat je het doet. Hier sluit vervolgens de andere respondent op aan door aan te geven dat er ook stukje bij de ouder ligt.</p> <p>Eén van de twee respondenten geeft aan dat als ouders vaardigheden aangeleerd krijgen, zij hier ook wel gebruik van zullen maken maar in het geval van de map denkt de respondent dat het ook wel weer snel vervaagt. De andere respondent voegt hier aan toe dat hij/zij het ook meer ziet als een tussenstap, dat ouders zelf de map erbij pakken. Het volgens de respondent uiteindelijk de bedoeling dat het ouder het gewoon doet en de map niet meer nodig heeft. Hier sluit vervolgens de andere respondent op aan.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Ja, die map is er en misschien zou je er wel opdrachtjes aan kunnen verbinden. Ik denk dat je daardoor wel stimuleert om er iets mee te doen en kijk dat het dan een keer niet gebeurt natuurlijk dat komt gewoon voor maar ik denk wel je ze zelf er even moet laten stoeien met het kind erbij.</p> <p>Het is denk ik ook veel benoemen, gewoon benoemen wat je ziet. Op deze manier speel je in op de ouder en de situatie want alleen aan horen hebben sommige ouders niets.</p> <p>Ja, ik denk ik had dat misschien nog wel meer willen zien misschien.</p> <p>Ik denk ook dat het een verwachting is vanuit de begeleiders dat ze dat in ieder geval verwachten.</p> | <p>nodig hebben en dan komen ze er ook wel en dan hoef je de hele map niet eens te gebruiken maar er alleen maar over te praten.</p> <p>Ja.</p> <p>Nu is ook de training zeg maar die wij gehad hebben best wel kort, het is geloof ik maar één ochtend geweest en we kregen die map voor je en wij hadden hem natuurlijk al gelezen maar de andere kregen een half uur de tijd om de map te lezen en door te bladeren, toen kreeg je een casus en dat was het. Verder hebben ze er bij mijn weten nooit meer iets mee gedaan. Volgens mij is het idee nu ook meer dat Samen Leren en die map een optie is en niet van je gaat die map inzetten en kijk maar of je andere dingen kan toevoegen. Dat is ook een verschil.</p> | <p>Eén van de twee respondenten geeft aan dat het ook heel persoonlijk is. De respondent geeft als voorbeeld dat hij/zij heeft meegemaakt dat sommige ouders alleen maar een duwtje in de rug nodig hadden waardoor je de map eigenlijk helemaal niet hoefde te gebruiken maar ook ouders die een heel arsenaal aan tips nodig hadden.</p> <p>Eén van de twee respondenten geeft aan dat er misschien wel opdrachtjes verbonden kunnen worden aan de map om het zelfstandig gebruik te bevorderen. Hierdoor stimuleer je volgens de respondent dat ouders er iets mee doen en als het een keer niet gebeurt, is dat ook niet erg maar je moet het gezin volgens de respondent er ook even mee laten stoeien samen met de kinderen. Daarnaast geeft de respondent aan dat je ook zaken meer moet benoemen waardoor je inspeelt op de ouder en de situatie, want alleen aan horen hebben sommige ouders niets. De respondent geeft aan dat de zij dit wel nog meer zou willen zien bij coaches, hier sluit vervolgens de andere respondent bij aan.</p> <p>Deze respondent voegt er nog aan toe dat de training die zij hebben gekregen best wel kort was en het is volgens de respondent ook maar één ochtend geweest. Verder hebben zij volgens de respondent er niets meer mee gedaan. Het is volgens de respondent nu ook dat Samen Leren meer een optie is en niet meer van je gaat de Samen Leren informatiemap inzetten en kijk maar of je er dingen aan toevoegen. Dat is volgens de respondent ook een verschil.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Er wordt voorbij gegaan aan de eigen inbreng van ouders.</li> <li>- De Samen Leren informatiemap vervaagt ook weer snel bij ouders.</li> <li>- Opdrachten verbinden aan de Samen Leren informatiemap om ouders meer te stimuleren er gebruik van te maken en meer wat je ziet benoemen en verbinden aan de map voor ouders, die het minder leren van het aanhoren. Dit zouden andere coaches nog wel meer kunnen doen.</li> <li>- De training was één dagdeel en daarna is er niet meer op teruggekomen.</li> <li>- Samen Leren wordt meer gezien als optie en niet meer als iets wat vast ingezet moet worden met eventueel aanvulling.</li> </ul> |
| <p>Het werken met de inhoud van de Samen Leren informatiemap:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Als het niet voldoende aansluit dan gaan jullie zelf verder zoeken?</li> <li>- Wat zouden jullie willen zodat jullie niet meer zelf hoeft te zoeken, wat zou daar een handig systeem voor zijn denken jullie in combinatie met de map?</li> </ul> | <p>Uiteindelijk denk ik wel dat door iedereen van alles en nog wat wordt opgezocht en dat we uiteindelijk vier keer iets hebben wat er al lang is en dat is uiteindelijk wel zonde.</p> <p>Toch is denk ik toch je eerste actie, oké wat ga ik doen en dat je dan heel snel het internet op gaat omdat het misschien ook wel moeilijker te vinden is in een mapje ergens verdwaald op de schijf.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Ik denk dat je altijd wel een beetje moet blijven zoeken om meer iets verdieping ergens in aan te brengen en als je dat allemaal in de map moet zetten. Het verschilt natuurlijk ook per gezin hoe je iets gaat inzetten.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>Eén van de twee respondenten geeft aan naar aanleiding van de vraag als het niet voldoende aansluit er zelf gezocht wordt, dat er door iedereen van alles wordt opgezocht en dat zij uiteindelijk vier keer iets hebben van iets, wat er dan vervolgens al lang is. Dit vindt de respondent wel zonde.</p> <p>De andere respondent geeft aan dat je altijd wel een beetje moet blijven zoeken om te zorgen voor meer verdieping en dat je dat niet allemaal in de Samen Leren informatiemap kan zetten. Het verschilt volgens de respondent ook per gezin hoe je iets gaat inzetten.</p> <p>Eén van de twee respondenten geven ook aan dat het toch je eerste reactie is om zelf te gaan zoeken op internet omdat het misschien ook wel moeilijker misschien te vinden is op een mapje op de schijf.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Er wordt door iedereen wat opgezocht wat er voor zorgt dat er veel dezelfde materialen zijn, die er ook al zijn binnen Bureau Frontlijn.</li> <li>- Materialen zijn minder goed te vinden op de schijf.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p>Het inzetten van de Samen Leren informatiemap als coach:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- De map moet een hulpmiddel zijn en geen doel op zich.</li> </ul>                                                                                                                                                                                    | <p>Ja daar ben ik het wel mee eens, ja want als je alles via de map gaat doen dan is het voor jezelf ook niet meer leuk want je wil er ook iets voor jezelf eruit halen en iedere cliënt is anders, dus daar moet je ook op aansluiten.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>/</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Eén van de twee respondenten geeft aan het eens te zijn met dat de Samen Leren informatiemap een hulpmiddel moet zijn en geen doel op zich. De respondent geeft aan dat als je alles via de map gaat doen het voor jezelf minder leuk is omdat je er ook iets voor jezelf uit wil halen. Daarnaast geeft de respondent aan dat iedere cliënt weer anders is en je daar ook op moet aansluiten.</p> <p>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Het inzetten van de Samen Leren informatiemap als coach:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Het is vrij interpreteren hoe je aan de slag moet met een onderdeel. Vinden jullie het te vrij?</li> </ul>                                                                                          | <p>Ik denk juist dat dat wel goed is want dan kan je daaraan weer je eigen draai geven.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Ja</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>De twee respondenten geven aan dat zij tevreden zijn met dat de Samen Leren informatiemap vrij interpreteren kan. Eén van de respondenten voegt nog toe dat het goed is omdat je daaraan weer je eigen draai kan geven.</p> <p>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p>Het inzetten van de Samen Leren informatiemap als coach:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Zou er een soort van boekje gemaakt worden de coaches waarin wordt beschreven hoe je bijv. een thema bespreekt en hoe je met de Samen Leren informatiemap moet werken.</li> </ul>                   | <p>Ja het ligt denk ik ook wel een beetje aan je voorbereiding denk ik.</p> <p>Kijk als ik mezelf niet voorbereid en ik ga met een cliënt hebben over structuur en ik weet zelf niet wat er in die map staat, dan gaat het natuurlijk al iets fout. Dan kan ik het ook niet goed uitleggen want dan lees ik het gewoon voor. Dus die verantwoording ligt ook wel bij jezelf en bij je begeleidster over de voorbereiding.</p> | <p>Ja maar dat is ook niet echt in die training besproken.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Op de vraag of er een soort van de stappenplan moet komen om te werken met de Samen Leren informatiemap waarin bijv. wordt aangegeven hoe je een thema bespreekt, geeft één van de twee respondenten aan dat het niet in de training is besproken.</p> <p>De andere respondent geeft aan dat het ook te maken heeft met je voorbereiding als coach en dat het ook de verantwoordelijkheid is van de coach, samen met je begeleider.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Hoe thema's uit de Samen Leren informatiemap besproken moeten worden, is niet in de training teruggekomen.</li> </ul>                                                                                           |
| <p>Het inzetten van de Samen Leren informatiemap als coach m.b.t. het onderzoek:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Zou er niet een soort stappenplan moeten komen om te werken met de map. Zodat iedereen het op dezelfde manier inzet en dat het voor coaches ook wat duidelijker is?</li> </ul> | <p>/</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Ja ik denk wel dat het goed zou zijn want je hoort ieder huisbezoek de map erbij te pakken en af toe komt die eens boven tafel maar om eerlijk te zijn ik heb de map het eerste huisbezoek afgeleverd en ja en terwijl misschien een ander hem iedere week pakt of juist nooit.</p> <p>Ja het is wat je wil maar het is wel een onderdeel van de methode want daar staan de tips in.</p> | <p>Op de vraag of het nodig is voor het onderzoek dat er een stappenplan gemaakt wordt voor het werken met de Samen Leren informatiemap geeft één van de twee respondenten aan dat het een onderdeel is van de methode en dat daar de tips in staan. Daarnaast geeft de respondent aan dat het nu verschilt hoe de Samen Leren informatiemap gebruikt wordt. De respondent heeft de map zelf het eerste huisbezoek aan de ouders gegeven maar dat een ander de Samen Leren informatiemap de map er iedere week bij pakt en weer een ander juist nooit.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- De wijze waarop de Samen Leren informatiemap nu wordt ingezet verschilt per persoon.</li> </ul> |
| <p>Het inzetten van de Samen Leren informatiemap als coach:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Jullie zijn wel creatief genoeg he om ergens je eigen draai aan te geven.</li> </ul>                                                                                                                | <p>Ja zo maak je het ook meer eigen denk ik</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Ja, ik neem nooit iets mee.</p> <p>Ik gebruik het wel als idee of zo maar dan pak ik liever een leeg vel papier en dan gaan we zelf een schema maken. Wij kennen die schema's al natuurlijk en dan zeg ik gewoon tegen de ouder, die gaan we samen maken.</p>                                                                                                                            | <p>De twee respondenten zijn wel creatief genoeg om ergens hun eigen draai aan te geven. Eén van de twee respondenten geeft aan dat hij/zij nooit iets mee neemt. De respondent gebruikt wel het idee maar hij/zij pakt liever een leeg vel papier en dan gaan zij wel een schema maken. De respondent geeft aan dat zij de schema's kennen en dat hij/zij dan tegen de ouder zegt wat zij samen gaan maken. De andere respondent voegt hier aan toe, dat het zo ook meer eigen wordt.</p> <p>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.</p>                                                                                                                                                             |

| <b>Deelvraag:</b><br><br><b>5. Wat is er volgens de ouders en de Samen Leren coaches geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap?</b><br><b>6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?</b><br><br><b>Deelvraag 5 (kleurencode: ) Deelvraag 6 (kleurencode ) combinatie deelvraag 5 &amp; 6 (kleurencode )</b> |                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Interview vraag/ onderwerp                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Respondent 1                                                                                                                          | Respondent 2                                                                                                                                                                                                                  | Bevindingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Wat hebben ouders geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap:<br>- En wat hebben jullie ouders geleerd van de map. Dat je denkt van daar heeft de map echt aan bijgedragen. Zijn ze zelfredzamer en zelfstandiger geworden ergens in?                                                                                                                                                              | Nou, ik heb wel echt gebruik gemaakt van het belonen, het beloningssysteem en ik heb daarin wel laten zien dat cadeautjes anders kan. | /                                                                                                                                                                                                                             | Eén van de twee respondenten geeft aan dat zij gebruik heeft gemaakt van het belonen, het beloningssysteem en de respondent heeft daarin laten zien dat de cadeautjes anders zouden kunnen.<br><br>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Het zelfstandig verder kunnen oppakken van de opvoeding:<br>- Hoe pakken de opvoeders de opvoeding vervolgens zelf dan aan, heb je het idee dat, dat wel lukt.                                                                                                                                                                                                                                              | Ja ik denk het ook wel,                                                                                                               | Toch wel anders dan in het begin heb ik het idee                                                                                                                                                                              | De twee respondenten geven aan dat zij wel het idee hebben dat de ouders toch wel anders de opvoeding aanpakken.<br><br>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Het zelfstandig verder kunnen oppakken van de opvoeding:<br>- Weten jullie ouders waar ze heen moeten als ze vragen hebben over de opvoeding en ontwikkeling uiteindelijk, hebben ze bijv. wel eens die websites bekeken zoals het CJG en opvoed/opgroei ding gebeuren.                                                                                                                                     | /                                                                                                                                     | Ja de meeste ouders met kleine kinderen zitten nog bij het CJG                                                                                                                                                                | Op de vraag of de ouders weten waar zij terecht kunnen met vragen en of zij wel eens een website uit de Samen Leren informatiemap hebben bekeken, geeft één van de twee respondenten aan dat de meeste ouders nog met kleine kinderen zitten bij het Centrum voor Jeugd en Gezin.<br><br>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Het zelfstandig verder kunnen oppakken van de opvoeding:<br>- Dus het is niet zo dat ze zeggen ik heb even op die website gekeken?                                                                                                                                                                                                                                                                          | Ja ik denk ook dat zij veel bespreken met moeders onder elkaar<br>Ik denk dat ze het puur doen op eigen ervaringen met andere delen.  | Nee<br><br>Ja precies, of met de juf<br><br>Ja, ik heb ook wel het idee dat ouders gewoon net meer een stukje meer zelfvertrouwen nodig hebben en als je dan komt dan krijgen ze het gevoel dat zij toch het meer zelf kunnen | Op de vraag of de ouders wel eens hebben aangegeven dat zij op een website hebben gekken die staat beschreven in de Samen Leren informatiemap geeft, één van de twee respondenten aan dat dit niet gebeurt is. De andere respondent voegt hier aan toe dat hij/zij denkt dat de moeder veel meer met elkaar zaken bespreken. De respondent denkt dat zij het puur doen op eigen ervaringen met andere delen. De andere respondent geeft aan het hier mee eens te zijn en voegt toe dat er ook gesproken wordt met de juf.<br><br>Eén van de twee respondenten geeft aan dat hij/zij het idee heeft dat ouders gewoon net meer een stukje zelfvertrouwen nodig hebben en als je dan als coach komt dan krijgen zij het gevoeld dat zij het toch meer zelf kunnen.<br><br>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |           |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Het zou niet voldoende ondersteuning bieden vooral bij laag talige ouders, wel goed hulpmiddel, er staat duidelijk beschreven wat zij kunnen doen en wat zij kunnen inzetten als zij er niet uitkomen, ouders kunnen nog terug kijken en voorwaarden zouden zijn motivatie, het goed volgen van de methode zodat ouders vaardiger worden, ouders leren waar zij informatie vandaan moeten halen en de coaching moet gericht zijn op het leren en niet op het voor hun doen. Zijn het allemaal punten waar we ons in kunnen vinden?</p> | <p>Ja</p> | <p>Ja</p> | <p>De twee respondenten hebben aangegeven dat zij het eens zijn met de onderstaande bevindingen die zij gekomen uit de vragenlijsten die de respondenten eerder hebben ingevuld:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Het zou niet voldoende ondersteuning bieden vooral bij laag talige ouders</li> <li>- Wel goed hulpmiddel</li> <li>- Er staat duidelijk beschreven wat zij kunnen doen en wat zij kunnen inzetten Als zij er niet uitkomen</li> <li>- Ouders kunnen nog terug kijken</li> <li>- Voorwaarden zouden zijn: <ul style="list-style-type: none"> <li>o Motivatie,</li> <li>o Het goed volgen van de methode zodat ouders vaardiger worden</li> <li>o Ouders leren waar zij informatie vandaan moeten halen</li> <li>o De coaching moet gericht zijn op het leren en niet op het voor hun doen</li> </ul> </li> </ul> <p>De twee respondenten geven geen concrete verbeteringen/veranderingen aan.</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## Uitwerking praktijkdeelvragen: groepsinterview studenten – aan de hand van persoonlijke conclusie lijst (groep 2).

### Analyse methode 11: horizontaal vergelijking.

| Deelvraag:<br>1. Hoe sluit de Samen Leren informatiemap aan op de Samen Leren methode?<br>6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                              |                                                                                                                                       |                                                                                                                                               |                                                                                                                                                             |                                                                                                                                          |                                                                               |                                                                                                                                                                                                     |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Deelvraag 1 (kleurencode: <span style="background-color: yellow;"> </span> ) Deelvraag 6 (kleurencode: <span style="background-color: red;"> </span> ) combinatie deelvraag 1 & 6 (kleurencode: <span style="background-color: green;"> </span> )                                                                     |                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                              |                                                                                                                                       |                                                                                                                                               |                                                                                                                                                             |                                                                                                                                          |                                                                               |                                                                                                                                                                                                     |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Interview vraag/onderwerp.                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Respondent 1                                                                                                                                                                                                    | Respondent 2                                                                                                 | Respondent 3                                                                                                                          | Respondent 4                                                                                                                                  | Respondent 5                                                                                                                                                | Respondent 6                                                                                                                             | Respondent 7                                                                  | Respondent 8                                                                                                                                                                                        | Respondent 9 (afwezig i.v.m. ziekte). | Bevindingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p>Aansluiting Samen Leren informatiemap bij de Samen Leren methode:</p> <p>- Wat is jullie mening over de aansluiting van de Samen Leren informatie map bij de Samen Leren methode.</p> <p>- Wat is jullie mening over de belangrijkste resultaten die uit de vragenlijsten zijn verkregen m.b.t. dit onderwerp.</p> | <p>Methode is prima. Ik ben van mening dat "kennen" goed aangegeven is in de informatiemap + methode maar dat kunnen en eigen maken meer gedaan/uitgevoerd/aangeleerd moet worden vanuit de gezins coaches.</p> | <p>De oudermap laat duidelijk kennen terug zien maar niet het kunnen en eigen maken. De methode is goed.</p> | <p>Onderwerpen komen overeen (structuur, grenzen stellen, onderwijsondersteunen d gedrag etc.). Kennen, kunnen, eigen maken niet.</p> | <p>Kennen staat er prima in verwerkt. Kunnen d.m.v. tips, verder is het maatwerk. De oudercoach es moeten zelf creatief zijn in variatie.</p> | <p>Sluit prima aan, alleen kunnen en eigen maken is soms lastig. Dat hoort meer in de methode, maar de aansluiting hiertussen was voor mij soms lastig.</p> | <p>De map is vooral op kennen gericht. Aansluiten bij het gezin (dingen printen of juist op de computer/tablet bekijken) – maatwerk.</p> | <p>Kennen komt wel terug in de informatiemap, kunnen en eigen maken niet.</p> | <p>Oudermap alleen kennen en kunnen. Eigen maken is moeilijk te verwerken in de map en soms ook niet relevant voor ouders.</p> <p>Website niet goed, juist op papier maar ook maatwerk leveren.</p> | /                                     | <p>Twee van de acht respondenten geven aan dat de methode goed is.</p> <p>Het "kennen komt" volgens zes van de acht op een goede manier terug in de Samen Leren informatiemap.</p> <p>Op het gebied van "kunnen" verschillende respondenten van mening. Twee van de acht respondenten geven aan dat zij dit niveau wel terug zien in de Samen Leren informatiemap. Waarvan één van deze respondenten aangeeft door de tips die er in staan beschreven.</p> <p>Eén van de andere respondenten geeft aan dat juist "kunnen" uitgevoerd/aangeleerd moet worden door de gezinscoaches. Deze respondent geeft ook aan dat dit geldt voor "eigen maken". Op het gebied van "eigen maken" verschillen de respondenten minder van mening, vijf van de acht respondenten geven aan dat dit minder tot niet terug komt in de Samen Leren informatiemap. Twee van deze respondenten geven ook aan dat "eigen maken" lastig is. Eén van deze twee respondenten geeft aan dat voor hem/haar de aansluiting tussen de niveaus lastig was. De andere respondent geeft aan dat het "eigen maken" ook moeilijk te verwerken is in de map en dat het soms ook niet relevant is voor ouders.</p> <p>Drie van de acht respondenten geven aan dat maatwerk leveren belangrijk is en één van deze respondenten geeft ook aan dat de coaches zelf creatief moeten zijn in variatie. Dit zelfde geldt ook voor de keuze om te werken via de website of de Samen Leren informatiemap op papier.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Er moet maatwerk geleverd worden m.b.t. de keuze of je de website gebruikt of de Samen Leren informatiemap op papier.</li> <li>- Eigen maken moeilijk te verwerken in de Samen Leren informatiemap.</li> </ul> |

- Deelvraag:**  
**2. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op vormgeving en inhoud?**  
**6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?**

**Deelvraag 2 (kleurencode: ) Deelvraag 6 (kleurencode ) combinatie deelvraag 2 & 6 (kleurencode )**

| Interview vraag/onderwerp.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Respondent 1                                                                                                                                                                                              | Respondent 2                                                                              | Respondent 3                                                                                                                                                                                                                           | Respondent 4                                                                                                        | Respondent 5                                                                                                                                | Respondent 6                                                                                                   | Respondent 7                                                                                                                                                                   | Respondent 8                                                                                                                   | Respondent 9 (afwezig i.v.m. ziekte). | Bevindingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Vormgeving en inhoud van de Samen Leren informatiemap:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Wat is jullie mening over de vormgeving van de Samen Leren informatie map.</li> <li>- Wat is jullie mening over de inhoud van de Samen Leren informatie map.</li> <li>- Wat is jullie mening over de belangrijkste resultaten die uit de vragenlijsten zijn verkregen m.b.t. deze onderwerpen</li> </ul> | <p>Prima, handig met kleurtjes.</p> <p>Soms zijn bepaalde woorden (vakjargon) moeilijk voor ouders die slecht Nederlands spreken (structuur, grenzen).</p> <p>Werkbladen mogen meer variaties hebben.</p> | <p>De map ziet er vrolijk en overzichtelijk uit. Er moeten wel meer werkbladen komen.</p> | <p>Eén logo die terug blijft komen - overzichtelijker</p> <p>Werkblad als middel en voorbeeld en niet als doel. Blijft maatwerk. Er moeten meer tips in komen om te variëren met de werkbladen.</p> <p>Inhoud qua informatie goed.</p> | <p>Kleurrijk, vrolijk. De informatie is duidelijk. De werkbladen variatie en meer variatietips voor leeftijden.</p> | <p>Duidelijk en vrolijk. De inhoud is duidelijk, alleen veel informatie over theorieën is voor niet Nederlands sprekende ouders lastig.</p> | <p>De bladzijden nummers kloppen niet. Best druk – kan hierdoor onoverzichtelijk worden. Het is kleurrijk.</p> | <p>Handig met kleurtjes.</p> <p>Pagina-nummers kloppen niet.</p> <p>De informatie is goed en meer werkbladen zou fijn zijn en variatie in niveau (aangeven groep 1 t/m 4).</p> | <p>Informatie is goed.</p> <p>Werkbladen te veel belonings-schema's, duidelijk bij school-ontwikkeling en meer werkbladen.</p> | /                                     | <p>De meeste respondenten, zes van de acht zijn tevreden met de informatiemap op het gebied van vormgeving. Waarbij woorden als voorlijk en kleurrijk het meest worden genoemd. Daarnaast zouden de kleurtjes in de map ook handig zijn volgens twee respondenten. Verder zou de Samen Leren informatie map:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Prima zijn</li> <li>- Er goed uit zien</li> <li>- Overzichtelijk zijn</li> <li>- Duidelijk</li> </ul> <p>Eén respondent van de acht geeft wel aan dat de map best druk is en dat hij hierdoor voor ouders onoverzichtelijk kan zijn. Eén van de andere acht respondenten sluit hierbij aan door aan te geven dat wij met één logo moeten werken die steeds terug komt, dit zou de map overzichtelijker maken.</p> <p>Op het gebied van de inhoud is een meerderheid van de respondenten, vijf van de acht tevreden met de informatie waarvan twee ook aangeven dat het duidelijk is. Eén van de acht respondenten geeft aan dat het vakjargon aangepast moet worden. Het gaat dan om woorden als: structuur en grenzen. Eén van de andere acht respondenten geeft nog aan dat er in informatie veel staat over theorieën, wat lastig kan zijn voor sommige ouders die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen.</p> <p>Op het gebied van de werkbladen geeft de helft van de respondenten aan, vier van de acht dat er meer werkbladen in moeten komen. Eén van de respondenten geeft hierbij ook aan dat er meer werkbladen als voorbeeld in zouden moeten komen en dat deze een middel moeten zijn niet het doel. Er moet volgens deze respondent maatwerk worden geleverd. Drie van de acht respondenten geeft aan dat er meer tips in de Samen Leren informatiemap moeten komen om te kunnen variëren met de werkbladen zodat de werkbladen ook bij verschillende leeftijden toegepast kunnen worden. Verder geeft één van deze drie respondenten ook aan dat de groepen waarvoor de werkbladen bedoeld zijn aangegeven moeten worden op de werkbladen. Eén respondent geeft aan dat er teveel beloningsschema's in de Samen Leren informatiemap zitten.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- De Samen Leren informatiemap is best druk, hierdoor kan hij minder overzichtelijk zijn.</li> <li>- Werken met één logo voor meer overzicht.</li> <li>- Bladzijde nummers kloppen niet 2</li> <li>- Te veel beloningsschema's</li> <li>- Meer werkbladen.</li> <li>- Bepaalde woorden zijn vakjargon (structuur en grenzen) en veel informatie over theorieën. Dit is lastig voor ouders die minder goed de Nederlandse taal beheersen.</li> <li>- Meer voorbeelden en tips om te variëren met werkbladen zodat deze ook bij de leeftijden passen.</li> <li>- Groepen aangegeven op werkbladen.</li> </ul> |

**Deelvraag:**

**3. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie?**

**6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?**

**Deelvraag 3 (kleurencode: ) Deelvraag 6 (kleurencode ) combinatie deelvraag 3 & 6 (kleurencode )**

| Interview vraag/onderwerp.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Respondent 1                                                                               | Respondent 2                                                                                                                         | Respondent 3                                                  | Respondent 4                                                     | Respondent 5                                                                                                                                                              | Respondent 6                                                           | Respondent 7                                                                                                                                                 | Respondent 8                                                                                                                                                                                     | Respondent 9 (afwezig i.v.m. ziekte). | Bevindingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouder, het gezin en hun persoonlijke situatie.</p> <p>- Wat is jullie mening over de aansluiting van de Samen Leren informatie map bij de ouder, het gezin en hun situatie.</p> <p>- Wat is jullie mening over de belangrijkste resultaten die uit de vragenlijsten zijn verkregen m.b.t. dit onderwerp.</p> | <p>Map is goed waardenvrij. Werkbladen moeten meer aansluiten op niveaus van kinderen.</p> | <p>Werkbladen sluiten soms niet aan bij de leeftijd of niveau van de kinderen. Map sluit aan bij de diversiteit van de cliënten.</p> | <p>Geen bijzonderheden. Sluit over het algemeen goed aan.</p> | <p>Algemene informatie, waardenvrij – geen cultuur centraal.</p> | <p>Het sluit goed aan bij ouders. Het is waarde/oordeel vrij.</p> <p>Voor variatie verwijzen naar tips en websites.</p> <p>Websites en programma's algemener trekken.</p> | <p>Werkbladen sluiten niet altijd aan bij het niveau van het kind.</p> | <p>Veel ouders hebben vragen bij de taalontwikkeling, zou fijn zijn als hier meer over zou komen in de map. Sommige ouders kunnen bijna geen Nederlands.</p> | <p>Werkbladen sluiten niet altijd aan. Ook moet er meer variatie in de werkbladen komen, ook bij grenzen stellen, structuur etc.</p> <p>Waardenvrije map, geen normen en waarden naar voren.</p> | /                                     | <p>Twee van de acht respondenten geven aan dat de Samen Leren informatiemap aansluit bij de ouders. Wel zouden sommige ouders bijna geen Nederlands kunnen volgens één van de andere acht respondenten.</p> <p>De helft van de respondenten, vier van de acht geven wel aan dat de Samen Leren informatiemap waardenvrij is. Waarbij twee van de vier respondenten ook nog verschillende zaken aangeven als:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- In de Samen Leren informatiemap staat geen cultuur centraal.</li> <li>- De Samen Leren informatiemap is oordeelvrij</li> </ul> <p>Verder zou de Samen Leren informatiemap ook goed aansluiten bij de diversiteit van cliënten volgens één van de andere acht respondenten.</p> <p>De helft van de respondenten, vier van de acht geeft aan dat de map meer moet aansluiten bij de niveaus en de leeftijden van de kinderen. Er zou ook meer variatie moeten komen in de werkbladen waarbij de volgende thema's als voorbeelden worden gegeven: grenzen en structuur door één van de andere acht respondenten. Verder geeft een andere respondent aan dat veel ouder vragen hebben over de taalontwikkeling en hier zou volgens de respondent meer over in de map moeten komen.</p> <p>Eén respondent van de acht geeft voor als advies om voor meer variatie te verwijzen naar websites in de map en dat bepaalde websites en programma's wel iets algemener getrokken mogen worden.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Werkbladen sluiten niet altijd aan bij de leeftijd en het niveau van het kind.</li> <li>- Meer variatie brengen in de werkbladen (thema's: structuur en grenzen)</li> <li>- Voor variatie verwijzen naar websites.</li> <li>- Websites en programma's algemener trekken.</li> <li>- Meer informatie opnemen in de Samen Leren informatiemap over de taalontwikkeling.</li> </ul> |

- Deelvraag:  
 4. Hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk?  
 6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?

Deelvraag 4 (kleurencode:  ) Deelvraag 6 (kleurencode:  ) combinatie deelvraag 4 & 6 (kleurencode:  )

| Interview vraag/onderwerp.                                                                                                                                                                                                                                            | Respondent 1                                                                                                                                                                                                                                  | Respondent 2                                                                                                                                                        | Respondent 3                                                                                                                                                                                                             | Respondent 4                                                                                                                                                                                            | Respondent 5                                                                                                                           | Respondent 6                                                                                                                                                                                                                                             | Respondent 7                                                                                                                                                                                                              | Respondent 8                                                                                                                                                                                      | Respondent 9 (afwezig i.v.m. ziekte). | Bevindingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Inzet en gebruik van de Samen Leren informatiemap:<br>- Wat is jullie mening over de inzet en het gebruik van de Samen Leren informatie map.<br>- Wat is jullie mening over de belangrijkste resultaten die uit de vragenlijsten zijn verkregen m.b.t. dit onderwerp. | Ouders gebruiken thuis niet vaak de informatie map, dat vind ik jammer. Je kan ze niet verplichten maar ouders hebben vaak geen tijd ervoor. Ik heb niet het gevoel dat ouders ervaren dat ze geen eigen inbreng mogen hebben vanwege de map. | Ouders gebruiken zelf de oudermap te weinig, de oudermap is bijna alleen maar gericht op jonge kinderen en minder goed inzetbaar bij kinderen uit groep 5 of hoger. | Sommige ouders pakken het zelf op. Andere moeten gestimuleerd/gemotiveerd worden. Hangt af van: taal, motivatie, tijd of het onderwerp nog leeft (relevantie). Zijn er andere zaken die spelen – crisis, papierwerk etc. | Middel om je doel te bereiken. Zelf actief variëren in niveau, niet meer werkbladen in de map maar bijv. sites waar bladen opstaan voor meerdere niveaus. Zelf actiever gebruiken tijdens huisbezoeken. | De Samen leren map is een nuttige map met veel informatie met voorbeelden. Persoonlijk hem ik hem minder bewust ingezet bij de cliënt. | De map er vaker bij pakken tijdens huisbezoeken.<br><br>Uitleggen hoe een werkblad over rekenen bijv. moeilijker gemaakt kan worden + vervangen door voorbeelden.<br><br>Websites van werkbladen in de map zetten, dan kunnen ouders deze zelf bekijken. | Samen Leren informatiemap wordt te weinig gebruikt door ouders zelf. Er zitten weinig werkbladen in (vaak te makkelijk). Ouders zijn Het zou fijn zijn als ze zelfstandig zonder de gezinscoach gebruik van zullen maken. | Samen Leren informatiemap wordt te weinig door ouders zelf in gebruik genomen. Niet alle werkbladen sluiten aan. Ouders zijn wel vrij in de keuze die zij maken, aan welk doel zij willen werken. | /                                     | <p>Meer als de helft van de respondenten, vijf van de acht geven aan dat ouders de Samen Leren informatiemap weinig tot niet gebruiken. Waarvan één respondent van de vijf aangeeft dat ouders hem soms zelfstandig gebruiken. Eén van de vijf respondenten geeft ook aan dat zij de ouders hiervoor moeten stimuleren en motiveren. Er worden door de respondenten verschillende redenen gegeven waarom ouders de Samen Leren informatiemap niet zelfstandig gebruiken waarvan twee respondenten aangeven dat het te maken heeft met tijd. De overige redenen die worden gegeven zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Taal</li> <li>- Motivatie</li> <li>- Relevantie van het onderwerp</li> <li>- Crisis zaken</li> </ul> <p>Twee van de acht respondenten geven aan dat ouders wel een eigen inbreng hebben waarvan één respondent aangeeft dat de ouder vrij is om zelf te kiezen aan welk doel hij/zij wil werken met behulp van de Samen Leren informatiemap.</p> <p>Twee van de acht respondenten geven aan dat de werkbladen niet aansluiten. Eén van de twee respondenten geeft aan dat de Samen Leren informatiemap meer gericht is op jonge kinderen en dat het minder goed inzetbaar is voor kinderen uit groep vijf of hoger. Daarnaast zouden er volgens één van de acht respondenten te weinig werkbladen inzitten die vaak te makkelijk zijn. Verder moet er volgens een andere respondent uitgelegd worden hoe je bijv. reken werkbladen moeilijker maakt en eventueel werkbladen vervangen door voorbeelden.</p> <p>Twee van de acht respondenten geven aan er meer websites gegeven moeten worden waarop je werkbladen kan vinden, die aansluiten bij de verschillende niveaus. Waarvan één van de twee respondenten aangeeft dat de werkbladen dan niet meer in de map hoeven en de andere respondent aangeeft dat hierdoor ouders dit zelf ook nog kunnen bekijken.</p> <p>De Samen Leren informatiemap is volgens één respondent een map met veel informatie en voorbeelden en een andere respondent geeft aan dat de Samen Leren informatiemap een middel moet zijn om je doel te bereiken waarbij jezelf actief moet variëren in niveau. Dit sluit vervolgens aan op de inzet van de Samen Leren informatiemap door de coaches. Hierbij geven twee van de acht respondenten aan dat zij de map actiever willen gaan gebruiken tijdens huisbezoeken. Verder geeft één respondent aan dat hij/zij de Samen Leren informatiemap minder bewust heeft ingezet bij een cliënt.</p> <p>Verbeteringen/veranderingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- De map is vooral gericht op jongere kinderen vanaf groep vijf is er minder aansluiting.</li> <li>- Geen werkbladen meer in de map maar meer websites geven waar werkbladen opstaan voor verschillende niveaus.</li> <li>- Uitleg geven in de Samen Leren informatiemap hoe je werkbladen bijv. moeilijker kan maken.</li> <li>- Werkbladen meer vervangen door voorbeelden.</li> <li>- Er zitten weinig werkbladen in, die ook te makkelijk zijn.</li> </ul> |

| <b>Deelvraag:</b><br><b>5. Wat is er volgens de ouders en de Samen Leren coaches geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap?</b><br><b>6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?</b>              |                                                                                                           |                                                                  |                                                                                                                                                                     |                                                                   |                                                                            |                                                              |                       |                                                                                          |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Deelvraag 5 (kleurencode: ) Deelvraag 6 (kleurencode: ) combinatie deelvraag 5 &amp; 6 (kleurencode: )</b>                                                                                                                                                                                     |                                                                                                           |                                                                  |                                                                                                                                                                     |                                                                   |                                                                            |                                                              |                       |                                                                                          |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Interview vraag/onderwerp.                                                                                                                                                                                                                                                                        | Respondent 1                                                                                              | Respondent 2                                                     | Respondent 3                                                                                                                                                        | Respondent 4                                                      | Respondent 5                                                               | Respondent 6                                                 | Respondent 7          | Respondent 8                                                                             | Respondent 9 (afwezig i.v.m. ziekte). | Bevindingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Wat er geleerd is met behulp van de Samen Leren informatiemap.<br>- Wat is jullie mening over wat de ouders geleerd hebben met behulp van de Samen Leren informatie map.<br>- Wat is jullie mening over de belangrijkste resultaten die uit de vragenlijsten zijn verkregen m.b.t. dit onderwerp. | Nog niet ver genoeg in de begeleiding om terug te zien wat ouders precies hebben geleerd van de oudermap. | Nog niet genoeg begeleiding gehad om dit te kunnen beantwoorden. | Inspiratie voor ouders. Hoe te werken aan de doelen. Ook verbeterpunten voor andere thema's uit de opvoeding (dingen waar ze ook nog aandacht aan willen besteden). | Bevestiging van wat de cliënt al deed, zelfvertrouwen en gegeven. | Bij mevrouw was dit de bevestiging dat ze het eigenlijk al heel goed deed. | Structuurkaartjes uitbreiden (naar bed, tanden poetsen etc.) | Tips dit er in staan. | Nog niet veel, nog veel ouders zijn niet lang in begeleiding. Wel de belonings-schema's. | /                                     | Twee van de acht respondenten hebben geen toelichting gegeven op deze vraag omdat zij nog niet ver genoeg zijn in de begeleiding om hier antwoord op te geven.<br><br>Een andere respondent geeft dit ook maar geeft wel aan dat de ouders de beloning schema's hebben geleerd.<br><br>Twee van de acht respondenten geven aan dat zij de ouder bevestiging hebben gegeven in wat de ouder al deed. Hiervan voegt één van de respondenten toe dat hij/zij haar zelfvertrouwen heeft gegeven en de andere respondent geeft aan dat de ouder het eigenlijk al heel goed deed.<br><br>Eén van de acht respondenten geeft aan de ouder meer geïnspireerd te hebben m.b.t. hoe de ouder moest werken aan de doelen. Daarnaast hebben zij ook nog verder gewerkt aan thema's binnen de opvoeding waar de ouder ook nog aandacht aan wilde besteden.<br><br>Eén van de acht respondenten geeft aan dat de ouder geleerd heeft van de tips die er in staan.<br><br>Verbeteringen/veranderingen:<br>- Structuurkaartjes uitbreiden (naar bed, tandenpoetsen etc.) |

## Uitwerking praktijkdeelvragen: vragenlijsten studenten in combinatie met groepsinterview groep 1 & 2.

### Analyse methode 9: data analyseren aan de hand van categorieën.

### Analyse methode 1: aantallen berekenen.

| 6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?        |            |       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------|
| Verbeteringen en veranderingen.                                                                                                         | Aangegeven | Score |
| <b>Het gebruik van de Samen Leren informatiemap door coaches:</b>                                                                       |            |       |
| Hoe thema's uit de Samen Leren informatiemap besproken moeten worden, is niet in de training teruggekomen                               | /          | 8     |
| Er wordt door sommige voorbij gegaan aan de Samen Leren methode                                                                         | /          |       |
| De wijze waarop de Samen Leren informatiemap nu wordt ingezet verschilt per persoon                                                     | /          |       |
| Zelf op zoek naar informatie en activiteiten die aansluiten                                                                             | /          |       |
| Eerst wordt er zelf kennis verzameld en dan pas gekeken naar de map                                                                     | /          |       |
| Er wordt door iedereen wat opgezocht wat er voor zorgt dat er veel dezelfde materialen zijn, die er ook al zijn binnen Bureau Frontlijn | /          |       |
| Materialen zijn minder goed te vinden op de schijf                                                                                      | /          |       |
| Door andere problematiek de map meer op de achtergrond                                                                                  | /          |       |
| <b>Vormgeving:</b>                                                                                                                      |            |       |
| Werken met één logo voor meer overzicht                                                                                                 | /          | 12    |
| Geen dubbelzijdige bladzijden                                                                                                           | //         |       |
| Paginanummers kloppen niet                                                                                                              | //         |       |
| Dat het ingebonden is                                                                                                                   | /          |       |
| Map is de te druk waardoor deze minder overzichtelijk wordt                                                                             | ///        |       |
| De Samen Leren informatiemap moet toegankelijk blijven voor ouders, veel tekst zou hier niet aan bijdragen                              | /          |       |
| De map moet kort en bondig zijn                                                                                                         | /          |       |
| Meer voorbeelden                                                                                                                        | /          |       |
| <b>Aansluiting Samen Leren methode:</b>                                                                                                 |            |       |
| De stapjes zouden nog wat verduidelijkt kunnen worden, dat elk hoofdstuk daarin verdeeld wordt                                          | /          | 11    |
| De drie fases moeten uitgebreider, van stap 1 kennen, stap 2 kunnen                                                                     | /          |       |
| Het duidelijker naar voren laten komen van de doelen in de Samen Leren informatiemap zou het duidelijker maken maar is niet cruciaal    | /          |       |
| Meer voorbeelden m.b.t. het eigen maken                                                                                                 | /          |       |
| De doelen als iets apart nemen                                                                                                          | /          |       |
| Ter verduidelijking de juiste benaming van de niveaus ook in de map verwerken                                                           | /          |       |
| Duidelijker beschrijven wat een ouder kan doen om de niveaus te behalen                                                                 | /          |       |
| De stappen kennen, kunnen en eigen maken mogen overzichtelijker gemaakt worden                                                          | /          |       |
| Meer informatie dat aansluit op de niveaus: kunnen en eigen maken                                                                       | /          | 27    |
| Eigen maken is moeilijk te verwerken in de Samen Leren informatiemap                                                                    | /          |       |
| Thema's lopen niet geheel synchroon met de vernieuwde methode                                                                           | /          |       |
| <b>Inhoud – werkbladen van de Samen Leren informatiemap:</b>                                                                            |            |       |
| Duidelijkere uitleg over hoe de werkbladen ingezet kunnen worden                                                                        | //         |       |
| Meer werkbladen                                                                                                                         | ////       |       |
| Er zitten weinig werkbladen in, die ook te makkelijk zijn                                                                               | /          |       |
| Meer verwijzen naar werkbladen                                                                                                          | /          |       |
| Duidelijkere verwijzing naar de werkbladen                                                                                              | //         |       |
| Beloningsdobbelsteen samen maken met het gezin                                                                                          | /          |       |
| In plaats van een dobbelsteen een schijf maken                                                                                          | /          |       |
| Te veel beloningsschema's                                                                                                               | /          |       |
| Structuurkaartjes uitbreiden (naar bed, tandenpoetsen etc.)                                                                             | /          |       |
| App's moeten betaald worden                                                                                                             | //         |       |
| Websites en televisie programma's moeten vaker gecontroleerd worden                                                                     | /          |       |
| Map uitbreiden met een overzicht van websites en tv programma's voor oudere kinderen                                                    | /          |       |
| Uitleg geven in de Samen Leren informatiemap hoe je werkbladen bijv. moeilijker kan maken                                               | /          |       |
| Antwoordbladen toevoegen aan de Samen Leren informatiemap                                                                               | /          |       |
| Meer variatie brengen in de werkbladen (thema's: structuur en grenzen).                                                                 | /          |       |
| Voor variatie verwijzen naar websites                                                                                                   | /          |       |

|                                                                                                                                                                                                             |   |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|----|
| Websites en programma's algemener trekken                                                                                                                                                                   | / |    |
| Geen werkbladen meer in de map maar meer websites geven waar werkbladen ontstaan voor verschillende niveaus                                                                                                 | / |    |
| Werkbladen meer vervangen door voorbeelden                                                                                                                                                                  | / |    |
| Bredere aanpak m.b.t. materialen                                                                                                                                                                            | / |    |
| Nog een map ontwikkelen naast de Samen Leren informatiemap met materialen                                                                                                                                   | / |    |
| <b>Inhoud – aansluiting van de werkbladen bij de kinderen:</b>                                                                                                                                              |   |    |
| Werkbladen kloppen ook niet altijd bij niveau of thema bijv. belonings-dobbelsteen of dagritme kaartjes                                                                                                     | / | 17 |
| Niet alle werkbladen zijn toepasbaar op kinderen (voornamelijk oudere kinderen), hier zou evt. een apart document voor moeten worden gemaakt.                                                               | / |    |
| Sommige werkbladen zijn niet passend/goed zoals belonings-dobbelsteen                                                                                                                                       | / |    |
| In de Samen Leren informatiemap aangegeven op welke leeftijd een kind iets kan en de werkbladen hier ook op laten sluiten                                                                                   | / |    |
| Leeftijden van kinderen moeten op de werkbladen bijv. 4G schema, situatiekaartjes en probleem oplossingen zijn niet voor jonge kinderen bruikbaar                                                           | / |    |
| Leeftijden van de kinderen moet op werkbladen                                                                                                                                                               | / |    |
| Groepen aangegeven op werkbladen                                                                                                                                                                            | / |    |
| Meer voorbeelden en tips om te variëren met werkbladen zodat deze ook bij de leeftijden passen                                                                                                              | / |    |
| Werkbladen sluiten niet altijd aan bij de leeftijd en het niveau van het kind                                                                                                                               | / |    |
| De map is vooral gericht op jongere kinderen vanaf groep vijf is er minder aansluiting                                                                                                                      | / |    |
| Werkbladen moeten worden aangepast op leeftijd en situatie                                                                                                                                                  | / |    |
| Werkbladen uitbreiden naar verschillende leeftijden                                                                                                                                                         | / |    |
| Aansluiten van werkbladen bij de leeftijden (kinderen in de leeftijd van 8 à 9 jaar)                                                                                                                        | / |    |
| Map uitbreiden met één of twee werkbladen voor oudere kinderen                                                                                                                                              | / |    |
| Meer ingaan op de interesses van de kinderen door te beschrijven hoe ouders hierop zelf kunnen inspelen                                                                                                     | / |    |
| Werkbladen zijn soms moeilijk bijv. dobbel je beloning                                                                                                                                                      | / |    |
| De rijm werkbladen zijn lastig                                                                                                                                                                              | / |    |
| <b>De Samen Leren informatiemap op de website:</b>                                                                                                                                                          |   |    |
| Er moet maatwerk geleverd worden m.b.t. de keuze of je de website gebruikt of de Samen Leren informatiemap op papier                                                                                        | / | 3  |
| De overgang naar de website kan er voor zorgen dat de map juist blijft liggen                                                                                                                               | / |    |
| Website is oppervlakkig                                                                                                                                                                                     | / |    |
| <b>Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij ouders.</b>                                                                                                                                             |   |    |
| De Samen Leren informatiemap, zou op het gebied van de informatie makkelijker kunnen                                                                                                                        | / | 9  |
| Voor ouders die de Nederlandse taal niet/nauwelijks beheersen kan het lastig zijn                                                                                                                           | / |    |
| Er moet gelet worden op het taalniveau, dit is soms iets te hoog voor ouders                                                                                                                                | / |    |
| Bepaalde woorden zijn vakjargon (structuur en grenzen) en veel informatie over theorieën. Dit is lastig voor ouders die minder goed de Nederlandse taal beheersen                                           | / |    |
| Woordkeuze van thema's aanpassen zoals structuur en daarbij aangegeven hoe het wordt genoemd                                                                                                                | / |    |
| Sommige onderwerpen zijn lastig voor ouders                                                                                                                                                                 | / |    |
| Ouders kunnen soms de basis uit de Samen Leren informatiemap niet concreet maken                                                                                                                            | / |    |
| Het belang van het thema verder uitschrijven                                                                                                                                                                | / |    |
| Moeilijkheidsgraad van het thema hangt af van hoe het bespreekbaar gemaakt wordt                                                                                                                            | / |    |
| <b>Informatie die wordt gemist in de Samen Leren informatiemap.</b>                                                                                                                                         |   |    |
| De map niet altijd alle informatie die een gezin nodig heeft, deze informatie moet dan gezocht worden met andere bronnen                                                                                    | / | 9  |
| Extra informatie toevoegen over opvoedingsstijlen en de ontwikkelingsfasen van kinderen                                                                                                                     | / |    |
| De vier opvoedstijlen laten terug komen in de Samen Leren informatiemap                                                                                                                                     | / |    |
| Overtuigingen, cultuur normen en waarden mogen meer naar voren komen                                                                                                                                        | / |    |
| In de vorm van een schema de normen en waarden en wijze van opvoeding binnen verschillende culturen beschrijven. Zodat er met ouders in gesprek kan worden gegaan en coaches zich beter kunnen voorbereiden | / |    |
| Weinig diversiteit voor culturen                                                                                                                                                                            | / |    |
| Bij sommige gezinnen geen aansluiting                                                                                                                                                                       | / |    |
| Meer informatie opnemen in de Samen Leren informatiemap over de taalontwikkeling.                                                                                                                           | / |    |
| Een kort stukje schrijven in het begin van de map met dat wij verwachten dat de ouders het zelf doen en waarom het zo belangrijk is                                                                         | / |    |

## Uitwerking praktijkdeelvragen: vragenlijsten ouders – schaalvragen.

### Analyse methode 5: gemiddelde berekenen van schaalvragen.

| <b>Deelvraag:</b>                                                                                                              |                                            |                               |                 |                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------|-----------------|-----------------|
| <b>2. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op vormgeving en inhoud?</b>             |                                            |                               |                 |                 |
| Interview vraag                                                                                                                | Respondent                                 | Beantwoord                    | Niet beantwoord | Gekoppeld getal |
| 2. Wat vind u van hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet? Omcirkel het cijfer.                                            | 1                                          | /                             | x               | x               |
|                                                                                                                                | 2                                          | Voldoende                     | /               | 3               |
|                                                                                                                                | 3                                          | Goed                          | /               | 4               |
| <b>Totaal score</b>                                                                                                            | <b>7</b>                                   |                               |                 |                 |
| <b>Gemiddelde</b>                                                                                                              | <b>3,5</b>                                 |                               |                 |                 |
| 3. Wat vindt u van de informatie en de werkbladen uit de hoofdstukken van de Samen Leren informatiemap? Omcirkel het cijfer.   | 1                                          | Informatie: /                 | x               | x               |
|                                                                                                                                |                                            | Werkbladen: /                 | x               | x               |
|                                                                                                                                | 2                                          | Informatie: moeilijk          | /               | 2               |
|                                                                                                                                |                                            | Werkbladen: goed te begrijpen | /               | 3               |
|                                                                                                                                | 3                                          | Informatie: moeilijk          | /               | 2               |
|                                                                                                                                |                                            | Werkbladen: goed te begrijpen | /               | 3               |
| <b>Totaal score</b>                                                                                                            | <b>Informatie: 4<br/>Werkbladen: 6</b>     |                               |                 |                 |
| <b>Gemiddelde</b>                                                                                                              | <b>Informatie: 2<br/>Werkbladen: 3</b>     |                               |                 |                 |
| 4. Hoe geschikt is de informatie en zijn de werkbladen om aan uw doelen in het plan van aanpak te werken. Omcirkel het cijfer. | 1                                          | Informatie: /                 | x               | x               |
|                                                                                                                                |                                            | Werkbladen: /                 | x               | x               |
|                                                                                                                                | 2                                          | Informatie: goed              | /               | 4               |
|                                                                                                                                |                                            | Werkbladen: goed              | /               | 4               |
|                                                                                                                                | 3                                          | Informatie: voldoende         | /               | 3               |
|                                                                                                                                |                                            | Werkbladen: voldoende         | /               | 3               |
| <b>Totaal score</b>                                                                                                            | <b>Informatie: 7<br/>Werkbladen: 7</b>     |                               |                 |                 |
| <b>Gemiddelde</b>                                                                                                              | <b>Informatie: 3,5<br/>Werkbladen: 3,5</b> |                               |                 |                 |

| <b>Deelvraag:</b>                                                                                                                                                 |            |            |                 |                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|-----------------|-----------------|
| <b>3. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie?</b> |            |            |                 |                 |
| Interview vraag                                                                                                                                                   | Respondent | Beantwoord | Niet beantwoord | Gekoppeld getal |
| 5. Hoe sluiten de hoofdstukken uit de Samen Leren informatiemap aan bij u en uw gezin? Omcirkel het cijfer.                                                       | 1          | /          | x               | x               |
|                                                                                                                                                                   | 2          | /          | x               | x               |
|                                                                                                                                                                   | 3          | Slecht     | /               | 2               |
| <b>Totaal score</b>                                                                                                                                               | <b>2</b>   |            |                 |                 |
| <b>Gemiddelde</b>                                                                                                                                                 | <b>2</b>   |            |                 |                 |

| <b>Deelvraag:</b>                                                                                                                                                                     |            |            |                 |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|-----------------|-----------------|
| <b>4. Hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk?</b>                                                                         |            |            |                 |                 |
| Interview vragen                                                                                                                                                                      | Respondent | Beantwoord | Niet beantwoord | Gekoppeld getal |
| 1. Hoe vindt u dat er gewerkt is aan de doelen die gesteld zijn in het plan van aanpak met behulp van de Samen Leren informatiemap door: namen studenten noemen? Omcirkel het cijfer. | 1          | /          | x               | x               |
|                                                                                                                                                                                       | 2          | Zeer goed  | /               | 5               |
|                                                                                                                                                                                       | 3          | Goed       | /               | 4               |
| <b>Totaal score</b>                                                                                                                                                                   | <b>9</b>   |            |                 |                 |
| <b>Gemiddelde</b>                                                                                                                                                                     | <b>4,5</b> |            |                 |                 |



**Uitwerking praktijkdeelvragen: vragenlijsten ouders – algemene vragen uit vragenlijst voor een beter beeld – meerkeuzevragen.**

**Analyse methode 1: aantallen berekenen.**

| Deelvraag: evt. afhankelijk van de informatie van toepassing op deelvraag 1 t/m 6.                         |     |     |                      |                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|----------------------|-----------------|
| Interview vraag.                                                                                           | Ja  | Nee | Anders namelijk..... | Niet beantwoord |
| 1. Is er gebruik gemaakt van de Samen Leren informatiemap tijdens de (Samen Leren) begeleiding? Kruis aan. | /// |     |                      |                 |
| <b>Score</b>                                                                                               | 3   |     |                      |                 |

**Uitwerking praktijkdeelvragen: vragenlijsten ouders – meerkeuzevragen.**

**Analyse methode 1: aantallen berekenen.**

| Deelvraag:<br>4. Hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk? |     |     |                      |                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|----------------------|-----------------|
| Interview vraag.                                                                                                     | Ja  | Nee | Anders namelijk..... | Niet beantwoord |
| 1. Is er gebruik gemaakt van de Samen Leren informatiemap tijdens de (Samen Leren) begeleiding? Kruis aan.           | /// |     |                      |                 |
| <b>Score</b>                                                                                                         | 3   |     |                      |                 |
| 7. Maakt u zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap buiten de begeleiding? Kruis aan.                    | //  | /   |                      |                 |
| <b>Score</b>                                                                                                         | 2   | 1   |                      |                 |

| Deelvraag:<br>5. Wat is er volgens de ouders en de Samen Leren coaches geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap? |    |     |                      |                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-----|----------------------|-----------------|
| Interview vraag.                                                                                                            | Ja | Nee | Anders namelijk..... | Niet beantwoord |
| 6. Heeft u wat geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap? Kruis aan.                                              | // |     |                      | /               |
| <b>Score</b>                                                                                                                | 2  |     |                      | 1               |

## Uitwerking praktijkdeelvragen: vragenlijsten ouders – algemene vragen uit vragenlijst voor een beter beeld.

### Analyse methode 11: horizontaal vergelijking.

| Deelvraag: evt. afhankelijk van de informatie van toepassing op deelvraag 1 t/m 6.                                                                                                                                                                                   |                                                  |                                                                                                                                                        |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Interview vraag                                                                                                                                                                                                                                                      | Respondent 1                                     | Respondent 2                                                                                                                                           | Respondent 3                | Bevindingen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 1. Is er gebruik gemaakt van de Samen Leren informatiemap tijdens de (Samen Leren) begeleiding? Kruis aan. Zo ja, welke hoofdstukken zijn er gebruikt tijdens de (Samen Leren) begeleiding? En zo nee, hoe komt dat dan? En wat zou hieraan verbeterd kunnen worden? | Taalstimulering, reken stimulering en structuur. | Rekenen, websites en taal – niet alles, voor sommige dingen te jong.<br><br>Wat moeten kinderen op welke leeftijd kunnen, zou verbeterd kunnen worden. | Hoofdstuk 1, 2, 3, 7 en 13. | Alle drie de respondenten geven aan dat er gebruik is gemaakt van de Samen Leren informatiemap tijdens de (Samen Leren) begeleiding. De respondenten geven over het algemeen dezelfde hoofdstukken aan die gebruikt zijn tijdens de begeleiding:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>- Hoofdstuk taal 3x</li> <li>- Hoofdstuk rekenen 3x</li> <li>- Hoofdstuk structuur 2x</li> <li>- Hoofdstuk websites 2x</li> <li>- Hoofdstuk algemene tips om thuis de helpen bij school 1x</li> </ul> Verder geeft één van de drie ouders nog een verbetering/verandering aan:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>- Wat kinderen moeten kunnen op welke leeftijd.</li> </ul>                                                                         |
| 2. Welke hoofdstukken uit de Samen Leren informatiemap heeft u zelf bekeken buiten de begeleiding?                                                                                                                                                                   | Geen.                                            | Bijna alles van voren begonnen met lezen, nog niet helemaal uitgelezen.                                                                                | Hoofdstuk 1, 2, 3, 7 en 13. | Twee van drie respondenten geven aan zelf buiten de begeleiding ook gebruik gemaakt te hebben van de Samen Leren informatiemap. Hiervan geeft één van de respondenten aan bijna alles gelezen te hebben. Deze respondent is van voor af aan begonnen met lezen. De andere respondent geeft aan dezelfde hoofdstukken gebruikt te hebben als tijdens de begeleiding:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>- Hoofdstuk algemene tips om thuis de helpen bij school</li> <li>- Hoofdstuk taal</li> <li>- Hoofdstuk rekenen</li> <li>- Hoofdstuk structuur</li> <li>- Hoofdstuk websites</li> </ul> Eén van de drie respondenten geeft aan geen gebruikt te hebben gemaakt van de Samen Leren informatiemap buiten de begeleiding van de Samen Leren. |
| Zijn er nog vragen of opmerkingen?                                                                                                                                                                                                                                   | Nee.                                             | Nee.                                                                                                                                                   | /                           | Twee van de drie respondenten hebben aangegeven geen vragen of opmerkingen te hebben. Eén van de drie respondenten hierop geen antwoord gegeven.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

## Uitwerking praktijkdeelvragen: vragenlijsten ouders – verklaring keuze schaalvragen & meerkeuzevragen.

### Analyse methode 11: horizontaal vergelijking.

| <b>Deelvraag:</b><br><b>2. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op vormgeving en inhoud?</b><br><b>6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?</b> |                    |                   |                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------|----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Deelvraag 2 (kleurencode: <span style="background-color: yellow;"> </span>) Deelvraag 6 (kleurencode <span style="background-color: red;"> </span>) combinatie deelvraag 2 &amp; 6 (kleurencode <span style="background-color: green;"> </span>)</b>                            |                    |                   |                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Interview vraag                                                                                                                                                                                                                                                                    | Respondent 1       | Respondent 2      | Respondent 3                                                               | Bevindingen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 2. Wat vind u van hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet? Omcirkel het cijfer. Kunt u uw keuze uitleggen en eventuele verbeteringen/veranderingen aangeven?                                                                                                                   | /                  | /                 | /                                                                          | Twee van de drie respondenten hebben aangegeven tevreden te zijn met hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet. Eén van de drie respondenten heeft hier geen antwoord op gegeven en alle drie de respondenten hebben geen verdere toelichting gegeven op deze vraag.                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 3. Wat vindt u van de informatie en de werkbladen uit de hoofdstukken van de Samen Leren informatiemap? Omcirkel het cijfer. Kunt u uw keuze uitleggen en eventuele verbeteringen/veranderingen aangeven?                                                                          | Wist mevrouw niet. | Taal is moeilijk. | Sommige woorden zijn moeilijk.                                             | Eén van de drie respondenten heeft aangegeven niet te weten wat hij/zij van de informatie en de werkbladen vind uit de hoofdstukken van de Samen Leren informatiemap. Twee van de drie respondenten hebben aangegeven dat de taal moeilijk is. Waarvan één van de twee respondenten aangeeft sommige woorden moeilijk te vinden.<br><br>Verbeteringen/veranderingen:<br>- Taal (sommige woorden) zijn moeilijk.                                                                                                             |
| 4. Hoe geschikt is de informatie en zijn de werkbladen om aan uw doelen in het plan van aanpak te werken. Omcirkel het cijfer. Kunt u uw keuze uitleggen en eventuele verbeteringen/veranderingen aangeven?                                                                        | Wist mevrouw niet. | Duidelijk.        | Werkbladen zijn te weinig. De meeste werkbladen zijn van internet gehaald. | Eén van de drie respondenten heeft aangegeven niet te weten of de informatie en de werkbladen geschikt waren om aan de doelen in het plan van aanpak te werken.<br><br>Eén van de drie respondenten heeft aangegeven dat het duidelijk is.<br><br>Eén van de drie respondenten geeft aan dat de meeste werkbladen van internet zijn gehaald en dat er te weinig werkbladen in de Samen Leren informatiemap zitten.<br><br>Verbeteringen/veranderingen:<br>- Er zitten te weinig werkbladen in de Samen Leren informatiemap. |

| <b>Deelvraag:</b><br><b>3. Hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie?</b><br><b>6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?</b> |              |                                                                          |                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Deelvraag 3 (kleurencode: <span style="background-color: yellow;"> </span>) Deelvraag 6 (kleurencode <span style="background-color: red;"> </span>) combinatie deelvraag 3 &amp; 6 (kleurencode <span style="background-color: green;"> </span>)</b>                                                                           |              |                                                                          |                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Interview vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Respondent 1 | Respondent 2                                                             | Respondent 3                                                     | Bevindingen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 5. Hoe sluiten de hoofdstukken uit de Samen Leren informatiemap aan bij u en uw gezin? Omcirkel het cijfer. Kunt u uw keuze uitleggen en eventuele verbeteringen/veranderingen aangeven?                                                                                                                                          | /            | Algemene didactische dingen. Mevrouw heeft een pedagogische achtergrond. | Samen Leren is westers voor dit gezin qua rekenen en informatie. | Eén van de drie respondenten heeft geen toelichting gegeven op deze vraag.<br><br>Eén van de drie respondenten heeft aangegeven zelf een pedagogische achtergrond te hebben en geeft aan dat met betrekking tot de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders, het gezin en hun situatie het gaat om algemene didactische dingen. De overige respondent geeft aan dat Samen Leren te westers is voor het gezin m.b.t. rekenen en de informatie.<br><br>Verbeteringen/veranderingen:<br>- Samen Leren is te westers voor het gezin m.b.t. rekenen en informatie. |

| <b>Deelvraag:</b><br><b>4. Hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk?</b><br><b>6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?</b> |                                                  |                                                                                                                                                               |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Deelvraag 4 (kleurencode: ) Deelvraag 6 (kleurencode ) combinatie deelvraag 4 &amp; 6 (kleurencode )</b>                                                                                                                                                                   |                                                  |                                                                                                                                                               |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Interview vraag                                                                                                                                                                                                                                                               | Respondent 1                                     | Respondent 2                                                                                                                                                  | Respondent 3                | Bevindingen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 1. Hoe vindt u dat er gewerkt is aan de doelen die gesteld zijn in het plan van aanpak met behulp van de Samen Leren informatiemap door: namen studenten noemen? Omcirkel het cijfer. Kunt u uw keuze uitleggen en eventuele verbeteringen/ veranderingen aangeven?           | /                                                | Helpt, kost tijd.                                                                                                                                             | /                           | <p>Twee van de drie respondenten hebben geen toelichting gegeven op deze vraag.</p> <p>Eén van de drie respondenten geeft aan dat het helpt maar dat het tijd kost.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 1. Is er gebruik gemaakt van de Samen Leren informatiemap tijdens de (Samen Leren) begeleiding? Kruis aan. Zo ja, welke hoofdstukken zijn er gebruikt tijdens de (Samen Leren) begeleiding? En zo nee, hoe komt dat dan? En wat zou hieraan verbeterd kunnen worden?          | Taalstimulering, reken stimulering en structuur. | <p>Rekenen, websites en taal – niet alles, voor sommige dingen te jong.</p> <p>Wat moeten kinderen op welke leeftijd kunnen, zou verbeterd kunnen worden.</p> | Hoofdstuk 1, 2, 3, 7 en 13. | <p>Alle drie de respondenten geven aan dat er gebruik is gemaakt van de Samen Leren informatiemap tijdens de (Samen Leren) begeleiding. De respondenten geven over het algemeen dezelfde hoofdstukken aan die gebruikt zijn tijdens de begeleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Hoofdstuk taal 3x</li> <li>- Hoofdstuk rekenen 3x</li> <li>- Hoofdstuk structuur 2x</li> <li>- Hoofdstuk websites 2x</li> <li>- Hoofdstuk algemene tips om thuis de helpen bij school 1x</li> </ul> <p>Verder geeft één van de drie ouders nog een verbetering/verandering aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Wat kinderen moeten kunnen op welke leeftijd.</li> </ul>                                                                            |
| 2. Welke hoofdstukken uit de Samen Leren informatiemap heeft u zelf bekeken buiten de begeleiding?                                                                                                                                                                            | Geen.                                            | Bijna alles van voren begonnen met lezen, nog niet helemaal uitgelezen.                                                                                       | Hoofdstuk 1, 2, 3, 7 en 13. | <p>Twee van drie respondenten geven aan zelf buiten de begeleiding ook gebruik gemaakt te hebben van de Samen Leren informatiemap. Hiervan geeft één van de respondenten aan bijna alles gelezen te hebben. Deze respondent is van voor af aan begonnen met lezen. De andere respondent geeft aan dezelfde hoofdstukken gebruikt te hebben als tijdens de begeleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Hoofdstuk algemene tips om thuis de helpen bij school</li> <li>- Hoofdstuk taal</li> <li>- Hoofdstuk rekenen</li> <li>- Hoofdstuk structuur</li> <li>- Hoofdstuk websites</li> </ul> <p>Eén van de drie respondenten geeft aan geen gebruikt te hebben gemaakt van de Samen Leren informatiemap buiten de begeleiding van de Samen Leren.</p> |
| 7. Maakt u zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap buiten de begeleiding? Kruis aan. Zo ja, hoe maakt u er dan gebruik van? Zo nee, hoe komt dat dan? Wat zou hieraan veranderd kunnen worden?                                                                   | Geen tijd voor.                                  | Zelf lezen.                                                                                                                                                   | Weekend + vakantie.         | <p>Eén van de drie respondenten maakt geen zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap buiten de begeleiding van de Samen Leren.</p> <p>Twee van de drie respondenten maken wel zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap, alleen op verschillende wijze. De ene respondent leest zelf de map door en de andere respondent maakt er gebruik van in het weekend en de vakanties.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |              |                                                                                                        |                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Deelvraag:</b><br><b>5. Wat is er volgens de ouders en de Samen Leren coaches geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap?</b><br><b>6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?</b><br><br><b>Deelvraag 5 (kleurencode: ) Deelvraag 6 (kleurencode ) combinatie deelvraag 5 &amp; 6 (kleurencode )</b> |              |                                                                                                        |                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Interview vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Respondent 1 | Respondent 2                                                                                           | Respondent 3                                                                 | Bevindingen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 6. Heeft u wat geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap? Zo ja, wat heeft u geleerd en zo nee, hoe komt dat dan? Wat zou hieraan verbeterd kunnen worden?                                                                                                                                                                                                                                    | /            | <b>Beloningsysteem.</b><br><br><b>Nee, kan geen dingen noemen die hieraan verbeterd kunnen worden.</b> | <b>Beloningskaart gebruiken en complimenteren, positieve aandacht geven.</b> | Eén van drie respondenten heeft geen antwoord gegeven op deze vraag.<br><br>Twee van de drie respondenten geven aan dat zijn geleerd hebben om te werken met het beloningssysteem. Waarvan één van de respondenten ook aangeeft complimenteren en positieve aandacht geven geleerd te hebben.<br><br>Verder geeft één van de drie respondenten aan geen verbeteringen op dit gebied te kunnen noemen. |

## Uitwerking praktijkdeelvragen: ouders.

### Analyse methode 1: aantallen berekenen.

| 6. Wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap? |            |       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------|
| Verbeteringen en veranderingen.                                                                                                  | Aangegeven | Score |
| Taal moeilijk                                                                                                                    | /          | 1     |
| Sommige woorden zijn lastig                                                                                                      | /          | 1     |
| Te weinig werkbladen                                                                                                             | /          | 1     |
| De Samen Leren informatiemap is te westers voor dit gezin m.b.t. het rekenen en de informatie                                    | /          | 1     |
| Wat kinderen moeten kunnen op welke leeftijd                                                                                     | /          | 1     |



## Bijlage 7: de volledige resultaten.

### Aandachtspunten.

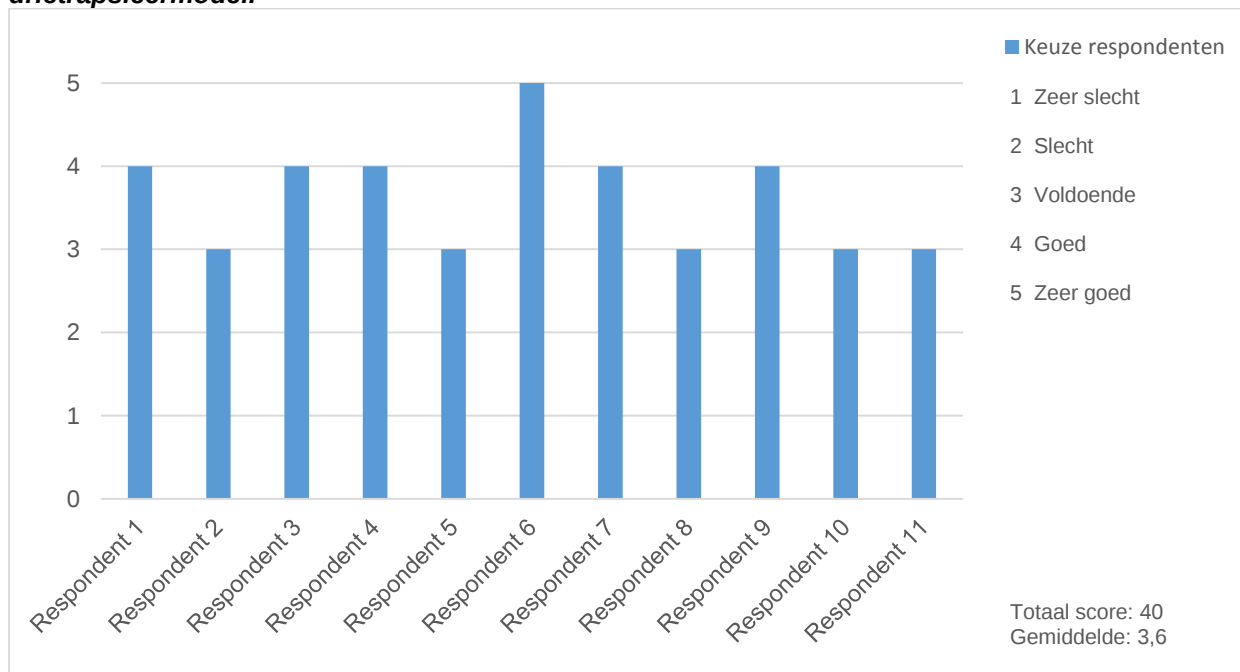
Het aantal respondenten dat is bevraagd bestaat uit een kleine groep van veertien personen (elf Samen Leren coaches en drie ouders uit Rotterdam-Zuid). Ook al wordt er veel waarde gehecht aan iedere respondent zijn/haar mening zijn de verschillende conclusies niet te generaliseren naar een groter geheel. Daarnaast zijn er gegevens verkregen door middel van een groepsinterview, waarbij er sprake is geweest van beïnvloeding omdat de respondenten met elkaar hebben gesproken over de verschillende thema's die zijn onderzocht. Dit heeft invloed op de validiteit van het onderzoek. Verder is het goed om op te merken dat één van de respondenten niet op tijd de vragenlijst had ingeleverd voor de uitvoering van het groepsinterview waardoor de gegevens die gepresenteerd zijn tijdens het groepsinterview, kunnen verschillen met de huidige gegevens omdat het een kleine groep betreft. Dit betekent dat de gegevens waarop de respondenten gereageerd hebben tijdens het groepsinterview niet volledig betrouwbaar waren omdat het later toevoegen van informatie zou kunnen zorgen voor grote verschillen vanwege de kleine groep bevraagde. De respondent heeft na het groepsinterview nog wel de vragenlijst ingeleverd maar kan door het groepsinterview beïnvloed zijn in de antwoorden die hij/zij heeft gegeven in de vragenlijst. De resultaten die zijn verkregen van het kleine groepje ouders is minder betrouwbaar te noemen omdat het een kleine groep is en door omstandigheden andere de interviews hebben afgenomen.

### Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de Samen Leren methode.

#### Deelvraag 1: hoe sluit de Samen Leren informatiemap aan op de Samen Leren methode?

Er is voor gekozen om deelvraag één in verschillende onderdelen op te splitsen aan de hand van de Samen Leren methode om zo op een goede manier deze deelvraag en uiteindelijk de hoofdvraag en de doelstelling te kunnen beantwoorden.

#### Onderdeel 1: hoe de Samen Leren informatiemap ondersteuning biedt bij de uitvoering van het drietrapsleermodel.



Figuur 1: hoe de Samen Leren informatiemap ondersteuning biedt bij de uitvoering van het drietrapsleermodel. Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel schaalvragen op bladzijde 99 met antwoord op vraag 4 uit de vragenlijst.

#### Toelichting respondenten onderdeel 1 – figuur 1:

Alle elf respondenten vinden dat de Samen Leren informatiemap ondersteuning biedt bij de uitvoering van het drietrapsleermodel (kennen, kunnen en eigen maken). Dit onderdeel scoort dan ook een 3,6 wat betekent een voldoende tot goed. De respondenten hebben hierbij een aantal positieve punten gegeven:

- Duidelijk waar de ouder ondersteuning in kan krijgen.
- Tips en tools die de ouder kan uitvoeren en helpen bij het eigen maken.
- Het biedt fysieke houvast op het niveau kunnen.
- Veel informatie over verschillende opvoedings-gebieden.
- Duidelijke handvatten voor ouders en coaches.

- De map biedt vooral ondersteuning bij het stukje kennen en kunnen.

Een voorwaarde is wel dat de coach de stappen bewust (goed) doorloopt met de ouders. Daarnaast zou het afhankelijk zijn van de ouder of deze voldoende vaardigheden in huis heeft om het daadwerkelijk ook eigen te maken.

Wel verschillen sommige respondenten van mening over in hoeverre de verschillende niveaus van het drietrapsleermodel terugkomen in de map. Waarbij het niveau eigen maken het meest wordt gemist om de volgende redenen:

- Dubbelzijdige bladzijden
- Geringe voorbeelden

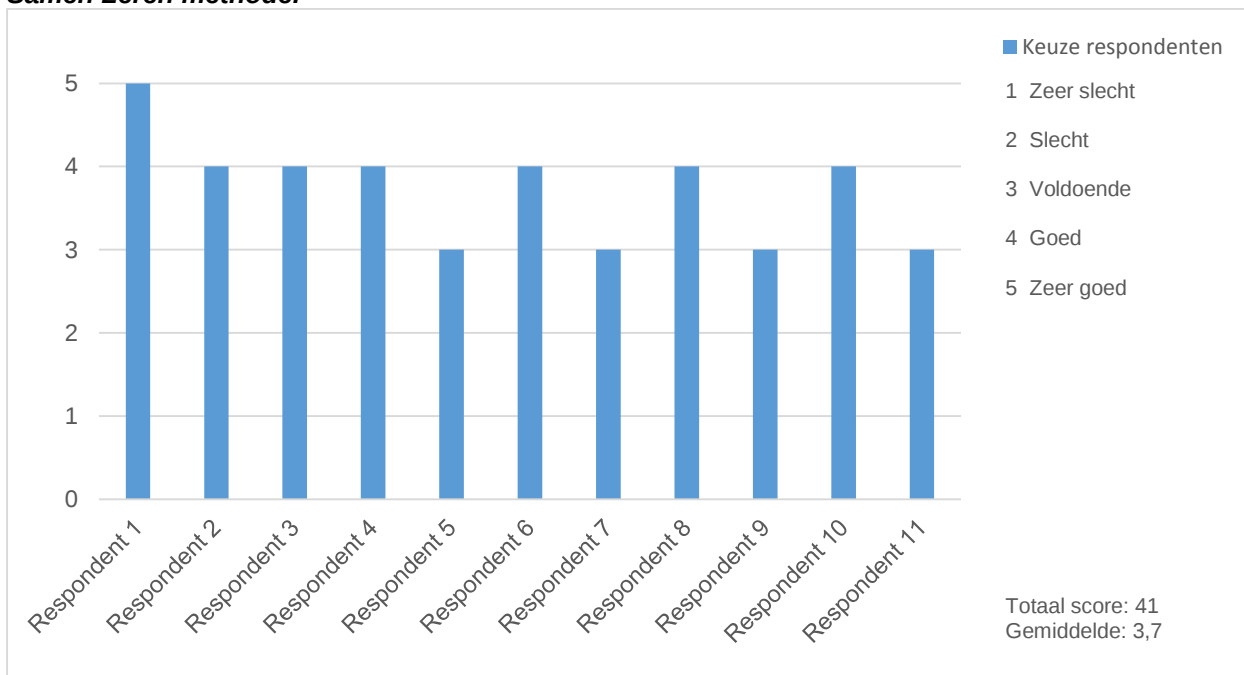
Verder zou de beschrijving van de niveaus niet duidelijk zijn door de keuze voor een andere bewoording van de niveaus. Ook zou er niet duidelijk worden beschreven wat de ouder kan doen om de niveaus te behalen.

Verbeteringen/veranderingen:

- Geen dubbelzijdige bladzijden
- Meer voorbeelden m.b.t. het eigen maken.
- Ter verduidelijking de juiste benaming van de niveaus ook in de map verwerken
- Duidelijker beschrijven wat een ouder kan doen om de niveaus te behalen.
- De stappen, kennen, kunnen en eigen maken mogen overzichtelijker gemaakt worden.

Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 105 met antwoord op vraag 4 uit de vragenlijst.

## Onderdeel 2: de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de vaardigheden/doelen uit de Samen Leren methode.



Figuur 2: de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de vaardigheden/doelen uit de Samen Leren methode. Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel schaalvragen op bladzijde 99 met antwoord op vraag 10 uit de vragenlijst.

### Toelichting respondenten onderdeel 2 – figuur 2:

Drie van de elf respondenten heeft geen toelichting gegeven op deze vraag. Wel vinden alle elf de respondenten dat de informatie en de werkbladen goed aansluiten op de beschrijving van de vaardigheden (doelen) uit de Samen Leren methode. Dit onderdeel scoort dan ook een 3,7 wat betekent een voldoende tot goed. De respondenten hebben hierbij een aantal positieve punten gegeven:

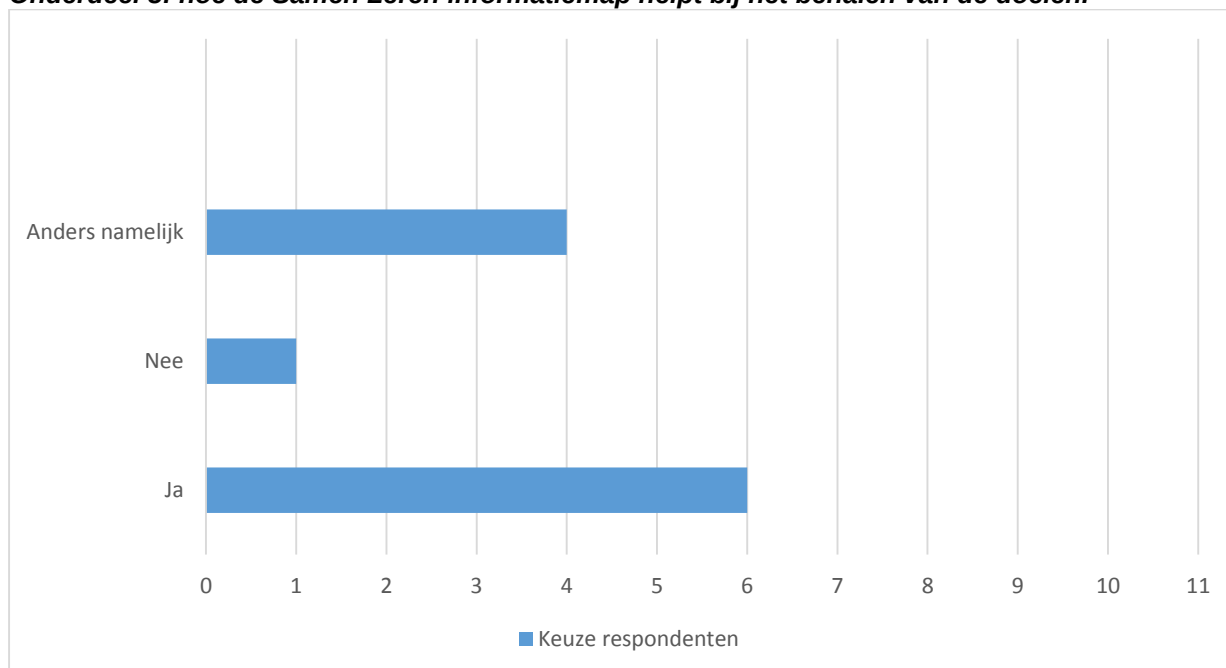
- De informatie en de werkbladen zijn gekoppeld aan de vijf vaardigheden van de Samen Leren methode.
- De doelen in de methode verwijzen ook naar de map bijvoorbeeld het structuurschema.
- Werkbladen zijn goed gericht op de vaardigheden.
- Er zit een lijn in: vanuit doelen, vaardigheden en die gaan weer over in werkbladen.

Wel geven de respondenten ook een aantal verbeterpunten aan:

- Meer voorbeelden.
- Thema's lopen niet geheel meer synchroon met de vernieuwde methode.
- Meer verwijzen naar werkbladen.

- Meer informatie dat aansluit op de niveaus: kunnen en eigen maken.
- Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 106 met antwoord op vraag 10 uit de vragenlijst.

### Onderdeel 3: hoe de Samen Leren informatiemap helpt bij het behalen van de doelen.



Figuur 3: hoe de Samen Leren informatiemap helpt bij het behalen van de doelen.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel meerkeuzevragen op bladzijde 103 met antwoord op vraag 13 uit de vragenlijst.

#### Toelichting respondenten onderdeel 3 – figuur 3:

Vijf van de elf respondenten konden nog geen toelichting geven op deze vraag omdat zij nog niet ver genoeg waren in het traject om hier iets over te kunnen zeggen.

De overige zes respondenten verschillen op dit gebied van mening. Waarbij de meerderheid, vijf respondenten denkt dat de Samen Leren informatie map helpt bij het behalen van de doelen. Eén van deze vijf respondenten geeft ook aan dat zij de doelen heeft behaald. De andere vier respondenten geven dat het behalen van de doelen lukt om de volgende redenen:

- De tips en werkbladen goed aansluiten bij de doelen.
- De doelen voldoende zijn gedekt.
- Doelen ook zijn behaald door de tips en vaardigheden.

Een voorwaarde is wel dat ouders open staan voor coaching en bereid zijn actief aan de slag te gaan.

Eén van de overige respondenten geeft aan dat het behalen van de doelen afhankelijk is van de wijze waarop hulpverleners de map inzetten en niet door wat ouders zelf doen met de map. De laatste respondent geeft aan dat zij denkt dat map meer een hulpmiddel is en niet een doel op zich. Hier sluit vervolgens ook een andere respondent op aan.

Er worden verder geen concrete verbeteringen of veranderingen aangegeven door de respondenten.

Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 106 met antwoord op vraag 13 uit de vragenlijst.

#### Extra toelichting respondenten op onderdeel 1 t/m 3 – groepsinterview groep 1:

Respondenten: twee Samen Leren coaches/studenten.

De twee respondenten geven aan dat zowel Samen Leren informatiemap als de Samen Leren methode weinig tot niet bekend zijn bij de andere van hun locatie. Eén van de twee respondenten geeft aan dat zij het idee heeft dat Samen Leren niet meer echt de “B fase” is van Bureau Frontlijn. Dit was tijdens haar introductie wel zo maar tijdens de afgelopen introductie is het niet meer opnieuw uitgelegd. De respondent geeft aan dat de andere het vervolgens niet of eventueel van hun partner te horen krijgen. Op de vraag of Samen Leren voorbij gaat aan mensen, geeft één van de twee respondenten aan dat dit zo is, terwijl het volgens de respondent de “B fase” is van Bureau Frontlijn en zij Samen Leren zouden moeten inzetten. De twee respondenten geven beide “nee” aan op de vraag als de Samen Leren methode niet bekend is bij de andere dan wordt ook de Samen Leren informatiemap niet op die manier ingezet.

De twee respondenten vinden beide dat kennen, kunnen en eigen maken onvoldoende terug komt in de map, op een goede manier dat zij het ook herkennen. Eén van de twee respondenten geeft wel aan dat er in principe veel informatie in staat en dat er een werkblad aan gekoppeld wordt, waardoor je wel meteen naar

“doen” over gaat. De respondent geeft ook een aantal verbeteringen/veranderingen aan, zie deelvraag 6 op bladzijde 209.

Eén van de twee respondenten geeft aan niet duidelijk de doelen uit het PvA terug te zien in de Samen Leren informatiemap. Deze respondent geeft aan dat hij/zij nu in de map vooral algemene informatie, tips en werkbladen ziet staan maar niet doel één of doel twee daar kun je dat bij doen. Het zou volgens de respondent wel duidelijker zijn maar niet cruciaal. De andere respondent verschilt op dit gebied van mening met de eerste respondent. Deze respondent geeft aan dat de map vooral toegankelijk moet blijven voor ouders en een hoop tekst draagt hier niet aan bij. De respondent geeft aan dat de map juist kort en bondig moet worden gehouden en dat de doelen als iets apart meegenomen zouden kunnen worden.

Op de vraag of de respondenten moeite hebben met het gedeelte kunnen en eigen maken en of zij daar voldoende handvatten voor krijgen vanuit de map, geeft één van de twee respondenten aan dat de grens misschien vaag is. Dit zou komen doordat de informatie die er staat in de fase kennen en de tips en werkbladen door zouden vloeien naar eigen maken. De respondent geeft aan niet te weten hoe dit duidelijker afgebakend zou moeten worden.

De twee respondenten zijn er niet tegen aangelopen dat de thema's uit de Samen Leren informatiemap niet meer helemaal synchroon lopen met de vernieuwde Samen Leren methode. Hierbij geeft één van de twee respondenten aan uit de map te halen, wat je op dat moment nodig hebt en de andere respondent geeft aan dat zij de oude methode nog heeft op papier en die hij/zij er eigenlijk snel bij pakt.

Verbeteringen/veranderingen:

- De stapjes zouden nog wat verduidelijkt kunnen worden, dat elk hoofdstuk daarin verdeeld wordt.
- De drie fases moeten uitgebreider, van stap 1 kennen, stap 2 kunnen.
- Het duidelijker naar voren laten komen van de doelen in de Samen Leren informatiemap zou het duidelijker maken maar is niet cruciaal.
- De Samen Leren informatiemap moet toegankelijk blijven voor ouders, veel tekst zou hier niet aan bijdragen.
- De map moet kort en bondig zijn.
- De doelen als iets apart nemen.

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 131.*

### **Extra toelichting respondenten op onderdeel 1 t/m 3 – groepsinterview groep 2:**

*Respondenten: acht Samen Leren coaches/studenten.*

Twee van de acht respondenten geven aan dat de methode goed is. Het “kennen komt” volgens zes van de acht op een goede manier terug in de Samen Leren informatiemap.

Op het gebied van “kunnen” verschillen respondenten van mening. Twee van de acht respondenten geven aan dat zij dit niveau wel terug zien in de Samen Leren informatiemap. Waarvan één van deze respondenten aangeeft door de tips die er in staan beschreven.

Eén van de andere respondenten geeft aan dat juist “kunnen” uitgevoerd/aangeleerd moet worden door de gezinscoaches. Deze respondent geeft ook aan dat dit geldt voor het “eigen maken”. Op het gebied van “eigen maken” verschillen de respondenten minder van mening, vijf van de acht respondenten geven aan dat dit minder tot niet terug komt in de Samen Leren informatiemap. Twee van deze respondenten geven ook aan dat “eigen maken” lastig is. Eén van deze twee respondenten geeft aan dat voor hem/haar de aansluiting tussen de niveaus lastig was. De andere respondent geeft aan dat het “eigen maken” ook moeilijk te verwerken is in de map en dat het soms ook niet relevant is voor ouders.

Drie van de acht respondenten geven aan dat maatwerk leveren belangrijk is en één van deze respondenten geeft ook aan dat de coaches zelf creatief moeten zijn in variatie. Dit zelfde geldt ook voor de keuze om te werken via de website of de Samen Leren informatiemap op papier.

Verbeteringen/veranderingen:

- Er moet maatwerk geleverd worden m.b.t. de keuze of je de website gebruikt of de Samen Leren informatiemap op papier.
- Eigen maken moeilijk te verwerken in de Samen Leren informatiemap.

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 144.*

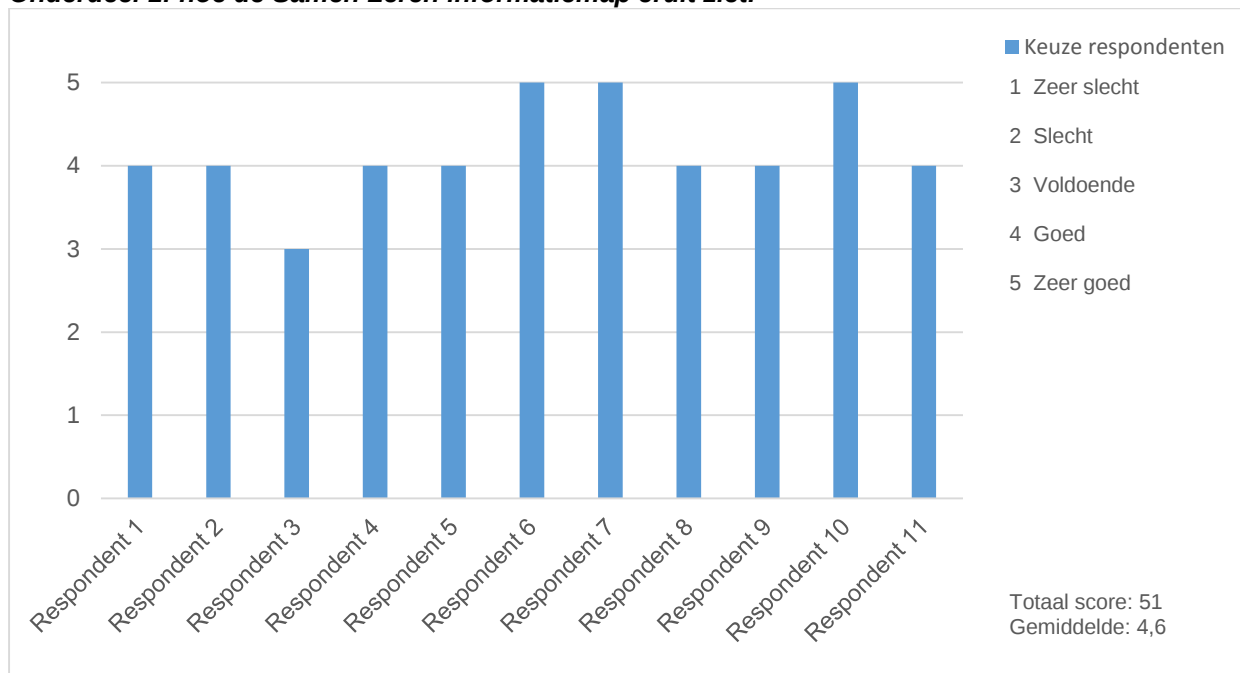
## De vormgeving en inhoud van de Samen Leren informatiemap.

### Deelvraag 2: hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op vormgeving en inhoud?

Er is voor gekozen om deelvraag twee in verschillende onderdelen op te splitsen om zo de onderdelen apart te kunnen beoordelen wat het beantwoorden van deze deelvraag en uiteindelijk de hoofdvraag en de doelstelling ten goede komt. Daarnaast wordt er bij een aantal onderdelen een onderscheid gemaakt tussen de antwoorden van de Samen Leren coaches/studenten en ouders die hebben deelgenomen aan het onderzoek.

#### Samen Leren coaches/studenten.

##### **Onderdeel 1: hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet.**



Figuur 4: hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel schaalvragen op bladzijde 99 met antwoord op vraag 7 uit de vragenlijst.

#### **Toelichting respondenten onderdeel 1 – figuur 4:**

Alle elf respondenten zijn tevreden met hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet. Dit onderdeel scoort dan ook een 4,6 wat betekent een goed tot zeer goed. Waarbij vooral naar voren komt dat de map er duidelijk, verzorgd en kleurrijk uit ziet. Daarnaast worden er ook nog een aantal andere positieve punten gegeven:

- Overzichtelijk
- Mooi
- Goed
- Aantrekkelijk
- Handig dat de thema's verdeeld zijn a.d.h.v. de kleuren.
- Veel plaatjes.
- Uitnodigend om mee te werken.
- Duidelijke verdeling.

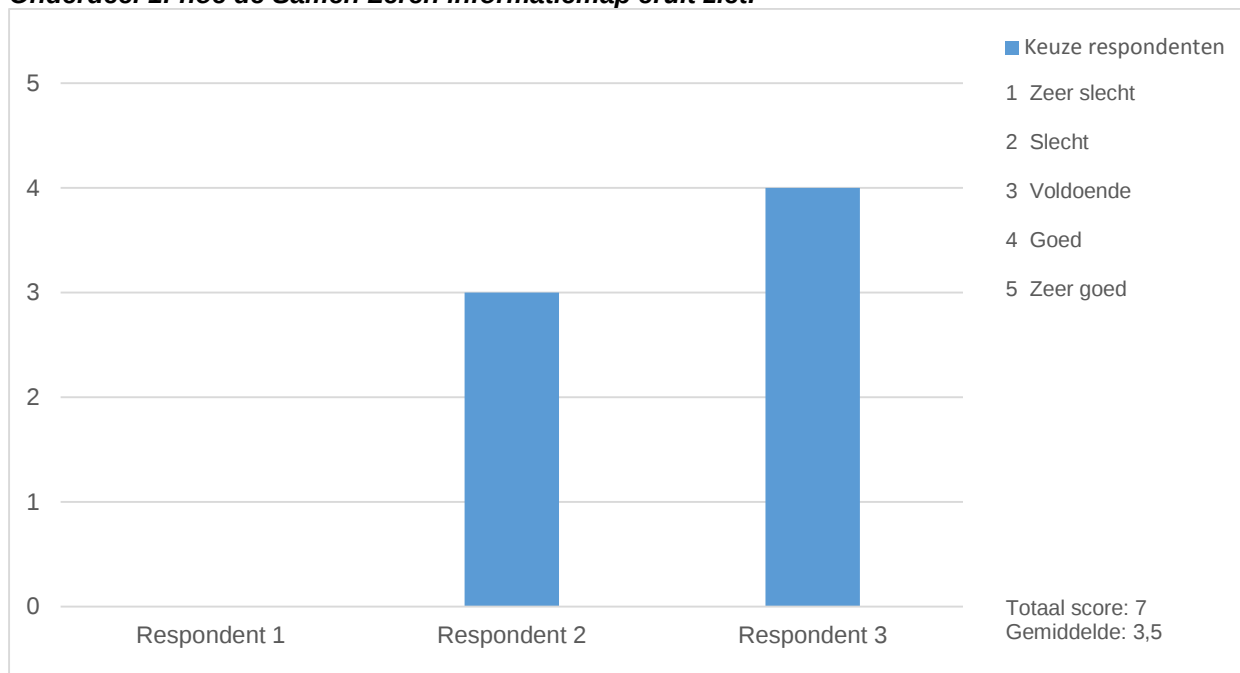
Ook geven de respondenten een aantal verbeteringen/veranderingen aan:

- Meer werkbladen.
- Paginanummers kloppen niet.
- Dubbelzijdig geprint is niet handig.
- Dat het ingebonden is.

Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 107 met antwoord op vraag 7 uit de vragenlijst.

## Ouders.

### **Onderdeel 1: hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet.**



*Figuur 5: hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet.*

*Respondenten: drie ouders, waarvan één ouder deze vraag niet beantwoord heeft.*

*Zie data-tabel schaalvragen op bladzijde 151 met antwoord op vraag 2 uit de vragenlijst.*

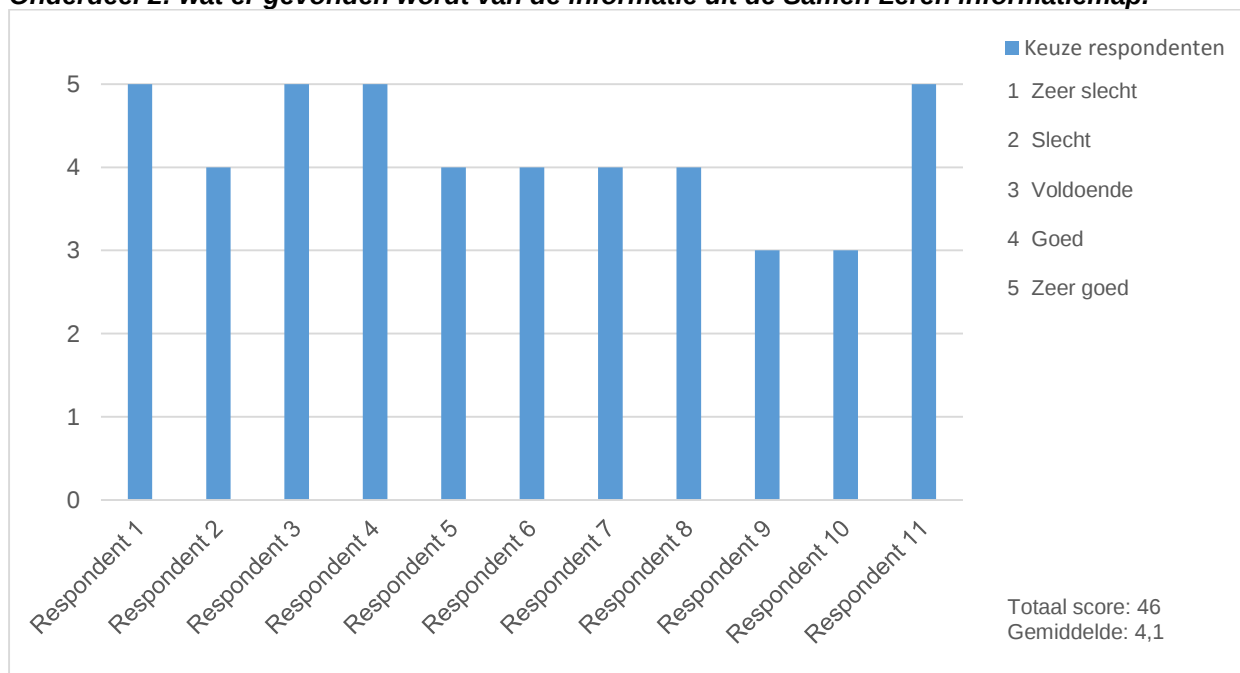
### **Toelichting respondenten onderdeel 1 – figuur 5:**

Twee van de drie respondenten hebben aangegeven tevreden te zijn met hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet. Dit onderdeel scoort dan ook een 3,5 wat betekent een voldoende tot goed. Eén van de drie respondenten heeft hier geen antwoord op gegeven en alle drie de respondenten hebben geen verdere toelichting gegeven op deze vraag.

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 155 met antwoord op vraag 2 uit de vragenlijst.*

## Samen Leren coaches/studenten.

### **Onderdeel 2: wat er gevonden wordt van de informatie uit de Samen Leren informatiemap.**



*Figuur 6: wat er gevonden wordt van de informatie uit de Samen Leren informatiemap.*

*Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.*

*Zie data-tabel schaalvragen op bladzijde 99 met antwoord op vraag 8 uit de vragenlijst.*

### Toelichting respondentent onderdeel 2 – figuur 6:

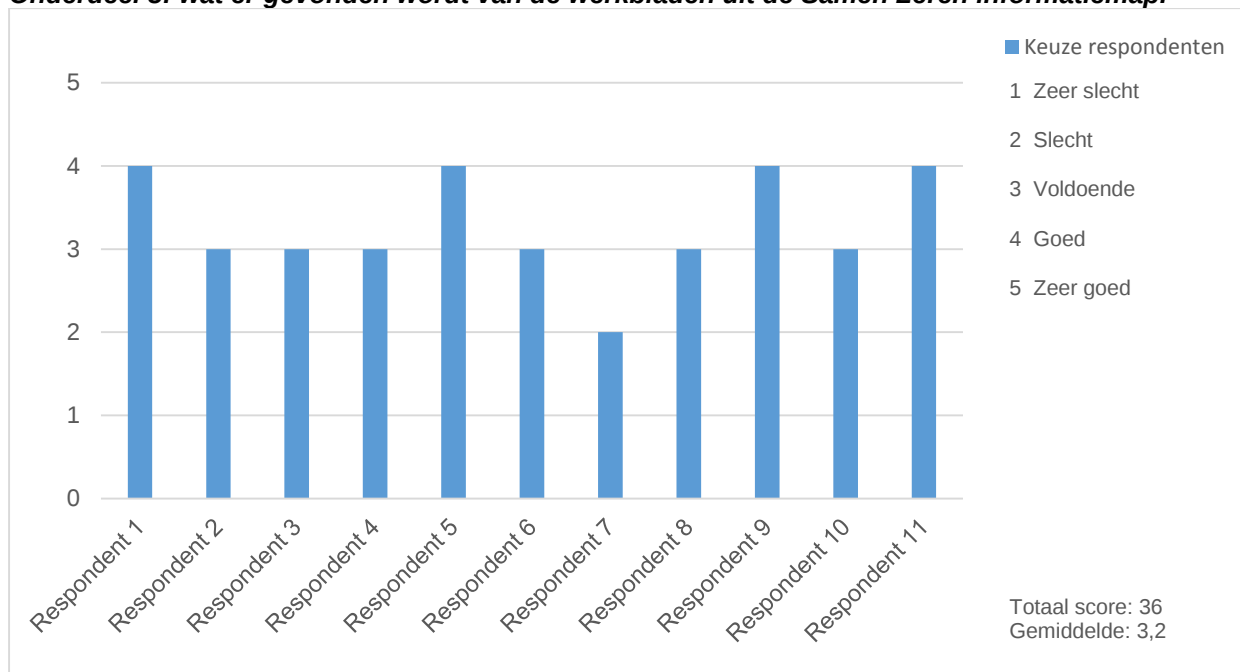
Alle elf de respondenten zijn tevreden met de informatie uit de Samen Leren informatiemap. Dit onderdeel scoort dan ook een 4,1 wat betekent een goed tot zeer goed. Hiervan vinden negen respondenten over het algemeen dat de informatie (theorie) duidelijk, makkelijk en laagdrempelig is. Vervolgens worden er nog een aantal positieve punten gegeven:

- Nuttig
- Handig
- Het is vrij compleet
- Over elk onderwerp een korte basis uitleg
- Fijne tips
- Goede en bruikbare theorie
- Theorie is ook goed beschreven

Wel is terug te zien dat de respondenten op dit gebied hierin verschillen. De één vindt de informatie kort, bondig, goed beschreven en vindt veel informatie fijn. De ander vindt de informatie teveel en geeft ook aan dat het minder mag. Verder vindt de één het bijv. compleet en de ander geeft aan concrete handvatten te missen. Volgens de respondent is per onderdeel vrij te interpreteren hoe je aan de slag moet gaan met een onderdeel.

Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 107 met antwoord op vraag 8 uit de vragenlijst.

### Onderdeel 3: wat er gevonden wordt van de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap.



Figuur 7: wat er gevonden wordt van de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel schaalvragen op bladzijde 99 met antwoord op vraag 8 uit de vragenlijst.

### Toelichting respondentent onderdeel 3 – figuur 7:

Op het gebied van de werkbladen zijn tien van de elf respondenten over het algemeen tevreden. Eén respondent heeft aangegeven de werkbladen slecht te vinden. Dit onderdeel scoort dan ook een 3,2 wat betekent een voldoende tot goed. Daarnaast verschillen de respondenten wel van mening waarbij één overeenkomst vooral naar voren komt: er moeten meer werkbladen komen. Verder hebben de respondenten de volgende punten aangegeven die verbeterd zouden kunnen worden:

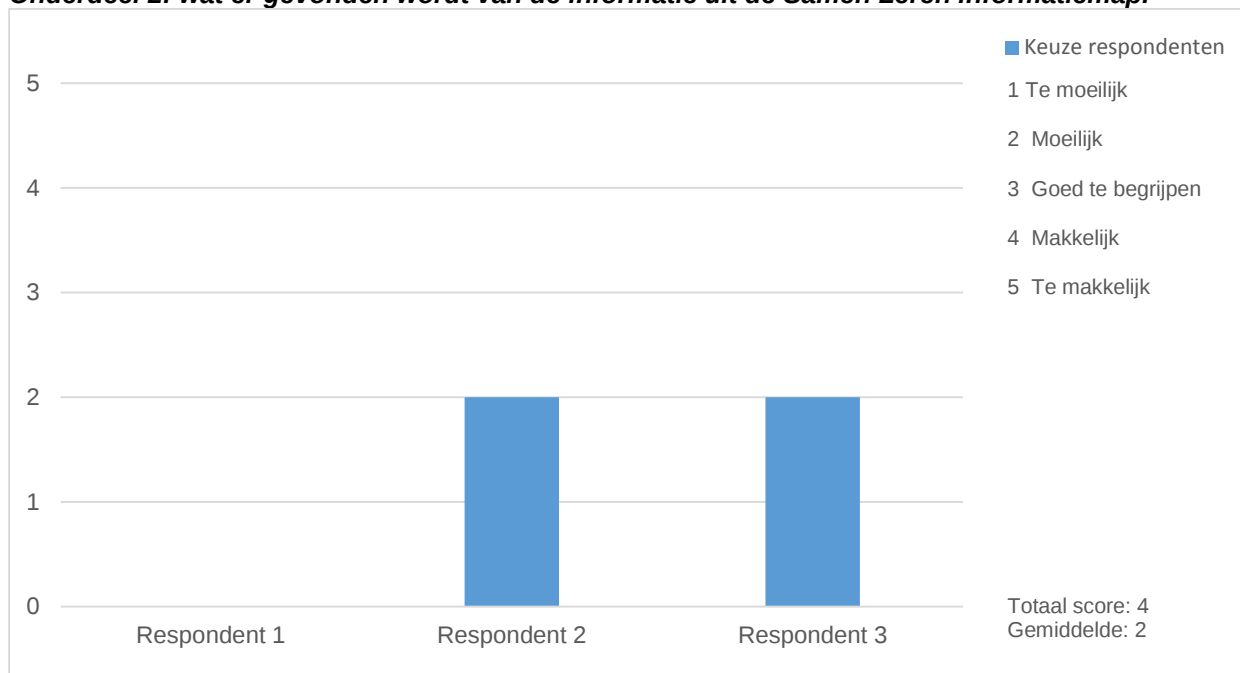
- Sommige zijn niet passend/goed zoals belonings-dobbelsteen
- App's moeten betaald worden.
- Niet alle werkbladen zijn toepasbaar op kinderen (voornamelijk oudere kinderen), hier zou evt. een apart document voor moeten worden gemaakt.
- Werkbladen kloppen ook niet altijd bij niveau of thema bijv. belonings-dobbelsteen of dagritme kaartjes

Verder wordt er ook gezegd dat de werkbladen bruikbaar zijn en dat de tv lijst fijn is.

Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 107 met antwoord op vraag 8 uit de vragenlijst.

## Ouders.

### Onderdeel 2: wat er gevonden wordt van de informatie uit de Samen Leren informatiemap.

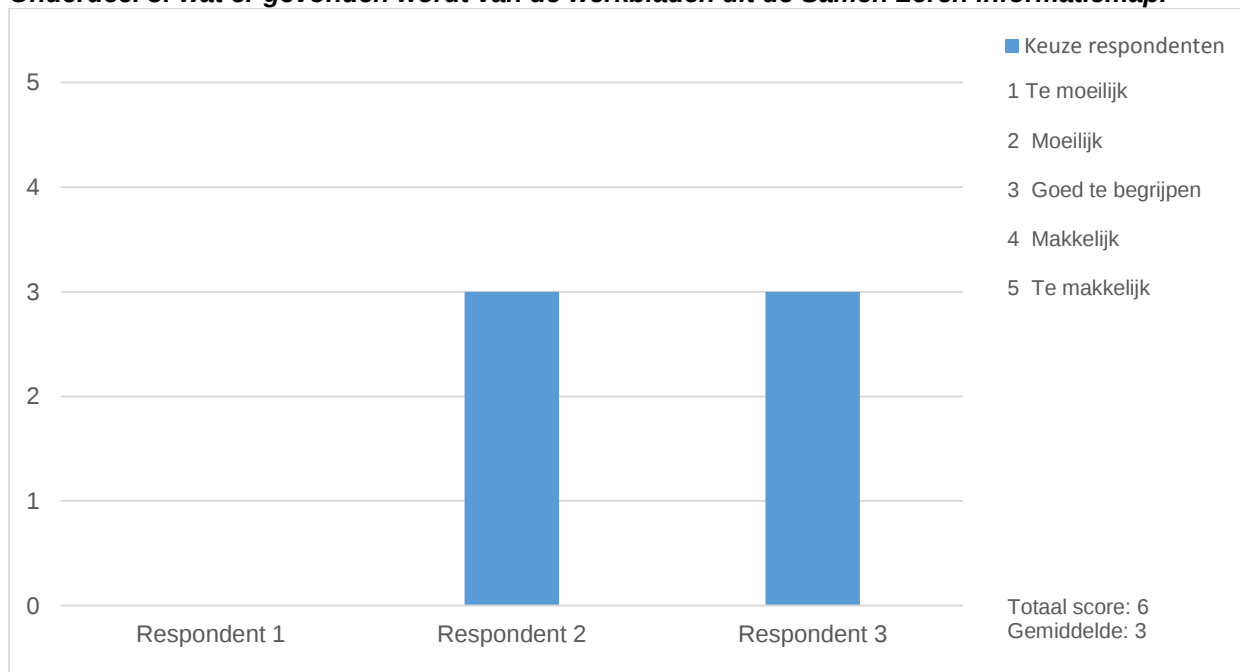


Figuur 8: wat er wordt gevonden van de informatie uit de Samen Leren informatiemap.

Respondenten: drie ouders, waarvan één ouder deze vraag niet beantwoord heeft.

Zie data-tabel schaalvragen op bladzijde 151 met antwoord op vraag 3 uit de vragenlijst.

### Onderdeel 3: wat er gevonden wordt van de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap.



Figuur 9: wat er wordt gevonden van de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap.

Respondenten: drie ouders, waarvan één ouder deze vraag niet beantwoord heeft.

Zie data-tabel schaalvragen op bladzijde 151 met antwoord op vraag 3 uit de vragenlijst.

### Toelichting respondenten onderdeel 2 en 3– figuur 8 en 9:

Eén van de drie respondenten heeft aangegeven niet te weten wat hij/zij van de informatie en de werkbladen vindt uit de hoofdstukken van de Samen Leren informatiemap. Twee van de drie respondenten hebben aangegeven dat de informatie uit de Samen Leren informatiemap moeilijk is, dit onderdeel scoort dan ook een 2. Beide geven ook aan dat de taal moeilijk is. Waarvan één van de twee respondenten aangeeft sommige woorden moeilijk te vinden. Op het gebied van de werkbladen geven beide respondenten aan dat het goed te begrijpen is, dit onderdeel scoort dan ook een 3.

Verbeteringen/veranderingen:

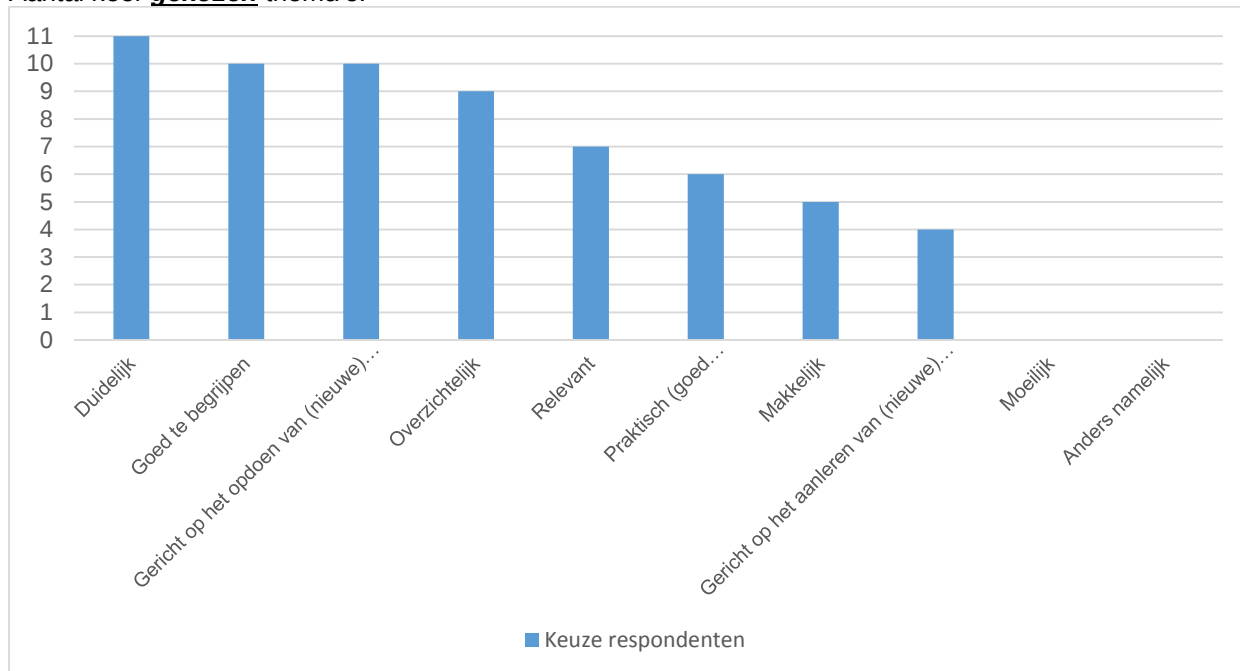
- Taal (sommige woorden) zijn moeilijk.

Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 155 met antwoord op vraag 3 uit de vragenlijst.

### Samen Leren coaches/studenten.

#### **Onderdeel 4: thema's die wel en niet van toepassing zijn op de informatie uit de Samen Leren informatiemap.**

Aantal keer **gekozen** thema's.

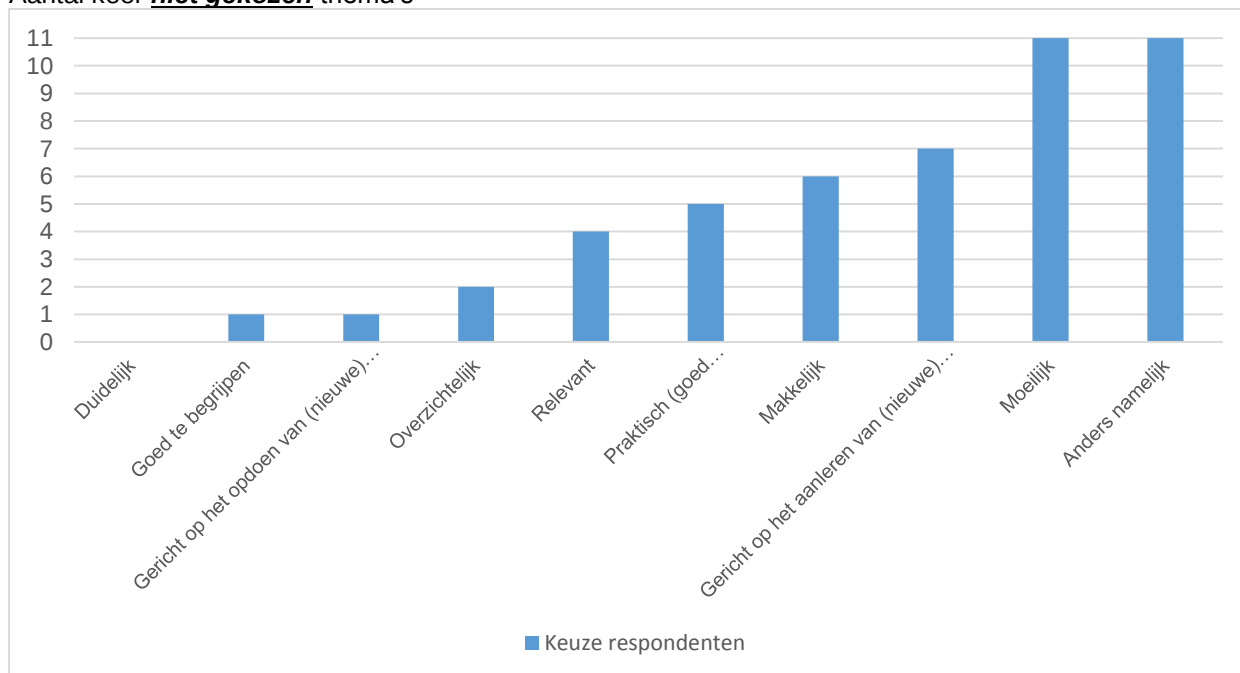


Figuur 10: aantal keer **gekozen** thema's m.b.t. de informatie uit de Samen Leren informatiemap.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel meerkeuzevragen op bladzijde 101 met antwoord op vraag 9 uit de vragenlijst.

Aantal keer **niet gekozen** thema's



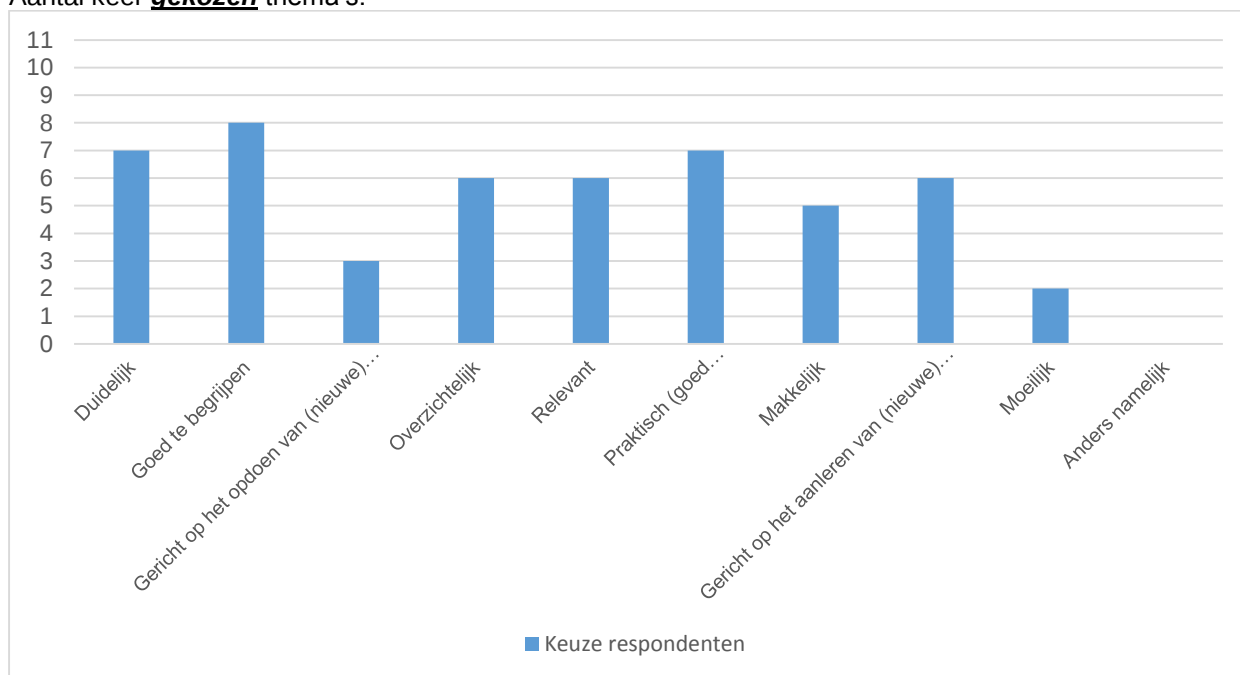
Figuur 11: aantal keer **niet gekozen** thema's m.b.t. de informatie uit de Samen Leren informatiemap.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel meerkeuzevragen op bladzijde 101 met antwoord op vraag 9 uit de vragenlijst.

**Onderdeel 5: thema's die wel en niet van toepassing zijn op de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap.**

Aantal keer gekozen thema's.

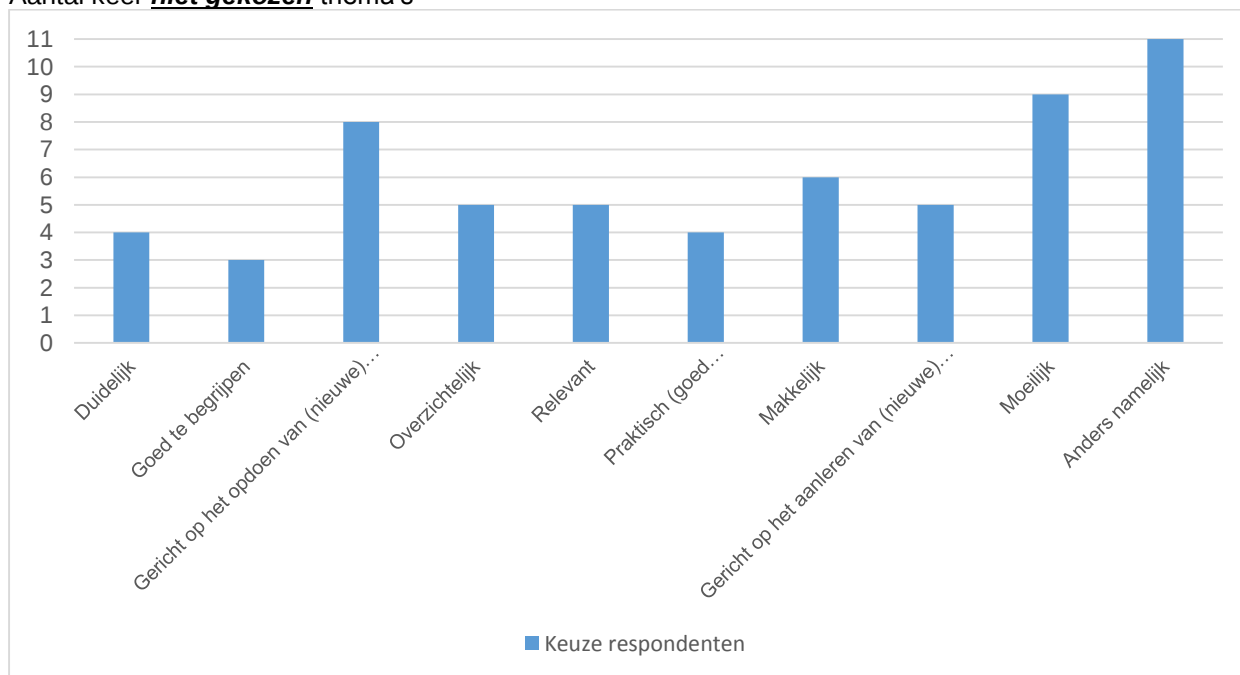


Figuur 12: aantal keer gekozen thema's m.b.t. de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel meerkeuzevragen op bladzijde 101 met antwoord op vraag 9 uit de vragenlijst.

Aantal keer niet gekozen thema's



Figuur 13: aantal keer niet gekozen thema's m.b.t. de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel meerkeuzevragen op bladzijde 101 met antwoord op vraag 9 uit de vragenlijst.

**Toelichting respondenten onderdeel 4 en 5 – figuur 10 t/m 13:**

Drie van de elf respondenten heeft geen toelichting gegeven op deze vraag. Twee van de elf respondenten geven aan dat de informatie duidelijk is. Waarvan één aangeeft dat het in makkelijke taal is geformuleerd. Dit verschilt weer met een andere respondent die juist aangeeft dat de map lastig kan zijn voor ouders die niet/nauwelijks de Nederlandse taal beheersen. Verder geeft één van de respondenten aan de informatiemap te druk te vinden en hierdoor zou de map minder overzichtelijk worden. Daarnaast geeft een andere respondent aan dat moeilijkheid 's graad af hangt van het onderwerp. Waarbij het thema structuur als voorbeeld gegeven wordt.

De respondenten verschillen van mening naar aanleiding van de thema's die zij aangekruist hebben die betrekking hadden op de informatie en de werkbladen waarbij zij de volgende verbeteringen/veranderingen hebben aangegeven:

- Voor ouders die de Nederlandse taal niet/nauwelijks beheersen kan het lastig zijn.
- Map is te druk waardoor deze minder overzichtelijk wordt.
- Sommige onderwerpen zijn lastig voor ouders.
- Meer werkbladen.
- Duidelijkere verwijzing naar de werkbladen.
- Duidelijkere uitleg over hoe de werkbladen ingezet kunnen worden.
- Leeftijden van kinderen moeten op de werkbladen bijv. 4G schema, situatiekaartjes en probleem oplossingen zijn niet voor jonge kinderen bruikbaar.
- Werkbladen zijn soms moeilijk bijv. dubbel je beloning.
- Sommige app's zijn betaald.
- Websites en televisie programma's moeten vaker gecontroleerd worden.

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 108 met antwoord op vraag 9 uit de vragenlijst.*

### **Samen Leren coaches/studenten.**

#### **Extra toelichting respondenten op onderdeel 1 t/m 5 – groepsinterview groep 1:**

*Respondenten: twee Samen Leren coaches/studenten.*

Eén van de twee respondenten geeft aan als voorbeeld dat de kabouter die je moeten kleuren uit de Samen Leren informatiemap uitgebreid kan worden naar verschillende leeftijden. Dan heb je volgens de respondent al een basis in de Samen Leren informatiemap en vanuit daar kan er weer verder zelf gezocht worden. Hier sluit vervolgens de andere respondent op aan en geeft aan dat er van alles iets meer moet in de Samen Leren informatiemap. Daarnaast zou het volgens deze respondent ook breder aangepakt moeten worden bijv. heel Maashaven en dat er dan een map komt naast de Samen Leren informatiemap waarin ook materialen zitten.

De twee respondenten geven aan dat zij een stukje in de Samen Leren informatiemap missen waarin wordt aangegeven dat wij verwachten dat de ouder het zelf doet en waarom dit zo belangrijk is. Volgens één van de twee respondenten vertellen wij dit wel maar het zou volgens de respondent goed zijn als zij dit nog één keer kunnen lezen. De andere respondent vult hierbij aan dat de verwachtingen soms niet duidelijk zijn en dat dit mis gaat bij Samen Leren volgens hem/haar. De respondent geeft aan dat ouders denken dat wij huiswerkbegeleiding bieden en het zou dan ook volgens de respondent goed zijn om dat als intro, in het begin van de map aan te geven dat de ouder het moet doen en waarom omdat ook veel ouders het belang er misschien niet van inzien volgens de respondent.

Op het gebied van de vormgeving van de Samen Leren informatiemap geven beide respondenten aan dat zij daar tevreden over zijn. Waarvan één van de twee respondenten aangeeft de kleuren leuk te vinden en dat de map gericht is op kinderen. Hierbij geeft de respondent als voorbeeld de beloningskaarten die hij/zij hartstikke leuk zou vinden. De andere respondent geeft nog wel aan dat er meer materialen in de Samen Leren informatiemap moeten komen.

De twee respondenten geven aan dat de informatie goed past. Eén van de twee respondenten geeft aan dat de Samen Leren informatiemap niet te moeilijk is. Hierbij geeft hij/zij aan dat als je kijkt naar het niveau van een cliënt, de Samen Leren informatiemap goed aansluit. Het zou volgens de respondent wel makkelijker kunnen maar in het algemeen sluit het goed aan. Het is volgens de respondent een beetje in Jip en Janneke taal geschreven en dit moet ook volgens de respondent. Daarnaast geeft de respondent aan dat het ook de taak is van de coach om woorden uit te leggen.

Op het gebied van de werkbladen geeft één van de twee respondenten aan dat het werkblad waarbij je moet rijmen, moeilijk is. De respondent geeft aan dat hij/zij zelf lang moest nadenken over het werkblad. De andere respondent geeft aan dat het goed zou zijn om antwoordbladen toe te voegen aan de Samen Leren informatiemap.

Op de vraag wat er gedaan zou kunnen worden om de map voor verschillende doelgroepen/leeftijden aan te passen geeft één van de twee respondenten aan dat hij/zij het al een hele verbetering zou vinden als er overzicht gemaakt wordt van websites, tv programma's en één of twee werkbladen voor oudere kinderen. Op de vraag of het handig zou zijn om websites in de Samen Leren informatiemap te zetten, die je doorlinken naar werkbladen voor verschillende doelgroepen/leeftijden geven beide respondenten aan dit een goed idee te vinden. Waarbij één van de twee respondenten aangeeft dat er ook een map met materiaal gemaakt kan worden op de schijf. Zij geeft aan dat er dan een Samen Leren map op de schijf moet komen en een map met overig materiaal en dit zou dan verdeeld kunnen worden in groepen.

Op de vraag of de Samen Leren informatiemap niet te druk is en het hierdoor onoverzichtelijk wordt geeft één van de twee respondenten aan dit te begrijpen maar het maakt de Samen Leren informatiemap wel leuk.

Op de vraag of bepaalde hoofdstukken uit de Samen Leren informatiemap moeilijk zouden zijn, waarbij er als voorbeeld werd gegeven het hoofdstuk structuur en hoe dit verbeterd zou kunnen worden gaf één van de twee respondenten aan dat het anders geformuleerd zou kunnen worden. Daarbij gaf de respondent als voorbeeld dat je bijv. het kopje structuur zou kunnen vervangen voor “het verloop van je dag” en vervolgens wel zou kunnen aangeven dat, dat structuur genoemd wordt. De andere respondent gaf aan dat het belang van structuur nog verder uitgewerkt zou kunnen worden en denkt dat de moeilijkheid hem zit in het bespreekbaar maken van het hoofdstuk omdat het persoonlijker zou zijn als het thema rekenen of taal.

De twee respondenten geven aan dat wat je van de map vindt te maken heeft met je eigen persoonlijke voorkeur. Eén van de twee respondenten geeft aan dat het ook te maken heeft met wat je er mee gaat doen. De respondent geeft aan dat hij/zij het zelf leuker vindt dat zij er wat vrijer is doordat je zelf dingen erbij kan pakken. Iemand anders zou het volgens deze respondent wat meer voorgekauwd willen hebben, dat is meer persoonlijk volgens de respondent. De andere respondent geeft aan dat het ook te maken heeft met het onderzoek. De respondent geeft aan dat zij zich kan voorstellen dat als je wil weten of het werkt en hoe het werkt je veel meer gestandaardiseerd moet zijn en dan heb je veel informatie nodig. Persoonlijk vindt de respondent het fijn dat hij/zij ruimte krijgt.

Op de vraag of er in de map meer verschillende opvoedvisies en stijlen terug moeten komen in de map en hoe, gaven beide respondenten aan dat zij dit goed zouden vinden. Eén van de twee respondenten gaf aan dat het zou kunnen helpen bij het in gesprek gaan met een ouder rondom bijvoorbeeld de Turkse cultuur omdat je dan een opening hebt en kan aangegeven wat je ziet. Dit zou volgens de respondent in een schema gezet kunnen worden. De andere respondent geeft aan dat er een kort stukje in de Samen Leren informatiemap gezet kan worden over de normen en waarden van de Nederlandse maar ook van de Turkse, Marokkaanse en Antilliaanse cultuur. Dit zou volgens de respondent de coach kunnen helpen om zich daar meer op voor te bereiden.

Op de vraag wat de respondenten vinden van de beloningsdobbelsteen en dat de beloningen niet helemaal zouden aansluiten bij de leeftijden van de kinderen geeft één van de respondenten aan dat het wel leuk is. Het laat volgens de respondent zien dat het ook anders kan dan belonen met een cadeautje. De andere respondent gaf aan dat je dit wel samen kan maken met ouders. Hier vult vervolgens de andere respondent weer op aan door aan te geven dat je ook met het gezin een schijf kan maken, net zoals bij “Twister” omdat je daar ook een hoop op kwijt zou kunnen.

Eén van de twee respondenten geeft aan dat het goed zou zijn als er in de Samen Leren informatiemap wordt beschreven wat een kind moet kunnen op een bepaalde leeftijd. Hierdoor weet je volgens de respondent ook niet welke activiteit geschikt is voor welke leeftijd. Hier sluit de andere respondent op aan door aan te geven dat dit goed zou zijn voor de werkbladen.

Verbeteringen/veranderingen:

- Werkbladen uitbreiden naar verschillende leeftijden.
- Brede aanpak met betrekking tot materialen.
- Nog een map ontwikkelen naast de Samen Leren informatiemap met materialen.
- Een kort stukje schrijven in het begin van de map dat wij verwachten dat de ouders het zelf doen en waarom het zo belangrijk is.
- Meer materialen in de Samen Leren informatiemap.
- De Samen Leren informatiemap, zou op het gebied van de informatie makkelijker kunnen.
- De rijm werkbladen zijn lastig.
- Antwoordbladen toevoegen aan de Samen Leren informatiemap.
- Map uitbreiden met een overzicht van websites en tv programma's voor oudere kinderen.
- Map uitbreiden met één of twee werkbladen voor oudere kinderen.
- Woordkeuze van thema's aanpassen zoals structuur en daarbij aangegeven hoe het wordt genoemd.
- Het belang van het thema verder uitschrijven.
- Moeilijkheidsgraad van het thema hangt af van hoe het bespreekbaar gemaakt wordt.
- In de vorm van een schema de normen en waarden en wijze van opvoeding binnen verschillende culturen beschrijven. Zodat er met ouders in gesprek kan worden gegaan en coaches zich beter kunnen voorbereiden.
- Beloningsdobbelsteen samen maken met het gezin.
- In plaats van een dobbelsteen een schijf maken.
- In de Samen Leren informatiemap aangegeven op welke leeftijd een kind iets kan en de werkbladen hier ook op laten sluiten.

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 131.*

### **Extra toelichting respondenten op onderdeel 1 t/m 5 – groepsinterview groep 2:**

*Respondenten: acht Samen Leren coaches/studenten.*

De meeste respondenten, zes van de acht zijn tevreden met de informatiemap op het gebied van vormgeving. Waarbij woorden als vrolijk en kleurrijk het meest worden genoemd. Daarnaast zouden de kleurtjes in de map ook handig zijn volgens twee respondenten. Verder zou de Samen Leren informatie map:

- Prima zijn
- Er goed uit zien
- Overzichtelijk zijn
- Duidelijk

Eén respondent van de acht geeft wel aan dat de map best druk is en dat hij hierdoor voor ouders onoverzichtelijk kan zijn. Eén van de andere acht respondenten sluit hierbij aan door aan te geven dat wij met één logo moeten werken die steeds terug komt, dit zou de map overzichtelijker maken.

Op het gebied van de inhoud is een meerderheid van de respondenten, vijf van de acht tevreden met de informatie waarvan twee ook aangeven dat het duidelijk is. Eén van de acht respondenten geeft aan dat het vakjargon aangepast moet worden. Het gaat dan om woorden als: structuur en grenzen. Eén van de andere acht respondenten geeft nog aan dat er in informatie veel staat over theorieën, wat lastig kan zijn voor sommige ouders die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen.

Op het gebied van de werkbladen geeft de helft van de respondenten aan, vier van de acht dat er meer werkbladen in moeten komen. Eén van de respondenten geeft hierbij ook aan dat er meer werkbladen als voorbeeld in zouden moeten komen en dat deze een middel moeten zijn niet het doel. Er moet volgens deze respondent maatwerk worden geleverd. Drie van de acht respondenten geeft aan dat er meer tips in de Samen Leren informatiemap moeten komen om te kunnen variëren met de werkbladen zodat de werkbladen ook bij verschillende leeftijden toegepast kunnen worden. Verder geeft één van deze drie respondenten ook aan dat de groepen waarvoor de werkbladen bedoel zijn aangegeven moeten worden op de werkbladen. Eén respondent geeft aan dat er teveel beloningsschema's in de Samen Leren informatiemap zitten.

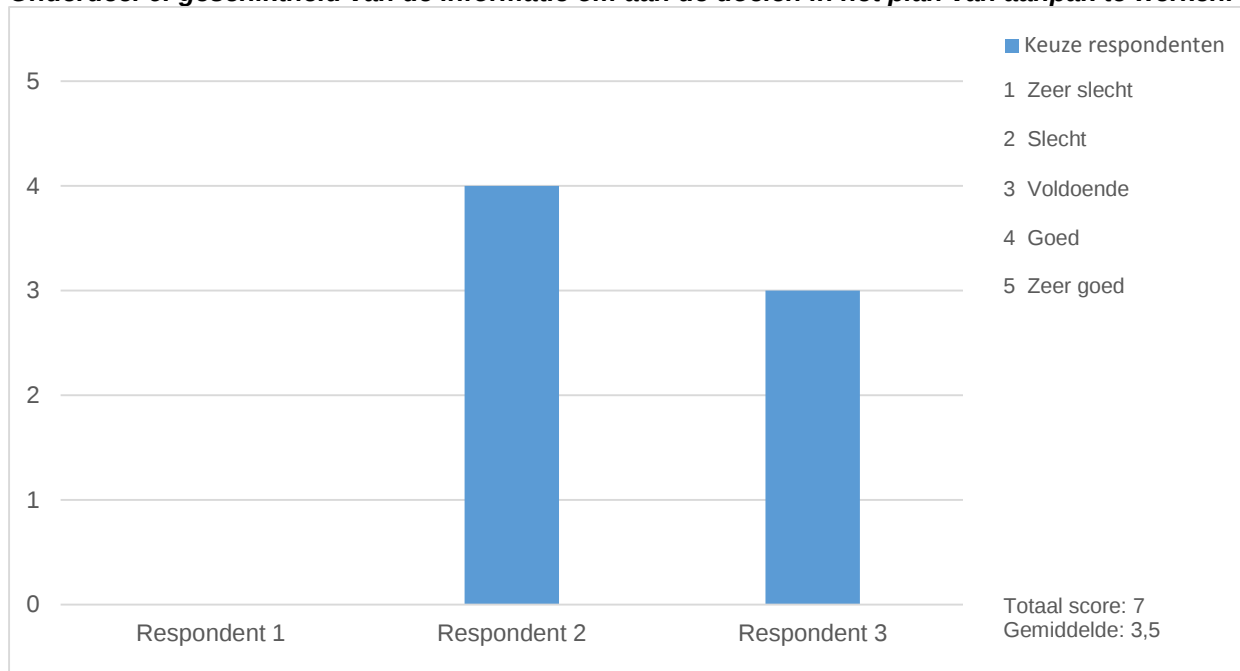
Verbeteringen/veranderingen:

- De Samen Leren informatiemap is best druk, hierdoor kan hij minder overzichtelijk zijn.
- Werken met één logo voor meer overzicht.
- Bladzijde nummers kloppen niet 2
- Te veel beloningsschema's
- Meer werkbladen.
- Bepaalde woorden zijn vakjargon (structuur en grenzen) en veel informatie over theorieën. Dit is lastig voor ouders die minder goed de Nederlandse taal beheersen.
- Meer voorbeelden en tips om te variëren met werkbladen zodat deze ook bij de leeftijden passen.
- Groepen aangegeven op werkbladen.
- Websites toevoegen aan de Samen Leren informatiemap voor andere doelgroepen/leeftijden.
- Een map maken op de schijf. Eén Samen Leren map en één overige materialen map gegroepeerd in groepen.

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 144.*

## Ouders.

### Onderdeel 6: geschiktheid van de informatie om aan de doelen in het plan van aanpak te werken.

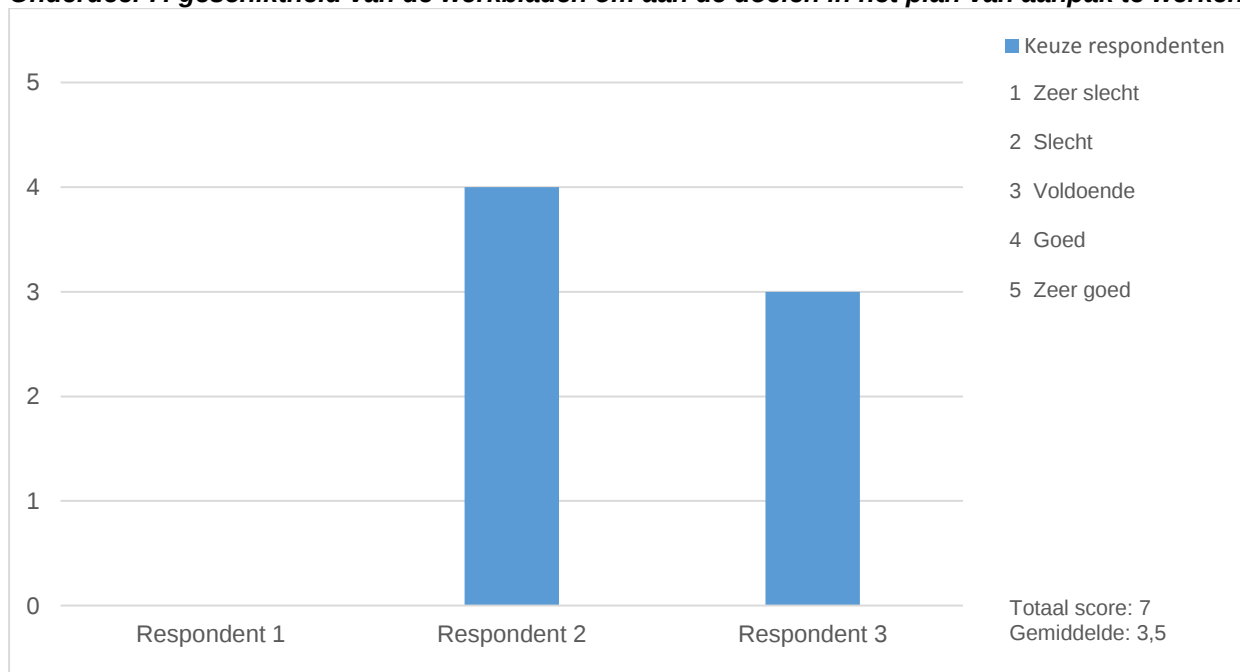


Figuur 14: geschiktheid van de informatie om aan de doelen in het plan van aanpak te werken.

Respondenten: drie ouders, waarvan één ouder deze vraag niet beantwoord heeft.

Zie data-tabel schaalvragen op bladzijde 151 met antwoord op vraag 4 uit de vragenlijst.

### Onderdeel 7: geschiktheid van de werkbladen om aan de doelen in het plan van aanpak te werken.



Figuur 15: geschiktheid van de werkbladen om aan de doelen in het plan van aanpak te werken.

Respondenten: drie ouders, waarvan één ouder deze vraag niet beantwoord heeft.

Zie data-tabel schaalvragen op bladzijde 151 met antwoord op vraag 4 uit de vragenlijst.

### Toelichting respondenten onderdeel 6 en 7 – figuur 14 en 15:

Eén van de drie respondenten heeft aangegeven niet te weten of de informatie en de werkbladen geschikt waren om aan de doelen in het plan van aanpak te werken. Twee van de drie respondenten geeft aan dat zowel de informatie als de werkbladen voldoende tot goed zijn. Beide onderdelen scoren dan ook met een 3,5. Hierbij geeft één van de drie respondenten aan dat het duidelijk is en de andere respondent geeft aan dat de meeste werkbladen van internet zijn gehaald en dat er te weinig werkbladen in de Samen Leren informatiemap zitten.

Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 155 met antwoord op vraag 4 uit de vragenlijst.

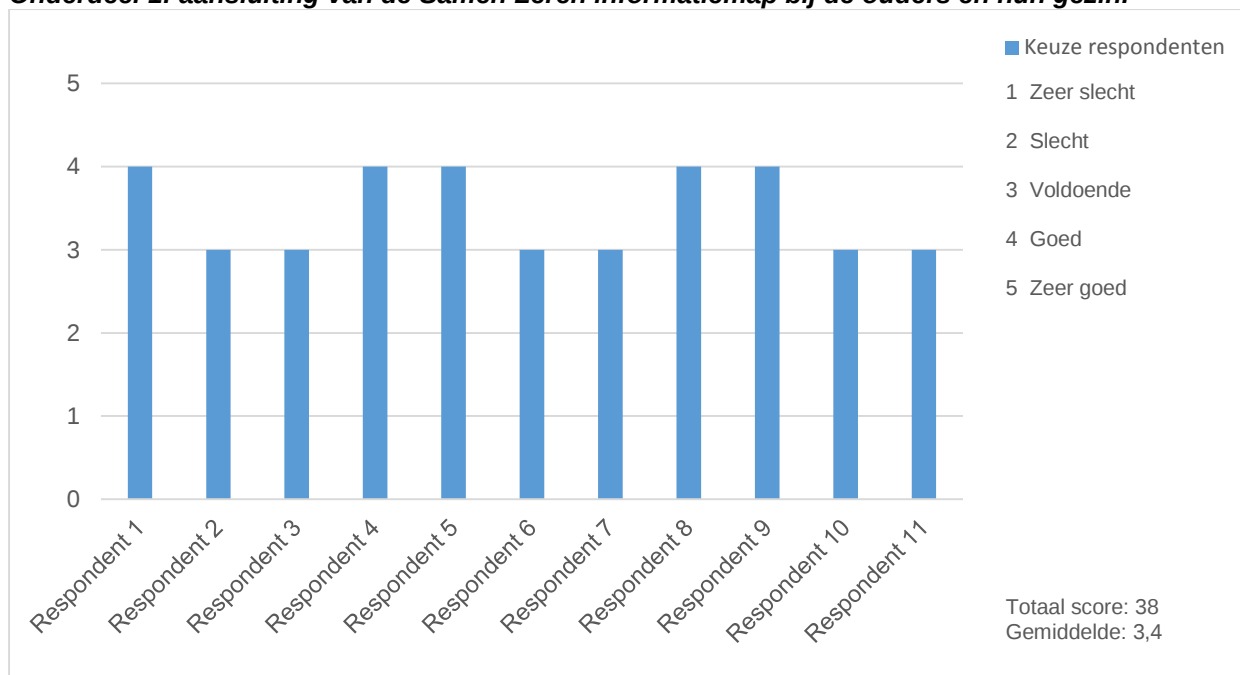
## Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders, het gehele gezin en hun persoonlijke situatie.

### Deelvraag 3: hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie?

Er is voor gekozen om deelvraag drie in verschillende onderdelen op te splitsen om zo de onderdelen apart te kunnen beoordelen wat het beantwoorden van deze deelvraag en uiteindelijk de hoofdvraag en de doelstelling ten goede komt. Daarnaast wordt er bij een aantal onderdelen een onderscheid gemaakt tussen de antwoorden van de Samen Leren coaches/studenten en ouders die hebben deelgenomen aan het onderzoek.

#### Samen Leren coaches/studenten.

##### **Onderdeel 1: aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders en hun gezin.**



*Figuur 16: aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders en hun gezin.*

*Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.*

*Zie data-tabel schaalvragen op bladzijde 100 met antwoord op vraag 11 uit de vragenlijst.*

#### **Toelichting respondenten onderdeel 1 – figuur 16:**

Alle elf respondenten zijn tevreden met hoe de Samen Leren informatiemap (informatie en werkbladen) aansluit bij de ouders en hun gezin. Dit onderdeel scoort dan ook een 3,4 wat betekent een voldoende tot goed. Waarbij de respondenten aangeven dat de ouders enthousiast zijn, het aansluit bij de vraag, het makkelijk is in gebruik en dat de map duidelijk zou zijn. Hierin is wel een verschil te zien tussen de respondenten. Waarbij de één aangeeft dat het goed aansluit m.b.t. niveau en interesses, geeft de ander aan de werkbladen moeilijk te vinden.

Het zou volgens drie respondenten dan ook verschillen per gezin en per kind m.b.t. leeftijd, situatie maar ook het taalniveau van het gezin. Het taalniveau is voor één respondent dan ook een voorwaarde m.b.t. aansluiting. Dit alles zorgt ervoor dat werkbladen soms niet goed aansluiten.

De informatie zou wel voldoende zijn. Dit wordt ook door één van de respondenten bevestigd, deze geeft aan dat de tips en informatie prettig zijn geweest voor de ouder. Verder geeft één respondent aan dat er wel extra informatie toegevoegd zou kunnen worden over opvoedingsstijlen en de ontwikkelingsfasen van kinderen (levensfasen).

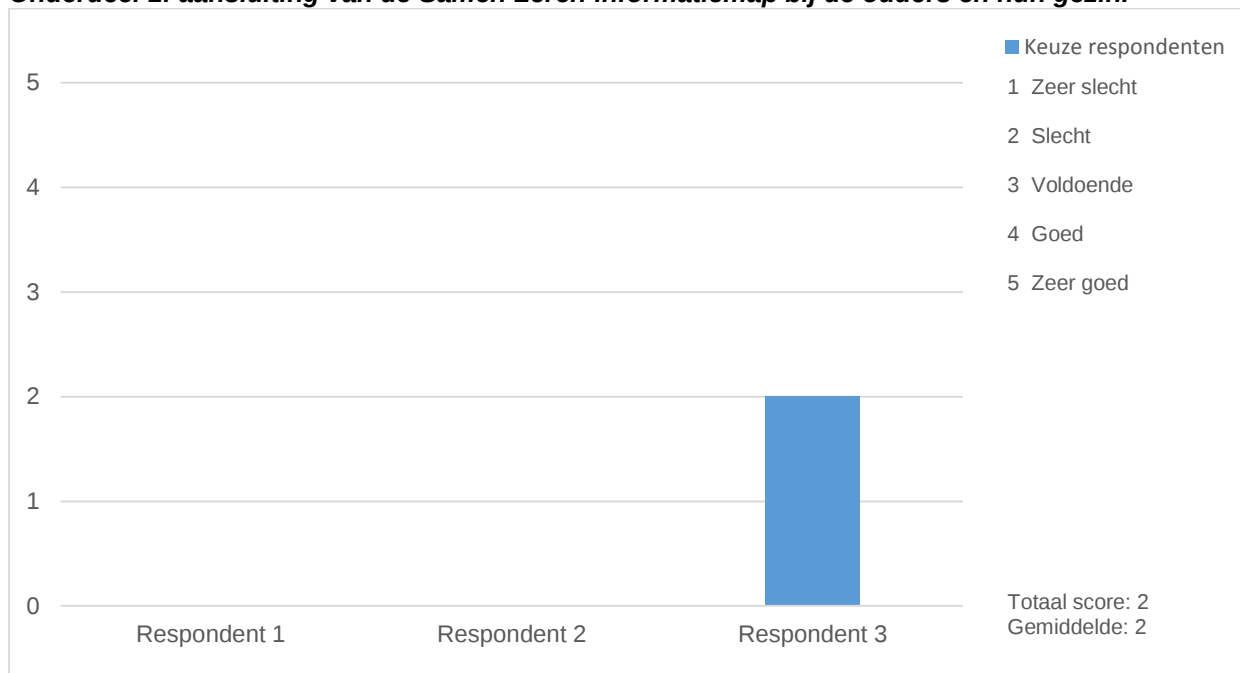
De respondenten hebben ook in hun antwoord verschillende verbeteringen/ veranderingen aangegeven:

- De map niet altijd alle informatie die een gezin nodig heeft, deze informatie moet dan gezocht worden met andere bronnen.
- Er moet gelet worden op het taalniveau, dit is soms iets te hoog voor ouders.
- Er moet duidelijker uitgelegd worden hoe de werkbladen ingezet moeten worden.
- Leeftijden van de kinderen moet op werkbladen.
- De map minder druk maken zodat het overzichtelijker wordt.
- Werkbladen moeten worden aangepast op leeftijd en situatie.

- Extra informatie toevoegen over opvoedstijlen en de ontwikkelingsfasen van kinderen.  
Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 109 met antwoord op vraag 11 uit de vragenlijst.

## Ouders.

### **Onderdeel 1: aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders en hun gezin.**



*Figuur 17: aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders en hun gezin.  
Respondenten: drie ouders, waarvan twee ouders deze vraag niet beantwoord hebben.  
Zie data-tabel schaalvragen op bladzijde 151 met antwoord op vraag 5 uit de vragenlijst.*

#### **Toelichting respondenten onderdeel 1 – figuur 17:**

Eén van de drie respondenten heeft geen toelichting gegeven op deze vraag. Eén van de drie respondenten heeft aangegeven zelf een pedagogische achtergrond te hebben en geeft aan dat met betrekking tot de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders en het gezin het gaat om algemene didactische dingen. De overige respondent geeft aan dat Samen Leren te westers is voor het gezin m.b.t. rekenen en de informatie.

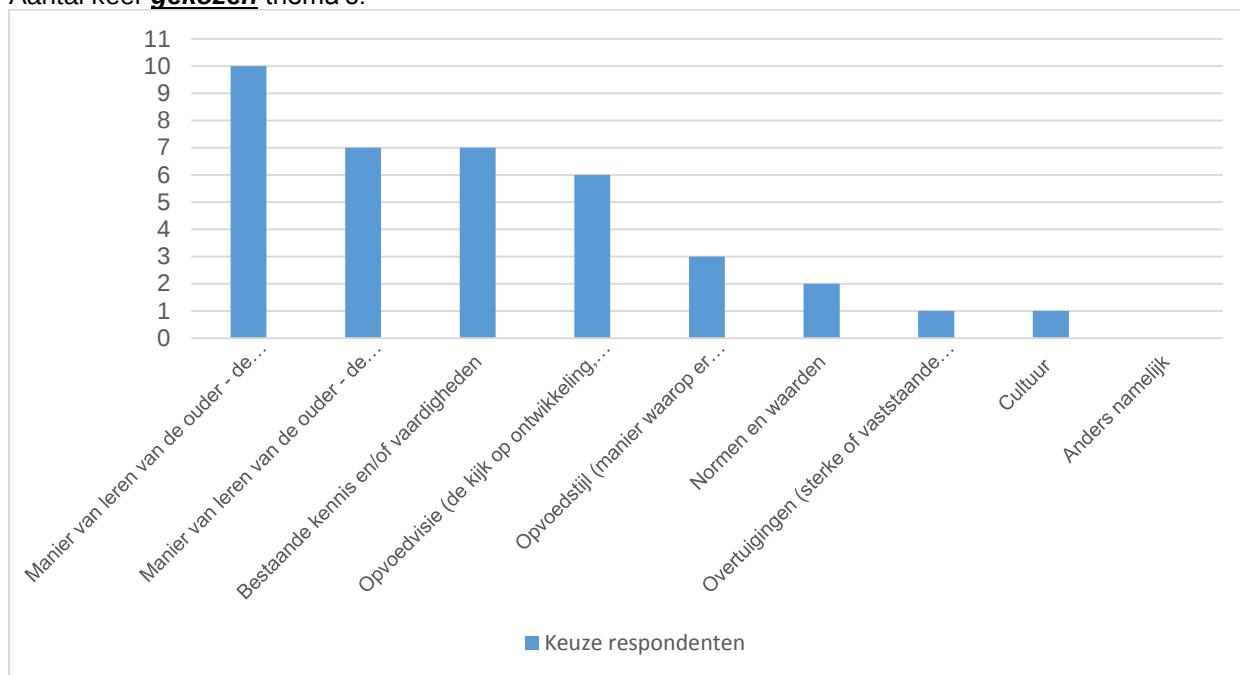
#### **Verbeteringen/veranderingen:**

- Samen Leren is te westers voor het gezin met betrekking tot rekenen en informatie.  
Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 155 met antwoord op vraag 5 uit de vragenlijst.

## Samen Leren coaches/studenten.

**Onderdeel 2: thema's die wel en niet van toepassing zijn op de Samen Leren informatiemap m.b.t. aansluiting bij de ouders.**

Aantal keer **gekozen** thema's.

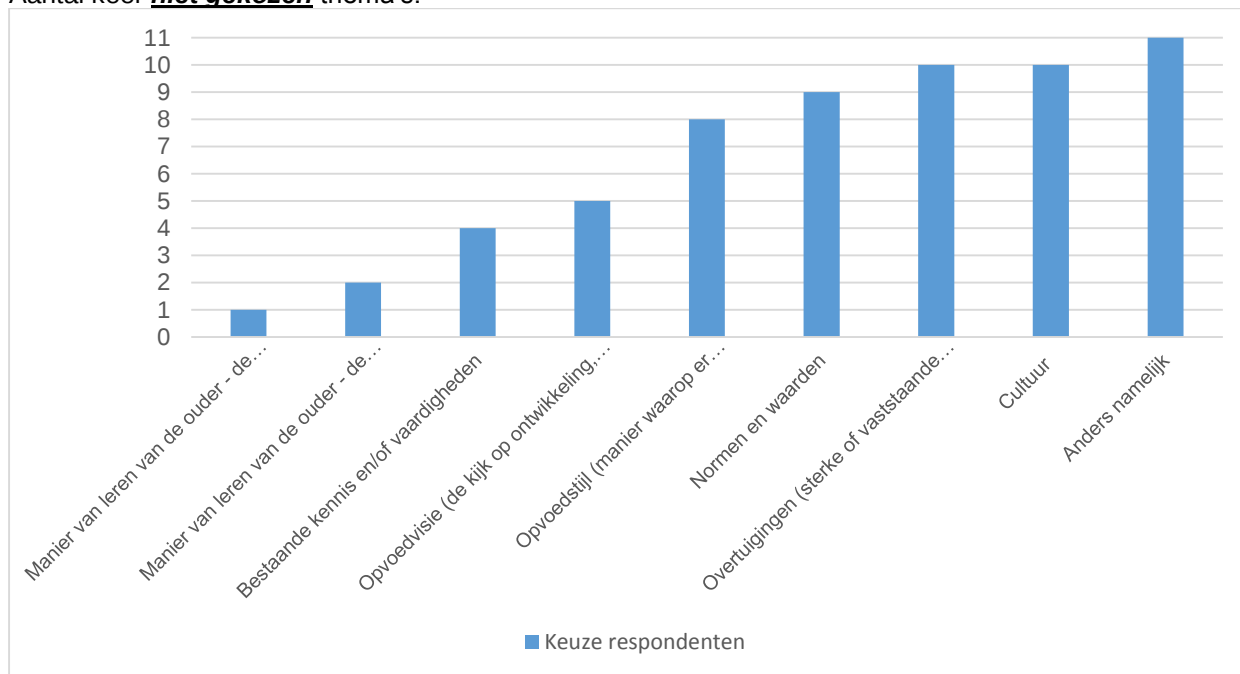


Figuur 18: aantal keer **gekozen** thema's met betrekking tot de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel meerkeuzenvragen op bladzijde 102 met antwoord op vraag 12 uit de vragenlijst.

Aantal keer **niet gekozen** thema's.



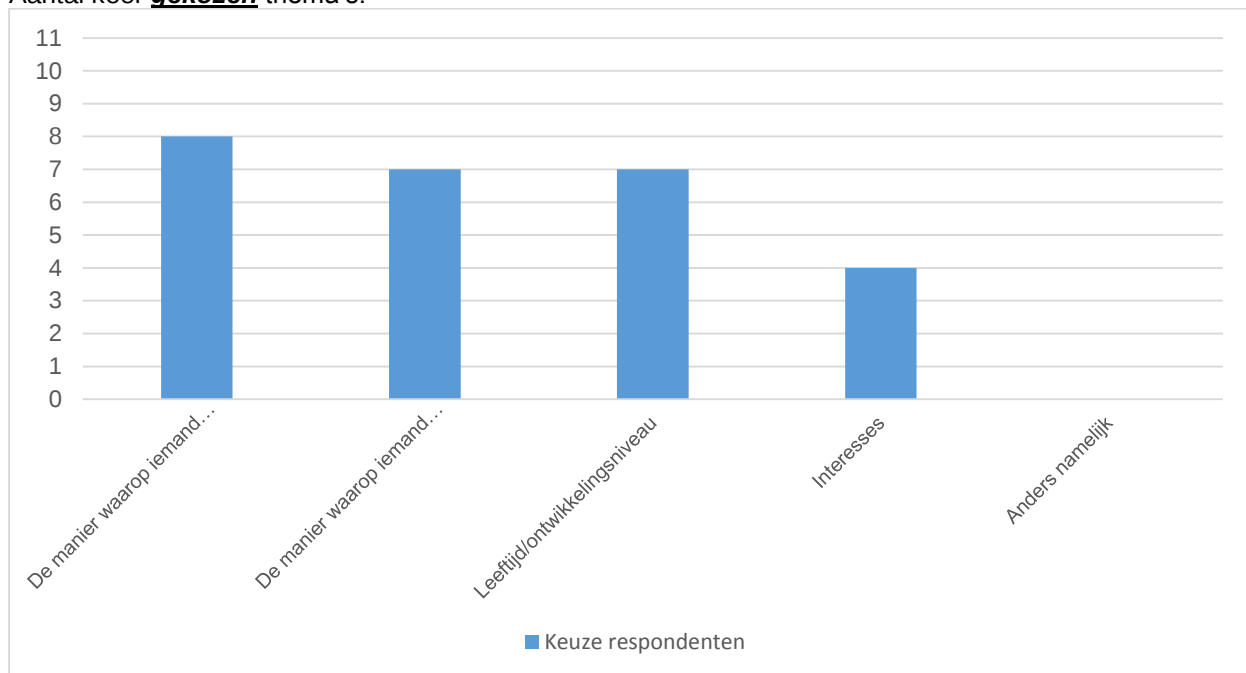
Figuur 19: aantal keer **niet gekozen** thema's met betrekking tot de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel meerkeuzenvragen op bladzijde 102 met antwoord op vraag 12 uit de vragenlijst.

**Onderdeel 3: thema's die wel en niet van toepassing zijn op de Samen Leren informatiemap m.b.t. aansluiting bij de kinderen.**

Aantal keer gekozen thema's.

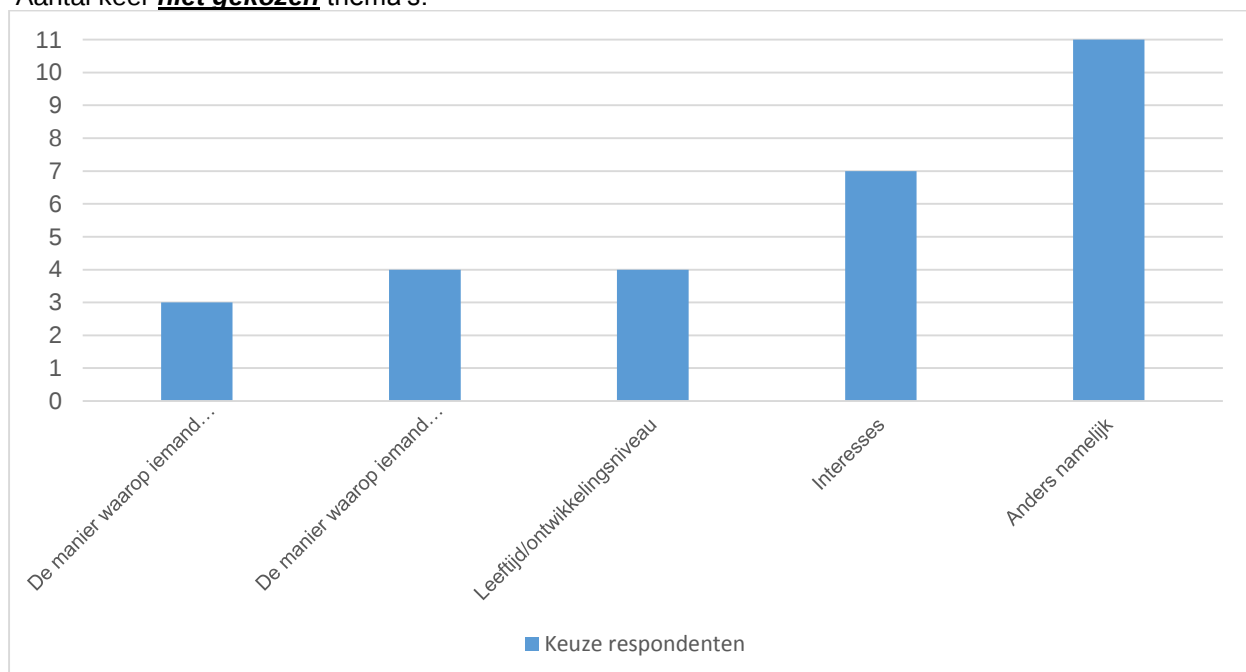


Figuur 20: aantal keer gekozen thema's met betrekking tot de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de kinderen.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel meerkeuzenvragen op bladzijde 102 met antwoord op vraag 12 uit de vragenlijst.

Aantal keer niet gekozen thema's.



Figuur 21: aantal keer niet gekozen thema's met betrekking tot de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de kinderen.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.

Zie data-tabel meerkeuzenvragen op bladzijde 102 met antwoord op vraag 12 uit de vragenlijst.

**Toelichting respondenten onderdeel 2 en 3 – figuur 18 t/m 21:**

Eén respondent van de elf heeft geen toelichting gegeven op deze vraag.

De respondenten verschillen van mening naar aanleiding van de thema's die zij aangekruist hebben die betrekking hadden op de aansluiting van de map bij ouders en het gezin waarbij vooral twee grote punten naar voren zijn gekomen:

- Aansluiting van de werkbladen.
- Cultuur.

De werkbladen moeten beter aansluiten bij de verschillende leeftijden. Ook omdat zij steeds meer te maken krijgen met kinderen die niet binnen de doelgroep van Samen Leren valt (groep 1 t/m 4).

Dit verschilt vervolgens met de mening van andere respondenten die aangeven dat het aansluit bij zowel de ouder als de kinderen. Waarbij zij aangegeven dat het aansluit bij het ontwikkelingsniveau en de manier van leren. De interesses zouden wel per kind afhankelijk zijn. Daarnaast zou de motivatie van ouders en de taligheid ook betrekking hebben op de aansluiting.

Volgens één van de respondenten is de map vrij van waarden en wordt er niet gekoppeld aan bepaalde overtuigingen, cultuur en normen en waarden. Terwijl volgens een andere respondent cultuur vaak wel een grote rol speelt binnen de doelgroep. Volgens deze respondent zouden overtuigingen en cultuur ook niet terug komen in de map. Twee van de andere respondenten sluiten hierbij aan. Waarbij de één aangeeft dat er weinig rekening wordt gehouden met de cultuur of normen en waarden en de ander aangeeft dat er weinig diversiteit is voor culturen.

Dit verschilt vervolgens weer met twee andere respondenten. Waarvan er één aangeeft dat hij/zij niet meteen denkt bij de map aan normen en waarden die aansluiten bij de ouder en de ander aangeeft dat Samen Leren voor iedereen is maar het afhangt van de professionele aanpak van de professional en dat het per gezin verschilt.

Verder hebben de respondenten de volgende verbeteringen/veranderingen aangegeven:

- Overtuigingen, cultuur normen en waarden mogen meer naar voren komen.
- Weinig diversiteit voor culturen.
- Meer ingaan op de interesses van de kinderen door te beschrijven hoe ouders hierop zelf kunnen inspelen.

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 110 met antwoord op vraag 12 uit de vragenlijst.*

### **Extra toelichting respondenten op onderdeel 1 t/m 3 – groepsinterview groep 1:**

*Respondenten: twee Samen Leren coaches/studenten.*

Eén van de twee respondenten geeft aan dat de map is voor kinderen tot groep 4 à 5 maar dat als je met iemand werkt van 8 à 9 jaar het soms wel en soms niet aansluit. Volgens de respondent sluiten de tips en tools wel aan maar de werkbladen zijn dan niet meer in te zetten, dit mist de respondent.

Eén van de twee respondenten geeft aan dat er bij het eigen maken ook gekeken moet worden naar of een cliënt hier ook toe in staat is en wat voor de cliënt voldoende is, dit kan volgens de respondent ook weer met andere factoren te maken hebben.

Eén van de twee respondenten geeft aan als het gaat om de aansluiting bij de cultuur van ouders, het veel verder gaat dan alleen de Samen Leren informatiemap. De respondent geeft aan dat zij ook oudergesprekken voeren en dat je dan ook moet aansluiten wat er op dat moment speelt en dit kan volgens de respondent ook gewoon een gesprek zijn met de cliënt vanuit interesse naar hun opvoeding en cultuur.

Op de vraag of er teveel westerse opvoedtechnieken terug komen in de Samen Leren informatiemap die kunnen zorgen voor botsingen met ouders. Geeft eerst één van de twee respondenten aan dat hij/zij dit wel zo vindt. Vervolgens geeft de andere respondent aan dat het misschien meer gaat over de normen en waarden zoals structuur maar dat zij weinig opvoedtechnieken erin ziet staan. Hier sluit vervolgens de andere respondent weer op aan met "ja, dat is wel zo".

De andere respondent geeft aan dat er vier opvoedstijlen zijn maar dat deze niet terug komen in de Samen Leren informatiemap en dat juist wel handig is voor mensen die geen pedagogische achtergrond hebben. Daarnaast geeft de respondent aan dat het wel een valkuil is omdat hoe wij naar de opvoeding kijken kan verschillen met de opvoeding in andere culturen. De respondent geeft hierbij als voorbeeld dat wij vinden dat je lief moet zijn voor je kind en soms een beetje streng maar dat het misschien binnen de Marokkaanse cultuur kan zijn dat je de hele tijd streng moet zijn.

Op de vraag of de studenten wel eens hebben ervaren dat ouders zich minder konden vinden in de Samen Leren informatiemap, geeft één van de twee respondenten aan dat zij dit niet meegemaakt heeft maar het gaat er volgens de respondent om wat zij er uiteindelijk mee doen. Volgens de respondent kunnen cliënten denken van "misschien is dat wel zo" maar er is volgens de respondent ook vaak nog een man in het spel.

Op de vraag of er misschien andere gezinsleden zijn geweest die zich minder konden vinden in de Samen Leren informatiemap, geeft één van de twee respondenten aan dat je dan wel eens te maken krijgt met tegenstrijdige opvoeding. De andere respondent vult vervolgens aan dat het belangrijk is dat het gezin met elkaar praat. Wij kunnen volgens de respondent wel uitleggen waarom het belangrijk is maar het gezin moet toch samen op één lijn komen en daar kunnen wij volgens de respondent toch niet voor zorgen.

Op de vraag of de Samen Leren informatiemap eventueel voor meer problemen in het gezin heeft gezorgd, geven beide respondenten aan dat dit niet zo is. Beide respondenten vinden hem laagdrempelig genoeg en denken dat je het ook wel aanvoelt of je gewoon iets kan zeggen tegen een gezin.

Verbeteringen/Veranderingen:

- Aansluiten van werkbladen bij de leeftijden (kinderen in de leeftijd van 8 à 9 jaar).
- De vier opvoedstijlen laten terug komen in de Samen Leren informatiemap.

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 131.*

### **Extra toelichting respondenten op onderdeel 1 t/m 3 – groepsinterview groep 2:**

*Respondenten: acht Samen Leren coaches/studenten.*

Twee van de acht respondenten geven aan dat de Samen Leren informatiemap aansluit bij de ouders. Wel zouden sommige ouders bijna geen Nederlands kunnen volgens één van de andere acht respondenten.

De helft van de respondenten, vier van de acht geven wel aan dat de Samen Leren informatiemap waardenvrij is. Waarbij twee van de vier respondenten ook nog verschillende zaken aangeven als:

- In de Samen Leren informatiemap staat geen cultuur centraal.
- De Samen Leren informatiemap is oordeelvrij

Verder zou de Samen Leren informatiemap ook goed aansluiten bij de diversiteit van cliënten volgens één van de andere acht respondenten.

De helft van de respondenten, vier van de acht geeft aan dat de map meer moet aansluiten bij de niveaus en de leeftijden van de kinderen. Er zou ook meer variatie moeten komen in de werkbladen waarbij de volgende thema's als voorbeelden worden gegeven: grenzen en structuur door één van de andere acht respondenten. Verder geeft een andere respondent aan dat veel ouders vragen hebben over de taalontwikkeling en hier zou volgens de respondent meer over in de map moeten komen.

Eén respondent van de acht geeft als advies om voor meer variatie te verwijzen naar websites in de map en dat bepaalde websites en programma's wel iets algemener getrokken mogen worden.

Verbeteringen/veranderingen:

- Werkbladen sluiten niet altijd aan bij de leeftijd en het niveau van het kind.
- Meer variatie brengen in de werkbladen (thema's: structuur en grenzen)
- Voor variatie verwijzen naar websites.
- Websites en programma's algemener trekken.
- Meer informatie opnemen in de Samen Leren informatiemap over de taalontwikkeling.

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 144.*

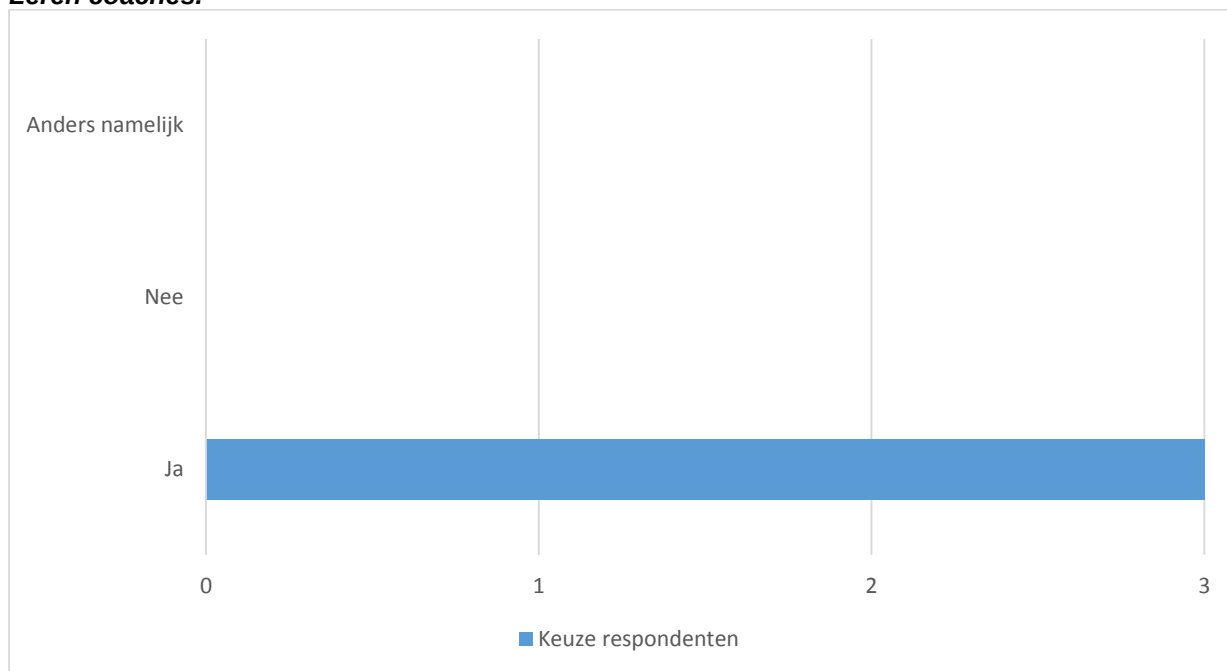
## De inzet en het gebruik van de Samen Leren informatiemap door de Samen Leren coaches en de ouders.

### Deelvraag 4: hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk?

Er is voor gekozen om deelvraag vier in verschillende onderdelen op te splitsen om zo de onderdelen apart te kunnen beoordelen wat het beantwoorden van deze deelvraag en uiteindelijk de hoofdvraag en de doelstelling ten goede komt. Daarnaast wordt er bij een aantal onderdelen een onderscheid gemaakt tussen de antwoorden van de Samen Leren coaches/studenten en ouders die hebben deelgenomen aan het onderzoek.

#### Ouders.

#### **Onderdeel 1: de inzet en het gebruik van de Samen Leren informatiemap door ouders en Samen Leren coaches.**



*Figuur 22: de inzet en het gebruik van de Samen Leren informatiemap door ouders en Samen Leren coaches.*

*Respondenten: drie ouders.*

*Zie data-tabel meerkeuzevragen op bladzijde 153 met antwoord op vraag 1 uit de vragenlijst.*

#### **Toelichting respondenten onderdeel 1 – figuur 22:**

Alle drie de respondenten geven aan dat er gebruik is gemaakt van de Samen Leren informatiemap tijdens de (Samen Leren) begeleiding. De respondenten geven over het algemeen dezelfde hoofdstukken aan die gebruikt zijn tijdens de begeleiding:

- Hoofdstuk taal 3 keer
- Hoofdstuk rekenen 3 keer
- Hoofdstuk structuur 2 keer
- Hoofdstuk websites 2 keer
- Hoofdstuk algemene tips om thuis de helpen bij school 1 keer

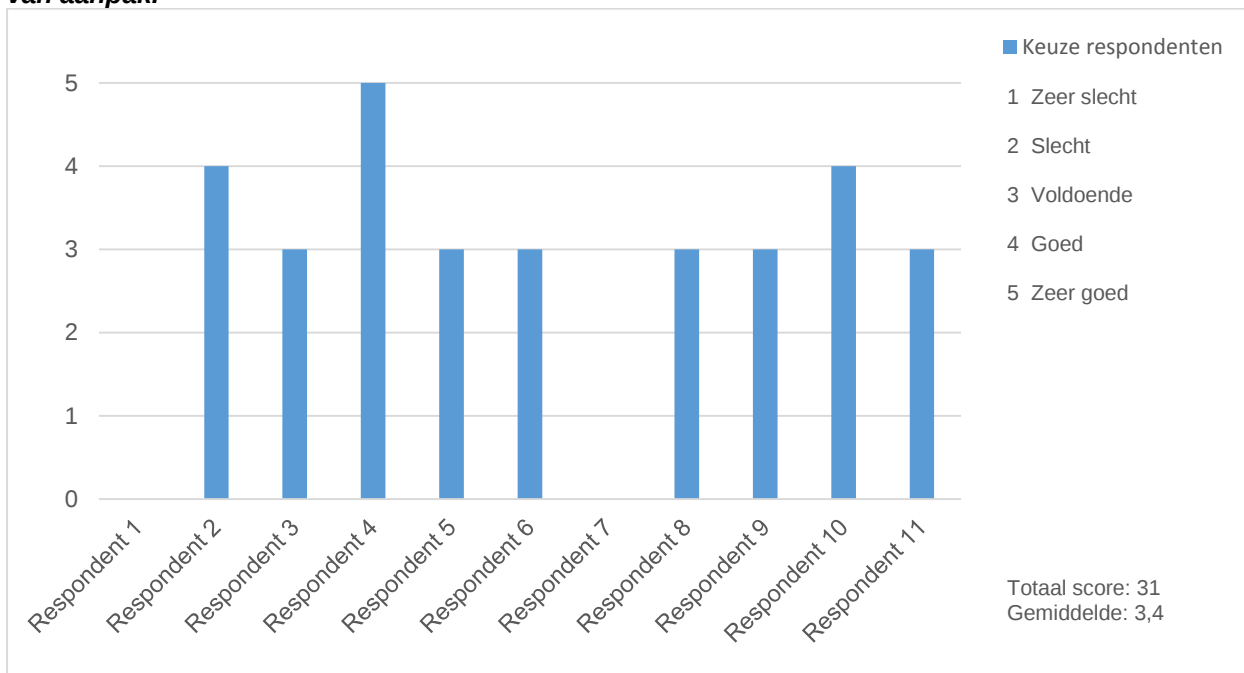
Verder geeft één van de drie ouders nog een verbetering/verandering aan:

- Wat kinderen moeten kunnen op welke leeftijd.

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 154 met antwoord op vraag 1 uit de vragenlijst.*

## Samen Leren coaches/studenten.

### **Onderdeel 2: het inzetten van de Samen Leren informatiemap om te werken aan de doelen in het plan van aanpak.**



*Figuur 23: het inzetten van de Samen Leren informatiemap om te werken aan de doelen in het plan van aanpak. Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten, waarvan twee respondenten deze vraag niet beantwoord hebben. Zie data-tabel schaalvragen op bladzijde 100 met antwoord op vraag 3 uit de vragenlijst.*

#### **Toelichting respondenten onderdeel 2 – figuur 23:**

Twee van de elf respondenten konden hier niet op antwoorden. De één gaf aan dat hij/zij het plan van aanpak nog moest bespreken en de ander had nog geen plan van aanpak. Eén van de andere respondenten geeft aan dat hij/zij ook nog niet lang bezig is met het introduceren van de map maar wel elk huisbezoek de map heeft gebruikt.

Negen van de elf respondenten geven aan tevreden te zijn over de wijze waarop zij de Samen Leren informatiemap hebben ingezet om te werken aan de doelen die gesteld zijn in het PvA. Dit onderdeel scoort dan ook een 3,4 wat betekent een voldoende tot goed.

Wel is er een verschil te zien bij de negen respondenten in de mate waarin de map wordt gebruikt bij gezinnen om aan de doelen in het PvA te werken. Daarnaast wordt de map zowel op dezelfde wijze ingezet als op een eigen wijze met verschillende redenen.

De map wordt door twee respondenten gebruikt als hulpmiddel ter voorbereiding op een huisbezoek maar de map wordt ook gebruikt tijdens het huisbezoek door één respondent. Dit hangt wel af van wat gezin zelf fijn vindt. De respondent geeft ook aan zij bij het ene gezin de map er wel bij pakt en bij de ander gewoon mondeling de informatie uit de map vertelt.

Eén van de andere respondenten geeft aan de map te gebruiken bij het werken aan de doelen maar deze zet de map niet in om doelen te stellen.

Daarnaast wordt de map door één respondent gebruikt als basis maar hij/zij is ook zelf op zoek gegaan naar informatie en activiteiten die aansluiten bij het gezin. Hier sluit een andere respondent op aan. Deze geeft aan dat zij twee keer de map heeft gebruikt voor een rekenopdracht en dat zij verder zelf activiteiten heeft opgezocht. Eén van de andere respondenten geeft ook aan dat sommige activiteiten niet aansluiten en hierdoor soms geen activiteiten uitvoert met het gezin. Soms voert deze respondent wel activiteiten uit. Eén van de andere respondenten sluit hierop aan. Deze geeft aan de map soms wel en soms niet te gebruiken maar geeft hier geen reden voor.

Verder speelde er bij twee respondenten ook andere problematiek. Waarbij één van de respondenten aangeeft dat de map wat op de achtergrond is geraakt hierdoor.

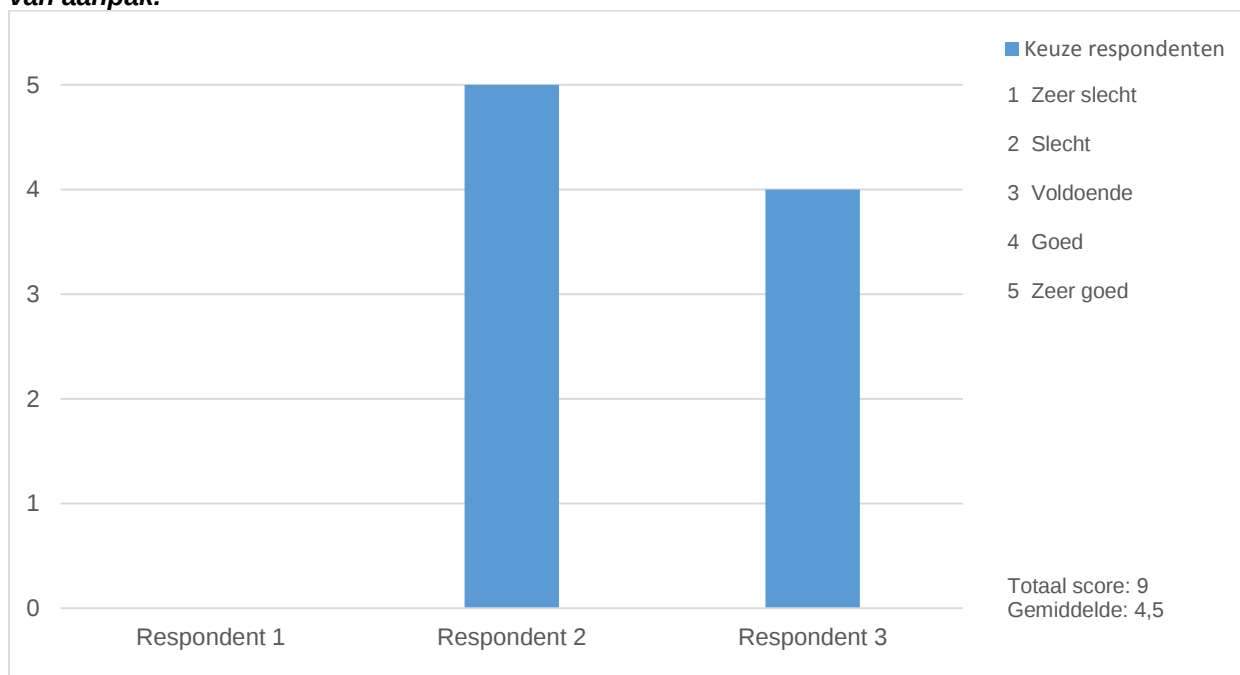
#### **Verbeteringen/veranderingen:**

- Door andere problematiek de map meer op de achtergrond.
- Bij sommige gezinnen geen aansluiting.
- Zelf op zoek naar informatie en activiteiten die aansluiten.

Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 111 met antwoord op vraag 3 uit de vragenlijst.

### Ouders.

**Onderdeel 2: het inzetten van de Samen Leren informatiemap om te werken aan de doelen in het plan van aanpak.**



**Figuur 24: het inzetten van de Samen Leren informatiemap om te werken aan de doelen in het plan van aanpak.**  
Respondenten: drie ouders, waarvan één respondent deze vraag niet beantwoord heeft.  
Zie data-tabel schaalvragen op bladzijde 151 met antwoord op vraag 4 uit de vragenlijst.

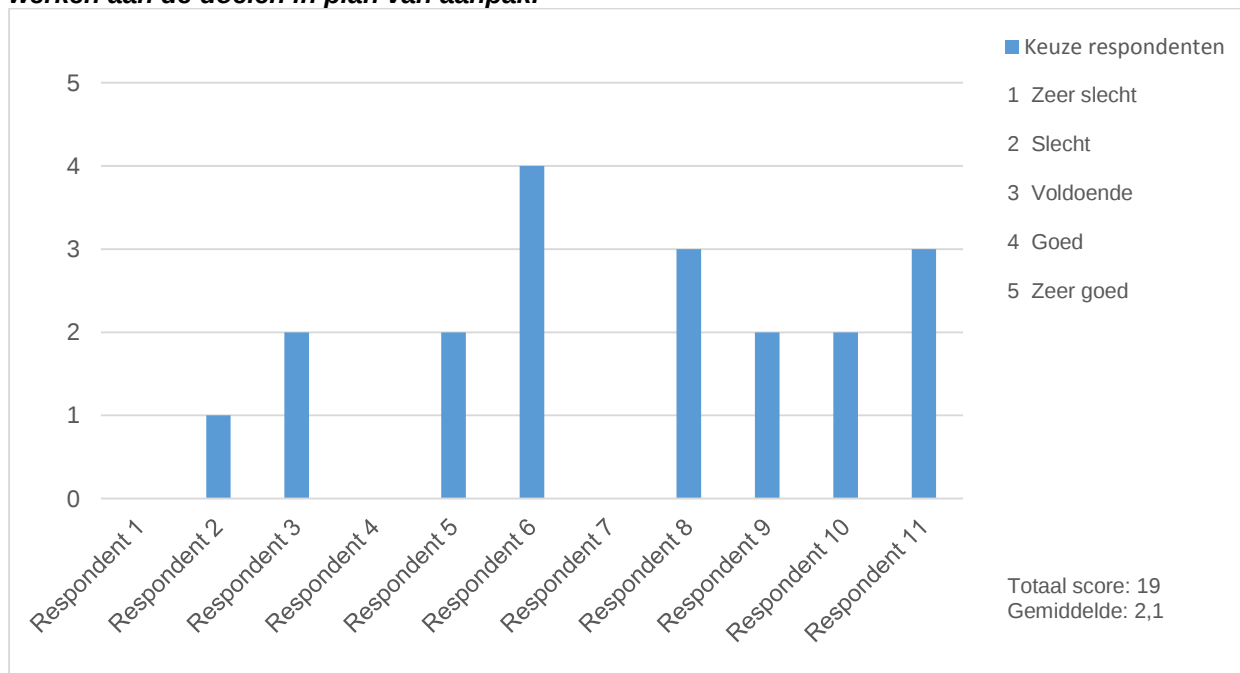
### **Toelichting respondenten onderdeel 2 – figuur 24:**

Twee van de drie respondenten hebben geen toelichting gegeven op deze vraag. Eén van de drie respondenten geeft aan dat het helpt maar dat het tijd kost.

Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 155 met antwoord op vraag 4 uit de vragenlijst.

### Samen Leren coaches/studenten.

**Onderdeel 3: het zelfstandig gebruiken van de Samen Leren informatiemap door de ouders om te werken aan de doelen in plan van aanpak.**



**Figuur 25: het zelfstandig gebruiken van de Samen Leren informatiemap door de ouders om te werken aan de doelen in plan van aanpak.**

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten, waarvan drie respondenten deze vraag niet beantwoord hebben.

Zie data-tabel schaalvragen op bladzijde 100 met antwoord op vraag 5 uit de vragenlijst.

#### **Toelichting respondenten onderdeel 3 – figuur 25:**

Drie van de elf respondenten konden hier niet op antwoorden. Eén van deze drie respondent geeft aan dat zij nog in de fase zit waarin zij het plan van aanpak moet bespreken. De tweede respondent van de drie geeft aan nog geen gezinnen te hebben waar al aan de doelen gewerkt kan worden. De respondent geeft aan nog in de afstemmingsfase te zitten. De derde respondent geeft aan dat deze vraag niet van toepassing is.

Het gebruik van de Samen Leren informatiemap door ouders om te werken aan de doelen die gesteld zijn in het PvA wordt door een meerderheid van de respondenten als slecht beoordeeld. Dit onderdeel scoort dan ook een 2,1 wat betekent slecht.

Hiervan geven drie respondenten aan dat de map niet zelfstandig gebruikt wordt door ouders om te werken aan de doelen in het PvA. Hierbij wordt aangegeven dat één van de ouders één keer zelf een beloningsschema zou hebben gebruikt maar dat de map voor de rest in de “kast” blijft liggen. Daarnaast zou het per ouder wel verschillen.

Volgens één van de respondenten zouden ouders verwachten dat zij aangeven wat de bedoeling is en wat zij aan hun hulpvraag kunnen doen. Het initiatief moet van hen komen niet van de ouders.

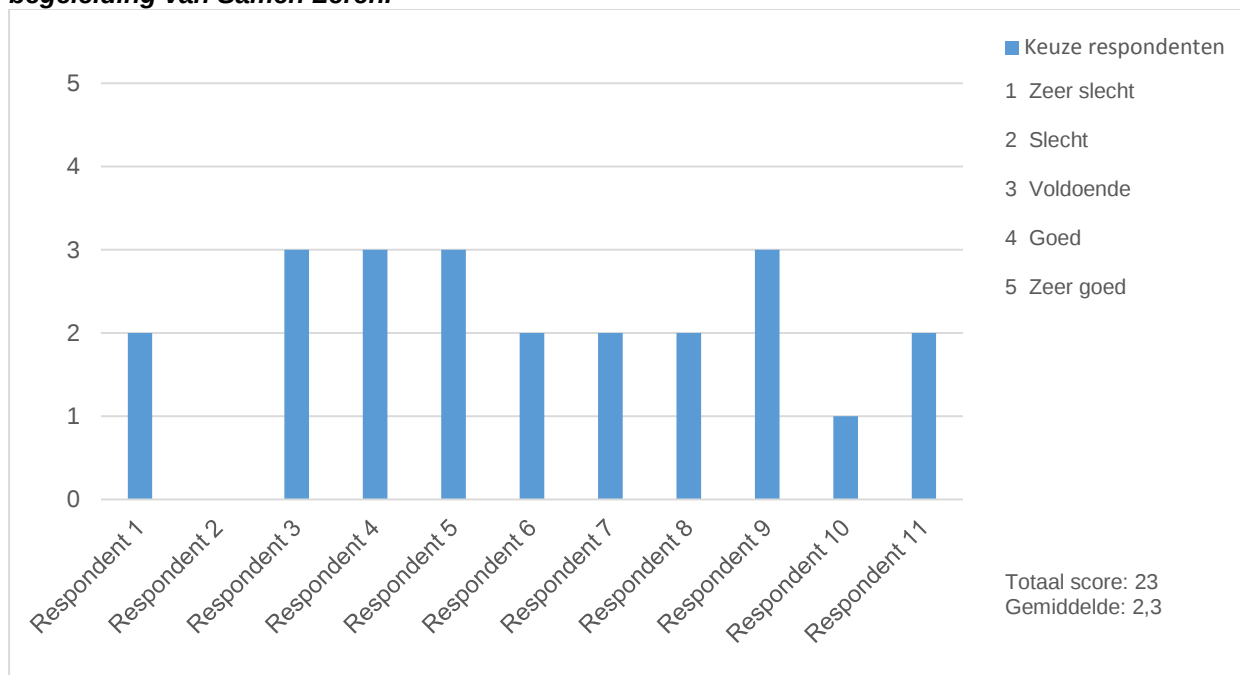
Eén van de respondenten geeft aan dat de ouder wel zelfstandig de map heeft doorgenomen en onderwerpen heeft aangekaart. Verder zouden de ouders volgens één van de andere respondent activiteiten uitvoeren waardoor ze werken aan hun doelen.

Eén van de respondenten geeft nog aan dat het ouders wel lukt samen met de coach maar niet zelfstandig.

Er worden verder geen concrete verbeteringen of veranderingen aangegeven door de respondenten. Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 112 met antwoord op vraag 5 uit de vragenlijst.

#### **Samen Leren coaches/studenten.**

#### **Onderdeel 4: het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door de ouders buiten de begeleiding van Samen Leren.**



Figuur 26: het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door de ouders buiten de begeleiding van Samen Leren.

Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten, waarvan één respondenten deze vraag niet beantwoord heeft. Zie data-tabel schaalvragen op bladzijde 100 met antwoord op vraag 6 uit de vragenlijst.

#### **Toelichting respondenten onderdeel 4 – figuur 26:**

Eén respondent van de elf heeft geen antwoordt gegeven op deze vraag maar wel een toelichting geschreven.

Het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door ouders buiten de Samen Leren begeleiding wordt door de overige respondenten verschillend beoordeeld waarbij de meerderheid het als slecht beoordeelt. Dit onderdeel scoort dan ook een 2,3 wat betekent slecht.

Hiervan geven acht van de elf respondenten aan dat de ouder weinig tot niet, zelf gebruik maken van de Samen Leren informatiemap buiten de Samen Leren begeleiding. Waarvan één van de respondenten aangeeft dat er soms wel gebruik van wordt gemaakt. Volgens één van de respondenten zal de ouder niet snel uit zichzelf het verder oppakken bijv. vanwege de taal. De map zou bij één van de ouders ook kwijt zijn volgens één van de respondenten. Verder zouden de ouders volgens één van de respondenten van ons willen horen wat er precies gaat gebeuren.

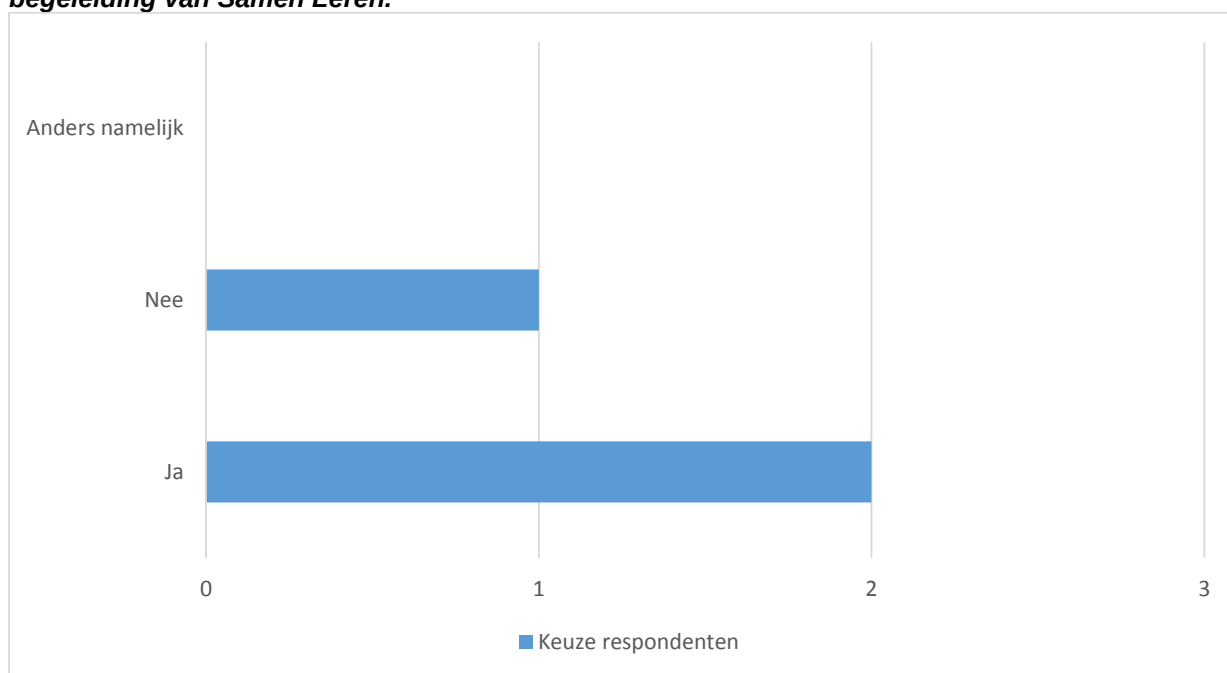
Twee van de respondenten geven aan dat de ouders wel zelfstandig gebruik hebben gemaakt van de map. Dit hebben zij gedaan door hem door te lezen. Daarnaast heeft hiervan één ouder tips uit de map gehaald en gebruikt. Eén andere respondent voegt nog toe dat zij opdrachten heeft gegeven aan de ouder en vervolgens nabesproken heeft hoe de opdracht is gegaan.

Verder wordt er aangegeven dat als er gebruik van wordt gemaakt dat dit dan voornamelijk de beloningsschema's zijn.

Er worden verder geen concrete verbeteringen of veranderingen aangegeven door de respondenten. Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 113 met antwoord op vraag 6 uit de vragenlijst.

## **Ouders.**

### **Onderdeel 4: het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door de ouders buiten de begeleiding van Samen Leren.**



*Figuur 27: het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door de ouders buiten de begeleiding van Samen Leren.*

*Respondenten: drie ouders.*

*Zie data-tabel meerkeuzenvragen op bladzijde 153 met antwoord op vraag 7 uit de vragenlijst.*

#### **Toelichting respondenten onderdeel 4 – figuur 27:**

Eén van de drie respondenten maakt geen zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap buiten de begeleiding van de Samen Leren. Twee van drie respondenten geven aan zelf buiten de begeleiding ook zelfstandig gebruik gemaakt te hebben van de Samen Leren informatiemap. Dit doen zij wel op een verschillende wijze, de ene respondent leest zelf de map door en de andere respondent maakt er gebruik van in het weekend en de vakanties. Daarnaast geeft hiervan de ene respondent aan bijna alles gelezen te hebben. Deze respondent is van voor af aan begonnen met lezen. De andere respondent geeft aan dezelfde hoofdstukken gebruikt te hebben als tijdens de begeleiding:

- Hoofdstuk algemene tips om thuis de helpen bij school
- Hoofdstuk taal
- Hoofdstuk rekenen
- Hoofdstuk structuur
- Hoofdstuk websites

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 156 met antwoord op vraag 2 en 7 uit de vragenlijst.*

### **Extra toelichting respondententen op onderdeel 1 t/m 4 – groepsinterview groep 1:**

*Respondenten: acht Samen Leren coaches/studenten.*

Eén van de twee respondenten geeft aan het inzetten van de Samen Leren informatiemap, via de methode verschilt per team. De respondent geeft aan samen met een mede student een Samen Leren training te hebben gegeven maar er zijn mensen volgens de respondent die niet weten dat de map er is. Hierdoor wordt de Samen Leren informatiemap volgens de respondent ook niet echt ingezet. Hier sluit vervolgens de andere respondent bij aan. Verder geeft respondent aan dat nu ook de website er is en dat de nieuwe studenten de map ook niet meer hebben gekregen.

De twee respondenten geven aan dat het geen verbetering is dat we nu over zijn naar de website. Beide respondenten geven aan dat het juist dan blijft liggen. Eén van de twee respondenten geeft aan dat de map een handvat biedt. Je kan er volgens de respondent gelijk in kijken en gelijk iets toepassen. Dit is volgens de respondent ook het mooie eraan, dat je gewoon een onderdeel kan pakken. Als je nu naar de website gaat kan dit ook wel maar dan moet je de website wel goed weten te gebruiken volgens de respondent. De respondent geeft aan dat zij hierdoor denkt dat de map blijft liggen omdat mensen niet zelf nog een keer op de website gaan kijken en als je de map laat liggen dan kunnen mensen er toch nog door heen bladeren, ook al wordt het niet helemaal begrepen, het wordt wel visueel gemaakt door de afbeeldingen. De andere respondent geeft aan het hier mee eens te zijn en geeft aan dat het er ook leuker uitziet voor kinderen om er een keer door heen te bladeren. Eén van de twee respondenten geeft ook aan het uiteindelijk gaat om de ouder en dat daarin de informatieoverdracht: het kennen, kunnen en eigen maken belangrijk is en wat je ook uit de map moet halen. Volgens de respondent krijg je dit niet uit de website. Vervolgens voegt de andere respondent nog toe dat zij de website best nog wel oppervlakkig vindt.

Volgens één van de twee respondenten wordt er aan Samen Leren voorbij gegaan en moet Samen Leren gewoon ingezet worden omdat het de “B fase” is van Bureau Frontlijn en vervolgens kunnen andere dan het aanvullen met kennis die zij zelf nog nodig vinden maar de respondent heeft nu het idee dat er eerst zelf dingen bedacht worden en als zij er niet uitkomen dan wordt één keer de map erbij gepakt. Dit vindt de respondent jammer. De andere respondent sluit hierbij aan. Op de vraag als er niet met de methode gewerkt wordt dat de Samen Leren informatiemap dan ook niet op die manier ingezet wordt, geven beide respondenten “Nee” aan.

Het ligt volgens één van de twee respondenten aan de hulpvraag of er in huisbezoek twee in het traject van oudercoaching gewerkt wordt met de Samen Leren informatiemap. Wel wordt er kennisgemaakt met behulp van de kennismakingsdoos. Hier sluit de andere respondent bij aan.

De twee respondenten vinden beide dat kennen, kunnen en eigen maken onvoldoende terug komt in de map, op een goede manier dat zij het ook herkennen. Eén van de twee respondenten geeft wel aan dat er in principe veel informatie in staat en dat er een werkblad aan gekoppeld wordt, waardoor je wel meteen naar “doen” over gaat maar zij geeft ook een aantal verbeteringen/veranderingen aan:

- De stapjes zouden nog wat verduidelijkt kunnen worden, dat elk hoofdstuk daarin verdeeld wordt.
- De drie fases moeten uitgebreider, van stap 1 kennen, stap 2 kunnen.

Eén van de twee respondenten geeft aan de map gebruikt te hebben om de doelen te behalen, de respondent gebruikt de map alleen niet om de doelen op te stellen. De andere respondent geeft aan de map vaak aangevuld te hebben. Hiervoor gebruikt de respondent voornamelijk de website van jongens/meisjes omdat daar echt een lijstje tips staan en in de Samen Leren informatiemap vooral de basis terug komt. Volgens de respondent kunnen de ouders soms niet echt iets concreets met de basis en daarom gebruikt de respondent de tips. De respondent geeft aan dat wel echt op zoek te zijn naar aanvulling. De respondent vindt wel dat het duidelijk is wat er in de Samen Leren informatiemap staat en denkt ook dat iedereen er wel een stukje eruit kan gebruiken.

Eén van de twee respondenten geeft aan dat er voorbij wordt gegaan aan de eigen inbreng van ouders. Dit zou misschien kunnen komen door het enthousiasme van de coach en wat je met het gezin zou willen bereiken. De respondent geeft aan hier zelf wel meer stil bij te willen staan. De andere respondent geeft aan het hier deels mee eens te zijn. Volgens de respondent zetten ouders jouw ook zelf in een hulpverleners rol wat er voor zorgt dat je moet gaan zoeken maar sommige ouders willen volgens de respondent ook geen eigen inbreng maar die willen dat je het doet. Hier sluit vervolgens de andere respondent op aan door aan te geven dat er ook stukje bij de ouder ligt.

Eén van de twee respondenten geeft aan dat als ouders vaardigheden aangeleerd krijgen, zij hier ook wel gebruik van zullen maken maar in het geval van de map denkt de respondent dat het ook wel weer snel vervaagt. De andere respondent voegt hier aan toe dat hij/zij het ook meer ziet als een tussenstap, dat ouders zelf de map erbij pakken. Het volgens de respondent uiteindelijk de bedoeling dat het ouder het gewoon doet en de map niet meer nodig heeft. Hier sluit vervolgens de andere respondent op aan.

Eén van de twee respondenten geeft aan dat het ook heel persoonlijk is. De respondent geeft als voorbeeld dat hij/zij heeft meegemaakt dat sommige ouders alleen maar een duwtje in de rug nodig hadden waardoor je de map eigenlijk helemaal niet hoefde te gebruiken maar ook ouders die een heel arsenaal aan tips nodig hadden.

Eén van de twee respondenten geeft aan dat er misschien wel opdrachtjes verbonden kunnen worden aan de map om het zelfstandig gebruik te bevorderen. Hierdoor stimuleer je volgens de respondent dat ouders er iets mee doen en als het een keer niet gebeurt, is dat ook niet erg maar je moet het gezin volgens de respondent er ook even mee laten stoeien samen met de kinderen. Daarnaast geeft de respondent aan dat je ook zaken meer moet benoemen waardoor je inspeelt op de ouder en de situatie, want alleen aan horen hebben sommige ouders niets. De respondent geeft aan dat de zij dit wel nog meer zou willen zien bij coaches, hier sluit vervolgens de andere respondent bij aan.

Deze respondent voegt er nog aan toe dat de training die zij hebben gekregen best wel kort was en het is volgens de respondent ook maar één ochtend geweest. Verder hebben zij volgens de respondent er niets meer mee gedaan. Samen Leren zou volgens de respondent meer een optie zijn en hierdoor zou de Samen Leren informatiemap ook minder ingezet worden. Dat is volgens de respondent ook een verschil.

Eén van de twee respondenten geeft aan naar aanleiding van de vraag als het niet voldoende aansluit er zelf gezocht wordt, dat er door iedereen van alles wordt opgezocht en dat zij uiteindelijk vier keer iets hebben van iets, wat er dan vervolgens al lang is. Dit vindt de respondent wel zonde. De andere respondent geeft aan dat je altijd wel een beetje moet blijven zoeken om te zorgen voor meer verdieping en dat je dat niet allemaal in de Samen Leren informatiemap kan zetten. Het verschilt volgens de respondent ook per gezin hoe je iets gaat inzetten. Eén van de twee respondenten geeft ook aan dat het toch je eerste reactie is om zelf te gaan zoeken op internet omdat het misschien ook wel moeilijker misschien te vinden is op een mapje op de schijf.

Eén van de twee respondenten geeft aan het eens te zijn met dat de Samen Leren informatiemap een hulpmiddel moet zijn en geen doel op zich. De respondent geeft aan dat als je alles via de map gaat doen het voor jezelf minder leuk is omdat je er ook iets voor jezelf uit wil halen. Daarnaast geeft de respondent aan dat iedere cliënt weer anders is en je daar ook op moet aansluiten.

Op de vraag of er een soort van de stappenplan moet komen om te werken met de Samen Leren informatiemap waarin bijvoorbeeld wordt aangegeven hoe je een thema bespreekt, geeft één van de twee respondenten aan dat het niet in de training is besproken. De andere respondent geeft aan dat het ook te maken heeft met je voorbereiding als coach en dat het ook de verantwoordelijkheid is van de coach, samen met je begeleider.

Op de vraag of het nodig is voor het onderzoek dat er een stappenplan gemaakt wordt voor het werken met de Samen Leren informatiemap geeft één van de twee respondenten aan dat het een onderdeel is van de methode en dat daar de tips in staan. Daarnaast geeft de respondent aan dat het nu verschilt hoe de Samen Leren informatiemap gebruikt wordt. De respondent heeft de map zelf het eerste huisbezoek aan de ouders gegeven maar dat een ander de Samen Leren informatiemap de map er iedere week bij pakt en weer een ander juist nooit.

De twee respondenten zijn wel creatief genoeg om ergens hun eigen draai aan te geven. Eén van de twee respondenten geeft aan dat hij/zij nooit iets mee neemt. De respondent gebruik wel het idee maar hij/zij pakt liever een leeg vel papier en dan gaan zij wel een schema maken. De respondent geeft aan dat zij de schema's kennen en dat hij/zij dan tegen de ouder zegt wat zij samen gaan maken. De andere respondent voegt hier aan toe, dat het zo ook meer eigen wordt.

Verbeteringen/veranderingen:

- De overgang naar de website kan er voor zorgen dat de map juist blijft liggen.
- Website is oppervlakkig.
- Er wordt door sommige voorbij gegaan aan de Samen Leren methode.
- Eerst wordt er zelf kennis verzameld en dan pas gekeken naar de map.
- De stapjes zouden nog wat verduidelijkt kunnen worden, dat elk hoofdstuk daarin verdeeld wordt.
- De drie fases moeten uitgebreider, van stap 1 kennen, stap 2 kunnen.
- Ouders kunnen het soms de basis uit de Samen Leren informatiemap niet concreet maken.
- Er wordt door iedereen wat opgezocht wat er voor zorgt dat er veel dezelfde materialen zijn, die er ook al zijn binnen Bureau Frontlijn.
- Materialen zijn minder goed te vinden op de schijf.
- Hoe thema's uit de Samen Leren informatiemap besproken moeten worden, is niet in de training teruggekomen.
- De wijze waarop de Samen Leren informatiemap nu wordt ingezet verschilt per persoon.

Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 131.

## **Extra toelichting respondententen op onderdeel 1 t/m 4 – groepsinterview groep 2:**

*Respondenten: acht Samen Leren coaches/studenten.*

Meer dan de helft van de respondenten, vijf van de acht geven aan dat ouders de Samen Leren informatiemap weinig tot niet gebruiken. Waarvan één respondent van de vijf aangeeft dat ouders hem soms zelfstandig gebruiken. Eén van de vijf respondenten geeft ook aan dat zij de ouders hiervoor moeten stimuleren en motiveren. Er worden door de respondenten verschillende redenen gegeven waarom ouders de Samen Leren informatiemap niet zelfstandig gebruiken waarvan twee respondenten aangeven dat het te maken heeft met tijd. De overige redenen die worden gegeven zijn:

- Taal
- Motivatie
- Relevantie van het onderwerp
- Crisis zaken

Twee van de acht respondenten geven aan dat ouders wel een eigen inbreng hebben waarvan één respondent aangeeft dat de ouder vrij is om zelf te kiezen aan welk doel hij/zij wil werken met behulp van de Samen Leren informatiemap.

Twee van de acht respondenten geven aan dat de werkbladen niet aansluiten. Eén van de twee respondenten geeft aan dat de Samen Leren informatiemap meer gericht is op jonge kinderen en dat het minder goed inzetbaar is voor kinderen uit groep vijf of hoger. Daarnaast zouden er volgens één van de acht respondenten te weinig werkbladen inzitten die vaak te makkelijk zijn. Verder moet er volgens een andere respondent uitgelegd worden hoe je bijvoorbeeld reken werkbladen moeilijker maakt en eventueel werkbladen vervangen door voorbeelden.

Twee van de acht respondenten geven aan er meer websites gegeven moeten worden waarop je werkbladen kan vinden, die aansluiten bij de verschillende niveaus. Waarvan één van de twee respondenten aangeeft dat de werkbladen dan niet meer in de map hoeven en de andere respondent aangeeft dat hierdoor ouders dit zelf ook nog kunnen bekijken.

De Samen Leren informatiemap is volgens één respondent een map met veel informatie en voorbeelden en een andere respondent geeft aan dat de Samen Leren informatiemap een middel moet zijn om je doel te bereiken waarbij jezelf actief moet variëren in niveau.

Dit sluit vervolgens aan op de inzet van de Samen Leren informatiemap door de coaches. Hierbij geven twee van de acht respondenten aan dat zij de map actiever willen gaan gebruiken tijdens huisbezoeken. Verder geeft één respondent aan dat hij/zij de Samen Leren informatiemap minder bewust heeft ingezet bij een cliënt.

Verbeteringen/veranderingen:

- De map is vooral gericht op jonge kinderen vanaf groep vijf is er minder aansluiting.
- Geen werkbladen meer in de map maar meer websites geven waar werkbladen opstaan voor verschillende niveaus.
- Uitleg geven in de Samen Leren informatiemap hoe je werkbladen bijvoorbeeld moeilijker kan maken.
- Werkbladen meer vervangen door voorbeelden.
- Er zitten weinig werkbladen in, die ook te makkelijk zijn.
- Er wordt voorbij gegaan aan de eigen inbreng van ouders.
- De Samen Leren informatiemap vervaagt ook weer snel bij ouders.
- Opdrachten verbinden aan de Samen Leren informatiemap om ouders meer te stimuleren er gebruik van te maken en meer wat je ziet benoemen en verbinden aan de map voor ouders, die het minder leren van het aanhoren. Dit zouden andere coaches nog wel meer kunnen doen.
- De training was één dagdeel en daarna is er niet meer op teruggekomen.
- Samen Leren wordt meer gezien als optie en niet meer als iets wat vast ingezet moet worden met eventueel aanvulling.

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 144.*

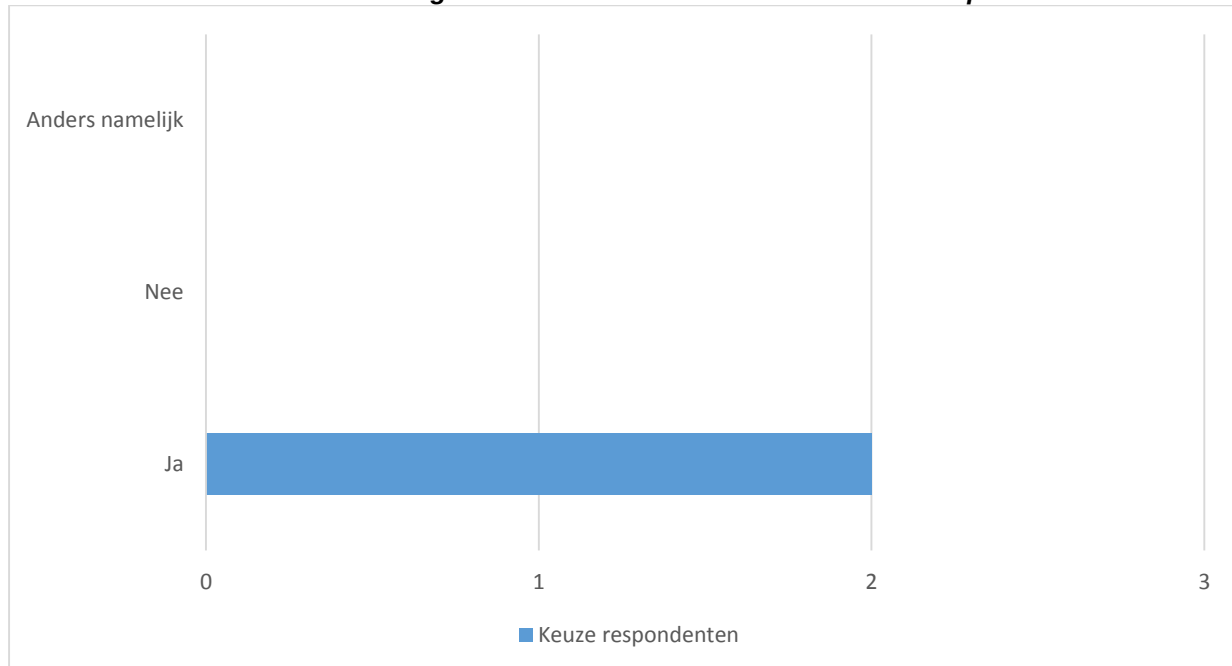
## Leren met behulp van de Samen Leren informatiemap.

### Deelvraag 5: wat is er volgens de ouders en de Samen Leren coaches geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap?

Er is voor gekozen om deelvraag vijf in verschillende onderdelen op te splitsen om zo de onderdelen apart te kunnen beoordelen wat het beantwoorden van deze deelvraag en uiteindelijk de hoofdvraag en de doelstelling ten goede komt. Daarnaast wordt er bij een aantal onderdelen een onderscheid gemaakt tussen de antwoorden van de Samen Leren coaches/studenten en ouders die hebben deelgenomen aan het onderzoek.

#### Ouders.

##### **Onderdeel 1: hebben ouders iets geleerd van de Samen Leren informatiemap.**



*Figuur 28: hebben ouders iets geleerd van de Samen Leren informatiemap.*

*Respondenten: drie ouders, waarvan één respondent deze vraag niet heeft beantwoord.*

*Zie data-tabel meerkeuzenvragen op bladzijde 153 met antwoord op vraag 6 uit de vragenlijst.*

#### **Toelichting respondenten onderdeel 1 – figuur 28:**

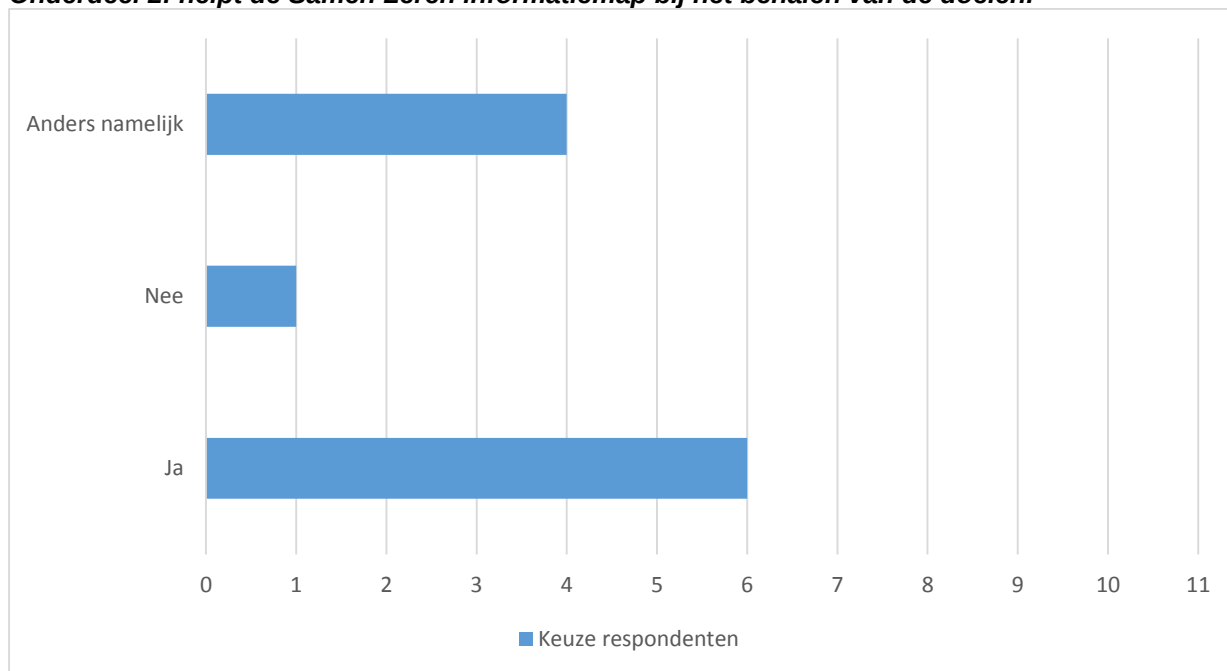
Eén van drie respondenten heeft geen antwoord gegeven op deze vraag. Twee van de drie respondenten geven aan dat zij geleerd hebben om te werken met het beloningssysteem. Waarvan één van de respondenten ook aangeeft complimenteren en positieve aandacht geven geleerd te hebben.

Verder geeft één van de drie respondenten aan geen verbeteringen op dit gebied te kunnen noemen.

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 157 met antwoord op vraag 6 uit de vragenlijst.*

## Samen Leren coaches/studenten:

### **Onderdeel 2: helpt de Samen Leren informatiemap bij het behalen van de doelen.**



*Figuur 29: helpt de Samen Leren informatiemap bij het behalen van de doelen.*

*Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.*

*Zie data-tabel meerkeuzenvragen op bladzijde 103 met antwoord op vraag 13 uit de vragenlijst.*

#### **Toelichting respondenten onderdeel 2 – figuur 29:**

Vijf van de elf respondenten konden nog geen toelichting geven op deze vraag omdat zij nog niet ver genoeg waren in het traject om hier iets over te kunnen zeggen.

De overige zes respondenten verschillen op dit gebied van mening. Waarbij de meerderheid, vijf respondenten denkt dat de Samen Leren informatie map helpt bij het behalen van de doelen. Eén van deze vijf respondenten geeft ook aan dat zij de doelen heeft behaald. De andere vier respondenten geven aan dat het behalen van de doelen lukt om de volgende redenen:

- De tips en werkbladen goed aansluiten bij de doelen.
- De doelen voldoende zijn gedekt.
- Doelen ook zijn behaald door de tips en vaardigheden.

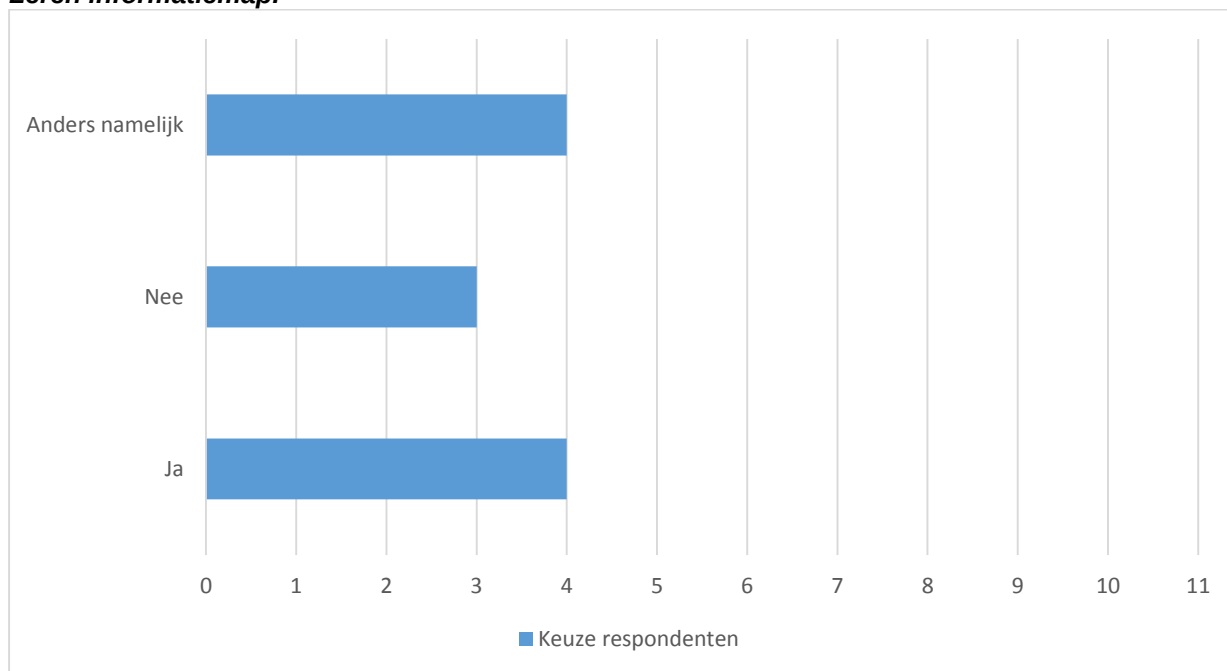
Een voorwaarde is wel dat ouders open staan voor coaching en bereid zijn actief aan de slag te gaan.

Eén van de overige respondenten geeft aan dat het behalen van de doelen afhankelijk is van de wijze waarop hulpverleners de map inzetten en niet door wat ouders zelf doen met de map. De laatste respondent geeft aan dat zij denkt dat map meer een hulpmiddel is en niet een doel op zich. Hier sluit vervolgens ook een andere respondent op aan.

Er worden verder geen concrete verbeteringen of veranderingen aangegeven door de respondenten.

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 114 met antwoord op vraag 13 uit de vragenlijst.*

**Onderdeel 3: het zelfstandig verder kunnen oppakken van de opvoeding met behulp van de Samen Leren informatiemap.**



*Figuur 30: helpt de Samen Leren informatiemap bij het behalen van de doelen.*

*Respondenten: elf Samen Leren coaches/studenten.*

*Zie data-tabel meerkeuzenvragen op bladzijde 103 met antwoord op vraag 14 uit de vragenlijst.*

**Toelichting respondenten onderdeel 3 – figuur 30:**

Eén respondent van de elf kon hier nog geen antwoord op geven. Deze gaf aan dat hij/zij nog in het begin zit van het bieden van hulp.

De respondenten verschillen van mening over of ouders met behulp van de Samen Leren informatiemap de opvoeding zelfstandig kunnen oppakken.

Namelijk drie van de elf respondenten geeft aan dat ouders dit niet kunnen. Waarbij er door één van de respondenten wordt aangegeven dat het niet voldoende ondersteuning zou bieden, vooral bij laag talige ouders. Eén van de andere respondenten geeft wel aan het een goed hulpmiddel te vinden.

Eén van de respondenten geeft aan te twijfelen omdat hij/zij vindt dat ouders wel eerst begeleiding/ondersteuning nodig hebben.

De overige zes respondenten geven aan dat ouders dit wel zelf kunnen. Waarvan één respondent aangeeft dat er duidelijk staat beschreven wat zij kunnen doen en wat zij kunnen inzetten als zij er niet uitkomen (goede handvatten). Hier sluit één van de andere respondenten op aan en voegt nog toe dat ze kunnen terug kijken.

Wel geven de respondenten in hun antwoorden een aantal voorwaarden aan:

- Motivatie.
- Goed volgen van de methode zodat wij de ouders vaardiger maken.
- Leren waar ze ook nog andere informatie vandaan kunnen halen.
- De coaching moet er ook op gericht zijn dat ouders leren en niet dat wij alles voor hen doen.
- Er moet wel meer rekening gehouden worden met de opvoeding binnen andere culturen omdat de Samen Leren informatiemap te westers is en als ouders daarmee niet op één lijn zitten dan zullen zij terug vallen in het oude.

Er worden verder geen concrete verbeteringen of veranderingen aangegeven door de respondenten.

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 114 met antwoord op vraag 14 uit de vragenlijst.*

**Extra toelichting respondenten op onderdeel 1 t/m 3 – groepsinterview groep 1:**

*Respondenten: acht Samen Leren coaches/studenten.*

Eén van de twee respondenten geeft aan dat zij gebruik heeft gemaakt van het belonen, het beloningssysteem en de respondent heeft daarin laten zien dat de cadeautjes anders zouden kunnen.

De twee respondenten geven aan dat zij wel het idee hebben dat de ouders toch wel anders de opvoeding aanpakken. Op de vraag of de ouders weten waar zij terecht kunnen met vragen en of zij wel eens een

website uit de Samen Leren informatiemap hebben bekeken, geeft één van de twee respondenten aan dat de meeste ouders nog met kleine kinderen zitten bij het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Op de vraag of de ouders wel eens hebben aangegeven dat zij op een website hebben gekken die staat beschreven in de Samen Leren informatiemap geeft, één van de twee respondenten aan dat dit niet gebeurd is. De andere respondent voegt hier aan toe dat hij/zij denkt dat de moeders veel meer met elkaar zaken bespreken. De respondent denkt dat zij het puur doen op eigen ervaringen met andere delen. De andere respondent geeft aan het hier mee eens te zijn en voegt toe dat er ook gesproken wordt met de juf. Eén van de twee respondenten geeft aan dat hij/zij het idee heeft dat ouders gewoon net meer een stukje zelfvertrouwen nodig hebben en als je dan als coach komt dan krijgen zij het gevoel dat zij het toch meer zelf kunnen.

De twee respondenten hebben aangegeven dat zij het eens zijn met de onderstaande bevindingen die zijn gekomen uit de vragenlijsten die de respondenten eerder hebben ingevuld:

- Het zou niet voldoende ondersteuning bieden vooral bij laag talige ouders
- Wel goed hulpmiddel
- Er staat duidelijk beschreven wat zij kunnen doen en wat zij kunnen inzetten Als zij er niet uitkomen
- Ouders kunnen nog terug kijken
- Voorwaarden zouden zijn:
  - Motivatie,
  - Het goed volgen van de methode zodat ouders vaardiger worden
  - Ouders leren waar zij informatie vandaan moeten halen
  - De coaching moet gericht zijn op het leren en niet op het voor hun doen

De twee respondenten hebben geen concrete verbeteringen/veranderingen aangegeven.

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 131.*

### **Extra toelichting respondenten op onderdeel 1 t/m 3 – groepsinterview groep 2:**

*Respondenten: acht Samen Leren coaches/studenten.*

Twee van de acht respondenten hebben geen toelichting gegeven op deze vraag omdat zij nog niet ver genoeg zijn in de begeleiding om hier antwoord op te geven.

Een andere respondent geeft dit ook aan maar geeft wel aan dat de ouders de beloning schema's hebben geleerd.

Twee van de acht respondenten geven aan dat zij de ouder bevestiging hebben gegeven in wat de ouder al deed. Hiervan voegt één van de respondenten toe dat hij/zij haar zelfvertrouwen heeft gegeven en de andere respondent geeft aan dat de ouder het eigenlijk al heel goed deed.

Eén van de acht respondenten geeft aan de ouder meer geïnspireerd te hebben m.b.t. hoe de ouder moest werken aan de doelen. Daarnaast hebben zij ook nog verder gewerkt aan thema's binnen de opvoeding waar de ouder ook nog aandacht aan wilde besteden.

Eén van de acht respondenten geeft aan dat de ouder geleerd heeft van de tips die er in staan.

Verbeteringen/veranderingen:

- Structuurkaartjes uitbreiden (naar bed, tandenpoetsen etc.)

*Zie data-tabel horizontaal vergelijken op bladzijde 144.*

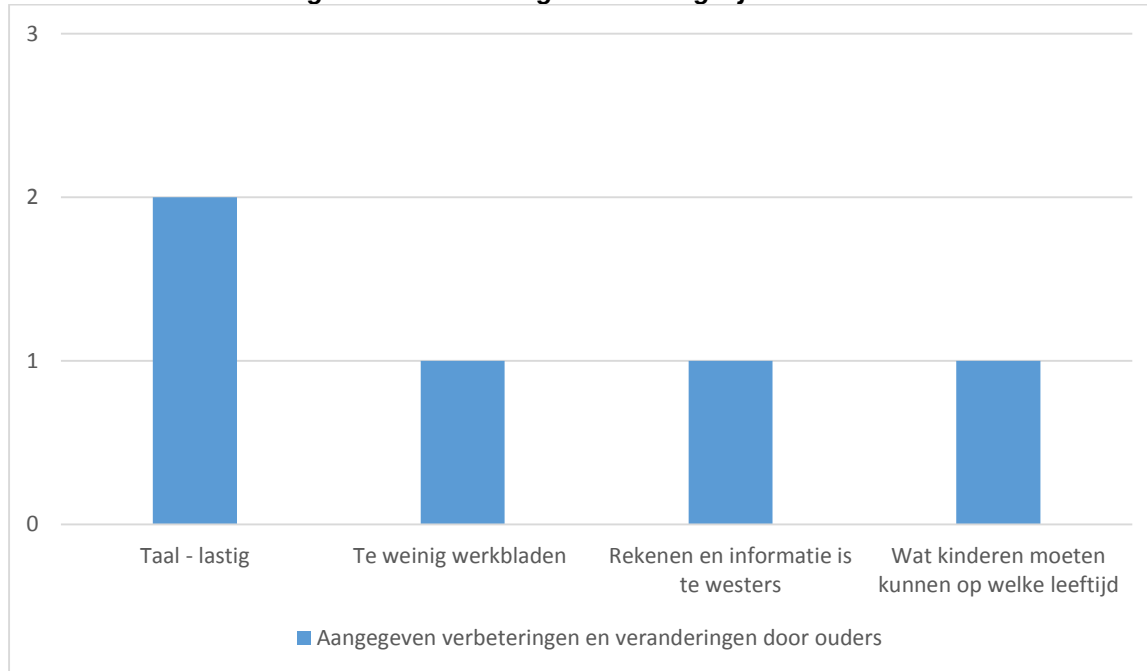
## Verbeteringen en veranderingen.

### Deelvraag 6: wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?

Aan de hand van al de verschillende verbeteringen en veranderingen die zijn aangegeven bij eerdere deelvragen zullen de onderstaande resultaten worden weergegeven. Hierbij wordt er wel een onderscheid gemaakt tussen de verbeteringen en veranderingen die de Samen Leren coaches/studenten en de ouders hebben doorgegeven.

#### Ouders.

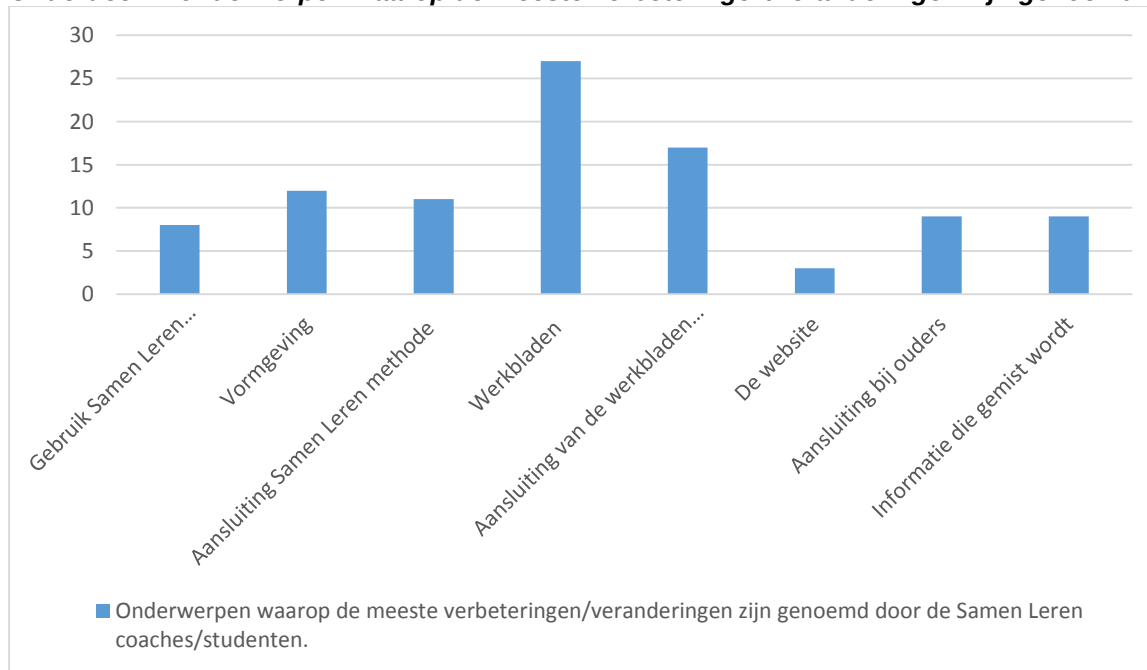
##### **Onderdeel 1: verbeteringen en veranderingen die nodig zijn aan de Samen Leren informatiemap.**



Figuur 31: verbeteringen en veranderingen die nodig zijn aan de Samen Leren informatiemap. Verkregen uit ingevulde vragenlijsten (totaal drie respondenten), zie bladzijde 157 voor de data-tabel.

#### Samen Leren coaches/studenten.

##### **Onderdeel 2: onderwerpen waarop de meeste verbeteringen/veranderingen zijn genoemd.**



Figuur 32: verbeteringen en veranderingen die nodig zijn aan de Samen Leren informatiemap. Verkregen uit ingevulde vragenlijsten en groepsinterview, groep 1 en 2 (totaal elf respondenten), zie bladzijde 149 voor de data-tabel.

In het onderstaande zullen alle onderwerpen nog verder toegelicht worden door een opsomming te geven van alle eerder genoemde verbeteringen/veranderingen.

#### ***Het gebruik van de Samen Leren informatiemap door coaches:***

- Hoe thema's uit de Samen Leren informatiemap besproken moeten worden, is niet in de training teruggekomen
- Er wordt door sommige voorbij gegaan aan de Samen Leren methode
- De wijze waarop de Samen Leren informatiemap nu wordt ingezet verschilt per persoon
- Zelf op zoek naar informatie en activiteiten die aansluiten
- Eerst wordt er zelf kennis verzameld en dan pas gekeken naar de map
- Er wordt door iedereen wat opgezocht wat er voor zorgt dat er veel dezelfde materialen zijn, die er ook al zijn binnen Bureau Frontlijn
- Materialen zijn minder goed te vinden op de schijf
- Door andere problematiek de map meer op de achtergrond

#### ***Vormgeving:***

- Werken met één logo voor meer overzicht
- Geen dubbelzijdige bladzijden
- Paginanummers kloppen niet
- Dat het ingebonden is
- Map is te druk waardoor deze minder overzichtelijk wordt
- De Samen Leren informatiemap moet toegankelijk blijven voor ouders, veel tekst zou hier niet aan bijdragen
- De map moet kort en bondig zijn
- Meer voorbeelden

#### ***Aansluiting Samen Leren methode:***

- De stapjes zouden nog wat verduidelijkt kunnen worden, dat elk hoofdstuk daarin verdeeld wordt
- De drie fases moeten uitgebreider, van stap 1 kennen, stap 2 kunnen
- Het duidelijker naar voren laten komen van de doelen in de Samen Leren informatiemap zou het duidelijker maken maar is niet cruciaal
- Meer voorbeelden m.b.t. het eigen maken
- De doelen als iets apart nemen
- Ter verduidelijking de juiste benaming van de niveaus ook in de map verwerken
- Duidelijker beschrijven wat een ouder kan doen om de niveaus te behalen
- De stappen kennen, kunnen en eigen maken mogen overzichtelijker gemaakt worden
- Meer informatie dat aansluit op de niveaus: kunnen en eigen maken
- Eigen maken is moeilijk te verwerken in de Samen Leren informatiemap
- Thema's lopen niet geheel synchroon met de vernieuwde methode

#### ***Inhoud – werkbladen van de Samen Leren informatiemap:***

- Duidelijkere uitleg over hoe de werkbladen ingezet kunnen worden
- Meer werkbladen
- Er zitten weinig werkbladen in, die ook te makkelijk zijn
- Meer verwijzen naar werkbladen
- Duidelijkere verwijzing naar de werkbladen
- Beloningsdobbelsteen samen maken met het gezin
- In plaats van een dobbelsteen een schijf maken
- Te veel beloningsschema's
- Structuurkaartjes uitbreiden (naar bed, tandenpoetsen etc.)
- App's moeten betaald worden
- Websites en televisie programma's moeten vaker gecontroleerd worden
- Map uitbreiden met een overzicht van websites en tv programma's voor oudere kinderen
- Uitleg geven in de Samen Leren informatiemap hoe je werkbladen bijvoorbeeld moeilijker kan maken
- Antwoordbladen toevoegen aan de Samen Leren informatiemap
- Meer variatie brengen in de werkbladen (thema's: structuur en grenzen).
- Voor variatie verwijzen naar websites
- Websites en programma's algemener trekken
- Geen werkbladen meer in de map maar meer websites geven waar werkbladen ontstaan voor verschillende niveaus
- Werkbladen meer vervangen door voorbeelden
- Brede aanpak met betrekking tot de materialen

- Nog een map ontwikkelen naast de Samen Leren informatiemap met materialen

***Inhoud – aansluiting van de werkbladen bij de kinderen:***

- Werkbladen kloppen ook niet altijd bij niveau of thema bijv. beloningsdobbelsteen of dagritme kaartjes
- Niet alle werkbladen zijn toepasbaar op kinderen (voornamelijk oudere kinderen), hier zou eventueel een apart document voor moeten worden gemaakt.
- Sommige werkbladen zijn niet passend/goed zoals belonings-dobbelsteen
- In de Samen Leren informatiemap aangegeven op welke leeftijd een kind iets kan en de werkbladen hier ook op laten sluiten
- Leeftijden van kinderen moeten op de werkbladen bijvoorbeeld 4G schema, situatiekaartjes en probleem oplossingen zijn niet voor jonge kinderen bruikbaar
- Leeftijden van de kinderen moet op werkbladen
- Groepen aangegeven op werkbladen
- Meer voorbeelden en tips om te variëren met werkbladen zodat deze ook bij de leeftijden passen
- Werkbladen sluiten niet altijd aan bij de leeftijd en het niveau van het kind
- De map is vooral gericht op jonge kinderen vanaf groep vijf is er minder aansluiting
- Werkbladen moeten worden aangepast op leeftijd en situatie
- Werkbladen uitbreiden naar verschillende leeftijden
- Aansluiten van werkbladen bij de leeftijden (kinderen in de leeftijd van 8 à 9 jaar)
- Map uitbreiden met één of twee werkbladen voor oudere kinderen
- Meer ingaan op de interesses van de kinderen door te beschrijven hoe ouders hierop zelf kunnen inspelen
- Werkbladen zijn soms moeilijk bijvoorbeeld dobbel je beloning
- De rijm werkbladen zijn lastig

***De Samen Leren informatiemap op de website:***

- Er moet maatwerk geleverd worden met betrekking tot de keuze of je de website gebruikt of de Samen Leren informatiemap op papier
- De overgang naar de website kan er voor zorgen dat de map juist blijft liggen
- Website is oppervlakkig

***Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij ouders:***

- De Samen Leren informatiemap, zou op het gebied van de informatie makkelijker kunnen
- Voor ouders die de Nederlandse taal niet/nauwelijks beheersen kan het lastig zijn
- Er moet gelet worden op het taalniveau, dit is soms iets te hoog voor ouders
- Bepaalde woorden zijn vakjargon (structuur en grenzen) en veel informatie over theorieën. Dit is lastig voor ouders die minder goed de Nederlandse taal beheersen
- Woordkeuze van thema's aanpassen zoals structuur en daarbij aangegeven hoe het wordt genoemd
- Sommige onderwerpen zijn lastig voor ouders
- Ouders kunnen soms de basis uit de Samen Leren informatiemap niet concreet maken
- Het belang van het thema verder uitschrijven
- Moeilijkheidsgraad van het thema hangt af van hoe het bespreekbaar gemaakt wordt

***Informatie die wordt gemist in de Samen Leren informatiemap:***

- In de map staat niet altijd alle informatie die een gezin nodig heeft, deze informatie moet dan gezocht worden met andere bronnen
- Extra informatie toevoegen over opvoedstijlen en de ontwikkelingsfasen van kinderen
- De vier opvoedstijlen laten terug komen in de Samen Leren informatiemap
- Overtuigingen, cultuur normen en waarden mogen meer naar voren komen
- In de vorm van een schema de normen en waarden en wijze van opvoeding binnen verschillende culturen beschrijven. Zodat er met ouders in gesprek kan worden gegaan en coaches zich beter kunnen voorbereiden
- Weinig diversiteit voor culturen
- Bij sommige gezinnen geen aansluiting
- Meer informatie opnemen in de Samen Leren informatiemap over de taalontwikkeling.
- Een kort stukje schrijven in het begin van de map over wat wij verwachten van ouders (ouders moeten het zelf doen en waarom).



## Bijlage 8: uitwerking conclusies – praktijk & theorie.

### Aandachtspunten.

Het aantal respondenten dat is bevraagd bestaat uit een kleine groep van veertien personen (elf samen Leren coaches en drie ouders uit Rotterdam-Zuid). Ook al wordt er veel waarde gehecht aan iedere respondent zijn/haar mening zijn de verschillende conclusies niet te generaliseren naar een groter geheel. Daarnaast zijn er gegevens verkregen door middel van een groepsinterview, waarbij er sprake is geweest van beïnvloeding omdat de respondenten met elkaar hebben gesproken over de verschillende thema's die zijn onderzocht. Dit heeft invloed op de validiteit van het onderzoek. Verder is het goed om op te merken dat één van de respondenten niet op tijd de vragenlijst had ingeleverd voor de uitvoering van het groepsinterview waardoor de gegevens die gepresenteerd zijn tijdens het groepsinterview, kunnen verschillen met de huidige gegevens omdat het een kleine groep betreft. Dit betekent dat de gegevens waarop de respondenten gereageerd hebben tijdens het groepsinterview niet volledig betrouwbaar waren omdat het later toevoegen van informatie zou kunnen zorgen voor grote verschillen vanwege de kleine groep bevraagde. De respondent heeft na het groepsinterview nog wel de vragenlijst ingeleverd maar kan door het groepsinterview beïnvloed zijn in de antwoorden die hij/zij heeft gegeven in de vragenlijst. De resultaten die zijn verkregen van het kleine groepje ouders is minder betrouwbaar te noemen omdat het een kleine groep is en door omstandigheden andere de interviews hebben afgenomen.

### **Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de Samen Leren methode.**

#### **Deelvraag 1: hoe sluit de Samen Leren informatiemap aan op de Samen Leren methode?**

#### ***Conclusie onderdeel 1: hoe de Samen Leren informatiemap ondersteuning biedt bij de uitvoering van het drietrapsleermodel.***

De Samen Leren informatiemap zou volgens alle Samen Leren coaches in het algemeen voldoende ondersteuning bieden bij de uitvoering van het drietrapsleermodel (kennen, kunnen en eigen maken), dit varieert van een voldoende tot zeer goed. Het zou dan ook door de tips, tools, de opzet, fysieke houvast en veel informatie goede handvatten bieden voor zowel de ouders als de coaches. Wel zouden de verschillende niveaus overzichtelijker gemaakt kunnen worden. Op het niveau van "kennen" en soms het niveau van "kunnen" biedt de Samen Leren informatiemap de meeste ondersteuning. Het niveau van "eigen maken" wordt het meest gemist en het zou ook een lastig niveau zijn om te verwerken in de Samen Leren informatiemap. Daarnaast zouden de volgende punten er ook voor zorgen dat de Samen Leren informatiemap minder ondersteuning biedt op de niveaus van "kunnen" en "eigen maken":

- Dubbelzijdige bladzijden
- Geringe voorbeelden
- Ter verduidelijking de juiste benaming van de niveaus ook in de map verwerken
- Duidelijker beschrijven wat een ouder kan doen om de niveaus te behalen
- Geen duidelijke afbakening van de niveaus

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches geven aan dat het bieden van maatwerk belangrijk blijft. Daarnaast speelt de coach hierin ook een rol, voornamelijk op het gebied van "kunnen". De coach moet dan ook bewust (goed) de verschillende stappen doorlopen met de ouder.

*Verwijzing: zie onderdeel 1, figuur 1 op bladzijde 159 met de resultaten en toelichting.*

*Verwijzing: zie extra toelichting onder 1 t/m 3 – groepsinterview 1 en 2 op bladzijde 161 en 162.*

#### ***Conclusie onderdeel 2: de aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de vaardigheden/doelen uit de Samen Leren methode.***

De Samen Leren informatiemap zou volgens alle Samen Leren coaches in het algemeen voldoende aansluiten bij de vaardigheden/doelen uit de Samen Leren methode, dit varieert van een voldoende tot zeer goed. In het algemeen wordt er door de Samen Leren coaches wel een lijn gezien vanuit de methode naar de Samen Leren informatiemap door de koppeling naar de vaardigheden, verwijzingen uit de methode naar de werkbladen en dat er vanuit de doelen/vaardigheden overgegaan wordt in werkbladen.

*\*Drie van de elf respondenten heeft geen toelichting gegeven op vraag 10.*

*Verwijzing: zie onderdeel 2, figuur 2 op bladzijde 160 met de resultaten en toelichting.*

*Verwijzing: zie extra toelichting onder 1 t/m 3 – groepsinterview 1 en 2 op bladzijde 161 en 162.*

#### ***Conclusie onderdeel 3: hoe de Samen Leren informatiemap helpt bij het behalen van de doelen.***

De meerderheid van de Samen Leren coaches vindt dat de Samen Leren informatiemap helpt bij het behalen van de doelen. Hiervan vindt een klein gedeelte van de Samen Leren coaches dat dit lukt om verschillende redenen:

- De tips en werkbladen die goed aansluiten bij de doelen
- De doelen zijn voldoende gedekt
- De doelen zijn behaald door tips en vaardigheden

Er is ook een kleine groep Samen Leren coaches die vinden dat het behalen van de doelen niet speciaal komt door het gebruik van de Samen Leren informatiemap. Het behalen van de doelen zou ook te maken hebben met andere factoren zoals:

- De bereidheid van de ouder om actief aan de slag te gaan en of de ouder wel open staat voor coaching
- De wijze waarop de hulpverlener de map inzet.

Verder vindt een klein gedeelte van de Samen Leren coaches dat de Samen Leren informatiemap gezien moet worden als een middel en niet als doel op zich.

*\*Vijf van de elf respondenten heeft geen toelichting gegeven op vraag 13.*

*Verwijzing: zie onderdeel 3, figuur 3 op bladzijde 161 met de resultaten en toelichting.*

*Verwijzing: zie extra toelichting onder 1 t/m 3 – groepsinterview 1 en 2 op bladzijde 161 en 162.*

### **Conclusie deelvraag 1: praktijk & theorie samen.**

In het algemeen vinden de Samen Leren coaches dat de Samen Leren informatiemap goed aansluit bij de Samen Leren methode op het gebied van: de theoretische achtergrond (drietrapsleermodel), de aansluiting bij de vaardigheden/doelen en het behalen van de doelen.

De Samen Leren informatiemap zou volgens alle Samen Leren coaches in het algemeen voldoende ondersteuning bieden bij de uitvoering van het drietrapsleermodel (kennen, kunnen en eigen maken). Het zou dan ook door de tips, tools, de opzet, fysieke houvast en veel informatie goede handvatten bieden voor zowel de ouders als de coaches.

Wel zouden de verschillende niveaus overzichtelijker gemaakt kunnen worden. Op het niveau van “kennen” en soms het niveau van “kunnen” biedt de Samen Leren informatiemap de meeste ondersteuning. Het niveau van “eigen maken” wordt door de meeste Samen Leren coaches gemist maar ook het niveau van “kunnen” zou verbeterd moeten worden. Doordat deze niveaus worden gemist zou de Samen Leren informatiemap minder doeltreffend kunnen zijn, omdat een gedeelte van de theorie waarop Samen Leren gestoeld is niet terug komt (Ince, 2014). Daarnaast voldoet de Samen Leren informatiemap op deze manier ook niet aan de criteria die er gesteld zijn vanuit de Samen Leren methode (Huyts & Groeneweg, 2014c). De volgende punten zouden er volgens de Samen Leren coaches voor zorgen dat de Samen Leren informatiemap minder ondersteuning biedt op de niveaus van “kunnen” en “eigen maken”:

- Dubbelzijdige bladzijden
- Geringe voorbeelden
- Ter verduidelijking de juiste benaming van de niveaus ook in de map verwerken
- Duidelijker beschrijven wat een ouder kan doen om de niveaus te behalen
- Geen duidelijke afbakening van de niveaus

De Samen Leren informatiemap voldoet wel aan de criteria die er gesteld zijn vanuit de Samen Leren methode met betrekking tot de aansluiting bij de doelen/vaardigheden (Huyts & Groeneweg, 2014c). Volgens alle elf de Samen Leren coaches sluit dit voldoende aan. Dit kan vervolgens een positief effect hebben op de doeltreffendheid omdat er gewerkt wordt met overeengekomen concrete doelen (Ince, 2013). Er wordt door de Samen Leren coaches een lijn gezien vanuit de methode naar de Samen Leren informatiemap door: de koppeling naar de vaardigheden, verwijzingen uit de methode naar de werkbladen en dat er vanuit de doelen/vaardigheden overgegaan wordt in werkbladen.

Het behalen van de doelen zou volgens een klein gedeelte van de Samen Leren coaches dan ook onder andere lukken vanwege de aansluiting:

- De tips en werkbladen die goed aansluiten bij de doelen
- De doelen zijn voldoende gedekt
- De doelen zijn behaald door tips en vaardigheden

Er is ook een kleine groep Samen Leren coaches die vinden dat het behalen van de doelen niet speciaal komt door het gebruik van de Samen Leren informatiemap. Het behalen van de doelen zou ook te maken hebben met andere factoren zoals de bereidheid van de ouder om actief aan de slag te gaan en of de ouder open staat voor coaching. Dit een belangrijke factor omdat de motivatie van de ouder een grote rol speelt in het bereiken van de doelen die zijn gesteld en de betrokkenheid verhoogt van ouders bij het traject (Oudhof, et al., 2013; Ince, 2013). Daarnaast werd ook de wijze waarop de hulpverlener de map inzet genoemd als factor die helpt bij het behalen van de doelen. Dit is ook belangrijk omdat de hulpverlener uiteindelijk de persoon is die de methode met eventuele hulpmiddelen tot uitvoering moet zien te brengen (NJI, n.d. a). Dit sluit vervolgens aan op dat een klein gedeelte van de Samen Leren coaches die vinden dat de hulpverlener ook een rol speelt in de uitvoering van het drietrapsleermodel, vooral op het gebied van “kunnen”. De coach zou dan ook bewust (goed) de verschillende stappen moeten doorlopen met de ouder.

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches vindt dat de Samen Leren informatiemap gezien moet worden als een middel en niet als doel. Materialen binnen de opvoedondersteuning moeten ook gezien worden als een extra ondersteuning naast de begeleiding die ouders krijgen omdat het moeilijk te zeggen is

of materiaal als vorm van opvoedondersteuning zelfstandig bestaansrecht heeft. Verder blijft voor een klein gedeelte het bieden van maatwerk belangrijk, dit wordt ook gezien als een voorwaarde binnen de opvoedondersteuning (Burggraaf-Huiskes, 2013).

## **De vormgeving en inhoud van de Samen Leren informatiemap.**

### **Deelvraag 2: hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op vormgeving en inhoud?**

#### **Samen Leren coaches/studenten.**

##### ***Conclusie onderdeel 1: hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet.***

De Samen Leren informatiemap zou er volgens de Samen Leren coaches op het gebied van vormgeving goed uitzien, dit varieert van een voldoende tot zeer goed. Waarbij er vooral naar voren komt dat de map er duidelijk, verzorgd en kleurrijk uitziet. Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches vindt wel dat de Samen Leren informatiemap te druk is en dit er voor zorgt dat de map minder overzichtelijk wordt.

*Verwijzing: zie onderdeel 1, figuur 4 op bladzijde 163 met de resultaten en toelichting.*

*Verwijzing: zie extra toelichting onder 1 t/m 5 – groepsinterview 1 en 2 op bladzijde 169 en 171.*

#### **Ouders.**

##### ***Conclusie onderdeel 1: hoe de Samen Leren informatiemap eruit ziet.***

Ook de ouders vinden dat de Samen Leren informatiemap op het gebied van vormgeving er goed uitziet, dit varieert van een voldoende tot goed.

*\*Drie respondenten waarvan één respondent geen antwoord heeft gegeven op vraag 2.*

*\*Drie respondenten, waarvan alle drie de respondenten geen toelichting heeft gegeven op vraag 2.*

*Verwijzing: zie onderdeel 1, figuur 5 op bladzijde 164 met de resultaten en toelichting.*

#### **Samen Leren coaches/studenten.**

##### ***Conclusies onderdeel 2 en 4: wat er gevonden wordt van de informatie uit de Samen Leren informatiemap en welke thema's er wel en niet van toepassing zijn met betrekking tot de informatie op de Samen Leren informatiemap.***

In het algemeen zijn de Samen Leren coaches tevreden met de informatie uit de Samen Leren informatiemap, dit varieert van een goed tot zeer goed. Waarbij er vooral naar voren komt dat de informatie duidelijk, makkelijk en laagdrempelig is. Het zou dan ook voldoende aansluiten bij de ouders, wel kan het soms nog iets makkelijker geformuleerd worden voor ouders die de Nederlandse taal minder vaardig zijn. Dit sluit vervolgens aan op een kleiner gedeelte van de Samen Leren coaches die vinden dat sommige hoofdstukken moeilijker worden gevonden dan andere. Dit zou te maken hebben met het onderwerp. Hierbij worden de voorbeelden structuur en grenzen stellen benoemd. Het gaat dan om het vakjargon dat gebruikt wordt en dit zou makkelijker uitgelegd kunnen worden. Wel zou het de taak blijven de coach om te checken of alles wordt begrepen door de ouder en om woorden uit te leggen.

Er is terug te zien dat de respondenten op het gebied van de informatie met elkaar verschillen van mening. Dit lijkt erg af te hangen van de persoonlijke voorkeur van de coach voor een instrument als de Samen Leren informatiemap maar ook de wijze waarop zij zelf de Samen Leren informatiemap willen inzetten. Voorbeelden hiervan zijn: dat de één de informatie te kort en bondig vindt en de ander het juist te veel informatie vindt en de één vindt de informatie compleet en de ander mist concrete handvatten.

Er wordt door een klein gedeelte van de Samen Leren coaches informatie gemist op bepaalde gebieden. Het gaat om informatie over wat er wordt verwacht van ouders door Bureau Frontlijn, verschillende opvoedstijlen en opvoedvisies (ook uit verschillende culturen) en informatie over wat een kind moet kunnen op een bepaalde leeftijd.

*Verwijzing: zie onderdeel 2, figuur 6 op bladzijde 164 met de resultaten en toelichting.*

*Verwijzing: zie onderdeel 4, figuur 10 op bladzijde 167 met de toelichting.*

*Verwijzing: zie extra toelichting onder 1 t/m 5 – groepsinterview 1 en 2 op bladzijde 169 en 171.*

De meerderheid van de Samen Leren coaches vindt dat de informatie uit de Samen Leren informatiemap:

- Duidelijk is
- Goed te begrijpen
- Gericht op het opdoen van (nieuwe) kennis
- Overzichtelijk
- Relevant
- Praktisch (goed toepasbaar/uitvoerbaar in de situatie van het gezin)

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches vindt dat de informatie uit de Samen Leren informatiemap:

- Makkelijk
- Gericht op het aanleren van (nieuwe vaardigheden)

Alle Samen Leren coaches vinden de informatie uit de Samen Leren informatiemap niet moeilijk.

Verwijzing: zie onderdeel 4, figuur 10 op bladzijde 167 met de resultaten.

**Conclusies onderdeel 3 en 5: wat er gevonden wordt van de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap en welke thema's er wel en niet van toepassing zijn met betrekking tot de werkbladen op de Samen Leren informatiemap.**

In het algemeen zijn de Samen Leren coaches tevreden met de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap, dit varieert van slecht tot goed. Wel verschillen de meningen van de Samen Leren coaches op dit gebied waarbij zij het over de onderstaande punten in het algemeen wel eens zijn:

- Meer werkbladen
- Werkbladen die beter aansluiten bij de leeftijden (groep één tot en met vier van de basisschool)
- Meer werkbladen die aansluiten bij oudere kinderen (groep vijf van de basisschool en hoger)
- Duidelijkere uitleg over hoe de werkbladen ingezet kunnen worden
- Groepen aangeven op de werkbladen
- Duidelijker verwijzen naar de werkbladen

Dit zou volgens een klein gedeelte van de Samen Leren coaches doorgevoerd kunnen worden door:

- Een aantal bestaande werkbladen uit te breiden naar verschillende leeftijden
- Aan de Samen Leren informatiemap websites toevoegen waarop je materialen kan vinden voor andere doelgroepen/leeftijden
- Meer tips in de Samen Leren informatiemap verwerken om te kunnen variëren met de werkbladen
- Naast de Samen Leren informatiemap zou er een map ontwikkeld moeten worden met extra materiaal

Verwijzing: zie onderdeel 3, figuur 7 op bladzijde 165 met de resultaten en toelichting.

Verwijzing: zie onderdeel 5, figuur 13 op bladzijde 168 met de toelichting.

Verwijzing: zie extra toelichting onder 1 t/m 5 – groepsinterview 1 en 2 op bladzijde 169 en 171.

De meerderheid van de Samen Leren coaches vindt dat de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap:

- Goed te begrijpen zijn
- Duidelijk zijn
- Overzichtelijk
- Relevant
- Praktisch (goed toepasbaar/uitvoerbaar in de situatie van het gezin)
- Makkelijk
- Gericht op het aanleren van (nieuwe vaardigheden)

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches vindt dat de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap:

- Gericht op het opdoen van (nieuwe) vaardigheden
- Moeilijk

Verwijzing: zie onderdeel 5, figuur 12 op bladzijde 168 met de resultaten.

**Ouders.**

**Conclusies onderdeel 2: wat er gevonden wordt van de informatie uit de Samen Leren informatiemap.**

In het algemeen vinden de ouders de informatie uit de Samen Leren informatiemap moeilijk. Beide ouders geven dan ook aan dat het ligt aan de taal.

*\*Drie respondenten waarvan één respondent geen antwoord heeft gegeven op vraag 3.*

*\*Drie respondenten, waarvan één respondent geen toelichting heeft gegeven op vraag 3. .*

Verwijzing: zie onderdeel 2, figuur 8 op bladzijde 166 met de resultaten en toelichting.

**Conclusies onderdeel 3: wat er gevonden wordt van de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap.**

In het algemeen vinden de ouders de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap goed te begrijpen.

*\*Drie respondenten waarvan één respondent geen antwoord heeft gegeven op vraag 3.*

*\*Drie respondenten, waarvan alle drie de respondenten geen toelichting heeft gegeven op vraag 3.*

Verwijzing: zie onderdeel 3, figuur 9 op bladzijde 166 met de resultaten en toelichting.

**Conclusies onderdeel 6: geschiktheid van de informatie om aan de doelen in het plan van aanpak te werken.**

In het algemeen vinden de ouders dat de informatie voldoende geschikt is om aan de doelen in het plan van aanpak te werken, dit varieert van een voldoende tot goed. Waarbij er is aangegeven dat de informatie duidelijk is.

*\*Drie respondenten waarvan één respondent geen antwoord heeft gegeven op vraag 4.*

*\*Drie respondenten, waarvan één respondent geen toelichting heeft gegeven op vraag 4.*

Verwijzing: zie onderdeel 6, figuur 14 op bladzijde 172 met de resultaten en toelichting.

### **Conclusies onderdeel 7: geschiktheid van de werkbladen om aan de doelen in het plan van aanpak te werken.**

In het algemeen vinden de ouders dat de werkbladen voldoende geschikt zijn om aan de doelen in het plan van aanpak te werken, dit varieert van een voldoende tot goed. Waarbij er wordt aangegeven dat er meer werkbladen in de Samen Leren informatiemap verwerkt moeten worden en dat de werkbladen van internet vandaan komen.

*\*Drie respondenten waarvan één respondent geen antwoord heeft gegeven op vraag 4.*

*\*Drie respondenten, waarvan één respondent geen toelichting heeft gegeven op vraag 4.*

*Verwijzing: zie onderdeel 7, figuur 15 op bladzijde 172 met de resultaten en toelichting.*

### **Conclusie deelvraag 2: praktijk & theorie samen.**

De Samen Leren informatiemap zou er volgens de Samen Leren coaches en ouders op het gebied van vormgeving goed uitzien. In de antwoorden van de Samen Leren coaches komt vooral naar voren dat de map er duidelijk, verzorgd en kleurrijk uitziet. Wel zou volgens een kleiner gedeelte van de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap te druk zijn waardoor de map minder overzichtelijk wordt.

In het algemeen zijn de Samen Leren coaches tevreden met de informatie uit de Samen Leren informatiemap. Waarbij er vooral naar voren komt dat de informatie duidelijk, makkelijk en laagdrempelig is. Daarnaast vindt de meerderheid van de Samen Leren coaches dat de informatie uit de Samen Leren informatiemap:

- Duidelijk is
- Goed te begrijpen
- Gericht op het opdoen van (nieuwe) kennis
- Overzichtelijk
- Relevant
- Praktisch (goed toepasbaar/uitvoerbaar in de situatie van het gezin)

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches vindt dat de informatie uit de Samen Leren informatiemap:

- Makkelijk
- Gericht op het aanleren van (nieuwe vaardigheden)

Alle Samen Leren coaches vinden de informatie uit de Samen Leren informatiemap niet moeilijk.

De informatie uit de Samen Leren informatiemap zou dan ook volgens de Samen Leren coaches voldoende aansluiten bij de ouders, wel kan het soms nog iets makkelijker geformuleerd worden voor ouders die de Nederlandse taal minder vaardig zijn. Dit sluit vervolgens aan op een kleiner gedeelte van de Samen Leren coaches die vinden dat sommige hoofdstukken moeilijker worden gevonden dan andere. Dit zou te maken hebben met het onderwerp. Hierbij worden de voorbeelden structuur en grenzen stellen benoemd. Het gaat dan om het vakjargon dat gebruikt wordt en dit zou makkelijker uitgelegd kunnen worden. Wel zou het de taak blijven van de coach om te checken of alles wordt begrepen door de ouder en om woorden uit te leggen. De ouders sluiten hier vervolgens op aan door aan te geven dat zij de Samen Leren informatiemap moeilijk vinden vanwege de taal. Dit is een belangrijk punt omdat er rekening gehouden moet worden met onder andere het niveau van taalbeheersing bij het ontwikkelen van materialen binnen de opvoedondersteuning (Oudhof et al., 2013). Zodat het makkelijker wordt voor ouders om een vertaalslag te maken naar de praktijk (Burggraaf-Huiskens, 2013).

Er is terug te zien dat de respondenten op het gebied van de informatie met elkaar verschillen van mening. Dit lijkt erg af te hangen van de persoonlijke voorkeur van de coach voor een instrument als de Samen Leren informatiemap maar ook de wijze waarop zij zelf de Samen Leren informatiemap willen inzetten.

Voorbeelden hiervan zijn: dat de één de informatie te kort en bondig vindt en de ander het juist te veel informatie vindt en de één vindt de informatie compleet en de ander mist concrete handvatten.

Ook al verschillen de meningen op dit gebied, het is wel van belang dat het materiaal gericht is op het bijbrengen van opvoedvaardigheden en praktische opvoedtips, die op een concrete wijze worden vertaald naar het materiaal. Daarnaast moet ingespeeld kunnen worden op de verschillende leerstijlen van ouders door middel van verschillend lesmethodes. Dit heeft vervolgens een positieve invloed op de effectiviteit. Verder is het in het aanleren van opvoedvaardigheden van belang om vooral op een interactieve manier aan de slag te gaan (Ince, 2013).

Er wordt door een klein gedeelte van de Samen Leren coaches informatie gemist op bepaalde gebieden. Het gaat om informatie over wat er wordt verwacht van ouders door Bureau Frontlijn, verschillende opvoedstijlen en opvoedvisies (ook uit verschillende culturen) en informatie over wat een kind moet kunnen op een bepaalde leeftijd. In het algemeen vinden de ouders dat de informatie voldoende geschikt is om aan de doelen in het plan van aanpak te werken. Waarbij er is aangegeven dat de informatie duidelijk is. Dit is van belang omdat het materiaal wel moet passen bij de vraag van ouders (NJI, n.d. c; Burggraaf-Huiskens, 2013).

Dit zou de effectiviteit van de Samen Leren informatiemap kunnen vergroten, door een goede aansluiting bij de ouders en kinderen en de wijze waarop zij het probleem ervaren (Ince, 2013).

In het algemeen zijn de Samen Leren coaches tevreden met de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap. Wel verschillen de meningen van de Samen Leren coaches op dit gebied waarbij zij het over de onderstaande punten in het algemeen wel eens zijn:

- Meer werkbladen
- Werkbladen die beter aansluiten bij de leeftijden (groep één tot en met vier van de basisschool)
- Meer werkbladen die aansluiten bij oudere kinderen (groep vijf van de basisschool en hoger)
- Duidelijkere uitleg over hoe de werkbladen ingezet kunnen worden
- Groepen aangeven op de werkbladen
- Duidelijker verwijzen naar de werkbladen

Dit zou volgens een klein gedeelte van de Samen Leren coaches doorgevoerd kunnen worden door:

- Een aantal bestaande werkbladen uit te breiden naar verschillende leeftijden
- Aan de Samen Leren informatiemap websites toevoegen waarop je materialen kan vinden voor andere doelgroepen/leeftijden
- Meer tips in de Samen Leren informatiemap verwerken om te kunnen variëren met de werkbladen
- Naast de Samen Leren informatiemap zou er een map ontwikkeld moeten worden met extra materiaal

De meerderheid van de Samen Leren coaches vindt dat de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap:

- Goed te begrijpen zijn
- Duidelijk zijn
- Overzichtelijk
- Relevant
- Praktisch (goed toepasbaar/uitvoerbaar in de situatie van het gezin)
- Makkelijk
- Gericht op het aanleren van (nieuwe vaardigheden)

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches vindt dat de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap:

- Gericht op het opdoen van (nieuwe) vaardigheden
- Moeilijk

In het algemeen vinden de ouders de werkbladen uit de Samen Leren informatiemap goed te begrijpen en de werkbladen zouden voldoende geschikt zijn om aan de doelen in het plan van aanpak te werken. Ook dit is van belang omdat het materiaal hiermee ook lijkt aan te sluiten bij de vraag van de ouders (NJI, n.d. c; Burggraaf-Huiskes, 2013). Dit zou ook de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap kunnen vergroten, door een goede aansluiting bij de ouders en kinderen en de wijze waarop zij het probleem ervaren (Ince, 2013). Wel wordt er aangegeven dat er meer werkbladen in de Samen Leren informatiemap verwerkt moeten worden en dat de werkbladen van internet vandaan komen.

## **Aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders, het gehele gezin en hun persoonlijke situatie.**

**Deelvraag 3: hoe beoordelen de ouders en de Samen Leren coaches de Samen Leren informatiemap op aansluiting bij de ouder, het gehele gezin en persoonlijke situatie?**

### **Samen Leren coaches/studenten.**

#### ***Conclusie onderdeel 1: aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders en hun gezin.***

Alle elf de respondenten zijn tevreden met hoe de Samen Leren informatiemap (informatie en werkbladen) aansluit bij de ouders en hun gezin, dit varieert van voldoende tot goed. Er komen op dit gebied vooral twee thema's naar voren:

- Aansluiting van de werkbladen
- Cultuur en normen en waarden

Op het gebied van aansluiting bij de werkbladen is terug te zien dat de Samen Leren coaches verschillen van mening. Wel geeft de meerderheid van de Samen Leren coaches aan dat de Samen Leren informatiemap beter moet aansluiten bij de verschillende leeftijden en niveaus van de kinderen omdat zij ook steeds meer te maken krijgen met oudere kinderen die deelnemen aan Samen Leren. Daarnaast geeft een kleiner gedeelte hiervan aan dat er meer variatie moet komen in de werkbladen waarbij voorbeeld thema's worden genoemd als structuur en grenzen stellen.

De aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij ouders en hun gezin zou wel volgens een klein gedeelte van de Samen Leren coaches wel verschillen per gezin en per kind met betrekking tot leeftijd, situatie en het taalniveau van het gezin.

Op het gebied van cultuur en waarden en normen geeft de meerderheid van de Samen Leren coaches aan dat de map waarde en oordeelvrij is en dat hij niet gekoppeld is aan een bepaalde cultuur. Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches geeft wel aan dat de Samen Leren informatiemap gekoppeld is aan de Nederlandse normen en waarden en noemt hierbij het voorbeeld het thema structuur. Toch is dit kleine gedeelte van de Samen Leren coaches niet eerder tegen problemen aangelopen op dit gebied. Het is moeilijk te concluderen of dit juist positief of negatief is vanwege de verschillende meningen van de Samen Leren coaches.

Volgens een klein gedeelte van de Samen Leren coaches is dit goed omdat het voldoende zou aansluiten bij de diversiteit van ouders en het zou laagdrempelig genoeg zijn. Daarnaast zou er ook een rol weggelegd zijn voor de coach met betrekking tot de manier waarop hij/zij iets bespreekbaar moet maken. De andere Samen Leren coaches geven juist aan dat er weinig rekening wordt gehouden met de diversiteit voor culturen en de normen en waarden.

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches mist informatie zij geven dan voorbeelden als meer informatie over de vier opvoedstijlen en meer informatie over de taalontwikkeling van kinderen.

*Verwijzing: zie onderdeel 1, figuur 16 op bladzijde 173 met de resultaten en toelichting.*

*Verwijzing: zie onderdeel 2, figuur 18 op bladzijde 175 met de toelichting.*

*Verwijzing: zie extra toelichting onder 1 t/m 3 – groepsinterview 1 en 2 op bladzijde 177 en 178.*

## **Ouders.**

### ***Conclusie onderdeel 1: aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de ouders en hun gezin.***

De groep bevraagde ouders was al klein maar op deze vraag heeft ook nog eens maar één ouder antwoord gegeven, waardoor er geen conclusie verbonden kan worden aan dit onderdeel. Wel kunnen de resultaten/toelichting benoemd worden. Eén van de ouders heeft aangegeven dat de aansluiting met betrekking tot de ouders en hun gezin slecht is. De toelichting die wordt gegeven is dat Samen Leren te westers is voor het gezin met betrekking tot rekenen en de informatie. Daarnaast geeft een andere ouder als toelichting op deze vraag dat hij/zij een pedagogische achtergrond heeft en dat het gaat om algemene didactische dingen.

*\*Drie ouders waarvan twee ouders geen antwoord hebben gegeven op vraag 5.*

*\*Drie ouders, waarvan één ouder geen toelichting heeft gegeven op vraag 5.*

*Verwijzing: zie onderdeel 1, figuur 17 op bladzijde 174 met de resultaten en toelichting.*

## **Samen Leren coaches/studenten.**

### ***Conclusie onderdeel 2: thema's die wel en niet van toepassing zijn op de Samen Leren informatiemap met betrekking tot aansluiting bij de ouders.***

De meerderheid van de Samen Leren coaches vindt dat de Samen Leren informatiemap aansluit bij de:

- Manier van leren van de ouder – de manier waarop iemand kennis/informatie tot zich neemt bijvoorbeeld luisteren, lezen, nadenken, doen.
- Manier van leren van de ouder – de manier waarop iemand vaardigheden aanleert bijvoorbeeld voordoen, samen doen, zelf doen.
- Bestaande kennis en/of vaardigheden
- Opvoedvisie (de kijk op ontwikkeling, opvoeding en onderwijs)

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches vindt dat de Samen Leren informatiemap aansluit bij de:

- Opvoedstijl (manier waarop er opgevoed wordt)
- Overtuigingen (sterke of vaststaande meningen)
- Cultuur

*Verwijzing: zie onderdeel 2, figuur 18 op bladzijde 175 met de resultaten.*

### ***Conclusie onderdeel 3: thema's die wel en niet van toepassing zijn op de Samen Leren informatiemap met betrekking tot aansluiting bij de kinderen.***

De meerderheid van de Samen Leren coaches vindt dat de Samen Leren informatiemap aansluit bij de:

- De manier waarop iemand vaardigheden aanleert bijv. voordoen, samen doen, zelf doen
- De manier waarop iemand kennis/informatie tot zich neemt bijvoorbeeld luisteren, lezen, nadenken, doen
- Leeftijd/ontwikkelingsniveau

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches vindt dat de Samen Leren informatiemap aansluit bij de:

- Interesses

*Verwijzing: zie onderdeel 3, figuur 19 op bladzijde 175 met de resultaten.*

### **Conclusie deelvraag 3: praktijk & theorie samen.**

Over de tevredenheid van de ouders op dit gebied kan vrij weinig gezegd worden omdat er te weinig gegevens zijn verkregen op dit gebied waardoor er geen duidelijke conclusies kunnen worden getrokken. Wel kunnen de resultaten/toelichting benoemd worden.

Alle elf de respondenten zijn tevreden met hoe de Samen Leren informatiemap (informatie en werkbladen) aansluit bij de ouders en hun gezin en de meerderheid van de Samen Leren coaches geeft dan ook aan dat de Samen Leren informatiemap aansluit bij de:

- Manier van leren van de ouder – de manier waarop iemand kennis/informatie tot zich neemt bijvoorbeeld luisteren, lezen, nadenken, doen.
- Manier van leren van de ouder – de manier waarop iemand vaardigheden aanleert bijvoorbeeld voordoen, samen doen, zelf doen.
- Bestaande kennis en/of vaardigheden
- Opvoedvisie (de kijk op ontwikkeling, opvoeding en onderwijs)

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches vindt dat de Samen Leren informatiemap aansluit bij:

- Opvoedstijl (manier waarop er opgevoed wordt)
- Overtuigingen (sterke of vaststaande meningen)
- Cultuur

Op het gebied van aansluiting bij de kinderen geeft de meerderheid van de Samen Leren coaches aan dat de Samen Leren informatiemap aansluit bij de:

- De manier waarop iemand vaardigheden aanleert bijvoorbeeld voordoen, samen doen, zelf doen
- De manier waarop iemand kennis/informatie tot zich neemt bijvoorbeeld luisteren, lezen, nadenken, doen
- Leeftijd/ontwikkelingsniveau

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches vindt dat de Samen Leren informatiemap aansluit bij de:

- Interesses

In de toelichting van de Samen Leren coaches komen voornamelijk twee thema's naar voren:

- Aansluiting van de werkbladen
- Cultuur en normen en waarden

Op het gebied van aansluiting bij de werkbladen is terug te zien dat de Samen Leren coaches verschillen van mening. Wel geeft de meerderheid van de Samen Leren coaches aan dat de Samen Leren informatiemap beter moet aansluiten bij de verschillende leeftijden en niveaus van de kinderen omdat zij ook steeds meer te maken krijgen met oudere kinderen die deelnemen aan Samen Leren. Dit is van belang omdat de Samen Leren informatiemap natuurlijk wel op een juiste wijze moet insteken op het kennisniveau van de kinderen (Oudhof et al., 2013). Daarnaast is het wel van belang dat de hulpverlener weet hoe hij/zij de informatie kan aanpassen aan de doelgroep zodat er maatwerk geleverd kan worden (Burggraaf-Huiskens, 2013) Daarnaast geeft een kleiner gedeelte hiervan aan dat er meer variatie moet komen in de werkbladen waarbij voorbeeld thema's worden genoemd als structuur en grenzen stellen.

De aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij ouders en hun gezin zou wel volgens een klein gedeelte van de Samen Leren coaches verschillen per gezin en per kind met betrekking tot leeftijd, situatie en het taalniveau van het gezin.

Op het gebied van cultuur en waarden en normen geeft de meerderheid van de Samen Leren coaches aan dat de map waarde en oordeelvrij is en dat het niet gekoppeld is aan een bepaalde cultuur. Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches geeft wel aan dat de Samen Leren informatiemap gekoppeld is aan de Nederlandse normen en waarden en noemt hierbij het als voorbeeld het thema structuur. Toch is dit kleine gedeelte van de Samen Leren coaches niet eerder tegen problemen aangelopen op dit gebied. Het is moeilijk te concluderen of dit juist positief of negatief is vanwege de verschillende meningen van de Samen Leren coaches.

Volgens een klein gedeelte van de Samen Leren coaches is dit goed omdat het voldoende zou aansluiten bij de diversiteit van ouders en het zou laagdrempelig genoeg zijn. Daarnaast zou er ook een rol weggelegd zijn voor de coach met betrekking tot de manier waarop hij/zij iets bespreekbaar moet maken. De andere Samen Leren coaches geven juist aan dat er weinig rekening wordt gehouden met de diversiteit voor culturen en de normen en waarden. Dit sluit vervolgens aan op het antwoord van de ouder die wel deze vraag heeft beantwoord. De ouder heeft aangegeven dat de aansluiting met betrekking tot de ouders en hun gezin slecht is. De toelichting die vervolgens door de ouder wordt gegeven is dat Samen Leren te westers is voor het gezin met betrekking tot rekenen en de informatie.

Dit alles komt overeen met het verschil in visie die er bestaat op het aanpassen van materialen aan de cultuur. Het is zo dat westerse opvoedtechnieken en strategieën minder kunnen aansluiten bij de doelgroep

waardoor zij zich minder kunnen vinden in wat hen wordt aangeboden. Het aanpassen van materialen zou dan ook de betrokkenheid en deelname aan opvoedondersteuning kunnen verhogen. Daarnaast is het zo dat de doeltreffendheid wordt vergroot naarmate er beter aangesloten wordt op ouders, de kinderen en de leefsituatie. Aan de andere kant zouden materialen niet inhoudelijk speciaal te hoeven worden aangepast vanwege de overeenstemming in opvoedvragen. Waarbij het wel van belang is om rekening te houden met de taal en communicatie. Er ligt dan ook een gedeelte bij de hulpverlener maar ook de ruimte die er wordt geboden vanuit de interventie zelf. De hulpverlener moet beschikken over een aantal diversiteit 's competenties zodat er goed ingespeeld kan worden op de doelgroep en moet vaardigheden in zetten waarmee hij/zij de ouder zoveel mogelijk kan betrekken bij het traject. Verder moet er ruimte zijn voor de hulpverlener vanuit de interventie om ook samen met de ouder een gemeenschappelijk uitgangspunt te bepalen en er moet ruimte gegeven worden voor verschillen tussen ouders (opvoedstijlen, socialisatiepatronen en copingstrategieën) (Ince, 2013).

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches mist informatie, zij geven voorbeelden als meer informatie over de vier opvoedstijlen en meer informatie over de taalontwikkeling van kinderen.

## **De inzet en het gebruik van de Samen Leren informatiemap door de Samen Leren coaches en de ouders.**

**Deelvraag 4: hoe maken ouders en de Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap in de praktijk?**

### **Ouders.**

***Conclusie onderdeel 1: de inzet en het gebruik van de Samen Leren informatiemap door ouders en Samen Leren coaches.***

De ouders hebben tijdens de Samen Leren begeleiding gebruik gemaakt van de Samen Leren informatiemap. Waarbij hoofdstuk taal en rekenen het meest is gebruikt is door de ouders, gevolgd door het hoofdstuk structuur en websites.

*Verwijzing: zie onderdeel 1, figuur 22 op bladzijde 179 met de resultaten en toelichting.*

### **Samen Leren coaches/studenten.**

***Conclusie onderdeel 2: het inzetten van de Samen Leren informatiemap om te werken aan de doelen in het plan van aanpak.***

De meerderheid van de Samen Leren coaches is tevreden met hoe zij de Samen Leren informatiemap hebben ingezet om te werken aan de doelen in het plan van aanpak, dit varieert van voldoende tot zeer goed. Wel geeft een klein gedeelte van de Samen Leren coaches aan dat zij de Samen Leren informatiemap actiever willen gaan gebruiken tijdens de huisbezoeken. Ook geeft een klein gedeelte van de Samen Leren coaches aan dat de Samen Leren informatiemap op de achtergrond is geraakt door andere problematiek in het gezin.

Daarnaast geeft ook een klein gedeelte van de Samen Leren coaches aan het inzetten van de Samen Leren informatiemap kan verschillen per team omdat sommige studenten, ook hebben zij wel een Samen Leren training gehad niet zouden weten dat de Samen Leren informatiemap bestaat. Hierdoor zou de Samen Leren informatiemap ook niet altijd ingezet worden. Als de Samen Leren informatiemap wel wordt ingezet verschilt dit in hoe vaak het gebruikt wordt en het zou pas ingezet worden nadat de studenten eerst zelf naar materialen hebben gezocht op internet. Ook de Samen Leren methode zou niet bij iedereen bekend zijn wat de kans op het juist gebruiken van de Samen Leren informatiemap verkleint. De overgang naar de website zou er ook voor gezorgd hebben dat niet alle studenten meer de Samen Leren informatiemap hebben gekregen.

Verder is er een verschil te zien in de wijze waarop de Samen Leren coaches gebruik maken van de map. Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches gebruikt de Samen Leren informatiemap als hulpmiddel voor de voorbereiding.

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches zien de Samen Leren informatiemap als basis en gaan vanuit hier verder op zoek naar aanvullend materiaal. Dit wordt ook gedaan door Samen Leren coaches als de Samen Leren informatiemap niet voldoende aansluit bij het gezin. Aansluitend hierop is een klein gedeelte van de Samen Leren coaches ook creatief genoeg om de Samen Leren informatiemap te laten aansluiten bij het gezin. Een voorbeeld dat hierbij werd gegeven is dat er naar een werkblad wordt gekeken uit de Samen Leren informatiemap en dan wordt er volgens samen met de ouder zelf een gelijksoortig schema gemaakt.

Op het gebied of er voldoende ruimte is voor de eigen inbreng van ouders verschilt een klein gedeelte van de Samen Leren coaches van mening. De één geeft aan dat er soms voorbij wordt gegaan aan de eigen inbreng van ouders en dat hier vaker stil bij gestaan moet worden. Hier zou ook een stukje bij de ouders liggen omdat deze van hen zouden verwachten dat zij het voor hen doen. Een ander klein gedeelte van de Samen Leren coaches geeft juist aan dat ouders wel hun eigen inbreng mogen hebben.

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches geeft aan dat het overgaan naar de website met betrekking tot de Samen Leren informatiemap geen verbetering is. De Samen Leren informatiemap zou hierdoor blijven liggen. Daarnaast is de Samen Leren informatiemap een handvat waar zaken gelijk uit toegepast kunnen worden en waar nog in terug gekeken kan worden door ouders, ook al zouden zij sommige zaken niet begrijpen dan wordt het als nog visueel gemaakt. De website zou dit minder bieden, tenzij je weet de website goed te gebruiken maar ouders zullen hier minder snel gebruik van maken.

*\*Twee van de elf respondenten hebben toelichting geven op vraag 3.*

*Verwijzing: zie onderdeel 2, figuur 23 op bladzijde 180 met de resultaten en toelichting.*

*Verwijzing: zie extra toelichting onder 1 t/m 4 – groepsinterview 1 en 2 op bladzijde 184 en 186.*

## **Ouders.**

### ***Conclusie onderdeel 2: het inzetten van de Samen Leren informatiemap om te werken aan de doelen in het plan van aanpak.***

In het algemeen vinden de ouders dat er op een goede manier gewerkt kon worden aan de doelen in het plan van aanpak met behulp van de Samen Leren informatiemap, dit varieert van een goed tot zeer goed. Hierbij is er aangegeven dat het helpt maar dat het wel tijd kost.

*\*Drie ouders waarvan twee ouders geen antwoord hebben gegeven op vraag 4.*

*\*Drie ouders, waarvan twee ouders geen toelichting hebben gegeven op vraag 4.*

*Verwijzing: zie onderdeel 2, figuur 24 op bladzijde 181 met de resultaten en toelichting.*

## **Samen Leren coaches/studenten.**

### ***Conclusie onderdeel 3: het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door de ouders om te werken aan doelen in het plan van aanpak.***

De meerderheid van de Samen Leren coaches vindt het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door ouders om te werken aan doelen in het plan van aanpak onvoldoende, dit varieert van slecht tot voldoende. Hierbij geeft de meerderheid aan dat er niet tot weinig zelfstandig gebruik wordt gemaakt van de Samen Leren informatiemap door de ouders. Door een klein gedeelte van de Samen Leren coaches worden er verschillende redenen geven, waarbij de factor “tijd” door een kleine meerderheid werd benoemd daarnaast worden er ook nog andere redenen gegeven:

- Taal
- Motivatie
- Relevantie van het onderwerp
- Crisis zaken

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches geven wel aan dat er gebruik wordt gemaakt van de Samen Leren informatiemap door ouders, voorbeelden die worden gegeven zijn: het zelfstandig doorlezen van de map en op basis hiervan onderwerpen aankaarten om te bespreken en zelf activiteiten uitvoeren.

*\*Drie van de elf respondenten heeft geen antwoord gegeven op vraag 5.*

*Verwijzing: zie onderdeel 3, figuur 25 op bladzijde 181 met de resultaten en toelichting.*

*Verwijzing: zie extra toelichting onder 1 t/m 4 – groepsinterview 1 en 2 op bladzijde 184 en 186.*

### ***Conclusie onderdeel 4: het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door de ouders buiten de begeleiding van Samen Leren.***

De meerderheid van de Samen Leren coaches vindt het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door ouders buiten de begeleiding van Samen Leren, onvoldoende. De varieert dan ook van een slecht tot een voldoende. Hierbij geeft meerderheid van de Samen Leren coaches aan dat de ouders weinig tot niet zelf gebruik maken van de Samen Leren informatiemap buiten de begeleiding van Samen Leren. Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches denkt dat de ouders niet snel zelfstandig met de map aan de slag gaan. Dit zou kunnen komen door taal maar het zou ook snel vervagen. Het zou dan ook als een tussenstap gezien moeten worden en het zou afhangen van het gezin. Het ene gezin heeft alleen maar een duwtje nodig in de juiste richting en de andere ouder wil veel tips.

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches geeft wel aan dat er gebruik is gemaakt van de Samen Leren informatiemap door de ouders, buiten de begeleiding van Samen Leren. Voorbeelden die worden gegeven zijn: het zelfstandig doorlezen van de map, tips uit de map halen en deze gebruiken waarbij de beloningsschema's erg geliefd zouden zijn en het uitvoeren van opdrachten die gegeven zijn door de Samen Leren coach zelf en deze vervolgens nabespreken.

*\*Eén van de elf respondenten heeft geen antwoord gegeven op vraag 6 maar wel een toelichting geschreven.*

*Verwijzing: zie onderdeel 4, figuur 26 op bladzijde 182 met de resultaten en toelichting.*

*Verwijzing: zie extra toelichting onder 1 t/m 4 – groepsinterview 1 en 2 op bladzijde 184 en 186.*

## **Ouders.**

### ***Conclusie onderdeel 4: het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door de ouders buiten de begeleiding van Samen Leren.***

In het algemeen maken de ouders wel zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap buiten de Samen Leren begeleiding. Hierbij is het goed om aan te geven dat van de drie ouders, twee ouders hebben aangegeven dit te doen in verband met de kleine groep ouders die is bevraagd. De ouders die er zelfstandig gebruik van maken doen dit op verschillende manieren. De ene ouder heeft bijna de hele Samen Leren informatiemap doorgelezen en is van voor af aan begonnen en de ander maakt gebruik van dezelfde hoofdstukken waar aandacht aan besteed wordt tijdens de begeleiding zowel in het weekend als in de vakanties.

*Verwijzing: zie onderdeel 4, figuur 27 op bladzijde 183 met de resultaten en toelichting.*

### **Conclusie deelvraag 4: praktijk & theorie samen.**

Over het algemeen maken de ouders en Samen Leren coaches gebruik van de Samen Leren informatiemap tijdens de begeleiding. Waarbij de volgende hoofdstukken het meest zijn gebruikt door de ouders: taal en rekenen gevolgd door het hoofdstukken structuur en websites.

De meerderheid van de Samen Leren coaches is tevreden met hoe zij de Samen Leren informatiemap hebben ingezet om te werken aan de doelen in het plan van aanpak. Wel geeft een klein gedeelte van de Samen Leren coaches aan dat zij de Samen Leren informatiemap actiever willen gaan gebruiken tijdens de huisbezoeken. Hier wordt dan niet zoals er in de methode staat beschreven, elke week gewerkt met behulp van de Samen Leren informatiemap (Huyts & Groeneweg, 2015d). Ook geeft een klein gedeelte van de Samen Leren coaches aan dat de Samen Leren informatiemap op de achtergrond is geraakt door andere problematiek in het gezin.

Daarnaast geeft ook een klein gedeelte van de Samen Leren coaches aan dat het inzetten van de Samen Leren informatiemap kan verschillen per team binnen het project oudercoaching omdat sommige studenten niet zouden weten dat de Samen Leren informatiemap bestaat, ook al hebben zij hier een training in gehad. Hierdoor zou de Samen Leren informatiemap ook niet altijd ingezet worden. Als de Samen Leren informatiemap wel wordt ingezet verschilt dit in hoe vaak het gebruikt wordt en het zou pas ingezet worden nadat de studenten eerst zelf naar materialen hebben gezocht op internet. Ook de Samen Leren methode zou niet bij iedereen bekend zijn wat de kans op het juist gebruiken van de Samen Leren informatiemap verkleint. De overgang naar de website zou er ook voor gezorgd hebben dat niet alle studenten meer de Samen Leren informatiemap hebben gekregen.

Verder is er een verschil te zien in de wijze waarop de Samen Leren coaches gebruik maken van de map. Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches gebruikt de Samen Leren informatiemap als hulpmiddel voor de voorbereiding.

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches zien de Samen Leren informatiemap als basis en gaan vanuit hier verder op zoek naar aanvullend materiaal. Dit wordt ook gedaan door Samen Leren coaches als de Samen Leren informatiemap niet voldoende aansluit bij het gezin. Aansluitend hierop is een klein gedeelte van de Samen Leren coaches ook creatief genoeg om de Samen Leren informatiemap te laten aansluiten bij het gezin. Een voorbeeld dat hierbij werd gegeven is dat er naar een werkblad wordt gekeken uit de Samen Leren informatiemap en dan wordt er vervolgens samen met de ouder een gelijksoortig schema gemaakt. Dit sluit aan bij de werkwijze zoals deze is beschreven in de Samen Leren methode over hoe er met de Samen Leren informatiemap moet worden omgegaan (Huyts & Groeneweg, 2014c). Daarnaast is dit ook een vaardigheid die een hulpverlener hoort te bezitten (Burggraaf-Huiskens, 2013).

Op het gebied of er voldoende ruimte is voor de eigen inbreng van ouders verschilt een klein gedeelte van de Samen Leren coaches van mening. De één geeft aan dat er soms voorbij wordt gegaan aan de eigen inbreng van ouders en dat hier vaker stil bij gestaan moet worden. Hier zou ook een stukje bij de ouders liggen omdat deze van hen zouden verwachten dat zij het voor hen doen. Een ander klein gedeelte van de Samen Leren coaches geeft juist aan dat ouders wel hun eigen inbreng mogen hebben. De eigen inbreng van ouders is erg belangrijk binnen het traject, hiermee wordt de band tussen de hulpverlener en de ouder versterkt. Wat de kans vergroot dat ouders het geleerde makkelijker opnemen en het in praktijk brengen. Daarnaast verhoogt dit de doeltreffendheid omdat ouders meer hebben aan informatie en ondersteuning op basis van hun eigen keuze. Dit werkt namelijk beter dan alleen professioneel advies krijgen. De hulpverlener moet de ouder dan ook kunnen laten kiezen uit verschillende opties van informatieverschaffing. Dit verhoogt ook de kans dat er ook iets met de informatie wordt gedaan omdat het niet tegen hun eigen uitgangspunten en wensen in zou gaan (Oudhof et al., 2013).

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches geeft aan dat het overgaan naar de website met betrekking tot de Samen Leren informatiemap geen verbetering is. De Samen Leren informatiemap zou hierdoor blijven liggen. Daarnaast is de Samen Leren informatiemap een handvat waar zaken gelijk uit toegepast kunnen worden en waar nog in terug gekeken kan worden door ouders, ook al zouden zij

sommige zaken niet begrijpen dan wordt het als nog visueel gemaakt. De website zou dit minder bieden, tenzij je de website goed weten te gebruiken maar ouders zullen hier minder snel gebruik van maken. Wel zou het werken met verschillende lesmethodes doeltreffender zijn (Ince, 2103). Daarnaast gaat het er om dat ouders toegang hebben tot informatie over opvoeding, ontwikkeling en instanties dit zou op verschillende wijze aangeboden kunnen worden (Oudhof et al., 2013).

Er is een verschil te zien tussen de Samen Leren coaches onderling maar ook tussen de Samen Leren coaches en ouders op het gebied van zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door de ouders om te werken aan de doelen in het plan van aanpak.

De meerderheid van de Samen Leren coaches vindt het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door ouders om te werken aan doelen in het plan van aanpak onvoldoende. Hierbij geeft de meerderheid aan dat er niet tot weinig zelfstandig gebruik wordt gemaakt van de Samen Leren informatiemap door de ouders. Door een klein gedeelte van de Samen Leren coaches worden er verschillende redenen geven, waarbij de factor "tijd" door een kleine meerderheid werd benoemd daarnaast worden er ook nog andere redenen gegeven:

- Taal
- Motivatie
- Relevantie van het onderwerp
- Crisis zaken

Praktische zaken zoals tijd maar ook een crisis kunnen belemmering zijn voor ouders om deel te nemen aan een traject of het goed doorlopen ervan (Ince, 2013). Het moet voor ouders ook relevant zijn en aansluiten bij de situatie waarin zij zitten op dat moment. Daarnaast is de motivatie van ouders een belangrijke voorwaarden voor het behalen van de doelen en het vergroten van de betrokkenheid (Oudhof, et., 2013).

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches geven wel aan dat er gebruik wordt gemaakt van de Samen Leren informatiemap door ouders, voorbeelden die worden gegeven zijn: het zelfstandig doorlezen van de map en op basis hiervan onderwerpen aankaarten om te bespreken en zelf activiteiten uitvoeren. De ouders geven ook in het algemeen aan dat met behulp van de Samen Leren informatiemap er op een goede manier gewerkt kon worden aan de doelen in het plan van aanpak. Hierbij is er aangegeven dat het helpt maar dat het wel tijd kost.

Er is ook een verschil te zien tussen de Samen Leren coaches onderling maar ook tussen de Samen Leren coaches en ouders op het gebied van zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap buiten de begeleiding van Samen Leren.

De meerderheid van de Samen Leren coaches vindt het zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap door ouders buiten de begeleiding van Samen Leren, onvoldoende. Hierbij geeft de meerderheid van de Samen Leren coaches aan dat de ouders weinig tot niet zelf gebruik maken van de Samen Leren informatiemap buiten de begeleiding van Samen Leren. Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches denkt dat de ouders niet snel zelfstandig met de map aan de slag gaan. Dit zou kunnen komen door taal maar het zou ook snel vervagen. Het zou dan ook als een tussenstap gezien moeten worden en het zou afhangen van het gezin. Het ene gezin heeft alleen maar een duwtje nodig in de juiste richting en de andere ouder wil veel tips.

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches geeft wel aan dat er gebruik is gemaakt van de Samen Leren informatiemap door de ouders, buiten de begeleiding van Samen Leren. Voorbeelden die worden gegeven zijn: het zelfstandig doorlezen van de map, tips uit de map halen en deze gebruiken waarbij de beloningsschema's erg geliefd zouden zijn en het uitvoeren van opdrachten die gegeven zijn door de Samen Leren coach zelf en deze vervolgens nabespreken.

In het algemeen maken de ouders wel zelfstandig gebruik van de Samen Leren informatiemap buiten de Samen Leren begeleiding. Hierbij is het goed om aan te geven dat van de drie ouders, twee ouders hebben aangegeven dit te doen in verband met de kleine groep ouders die is bevraagd. De ouders die er zelfstandig gebruik van maken doen dit op verschillende manieren. De ene ouder heeft bijna de hele Samen Leren informatiemap doorgelezen en is van voor af aan begonnen en de ander maakt gebruik van dezelfde hoofdstukken waar aandacht aan besteed wordt tijdens de begeleiding zowel in het weekend als in de vakanties.

## **Leren met behulp van de Samen Leren informatiemap.**

**Deelvraag 5: wat is er volgens de ouders en de Samen Leren coaches geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap?**

### **Ouders.**

#### ***Conclusie onderdeel 1: hebben ouders iets geleerd van de Samen Leren informatiemap.***

In het algemeen hebben de ouders wel wat geleerd van de Samen Leren informatiemap. Waarbij het beloningssysteem vooral naar voren kwam. Daarnaast wordt ook het complimenteren en positieve aandacht geven benoemd.

*\*Drie ouders waarvan één ouder geen antwoord heeft gegeven op vraag 6.*

*Verwijzing: zie onderdeel 1, figuur 28 op bladzijde 187 met de resultaten en toelichting.*

### **Samen Leren coaches/studenten:**

#### ***Conclusie onderdeel 1: hebben ouders iets geleerd van de Samen Leren informatiemap.***

De Samen Leren coaches hebben voornamelijk ouders bevestiging gegeven in wat zij al konden, het gaat hier meer om het vergroten van het zelfvertrouwen. Daarnaast zou de begeleiding ook handvatten geboden hebben om te kunnen werken aan de doelen en is er gewerkt met de tips en de schema's.

*Verwijzing: zie extra toelichting onder 1 t/m 3 – groepsinterview 1 en 2 op bladzijde 189 en 190.*

#### ***Conclusie onderdeel 2: helpt de Samen Leren informatiemap bij het behalen van de doelen.***

De meerderheid van de Samen Leren coaches vindt dat de Samen Leren informatiemap helpt bij het behalen van de doelen. Hiervan vind een klein gedeelte van de Samen Leren dat dit lukt om verschillende redenen:

- De tips en werkbladen die goed aansluiten bij de doelen
- De doelen zijn voldoende gedekt
- De doelen zijn behaald door tips en vaardigheden

Er is ook een kleine groep Samen Leren coaches die vinden dat het behalen van de doelen niet speciaal komt door het gebruik van de Samen Leren informatiemap. Het behalen van doelen zou ook te maken hebben met andere factoren zoals:

- De bereidheid van de ouder om actief aan de slag te gaan en of de ouder wel open staat voor coaching
- De wijze waarop de hulpverlener de map inzet

Verder vindt een klein gedeelte van de Samen Leren coaches dat de Samen Leren informatiemap gezien moet worden als een middel en niet als doel op zich.

*\*Vijf van de elf respondenten heeft geen toelichting gegeven op vraag 13.*

*Verwijzing: zie onderdeel 2, figuur 29 op bladzijde 188 met de resultaten en toelichting.*

*Verwijzing: zie extra toelichting onder 1 t/m 3 – groepsinterview 1 en 2 op bladzijde 189 en 190.*

#### ***Conclusie onderdeel 3: het zelfstandig verder kunnen oppakken van de opvoeding met behulp van de Samen Leren informatiemap.***

De meerderheid van de Samen Leren coaches vindt dat ouders wel zelfstandig de opvoeding verder kunnen oppakken met behulp van de Samen Leren informatiemap. Waarvan een klein gedeelte aangeeft dat de Samen Leren informatiemap goede handvatten biedt doordat er duidelijk beschreven staat wat ouders kunnen doen en wat zij kunnen inzetten als zij er niet uitkomen. Daarnaast zouden zij kunnen terug kijken. Wel worden door de verschillende respondenten voorwaarden gegeven die nodig zijn om verder zelfstandig de opvoeding op te kunnen pakken:

- Motivatie
- Goed volgen van de methode zodat wij de ouders vaardiger maken
- Leren waar ze ook nog andere informatie vandaan kunnen halen
- De coaching moet er ook op gericht zijn dat ouders leren en niet dat wij alles voor hen doen
- Er moet wel meer rekening gehouden worden met de opvoeding binnen andere culturen omdat de Samen Leren informatiemap te westers is en als ouders daarmee niet op één lijn zitten dan zullen zij terug vallen in het oude

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches geeft aan wel verandering in de opvoeding te merken. Er wordt door deze groep niet of nauwelijks op de ondersteunende websites gekeken omdat zij meer steun zoeken bij andere ouders of de leerkracht.

Ook is er een klein gedeelte van de Samen Leren coaches die twijfelt of aangeeft dat ouders niet zelfstandig de opvoeding kunnen oppakken met behulp van de Samen Leren informatiemap. Hierbij wordt aangegeven dat dit te maken heeft met de taalvaardigheid en ouders zouden wel eerst begeleiding/ondersteuning nodig hebben.

*\*Eén van de elf respondenten heeft geen antwoord toelichting gegeven op vraag 14*

*Verwijzing: zie onderdeel 3, figuur 30 op bladzijde 189 met de resultaten en toelichting.*

*Verwijzing: zie extra toelichting onder 1 t/m 3 – groepsinterview 1 en 2 op bladzijde 189 en 190.*

### **Conclusie deelvraag 5: praktijk & theorie samen.**

Zowel de Samen Leren coaches als de ouders vinden dat er wel wat is geleerd met behulp van de Samen Leren informatiemap. Vanuit de ouders gaat het hierbij voornamelijk om het beloningssysteem, wat ook terug komt in de antwoorden van de Samen Leren coaches maar in mindere mate. Vanuit de Samen Leren coaches komt er vooral naar voren dat zij het zelfvertrouwen van de ouder hebben gestimuleerd en handvatten hebben geboden. Een meerderheid van de Samen Leren coaches vindt dat de Samen Leren informatiemap helpt bij het behalen van de doelen en een klein gedeelte van de Samen Leren coaches geeft aan dat dit komt door de goede aansluiting van de Samen Leren informatiemap bij de doelen/vaardigheden uit de Samen Leren methode:

- De tips en werkbladen die goed aansluiten bij de doelen
- De doelen zijn voldoende gedekt
- De doelen zijn behaald door tips en vaardigheden

Er is ook een kleine groep Samen Leren coaches die vinden dat het behalen van de doelen niet speciaal komt door het gebruik van de Samen Leren informatiemap. Het behalen van de doelen zou ook te maken hebben met andere factoren zoals de bereidheid van de ouder om actief aan de slag te gaan en of de ouder open staat voor coaching. Dit is een belangrijke factor omdat de motivatie van de ouder een grote rol speelt in het bereiken van de doelen die zijn gesteld en de betrokkenheid verhoogt van ouders bij het traject (Oudhof, et al., 2013; Ince, 2013). Daarnaast werd ook de wijze waarop de hulpverlener de map inzet genoemd als factor die helpt bij het behalen van de doelen. Dit is ook belangrijk omdat de hulpverlener uiteindelijk de persoon is die de methode met eventuele hulpmiddelen tot uitvoering moet zien te brengen (NJI, n.d. a).

Verder vindt een klein gedeelte van de Samen Leren coaches dat de Samen Leren informatiemap gezien moet worden als een middel en niet als doel op zich. Materialen binnen de opvoedondersteuning moeten ook gezien worden als een extra ondersteuning naast de begeleiding die ouders krijgen omdat het moeilijk te zeggen is of materiaal als vorm van opvoedondersteuning zelfstandig bestaansrecht heeft. Verder blijft voor een klein gedeelte het bieden van maatwerk belangrijk, dit wordt ook gezien als een voorwaarde binnen de opvoedondersteuning (Burggraaf-Huiskes, 2013).

De meerderheid van de Samen Leren coaches vindt dat ouders wel zelfstandig de opvoeding verder kunnen oppakken met behulp van de Samen Leren informatiemap. Waarvan een klein gedeelte aangeeft dat de Samen Leren informatiemap goede handvatten biedt doordat er duidelijk beschreven staat wat ouders kunnen doen en wat zij kunnen inzetten als zij er niet uitkomen. Daarnaast zouden zij kunnen terug kijken. Wel worden door de verschillende respondenten voorwaarden gegeven die nodig zijn om verder zelfstandig de opvoeding op te kunnen pakken:

- Motivatie
- Goed volgen van de methode zodat wij de ouders vaardiger maken
- Leren waar ze ook nog andere informatie vandaan kunnen halen
- De coaching moet er ook op gericht zijn dat ouders leren en niet dat wij alles voor hen doen
- Er moet wel meer rekening gehouden worden met de opvoeding binnen andere culturen omdat de Samen Leren informatiemap te westers is en als ouders daarmee niet op één lijn zitten dan zullen zij terug vallen in het oude

Aanvullende voorwaarden om de ouder te stimuleren om zelfstandig gebruik te maken van de Samen Leren informatiemap zijn:

- De ouder veel betrekken bij het traject
- Het eigen perspectief van de ouder stimuleren
- Het bieden van maatwerk
- Werken vanuit de sterke punten van het gezin
- De aanwezige competenties moeten worden aangesproken
- Het kunnen bieden van verschillende soorten van informatieverschaffing

(Oudhof, et al., 2013).

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches geeft aan wel verandering in de opvoeding te merken. Er wordt door deze groep niet of nauwelijks op de ondersteunende websites gekeken omdat zij meer steun zoeken bij andere ouders of de leerkracht.

Ook is er een klein gedeelte van de Samen Leren coaches die twijfelt of aangeeft dat ouders niet zelfstandig de opvoeding kunnen oppakken met behulp van de Samen Leren informatiemap. Hierbij wordt aangegeven dat dit te maken heeft met de taalvaardigheid. Dit is een belangrijk punt omdat er rekening gehouden moet worden met onder andere het niveau van taalbeheersing bij het ontwikkelen van materialen binnen de opvoedondersteuning (Oudhof et al., 2013). Zodat het makkelijker wordt voor ouders om een vertaalslag te maken naar de praktijk (Burggraaf-Huiskens, 2013). Verder zouden ouders wel eerst begeleiding/ondersteuning nodig hebben.

## **Verbeteringen en veranderingen.**

**Deelvraag 6: wat voor veranderingen en/of verbeteringen vinden de ouders en de Samen Leren coaches nodig aan de Samen Leren informatiemap?**

### **Ouders.**

#### ***Conclusie onderdeel 1: verbeteringen en veranderingen die nodig zijn aan de Samen Leren informatiemap.***

De verbeteringen/veranderingen die aangegeven zijn door de ouders hebben voornamelijk betrekking op de taal, wat nog lastig gevonden wordt. De overige verbeteringen/veranderingen worden apart benoemd: te weinig werkbladen, rekenen en informatie is te westers en wat kinderen moeten kunnen op welke leeftijd. Verwijzing: zie onderdeel 1, figuur 31 op bladzijde 191 met de resultaten.

### **Samen Leren coaches/studenten.**

#### ***Conclusie onderdeel 2: onderwerpen waarop de meeste verbeteringen/veranderingen zijn genoemd.***

De meeste verbeteringen/veranderingen die aangegeven zijn door de Samen Leren coaches hebben betrekking op:

- De werkbladen (waarbij voornamelijk terug komt: meer werkbladen, duidelijkere uitleg over de werkbladen, betere verwijzing naar de werkbladen, het toevoegen/aanpassen of vernieuwen van werkbladen, meer toevoegen van websites aan de werkbladen en meer voorbeelden)
- Aansluiting van de werkbladen bij de kinderen (waarbij voornamelijk terug komt: werkbladen laten aansluiten bij verschillende leeftijden, aangeven wanneer een kind iets kan op welke leeftijd, leeftijden aangeven op werkbladen en tips aangeven hoe je kan variëren in werkbladen zodat het aansluit bij de leeftijd)

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches hebben verbeteringen/veranderingen aangegeven die betrekking hebben op:

- De vormgeving (waarbij voornamelijk terug komt: minder druk en overzichtelijk maken, paginanummers kloppend maken, geen dubbelzijdige bladzijden meer, meer voorbeelden en proberen de tekst kort en bondig te houden)
- Aansluiting Samen Leren methode (waarbij voornamelijk terug komt: de stappen kennen, kunnen en eigen maken overzichtelijker maken, aangeven wat je moet doen om die niveaus te behalen en meer voorbeelden)
- Aansluiting bij de ouder (waarbij voornamelijk terug komt: dat er gelet moet worden op hoe de informatie wordt beschreven in verband met de taalvaardigheid van de ouders)
- Informatie die gemist wordt (waarbij voornamelijk terug komt: soms biedt de informatie niet voldoende aansluiting waardoor er zelf naar informatie wordt gezocht, toevoegen informatie bijvoorbeeld: opvoedstijlen/opvoedvisies, culturen en taalontwikkeling)

Nog een kleiner gedeelte van de Samen Leren coaches hebben verbeteringen/veranderingen aangegeven die betrekking hebben op:

- Het gebruik van de Samen Leren informatiemap (waarbij voornamelijk terug komt: dat er de informatie eerst gezocht wordt door de studenten en dat er dan pas gebruik wordt gemaakt van de Samen Leren informatiemap)
- De overgang naar de website (waarbij voornamelijk terug komt: dat de map door de website juist blijft liggen en er gekeken moet worden hoe er maatwerk op dit gebied geleverd kan worden)

Verwijzing: zie onderdeel 2, figuur 32 op bladzijde 191 met de resultaten en toelichting.

#### **Conclusie deelvraag 6: praktijk & theorie samen.**

Er worden zowel door de ouders als de Samen Leren coaches diverse veranderingen en/of verbeteringen aangegeven waarbij er op drie punten overeenkomsten te zien zijn:

- Taal aanpassen
- Meer werkbladen
- Wat kinderen kunnen op welke leeftijd

Daarnaast worden door de Samen Leren coaches de meeste verbeteringen en/of veranderen aangegeven op het gebied van:

- De werkbladen (waarbij voornamelijk terug komt: meer werkbladen, duidelijkere uitleg over de werkbladen, betere verwijzing naar de werkbladen, het toevoegen/aanpassen of vernieuwen van werkbladen, meer toevoegen van websites aan de werkbladen en meer voorbeelden)
- Aansluiting van de werkbladen bij de kinderen (waarbij voornamelijk terug komt: werkbladen laten aansluiten bij verschillende leeftijden, aangeven wanneer een kind iets kan op welke leeftijd, leeftijden aangeven op werkbladen en tips aangeven hoe je kan variëren in werkbladen zodat het aansluit bij de leeftijd)

Een klein gedeelte van de Samen Leren coaches hebben verbeteringen/veranderingen aangegeven die betrekking hebben op:

- De vormgeving (waarbij voornamelijk terug komt: minder druk en overzichtelijk maken, paginanummers kloppend maken, geen dubbelzijdige bladzijden meer, meer voorbeelden en proberen de tekst kort en bondig te houden)
- Aansluiting Samen Leren methode (waarbij voornamelijk terug komt: de stappen kennen, kunnen en eigen maken overzichtelijker maken, aangeven wat je moet doen om die niveaus te behalen en meer voorbeelden)
- Aansluiting bij de ouder (waarbij voornamelijk terug komt: dat er gelet moet worden op hoe de informatie wordt beschreven in verband met de taalvaardigheid van de ouders)
- Informatie die gemist wordt (waarbij voornamelijk terug komt: soms biedt de informatie niet voldoende aansluiting waardoor er zelf naar informatie wordt gezocht, toevoegen informatie bijvoorbeeld: opvoedstijlen/opvoedvisies, culturen en taalontwikkeling)

Nog een kleiner gedeelte van de Samen Leren coaches hebben verbeteringen/veranderingen aangegeven die betrekking hebben op:

- Het gebruik van de Samen Leren informatiemap (waarbij voornamelijk terug komt: dat er de informatie eerst gezocht wordt door de studenten en dat er dan pas gebruik wordt gemaakt van de Samen Leren informatiemap)
- De overgang naar de website (waarbij voornamelijk terug komt: dat de map door de website juist blijft liggen en er gekeken moet worden hoe er maatwerk op dit gebied geleverd kan worden)





# Beroepsproduct

*Naar aanleiding van het onderzoek naar de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap voor ouders uit Rotterdam-Zuid.*

*Een format met voorbeeld hoofdstuk ter ondersteuning voor het verbeteren van de hoofdstukken uit de Samen Leren informatiemap.*

Ontwikkeld door: Y.E. Lieuwma



BUREAU  
FRONTLIJN



Datum: februari - juni 2015.

Onderwerp: format en voorbeeld hoofdstuk ter ondersteuning voor het verbeteren van de hoofdstukken uit de Samen Leren informatiemap.

Naam: Y.E. Liewwma

Klas: VQR4B

Studentennummer: 0859740

Onderzoeksorganisatie: Bureau Frontlijn

Opdrachtgever: P. Huyts & M. Groeneweg

School: Hogeschool Rotterdam

Titel: Afstuderen - onderzoeksverslag

Docent: G. Bouwman & M. Verlaan

Code: PEDAFS04RV; PEDAFS01RD

Opleiding: Pedagogiek voltijd

Studiejaar: 4

Periode: 1 t/m 4

ECTS: 22

Jaar: 2014-2015

## Inhoudsopgave.

---

|                                                       |    |
|-------------------------------------------------------|----|
| 1. Inleiding.....                                     | 5  |
| 2. Format Samen Leren informatiemap hoofdstukken..... | 7  |
| 3. Voorbeeld hoofdstuk “structuur bieden”.....        | 13 |
| 4. Literatuurlijst.....                               | 33 |



## Inleiding.

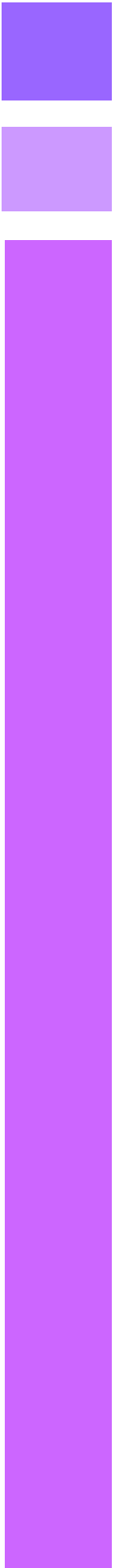
---

Naar aanleiding van het onderzoek naar de doeltreffendheid van de Samen Leren informatiemap voor ouders uit Rotterdam-Zuid, is dit beroepsproduct ontwikkeld. Het doel hiervan is om een richtlijn te bieden bij het vernieuwen van de hoofdstukken uit de Samen Leren informatiemap.

Het format en het voorbeeld hoofdstuk zijn niet vaststaand maar zullen de komende tijd nog verder worden door ontwikkeld op basis van overleg met de ontwikkelaars van de Samen Leren methode en de Samen Leren coaches. Ook zal zowel het voorbeeld hoofdstuk als andere vernieuwde hoofdstukken worden getest in de praktijk. Hieruit kunnen weer nieuwe inzichten ontstaan die een bijdrage leveren aan het naar een hoger niveau tillen van de Samen Leren informatiemap, wat de doeltreffendheid ten goede komt.

Het format maakt inzichtelijk waar de hoofdstukken aan moeten voldoen maar ook wat de aandachtspunten zijn. Het concept voorbeeld hoofdstuk ondersteunt het format, zodat de eisen uit format visueel worden, wat helpt bij het verbeteren van de overige hoofdstukken.





# Format

Samen Leren informatiemap hoofdstukken



## Format Samen Leren informatiemap hoofdstukken.

### Vormgeving in het algemeen

- Thema kleur van het hoofdstuk moet afgeleid zijn van de kleuren uit de Samen Leren methode. Deze kleur moet doorgevoerd worden in zowel de informatiebladen als de opdrachten en werkbladen. De kans is groot dat hierdoor de Samen Leren informatie map te onrustig wordt door overladenheid aan kleur. Daarom is het van belang om voornamelijk de kleuren te gebruiken in:
  - De titels en kopjes.
  - Lijnen van eventuele tekstvakken.De werkbladen en opdrachten kunnen natuurlijk wat kleurrijker gemaakt worden maar hier zal wel op gelet moeten worden.
- Minimaal één afbeelding per bladzijde gebruiken. In de toekomst deze vervangen voor het “Samen Leren afbeelding” (logo).
- De hoofdstukken met de daar bijhorende informatie en werkbladen moeten op dezelfde wijze vorm gegeven worden.

### Inhoud per hoofdstuk

#### Eén algemeen informatieblad als start van het hoofdstuk, waarin terug moet komen:

- Uitleg over wat de vaardigheid (doel) inhoudt en wat er allemaal onder valt met betrekking tot de subdoelen:
  - Eerst in het kort alles opsommen. Deze opsommingen vervolgens uitgebreid uitleggen op de volgende bladzijde.
- Waarom de vaardigheid (doel) zo belangrijk is:
  - Eventueel doorverwijzen naar een filmpje, website of andere bron
- Hoe deze vaardigheid (doel) terug komt op school, wat hier het belang van is en hoe de ouder de leerkracht hierbij kan betrekken.
- Hoe deze vaardigheid (doel) terug komt in de thuissituatie en wat hier het belang van is:
  - Met vragen waardoor de ouder aan het denken wordt gezet over hoe zij iets aanpakken en waarom.
  - Met een gekoppelde opdracht hieraan om de ouder op een goede manier kennis te laten maken met de vaardigheid.

#### Let op:

- Zorg dat de zelfde termen worden gebruikt als in de Samen Leren methode.
- Kijk of de informatie voldoende aansluit bij de vaardigheid en wat eventueel nog toegevoegd kan worden of verplaatst kan worden naar een subdoel. Daarnaast is het van belang om te kijken wat voor informatie er verwijderd en/of aangepast moet worden aan de nieuwste inzichten uit betrouwbare literatuur.
- Houd het kort en bondig maar zorg wel voor voldoende uitleg.
- Probeer de informatie zo laagdrempelig mogelijk te houden, leg begrippen uit in de tekst en vermijd vakjargon.
- Houd rekening met de nieuwste ontwikkelingen op pedagogisch gebied en kwalitatief goede literatuur gebruiken.

Het hoofdstuk verder verdelen in verschillende hoofdstukken aan de hand van de subdoelen. Hierbij kunnen subdoelen met elkaar gecombineerd worden, die mooi op elkaar aansluiten. Waarin vervolgens terug moet komen (kennen, kunnen en eigen maken):

Kennen:

Een informatieblad met:

- Uitleg over wat het subdoel inhoudt.
  - Eventueel eerst in het kort alles opsommen. Deze opsommingen vervolgens uitgebreid uitleggen op de volgende bladzijde.
- Waarom dit subdoel zo belangrijk is:
  - Eventueel doorverwijzen naar een filmpje, website of andere bron.
- Informatie over wat het kind kan op welke leeftijd:
  - Eventueel doorverwijzen naar een website of andere bron voor verdere informatie.
- Hoe dit subdoel terug komt in de thuissituatie:
  - Met vragen waardoor de ouders aan het denken wordt gezet over hoe zij iets aanpakken en waarom.
- Doorverwijzen naar een website of andere bron voor meer informatie.

Let op:

- Zorg dat de zelfde termen worden gebruikt als in de Samen Leren methode.
- Kijk of de informatie voldoende aansluit bij het subdoel en wat eventueel nog toegevoegd of weggelaten kan worden. Daarnaast is het van belang om te kijken wat voor informatie er verwijderd en/of aangepast moet worden aan de nieuwste inzichten uit betrouwbare literatuur.
- Houd het kort en bondig maar zorg wel voor voldoende uitleg.
- Probeer de informatie zo laagdrempelig mogelijk te houden, leg begrippen uit in de tekst en vermijd vakjargon.
- Houd rekening met de nieuwste ontwikkelingen op pedagogisch gebied en kwalitatief goede literatuur gebruiken.

**Kunnen:**

- Voorbeelden die laten zien hoe er met het subdoel aan de slag kan worden gegaan.
  - Voorbeelden hiervan zijn een filmpje maar ook voorbeelden van hoe een werkblad uitgevoerd moet worden.
- Voorbeelden die laten zien hoe je met deze vaardigheid kan oefenen op een simpele manier, zonder dat het veel tijd en energie kost.
- Maximaal twee opdrachten en twee werkbladen om te oefenen met het subdoel.
  - Duidelijk uitleg geven over hoe je een opdracht of werkblad moet uitvoeren.
  - Aangeven voor welke leeftijd de opdrachten en werkbladen zijn.
  - Aangeven hoe je het makkelijker en moeilijker kan maken voor diverse leeftijden.
  - Vragen naar eigen ideeën van de ouder en hoe zij het aanpakken.
  - Voorbeelden geven hoe je op een simpele manier kan oefenen met de werkbladen en opdrachten zonder dat dit veel tijd en energie kost.
- Antwoordbladen van de werkbladen en eventueel opdrachten toevoegen.
- Eventueel diverse websites aanbieden voor meer materiaal gecategoriseerd op groepen van de basisschool groep 1 t/m 8.

Let op:

- Zorg dat de zelfde termen worden gebruikt als in de Samen Leren methode.
- Rekening houden met de nieuwste ontwikkelingen op pedagogisch gebied en kwalitatief goede literatuur gebruiken.
- Houd het kort en bondig maar zorg wel voor voldoende toelichting.
- Probeer de informatie zo laagdrempelig mogelijk te houden, leg begrippen uit in de tekst en vermijd vakjargon.
- Wees concreet en probeer het zo praktisch mogelijk te houden.
- Opdrachten en werkbladen moeten zo ontwikkeld worden dat ouders en hun kinderen hier nog hun eigen invulling aan kunnen geven.
- Opdrachten en werkbladen moeten zelf ontwikkeld worden op basis van theorie en door andere werkbladen als voorbeeld te nemen. Niet meer overnemen van internet, tenzij duidelijk de bron vermeld kan worden.
- Als er wordt verwezen naar werkbladen, zorg dat dit duidelijk is.

**Eigen maken:**

- Huiswerkopdrachten om te oefenen met het subdoel.
  - Aan de hand van een format naar eigen invulling van de ouder in overleg opdrachten bedenken, waarmee het subdoel eigen gemaakt kan worden.
- Concrete handvatten in de vorm van een stappenplan om het subdoel vast te houden.
  - Ruimte laten voor de ouder om hier zelf invulling aan te geven.
  - Voorbeelden geven hoe je op een simpele manier toch deze vaardigheid kan vast houden zonder dat het teveel tijd en energie kost.
- Informatie over waar hulp gevraagd kan worden en waar meer informatie gezocht kan worden.
- Eventueel diverse websites aanbieden voor meer materiaal gecategoriseerd op groepen van de basisschool groep 1 t/m 8.

Let op:

- Zorg dat de zelfde termen worden gebruikt als in de Samen Leren methode.
- Rekening houden met de nieuwste ontwikkelingen op pedagogisch gebied en kwalitatief goede literatuur gebruiken.
- Houd het kort en bondig maar zorg wel voor voldoende toelichting.
- Probeer de informatie zo laagdrempelig mogelijk te houden, leg begrippen uit in de tekst en vermijd vakjargon.
- Wees concreet en probeer het zo praktisch mogelijk te houden.





# Voorbeeld hoofdstuk

“Structuur bieden”



## Structuur bieden.

*“Het zorgen voor een vast ritme in de dagelijkse bezigheden, de dag en in de week”.*

### Wat is het bieden van structuur?

Het zorgen voor een vast ritme in de dagelijkse bezigheden, de dag en in de week doe je door het bieden van structuur. Met het bieden van structuur wordt bedoeld:

- Een vaste indeling van de dag en het op hetzelfde manier uitvoeren van de dagelijkse dingen.
- Zorgen voor een vaste en rustige omgeving.
- Vertellen aan uw kind wat er vandaag gaat gebeuren en wat u van hem/haar verwacht.
- Maak afspraken met uw kind die telkens hetzelfde zijn.
- Reageer op uw kind zijn gedrag altijd hetzelfde.
- Beloon uw kind als zij zich aan de afspraken hebben gehouden.
- Vertel op tijd aan uw kind dat er iets is veranderd in de dag of week.
- Vertel op tijd aan uw kind, dat het tijd is om iets anders te gaan doen.

Op de volgende bladzijde wordt meer uitleg gegeven over wat deze punten betekenen.

### Waarom is het bieden van structuur belangrijk?

- Kinderen hebben structuur nodig, hierdoor weten zij wat er gaat gebeuren, wat er van hen verwacht wordt en hoe zij zich moeten gedragen.
- Het houdt voor kinderen de dag overzichtelijk.
- Door structuur te bieden wordt voorkomen dat kinderen spanningen voelen die niet nodig zijn.
- Het geeft kinderen rust, een gevoel van veiligheid en houvast wat belangrijk is voor de ontwikkeling van kinderen.
- Zonder structuur kan de dag rommelig verlopen en kunnen kinderen “lastig” gedrag vertonen zoals: druk gedrag, huilen, angstig. Dit komt doordat zij niet weten waar zij aan toe zijn en hoe zij zich moeten gedragen.

Samen Leren afbeelding plaatsen  
nog in ontwikkeling.

### **Een vaste indeling van de dag en het op hetzelfde manier uitvoeren van de dagelijkse dingen:**

U en uw kinderen doen op vaste tijden de belangrijkste dagelijkse dingen zoals: opstaan, eten, douchen, naar school gaan, spelen, sporten, boodschappen, huiswerk en naar bed gaan.

Het gaat ook om vaste handelingen die u en uw kinderen uitvoeren bij het doen van de dagelijkse dingen. Denk bijvoorbeeld aan het naar bed brengen van de kinderen: de kinderen moeten hun tandenpoetsen, pyjama aantrekken, u leest voor uit één van de favoriete boeken en dan is het tijd om te slapen.

Het betekent dus dat u duidelijkheid biedt aan de kinderen door de manier waarop jullie als gezin omgaan met de dag en hoe jullie jullie leven willen indelen. Dit kunt u doen door het maken van een “vaste weekplanning”.

### **Zorgen voor een vaste en rustige omgeving:**

Het bieden van structuur heeft ook te maken met het zorgen voor structuur in huis. Hiermee wordt bedoeld dat heel uw gezin zijn eigen (veilige en opgeruimde) plekje heeft zoals een eigen kamer, een speelhoek en een plek om buiten te spelen. Maar ook een plek in huis waar jullie bijvoorbeeld samen kunnen koken, eten, praten, huiswerk maken en een boekje lezen.

### **Vertellen aan uw kind wat er vandaag gaat gebeuren en wat u van hem/haar verwacht:**

Het bieden van structuur heeft ook te maken met de manier waarop u met uw kind omgaat. Het is belangrijk dat u van te voren met uw kinderen bespreekt wat er gaat gebeuren en wat u van hen op dat moment precies verwacht. Het maken van een “afsprakenlijst” met de kinderen kan hierbij helpen.

Het hoofdstuk [grenzen stellen](#) geeft meer informatie over het maken van afspraken met uw kinderen.

### **Het maken van vaste afspraken en het belonen van uw kind:**

Het is hierbij belangrijk dat de afspraken telkens hetzelfde zijn en dat u hier ook met uw gedrag telkens hetzelfde op reageert. Hierdoor bent u voorspelbaar en weten de kinderen wat zij kunnen verwachten. Als u kind zich aan de afspraken houdt, beloon uw kind dan door een compliment te geven. Dit kan u doen door bijvoorbeeld te zeggen wat u precies goed vindt gedaan, een knuffel, een knipoog of een sticker.

Het hoofdstuk [grenzen stellen](#) geeft meer informatie over het maken van afspraken met uw kinderen en het hoofdstuk [positieve aandacht](#) geeft meer informatie over het belonen van uw kind.

### **Aangeven van een verandering:**

Het is belangrijk om op tijd aan uw kinderen te vertellen dat er iets veranderd op de dag of in de week. Zodat uw kinderen zich daar ook op kunnen voorbereiden.

U hoeft en kan zich natuurlijk niet altijd aan een vaste structuur houden. Soms gebeurt er iets onverwachts en loopt het anders dan u had gepland. Maar houd hierbij rekening met het “type” kind. Het ene kind kan beter omgaan met een verandering dan de ander.

Het is vooral belangrijk dat het bieden van structuur iets wordt wat vanzelf gaat, binnen de opvoeding van uw kinderen.

Samen Leren afbeelding plaatsen  
nog in ontwikkeling.

### **Meer weten over wat structuur bieden is? Kijk dan op de volgende websites.**

Nader te bepalen (in overleg)

## Hoe gaat het bieden van structuur op school?

Uw kind krijgt op school ook te maken met structuur:

- De kinderen doen elke dag ongeveer op dezelfde tijd de zelfde dingen zoals: in de kring zitten, naar gym gaan, de pauzes, taal, rekenen, schrijven en spelen. Vaak met behulp van een dag en/of weekplanning die hangt in de klas.
- De juf/meester geeft de kinderen vaak op dezelfde manier les.
- De juf/meester vertelt vaak meerdere keren op een dag wat de kinderen gaan doen, bijvoorbeeld: *“nu gaan we pauze houden en na de pauze gaan wij beginnen met rekenen”*. Daarnaast geeft de juf/meester duidelijk en op tijd aan wanneer de kinderen ergens mee moeten stoppen en wanneer het tijd is om iets anders te gaan doen.
- De kinderen hebben een eigen plek in de klas met: een eigen tafel en kapstok (vaak met naamkaartje).
- Er zijn vaste plekken in de klas om dingen te doen. In groep 1/2 zie je dit duidelijk terug bijvoorbeeld: de poppenhoek, de bouwhoek, de kleitafel, de zand en watertafel maar ook in de hogere groepen zijn er vaste plekken. Denk bijvoorbeeld aan: een plek om te computeren, een boekenkast met zitzak en een knutselkast.

Dit alles zorgt voor een veilig gevoel, houvast en meer rust. Wat het makkelijker maakt voor de kinderen om te leren omdat zij zich beter kunnen concentreren op wat zij aan het doen zijn. De kinderen hoeven zich namelijk geen zorgen te maken over wat zij straks gaan doen want dat weten zij al.

Als u hier meer over wil weten kunt hierover met de juf/meester in gesprek gaan. De juf/meester kan uitleg geven over de manier waarop hij/zij structuur biedt en waarom hij/zij dit zo doet. Dit kunnen handige tips zijn voor thuis.

Samen Leren afbeelding plaatsen  
nog in ontwikkeling.

## Hoe gaat het bieden van structuur bij jullie thuis?

Bij iedereen thuis verloopt de dag net even anders. Dit heeft te maken met wat u zelf gewend bent en wat u van u eigen ouders heeft geleerd. Denk eens na over de volgende vragen:

- Hoe verloopt jullie dag en/of week?
- Verloopt iedere dag een beetje hetzelfde?
- Hoe reageert uw kind op het verloop van jullie dag?
- Denkt u dat het voor uw kind duidelijk is wat er iedere dag gaat gebeuren?
- Hoe zou u willen dat uw dag verliep?
- Wat zou u nog willen verbeteren aan de structuur in jullie gezin?
- Hoe zou u dat willen verbeteren en wie of wat heeft u daar bij nodig?

Samen Leren afbeelding plaatsen  
nog in ontwikkeling.

## Opdracht: een dagboek bijhouden.

Het kan soms lastig zijn om na te denken over hoe iedere dag bij u verloopt omdat veel van wat u doet vanzelf gaat. Een dagboek bijhouden kan uw helpen om meer te weten te komen over hoe een dag bij jullie thuis verloopt. U kan dan zien wat er goed gaat maar ook wat er misschien veranderd kan worden.

Houd een week lang een dagboek bij. Dit kan u doen door in een schriftje op te schrijven wat u en uw gezin gedaan hebben iedere dag. Dit kan u doen met tijden maar u kan de dingen die u doet ook verdelen in ochtend, middag en avond, wat u zelf prettiger vindt. Denk ook telkens bij het opschrijven na over hoe uw kinderen hierop reageerde.

### Een voorbeeld uit een dagboek:

*Maandag 25 mei 2015.*

*06:45 Ik sta op.*

*07:00 Ontbijt klaarmaken voor de kinderen en mijzelf en ik pak de schooltassen in.*

*07:15 Kinderen wakker maken.*

*07:30 Met elkaar ontbijten.*

*08:45 Kinderen en ik kleden ons aan, poetsen onze tanden en doen ons haar.*

*08:15 op naar school.*

*08:30 op school aangekomen.*

*Bijzonderheden deze ochtend:*

*De kinderen waren deze ochtend vrolijk en zij hadden zin om vandaag naar school te gaan. Alleen had Kirsten deze ochtend geen zin om op te schieten. Waar dit door kwam weet ik eigenlijk niet. Hierdoor werd ik boos op haar want ik wil niet weer te laat komen op school.*

Na een week een dagboek bijgehouden te hebben kan u nadenken over de volgende vragen:

- Hoe verlopen jullie dagen?
- Verloopt iedere dag hetzelfde?
- Wat zijn de overeenkomsten en wat zijn de verschillen? Waar komen deze door?
- Hoe hebben de kinderen gereageerd afgelopen week? Merkte u iets bijzonders aan hen?
- Wat gaat er goed als u terug kijkt op het dagboek?
- Wat zou u willen veranderen als u terug kijkt op het dagboek? Hoe zou u dat willen doen en wat of wie heeft u daar bij nodig?

## De week plannen & het aangeven van veranderingen in de planning aan uw kind.

### Het plannen van onze week, wat is dat?

Hiermee wordt bedoeld dat u vaste tijden kiest voor de dingen die u en uw gezin dagelijks moeten doen zoals: opstaan, ontbijten, middag eten, koken, het huishouden en sporten.

### Het aangeven van veranderingen in de planning, wat is dat?

Het kan voorkomen dat dingen veranderen in de planning. Dit betekent dat dingen die u en uw gezin dagelijks doen een keer veranderd. Dit is niet erg en kan gebeuren. Hiermee leer je kinderen ook dat niet alles zo kan lopen als je had gepland. Wel is het goed om deze veranderingen op tijd aan uw kinderen door te geven zodat zij zich hierop kunnen voorbereiden.

### Waarom is het plannen van jullie week belangrijk?

Kinderen willen graag weten waar zij aan toe zijn zodat zij weten wat zij kunnen verwachten en hoe zij zich moeten gedragen. Een planning zorgt dan ook voor rust en veiligheid. Dit kunnen kinderen nog niet alleen omdat zij dit nog niet overzien, daar hebben zij hulp voor nodig van hun ouders maar ook van de juf/meester en andere belangrijke personen in hun leven.

### Waarom is het aangeven van verandering in jullie planning belangrijk?

Het ene kind kan beter omgaan met verandering als het andere. Dit is ook vast voor uw als volwassene herkenbaar? De één gaat sneller mee in een verandering als de ander.

Het is voor kinderen soms nog moeilijk om te vertellen dat zij een verandering in de dag vervelend of jammer vinden. Dit heeft te maken met het kunnen uiten van gevoelens. Hierdoor kunnen kinderen in plaats van te zeggen *“jammer mama, dat ik nu moeten*

*stoppen met spelen”*, bijvoorbeeld boos worden of verdrietig.

Dit kan ook gebeuren wanneer u van de ene activiteit over gaat naar de andere, bijvoorbeeld van samen een boekje lezen naar het avond eten koken. Dit is voor kinderen ook een verandering. Waar het ene kind makkelijk mee omgaat als het andere. Ook hier is het goed om op tijd aan te geven dat uw kind straks iets anders moet gaan doen.

Samen Leren afbeelding plaatsen  
nog in ontwikkeling.

### **Wat heeft mijn kind nodig op dit gebied en wat kan hij/zij al?**

Ieder kind van elke leeftijd vindt het fijn om te weten waar hij/zij aan toe is. Ook al gaat de één hier wat makkelijker mee om als de andere. Kinderen hebben hulp nodig bij het plannen omdat zij nog niet alles kunnen overzien.

Wel is het natuurlijk belangrijk dat u kinderen dit gaan leren. Hierdoor is het goed om vanaf groep 1 uw kinderen al te betrekken bij de planning. Door te benoemen wat uw kind of jullie samen gaan doen en waarom het op deze manier is ingepland.

Vanaf groep 8 kan u wel met uw kind het zelfstandig plannen oefenen. Plannen wordt dan ook steeds belangrijker in het leven van uw kind omdat hij/zij over een jaar naar de middelbare school toe gaat. Laat uw kind dan zelf zijn huiswerk inplannen en wanneer hij/zij tijd kan maken voor leuke dingen. Bespreek het vervolgens samen en vraag aan uw kind waarom hij/zij het zo heeft ingepland.

### **Meer weten over de ontwikkeling van uw kind op dit gebied? Kijk dan op de volgende websites.**

Nader te bepalen (in overleg)

Samen Leren afbeelding plaatsen

nog in ontwikkeling.

### Hoe plannen jullie thuis een week?

Het plannen van een week gaat bij iedereen anders. Iedereen heeft hier zijn eigen manier voor. De één gebruikt een agenda, de ander plakt briefjes op de koelkast en weer een ander heeft een groot bord met alle dagen erop geschreven en wat hij/zij moet doen.

Denk eens na over de volgende vragen. Hierbij kunt u het dagboek gebruiken die u misschien eerder heeft bijgehouden.

- Hoe plannen jullie de dag en de gehele week in?
- Wat gebruiken jullie hierbij?
- Waarom doen jullie dit op deze manier?
- Is deze manier van plannen ook duidelijk voor uw kinderen?
- Hoe zou u uw dag en week in willen plannen?
- Wat heeft u daar bij nodig?

### Hoe gaat u zelf en uw kinderen om met verandering?

Denk eens na over de volgende vragen:

- Hoe gaat u zelf om met verandering?
- Hoe gaat uw kind om met verandering?
- Hoe legt u aan uw kind uit dat iets anders loopt dan gepland?
- Hoe vertelt u aan uw kind dat het tijd is voor iets anders om te doen?
- Hoe reageert uw kind hierop?
- Zou u hierin iets willen veranderen?
- Hoe zou u dit willen aanpakken?

**Meer weten over het plannen van jullie week of het aangeven van veranderingen? Kijk dan op de volgende websites.**

Nader te bepalen (in overleg)

Samen Leren afbeelding plaatsen  
nog in ontwikkeling.

## Tips en oefeningen voor het plannen van jullie week & het aangeven van veranderingen in de planning aan uw kind.

### Hoe kan ik thuis aan de slag met het plannen van onze week?

#### Welke weekplanning past het beste bij ons gezin?

Een handig hulpmiddel om u en uw kinderen te helpen bij het plannen is het maken van een "weekplanning". Er zijn veel verschillende manieren om de week voor u en uw kinderen overzichtelijk maken. Waarbij het goed is om eerst na te denken over de volgende punten:

- Belangrijk is om te kiezen voor iets wat u en uw kinderen fijn vinden werken zoals: een agenda, een papieren schema of een groot whiteboard die u op kan hangen.
- Houd rekening met de leeftijd van uw kinderen. Kunnen uw kinderen al lezen, schrijven en klok kijken? Zo, ja dan kan u kiezen voor een planning met tijden en kunt u of uw kinderen opschrijven wat zij moeten doen. Kunnen uw kinderen dit nog niet dan is het goed om plaatjes te gebruiken die u op de juiste volgorde hangt bijvoorbeeld: opstaan, ontbijten, tanden poetsen, aankleden en naar school.
- Denk na over hoe u de weekplanning duidelijk en overzichtelijk kan maken voor u zelf en voor uw kinderen, bijvoorbeeld: voor iedereen een apart schema of een groot schema voor het hele gezin.

#### Voorbeelden van een weekplanning.

Wilt u meer ideeën opdoen voor het maken van een weekplanning, kijk dan op de volgende websites.

Nader te bepalen (in overleg)

Foto voorbeeld weekplanning

- *Een simpele en snelle manier voor het maken van een duidelijke weekplanning:*
  - Een wit/gekleurd vel A-4 papier.
  - Dit vel papier vouwen in zes of acht vakjes (precies zeven is moeilijk).
  - Schrijf boven aan ieder vakje de dag: maandag, dinsdag enzovoort.
  - Schrijf vervolgens de tijden aan de zijkant van het vakjes. U kunt hiervoor hele uren gebruiken bijvoorbeeld 09:00, 10:00, 11:00 of halve uren 08:30, 09:00, 09:30. Wat voor u en uw kinderen het beste werkt.
  - Hierna kunt u de weekplanner invullen met de activiteiten die jullie dagelijks doen.
  - Deze weekplanner is minder geschikt voor kinderen uit groep 1/2 omdat zij nog niet kunnen lezen wat er op staat. U kunt er dan voor kiezen om plaatjes te gebruiken, let dan wel op of dit past op het schema.
- *Weekplanners die te koop zijn:*

Er zijn verschillende weekplanners te koop. Sommige hiervan zijn nog leeg en op andere staan al de dagen en/of vakjes waarin u kan schrijven. Ook voor kinderen zijn er verschillende weekplanners te koop met bijvoorbeeld plaatjes die zij erop kunnen plakken. Deze weekplanners zijn meestal wel duur. Wel kunt u kijken bij "Action" of "Xenos" daar zijn weekplanners goedkoop.

### **U weet welke weekplanning u het beste kan gebruiken en nu?**

- Belangrijk bij het invullen van een weekplanning is dat u eerst opschrijft welke activiteiten er dagelijks terug komen zoals: opstaan, slapen, ontbijten, middag eten, avondeten, naar school, naar werk en huishouden.
- Vervolgens kunt u kijken naar welke activiteiten er wekelijks terugkomen zoals een sport of spelen bij een vriendje/vriendinnetje.
- Belangrijk is dat u de dagen voor uw kinderen zoveel mogelijk hetzelfde invult bijvoorbeeld na school: huiswerk maken, buiten/binnen spelen en avondeten.
- Probeer ook vakjes leeg te laten, zodat een activiteit nog kan uitlopen of zodat u op deze momenten nog iets anders in kan plannen.
- Bespreek iedere dag met de kinderen wat er op de planning staat. Dit kunt de avond van tevoren al doen voor de volgende dag en in de ochtend kunt u dit nog één keer herhalen.
- Bespreek met de kinderen wat u van hun verwacht zodat zij weten hoe zij zich moeten gedragen en wat zij moeten doen. Maak hier als het nodig is afspraken over en schrijf deze op.
- Het is natuurlijk verder belangrijk dat jullie je als gezin ook houden aan de weekplanning. Een verandering is niet erg, vertel dat op tijd aan de kinderen maar probeer in de basis jullie wel te houden aan de planning.
- Beloon uw kind als hij/zij zich aan de planning en afspraken heeft gehouden. Dit kan u doen door te vertellen wat hij/zij goed heeft gedaan en door bijvoorbeeld een sticker, kus en knuffel te geven.

Samen Leren afbeelding plaatsen

nog in ontwikkeling.

### **Opdracht: een weekplanning maken.**

Maak samen met uw kinderen een eigen weekplanning.

Hiervoor kunt u de tips en voorbeelden gebruiken die eerder zijn beschreven.

Het is belangrijk dat de weekplanning van jullie wordt en dat u en uw kinderen het fijn vinden werken. Gebruik dan ook uw eigen ideeën als u die heeft bij het uitvoeren van de opdracht.

### **Opdracht: oefenen met de weekplanning.**

Oefen één week lang met de weekplanning en kijk hier vervolgens op terug met behulp van de volgende vragen:

- Wat ging goed?
- Hoe kwam het dat het goed ging?
- Wat ging minder goed?
- Hoe kwam het dat het minder goed ging?
- Is er iets wat ik nog zou willen veranderen aan de weekplanning?
- Wat heb ik nodig om de weekplanning samen met mijn kinderen vol te houden?

### **Opdracht: aangeven van een verandering in de planning of het overgaan op een nieuwe activiteit.**

Oefen één week lang met de onderstaande tips voor het aangeven van een verandering of het overgaan op een nieuwe activiteit:

- Geef op tijd aan uw kind aan dat er vandaag of straks iets veranderd in de planning en herhaal dit ook een aantal keer.
- Zeg niet *“straks gaan wij boodschappen doen”*. Dit zorgt voor onduidelijkheid maar zeg *“Als ik klaar ben met de afwas, dan gaan wij even boodschappen doen”*.
- Spreek met uw kind over wat er veranderd. Leg uit waarom het is veranderd en vertel wat er gaat gebeuren.
- Wees duidelijk in wat u van uw kind verwacht, zodat hij/zij zich daarop kan voorbereiden.

Denk na het oefenen eens na over de volgende vragen:

- Wat ging goed?
- Hoe kwam het dat het goed ging?
- Wat ging minder goed?
- Hoe kwam het dat het minder goed ging?
- Is er iets wat ik nog zou willen veranderen in mijn aanpak?
- Wat heb ik nodig om aanpak aan te passen?

## De weekplanning zelf blijven gebruiken & het zelf blijven aangeven van veranderingen in de planning aan uw kind.

### Hoe houd ik het vol om de weekplanning te blijven gebruiken en veranderingen aan te geven?

Het kan gebeuren dat een hele week niet volgens de planning verloopt en dat u dit vergeet te vertellen aan de kinderen. Het bijhouden van een planning is ook niet makkelijk. Zeker als u het niet bent gewend. Gelukkig kan u elk moment weer opnieuw beginnen met een nieuwe planning.

Het moet iets worden wat vanzelf gaat en dat vraagt oefening. Hiervoor is het belangrijk dat u een aantal weken oefent met wat u en/of uw kinderen moeilijk vinden.

Vul de onderstaande vragen per week in. Hiermee maakt u eigen opdrachten waarmee u een week lang kunt oefenen. Hierna kunt u terug kijken op de opdracht en beslissen of er nog meer oefening nodig is of dat u en uw kinderen met iets anders kunnen oefenen.

#### Opdracht 1:.....

Wat vindt u en/of uw kinderen nog moeilijk en waarmee zou u nog willen oefenen:

*Probeer dit zo duidelijk mogelijk voor u zelf te maken en beschrijf wat u wilt (niet wat u niet wilt).  
Bijvoorbeeld: ik wil over één week mij houden aan de weekplanning die ik heb gemaakt.*

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

Wat en/of wie heeft u nodig om dit te kunnen oefenen:

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

Hoe gaat u en/of jullie oefenen:

.....  
.....  
.....  
.....

.....  
.....  
.....  
.....

### Hoe is de opdracht gegaan?

- Wat ging er goed?
- Wat zorgde ervoor dat het goed ging?
- Wat gaat u doen om dit de volgende keer vast te houden?
- Wat ging er minder goed?
- Wat zorgde ervoor dat het minder goed ging?
- Hoe gaat u dit een volgende keer aanpakken?
- Wilt u nog verder oefenen met deze opdracht?

#### Opdracht 2:.....

Wat vindt u en/of uw kinderen nog moeilijk en waarmee zou u nog willen oefenen:

*Probeer dit zo duidelijk mogelijk voor u zelf te maken en beschrijf wat u wilt (niet wat u niet wilt).  
Bijvoorbeeld: ik wil over één week mij houden aan de weekplanning die ik heb gemaakt.*

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

Wat en/of wie heeft u nodig om dit te kunnen oefenen:

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

Hoe gaat u en/of jullie oefenen:

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

### Hoe is de opdracht gegaan?

- Wat ging er goed?
- Wat zorgde ervoor dat het goed ging?
- Wat gaat u doen om dit de volgende keer vast te houden?

- Wat ging er minder goed?
- Wat zorgde ervoor dat het minder goed ging?
- Hoe gaat u dit een volgende keer aanpakken?
- Wilt u nog verder oefenen met deze opdracht?

### Opdracht 3:.....

Wat vindt u en/of uw kinderen nog moeilijk en waarmee zou u nog willen oefenen:

*Probeer dit zo duidelijk mogelijk voor u zelf te maken en beschrijf wat u wilt (niet wat u niet wilt).  
Bijvoorbeeld: ik wil over één week mij houden aan de weekplanning die ik heb gemaakt.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wat en/of wie heeft u nodig om dit te kunnen oefenen:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hoe gaat u en/of jullie oefenen:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

### Hoe is de opdracht gegaan?

- Wat ging er goed?
- Wat zorgde ervoor dat het goed ging?
- Wat gaat u doen om dit de volgende keer vast te houden?
- Wat ging er minder goed?
- Wat zorgde ervoor dat het minder goed ging?
- Hoe gaat u dit een volgende keer aanpakken?
- Wilt u nog verder oefenen met deze opdracht?

### Opdracht 4:.....

Wat vindt u en/of uw kinderen nog moeilijk en waarmee zou u nog willen oefenen:

*Probeer dit zo duidelijk mogelijk voor u zelf te maken en beschrijf wat u wilt (niet wat u niet wilt).  
Bijvoorbeeld: ik wil over één week mij houden aan de weekplanning die ik heb gemaakt.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wat en/of wie heeft u nodig om dit te kunnen oefenen:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hoe gaat u en/of jullie oefenen:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

### Hoe is de opdracht gegaan?

- Wat ging er goed?
- Wat zorgde ervoor dat het goed ging?
- Wat gaat u doen om dit de volgende keer vast te houden?
- Wat ging er minder goed?
- Wat zorgde ervoor dat het minder goed ging?
- Hoe gaat u dit een volgende keer aanpakken?
- Wilt u nog verder oefenen met deze opdracht?

Samen Leren afbeelding plaatsen  
nog in ontwikkeling.

## Stappenplan om de weekplanning te blijven gebruiken & de veranderingen aan te geven in de planning aan uw kind.

Het is goed om na te denken over wat u en uw kinderen nodig hebben om de weekplanning te blijven gebruiken maar ook wat u nodig heeft om aan te blijven geven aan uw kinderen dat er iets veranderd in de planning.

U heeft door de eerdere activiteiten al veel geoefend en nagedacht over wat er goed gaat en minder goed gaat. Hoe gaat u nu zelf verder aan de slag?

Een handig hulpmiddel hierbij is het maken van een stappenplan, dat u telkens erbij kan pakken.

### Een voorbeeld van een stappenplan:

*Stap 1: Elke zondag plan ik samen met de kinderen de nieuwe week. Hierdoor praat ik ook met de kinderen over wat er allemaal gaat gebeuren zodat zij weten wat zij kunnen verwachten.*

*Stap 2: Iedere avond bespreek ik met de kinderen de planning voor de volgende dag en wanneer het nodig is herhaal ik dit in de ochtend.*

*Stap 3: Ik vertel de kinderen iedere dag wat ik van hen verwacht en maak hier afspraken over met de kinderen. Als dit goed is gegaan dan beloon ik hun.*

*Stap 4: Zodra er iets gaat veranderen vertel ik dit aan de kinderen. Ik leg uit waarom dit is veranderd en wat zij nu kunnen verwachten.*

*Stap 5: Ik leg duidelijk aan de kinderen uit wat er gaat gebeuren door iedere keer te vertellen wat wij gaan doen na een bepaalde activiteit. Bijvoorbeeld "als jij jouw speelgoed hebt opgeruimd dan gaan wij naar de speeltuin" of "als jij klaar bent met tandenpoetsen dan lees ik jou een boekje voor"*

Bedenk uw eigen stappenplan. Wat maakt het voor u makkelijk om hiermee zelf verder aan de slag te gaan?

### Stappenplan:

Stap 1:.....  
.....  
.....  
.....

Stap 2:.....  
.....  
.....  
.....

Stap 3:.....  
.....  
.....  
.....

Stap 4:.....  
.....  
.....  
.....

Stap 5:.....  
.....  
.....  
.....

**Heeft u nog vragen of wilt u hierbij meer hulp, kijk dan op de volgende websites.**

Nader te bepalen (in overleg)

## Zorgen voor een rustige en vaste omgeving.

### Zorgen voor een rustige en vaste omgeving, wat is dat?

Het zorgen voor een rustige en vaste omgeving betekent dat iedereen in huis zijn eigen (opgeruimde en veilige) vaste plek heeft in huis zoals: een eigen kamer, een speelhoek, een huiswerk plek en een plek om buiten te spelen.

Daarnaast gaat het ook om vaste plekken in huis waar jullie samen dingen kunnen doen zoals: een boekje lezen, een spelletje spelen, het huiswerk maken, koken, televisie kijken en praten.

Het is belangrijk dat deze vaste plekken veilig, schoon en opgeruimd zijn voor de kinderen. Laat kinderen bijvoorbeeld niet spelen bij open stopcontacten of in de vensterbank met glazen vazen.

Verder is het zorgen voor een stukje rust belangrijk. Een kind kan zich bijvoorbeeld niet concentreren op zijn huiswerk als de televisie of de muziek hard aan staat.

### Waarom is het zorgen voor een rustige en vaste omgeving belangrijk?

Het zorgen voor een rustige en vaste omgeving zorgt er voor dat kinderen weten waar zij bepaalde dingen wel mogen en niet mogen. Er wordt bijvoorbeeld niet gespeeld bij het gasfornuis in de keuken maar wel aan de keukentafel in de woonkamer.

Dit geeft duidelijkheid aan kinderen en geeft kinderen een veilig gevoel en houvast. Hierdoor weten kinderen wat zij kunnen verwachten.

Daarnaast zorgt het geven van duidelijkheid ervoor dat u niet iedere keer hoeft te zeggen tegen uw kind wat wel en niet mag.

Samen Leren afbeelding plaatsen  
nog in ontwikkeling.

### Wat heeft mijn kind nodig op dit gebied en wat kan hij/zij al?

Jonge kinderen (ongeveer 2,5 jaar tot en met 6 jaar) spelen graag bij u in de buurt. Dit geeft hen een veilig gevoel.

Vaak is ook te zien dat zij al hun speelgoed meenemen naar een plek in huis waar u bent. Het is dan misschien een idee om een plek in huis in te maken waar de kinderen in uw buurt kunnen spelen. Denk bijvoorbeeld aan een speeltafel.

Als de kinderen wat ouder worden zullen zij steeds meer zelfstandig kunnen spelen en andere activiteiten kunnen doen zoals huiswerk maken op hun eigen kamer.

Dit verschilt wel per kind en wat het kind zelf prettig vindt. Er zijn bijvoorbeeld ook kinderen die het fijn vinden om bij u aan de keukentafel hun rekensommen te maken.

### Meer weten over de ontwikkeling van uw kind op dit gebied? Kijk dan op de volgende websites

Nader te bepalen (in overleg)

### Hoe zorgen jullie thuis voor een rustige en vaste omgeving?

Denk eens na over de volgende vragen:

- Wat zijn de vaste plekken om activiteiten te kunnen doen bij u thuis?
- Hoe denkt u dat deze vaste plekken zijn voor de kinderen?
- Bent u tevreden over de vaste plekken die u en uw gezin hebben?
- Wat zou u willen veranderen en hoe?

### Meer weten over het zorgen voor een rustige en vaste omgeving? Kijk dan op de volgende websites

Nader te bepalen (in overleg)

## Tips en oefeningen voor het zorgen voor een rustige en vaste omgeving.

### Hoe kan ik thuis aan de slag met het zorgen voor een rustige en vaste omgeving?

Het zorgen voor een rustige en vaste omgeving heeft te maken met uw gewoonten en gezinsregels. Daarnaast speelt ook de grootte van uw gezin en huis mee in het maken van eigen plekken voor de kinderen en voor uw zelf. Het is dan ook belangrijk om hier uw eigen invulling aan te geven en er kunnen op simpele en goedkope manieren al eigen plekken gemaakt worden.

Samen Leren afbeelding plaatsen  
nog in ontwikkeling.

### Opdracht: zorgen voor vaste plekken in huis.

Bij het maken van vaste plekken is het goed om na te denken over “wat hebben mijn kinderen nodig”. Dit kan bijvoorbeeld zijn: een goede speelplek, een plek om huiswerk te maken en een plek om te ontspannen.

Wat hebben uw kinderen nodig?

- Een plek om.....
- Een plek om.....
- Een plek om.....
- Een plek om.....
- Een plek om.....

Vervolgens kunt u nadenken over de volgende vragen:

- Hoe komen al deze plekken terug in uw huis?
- Wat zou u nog willen verbeteren?
- Hoe zou u dit willen aanpakken?
- Wat of wie heeft u nodig?

Het maken van de eigen plekken en het oefenen hiermee.

- Bespreek de vaste plekken die u heeft bedacht met de kinderen. Vinden zij dit ook een goed idee?
- Maak de eigen plekken zoals u had bedacht samen met de kinderen.
- Maak met de kinderen duidelijke afspraken over de vaste plekken. Vertel wat u van hen verwacht. Het is handig om deze afspraken op te schrijven zodat u en de kinderen hier weer naar kunnen kijken.
- Oefen één week met de vaste plekken.

Denk na over de volgende vragen:

- Werken de vaste plekken zoals uw had gedacht?
- Wat ging er goed en hoe kwam dat?
- Wat zou u nog willen veranderen?

## De rustige en vaste omgeving zelf vast blijven houden.

### Hoe houd ik het zorgen voor een rustige en vaste omgeving vol?

Het kan lastig zijn om de vaste plekken vol te houden. Zeker voor de kinderen als de plekken nieuw zijn. Ook al zijn er afspraken gemaakt dit kan voor sommige kinderen als nog lastig zijn. Ook voor u zelf kan het wennen zijn.

Het moet iets worden wat vanzelf gaat en dat vraagt oefening. Hiervoor is het belangrijk dat u een aantal weken oefent met wat u en/of uw kinderen moeilijk vinden.

Vul de onderstaande vragen per week in. Hiermee maakt u eigen opdrachten waarmee u een week lang kunt oefenen. Hierna kunt u terug kijken op de opdracht en beslissen of er nog meer oefening nodig is of dat u en uw kinderen met iets anders kunnen oefenen.

#### Opdracht 1:.....

Wat vindt u en/of uw kinderen nog moeilijk en waarmee zou u nog willen oefenen:

*Probeer dit zo duidelijk mogelijk voor u zelf te maken en beschrijf wat u wilt (niet wat u niet wilt). Bijvoorbeeld: ik wil over één week mij houden aan de afspraken die ik heb gemaakt over het spelen in de woonkamer.*

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

Wat en/of wie heeft u nodig om dit te kunnen oefenen:

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

Hoe gaat u en/of jullie oefenen:

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

#### Hoe is de opdracht gegaan?

- Wat ging er goed?
- Wat zorgde ervoor dat het goed ging?
- Wat gaat u doen om dit de volgende keer vast te houden?
- Wat ging er minder goed?
- Wat zorgde ervoor dat het minder goed ging?
- Hoe gaat u dit een volgende keer aanpakken?
- Wilt u nog verder oefenen met deze opdracht?

#### Opdracht 2:.....

Wat vindt u en/of uw kinderen nog moeilijk en waarmee zou u nog willen oefenen:

*Probeer dit zo duidelijk mogelijk voor u zelf te maken en beschrijf wat u wilt (niet wat u niet wilt). Bijvoorbeeld: ik wil over één week mij houden aan de afspraken die ik heb gemaakt over het spelen in de woonkamer.*

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

Wat en/of wie heeft u nodig om dit te kunnen oefenen:

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

Hoe gaat u en/of jullie oefenen:

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

#### Hoe is de opdracht gegaan?

- Wat ging er goed?
- Wat zorgde ervoor dat het goed ging?
- Wat gaat u doen om dit de volgende keer vast te houden?
- Wat ging er minder goed?

- Wat zorgde ervoor dat het minder goed ging?
- Hoe gaat u dit een volgende keer aanpakken?
- Wilt u nog verder oefenen met deze opdracht?

### Opdracht 3:.....

Wat vindt u en/of uw kinderen nog moeilijk en waarmee zou u nog willen oefenen:

*Probeer dit zo duidelijk mogelijk voor u zelf te maken en beschrijf wat u wilt (niet wat u niet wilt).  
Bijvoorbeeld: ik wil over één week mij houden aan de afspraken die ik heb gemaakt over het spelen in de woonkamer.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wat en/of wie heeft u nodig om dit te kunnen oefenen:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hoe gaat u en/of jullie oefenen:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

### Hoe is de opdracht gegaan?

- Wat ging er goed?
- Wat zorgde ervoor dat het goed ging?
- Wat gaat u doen om dit de volgende keer vast te houden?
- Wat ging er minder goed?
- Wat zorgde ervoor dat het minder goed ging?
- Hoe gaat u dit een volgende keer aanpakken?
- Wilt u nog verder oefenen met deze opdracht?

### Opdracht 4:.....

Wat vindt u en/of uw kinderen nog moeilijk en waarmee zou u nog willen oefenen:

*Probeer dit zo duidelijk mogelijk voor u zelf te maken en beschrijf wat u wilt (niet wat u niet wilt).  
Bijvoorbeeld: ik wil over één week mij houden aan de afspraken die ik heb gemaakt over het spelen in de woonkamer.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wat en/of wie heeft u nodig om dit te kunnen oefenen:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hoe gaat u en/of jullie oefenen:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

### Hoe is de opdracht gegaan?

- Wat ging er goed?
- Wat zorgde ervoor dat het goed ging?
- Wat gaat u doen om dit de volgende keer vast te houden?
- Wat ging er minder goed?
- Wat zorgde ervoor dat het minder goed ging?
- Hoe gaat u dit een volgende keer aanpakken?
- Wilt u nog verder oefenen met deze opdracht?

Samen Leren afbeelding plaatsen  
nog in ontwikkeling.

## Stappenplan om de rustig en vaste omgeving vol te houden.

Het is goed om na te denken over wat u en uw kinderen nodig hebben om de vaste plekken en regels die jullie gemaakt hebben te blijven gebruiken.

U heeft door de eerdere activiteiten al geoefend en nagedacht over wat er goed gaat en minder goed gaat. Hoe gaat u nu zelf aan verder aan de slag?

Een handig hulpmiddel hierbij is het maken van een stappenplan, dat u telkens erbij kan pakken.

### Een voorbeeld van een stappenplan:

*Stap 1: Ik herhaal de afspraken die zijn gemaakt met de kinderen over de vaste plekken dagelijks.*

*Stap 2: Ik pas de regels rondom de vaste plekken telkens toe, door deze te herhalen.*

*Stap 3: Ik beloon de kinderen iedere keer als zij zich aan de afspraken hebben gehouden.*

Bedenk uw eigen stappenplan. Wat maakt het voor u makkelijk om hiermee zelf verder aan de slag te gaan?

### Stappenplan:

Stap 1:.....

.....

.....

.....

Stap 2:.....

.....

.....

.....

Stap 3:.....

.....

.....

.....

Stap 4:.....

.....

.....

.....

Stap 5:.....

.....

.....

.....

**Heeft u nog vragen of wilt u hierbij meer hulp, kijk dan op de volgende websites. Kijk dan op de volgende websites**

Nader te bepalen (in overleg)



## Literatuurlijst.

---

Profi-leren SAW. (2009). Pedagogisch werk. Arnhem, Nederland: Angerenstein.

Singer, E., Kleerekoper, L. (2009). *Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar*. Maarssen, Nederland: Elsevier gezondheidszorg

Schreuder, L., Boogaard, M., Fukkink, R., Hoex., J. (2011). *Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar*. Amsterdam, Nederland: Reed Business

Trimbos Instituut. (n.d.). *KopOpOuders – duidelijkheid en structuur*. Verkregen op 22 mei 2015, van kopopouders:  
<http://www.kopopouders.nl/site/Informatie/Wat%20kan%20ik%20doen/Duidelijkheid%20en%20structuur/>

Wijmans, M., Wils, A. (2011). *PEP methode: Praktisch en Positief – structuur aanbrengen bij je kind moeilijk?*. Verkregen op 22 mei 2015, van opeenrijtje: <http://opeenrijtje.com/structuur-aanbrengen-moeilijk-probeer-de-pep-methode/>





